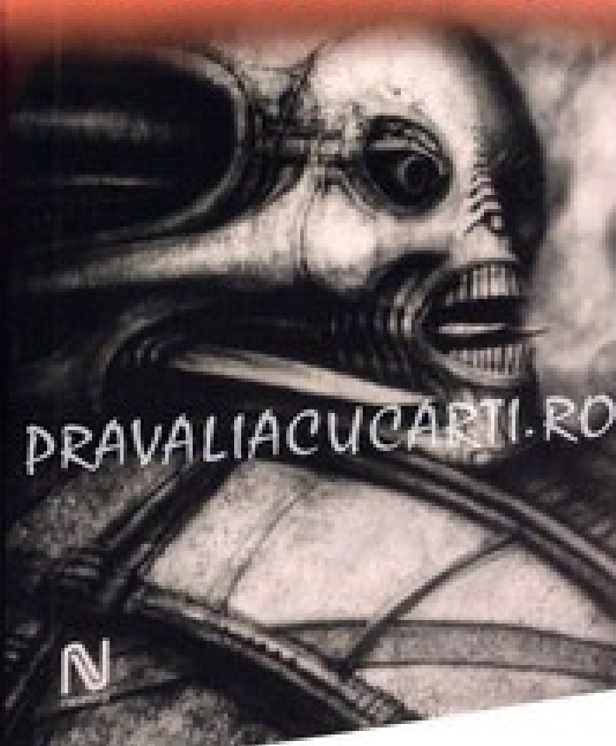
frank herbert

Împăratul-zeu al dunei

frank herbert

împăratul-zeu al dunei

N

FRANK HERBERT
Împăratul-Zeu al Dunei

(Titlul original: GOD EMPEROR OF DUNE)

Fragment din alocuţiunea pronunţată de Hadi Benotto cu prilejul prezentării descoperirilor de la Dar-es-Balat, pe planeta Rakis:

AM, ASTĂZI, nu doar plăcerea de a vă anunţa descoperirea extraordinarului depozit conţinând, printre altele, o monumentală colecţie de manuscrise imprimate pe hârtie cristal riduliană, ci şi mândria de a vă putea oferi argumentele noastre cu privire la autenticitatea acestor descoperiri. Într-adevăr, avem toate motivele să credem că am scos la lumina zilei jurnalele originale ale lui Leto II, Împăratul-Zeu.

În primul rând, permiteţi-mi să vă reamintesc de tezaurul istoric pe care-l cunoaştem cu toţii sub denumirea *Jurnalele Furate,* acele străvechi caiete care, de-a lungul secolelor trecute, ne-au oferit un ajutor inestimabil pentru înţelegerea strămoşilor noştri. După cum ştiţi, *Jurnalele Furate* au fost descifrate iniţial de Ghilda Spaţială, iar Cheia Ghildei a reprezentat şi metoda folosită pentru traducerea manuscriselor recent descoperite. Nimeni nu poate contesta vechimea acestei Chei a Ghildei, ea constituind *singura* cale de decodificare a manuscriselor.

În al doilea rând, aceste caiete au fost redactate pe un dictatei ixian de fabricaţie cu adevărat arhaică. De altfel, *Jurnalele Furate* nu lasă nici o îndoială asupra faptului că aceasta a fost, într-adevăr, modalitatea aleasă de Leto II pentru înregistrarea observaţiilor sale istorice.

În al treilea rând, după părerea noastră, la fel de extraordinar ca şi conţinutul său este depozitul propriu-zis.

Sanctuarul în care au fost păstrate aceste *Jurnale* este, în mod indubitabil, un artefact de concepţie ixiană, a cărui realizare, deopotrivă primitivă şi de o stupefiantă ingeniozitate, va pune, fără doar şi poate, într-o nouă lumină epoca istorică desemnată generic "Dispersia". Cum era de aşteptat, depozitul era invizibil. El se afla îngropat la o adâncime mult mai mare decât lăsau de presupus miturile şi Istoria Orală, emiţând şi absorbind radiaţii menite a simula caracterul natural al mediului înconjurător, printr-un proces mimetic care, în sine, nu are nimic surprinzător. Ceea ce i-a surprins pe inginerii noştri însă este modul în care acest lucru a fost realizat cu o tehnologie realmente rudimentară şi cu mijloace mecanice dintre cele mai primitive.

Observ că unii dintre dumneavoastră par a fi la fel de tulburaţi de aceste amănunte pe cât am fost noi, la început. Într-adevăr, suntem înclinaţi să credem că ne aflăm în prezenţa primului Glob Ixian, non-spaţiul din care au derivat toate dispozitivele ulterioare de acest gen. Dacă nu este chiar cel dintâi, credem, oricum, că trebuie să fie unul dintre primele, încorporând aceleaşi principii şi conceput aidoma celui dintâi.

Pentru a răspunde fără preget văditei dumneavoastră curiozităţi, daţi-mi voie să vă asigur că vă vom conduce chiar peste câteva minute într-o scurtă vizită prin depozit. Nu vă vom cere decât să păstraţi liniştea cât timp vă veţi afla în încăperile subterane, deoarece inginerii şi specialiştii noştri aflaţi înăuntru lucrează încă la clarificarea unor mistere.

Ceea ce mă aduce la al patrulea punct şi, probabil, cheia de boltă a descoperirilor noastre. Mi-ar veni greu să vă descriu emoţia cu care vă aduc acum la cunoştinţă existenţa unei noi minuni în situl de la Dar-es-Balat. Este vorba de o colecţie de înregistrări fonice veritabile, realizate, conform indicaţiilor anexate, de către Leto II cu vocea tatălui său, Paul Muad'Dib. Întrucât în Arhivele Bene Gesserit există înregistrări autentificate ale vocii Împăratului-Zeu, am transmis Surorilor câteva mostre din documentele sonore aflate în posesia noastră — toate, înregistrări pe un străvechi sistem microbalon — însoţite de o cerere oficială pentru efectuarea unei expertize comparative. Nu avem nici o îndoială că înregistrările noastre vor fi autentificate.

Şi acum, vă rog să vă îndreptaţi atenţia asupra fragmentelor traduse ce vi s-au înmânat la intrare. Folosesc prilejul, pentru a

vă cere scuze în legătură cu greutatea lor. I-am auzit pe unii dintre dumneavoastră glumind pe seama acestui fapt. Am recurs la hârtie obişnuită doar dintr-un motiv practic: economia. Caietele originale au fost imprimate cu caractere atât de mici, încât trebuie să fie supuse unui grosisment considerabil pentru a putea fi desluşite. În realitate, ar fi nevoie de peste patruzeci de fascicule de felul celui pe care-l aveţi în mâini pentru a retranscrie conţinutul unui singur original imprimat pe cristal ridulian.

Dacă proiectorul... Da, mulţumesc. Pe ecranul din stânga vedeţi acum proiectată o porţiune a unei pagini originale. E vorba de pagina întâi a primului caiet. Traducerea noastră apare pe ecranul din dreapta. Vă atrag atenţia asupra valorii probante intrinseci a textului, asupra egotismului poetic al vocabularului, precum şi asupra semnificaţiei stabilite de traducere. Stilul evocă o personalitate coerentă şi, deci, identificabilă. Părerea noastră este că aceste rânduri nu puteau fi aşternute decât de cineva care avea acces la o memorie colectivă ancestrală, de cineva care s-a străduit să împărtăşească într-un mod cât mai clar cu putinţă extraordinara sa experienţă a unei serii de existenţe anterioare, pentru a fi înţeleasă de cei ce nu erau înzestraţi cu acelaşi dar.

Vă rog să vă concentraţi, acum, asupra mesajului propriu-zis. Toate referinţele întăresc ceea ce istoria ne-a învăţat despre cel ce, în opinia noastră, este singurul care ar fi putut redacta o asemenea relatare.

Şi v-am mai rezervat o surpriză, sperăm, plăcută. Mi-am îngăduit să-l invit pe celebrul poet Rebeth Vreeb să urce, alături de noi, la această tribună pentru a citi un scurt pasaj din prima pagină a traducerii. Deoarece avem convingerea că, chiar şi în tălmăcire, cuvintele capătă un aspect diferit atunci când sunt citite cu voce tare. Dorim să împărţim cu dumneavoastră copleşitoarea emoţie pe care ne-au inspirat-o aceste rânduri.

Doamnelor şi domnilor, să-l ascultăm pe Rebeth Vreeb.

Fragment din lectura lui Rebeth Vreeb:

Vă încredinţez că sunt cartea destinului.

Întrebările sunt duşmanii mei. Căci întrebările mele

explodează! Răspunsurile se împrăştie ca un stol speriat,

Întunecând cerul amintirilor mele inevitabile. Nici un răspuns, nici măcar unul singur nu ajunge.

Câte reflexii prismatice fulgeră atunci când pătrund în terifianta arenă a trecutului meu! Sunt o aşchie de silex închisă într-o cutie. Cutia se roteşte şi se clatină. Sunt azvârlit încoace şi încolo, într-un uragan de mistere. Iar când cutia se deschide, mă întorc la această prezenţă ca un străin pe-un tărâm primitiv.

Încet (încet, spun) îmi reînvăţ numele.

Dar asta nu înseamnă că mă cunosc mai bine!

Această persoană cu numele meu, acest Leto care-i al doilea ce poartă acest nume, găseşte în mintea lui alte voci, alte nume şi alte locuri. Oh, vă asigur (aşa cum am fost eu însumi asigurat) că nu răspund decât la un singur nume. Dacă strigaţi: "Leto", eu sunt cel care răspunde. Suferinţa face posibil acest lucru. Suferinţa, şi încă ceva:

Eu ţin firele!

Toate se află în stăpânirea mea. Mi-e de-ajuns să-mi imaginez o temă — să zicem... *oameni care-au murit de tăişul sabiei,* şi-i am pe toţi, însângeraţi, fiecare imagine intactă, fiecare rictus, fiecare geamăt...

Sau: *bucuriile maternităţii.* E suficient să gândesc asta, şi iată paturile de naştere, surâsurile în serie ale pruncilor şi gânguritul dulce al noilor generaţii, primii paşi şovăitori ai copilaşilor înţărcaţi şi primele victorii ale adolescentei. Toate acestea se perindă şi se încalecă unele peste altele înlăuntrul meu, până ce nu mai desluşesc altceva decât uniformitate şi repetiţie.

"Păstrează totul cu grijă", mă avertizez.

Cine ar putea tăgădui valoarea unei asemenea experienţe, însemnătatea cunoaşterii prin intermediul căreia privesc fiecare nouă clipă?

Ahhh, dar acesta este trecutul.

Înţelegeţi?

Nu e decât trecutul!

În dimineaţa aceasta m-am născut într-o iurtă, la marginea unei stepe dintr-o ţară

aflată- pe o planetă care nu mai există. Mâine mă voi naşte altundeva, în pielea altcuiva. Încă nu m-am hotărât. Dar în această dimineaţă... ahh, viaţa asta! Când ochii mei au învăţat să privească, am văzut, în lumina strălucitoare a soarelui, iarba frământată de copitele cailor, am văzut un popor viguros, prins cu îndeletnicirile existenţei sale încântătoare. Unde... oh, unde a dispărut toată vigoarea aceea?

Jurnalele Furate

CELE TREI FIINŢE UMANE care fugeau către nord, printre umbrele proiectate de lumina lunii în Pădurea Interzisă, se înşirau pe aproape o jumătate de kilometru. Ultimul dintre fugari alerga la mai puţin de o sută de metri în faţa lupilor D care-i urmăreau. Auzea fiarele chefnind şi gâfâind lacome în spatele lui, aşa cum făceau întotdeauna când prada era la vedere.

Cu Prima Lună aproape la verticală deasupra pădurii, era destulă lumină sub arbori şi, cu toate că locul se afla la latitudinile superioare ale Arrakisului, căldura rămasă de pe urma zilei de vară se făcea încă simţită. Curentul de aer nocturn dinspre Ultimul Deşert al Sareerului purta miresme de răşină şi exalaţii umede de pământ reavăn. În răstimpuri, briza venită de deasupra Mării Kynes, de dincolo de Sareer, traversa pista fugarilor, aducând iz de sare şi peşte.

Printr-o ironie a soartei, fugarul din urmă se numea Ulot, ceea ce în grai fremen însemna: *răzleţ drag.* Mic de statură, Ulot avea o tendinţă de îngrăşare, care adăugase constrângerea unui regim alimentar sever la cea a antrenamentului în vederea acestei expediţii. Dar, chiar şi ogărjit pentru această goană desperată, Ulot avea aceeaşi faţă rotundă, cu ochi mari şi căprui, vulnerabili în mijlocul a ceea ce părea a fi prea multă carne.

Lui Ulot îi era clar că nu va mai putea să alerge prea mult. Respiraţia îi devenise sacadată şi şuierătoare. Se împiedica tot mai des. Dar nu-şi striga în ajutor tovarăşii. Ştia că nu i-ar fi putut veni în ajutor. Făcuseră, cu toţii, acelaşi legământ, conştienţi că nu vor avea altă apărare decât vechile virtuţi şi

loialităţi fremene. Asta rămânea valabil, chiar dacă tot ce ţinea de trecutul fremen căpătase un iz vetust — izul tradiţiei învăţate papagaliceşte de la fremenii de muzeu.

Loialitatea fremenă era cea care ţinea încleştată gura lui Ulot, deşi Ulot îşi dădea perfect de bine seama ce-l aştepta. Era o demonstraţie admirabilă a vechilor calităţi, chiar dacă oarecum patetică, dat fiind faptul că nici unul dintre fugari nu cunoştea decât din cărţi şi din legendele Istoriei Orale virtuţile pe care le maimuţărea.

Lupii D câştigau tot mai mult teren faţă de Ulot. Siluetele lor cenuşii aveau aproape înălţimea unui om. Alergau în salturi lungi, scoţând scheunături de nerăbdare, cu boturile întinse, cu ochii aţintiţi la prada pe care le-o dezvăluia clarul de lună.

Ulot se împiedică de-o rădăcină şi fu cât pe ce să cadă. Asta îi dădu un plus de energie. Ţâşni înainte, câştigând cam o lungime de lup faţă de urmăritorii lui. Braţele i se mişcau ca nişte pistoane. Respira zgomotos, cu gura larg deschisă.

Lupii D nu schimbară ritmul. Umbre argintii, fulgerând printre miresmele verzi ale pădurii lor, ştiau că vor ieşi învingători. O ştiau din experienţă.

Din nou, Ulot se împiedică. Îşi regăsi echilibrul apucându-se de trunchiul unui copac tânăr şi-şi continuă cursa, icnind, cu respiraţia tăiată, cu picioarele tremurând, revoltate de suprasolicitarea la care erau supuse. Nu mai avea energia necesară pentru un nou avânt.

Una dintre fiare, o lupoaică enormă, se deplasă în flancul stâng al lui Ulot, apoi se abătu brusc şi-i tăie calea. Colţi uriaşi sfâşiară umărul lui Ulot şi-l făcură sa se clatine, dar nu căzu. Mirosul iute al sângelui se adăugă izurilor pădurii. Un mascul mai mărunt îi înfipse colţii în şoldul drept şi abia atunci Ulot se prăbuşi, urlând. Haita dădu năvală şi urletele lui se curmară cu o brutalitate finală.

Fără a zăbovi să se hrănească, lupii D îşi reluară urmărirea. Nasurile lor adulmecară solul şi efluviile hoinare din aer, descoperind urmele calde ale altor doi fugari umani.

Următorul la rând se numea Kwuteg, un nume vechi şi respectat pe Arrakis, un anume cunoscut încă din vremurile Dunei. Unul dintre strămoşii săi slujise ca Maestru al Alambicurilor Morţii la Sietch Tabr, dar asta fusese cu peste trei mii de ani în urmă, într-un trecut apus, în care mulţi nici nu mai

credeau. Kwuteg alerga cu fuleul lung şi ritmic al unui trup zvelt ce părea a fi perfect adaptat unor asemenea eforturi. Plete negre fluturau în spatele trăsăturilor lui acviline. Ca şi tovarăşii săi, purta un colant de bumbac negru cu o ţesătură deasă, care-i sublinia mişcările şoldurilor şi-ale coapselor mlădioase, în timpul unei respiraţii profunde şi regulate. Numai viteza, anormal de mică pentru un atlet ca el, trăda faptul că se rănise la genunchiul drept în cursul coborârii versanţilor prăpăstioşi care înconjurau Citadela Împăratului-Zeu, din Sareer.

Kwuteg auzise urletele lui Ulot, tăcerea sinistră care se aşternuse brusc, apoi chefniturile lupilor D care-şi reluaseră vânătoarea. Încercă din răsputeri să alunge din minte imaginea încă unui prieten ucis de monstruoşii paznici ai lui Leto, dar imaginaţia nu se lăsă până ce nu-şi efectuă numărul ei de magie neagră. Formulă mental un blestem la adresa tiranului, având însă grijă să nu-şi irosească suflul pentru a-i da glas. Mai erau încă şanse să ajungă la adăpostul Fluviului Idaho. Kwuteg ştia ce gândeau despre ei prietenii săi — chiar şi Siona. Avusese dintotdeauna reputaţia unui conservator. Încă de copil îşi făcuse obiceiul să-şi drămuiască energia până în clipa în care avea cel mai mult nevoie de ea, adunând rezerve ca un moşneag avar.

În pofida genunchiului vătămat, Kwuteg iuţi pasul. Ştia că fluviul nu mai era prea departe. Durerea din picior depăşise limita suportabilului, transformându-se într-un foc care-i ardea toată partea dreaptă a corpului. Ştia care erau limitele rezistenţei lui fizice. Ştia şi că Siona se va fi aflat acum foarte aproape de apă. Ea era cea mai bună alergătoare şi la ea se afla pachetul etanş cu ceea ce furaseră din fortăreaţa Sareerului. Kwuteg îşi concentră gândurile la acel pachet în timp ce-şi continua goana.

Du-l la loc sigur, Siona! Şi foloseşte-l ca să-l distrugi pe tiran!

Scheunăturile nerăbdătoare ale lupilor D îşi făcură loc cu brutalitate în conştiinţa lui. Erau prea aproape. Şi îşi dădu seama că n-avea scăpare.

Dar Siona trebuie să scape!

Riscă o privire peste umăr şi văzu că unul dintre lupi avansa pentru a-l prinde din flanc. Planul lor de atac i se imprimă în minte. În clipa în care fiara sărea, Kwuteg sări şi el. Având grijă să lase un copac între el şi haită, se aplecă brusc şi, cu ambele mâini, înşfăcă lupul de una dintre labele dindărăt, apoi, fără a se

opri, îl roti ca pe-o măciucă, silindu-i pe ceilalţi să se împrăştie. Constatând că animalul nu era nici pe departe atât de greu pe cât se aşteptase şi găsind parcă o uşurare în această deviere a efortului, Kwuteg începu să se învârtă ca un derviş în transă, răsucind măciuca vie printre atacatori, până ce doi dintre ei zburară în lături, cu ţestele zdrobite. Dar nu se putea apăra din toate părţile. Un mascul costeliv îi sări în spate, proiectându-l în trunchiul unui copac, şi măciuca îi scăpă din mâini.

— Fugi! strigă cât îl ţinură puterile.

Haita se năpusti. Kwuteg îşi înfipse dinţii în beregata lupului costeliv. Muşcă adânc, cu toată forţa de pe urmă a desperării. Sângele dihaniei îi împroşcă faţa, orbindu-l. Rostogolindu-se fără să ştie încotro, Kwuteg înhăţă alt lup. O parte a haitei se dizolvă într-o învălmăşeală de hămăieli şi clămpănituri de fălci, unele dintre animale aruncându-se asupra propriilor tovarăşi răniţi. Dar cele mai multe nu-şi abandonară prada. Colţi ascuţiţi sfâşiară beregata lui Kwuteg din două părţi deodată.

Siona auzise, şi ea, urletele lui Ulot. Când tăcerea inconfundabilă fusese din nou ruptă de zgomotele haitei care-şi relua urmărirea, o cuprinsese o asemenea furie, încât crezuse că va face explozie. Ulot fusese ales pentru această expediţie datorită spiritului său analitic, darului său de a vedea întregul pornind de la câteva fragmente. El fusese cel care, scoţând nelipsita lupă din kit, examinase cele două volume ciudate pe care le găsiseră împreună cu planurile Citadelei.

— Cred că-i un text cifrat, opinase el.

Şi Radi… sărmanul Radi, care fusese primul dintre ei ce-şi pierduse viaţa în cursul acestei aventuri, zisese:

— Nu ne putem permite nici e greutate suplimentară. Aruncă-le.

Dar Ulot obiectase:

— Ceva lipsit de importanţă n-ar fi disimulat în felul acesta.

Kwuteg îl susţinuse pe Radi:

— Am venit să punem mâna pe planurile Citadelei şi le avem. Cărţile astea-s prea grele.

Siona însă fusese de acord cu Ulot.

— O să le duc eu, rostise ea, împăcându-i pe toţi.

Bietul Ulot.

Ştiuseră cu toţii că era cel mai slab alergător din echipă. Ulot era lent în tot ce făcea, dar limpezimea minţii sale nu putea fi

tăgăduită.

Ulot e demn de încredere.

Ulot *fusese* demn de încredere.

Siona îşi reprimă furia şi-i canaliză energia pentru a-şi spori viteza. Trunchiurile copacilor fulgerau pe lângă ea, sub razele lunii. Pătrunsese în acel vid atemporal al maratonului, în care nu mai exista nimic altceva decât propriile ei mişcări, propriul ei trup executând ceea ce fusese condiţionat să execute.

Bărbaţii o găseau frumoasă când alerga. Ştia asta. Părul ei lung era strâns la spate ca să nu fluture în vânt. Îl acuzase pe Kwuteg de inconştienţă când refuzase să-i urmeze exemplul.

Unde-i Kwuteg?

Părul ei nu era ca al lui Kwuteg. Avea acea nuanţă foarte închisă de brun care se confundă adesea cu negrul, dar nicidecum culoarea de antracit a pletelor lui Kwuteg.

Cum se întâmplă câteodată într-o linie genetică, trăsăturile ei le reproduceau întocmai pe cele ale unei străbune de mult dispărute. Ovalul delicat al feţei încadra o gură generoasă şi ochi arzători, vigilenţi, deasupra unui nas mic. Corpul ei devenise subţiratic după toţi anii de alergări, dar emitea semnale sexuale puternice către bărbaţii din preajma ei.

Unde-i Kwuteg?

Haita nu se mai auzea şi asta o alarmă. Aşa se întâmplase şi înainte ca lupii D să-l doboare pe Radi. Aşa se întâmplase şi când căzuse Setuse.

Îşi spuse că tăcerea putea să însemne şi altceva. Kwuteg era, şi el, tăcut... şi puternic. Rana de la genunchi nu păruse să-l stânjenească prea mult.

Siona începu să simtă în piept durerea premergătoare tăierii respiraţiei, o durere pe care o cunoştea prea bine din lungii kilometri ai antrenamentelor. Sub colantul negru, trupul îi era scăldat în sudoare. Kitul, închis ermetic pentru a i se proteja preţiosul conţinut în momentul traversării fluviului, îi sălta în bretele, pe umeri. Se gândi la planurile Citadelei, împăturite în kit.

Unde îşi ascundea Leto stocul de mirodenie?

Undeva, în interiorul Citadelei. Nu se putea altfel. Şi nu se putea ca planurile să nu conţină un indiciu. Melanjul la care râvneau Bene Gesseritul, Ghilda şi toţi ceilalţi... era un premiu care merita orice risc.

Cât despre cele două volume criptice... cel puţin într-o privinţă Kwuteg avusese dreptate. Hârtia cristal ridulianǎ era grea. Dar Siona împărtăşea interesul pe care-l manifestase Ulot. Nu încăpea îndoială că rândurile acelea cifrate ascundeau ceva important.

Brusc, chefniturile de vânătoare ale lupilor prinseră să răsune din nou în pădurea din spatele ei.

Fugi, Kwuteg! Fugi!

În faţă, desluşea acum, printre trunchiurile arborilor, porţiunea de luminiş care mărginea Fluviul Idaho. Întrezări şi scânteierea apei în lumina lunii.

Fugi, Kwuteg!

Ar fi vrut să audă un sunet, orice sunet, al vocii lui Kwuteg. Doar ei doi mai rămăseseră vii din cei unsprezece care porniseră în această cursă. Nouă plătiseră cu viaţa participarea la escapadă. *Radi, Aline, Ulot, Setuse, Inineg, Onemao, Hutye, Memar şi Uala.*

Pentru fiecare dintre aceste nume, Siona rosti în gând o rugăciune adresată vechilor zei, nu tiranului Leto. Lui Shai-Hulud, mai ales, i se rugă.

Mă rog lui Shai-Hulud cel ce sălăşluieşte în nisip...

Dintr-o dată, se pomeni ieşind din pădure, pe fâşia de gazon luminată de lună ce mărginea fluviul. Drept în faţa ei, dincolo de o plajă îngustă de prundiş, sclipea suprafaţa apei. Plaja părea o panglică de argint însoţind cursul domol, uleios, al marelui râu.

Un strigăt puternic, venind din pădure, aproape că o făcu să încremenească. Recunoscu vocea lui Kwuteg, răzbătând peste chefniturile sălbatice ale lupilor. Fără a-i rosti numele, ei îi adresa Kwuteg acel strigăt, acel îndemn monosilabic ce îngloba nenumărate discursuri — un mesaj de moarte şi de viaţă:

— Fugi!

Zgomotele haitei se transformară într-o larmă înfiorătoare de hămăieli turbate şi schelălăitul, dar glasul lui Kwuteg nu se mai auzi. Siona înţelese cum folosea Kwuteg ultimul dram de energie al vieţii sale.

Îi întârzie pentru a-mi lăsa timp să mă salvez.

Dând ascultare îndemnului lui Kwuteg, ţâşni spre malul apei şi plonjă, cu capul înainte. Contactul cu apa rece, după fierbinţeala goanei, avu un efect paralizant. Câteva clipe, făcu eforturi desperate pentru a se menţine la suprafaţă, încercând

să-şi tragă sufletul şi să înoate. Preţiosul kit plutea deasupra umerilor şi o lovea în ceafa.

Fluviul Idaho nu era prea lat în locul acesta. Abia dacă măsura vreo cincizeci de metri între cele două maluri uşor arcuite, cu porţiuni nisipoase, răscolite de rădăcini, alternând cu povârnişuri invadate de stuf şi ierburi înalte, unde apa zăbovea, refuzând să curgă conform traseului rectiliniu proiectat de inginerii lui Leto. Siona câştigă noi puteri, amintindu-şi că lupii D erau condiţionaţi să se oprească la fluviu. Teritoriul lor era delimitat, încoace, de malul fluviului şi, în partea cealaltă, de zidul deşertului. Precautǎ, înotă totuşi ultimii metri pe sub apă şi ieşi la suprafaţă în umbra unui mal râpos, înainte de a se răsuci pentru a privi înapoi.

Haita era aliniată pe malul opus, cu excepţia unui singur lup, care înaintase chiar până la marginea râului. Stătea cu botul întins şi cu labele dinainte aproape în apă. Siona îl auzi scheunând.

O vedea, fără doar şi poate. Lupii D erau vestiţi pentru vederea lor pătrunzătoare. Leto cultivase cu grijă acest caracter genetic la gardienii pădurii sale, printre ai căror strămoşi se numărau faimoşii Copoi Străjeri. Siona se întrebă daca nu cumva lupii aveau să-şi încalce, pentru prima oară, condiţionarea. Erau vânători care se bizuiau în special pe vedere. Dacă lupul ce cutezase să înainteze până la marginea fluviului se hotărî să intre în apă, ceilalţi aveau să-l urmeze. Siona îşi ţinu răsuflarea. Abia acum resimţea din plin povara zdrobitoare a oboselii. Alergaseră aproape treizeci de kilometri iar ultima jumătate a distanţei cu lupii D pe urmele lor.

Lupul de la marginea apei scheună din nou, apoi, dintr-un salt, reveni lângă tovarăşii săi. Ca la un semnal, se întoarseră cu toţii şi dispărură în pădure.

Siona ştia unde se duseseră. Lupii D aveau dreptul să devoreze tot ce vânau în Pădurea Interzisă. O ştia o lume întreagă. De aceea cutreierau în permanenţă pădurea — paznici ai Sareerului.

— Vei plăti pentru asta, Leto, şopti Siona. Glasul îi sună ca un murmur, aproape la fel ca murmurul apei printre trestiile din spatele ei. Vei plăti pentru Ulot, pentru Kwuteg şi pentru toţi ceilalţi. Vei plăti.

Lăsă curentul s-o poarte uşor spre aval, până ce picioarele îi

atinseră panta lină a unei plaje înguste. Încet, cu tot trupul înţepenit de oboseala, ieşi din apă şi se opri să verifice conţinutul kitului. Pachetul rămăsese uscat. Îl privi o clipă în lumina lunii, apoi îndreptă ochii spre liziera pădurii de pe celălalt mal.

Dar cu ce preţ! Zece prieteni dragi!

În ochi îi luciră lacrimi, însă, cum avea în ea stofa vechilor fremeni, lacrimile fură puţine. Aventura primei traversări a fluviului, apoi a pădurii, în timp ce lupii D patrulau la hotarele dinspre nord, marşul cel lung prin Ultimul Deşert al Sareerului, escaladarea meterezelor Citadelei... toate astea căpătau deja, în cugetul ei, o aparenţă de vis... chiar şi cursa finală, cu haita în spate, o cursă pe care-o anticipase, fiindcă era cu neputinţă ca paznicii pădurii să nu intersecteze urma intruşilor şi să-i aştepte la întoarcere... totul era vis. Era... trecutul.

Am scăpat.

Puse pachetul la loc, etanşă kitul şi-l prinse din nou pe umeri.

Ţi-am străpuns dispozitivul de apărare, Leto.

Apoi se gândi la volumele cifrate. Era sigură că, printre rândurile acelea, se ascundea un secret care avea să-i deschidă calea spre răzbunare.

Te voi distruge, Leto!

Nu *Te vom distruge!* Nu aşa vedea lucrurile Siona. *Te voi distruge!* Avea s-o facă ea însăşi.

Se întoarse şi porni cu paşi hotărâţi spre livezile care începeau dincolo de malul acoperit cu gazon al fluviului. În timp ce mergea, îşi repetă în gând jurământul, adăugându-i cu voce tare vechea formulă fremenă ce includea numele ei întreg:

— Siona Ibn Fuad al-Seyefa Atreides este cea care te blesteamă, Leto. Vei plăti pentru toate!

Fragmentul de mai jos, în traducerea lui Hadi Benotto, este extras din caietele descoperite de Dar-es-Balat:

M-AM NĂSCUT LETO ATREIDES II, în urmă cu peste trei mii de ani standard, socotind din clipa în care comand imprimarea

acestor cuvinte. Tatăl meu a fost Paul Muad'Dib, iar mama mea a fost concubina sa fremenă, Chani. Bunica mea după mamă a fost Faroula, o vestită neguţătoare fremenă de plante medicinale. Bunica din partea tatălui a fost Jessica, un produs al programului genetic elaborat de Bene Gesserit în vederea creării fiinţei de sex masculin înzestrate cu puterile Cucernicelor Maici ale Comunităţii Surorilor. Bunicul meu dinspre mamă a fost Liet-Kynes, planetologul care a organizat transformarea ecologică a Arrakisului. Bunicul meu după tată a fost *marele* Atreides, descendent al Casei Atreu, ale cărei origini se pierd în antichitatea greacă.

Dar ajunge cu genealogia!

Bunicul din partea tatălui a murit, ca atâţia alţi eroi greci, încercând să-şi ucidă duşmanul de moarte, bătrânul Baron Vladimir Harkonnen. Amândoi odihnesc acum, nu tocmai în pace, în memoria mea ancestrală. Nici tatăl meu nu e prea mulţumit. Am făcut ceea ce el n-a cutezat să facă şi acum spiritul său trebuie să suporte parţial consecinţele.

Aşa cere Poteca de Aur. Şi ce e Poteca de Aur? veţi întreba. Nici mai mult, nici mai puţin, decât supravieţuirea omenirii. Noi, cei înzestraţi cu darul preştiinţei, cei care cunoaştem capcanele din viitorurile speciei umane, am avut dintotdeauna această responsabilitate.

Supravieţuirea.

Ceea ce credeţi voi despre asta — grijile şi bucuriile voastre mărunte, chiar suferinţele şi fericirile voastre — rareori ne interesează. Tatăl meu avea deja această putere. Eu o am şi mai mult. Privirea noastră poate străpunge, din când în când, vălurile Timpului.

Această planetă, Arrakis, de unde conduc imperiul meu multigalactic, nu mai este ce era în epoca în care se numea Dune. Pe atunci, întreaga planetă era un deşert. Din deşertul acela nu mai există astăzi decât un vestigiu, Sareerul meu. Şi nu mai există nici uriaşii viermi care cutreierau în voie nisipurile, producând substanţa numită melanj. Mirodenia! Dune era cunoscută doar ca sursă, *unica sursă,* a mirodeniei. Ce substanţă extraordinară! Nici un laborator n-a izbutit vreodată să o sintetizeze. Este cea mai preţioasă substanţă descoperită de omenire.

Fără melanj, care să catalizeze preştiinţa liniară a

navigatorilor Ghildei, oamenii n-ar putea să parcurgă parsecii spaţiului cosmic decât cu viteza unui melc. Fără melanj, Bene Gesseritul n-ar mai avea Dreptvorbitoare şi Cucernice Maici. Fără proprietăţile geriatrice ale melanjului, oamenii ar trăi şi-ar muri după vechile norme: în jurul a o sută de ani. Astăzi, toate rezervele de mirodenie se află în depozitele Ghildei şi ale Bene Gesseritului, în stocurile infime ale celor câtorva Case Mari ce mai supravieţuiesc şi, fireşte, în giganticul meu stoc, la care râvnesc cu toţii. Cum s-ar mai năpusti să mă prade! Dar nu se încumetă. Sunt conştienţi că l-aş distruge în întregime, înainte de-a apuca să ajungă la el.

Nu. Preferă să vină la mine cu capul plecat şi să-mi cerşească un pic de melanj. Iar eu le acord câte o raţie, drept recompensă, sau le-o retrag, drept pedeapsă. Cât mă urăsc pentru asta!

Aceasta-i puterea mea, le spun eu. E darul meu.

Cu el, menţin Pacea. Pacea lui Leto, în care trăiesc cu toţii de peste trei mii de ani. E genul de linişte impusă cu forţa, de care omenirea n-a avut parte decât în răstimpuri infime înaintea domniei mele. Iar dacă aţi uitat, învăţaţi din nou ce a însemnat Pacea lui Leto, din aceste jurnale.

Am început redactarea acestor note în primul an al administraţiei mele, în cursul stadiului iniţial al metamorfozei, când mai eram încă aproape în întregime fiinţă umană, chiar şi la înfăţişare. Pielea păstrăvilor de nisip, pe care o acceptasem (şi pe care tatăl meu o refuzase), îmi conferise deja o forţă ieşită din comun, precum şi o reală imunitate la agresiuni convenţionale şi la efectele înaintării în vârstă, dar aveam încă o formă umană recognoscibilă: două picioare, două braţe, o faţă încadrată de pliurile răsfrânte ale pielii de păstrăv.

Ahhh, faţa aceea! E singurul lucru care nu s-a schimbat. Singura fracţiune de piele umană pe care-o mai pot înfăţişa universului. Tot restul cărnii mele a rămas acoperit de corpurile contopite ale acelor minusculi vectori din adâncul nisipurilor, care într-o zi s-ar putea preschimba în uriaşi viermi de nisip.

Şi chiar se vor preschimba... într-o zi.

Mă gândesc adesea la sfârşitul metamorfozei mele, care va fi *ca un fel de moarte.* Ştiu cum va trebui să se întâmple, dar nu cunosc momentul şi nici care vor fi ceilalţi actori. E singurul lucru pe care nu pot să-l ştiu. Sunt capabil sa determin doar

dacă Poteca de Aur continuă sau sfârşeşte. Acum, când înregistrez aceste cuvinte, Poteca de Aur continuă şi, cel puţin în această privinţă, sunt mulţumit.

De mult nu mai simt cilii păstrăvilor sondându-mi carnea pentru a închista apa trupului meu înlăuntrul barierelor lor placentare. Practic, acum formăm un organism unic, ei — derma, iar eu — forţa care animă întregul... în cea mai mare parte a timpului.

În clipa de faţă, *întregul* ar putea fi considerat destul de voluminos. Mă aflu într-un stadiu pe care l-aş numi "prevermiform". Corpul meu e lung de vreo şapte metri şi are ceva mai mult de doi metri în diametru, fiind segmentat pe aproape toată lungimea. Faţa mea Atreides se află la o extremitate, cam la înălţimea unui stat de om, iar braţele şi mâinile (a căror formă a rămas aproximativ omenească) se găsesc chiar sub ea. Picioarele? Aproape în întregime atrofiate. De fapt, s-au redus la un fel de înotătoare, care au migrat către cealaltă extremitate a corpului. Cu totul, cântăresc în jur de cinci tone vechi. Menţionez toate astea deoarece ştiu că vor prezenta interes istoric.

Cum reuşesc să mă deplasez cu această masă considerabilă? Cel mai adesea folosind Carul meu Regal, de fabricaţie ixiană. Vă şochează? Întotdeauna oamenii i-au urât şi s-au temut de ixieni mai mult chiar decât mă urăsc şi se tem de mine. Mai bine un rău cunoscut... Căci cine ştie ce-ar fi în stare să fabrice sau să inventeze ixienii? Ştie cineva?

Eu, unul, în nici un caz. Sau nu pe de-a-ntregul.

Dar, ce-i drept, am o oarecare simpatie pentru ixieni. Sunt atât de încrezători în ştiinţa lor, în tehnologia şi maşinile lor. Adevărul este că, şi ixienii şi eu, suntem convinşi (indiferent despre ce ar fi vorba) ca ne înţelegem unii pe alţii. Ixienii îmi furnizează o mulţime de aparate şi, de aceea, consideră că sunt îndreptăţiţi la recunoştinţa mea. De fapt, chiar şi cuvintele pe care le citiţi acum sunt imprimate de o maşină ixiană, numită dictatei. Când îmi proiectez gândurile într-un anumit fel, dictatelul intră în funcţiune. Mi-e de ajuns să gândesc în acest mod şi cuvintele mele se imprimă pe foi de cristal ridulian având doar o moleculă grosime. Câteodată comand tipărirea unor copii pe materiale cu un grad mai mare de perisabilitate. Cum au fost cele două caiete pe care mi le-a furat Siona.

Nu-i aşa că e fascinantă, Siona mea? Când veţi ajunge să înţelegeţi ce importanţă are ea pentru mine, poate că vă veţi întreba dacă aş fi fost realmente în stare s-o las să moară acolo, în pădure. Nici să nu vă-ndoiţi. Moartea este un eveniment absolut personal. Intervin rareori pentru a o împiedica. Şi niciodată când cineva trebuie pus la încercare, cum este cazul Sionei. Aş putea s-o las să moară în oricare stadiu. Fiindcă, oricum, nu mi-ar trebui prea mult timp, conform criteriilor după care măsor eu timpul, pentru a forma altă candidată.

În orice caz, până şi pe mine mă fascinează Siona. Am urmărit-o în timpul goanei ei prin pădure. O observam prin intermediul aparatelor mele ixiene şi mă întrebam cum de nu prevăzusem această escapadă. Dar Siona este... Siona. De-asta n-am făcut nimic pentru a opri lupii. Ar fi fost o mare greşeală. Lupii D nu sunt decât o prelungire a scopului meu, iar scopul meu este de a fi cel mai mare prădător cunoscut vreodată de universul uman.

Jurnalele lui Leto II

Scurtul dialog care urmează este atribuit unei surse manuscrise intitulate "Fragmentul de la Welbeck". Autorul se presupune că ar fi Siona Atreides. Interlocutorii sunt Siona însăşi şi tatăl ei, Moneo, care a fost (după cum confirmă toate cronicile) majordomul şi principalul consilier al lui Leto II. Dialogul datează dintr-o perioadă în care Siona, încă adolescentă, a primit vizita părintelui ei în camera de elevă a Şcolii pentru Păstrăvărese din Oraşul Festiv Onn, unul dintre marile centre urbane de pe planeta cunoscută astăzi sub numele Rakis. Conform notei explicative ce însoţeşte manuscrisul, Moneo venise la fiica sa în secret pentru a o avertiza că risca să fie eliminată fizic.

SIONA: Cum ai reuşit să supravieţuieşti atâta vreme în preajma lui, tată? Îşi omoară apropiaţii. O ştie toată lumea.

MONEO: Nu-i adevărat! Te înşeli. Nu omoară pe nimeni.

SIONA: De ce te simţi obligat să minţi?

MONEO: Îţi spun adevărul. Nu omoară pe nimeni.

SIONA: Atunci, ce explicaţie ai pentru toate dispariţiile despre care se ştie?

MONEO: Viermele e cel ce ucide. Viermele care este Zeu. Leto sălăşluieşte în fiinţa Zeului, dar el nu ucide pe nimeni.

SIONA: Dar tu, cum îţi aperi viaţa?

MONEO: Ştiu să recunosc viermele. Îi desluşesc apropierea pe chipul şi în mişcările lui Leto. Ştiu când se iveşte Shai-Hulud.

SIONA: El nu e Shai-Hulud!

MONEO: Ei, aşa era numit viermele pe vremea fremenilor.

SIONA: Asta ştiu şi eu din citite. Dar el nu-i Zeul deşertului.

MONEO: Taci, copilă nesăbuită! Tu nu ştii nimic despre lucrurile acestea.

SIONA: Ştiu cât de laş eşti!

MONEO: N-ai de unde să ştii. N-ai fost niciodată în locul meu, ca să observi ce se petrece cu ochii lui, cu mâinile lui.

SIONA: Şi ce faci când se apropie viermele?

MONEO: Mă retrag.

SIONA: E mai prudent. A omorât deja nouă Duncani Idaho, ca să nu-i socotim decât pe cei despre care avem confirmarea.

MONEO: Îţi repet că el nu omoară pe nimeni!

SIONA: Care-i deosebirea? Leto sau vierme, acum sunt un singur trup.

MONEO: Dar sunt două fiinţe distincte: Leto, Împăratul, şi *Viermele Care Este Zeu.*

SIONA: Eşti nebun!

MONEO: Poate. Dar îl slujesc pe Domnul.

Sunt cel mai pasionat observator de oameni care ă existat vreodată. Îi observ atât înlăuntrul meu, cât şi în afară. Trecutul şi prezentul se amestecă uneori în mine, impunându-mi constrângeri stranii. Şi, pe măsură ce metamorfoza continuă în carnea mea, cu simţurile mele se petrec lucruri minunate. Am impresia că percep totul în prim-plan. Auzul şi văzul au o acuitate

extraordinară. Simţul mirosului posedă o nemaipomenită putere de diferenţiere. Detectează şi identifică feromoni în proporţie de trei la un milion. Ştiu cu precizie fiindcă am făcut o mulţime de tesle. De fapt, mai nimic nu poate scăpa simţurilor mele. Cred că v-aţi îngrozi dacă aţi şti ce pot să descopăr doar cu simţul mirosului. Feromonii voştri mă informează despre ceea ce faceţi sau vă pregătiţi să faceţi. Ca să nu mai vorbim de gesturi sau de atitudini! Odată, am stat o jumătate de zi observând un bătrân aşezat pe o bancă din Arrakeen. Era un descendent de-a cincea generaţie al lui Stilgar, Naibul, dar nici măcar nu ştia asta. I-am studiat pe îndelete poziţia gâtului, cutele pielii de sub bărbie, buzele crăpate şi umezeala din jurul nărilor, porii din dosul urechilor, şuviţele de păr cărunt care ieşeau de sub gluga distraiului său străvechi. Nici măcar o clipă nu şi-a dat seama că era observat. Ha! Lui Stilgar nu i-ar fi trebuit mai mult de-o secundă sau două ca să-şi dea seama. Dar bătrânul acela şedea pur şi simplu, aşteptând pe cineva care n-a mai venit. În cele din urmă, s-a ridicai şi-a plecat cu paşi târşâiţi. Înţepenise de atâta stat pe bancă. Ştiam că n-aveam să-l mai revăd niciodată în carne şi oase. Era în pragul morţii iar apa sa avea să fie, neîndoios, irosită. Dar, deja, asta nu mai însemna nimic.

Jurnalele Furate

PENTRU LETO, locul acesta, unde aştepta sosirea actualului său Duncan Idaho, era cel mai interesant loc din univers. Conform mai tuturor criteriilor omeneşti, era un spaţiu gigantic, nucleul unei serii complexe de catacombe aflate sub Citadelă. Din acest punct central porneau, ca nişte spiţe, încăperi-galerii

de treizeci de metri înălţime şi douăzeci de metri lăţime. Iar exact în centrul nucleului, o sală circulară cu diametrul de patru sute de metri, sub un dom înalt de o sută de metri, era amplasat carul în care aştepta Leto.

Pentru el, aceste dimensiuni erau liniştitoare.

La Citadelă abia trecuse de amiază, dar singura lumină din cripta subterană provenea de la câteva licurigloburi mobile, montate pe suspensii şi reglate pe un portocaliu palid. Lumina nu pătrundea prea mult în adâncul galeriilor-spiţe, însă amintirile puteau să-i redea lui Leto poziţia exactă a tot ce se afla acolo: apa, osemintele, cenuşa strămoşilor săi şi a tuturor Atreizilor care trăiseră şi muriseră începând din epoca Dunei... plus câteva containere cu melanj, menite să creeze iluzia că întregul stoc se afla aici, în cazul în care s-ar fi ajuns la o asemenea extremă.

Leto ştia de ce venea Duncanul, Idaho prinsese de veste că tleilaxu erau pe cale să producă un alt Duncan, un alt ghola creat conform specificaţiilor Împăratului-Zeu. Prezentul Duncan se temea că urma să fie înlocuit după aproape şaizeci de ani de serviciu. Ceva de genul acesta declanşa întotdeauna subversiunea Duncanilor. Un emisar al Ghildei îl vizitase nu cu mult timp în urmă pe Leto pentru a-l avertiza că ixienii îi livraseră acestui Duncan un laser.

Pe Leto îl umflă râsul. Ghilda rămânea extrem de sensibilă la orice ar fi putut să ameninţe precara ei raţie de mirodenie. O înspăimânta ideea că Leto reprezenta ultima legătură existentă cu viermii de nisip care se aflaseră la originea actualelor rezerve de melanj.

Dacă eu mor departe de apă, nu va mai exista niciodată mirodenie. Nici în vecii vecilor.

Asta era frica mare a Ghildei. Iar istoricii ei contabili o asigurau că Leto deţinea cel mai uriaş stoc de melanj din univers. Ceea ce făcea din Ghildă un aliat aproape demn de încredere.

În timp ce aştepta, Leto îşi mişca mâinile şi degetele, executând exerciţii din moştenirea sa Bene Gesserit. Mâinile erau mândria sa. Sub membrana cenuşie a pielii de păstrăv, mâinile cu falange lungi şi degete mari opozabile mai puteau fi folosite aproape ca orice mâini omeneşti. Spre deosebire de cioturile inutile ce fuseseră cândva picioarele lui şi care

reprezentau mai degrabă un inconvenient, decât o ruşine. Putea să se târască, să se rostogolească şi să se arunce înainte cu o repeziciune uluitoare pentru un asemenea corp, dar uneori i se întâmpla să recadă pe cioturi şi durerea nu era tocmai plăcută.

De ce întârzia atât Duncanul?

Leto şi-l imagină pradă ezitărilor, privind îngândurat de la o fereastră orizontul fluid al Sareerului. Aerul prinsese viaţă sub arşiţă, astăzi. Înainte de a coborî în criptă, Leto zărise un miraj la sud-vest. Oglinda caniculei proiectase pe întinderea de nisip imaginea răsturnată a unei cete de fremeni de muzeu ce-şi târau paşii pe lângă un sietch-dioramă destinat turiştilor.

Era răcoare în criptă, întotdeauna era răcoare şi lumina era întotdeauna slabă. Galeriile dimprejur formau un cerc de găuri întunecate, ale căror pante, ascendente sau descendente, fuseseră astfel calculate, încât să permită trecerea Carului Regal. Unele dintre galerii se prelungeau, dincolo de ziduri false, pe distanţe de mai mulţi kilometri, alcătuind o reţea de pasaje secrete pe care Leto le săpase el însuşi, cu ajutorul uneltelor ixiene.

Gândindu-se iarăşi la întrevederea care urma, Leto începu să simtă o oarecare nervozitate. Era una dintre reacţiile interesante, care-i făceau întotdeauna plăcere. Îşi dădea seama că se ataşase într-o oarecare măsură şi de actualul Duncan. Spera din toată inima ca ghola-ul să supravieţuiască acestei întâlniri. Unii dintre ei reuşeau. Era puţin probabil ca Duncanul să reprezinte o ameninţare reală pentru viata lui Leto, dar acest lucru trebuia lăsat în voia şansei. Odată, încercase să-i explice asta unuia dintre primii Duncani... chiar aici, în această sală.

— Ţi se va fi părând ciudat faptul că, date fiind puterile mele, pot să mai vorbesc de şansă şi de întâmplare, spusese Leto.

Duncanul se înfuriase.

— Nu laşi tu nimic la voia întâmplării! Te cunosc prea bine!

— Naiv mai eşti! Hazardul este esenţa universului nostru.

— Nu hazardul! Răul. Iar tu eşti autorul răului!

— Excelent, Duncan! Răul este o plăcere dintre cele mai profunde. Luptând cu răul ne ascuţim creativitatea.

— Nici măcar nu mai eşti fiinţă umană!

O, câtă mânie răzbătuse în glasul Duncanului!

Pe Leto, acuzaţia îl iritase ca un fir de nisip în ochi. Se acroşa de rămăşiţele eului său uman, chiar dacă iritarea reprezenta

sentimentul cel mai apropiat de furie pe care-l putea resimţi.
— Viaţa ta începe să devină un clişeu, îi reproşase el Duncanului.
La care acesta scosese, de sub mantaua de uniformă, o bombă miniaturală. Ce surpriză!
Leto adora surprizele, chiar şi pe cele urâte.
Iată ceva ce n-am prevăzut! I-o spusese şi Duncanului, care rămăsese înlemnit, ciudat de nehotărât într-un moment în care trebuia să dea dovadă de hotărâre.
— Chestia asta poate să te omoare, spusese în cele din urmă.
— Îmi pare rău, Duncan, dar, în cel mai rău caz, o să mă aleg cu câteva zgârieturi.
— Parcă ziceai că n-ai prevăzut asta!
Vocea Duncanului urcase dintr-o dată în registrul acut.
— Duncan, Duncan! Când ai să înţelegi că, pentru mine, predicţia absolută ar fi echivalentă cu moartea? Ce există mai cumplit de plictisitor decât moartea?
În ultima clipă, Duncanul încercase să arunce bomba în lături, dar materialul exploziv, instabil, îşi făcuse efectul înainte de vreme. Duncanul murise. Ei, ce să-i faci... Oricum, tleilaxu aveau în permanenţă pregătit unul de schimb, în cuvele lor axlotl.
Unul dintre licurigloburile mobile începu să clipească. Un sentiment de înfrigurare puse stăpânire pe Leto. Era semnalul lui Moneo. Devotatul Moneo îşi anunţa Împăratul-Zeu că Duncanul era pe cale să coboare în criptă.
Uşa ascensorului pentru uz uman, dintre două galerii situate în arcui nord-vestic la vastei săli, se deschise. Duncanul ieşi cu paşi hotărâţi. Nu era decât o siluetă minusculă, la această distanţă, dar ochii lui Leto puteau să discearnă până şi cel mai infim detaliu — bunăoară, cuta de pe mâneca uniformei, care arăta că ghola-ul stătuse, undeva, cu bărbia sprijinită în podul palmei. Într-adevăr, urma mâinii i se vedea încă sub bărbie. Iar mirosul îl preceda: Duncanul era îmbătat de propria-i adrenalină.
Leto păstră tăcerea în timp ce Duncanul se apropia. Continua să observe amănuntele. În pofida anilor îndelungaţi de serviciu, Duncanul păşea cu acelaşi mers sprinten, tineresc. Datora asta dozelor minime de melanj pe care le absorbea.

Purta vechea uniformă a Atreizilor, tunica neagră cu şoimul de aur în partea stângă a pieptului. O declaraţie interesantă, după toate aparenţele: "Servesc onoarea *vechilor* Atreizi!" Părul îi rămăsese aceeaşi cuşmă neagră de caracul iar trăsăturile feţei, cu pometţii înalţi, păreau dăltuite în piatră.

Tleilaxu ştiu într-adevăr cum se face un ghola, gândi Leto.

Duncanul ţinea sub braţ mapa cafenie împletită din fibre, pe care-o purta cu el de ani de zile. De obicei conţinea documentele pe care-şi baza rapoartele, dar astăzi părea umflată de o greutate nefirească.

Laserul ixian.

Idaho înainta, în acest timp, fără a-şi lua ochii de la faţa lui Leto. Faţa Împăratului-Zeu era, în mod tulburător, cea a unui Atreides, cu trăsături fine şi ochi complet albaştri, care, pentru cei slabi de înger, constituiau o agresiune în sine. Faţa aceea părea îngropată într-o glugă cenuşie, formată din cutele mărunte ale pielii păstrăvului de nisip, despre care Idaho ştia că se puteau închide fulgerător, într-un reflex de apărare instantaneu. Un fel de clipit de faţă, în locul unui clipit de ochi. Iar pielea ei era de un roz neaşteptat în griul din jur. Cu greu puteai evita gândul că faţa lui Leto reprezenta ceva aproape obscen, o fărâmă rătăcită de umanitate, capturată de o monstruozitate neomenească.

Idaho se opri la doar şase paşi de Carul Regal, fără a încerca să-şi ascundă înverşunarea. Nici măcar nu se întreba dacă Leto ştia de Laser. Imperiul acesta se îndepărtase prea mult de vechea morală a Atreizilor, transformându-se într-un moloh nepăsător ce strivea, în calea lui, fiinţe nevinovate. Trebuia suprimat!

— Am venit să discutăm despre Siona şi alte câteva probleme, spuse Idaho, întorcând mapa în aşa fel, încât să poată scoate cu uşurinţă laserul.

— Foarte bine, răspunse Leto pe un ton plictisit.

— Siona este singura care a scăpat, dar mai are încă o bază plină de rebeli.

— Crezi că nu ştiu asta?

— Cunosc toleranţa periculoasă pe care-o acorzi rebelilor! Ceea ce nu cunosc este conţinutul pachetului pe care l-a furat ea.

— Ah, ce-a furat? Toate planurile citadelei.

Pentru o clipă, Idaho redeveni Comandantul Gărzii Imperiale, profund şocat de o asemenea încălcare a regulilor de securitate.

— Şi ai lăsat-o să fugă cu ele?

— Nu, tu ai lăsat-o.

Idaho avu o mişcare de recul în faţa acestei acuzaţii. Încet, proaspătul asasin potenţial îşi recăpătă controlul.

— Asta e tot ce-a luat?

— Aveam şi două caiete, copii ale jurnalelor mele, în locul în care ţineam planurile. A luat şi caietele.

Idaho studie faţa impasibilă a lui Leto.

— Ce conţin jurnalele astea? întrebă. Uneori spui că-i vorba de nişte memorii, alteori că sunt cronici.

— Câte un pic din amândouă. Ar putea fi chiar şi un soi de manual.

— Te afectează în vreun fel furtul acestor caiete?

Leto îşi îngădui un zâmbet vag, pe care Idaho îl interpretă drept negaţie. O undă de încordare parcurse pentru o clipă trupul lui Leto când Idaho vârî mâna în mapă. Ce-avea să scoată? Arma sau vreun document? Deşi cea mai mare parte a corpului său poseda o remarcabilă rezistenţă la căldură, Leto ştia că anumite porţiuni erau vulnerabile la fasciculul unui laser — faţa, îndeosebi.

Idaho extrase din mapă un raport şi, înainte chiar de-a începe să-i dea citire, Leto sesiză semnalele pe care le emitea ghola-ul. Idaho nu voia să-i prezinte informaţii. Voia să obţină răspunsuri. Avea nevoie de o justificare pentru o hotărâre deja luată.

— Am descoperit un Cult al Aliei, pe Giedi Prim, zise Idaho.

Leto rămase tăcut, în timp ce Idaho expunea amănuntele. *Ce plictiseală!* Lasă gândurile să-i rătăcească. Adoratorii surorii tatălui său, moartă în urmă cu mii de ani, nu mai însemnau astăzi decât un prilej ocazional de amuzament. Dar Duncanii vedeau întotdeauna în asta un soi de ameninţare latentă.

Idaho termină lectura raportului. Ce-i drept, agenţii lui erau de-o meticulozitate desăvârşită. Şi de-o banalitate la fel de desăvârşită.

— Nu-i nimic altceva decât o reînviere a Cultului lui Isis, comentă Leto. Pentru preoţii şi preotesele mele, suprimarea acestui cult şi-a adepţilor lui va fi o simplă distracţie.

Idaho clătină din cap, ca şi când ar fi vrut să răspundă unei

voci dinlăuntrul său.

— Bene Gesseritul era deja la curent cu existenţa acestui cult, spuse el.

Asta îl interesă, într-adevăr, pe Leto.

— Surorile nu mi-au iertat niciodată faptul că le-am răpit programul genetic, rosti el.

— Treaba asta n-are nimic de-a face cu programul genetic, zise Idaho.

Leto nu lăsă să-i transpară amuzamentul. Duncanii erau întotdeauna extrem de sensibili la aspectele legate de genetică, deşi unii dintre ei serveau, din când în când, drept reproducători.

— Înţeleg, spuse Leto. Mă rog, mai toate Surorile sunt puţintel ţicnite, dar ţicneala reprezintă un rezervor haotic de surprize. Iar unele surprize se pot dovedi valoroase.

— Nu văd care-ar fi valoarea în cazul de faţă.

— Crezi că în spatele acestei secte se află Comunitatea Surorilor?

— Exact.

— Explică.

— Şi-au creat un loc sfânt. Îl numesc "Sanctuarul Cristaiuluî".

— I-auzi!

— Iar marea lor preoteasă este numită "Păstrătoarea Luminii lui Jessica". Nu-ţi spune nimic?

— Încântător!

De data aceasta, Leto nu încercă să-şi ascundă amuzamentul.

— Ce ţi se pare atât de încântător?

— Faptul că le-au reunit pe bunica şi pe mătuşa mea într-o singură zeitate.

Idaho clătină încet capul dintr-o parte în alta, fără să înţeleagă.

Leto îşi acordă un mic răgaz interior, nu mai mult de o clipită. Bunica-din-el nu părea să aibă o părere prea bună despre acest cult de pe Giedi Prim. Se văzu nevoit să-i respingă amintirile şi identitatea.

— Ce urmăreşte această sectă, după părerea ta? întrebă Leto.

— E limpede. Crearea unei religii paralele pentru a-ţi submina autoritatea.

— E prea simplu. Or fi ele ţicnite, Surorile, dar tâmpite nu-s.
Idaho aşteptă o explicaţie.
— Vor mai multă mirodenie! zise Leto. Mai multe Cucernice Maici.
— Şi îţi crează probleme în speranţa că ai să le mituieşti?
— Mă dezamăgeşti, Duncan.
Idaho se mulţumi să-l privească lung pe Leto, care izbuti să emită un suspin — lucru destul de complicat pentru actuala sa conformaţie anatomică. Duncanii erau de obicei mai ageri la minte, dar probabil că planurile conspirative ale acestuia îi eclipsau isteţimea.
— Şi-au ales drept bază Giedi Prim, reluă Leto. Nu-ţi sugerează nimic?
— Giedi Prim a fost fortăreaţa Harkonnenilor. Dar asta-i deja istorie antică.
— Sora ta a murit acolo, victimă a Harkonnenilor. E normal ca, în cugetul tău, Giedi Prim să se asocieze cu Harkonnenii. De ce n-ai pomenit nimic mai devreme?
— Nu mi s-a părut important.
Leto strânse din buze. Referirea la sora sa îl tulburase pe Duncan. Pe plan *intelectual,* ghola-ul ştia că nu era decât cel mai recent dintr-un lung şir de replici provenite, toate, din cuvele axlotl de pe Tleilax şi avându-şi obârşia în câteva celule originale. Duncanul nu putea să facă abstracţie de amintirile sale resuscitate. Ştia că Atreizii erau cei care-l salvaseră din robia Harkonnenilor.
Şi indiferent ce altceva aş mai fi eu, gândi Leto, *sunt încă un Atreides.*
— Ce insinuezi? întrebă Idaho.
Leto hotărî că era necesar un răcnet. Îi dădu drumul cu toată puterea:
— Harkonnenii stocau mirodenie!
Idaho se dădu un pas înapoi.
Leto continuă pe un ton mai scăzut:
— Există un stoc care n-a fost încă descoperit, pe Giedi Prim. Surorile încearcă să-l dibuie folosindu-şi trucurile religioase drept paravan.
Idaho se simţi stânjenit. Odată formulat, răspunsul părea evident.
Iar eu nu l-am întrezărit, îşi spuse el.

Răcnetul lui Leto îl repusese cu brutalitate în rolul său de Comandant al Gărzii Imperiale. Idaho cunoştea cum funcţiona economia Imperiului, simplificată la maximum: nici un sistem de dobânzi nu era îngăduit; toate tranzacţiile se efectuau cu bani gheaţă, în momentul livrării. Singura monedă în vigoare purta efigia Împăratului-Zeu, dar se baza exclusiv pe mirodenie, o substanţă a cărei valoare, deşi enormă, nu contenea să crească. Preţul de cumpărare al unei întregi planete putea fi transportat într-o valijoară.

"*Controlează sistemul monetar şi tribunalele. Restul lasă-l plebei",* gândi Leto. Aşa spunea bătrânul Jacob Broom, iar Leto îl auzea pe moşneag chicotind înlăuntrul lui. *Lucrurile nu s-au schimbat prea mult între timp, Jacob.*

Idaho inspiră adânc, apoi declară:

— Trebuie anunţat imediat Biroul pentru Credinţă.

Leto nu spuse nimic.

Interpretându-i tăcerea ca pe o invitaţie de a continua, Idaho trecu la alte rapoarte. Dar Leto nu-l asculta decât cu o fracţiune a spiritului său conştient. Ca şi când ar fi conectat un circuit de supraveghere, care înregistra automat cuvintele şi gesturile Duncanului, cu doar câte o amplificare ocazională a volumului, pentru formularea unui comentariu lăuntric:

Şi *acum* va aduce vorba despre tleilaxu.

E un teren periculos pentru tine, Duncan.

Dar subiectul deschidea un făgaş nou pentru reflecţiile lui Leto.

Viclenii tleilaxu continuă să-mi fabrice Duncani pornind de la celulele originale. Sunt la fel de conştienţi ca şi mine că fac un lucru prohibit de religie. Se ştie că am interzis orice manipulare artificială în materie de genetică umană. Dar tleilaxu şi-au dat de mult seama cât îmi preţuiesc Duncanii în calitate de comandanţi ai Gărzii. Nu cred însă că sesizează şi aspectul ironic al afacerii. Găsesc într-adevăr amuzant faptul că un fluviu poartă azi numele lui Idaho, pe când, cu veacuri în urmă, acesta era numele unui munte. Muntele acela nu mai există. L-am dărâmat pentru a obţine materialul necesar construirii marelui zid care înconjoară Sareerul meu.

Fireşte, tleilaxu nu ignoră faptul că, uneori, reintroduc Duncanii în propriul meu program genetic. Duncanii reprezintă forţa hibridă... şi nu numai. Fiecare flacără trebuie să aibă un

atenuator.

Pe cel de faţă intenţionam să-l cuplez cu Siona, dar acum s-ar putea ca asta să nu mai fie posibil. Ha! Spune că trebuie "să le pun piciorul în prag" celor de pe Tleilax. De ce nu întreabă direct: "Eşti pe cale să mă înlocuieşti?"

Aproape că mă tentează să-i spun.

Din nou, mâna lui Idaho se strecură în deschizătura mapei. Monitorul interior al lui Leto nu pierdu nici o măsură.

Laserul sau alte rapoarte? Alte rapoarte.

Duncanul e precaut. Nu vrea doar să se asigure că nu-i cunosc intenţiile, ci caută "dovezi" suplimentare care să-i demonstreze că nu sunt demn de loialitatea lui. Ezitările sale se prelungesc. Întotdeauna i se întâmplă asta. I-am spus de nenumărate ori că n-am să-mi folosesc preştiinţă pentru a determina momentul în care voi părăsi această formă trupească străveche. Dar el are dubii. Întotdeauna a avut dubii.

Caverna asta îi estompează vocea şi, dacă percepţia simţurilor mele n-ar fi atât de acută, aerul jilav de-aici ar masca semnalele chimice ale temerilor lui. Am să-i ecranez vocea din percepţia mea imediată. Plicticos personaj a devenit Duncanul ăsta! Acum s-a apucat să-mi deruleze istoria — istoria! *— răzvrătirii Sionei, fără-ndoială ca să încheie prin a-mi reproşa ultima ei escapadă.*

"Nu-i o rebeliune banală ", zice el.

Dobitocul! Nu pricepe nimic. Toate rebeliunile sunt nu doar banale, ci şi îngrozitor de anoste. Toate se desfăşoară după acelaşi şablon. Forţa lor motrice este dependenţa de adrenalină şi setea de putere personală. Toţi rebelii, toţi revoluţionarii sunt aristocraţi de debara. De-asta mi-e şi atât de uşor să-i convertesc.

De ce oare nu sunt în stare Duncanii să audă într-adevăr când le explic toate astea? Am mai purtat odată această discuţie cu Duncanul ăsta, chiar aici, în criptă, în cursul uneia dintre primele noastre altercaţii.

"Arta guvernării pretinde să nu laşi niciodată iniţiativa în seama elementelor extremiste ", susţinea el.

Câtă pedanterie! Extremişti apar la fiecare generaţie şi nu are nici un rost să încerci să-i împiedici. Pentru că asta înţelege el prin "a nu lăsa iniţiativa". El ar vrea ca extremiştii să fie contracaraţi, controlaţi, persecutaţi, suprimaţi. Este dovada vie

că nu există aproape nici o deosebire între mentalitatea poliţistă şi cea militară.

Degeaba îi spun: "De extremişti nu trebuie să te temi, decât dacă încerci să-i suprimi. Trebuie să le demonstrezi că vei şti să foloseşti ceea ce au ei mai bun de oferit".

"Sunt periculoşi. Sunt periculoşi!" repetă el. Crede că, prin repetiţie, creează un soi de adevăr.

Încet, pas cu pas, îi dezvolt metoda mea şi chiar lasă impresia că mă ascultă.

"Asta e slăbiciunea lor, Duncan. Extremiştii văd lucrurile într-un mod mult prea simplist. Pentru ei nu există decât alb sau negru, bun sau rău, noi sau ei. Abordând în felul acesta problemele complexe, lasă cale liberă haosului. Arta guvernării, cum îi zici tu, este arta de a stăpâni haosul".

"Nimeni nu poate face fată oricărei forme de neprevăzut".

"Neprevăzut? Cine vorbeşte de neprevăzut? Haosul n-are nimic de-a face cu neprevăzutul. Dimpotrivă, atributele sale sunt perfect previzibile. Printre altele, de pildă, doboară ordinea la centru şi sporeşte forţele la extremităţi".

"Păi, nu tocmai asta încearcă să. facă extremiştii? Nu încearcă să răstoarne structurile ca să capete ei controlul?"

"Asta doar îşi închipuie că fac. În realitate, crează noi extremişti, noi radicali, şi, în felul ăsta, continuă vechiul proces".

"Şi dacă un extremist întrevede complexităţile şi te înfruntă din această perspectivă?"

"Atunci nu mai e vorba de-un extremist, ci de un pretendent la putere, un rival".

"Mă rog... ce poţi să faci în cazul ăsta?"

"Îl cooptezi sau îl ucizi. Aşa s-a pus problema luptei pentru putere încă de pe vremea când oamenii doar mârâiau unul la altul".

"Bine, bine, dar ce te faci în cazul unei figuri mesianice?"

"Cum a fost tatăl meu?"

Duncanului nu-i convine întrebarea. Ştie că, dintr-un anumit punct de vedere, sunt tatăl meu. Ştie că pot să vorbesc cu vocea şi personalitatea tatălui meu, că amintirile mele sunt precise, inalterabile şi ineluctabile".

Cu vădită reticenţă, răspunde: "Ei bine... da, dacă vrei".

"Duncan, toţi aşa-zişii mântuitori se află în mine, aşa că ştiu ce vorbesc. Nu a existat niciodată rebel cu adevărat

dezinteresat, nu au existat decât ipocriţi — indiferent că erau în mod conştient sau inconştient ipocriţi".

Vorbele astea îmi dau puţin de lucru cu memoriile mele ancestrale. Unii dintre cei dinlăuntrul meu n-au renunţat niciodată la convingerea că ei, şi numai ei, deţineau cheia tuturor problemelor omenirii. De fapt, în privinţa asia, sunt exact ca şi mine. Şi-i înţeleg, chiar dacă le spun că eşecul constituie o demonstraţie de sine stătătoare.

Totuşi, sunt nevoit să-i ţin la distanţă. N-are nici un sens să-mi bat capul cu ei. Acum nu mai sunt altceva decât simple memento-uri patetice... la fel ca acest Duncan, care stă proţăpit înaintea mea cu laserul lui...

Zei din adâncuri! M-a luat prin surprindere! Are laserul în mână şi-l ţine aţintit drept spre faţa mea.

— Tu, Duncan? Şi tu mă trădezi?

Et tu, Brute?

Fiecare fibră sensibilă din fiinţa lui Leto intră în alertă. Îşi simţi tot corpul zvâcnind. Carnea viermelui avea propria ei voinţă.

Idaho rosti ironic:

— Spune-mi, Leto: de câte ori trebuie să-mi plătesc datoria de loialitate?

Leto recunoscu întrebarea mascată: *"Cîţi Duncani au mai fost înaintea* mea?" Întotdeauna voiau să afle asta. Fiecare Duncan punea această întrebare şi niciodată nu era satisfăcut de răspuns. Cu toţii păstrau îndoieli.

Cu vocea sa de Muad'Dib cea mai tristă, Leto întrebă:

— Nu te simţi mândru de admiraţia pe care-o am pentru tine, Duncan? Nu te-ai întrebat niciodată de ce te aleg mereu drept tovarăş, veac după veac?

— Fiindcă ştii că nu poţi găsi neghiob mai mare ca mine.

— Duncan!

Vocea unui Muad'Dib mânios îi zguduia întotdeauna pe Duncani. Deşi Idaho ştia că nici un adept Bene Gesserit nu stăpânise vreodată mai bine ca Leto puterile Glasului, reacţia la auzul *acestui* glas era mai presus de voinţa lui. Laserul din mâna sa oscilă.

Pentru Leto, fu suficient. Se aruncă de pe car, într-un salt de-a rostogolul. Idaho nu-l văzuse niciodată părăsindu-şi vehiculul în felul acesta şi nici nu-şi închipuise că i-ar fi fost cu putinţă. Lui

Leto însă nu-i trebuiau decât două condiţii: prezenţa unei ameninţări reale, care să fie simţită de trupul-de-vierme, şi slobozirea acestui trup. Restul se petrecea de la sine şi cu o rapiditate care-l uimea chiar şi pe Leto.

Preocuparea sa primordială era laserul. Putea să-i provoace răni relativ grave, dar foarte puţini oameni erau capabili să înţeleagă modalităţile corpului prevermiform de a contracara şocurile termice.

În saltul său, Leto îl izbi pe Idaho şi laserul fu deviat în clipa în care ţâşnea fasciculul. Unul dintre cioturile inutile ce fuseseră cândva picioarele lui repercută în percepţia lui Leto un val năucitor de senzaţii violente. Vreme de o secundă, nu există decât o durere cumplită. Dar trupul-de-vierme era liber să acţioneze şi reflexele sale declanşară o succesiune de convulsii năprasnice. Leto auzi trosnet de oase rupte. Laserul fu proiectat pe dalele criptei de un spasm al mâinii lui Idaho.

Rostogolindu-se de pe corpul Duncanului, Leto se pregăti pentru un nou atac, dar nu mai era nevoie. Ciotul rănit continua să emită semnale dureroase şi Leto simţi că extremitatea carbonizată căzuse. Pielea păstrăvului de nisip închisese deja rana. Durerea acută de la început se redusese la o pulsaţie surdă.

Idaho se mişcă. Era limpede că trăgea să moară. Cuşca toracică îi era în mod vizibil strivită. Abia dacă mai respira, dar izbuti să deschidă ochii şi să-şi ridice privirea spre Leto.

Cât de rezistente pot fi aceste trupuri vremelnice! gândi Leto.

Buzele lui Idaho nu pronunţară decât un singur cuvânt, abia desluşit:

— Siona...

Apoi viaţa îl părăsi.

Interesant, îşi spuse Leto. *Să fie cu putinţă ca Duncanul şi Siona... Nu! Acest Duncan a manifestat întotdeauna un real dispreţ faţă de neroziile Sionei.*

Leto urcă din nou în Carul Regal. De data aceasta fusese cât pe ce s-o păţească. Nu încăpea îndoială că Duncanul îi vizase *creierul.* Leto nu pierdea niciodată din vedere faptul că mâinile şi pseudomembrele lui inferioare erau vulnerabile, dar avusese grijă ca nimeni să nu afle că ceea ce fusese cândva creierul său nu mai era direct asociat cu faţa. De fapt, nici nu mai era un

creier de dimensiuni umane, ci o serie de conglomerate nodale repartizate pe toată lungimea corpului său. Nu dezvăluise nimănui acest lucru, dar îl menţionase în jurnalele sale.

Oh, câte privelişti am văzut! Şi câţi oameni! Lungile peregrinări ale fremenilor şi tot ce-a urmat. Sau înapoi, prin mituri, până la Terra. Oh, lecţiile de astronomie şi intrigă, migraţiile, exodurile desperate, fugile cu respiraţia tăiată şi muşchii agonizând, din atâtea nopţi ale tuturor firicelelor de praf cosmic pe care ne-am apărat forma noastră efemeră! Vă spun că suntem un miracol, iar amintirile mele nu lasă loc de îndoială în privinţa asta.

Jurnalele Furate

FEMEIA care lucra la micul pupitru mural era prea masivă pentru scaunul îngust pe care şedea cocârjată. Afară, dimineaţa înainta către miezul zilei, dar în odaia lipsită de ferestre, din subsolurile adânci ale oraşului Onn, lumina venea de la un singur licuriglob situat sus, într-un colţ al tavanului. Deşi strălucea într-un galben cald, globul nu izbutea să îndulcească griul utilitar al acestei încăperi, cu plafonul şi pereţii acoperiţi de panouri metalice dreptunghiulare, perfect identice.

Restul mobilierului consta doar într-un pat strâmt, cu o saltea subţire acoperită de o pătură cenuşie. Era limpede că nici patul, nici scaunul nu fuseseră prevăzute pentru actuala locatară.

Femeia purta un fel de salopetă albastră dintr-o singură bucată, pe care umerii ei laţi o întindeau până la refuz ori de câte ori se apleca deasupra pupitrului. Licuriglobul îi lumina părul blond, tuns perie, şi partea dreaptă a feţei, conturând un maxilar pătrat. Maxilarul se mişca în timp ce femeia rostea cuvinte neauzite, pe care degetele ei groase le băteau pe claviatura delicată încorporată în pupitru. Se servea de maşină

cu un respect aproape evlavios, care debutase cu teamă şi uimire pentru a se transforma, contra voinţei ei, într-un fel de excitaţie tremurată. Şi, deşi era de mult familiarizată cu obiectul, nici una dintre aceste emoţii n-o părăsea când se aşeza în faţa lui.

Pe măsură ce femeia scria, cuvintele erau afişate pe un ecran ascuns în nişa dreptunghiulară din care fusese depliat panoul-pupitru.

"Siona continuă să întreprindă acţiuni care dau de presupus pregătirea unei agresiuni împotriva Augustei Tale Persoane", scria ea. "A rămas de nezdruncinat în privinţa scopului ei declarat. Astăzi mi-a spus că va transmite copii ale cărţilor pe care le-a furat, unor organizaţii a căror loialitate faţă de Tine este mai mult decât îndoielnică. Destinatarii în cauză sunt Bene Gesseritul, Ghilda şi ixienii. Siona susţine că aceste cărţi conţin, sub o formă cifrată, Augustele Tale cuvinte şi speră ca, prin acest dar, să obţină ajutor pentru a le putea descifra.

Doamne, nu ştiu ce secrete de seamă s-ar putea ascunde în paginile acelea, dar, dacă ele conţin ceva care ar putea constitui o ameninţare la adresa Augustei Tale Persoane, Te implor să mă dezlegi de jurământul meu de supunere faţă de Siona. Deşi îl respect cu sfinţenie, mărturisesc că nu înţeleg motivele pentru care m-ai pus să fac acest legământ.

Rămân, Doamne, servitoarea Ta credincioasă, Nayla".

Scaunul pârâi când Nayla se lăsă pe spate pentru a reciti cele scrise. Odaia se cufundă în liniştea vătuită specifică încăperilor izolate fonic. Nu se mai auzea decât respiraţia uşoară a Naylei şi vibraţia îndepărtată a unor maşini, resimţită mai degrabă în podea decât în aer.

Nayla privi încă o dată textul de pe ecran. Destinat doar ochilor Împăratului-Zeu, cerea mai mult decât o lealitate sacră. Cerea o sinceritate profundă, pe care Nayla o găsea extenuantă. După câteva clipe, dădu din cap şi apăsă pe clapa care comanda codificarea şi pregătirea de transmitere a mesajului. Apoi, lăsând capul în jos, se rugă în tăcere, înainte de a replia pupitrul în perete. Erau acţiunile despre care ştia că declanşau transmisia mesajului. Zeul însuşi îi implantase în craniu un dispozitiv fizic, cerându-i să jure că va păstra secretul şi punându-i în vedere că putea veni un moment în care avea să i se adreseze prin intermediul acelui obiect din capul ei. Până

acum însă n-o făcuse. Nayla bănuia că ixienii erau cei ce fabricaseră aparatul acela. *Arăta* a ceva de provenienţă ixiană. Dar, cum asta era voia Zeului, Nayla putea să nu ţină seamă de propriile ei bănuieli că obiectul acela putea fi un *computer,* adică o maşină interzisă de Marea Convenţie.

"Să nu-ţi faci maşină după asemănarea mintii umane!"

Nayla avu un frison. Se ridică şi mută scaunul la locul lui obişnuit de la capătul patului. Corpul ei masiv, atletic, întindea ţesătura fină a salopetei. Mişcările ei aveau un fel de lentoare calculată, ca şi cum Nayla şi-ar fi ajustat permanent gesturile la o forţă fizică neobişnuită. Se întoarse şi examină locul în care se aflase pupitrul. Nu văzu decât un panou metalic dreptunghiular, aidoma celorlalte din cameră. Nici o scamă, nici un fir de păr rămas agăţat din întâmplare, care să trădeze secretul odăii.

Nayla inspiră adânc, tonifiant, apoi ieşi, prin unica uşă a încăperii, într-un coridor cenuşiu, învăluit în lumina difuză a unor licurigloburi albe, răsfirate la intervale mari. Vuietul de maşini era mai puternic aici. Coti la stânga şi, două minute mai târziu, se afla în prezenţa Sionei, într-o cameră ceva mai spaţioasă decât cea dinainte, având în centru o masă pe care erau etalate obiectele furate din Citadelă. Două licurigloburi argintii luminau scena. Siona era aşezată în faţa mesei şi Topri, unul dintre oamenii ei de încredere, stătea în picioare, alături de ea.

Dacă în privinţa Sionei Nayla avea un fel de admiraţie potrivnică voinţei sale, pe Topri nu-l considera vrednic decât de o antipatie dispreţuitoare. Era un ins gras, veşnic agitat, cu ochi verzi bulbucaţi, nas cârn şi buze subţiri deasupra unei bărbii cu gropiţă. În plus, când vorbea parcă scheuna.

— Vino-ncoace, Nayla! Ia te uită ce-a găsit Siona între paginile volumelor ăstora.

Nayla închise uşa în spatele ei şi trase zăvorul.

— Vorbeşti prea mult, Topri, zise ea. Şi faci mereu gafe. Dacă mai era şi altcineva pe coridor?

Topri se făcu alb la faţă şi arboră o expresie furioasă.

— Mă tem că Nayla are dreptate, Topri, spuse Siona. Ce te face să crezi că aveam de gând să-i împărtăşesc şi ei descoperirea mea?

— Dar ai avut întotdeauna încredere în ea!

Siona se întoarse spre Nayla.

— Ştii de ce am încredere în tine, Nayla?

Rostise întrebarea cu voce neutră, lipsită de orice inflexiune.

Nayla îşi înăbuşi o tresărire de spaimă. Să-i fi descoperit Siona secretul?

I-am greşit Domnului meu?

— N-ai nici un răspuns la întrebarea mea? insistă Siona.

— Ţi-am dat vreodată motive să procedezi altfel?

— Asta nu-i o justificare suficientă pentru încredere. Perfecţiunea nu există nici la oameni, nici la maşini.

— Atunci, de ce ai *totuşi* încredere în mine?

— Pentru că, la tine, vorba şi fapta merg întotdeauna mână în mână. E o calitate admirabilă. Bunăoară, nu poţi să-l suferi pe Topri, dar nu încerci niciodată să-ţi ascunzi antipatia.

Nayla îi aruncă o privire piezişă lui Topri, care îşi drese glasul.

— N-am încredere-n el, spuse ea.

Cuvintele îi veniseră în minte şi le pronunţase spontan. Abia după ce le rosti îşi dădu seama Nayla de adevăratul motiv al aversiunii ei: Topri ar fi fost capabil să trădeze pe oricine dacă s-ar fi ales cu un profit personal.

Să mă fi descoperit şi pe mine?

Cu aceeaşi expresie mânioasă pe chip, Topri spuse:

— N-am să mai stau să-ţi ascult insultele.

Se întoarse să plece, dar Siona îl opri cu un gest al mâinii. Topri ezită.

— Deşi am rostit vechile cuvinte fremene şi ne-am jurat unii altora loialitate, nu asta-i ceea ce ne uneşte, zise Siona. Tot ce contează e execuţia. Ăsta-i singurul lucru de care ţin seamă. Aţi înţeles, amândoi?

Topri încuviinţă automat, dar Nayla clătină încet din cap. Siona o privi lung, apoi zâmbi.

— Nu eşti întotdeauna de acord cu deciziile mele, nu-i aşa, Nayla?

— Nu.

Răspunsul venise forţat.

— Şi, deşi n-ai încercat niciodată să-ţi ascunzi dezaprobarea, mi-ai dat ascultare întotdeauna. De ce?

— Aşa am jurat.

— Dar adineaori ţi-am explicat că asta nu-i de ajuns.

Nayla îşi dădu seama că transpira şi că acest lucru era vizibil, dar se simţea ca paralizată. *Ce trebuie să fac? I-am jurat*

Domnului că mă voi supune Sionei, dar ei nu pot să-i dezvălui asta.

— Vreau să-mi răspunzi la întrebare, spuse Siona. E un ordin.

Nayla îşi ţinu răsuflarea. Era dilema de care se temuse cel mai mult. Nu exista nici o ieşire. Rosti o rugăciune scurtă, în gând, şi vorbi cu voce joasă:

— Am jurat înaintea Domnului că-ţi voi da ascultare.

Siona îşi lovi palmele una de alta şi izbucni într-un râs bucuros.

— Eram sigură!

Topri chicoti.

— Potoleşte-te, Topri! se răsti brusc Siona. Lecţia asta *ţie* ţi-e destinată. Nu crezi în nimic, nici măcar în tine însuţi.

— Dar am...

— Potoleşte-te, ţi-am spus! Nayla crede. Eu cred. Asta-i ceea ce ne uneşte. Credinţa.

Topri făcu ochii mari.

— Credinţa? Doar nu crezi în...

— Nu în Împăratul-Zeu, deşteptule! Credem într-o putere şi mai mare, care-i va veni de hac Viermelui tiran. Iar acea putere suntem noi.

Nayla răsuflă tremurat.

— E-n regulă, Nayla, zise Siona. Nu mă interesează de unde îţi alimentezi forţele, atâta vreme cât crezi.

Nayla reuşi să schiţeze un zâmbet, apoi zâmbetul se lărgi. Niciodată nu se simţise mai profund impresionată de înţelepciunea Domnului ei, ca în această clipă. *Pot să spun adevărul şi el este în folosul Domnului!*

— Am să-ţi arăt ce-am găsit într-una dintre cărţile astea, spuse Siona. Arătă cu degetul nişte foi de hârtie obişnuită, aflate pe masă, în faţa ei. Le-am descoperit între două pagini.

Nayla se apropie pentru a vedea mai bine.

— Mai întâi, asta, rosti Siona, apucând între degete un obiect pe care Nayla nu-l remarcase până atunci. Un fel de şuviţă subţire... şi ceva ce părea a fi...

— O floare? întrebă Nayla.

— Era presată în interiorul unei foi de hârtie împăturită în două. Iar pe hârtie iată ce scria. (Siona se aplecă deasupra mesei şi citi:) "O şuviţă din părul Ghanimei, cu floarea de primula pe care mi-a adus-o într-o seară".

Ridicând ochii spre Nayla, Siona rosti:
— Temutul nostru Împărat-Zeu se dovedeşte a fi un sentimental. E o slăbiciune la care mărturisesc că nu mă aşteptam.
— Ghanima? întrebă Nayla.
— Sora lui! Ai uitat Istoria Orală?
— Ah, da... sigur că da! Rugăciunea pentru Ghanima.
— Şi acum, ascultă asta.
Siona luă o altă foaie de hârtie şi citi de pe ea:

"Plaja de nisip cenuşie ca un obraz mort,
Fluxul verzui răsfrângând buclele norilor.
Stau la marginea apei întunecate.
Spuma rece îmi spală picioarele.
Miroase a fum de lemn de epavă".

Din nou, Siona ridică ochii spre Nayla.
— Dedesubt scrie: "Cuvinte pe care le-am scris în ziua în care am aflat că a murit Ghani". Ce părere ai?
— Îşi... Îşi iubea sora.
— Exact? E *capabil* de dragoste. Acum, îl avem la mână!

Uneori, pornesc în safari-uri pe care nici o altă fiinţă nu le-ar putea întreprinde. Cobor în interior, pe axa amintirilor mele. Ca un şcolar care are de scris o compunere pe tema unei călătorii de vacanţă, îmi aleg subiectul. De pildă... intelectualele! Mă cufund în oceanul alcătuit din strămoşii mei. Sunt un uriaş peste înaripat hălăduind în adâncuri. Gura percepţiilor mele se cască şi-i absoarbe pe toţi dintr-o înghiţitură! Alteori... alteori vânez anumite persoane, dintre cele care figurează în cărţile de istorie. Ce plăcere intimă, să retrăiesc viaţa uneia dintre ele, râzându-mi de pretenţiile academice menite a sta la baza unei biografii ilustre!

MONEO COBORÎ ÎN CRIPTĂ cu o resemnare posomorâtă. Nu putea să scape de îndatoririle care-i reveneau în clipa de faţă. Împăratul-Zeu avea nevoie de un răgaz pentru a deplânge pierderea unui alt Duncan... dar viata îşi urma cursul... ca întotdeauna.

Ascensorul cobora cu alunecarea lină şi silenţioasă ce purta marca fiabilităţii produselor ixiene. O dată, o singură dată, Împăratul-Zeu îşi apostrofase majordomul:

— Moneo! Uneori am impresia că şi tu eşti un produs ixian!

Ascensorul se opri. Uşa se deschise şi Moneo privi, din prag, silueta masivă şi învăluită în umbra de pe Carul Regal aflat în centrul criptei. Nu-şi putea da seama dacă Leto îi remarcase sosirea. Oftă şi porni cu paşi ce răsunau lugubru pe dalele de piatră ale uriaşei săli. Un cadavru zăcea pe pardoseală, în apropierea carului. Nu avu senzaţia de *déjà vu.* Scena era, pur şi simplu, familiară.

Odată, pe la începuturile serviciului lui Moneo, Leto spusese:

— Nu-ţi place locul ăsta, Moneo. Văd că nu-ţi place.

— Nu, Doamne.

Cu un mic efort de memorie, Moneo putea să-şi audă propria voce din acel trecut când mai era încă atât de naiv. Ca şi vocea Împăratului-Zeu, răspunzându-i:

— Pentru tine, un mausoleu nu poate fi un loc reconfortant, Moneo. Pentru mine însă reprezintă o sursă de forţă nemărginită.

Moneo îşi amintea că nu ştiuse cum să facă să schimbe subiectul.

— Da, Doamne.

Leto însă continuase:

— Aici nu se află decât câţiva dintre strămoşii mei. Apa lui Muad'Dib e aici. Sunt aici Ghani şi Harq al-Ada, fireşte, dar ei nu sunt strămoşii *mei.* Nu, dacă există într-adevăr o criptă în care odihnesc toţi strămoşii *mei, eu* sunt acea criptă. Catacombele astea adăpostesc mai ales rămăşiţele Duncanilor şi-ale produselor programului meu genetic. Le va adăposti şi pe-ale tale, cândva.

Moneo constată că aceste amintiri îi încetiniseră paşii. Oftă

iarăşi şi începu să meargă mai repede. Leto putea să-şi manifeste uneori extrem de violent nerăbdarea, dar încă nu dădea nici un semn de acest fel. Pentru Moneo însă asta nu însemna că apropierea lui nu era observată.

Leto îşi ţinea ochii închişi şi doar celelalte simţuri ale sale înregistrau înaintarea lui Moneo spre centrul criptei. Gândurile îi erau încă absorbite de persoana Sionei.

Siona este duşmanul meu cel mai îndârjit, gândea el. *N-am nevoie să mi-o confirme rapoartele Naylei. Siona este o femeie de acţiune. În ea clocotesc energii colosale, care-mi stârnesc fantasme de încântare. Nu mă pot gândi la aceste energii vii, fără un simţământ de extaz. Ele sunt raţiunea mea de a fi, justificarea tuturor acţiunilor mele... inclusiv uciderea acestui Duncan neghiob, al cărui cadavru zace încă în faţa mea.*

Urechile îi spuneau că Moneo nu parcursese încă nici jumătatea distanţei dintre ascensor şi Carul Regal. Majordomul îşi încetinise treptat paşii, pentru a reveni brusc la mersul dinainte.

Ce dar mi-a făcut Moneo oferindu-mi această fiică a sa, gândi Leto. *Ea este* noul *în timp ce eu nu sunt decât un monument a tot ce e perimat, o relicvă a tuturor damnaţilor, rătăciţilor şi pierduţilor. Nu reprezint decât fărâmele răzleţite ale istoriei, care s-au scufundat în toate trecuturile noastre. Nici o imaginaţie n-ar fi putut plăsmui o asemenea acumulare de pleavă.*

Şi Leto îi puse să defileze pe cei din trecutul lăuntric, ca să le arate ce se petrecuse în criptă.

Detaliile îmi aparţin!

Siona, în schimb... Siona era ca o tăbliţă curată, pe care se mai puteau încă înscrie lucruri măreţe.

Păstrez această tăbliţă cu neţărmurită grijă. O pregătesc, o curăţ.

Ce-a vrut să spună Duncanul când i-a şoptit numele?

Moneo se apropie de car cu o circumspecţie plină de sfioşenie, dar şi de vigilenţă. Era încredinţat că Împăratul-Zeu nu dormea.

Leto deschise ochii şi-i coborî spre Moneo care se oprise la un pas de cadavru. În clipe ca acestea, era o încântare să-l observe pe majordom. Moneo purta o uniformă Atreides albă, fără însemne; faptul în sine era un comentariu subtil: figura lui,

aproape la fel de cunoscută ca a Împăratului-Zeu, constituia singurul semn distinctiv de care avea nevoie. Moneo aştepta răbdător. Chipul său neutru, cu trăsături regulate, nu-şi schimba expresia. Părul cânepiu era pieptănat îngrijit, cu cărare pe mijloc. În adâncul ochilor lui cenuşii licărea acea privire lipsită de şovăială a celor conştienţi că deţin o mare putere personală. Era o privire care nu se schimba decât în prezenţa Împăratului-Zeu, şi, câteodată, nici atunci. N-o îndreptă nici măcar o dată spre trupul întins pe pardoseală.

Cum Leto prelungea tăcerea, Moneo îşi drese glasul şi spuse:

— Sunt profund mâhnit, Doamne.

Splendid! gândi Leto. *Ştie ce mustrări de cuget am din cauza Duncanilor. Le cunoaşte dosarele, iar pe destui i-a văzut, morţi, cu ochii lui. Ştie că doar nouăsprezece dintre ei au avut parte de ceea ce oamenii numesc de obicei moarte naturală.*

— Avea un laser ixian, spuse Leto.

Moneo îşi aţinti privirea direct asupra armei care rămăsese pe pardoseală, ceva mai departe, în stânga, demonstrând astfel că o observase dinainte. Apoi, îşi plimbă repede ochii de-a lungul corpului uriaş al Împăratului-Zeu.

— Eşti rănit, Doamne?

— Nimic grav.

— Dar te-a atins.

— Cioturile alea nu-mi folosesc la nimic. Vor dispărea cu totul peste-un secol sau două.

— Am să mă ocup personal de corpul Duncanului, Doamne, spuse Moneo. Altceva...

— Bucăţica din mine pe care-a retezat-o e scrum. O s-o lăsăm să se împrăştie pe-aici. E un loc potrivit pentru cenuşă.

— Cum vrei Tu, Doamne.

— Înainte de a te ocupa de cadavru, să neutralizezi laserul şi să-l pui bine ca să i-l pot prezenta ambasadorului ixian. Cât despre ghildarul care ne-a pus în gardă, să-i acorzi o recompensă *personală* de zece grame de mirodenie. A! şi încă un lucru... preotesele noastre de pe Giedi Prim să fie încunoştiinţate că pe undeva trebuie să existe un depozit secret de melanj, probabil din fosta contrabandă a Harkonnenilor.

— Ce doreşti să facem cu melanjul după ce-l vom găsi, Doamne?

— O parte să fie folosită pentru plata noului ghola pe care ni-

l vor livra tleilaxu. Restul să fie stocat în depozitele noastre din criptă.

— Prea bine, Doamne.

Moneo îşi însoţi cuvintele cu o înclinare a capului care nu era tocmai o plecăciune. Privirea sa o întâlni pe cea a Împăratului-Zeu.

Leto zâmbi, spunându-şi: *Ştim amândoi că nu va pleca fără să fi adus în discuţie problema care ne preocupă în egală măsură.*

— Am văzut raportul referitor la Siona, zise Moneo.

Zâmbetul lui Leto se lărgi. Moneo era cu adevărat delicios în astfel de situaţii. Cuvintele sale implicau o mulţime de lucruri despre care nu mai era necesar ca ei doi să discute pe faţă. Vorbele şi acţiunile lui erau perfect aliniate, bazându-se pe cunoaşterea reciprocă a faptului că, bineînţeles, Moneo spiona totul. În clipa de faţă, chiar dacă manifesta o îngrijorare firească în legătură cu fiica lui, dorea să dea de înţeles în mod clar că, din punctul său de vedere, interesele Împăratului-Zeu aveau întâietate. Din proprie experienţă, Moneo cunoştea cu precizie natura delicată a poziţiei în care se afla în prezent Siona.

— Nu eu am creat-o, Moneo? întrebă Leto. Nu eu am vegheat asupra condiţiilor eredităţii ei ancestrale şi asupra educaţiei pe care-a primit-o?

— E unica mea fiică, Doamne, unicul meu copil.

— În anumite privinţe, îmi aminteşte de Harq al-Ada, zise Leto. Nu pare să fi moştenit prea mult de la Ghani, deşi e neîndoios că există şi asta în ea. Poate că face o întoarcere la strămoşii noştri din programul genetic al Bene Gesseritului.

— De ce spui asta, Doamne?

Leto îşi acordă un răgaz de reflecţie. Era bine ca Moneo să cunoască acest detaliu în legătură cu fiica sa? Existau momente în care Siona dispărea din viziunea lui preştientă. Poteca de Aur rămânea, dar Siona se făcea nevăzută. Cu toate că... nu era preştientă. Siona era un fenomen unic. Şi dacă avea să supravieţuiască... Leto hotărî să nu tulbure eficienţa lui Moneo cu informaţii inutile.

— Aminteşte-ţi de propriul tău trecut, spuse el.

— Tocmai, Doamne! Are enorm de mult potenţial, mult mai mult decât am avut eu. Dar asta o face cu atât mai periculoasă.

— Şi nu vrea să te asculte.

— Nu, dar am un agent printre rebelii ei.

Topri, probabil, gândi Leto.

Nu era nevoie să recurgă la preştiinţă ca să ştie că Moneo avusese grijă să-şi infiltreze un agent. Încă de când murise mama Sionei, Leto putuse să întrevadă cu tot mai multă precizie orientarea acţiunilor lui Moneo. Bănuielile Naylei îl indicau pe Topri. Iar acum Moneo îşi dădea în vileag temerile şi reacţiile, oferindu-le drept preţ pentru siguranţa pe mai departe a fiicei sale.

Mare păcat că n-a avut decât un singur copil cu femeia aceea.

— Adu-ţi aminte cum am procedat cu tine în circumstanţe asemănătoare, zise Leto. Cunoşti la fel de bine ca mine imperativele Potecii de Aur.

— Dar eu eram tânăr şi nesăbuit, Doamne.

— Tânăr şi impetuos. Nesăbuit n-ai fost niciodată.

Moneo reuşi să schiţeze un zâmbet la acest compliment, gândurile sale înclinând din ce în ce mai mult spre convingerea că acum înţelegea intenţiile Împăratului-Zeu. *Totuşi, pericolele există!*

Venind parcă în întâmpinarea gândurilor lui, Leto spuse:

— Ştii cât de mult apreciez surprizele.

Şi-i adevărul adevărat, gândi, *O ştie şi Moneo. Dar, chiar dacă îmi rezervă surprize, Siona îmi aminteşte de ceea ce mă tem cel mai mult — monotonia şi plictiseala care ar putea rupe Poteca de Aur. Dovadă, plictiseala din cauza căreia am fost, pentru o clipă, la bunul plac al Duncanului! Siona este contrastul care-mi permite să-mi cunosc cele mai adânci temeri. Grijile lui Moneo în ceea ce mă priveşte sunt cât se poate de întemeiate.*

— Agentul meu va continua să-i supravegheze pe noii ei tovarăşi, spuse Moneo. Nu-mi plac deloc.

— Tovarăşii ei? Eu însumi am avut asemenea tovarăşi, cândva.

— Rebeli, Doamne? Tu?

Moneo era sincer surprins.

— Nu m-am dovedit un amic al răzvrătirii?

— Dar, Doamne...

— Aberaţiile din trecutul nostru sunt mai numeroase decât ai putea să-ţi închipui!

— Da, Doamne.

Moneo, deşi descumpănit, fii cuprins de curiozitate. Ştia că Împăratului-Zeu era uneori predispus la destăinuiri după moartea unui Duncan.

— Trebuie că vei fi văzut multe răscoale, Doamne, zise.

Fără să vrea, Leto îşi lăsă gândurile să se cufunde în amintirile trezite de aceste cuvinte.

— Ahhh, Moneo! murmură el. Peregrinările mele prin labirinturile ancestrale au înregistrat nenumărate locuri şi evenimente pe care n-aş vrea să le mai văd repetându-se.

— Pot să-mi închipui periplurile Tale lăuntrice, Doamne.

— Nu, nu poţi. Am văzut atâtea popoare şi-atâtea planete, încât nici în închipuire nu li s-ar mai găsi noimă. Oh, priveliştile pe care le-am contemplat! Caligrafia căilor neştiute încă de nimeni, întrezărite din spaţiu şi întipărite în viziunile mele cele mai tainice! Sculpturile erodate ale atâtor canioane şi piscuri şi galaxii au gravat în fiinţa mea certitudinea absolută a faptului că nu sunt decât un fir de praf.

— Nu Tu, Doamne! Cu siguranţă, nu Tu.

— Mai puţin chiar decât un fir de praf! Am văzut popoare, cu societăţile lor sterile, în ipostaze atât de invariabil aceleaşi, încât absurditatea lor mă umple de o cumplită lehamite, auzi tu?

— N-am vrut să te mânii, Doamne, rosti cu sfială Moneo.

— Nu mă mânii. În cel mai rău caz, mă agasezi câteodată, atâta tot. N-ai cum să-ţi închipui ce-am văzut eu — califi şi mjeezi, rakahi, rajahi şi bashari, regi şi împăraţi, primitoşi şi preşedinţi... pe toţi i-am văzut. Căpetenii feudale, de la cel dintâi până la cel din urmă. Şi fiecare din ei, un mic faraon.

— Iartă-mi trufia, Doamne.

— Blestemaţi fie romanii! izbucni Leto.

Şi repetă cu glas lăuntric, pentru strămoşii săi: *Blestemaţi fie romanii!*

Hohotul lor de râs îl alungă din arena lăuntrică.

— Nu înţeleg, Doamne, se încumetă Moneo.

— Aşa-i. N-ai cum să înţelegi. Romanii au răspândit boala faraonismului, la fel cum împrăştie fermierul seminţele recoltei lui viitoare. Cezari, kaizeri, ţari, padişahi, cazeri... palatoşi... Faraoni blestemaţi, cu toţii!

— Cunoştinţele mele nu înglobează toate aceste titluri, Doamne.

— Poate că eu voi fi ultimul din tagma asta, Moneo. Roagă-te

să fie aşa.

— La porunca Ta, Doamne.

Leto îl privi lung.

— Tu şi cu mine, Moneo, suntem ucigaşi de mituri. Acesta e visul pe care-l împărtăşim. Te asigur, de la înălţimea poziţiei mele olimpiene de Zeu, că guvernarea este un mit împărtăşit. Când va pieri mitul, s-a terminat şi cu guvernarea.

— Aşa m-ai învăţat, Doamne.

— Acea maşină umană numită Armată este cea care a creat actualul nostru vis, prietene.

Moneo îşi drese glasul.

Leto recunoscu micile semne ale nerăbdării majordomului.

Moneo ştie ce înseamnă Armata. Ştie ce iluzie stupidă a fost aceea care a făcut din Armată instrumentul de bază al guvernării.

Cum Leto rămase tăcut, Moneo se duse şi ridică laserul de pe pardoseala rece a criptei. Începu să-l demonteze.

Privindu-l, Leto îşi spunea că numai şi această scenă lipsită de importanţă conţinea în ea întreaga esenţă a mitului militar.... Armata încuraja tehnologia pentru că supremaţia maşinilor părea atât de evidentă în ochii unor miopi.

Laserul ăsta nu-i decât o maşină. Dar toate maşinile se defectează sau ajung să fie depăşite. Cu toate astea, Armata se închină la altarul lor — cu fascinaţie şi, totodată, cu frică. E suficient să observi cât de temuţi sunt ixienii! La nivel visceral, Armata ştie că e un fel de ucenic vrăjitor. Dă drumul tehnologiei, şi niciodată geniul rău nu mai poate fi îndesat la loc, în clondir.

Eu îi învăţ un altfel de magie.

Leto se adresă cohortelor din el:

"*Vedeţi? Moneo a neutralizat unealta morţii. Un contact smuls, aici, o capsă distrusă, dincolo".*

Leto strâmbă din nas. Simţea esterii unui ulei de protecţie suprapunându-se mirosului acru al transpiraţiei lui Moneo.

Continuându-şi discursul lăuntric, Leto spuse: "*Dar geniul cu pricina nu-i mort. Tehnologia generează anarhie. Distribuie unelte ca acestea la întâmplare. Şi, odată cu ele, apare şi provocarea la violenţă. Capacitatea de a fabrica şi folosi instrumente barbare de distrugere se concentrează, în mod inevitabil, în mâinile unor grupuri din ce în ce mai restrânse, până când, în cele din urmă, grupul se reduce la un singur*

individ".

Moneo reveni în faţa Împăratului-Zeu, ţinând în mâna dreaptă laserul dezarmat.

— A început să se vorbească tot mai des, pe Parella şi pe luminile din jurul Danului, de pornirea unui nou jihad împotriva obiectelor de genul ăsta.

Ridică laserul şi zâmbi, arătând că era conştient de paradoxul unor asemenea visuri deşarte.

Leto închise ochii. Cohortele interioare voiau să pledeze, dar el le bară calea, gândind: *Jihadurile crează armate. Jihadul Butlerian a încercat să descotorosească universul nostru de maşinile care imită mintea omului. Butlerienii au lăsat în urma lor armate, iar ixienii continuă să fabrice maşini suspecte... pentru care se aleg cu mulţumirile mele. Ce este anatema? O motivaţie pentru distrugere, oricare-ar fi instrumentele ei.*

— Aşa a fost să fie, murmură ei.

— Doamne?

Leto deschise ochii.

— Am să mă duc în turn, spuse. Mai am nevoie de-un răgaz ca să-mi jelesc Duncanul.

— Cel nou e deja pe drum, zise Moneo.

Tu, cel dintâi care, după pe puţin patru mii de ani, faci cunoştinţă cu cronicile mele, ia seama! Nu te crede privilegiat fiindcă eşti primul care citeşte dezvăluirile depozitului meu ixian. Vei găsi în ele multe prilejuri de durere. În afara câtorva priviri fugare, necesare pentru a mă asigura de continuitatea Potecii de Aur, n-am vrut niciodată să privesc mai departe de aceste patru milenii. Ca atare, nu sunt sigur ce semnificaţie pot avea pentru tine şi epoca ta evenimentele relatate în jurnalele mele. Ştiu doar că ele au fast-date uitării şi că evenimentele pe care le menţionez au fost cu siguranţă supuse distorsiunii istorice de-

a lungul veacurilor. Te asigur că facultatea de a discerne viitorurile noastre poate deveni extrem de fastidioasă. Chiar şi a fi considerat zeu, cum, fără îndoială, am fost considerat eu, poate ajunge să plictisească de moarte. Şi nu o dată m-am gândit că plictiseala divină reprezintă un motiv întemeiat şi suficient pentru inventarea liberului arbitru.

Inscripţie aflată deasupra intrării depozitului secret de la Dar-es-Balat

SUNT DUNCAN IDAHO.

Asta era cam tot ce voia să ştie deocamdată. Nu-i plăceau explicaţiile date de tleilaxu, *poveştile* lor. De altfel, tleilaxu fuseseră dintotdeauna temuţi. Suspectaţi şi temuţi.

Îl aduseseră pe planetă la bordul unei mici navete a Ghildei, ce traversase linia crepusculară pentru a intra în umbră în clipa în care coroana solară răspândea un halou verde deasupra orizontului. Spaţioportul nu semăna câtuşi de puţin cu cel din amintirea lui. Era mult mai mare şi încercuit de clădiri stranii.

— Sunteţi siguri că-i Dune? întrebase.

— Arrakis, îl corectase un membru al escortei tleilaxu.

Îl duseseră numaidecât, cu un vehicul de sol bine protejat de orice priviri indiscrete, în acest imobil, aflat undeva în oraşul căruia îi spuneau Onn, pronunţând dublul "n" cu o bizară inflexiune nazală ascendentă. Camera în care-l lăsaseră avea vreo trei metri pătraţi — un cubuleţ. Nu se vedea nici un licuriglob, dar interiorul era învăluit într-o lumină caldă, aurie.

Sunt un ghola, îşi spuse.

Iniţial, informaţia îi provocase un şoc, dar trebuise să-i dea crezare. Faptul că era viu, deşi îşi amintea că murise, constituie o dovadă suficientă. Tleilaxu prelevaseră câteva celule din cadavrul său şi cultivaseră un mugure în cuvele lor axlotl. Mugurele acela devenise acest trup, în cursul unui proces care, la început, îl făcuse să se simtă străin în propria sa carne.

Coborî ochii şi-şi examină corpul. Era îmbrăcat în pantaloni de culoare brună şi o jachetă dintr-o ţesătură aspră, care-i irita pielea. În picioare purta sandale. În afara trupului, asta era tot

ce-i dăduseră — o parcimonie destul de grăitoare în privinţa adevăratului caracter al celor de pe Tleilax.

Încăperea nu era mobilată. Îl introduseseră printr-o uşă care n-avea clanţă pe dinăuntru. Privi, rând pe rând, tavanul, pereţii, uşa. În pofida goliciunii odăii, avea senzaţia că era observai.

— Vor veni să te ia în primire femeile din Garda Imperială, îi spuseseră. Apoi se retrăseseră, schimbând între ei surâsuri viclene.

Femeile *din Garda Imperială?*

Însoţitorilor tleilaxu le făcuse o plăcere sadică să-i demonstreze talentele lor polimorfice. Nu fusese în stare să-şi dea seama ce formă nouă va lua, de la o clipă la alta, fluiditatea plastică a cărnii lor.

Afurisiţi de Dansatori-Feţe!

Ştiau tot despre el, fireşte. Ştiau ce aversiune avea pentru Cameleonii Umani.

Câtă încredere puteai acorda unor fiinţe care-şi schimbau forma? Prea puţină. Ce să crezi din tot ce spuneau?

Numele meu. Îmi cunosc numele.

Şi avea amintirile. Îi redaseră, prin şocuri, identitatea. În principiu, un ghola nu-şi putea recupera identitatea originală. Dar tleilaxu reuşiseră acest tur de forţă şi era nevoit să-i creadă fiindcă înţelegea cum procedaseră. Ştia că, la început, existase ghola-ul braţ, carne adultă, fără nume, fără amintiri — un palimpsest pe care tleilaxu puteau să scrie orice doreau.

— Eşti Ghola, îl încunoştiinţaseră.

Multă vreme, acesta fusese singurul său nume. Ghola fusese tratat ca un copil maleabil şi fusese condiţionat să ucidă o anumită persoană — un bărbat care semăna într-atât cu Paul Muad'Dib cel adevărat, pe care el îl slujise şi-l adorase, încât Idaho bănuia acum că fusese vorba tot de un ghola. Dar, dacă era aşa, de unde obţinuseră celulele originale?

Ceva existent în celulele lui Duncan Idaho se revoltase la ideea de a ucide un Atreides. Când se pomenise, cu un cuţit în mână, în faţa trupului legat fedeleş al acelui pseudo-Paul ce ridicase spre el o privire îngrozită şi, totodată, mânioasă, amintirile se revărsaseră dintr-o dată în spiritul său conştient. Avea memoria lui Ghola şi memoria lui Duncan Idaho.

Sunt Duncan Idaho, maestrul de scrimă al Atreizilor.

Se acroşă de această amintire, în timp ce aştepta în odăiţa

cu lumină aurie.

Am murit, apărându-i pe Paul şi pe mama sa, în coridorul unui sietch îngropat sub nisipurile Dunei. Am fost readus pe această planetă, dar Dune nu mai exista. Acum e doar Arrakis.

Citise istoria trunchiată pe care i-o puseseră la dispoziţie tleilaxu, dar nu credea nimic. *Peste trei mii cinci sute de ani?!* Cine-ar fi putut să creadă că, după atâta amar de vreme, carnea lui continua să existe? Deşi... cu tleilaxu, nimic nu era imposibil. Nu putea să nu creadă nici ce-i spuneau propriile lui simţuri.

— Au fost mulţi alţi Duncani Idaho înaintea ta, îi destăinuiseră instructorii săi.

— Câţi?

— Asta vei afla de la Domnul Leto.

Domnul Leto?

Conform istoriei tleilaxu, acest Domn Leto era Leto II, nepotul Ducelui Leto, pe care Idaho îl slujise cu un devotament fanatic. Dar acest al doilea Leto (conform aceleiaşi istorii) devenise ceva... ceva atât de straniu, încât Idaho pierduse nădejdea de-a înţelege ce anume se întâmplase. Cum putea o fiinţă umană să se transforme încetul cu încetul într-un vierme de nisip? Cum putea o creatură cugetătoare să trăiască mai mult de trei mii de ani? Nici măcar cele mai senzaţionale efecte ale mirodeniei geriatrice nu îngăduiau o asemenea longevitate.

Leto II, Împăratul-Zeu?

Nu, nu se putea da crezare istoriei tleilaxu!

Idaho îşi amintea de un copil straniu... de fapt, de doi gemeni: Leto şi Ghanima, copiii lui Paul şi ai Chaniei, care murise în timpul naşterii. Istoria tleilaxu susţinea că Ghanima decedase la capătul unei vieţi cu o durată relativ normală, în timp ce Împăratul-Zeu Leto continua să trăiască... la nesfârşit...

— E un tiran, îl informaseră instructorii lui Idaho. Ne-a ordonat să te creăm în cuvele noastre axlotl şi să te punem la dispoziţia lui. Nu ştim ce s-a întâmplat cu predecesorul tău.

Drept care mă aflu aici.

Din nou, Idaho lăsă privirea să-i rătăcească peste tavanul şi pereţii goi.

Un zvon slab de voci îi atrase atenţia. Întoarse capul spre uşă. Vocile erau înfundate, dar cel puţin una dintre ele părea feminină.

Femeile din Garda Imperială?

Uşa se deschise spre interior, pe şarniere silenţioase. Două femei intrară în odaie. Primul lucru care-i atrase atenţia fu masca pe care-o purta una dintre femei: o cagulă *cibus* informă, de un negru părând să absoarbă lumina. Ştia că femeia îl vedea clar prin mască, în timp ce trăsăturile ei nu s-ar fi putut distinge nici cu mijloace de penetraţie dintre cele mai perfecţionate. Cagula demonstra limpede că ixienii sau succesorii lor mai activau încă pe cuprinsul Imperiului. Amândouă femeile purtau uniforme dintr-o bucată, de un albastru intens, cu şoimul Atreides brodat cu fir roşu în partea stângă a pieptului.

Idaho le studie în vreme ce închideau uşa şi se întorceau cu faţa la el.

Femeia mascată avea un corp masiv, puternic. Mişcările ei vădeau încetineala înşelătoare a unui profesionist fanatic al muşchilor. Tovarăşa sa era zveltă şi graţioasă. Ochii ei migdalaţi luminau o faţă cu trăsături reliefate, aristocratice. Idaho avu impresia că o mai văzuse undeva, însă nu putea focaliza amintirea. Ambele femei purtau stilete, în teci prinse la şold. Ceva din ţinuta lor îi spunea lui Idaho că erau cu siguranţă experte în mânuirea acelor arme.

Cea zveltă vorbi prima:

— Numele meu este Luli. Dă-mi voie să fiu cea dintâi care ţi se adresează în calitate de viitor Comandant. Tovarăşa mea trebuie să-şi păstreze anonimatul. Aşa a poruncit Domnul nostru Leto. Poţi să-i spui Amica.

— Comandant? întrebă Leto.

— Domnul nostru Leto doreşte să comanzi Garda Sa Imperială, răspunse Luli.

— Chiar aşa? Păi, atunci să mergem să discutăm treaba asta cu el.

— În nici un caz! exclamă Luli, vizibil şocată. Domnul Leto te va convoca la momentul oportun. Deocamdată doreşte să-ţi asigurăm tot confortul şi să te facem să te simţi bine.

— Iar eu trebuie să-i fac pe plac?

Luli nu izbuti decât să dea din cap, cu un aer perplex.

— Sunt cumva sclav? întrebă Idaho.

Luli se destinse şi îi surâse.

— Nicidecum. Doar că Domnul Leto e prins într-o serie de probleme importante, de care trebuie să se ocupe personal. Pentru moment nu are timp să te primească. Ne-a trimis pe noi,

pentru că-i poartă de grijă lui Duncan Idaho al său, care s-a aflat mult timp în mâinile mârşavilor tleilaxu.

Mârşavilor tleilaxu, repetă în gând Idaho.

Asta, cel puţin, nu se schimbase.

Îl intrigase însă o anumită formulare din explicaţia Luliei.

— Duncan Idaho *al său?*

— Nu eşti un soldat Atreides?

Idaho se văzu nevoit să-i dea dreptate. Încuviinţă din cap, apoi îşi îndreptă privirea spre enigmatica femeie mascată.

— De ce îţi ascunzi faţa? o întrebă.

— Nu trebuie să se ştie că sunt în slujba Domnului Leto, răspunse ea.

Avea o voce plăcută, de contralto, dar Idaho îşi spuse că, probabil, şi timbrul vocii era denaturat de cagula *cibus.*

— În cazul ăsta, pentru ce te afli aici?

— Domnul Leto m-a însărcinat să verific dacă mârşavii tleilaxu nu au intervenit cumva în psihismul dumitale înainte de a te livra.

Idaho înghiţi anevoie, cu gâtlejul dintr-o dată uscat. Gândul acesta îi venise şi lui în minte, de mai multe ori, la bordul transspaţialului Ghildei. Dacă tleilaxu puteau să condiţioneze un ghola pentru a-şi ucide un prieten drag, ce n-ar fi fost în stare să implanteze în psihismul cărnii reconstituite?

— Văd că te-ai gândit şi dumneata la asta, observă femeia mascată.

— Eşti mentat? o întrebă Idaho.

— O, nu! interveni Luli. Domnul Leto nu îngăduie instruirea mentaţilor.

Idaho o privi scurt pe Luli, apoi, din nou, pe femeia cu mască. *Nu mai există mentaţi.* Istoria tleilaxu nu menţionase acest aspect interesant. De ce interzisese Leto mentaţii? Nu încăpea îndoiala că mintea umană specializată în utilizarea tehnicilor superioare de calcul putea prezenta încă destule foloase. Tleilaxu îl asiguraseră că Marea Convenţie rămăsese în vigoare şi că ordinatoarele mecanice făceau încă obiectul vechii anateme. Nu se putea ca aceste două femei să nu ştie că Atreizii înşişi folosiseră mentaţi.

— Dumneata ce crezi? întrebă femeia mascată. Au intervenit cu ceva mârşăvii tleilaxu în psihismul dumitale?

— Nu... nu cred.

— Dar nu eşti sigur?
— Nu.
— Nu te teme, Comandante Idaho, rosti ea. Avem mijloacele de a detecta şi rezolva astfel de probleme, dacă e cazul. Mârşavii tleilaxu au încercat asta o singură dată şi au plătit scump greşeala.
— Iată un lucru liniştitor. Domnul Leto mi-a transmis vreun mesaj?
Răspunsul îl dădu Luli:
— Ne-a spus să te încredinţăm că are pentru dumneata aceeaşi afecţiune pe care-au avut-o toţi Atreizii.
Era, în mod evident, impresionată de propriile ei cuvinte.
Idaho se mai destinse puţin. Ca vechi slujitor al Atreizilor, perfect format la şcoala lor, nu-i fusese greu să tragă mai multe concluzii din această primă întrevedere. Era clar că amândouă femeile fuseseră puternic condiţionate pentru o obedienţă fanatică. Dacă o cagulă *cibus* era menită să disimuleze identitatea uneia dintre ele, însemna că existau numeroase altele cu un corp oarecum similar. Toate astea evocau o atmosferă de nesiguranţă în anturajul lui Leto, care mai avea încă nevoie de străvechile şi subtilele servicii ale spionilor, precum şi de un arsenal cât mai ingenios.
Luli îi aruncă o privire tovarăşei sale.
— Ce zici, Amico?
— Putem să-l conducem la Citadelă, răspunse femeia mascată. Locul ăsta-i infect. S-au perindat prea mulţi tleilaxu pe-aici.
— O baie caldă şi-un schimb de haine nu mi-ar strica, spuse Idaho.
Luli continuă să-şi privească Amica.
— Eşti sigură?
— Înţelepciunea Domnului nu poate fi pusă la îndoială, zise femeia mascată.
Lui Idaho nu-i plăcea deloc nota de fanatism din glasul acestei *Amice,* dar avea încredere în integritatea Atreizilor. Puteau părea cinici şi cruzi în ochii unor străini sau ai duşmanilor lor, însă pentru propriul lor popor erau drepţi şi loiali. Şi, mai presus de orice, Atreizii erau loiali faţă de apropiaţii lor.
Iar eu sunt unul dintre aceştia, gândi Idaho. *Dar ce s-o fi întâmplat cu alter ego-ul pe care trebuie să-l înlocuiesc?* Era

aproape sigur că n-ar fi putut căpăta un răspuns de la cele două femei.

Îl voi căpăta de la Leto.

— Mergem? făcu el. Abia aştept să dau jos de pe mine duhoarea mârşavilor tleilaxu.

Luli îi adresă un rânjet prietenos.

— Vino. O să te îmbăiez chiar eu.

Duşmanii te fac mai puternic.

Aliaţii îţi slăbesc forţele.

Vă spun asta în nădejdea că vă va ajuta să înţelegeţi de ce acţionez aşa cum acţionez, când ştiu prea bine că forţe imense se acumulează în imperiul meu mânate de o singură dorinţă: aceea de a mă distruge. Voi, cei care citiţi aceste cuvinte, poate că ştiţi ce s-a întâmplat în realitate, dar mă îndoiesc că şi înţelegeţi.

Jurnalele Furate

CEREMONIA "ÎNFĂŢIŞĂRII", cu care rebelii îşi începeau întrunirile, i se părea Sionei că nu va mai sfârşi niciodată. Şedea în rândul întâi şi se uita în toate părţile, ca sa nu-l mai vadă pe Topri, care oficia la câţiva paşi în faţa ei. Încăperea aceasta, situată în subsolurile utilitare ale Onnului, era una pe care n-o mai folosiseră până atunci, dar semăna atât de mult cu toate celelalte locuri de întâlnire, încât ar fi putut trece drept model standard.

Sală de întruniri conspirative, tip B, gândi ea.

Oficial, era vorba de un depozit şi lumina crudă, albă, a licurigloburilor fixe nu putea fi atenuată căci nu exista sistem de reglaj. Camera avea vreo treizeci de paşi în lungime şi ceva mai puţin în lăţime. Se ajungea la ea doar trecând printr-un labirint de încăperi similare, dintre care una era o magazie de scaune pliante destinate micilor dormitoare ale personalului de serviciu.

Nouăsprezece dintre acele scaune erau ocupate în clipa de faţă de către camarazii rebeli ai Sionei iar alte câteva rămăseseră goale, în aşteptarea eventualilor întârziaţi.

Ora de întrunire fusese stabilită între schimbul de noapte şi cel de dimineaţă, pentru a camufla pătrunderea unui număr excedentar de persoane în sectoarele subterane afectate serviciilor de întreţinere. Cei mai mulţi dintre conjuraţi purtau hainele obişnuite ale muncitorilor de la centralele energetice: pantaloni şi bluze gri, de folosinţă unică. Ceilalţi, inclusiv Siona, optaseră pentru combinezonul verde al controlorilor tehnici.

Glasul lui Topri răsuna în sală cu o monotonie solemnă. Când oficia, Topri nu mai scheuna. La drept vorbind, Siona trebuia să admită că rolul îl prindea de minune, îndeosebi datorită efectului pe care-l producea asupra noilor aderenţi. Totuşi, de când Nayla declarase pe şleau că n-avea încredere în el, Siona începuse să-l privească altfel. Nayla avea darul de a spune lucrurilor pe nume cu o candoare tranşantă, care smulgea măştile. În plus, mai erau şi cele câteva lucruri pe care Siona le aflase între timp despre el.

Siona se hotărî în sfârşit să-l privească pe Topri. Lumina albă şi rece nu făcea decât să accentueze paloarea tenului său. Pentru ceremonie, folosea o imitaţie de cristai, un obiect de contrabandă cumpărat de la fremenii de muzeu. Privind lama din mâinile lui Topri, Siona îşi aminti de acea tranzacţie. Ideea fusese a lui iar, la momentul respectiv, ea o considerase bună. Topri o condusese la locul de întâlnire — o baracă de la periferia oraşului — cu puţin după apusul soarelui. Aşteptaseră să se înnopteze de-a binelea pentru ca fremenul de muzeu să se poată strecura la adăpostul întunericului. Fremenii n-aveau voie să-şi părăsească rezervaţiile-sietchuri fără o autorizaţie specială din partea Împăratului-Zeu.

Pierzându-şi răbdarea, Siona fusese pe punctul de-a renunţa când fremenul intrase brusc în baracă, lăsând un însoţitor să facă de pază afară. Topri şi Siona aşteptaseră pe o bancă rudimentară, lângă peretele jilav al barăcii complet goale, luminată doar de o lanternă anemică agăţată de-un băţ înfipt în chirpiciul fărâmicios.

Primele cuvinte ale fremenului o umpluseră pe Siona de neîncredere.

— Aţi adus banii?

Topri şi Siona se ridicaseră în picioare la intrarea lui. Pe Topri nu păruse să-l tulbure întrebarea. Lovise uşor cu degetele punga aflată sub haină, făcând-o să zornăie.

— Sunt aici, nici o grijă.

Fremenul era gârbovit, cu o faţă veştedă şi posomorâtă. Purta o imitaţie de mantie tradiţională fremenă, având pe dedesubt un veşmânt lucios, probabil ceva ce trecea la ei drept distrai. Gluga mantiei era trasă mult în jos, umbrindu-i faţa. Din când în când, lumina palidă a lanternei făcea umbrele să-i joace pe chip.

Se uită mai întâi la Topri, apoi la Siona, înainte de a scoate din interiorul mantiei un obiect învelit într-o cârpă.

— E o copie perfectă, dar e din plastic, rosti el. N-ar putea să taie nici o bucată de osânză.

Scoase din ambalaj obiectul şi-l ţinu în lumină.

Siona, care nu văzuse cristaiuri decât în muzee şi în cele câteva vechi înregistrări vizuale aflate în arhiva familiei, simţi un fior straniu la vederea lamei în decorul sordid al barăcii. Avu senzaţia că în ea se trezeşte deodată ceva atavic şi şi-l imagină pe acel băiat fremen de muzeu, cu cristaiul lui de plastic, ca pe un fremen adevărat, din vremurile de demult. Obiectul din mâna lui deveni brusc un cristai cu lama lăptoasă licărind în lumina gălbuie a lanternei.

— Pot să garantez pentru autenticitatea armei care a servit drept model, spuse fremenul.

Vorbea cu o voce joasă, cumva ameninţătoare prin lipsa de intonaţie. Şi Siona, percepând dintr-o dată veninul ascuns îndărătul vocalelor molcome, intră în alertă.

— Doar să încercaţi vreo trădare şi-o să vă vânăm ca pe nişte păduchi, şuieră ea.

Topri îi aruncă o privire surprinsă.

Fremenul de muzeu păru să se încovoaie şi mai mult, parcă adunându-se în el însuşi. Cuţitul îi tremură în mână, dar degetele sale sfrijite rămăseseră încleştate de mânerul obiectului, ca de o beregată.

— Trădare, Doamnă? Nici gând. Dar ne-am dat seama că am cerut un preţ prea mic pentru copia asta. Oricât ar fi de modestă, confecţionarea ei şi vânzarea în aceste condiţii ne expun la un mare pericol.

Siona îl fulgeră cu privirea, gândindu-se la vechile vorbe

fremene din Istoria Orală: "*Odată ce-ai dobândit un suflet de bazar, suk-ul reprezintă totalitatea existenţei".*

— Cât vrei? întrebă ea.

Fremenul rosti o cifră care era dublul preţului convenit. Topri scoase o exclamaţie înăbuşită. Siona se întoarse spre el.

— Ai atât?

— Nu tocmai. Ne înţeleseserăm la...

— Dă-i cât ai. Tot.

— Tot?

— N-ai auzit ce ţi-am spus? Dă-i punga cu tot ce-i în ea.

Îl privi fix pe fremen.

— Ai să accepţi plata asta.

Nu era o întrebare şi bătrânul fremen îi interpretă corect tonul. Înveli cuţitul în cârpă şi i-l dădu. Topri îi înmână punga, mârâind printre dinţi. Siona i se adresă din nou fremenului de muzeu.

— Ştim cine eşti. Te cheamă Teishar şi eşti adjunctul lui Garun din Tuono. Ai o mentalitate de *suk* şi mă faci să mă cutremur când mă gândesc ce-au ajuns fremenii.

— Doamnă, trebuie să trăim cu toţii, protestă el.

— Asta numeşti tu trai? Cară-te!

Teishar făcuse stânga împrejur şi ieşise în pripa, strângând la piept punga cu bani.

Amintirea acelei nopţi nu-i cădea bine Sionei în timp ce-l privea pe Topri înfăţişând ceremonios cristaiul din plastic în faţa grupului de rebeli. *Nu-i suntem cu nimic superiori lui Teishar,* gândi ea. *Decât o imitaţie, mai bine nimic.* Îl văzu pe Topri ridicând lama aceea stupidă deasupra capului, semn că solemnitatea se apropia de sfârşit.

Siona îşi întoarse privirea spre Nayla, care şedea ceva mai departe, în stânga. Nayla se uita când într-o direcţie, când în alta. Părea să urmărească în mod special micul grup de recruţi aflaţi în fundul sălii. Încrederea ei nu se câştiga cu una, cu doua. Siona strâmbă din nas. Un curent de aer aducea miros greu, de lubrifianţi. Subsolurile Onnului miroseau tot timpul periculos de *mecanic!* Pufni cu nervozitate. Şi încăperea asta! Nu-i plăcea defel. Era o adevărată cursă de şoareci. Ar fi fost de ajuns ca gărzile să blocheze coridoarele exterioare şi i-ar fi luat ca din oală. Locul ăsta ar fi putut deveni prea uşor mormântul rebeliunii lor. Iar faptul că Topri era cel care-l alesese nu făcea

decât să sporească temerile Sionei.

Una dintre puţinele greşeli comise de Ulot, gândi ea. Ulot, sărmanul Ulot care-şi pierduse viaţa, fusese cel care insistase pentru cooptarea lui Topri.

— E un funcţionar mărunt în cadrul serviciilor municipale, explicase el. Ne va ajuta să găsim o mulţime de locuri în care să ne putem întâlni şi să ne ascundem armele.

Topri se pregătea să încheie ceremonia. Depuse cuţitul într-o casetă înflorată şi aşeză caseta pe podea, la picioarele sale.

— Chipul meu este zălogul meu, rosti el, întorcându-se din profil, mai întâi într-o parte, apoi în cealaltă. Vă arăt chipul meu ca să mă puteţi recunoaşte oriunde şi să ştiţi că sunt unul dintre voi.

Tâmpită ceremonie! gândi Siona.

Dar n-ar fi cutezat s-o întrerupă. Şi, când Topri scoase din buzunar o mască de tul negru, acoperindu-şi cu ea capul, extrase propria ei mască şi-i imită gestul, dimpreună cu toţi cei aflaţi în sală. Urmă un moment de animaţie. Aproape toată lumea ştia că Topri invitase un oaspete de excepţie. Siona se grăbi să înnoade baierele măştii în spatele capului. Era nerăbdătoare să vadă oaspetele.

Topri se îndreptă spre unica uşă a încăperii. Timp de câteva clipe nu se auzi decât clămpănitul scaunelor pe care cei prezenţi le repliau şi le stivuiau lângă peretele opus uşii. Apoi, la un semn al Sionei, Topri ciocăni de trei ori în uşă, aşteptă preţ de două bătăi şi ciocăni încă de patru ori.

Uşa se deschise şi un bărbat înalt, într-un costum oficial de culoare maro închis, pătrunse în sală. Nu purta mască. Avea o faţă îngustă şi arogantă, cu gură mică, nas subţire, şi ascuţit, ochi căprui, cufundaţi în orbite, sub sprâncene stufoase. O faţă pe care majoritatea celor din cameră o recunoscuseră imediat.

— Prieteni, spuse Topri, vi-l prezint pe Iyo Kobat, ambasadorul Confederaţiei Ixiene.

— Fostul ambasador, îl corectă Kobat.

Vocea sa era guturală şi reţinută. Se postă cu spatele la peretele din faţa grupului de persoane mascate, adăugând:

— Mi s-a adus la cunoştinţă chiar astăzi ordinul Împăratului-Zeu de a părăsi Arrakisul, în dizgraţie.

— Pentru ce?

Siona pusese întrebarea pe un ton sec, câtuşi de puţin

protocolar.

Kobat întoarse scurt capul, privindu-i ţintă chipul mascat.

— A avut loc o tentativă de asasinat contra Împăratului-Zeu, spuse el. Urmele armei au dus la mine.

Tovarăşii Sionei deschiseră un spaţiu larg între ea şi fostul ambasador, arătând limpede că îi acordau respect.

— Cum de n-a poruncit să fii ucis? întrebă Siona.

— Cred că vrea să-mi dea de înţeles că nu merit nici măcar asta. Mai e şi faptul că se serveşte de mine pentru a transmite un mesaj către Ix.

— Ce mesaj?

Siona avansă prin culoarul creat de rebeli, pentru a se opri la doi paşi de Kobat. Îi percepu reacţia sexuală în timp ce-şi plimba ochii pe trupul ei.

— Eşti fiica lui Moneo, zise el.

O linişte tensionată se înstăpâni în sală. De ce dădea în vileag faptul că o recunoscuse? Pe cine altcineva mai recunoscuse printre cei de faţă? Kobat nu avea aerul unui nătâng. Pentru ce făcea asta?

— Corpul, vocea şi atitudinile dumitale sunt cunoscute în Onn, reluă el. Masca aia e o stupizenie.

Siona îşi smulse de pe cap masca şi surâse.

— De acord. Şi acum răspunde-mi la întrebare.

O auzi pe Nayla apropiindu-se la stânga; alţi doi conjuraţi, desemnaţi de Nayla, se postară alături de ea, în dreapta.

Siona citi pe faţa lui Kobat că înţelesese cum stăteau lucrurile — moartea, dacă refuza să răspundă la întrebările ei. Cu acelaşi ton reţinut, dar vorbind mai lent, alegându-şi cu grijă cuvintele, ixianul spuse:

— Împăratul-Zeu mi-a comunicat că are cunoştinţă despre un acord încheiat între Ix şi Ghildă. Ai noştri încearcă să realizeze o maşină menită să amplifice... acele talente ale Navigatorilor Ghildei care depind încă de melanj.

— Aici, tiranului i se spune Viermele, zise Siona. Ce-ar urma să facă amplificatorul ixian?

— Eşti la curent, presupun, cu faptul că Navigatorii Ghildei trebuie să absoarbă o anumită cantitate de mirodenie pentru a putea *să vadă* rutele cele mai sigure.

— Vreţi să-i înlocuiţi pe Navigatori cu o maşină?

— S-ar putea.

— Ce mesaj trebuie să le transmiţi conaţionalilor dumitale în legătură cu această maşină?

— Că li se va permite să continue lucrul la acest proiect numai cu condiţia de a-i trimite rapoarte zilnice despre evoluţia lucrărilor.

Siona scutură din cap.

— N-are el nevoie de rapoarte! Mesajul ăsta e o tâmpenie.

Kobat înghiţi cu greutate, fără a-şi mai ascunde nervozitatea.

— Ghilda şi Comunitatea Surorilor manifestă un interes deosebit pentru proiectul nostru, spuse. De fapt, participă la el.

Siona încuviinţă cu o mişcare scurtă a capului, apoi zise:

— Şi îşi plătesc participarea cu mirodenie.

Kobat îi aruncă o privire aprigă.

— Cercetările sunt foarte costisitoare şi avem nevoie de mirodenie pentru a-i supune pe Navigatori la încercări comparative.

— Totul e o minciună şi o escrocherie, decretă Siona. Maşinăria voastră nu va funcţiona niciodată, iar Viermele ştie asta.

— Cum îndrăzneşti să ne acuzi de...

— Calmează-te! Nu ţi-am spus decât care-i adevăratul sens al mesajului. Viermele vă transmite că sunteţi liberi să înşelaţi mai departe Ghilda şi Bene Gesseritul. Afacerea îl amuză.

— Amplificatorul are şanse de reuşită! insistă Kobat.

Siona se mulţumi să zâmbească. Apoi întrebă:

— Cine a încercat să-l asasineze pe Vierme?

— Duncan Idaho.

Nayla îşi înăbuşi o exclamaţie. Semne mărunte de surpriză se manifestară şi printre ceilalţi — foieli, respiraţii precipitate.

— Idaho e mort? întrebă Siona.

— Aşa cred, dar... ăăă, Viermele refuză să confirme faptul.

— Ce te face să crezi că e mort?

— Tleilaxu au expediat un alt ghola Idaho.

— Înţeleg.

Siona se întoarse spre Nayla şi-i făcu un semn. Nayla se duse într-un colţ al sălii şi reveni repede cu un pachet învelit în hârtie roz, genul de ambalaj pe care negustorii din suk-uri îl foloseau pentru mărfurile mărunte. Îi înmână Sionei pachetul.

— Acesta e preţul tăcerii noastre, spuse Siona, întinzându-i-l

lui Kobat. Pentru asta i s-a îngăduit lui Topri să te aducă aici în această noapte.

Kobat luă pachetul, fără a-şi desprinde privirea de pe chipul Sionei.

— Preţul tăcerii? făcu el.

— N-o să informăm Ghilda şi Bene Gesseritul că-i escrocaţi.

— Dar nu-i escro...

— Las-o moartă!

Din nou, Kobat se strădui să înghită, cu gâtlejul uscat. Înţelesese perfect aspectul problemei: adevărat sau nu, dacă rebelii se apucau să răspândească un asemenea zvon, avea să i se dea crezare. Era o chestiune de "bun simţ", după expresia favorită a lui Topri.

Siona se uită la Topri, care stătea la doi paşi de Kobat. Nimeni nu se alătura unei rebeliuni doar din motive de "bun simţ". Oare Topri nu-şi dădea seama că acest "bun simţ" al său ar fi putut să-l trădeze? Îşi strămută atenţia la Kobat.

— Ce-i în pachet? întrebă acesta.

Ceva din intonaţia lui îi spuse Sionei că ixianul ştia deja.

— Un dar din partea mea pentru Ix. Vei preda pachetul autorităţilor voastre. Conţine copiile a două caiete de însemnări pe care le-am sustras din fortăreaţa Viermelui.

Kobat privi pachetul din mâna lui. Era clar că ar fi vrut să-l arunce cât colo. Această incursiune în cuibul rebelilor îi pusese în spinare o povară mai periculoasă decât se aşteptase. Îl fulgeră pe Topri cu o privire care spunea la fel de limpede ca şi când i-ar fi dat glas: *"De ce nu m-ai prevenit?"*

— Ce... (Se întoarse din nou spre Siona şi-şi drese glasul). Ce conţin aceste.... caiete?

— Asta poate că ne vor spune specialiştii voştri. După părerea noastră, e vorba de nişte însemnări personale ale Viermelui, redactate sau imprimate într-un cod pe care nu-l putem descifra.

— Şi ce vă face să credeţi că noi vom...

— Voi, ixienii, vă pricepeţi la treburi dintr-astea.

— Şi dacă nu reuşim?

Siona ridică din umeri.

— N-o să vă găsim nici o vină. În schimb, dacă veţi folosi aceste caiete în orice scop sau dacă nu ne veţi aduce la cunoştinţă eventuala lor descifrare...

— Cine ar putea avea certitudinea că noi...

— Nu ne bizuim numai pe voi. Vom trimite copii şi altora. Sunt convinsă că Ghilda şi Comunitatea Surorilor vor face tot ce le va sta în putinţă pentru a descifra textul acestor caiete.

Kobat strânse pachetul la piept.

— De unde ştiţi că... Viermele nu e la curent cu intenţiile voastre... cu această întrunire, chiar?

— Cred că e la curent cu o mulţime de asemenea lucruri, într-adevăr. Poate, că ştie şi cine a sustras aceste caiete. Tatăl meu nu are nici cea mai mică îndoială că Viermele e cu adevărat preştient.

— Tatăl dumitale crede în Istoria Orală!

— Toţi cei aflaţi în această încăpere cred în ea. În chestiunile esenţiale, Istoria Orală nu e în contradicţie cu Istoria Oficială.

— Atunci de ce nu acţionează Viermele împotriva voastră? Siona arătă cu degetul pachetul de sub braţul lui Kobat.

— Poate că răspunsul se află acolo.

— Sau poate că voi şi aceste caiete cifrate nu reprezentaţi pentru el un pericol real!

Kobat nu-şi ascundea câtuşi de puţin mânia. Nu-i plăcea să ia decizii prin constrângere.

— Poate, se învoi Siona. Spune-mi, te rog: de ce ai menţionat Istoria Orală?

Din nou, Kobat sesiză ameninţarea.

— Susţine că Viermele e incapabil de simţăminte umane.

— Nu ăsta-i motivul, replică Siona. Îţi mai acord o singură şansă să-mi declari motivul real.

Nayla făcu doi paşi spre Kobat.

— Am... am fost sfătuit să revăd Istoria Orală înainte de a veni aici, fiindcă voi...

Ridică din umeri.

— Fiindcă noi o proslăvim?

— Da.

— Cine ţi-a spus asta?

Kobat înghiţi, aruncă o privire temătoare înspre Topri, se uită din nou la Siona.

— Topri?

— M-am gândit că l-ar putea ajuta să ne înţeleagă mai bine, se justifică Topri.

— Şi i-ai divulgat numele liderului, rosti Siona.

— Îl cunoştea deja!

Vocea lui Topri redevenise scheunătoare.

— Ce pasaje anume din Istoria Orală ai fost sfătuit să revezi? îl întrebă Siona pe Kobat.

— Cele... ăăă, cele referitoare la neamul Atreizilor.

— Şi acum îţi închipui că ştii ce îi îndeamnă pe oameni să mi se alăture.

— Istoria Orală descrie întocmai cum se comportă el cu toţi cei din neamul Atreizilor!

— Cum că ne acordă un pic de frâu liber, după care strânge hăţurile, nu?

Glasul Sionei avea o neutralitate înşelătoare.

— Aşa a procedat în cazul tatălui dumitale, răspunse Kobat.

— Iar acum mă lasă pe *mine* să mă joc de-a răscoala?

— Nu sunt decât un intermediar, spuse Kobat. Dacă ai să mă ucizi, cine o să-ţi ducă mesajul?

— Sau pe cel al Viermelui, rosti Siona.

Kobat nu spuse nimic.

— Nu cred că înţelegi Istoria Orală, reluă Siona. După cum nu-l cunoşti nici pe Vierme şi nu-i pricepi nici mesajele.

Fata lui Kobat se înroşi de furie.

— Ce te va împiedica să sfârşeşti ca toţi ceilalţi Atreizi, aliniindu-te, cu coada între picioare, la...

Kobat amuţi, brusc conştient de vorbele ce-i scăpaseră la mânie.

— La anturajul intim al Viermelui, nu? făcu Siona. Ca Duncanii!

Se întoarse şi se uită la Nayla. Cei doi din dreapta ei, Anouk şi Taw, se încordară, dar Nayla rămase impasibilă.

Siona îi făcu un semn scurt cu capul.

Executându-şi consemnul, Anouk şi Taw se deplasară rapid şi blocară ieşirea. Nayla făcu trei paşi şi se postă în spatele lui Topri.

— Ce... ce este? făcu Topri.

— Vrem să aflăm tot ce are de comunicat, important, fostul ambasador, spuse Siona. Vrem să cunoaştem întregul mesaj.

Topri începu să tremure. Pe fruntea lui Kobat apărură broboane mari de sudoare. Ixianul îi aruncă o privire piezişă lui Topri, apoi se uită la ea. Dar acea singură aruncătură de ochi îi îngădui Sionei să vadă dincolo de vălul relaţiei dintre cei doi.

Siona zâmbi. Ceea ce observase nu făcea decât să confirme ceea ce aflase deja.

Kobat părea să fi încremenit.

— Poţi să-i dai drumul, spuse Siona.

— Să-i dau... ce vrei să...

— Viermele te-a însărcinat să transmiţi un mesaj privat mai marilor dumitale. Vreau să-l aud.

— Are... are nevoie de-o prelungire a Carului Regal.

— Înseamnă că se aşteaptă la o alungire a corpului său. Bun, altceva?

— Cere să-i livrăm o mare cantitate de hârtie cristal riduliană.

— În ce scop?

— Nu-şi motivează niciodată comenzile.

— Asta miroase a lucruri dintre acelea pe care le interzice altora.

— Lui nu-şi interzice niciodată nimic, comentă posomorât Kobat.

— I-aţi fabricat jucării interzise?

— Nu ştiu.

Minte, îşi spuse Siona, dar renunţă să insiste asupra acestui aspect. I se părea suficient că aflase de existenţa unei alte fisuri în blindajul Viermelui.

— Cine urmează să te înlocuiască? întrebă ea.

— După câte am înţeles, o nepoată a lui Malky, răspunse Kobat. Nu ştiu dacă vă mai amintiţi, dar Malky a fost...

— Ştim ce-a fost Malky, îl întrerupse Siona. De ce tocmai o nepoată a lui să devină ambasadoare?

— Nu-mi dau seama. Dar intenţia asta a existat încă dinainte ca Împă... Viermele să ordone expulzarea mea.

— Cum o cheamă?

— Hwi Noree.

— Ei bine, vom avea grija s-o cultivăm pe această Hwi Noree, spuse Siona. Dumneata nu meritai să fii cultivat. Poate că Hwi Noree se va dovedi plămădită din alt aluat. Când porneşti spre Ix?

— Imediat după Festivităţi, cu prima navă a Ghildei.

— Ce le vei spune superiorilor dumitale?

— Despre ce?

— Mesajul meu!

— Vor face precum le-ai cerut.
— Sunt sigură. Eşti liber, domnule ex-ambasador Kobat.
În graba sa de a părăsi încăperea, ixianul aproape că-i răsturnă pe cei doi care păzeau uşa. Topri dădu să-l urmeze, dar Nayla îl înşfăcă de braţ. Bărbatul măsură din cap până-n picioare corpul atletic al Naylei, apoi se uită la Siona, care aşteptă ca uşa să se închidă în urma lui Kobat înainte de a relua cuvântul.
— Mesajul era adresat nu numai ixienilor, ci şi nouă, rosti ea. Viermele ne lansează o provocare şi ne prezintă regulile după care va fi dusă lupta.
Topri încercă să-şi desprindă braţul din strânsoarea Naylei.
— Ce vrei să...
— Topri! îi tăie vorba Siona. Am şi eu un mesaj de transmis. Spune-i tatălui meu să-l încunoştiinţeze pe Vierme că acceptăm.
Nayla descleştă degetele şi Topri, în timp ce-şi freca braţul, bolborosi:
— Doar nu crezi că...
— Şterge-o de-aici până mai ai timp şi nu te mai întoarce niciodată! spuse Siona.
— Nu se poate să mă bănu...
— Ţi-am spus să-ţi iei tălpăşiţa! Eşti neîndemânatic, Topri. Mi-am petrecut cea mai mare parte a vieţii în şcolile de Păstrăvărese. Am fost învăţată să recunosc stângăcia.
— Kobat urma, oricum, să plece. Ce rău am...
— Nu numai că ştia cine sunt, dar ştia şi ce-am furat din Citadelă! Singurul lucru pe care nu-l ştia era c-o să-i dau pachetul ăla să-l ducă pe Ix. Acţiunile tale m-au făcut să-nţeleg că Viermele tocmai asta a vrut: să trimit caietele pe Ix!
Topri se retrase de-a-ndăratelea către uşă. Anouk şi Taw se dădură deoparte, lăsându-l să treacă. Vocea Sionei îl urmări şi după ce trecu pragul:
— Nu încerca să susţii că Viermele este cel care i-a spus lui Kobat despre mine şi despre pachetul meu! Viermele nu transmite mesaje stângace. Aşa să-i spui c-am zis eu!

Unii susţin că nu am conştiinţă. Mint şi

se mint chiar pe ei înşişi. Sunt singura conştiinţă care a existat vreodată. După cum vinul păstrează aroma butoiului, eu păstrez esenţa genezei mele străvechi, iar aceasta este sământa conştiinţei. Asta îmi conferă caracterul sacru. Sunt Zeu pentru că sunt singurul care îşi cunoaşte cu adevărat ereditatea!

Jurnalele Furate

Inchizitorii din Ix întruniţi fiind la Grand Palais, în prezenţa candidatei pentru postul de Ambasador la Curtea Domnului Leto, a fost consemnat următorul schimb de replici:

INCHIZITORUL: Aţi declarat că doriţi să ne expuneţi motivaţiile Domnului Leto. Aveţi cuvântul.

HWI NOREE: Analiza Oficială pe care aţi elaborat-o nu dă răspuns la întrebările care mă frământă pe mine.

INCHIZITORUL: Ce întrebări?

HWI NOREE: Mă întreb ce motive îl vor fi determinat pe Domnul Leto să accepte această hidoasă metamorfoză, acest trup de vierme, această pierdere a umanităţii sale. Concluzia dumneavoastră este că a făcut-o doar pentru putere şi longevitate.

INCHIZITORUL: Motivele acestea nu vi se par suficiente?

HWI NOREE: Întrebaţi-vă dacă vreunul dintre dumneavoastră ar accepta un asemenea preţ pentru avantaje atât de meschine.

INCHIZITORUL: Explicaţi-ne dar, în virtutea neţărmuritei dumneavoastră înţelepciuni, pentru ce a ales Domnul Leto să se transforme în vierme.

HWI NOREE: Se îndoieşte cineva dintre dumneavoastră de aptitudinile sale premonitorii?

INCHIZITORUL: Tocmai! Nu-i asta o răsplată suficientă pentru transformarea sa?

HWI NOREE: Uitaţi că poseda deja darul preştiinţei, ca şi tatăl lui, înaintea sa. Nu! Părerea mea este că a făcut această alegere desperată pentru că a văzut în viitorul nostru un lucru pe care numai un asemenea sacrificiu putea să-l împiedice.

INCHIZITORUL: Şi care-ar fi acel lucru deosebit pe care numai el l-a văzut în viitorul nostru?

HWI NOREE: Nu ştiu, dar îmi propun să-l descopăr.

INCHIZITORUL: Îl prezentaţi pe tiran ca pe un altruist, un slujitor dezinteresat al oamenilor!

HWI NOREE: N-a fost aceasta una dintre caracteristicile esenţiale ale familiei Atreides?

INCHIZITORUL: Aşa ar vrea să ne facă să credem istoriile oficiale.

HWI NOREE: O afirmă şi Istoria Orală.

INCHIZITORUL: Ce alte calităţi remarcabile îi mai atribuiţi Viermelui tiran?

HWI NOREE: *Remarcabile,* domnule?

INCHIZITORUL: Mă rog... calităţi.

HWI NOREE: Unchiul meu, Malky, spunea adesea că Domnul Leto avea tendinţa să manifeste o mare toleranţă faţă de anumiţi apropiaţi ai săi.

INCHIZITORUL: Pe alţi apropiaţi însă îi execută fără vreun motiv evident.

HWI NOREE: Cred că există de fiecare dată motive, iar unchiul meu a şi dedus unele dintre ele.

INCHIZITORUL: Daţi-ne un exemplu.

HWI NOREE: Ameninţarea stângace a persoanei sale.

INCHIZITORUL: Ameninţarea *stângace,* asta-i bună!

HWI NOREE: Şi nu tolerează infatuarea. Amintiţi-vă de execuţiile istoricilor şi de distrugerea lucrărilor lor.

INCHIZITORUL: Nu vrea să se cunoască adevărul!

HWI NOREE: Unchiul meu i-a spus că istoricii aceia denaturau trecutul. Şi trebuie să recunoaşteţi că este cel mai în măsură să ştie acest lucru. Cunoaştem cu toţii natura introversiunii sale.

INCHIZITORUL: Ce dovadă avem că toţi strămoşii săi continuă să trăiască în el?

HWI NOREE: N-am să mă lansez într-o discuţie fără rost. Vă voi spune doar că eu personal cred acest lucru pentru că îl credea şi unchiul meu, iar motivele lui erau întemeiate.

INCHIZITORUL: Am citit şi noi rapoartele unchiului dumneavoastră, însă le-am dat altă interpretare. Malky îl aprecia în mod exagerat pe Vierme.

HWI NOREE: Unchiul meu îl considera cel mai strălucit diplomat din Imperiu, un adevărat maestru în arta conversaţiei şi un expert în orice domeniu doriţi dumneavoastră.

INCHIZITORUL: Malky nu v-a vorbit niciodată de brutalitatea Viermelui?

HWI NOREE: Unchiul meu îl considera o culme a civilizaţiei.

INCHIZITORUL: Eu v-am întrebat de brutalitate.

HWI NOREE: Capabil de brutalitate, desigur.

INCHIZITORUL: Unchiul dumneavoastră se temea de el.

HWI NOREE: Domnul Leto este complet lipsit de inocenţă şi de naivitate. Trebuie temut doar când se preface că posedă aceste însuşiri. *Asta* a spus unchiul meu.

INCHIZITORUL: Acestea au fost cuvintele lui, într-adevăr.

HWI NOREE: Mai mult decât simple cuvinte! Malky a mai spus: "Domnul Leto adoră ingeniozitatea şi diversitatea surprizelor pe care le oferă specia umană. Este companionul meu preferat".

INCHIZITORUL: Pentru a profita şi noi de suprema dumneavoastră înţelepciune, cum interpretaţi aceste cuvinte ale unchiului dumneavoastră?

HWI NOREE: Nu mă luaţi peste picior!

INCHIZITORUL: Nici pomeneală. Vrem doar să înţelegem.

HWI NOREE: Aceste cuvinte pronunţate de unchiul meu, precum şi multe alte lucruri despre care mi-a scris personal, sugerează că Domnul Leto se află neîncetat în căutarea noului şi a originalităţii, deşi este circumspect în ceea ce priveşte potenţialul lor de distrugere. Asta este convingerea unchiului meu.

INCHIZITORUL: Mai aveţi ceva de adăugat la aceste convingeri, pe care le împărtăşiţi cu unchiul dumneavoastră?

HWI NOREE: Nu văd ce rost ar avea să mai adaug ceva la tot ce am spus. Regret că am irosit timpul Inchizitorilor.

INCHIZITORUL: Dar nu l-aţi irosit deloc. Confirmăm numirea dumneavoastră în postul de Ambasadoare la Curtea Domnului Leto, Împăratul-Zeu al universului cunoscut.

Nu trebuie să uitaţi că am la dispoziţie, înlăuntrul meu, mărturiile tuturor experţilor din trecutul nostru istoric. Aceasta este rezerva din care extrag energie când

trebuie să fac faţă mentalităţii războince. Cine n-a auzit gemetele şi urletele răniţilor şi-ale muribunzilor nu ştie nimic despre război. Eu le-am auzit de atâtea ori, încât mă obsedează. Am urlat şi am gemut eu însumi pe câmpuri de bătălie. Am avut parte de răni în toate epocile — răni provocate de pumn şi de ciomag şi de bolovan, de ghioagă ţintuită şi de paloş de bronz, de buzdugan şi de schijă de artilerie, de săgeată şi de fasciculul laser, de căderea asfixiantă a prafului radioactiv, de contaminări biologice care înnegresc limba şi îneacă plămânii, de văpaia aruncătorului de flăcări şi de acţiunea insidioasă a otrăvurilor lente... de multe altele, pe care n-am să le mai numesc! Le-am văzut şi le-am simţit pe toate. Iar celor care cutează să întrebe de ce mă port cum mă port, le răspund: cu amintirile mele, nici n-aş putea să mă port altfel. Nu sunt un laş şi cândva am fost fiinţă umană.

Jurnalele Furate

ÎN SEZONUL CALD, când serviciile de control meteorologic prin satelit aveau de înfruntat vânturile de deasupra mărilor, ploua deseori, seara, la marginea Sareeului. Moneo, care se întorcea după una dintre inspecţiile sale periodice pe teritoriul din jurul Citadelei, fu surprins de o aversă violentă. Când ajunse la poarta meridională, era deja noapte. O Păstrăvărească îl ajută să-şi dezbrace mantia udă leoarcă. Era o femeie masivă, cu trupul atletic şi faţa pătrată -genul preferat de Leto pentru gărzile sale.

— Afurisiţii ăştia de controlori ai climei ar trebui aleşi mai cu grijă, spuse ea, întinzându-i mantia udă.

Moneo dădu scurt din cap, înainte de a începe să urce spre apartamentele sale. Toate Păstrăvăresele din Gardă cunoşteau aversiunea Împăratului-Zeu faţă de umezeală, dar nici una nu făcea distincţia pe care-o făcea Moneo:

Nu Leto, ci Viermele este cel ce urăşte apa. Shai-Hulud tânjeşte după Dune.

De cum ajunse acasă, Moneo se uscă şi îşi schimbă hainele pentru a coborî în criptă. Nu avea nici un rost să-l contrarieze pe Vierme, făcându-l să aştepte. Trebuia să discute neîntârziat cu Leto despre pregătirile în vederea apropiatei călătorii la Onn..

Rezemându-se de peretele ascensorului, Moneo închise ochii. Imediat, oboseala îl năpădi. Rămăsese în urmă cu somnul de câteva zile şi, din păcate, nici nu se întrevedea vreo schimbare în intervalul imediat următor. Îl invidia pe Leto pentru evidenta sa indiferenţă faţă de nevoia de somn. Câteva ore de semi-odihnă pe lună păreau să-i ajungă Împăratului-Zeu.

Mirosul specific din criptă şi oprirea bruscă a ascensorului îl smulseră pe Moneo din moţăială. Deschise ochii şi privi în direcţia Împăratului-Zeu, pe carul său din centrul uriaşei săli. Moneo îşi adună forţele şi porni din nou să străbată distanţa care-l separa de teribila prezenţă. După cum se aşteptase, Leto era treaz. Asta, cel puţin, era un semn bun.

Leto auzise ascensorul coborând şi-l observase pe Moneo trezindu-se din toropeală. Majordomul părea istovit şi nu era de mirare. Călătoria la Onn se apropia, cu obligaţiile ei obositoare, legate de prezenţa vizitatorilor din afara planetei, ritualul Păstrăvăreselor, primirea noilor ambasadori, schimbarea Gărzii Imperiale, eliberările din funcţii şi noile numiri, plus, acum, un nou Duncan Idaho, care urca să-şi ocupe locul în mecanismul bine pus la punct al maşinăriei imperiale. Moneo avea de supravegheat o mulţime de lucruri şi vârsta lui înaintată începea să-şi spună cuvântul.

Ia să vedem... socoti în gând Leto. *Moneo va împlini o sută optsprezece ani la o săptămână după întoarcerea noastră de la Onn.*

Majordomul ar fi putut spera să trăiască de câteva ori mai mult de atât, dacă ar fi acceptat să ia mirodenie, dar refuza sistematic. Leto n-avea nici o îndoială cu privire la motivele lui. Moneo intrase în acea fază specifică oamenilor, când îşi dorea moartea. Mai zăbovea doar pentru că voia s-o vadă pe Siona instalată la Curte, în fruntea Societăţii Imperiale a Păstrăvăreselor.

Huriile mele, cum le spunea Malky.

Şi Moneo ştia că dorinţa lui Leto era de a o cupla pe Siona cu

un Duncan. Venise timpul.

Moneo se opri la doi paşi de car şi-şi ridică ochii spre Împăratului-Zeu. Ceva în privirea lui îi aminti lui Leto de chipul unui preot păgân din epoca Terrei — o expresie de implorare meşteşugită înaintea unui altar familiar.

— Doamne, rosti Moneo, l-ai observat ore în şir pe noul Duncan. Au intervenit cu ceva tleilaxu în celulele sale sau în psihismul său?

— L-au livrat intact.

Moneo oftă din rărunchi. Nu era însă un oftat de uşurare.

— Eşti împotriva folosirii sale ca armăsar? întrebă Leto.

— Mi se pare straniu să văd în el un strămoş şi, totodată, părintele descendenţilor mei.

— Dar îmi permite să obţin o împerechere de primă generaţie între un tip uman mai vechi şi un produs recent al programului meu genetic. Siona se află la douăzeci şi una de generaţii de ultima încrucişare de acest fel.

— Nu văd însă care-ar fi scopul. Duncanii sunt mai lenţi şi mai puţin ageri decât oricare dintre Păstrăvăresele Gărzii Tale.

— Ceea ce urmăresc eu, Moneo, nu este un hibrid cu mare putere de segregaţie. Crezi că nu sunt conştient de progresia geometrică impusă de legile care guvernează programul meu genetic?

— Am văzut registrul Tău genealogic, Doamne.

— În cazul ăsta ştii că urmăresc caracterele recesive şi că le elimin în mod sistematic. Ceea ce mă interesează sunt dominantele genetice.

— Dar mutaţiile, Doamne?

Nota ironică din glasul lui Moneo îl făcu pe Leto să-l privească pe majordom cu atenţie sporită.

— Nu ţin să discutăm despre asta, Moneo.

Îl observă pe majordom retrăgându-se cu precauţie în cochilia sa.

Cât de sensibil e la stările mele de spirit, gândi Leto. *Cred că posedă unele dintre însuşirile mele în această privinţă, deşi, în el, operează la nivelul inconştientului. Întrebarea lui însă lasă de presupus că s-ar putea să bănuiască rezultatul pe care l-am obţinut cu Siona.*

Pentru a-l verifica, Leto spuse:

— Am convingerea că încă nu înţelegi ce anume urmăresc cu

programul meu genetic.

Chipul lui Moneo se lumină.

— Doamne, ştii că mă străduiesc să-i descopăr legităţile.

— Legităţile au tendinţă de a se dovedi efemere pe termen lung, Moneo. Nu există creativitate guvernată de reguli sau legi.

— Dar, Doamne, chiar Tu vorbeşti despre legile după care se conduce programul Tău genetic.

— Ce ţi-am spus eu adineaori, Moneo? A încerca să găseşti reguli pentru creaţie este ca şi cum ai încerca să separi mintea de trup.

— Dar ceva evoluează, Doamne. O simt eu însumi!

O simte el însuşi! Dragul de Moneo. E atât de aproape de adevăr...

— De ce cauţi întotdeauna tălmăciri strict derivate, Moneo?

— Te-am auzit vorbind de o *evoluţie de transformare,* Doamne. Acesta e şi termenul care figurează în registrul Tău genealogic. Dar neprevăzutul...

— Moneo! Regulile se schimbă cu fiecare factor neprevăzut.

— Doamne, nu te gândeşti la nici o ameliorare a speciei umane?

Leto îl săgetă cu privirea, gândind: *Dacă am să pronunţ cuvântul-cheie acum va înţelege? Poate că da...*

— Sunt un prădător, Moneo.

— Prădă...

Moneo se întrerupse şi clătină din cap. Înţelegea sensul cuvântului, sau cel puţin aşa credea, dar cuvântul în sine i se părea şocant. Nu cumva Împăratul-Zeu voia să glumească?

— Prădător, Doamne?

— Prădătorul ameliorează rasa.

— Cum se poate una ca asta, Doamne? Doar nu ne urăşti.

— Mă dezamăgeşti, Moneo. Prădătorul nu-şi urăşte prada.

— Prădătorul ucide, Doamne.

— Ucid, dar nu urăsc. Prada potoleşte foamea. Prada e bună.

Moneo scrută chipul încadrat de capişonul cenuşiu.

Să-mi fi scăpat vreun semn al apropierii Viermelui? se întrebă el, speriat. Dar nu observă nici unul dintre semnele obişnuite: nici tremurul lăuntric al uriaşului trup, nici sticlirea din ochi, nici zbaterea cioturilor inutile.

— Ce fel de foame te-ar putea mâna pe Tine, Doamne?

— Foamea de-o omenire capabilă să ia adevărate decizii pe

termen lung. Ştii care-i cheia acestei aptitudini, Moneo?

— Mi-ai spus-o de multe ori, Doamne. Este capacitatea de a-ţi schimba părerea.

— Schimbarea, da. Şi ştii ce înţeleg prin termen lung?

— Pentru Tine, Doamne, trebuie să însemne milenii.

— Moneo, chiar şi miile de ani ale existenţei mele nu sunt decât o clipită, la scara infinitului.

— Dar perspectiva Ta e, oricum, diferită de a mea, Doamne.

— În raport cu infinitul, orice termen lung delimitat înseamnă termen scurt.

— Atunci, chiar nu există nici un fel de reguli, Doamne?

În glasul lui Moneo răzbătuse o notă infinită de isterie. Leto zâmbi pentru a atenua neliniştile majordomului.

— Una singură, poate. Deciziile pe termen scurt riscă să eşueze pe termen lung.

Moneo scutură din cap, nemulţumit.

— Dar, Doamne, perspectiva Ta este...

— Pentru orice observator finit, timpul se scurge. Nu există sisteme închise. Nici măcar eu nu fac altceva decât să întind matricea finită.

Moneo îşi luă ochii de la chipul lui Leto şi scrută coridoarele întunecate ale mausoleului. *Într-o zi, mă voi afla şi eu acolo. Poteca de Aur va continua, dar eu nu voi mai fi.* Asta nu avea nici o importanţă, desigur. Numai Poteca de Aur, căreia îi presimţea continuitatea imuabilă, numai *asta* conta. Se întoarse iarăşi spre Leto, dar ocoli privirea ochilor albaştri. Pândea cu adevărat, în acest trup, un prădător?

— Nu înţelegi funcţia prădătorului, spuse Leto.

Moneo tresări violent. S-ar fi zis că Împăratul-Zeu îi citise gândurile. Ridică privirea şi se uită în ochii lui.

— *Intelectualiceşte,* zise Leto, ştii că, într-o zi, va trebui să mor şi eu, într-un fel sau altul. Dar nu crezi asta.

— Cum aş putea să cred ce nu voi vedea niciodată?

Moneo se simţea mai singur şi mai speriat ca oricând. Ce voia Împăratul-Zeu? *Am venit ca să discut despre problemele călătoriei la Onn... şi ca să aflu ce intenţionează în legătură cu Siona. Se distrează pe seama mea?*

— Să discutăm despre Siona, spuse Leto.

Îmi citeşte gândurile!

— Când vrei s-o pui la încercare, Doamne?

Întrebarea îi dăduse ghes tot timpul, dar acum, după ce o pusese, îl înspăimântă.

— Curând.

— Iartă-mă, Doamne, dar de bună seamă ştii cât mă tem pentru soarta unicului meu copil.

— Mulţi au supravieţuit încercării, Moneo. Tu, bunăoară.

Moneo înghiţi în sec, amintindu-şi în ce fel fusese sensibilizat de Poteca de Aur.

— Eu am avut o mamă care m-a pregătit. Siona nu are mamă.

— Le are pe Păstrăvărese. Te are pe tine.

— Se mai întâmplă şi accidente, Doamne.

În ochii lui Moneo izvorâră lacrimi.

Leto îşi luă privirea de la el, gândind: *În sufletul lui se duce o luptă între loialitatea faţă de mine şi dragostea pentru Siona. Cât de sfâşietoare poate fi această grijă pentru progenitură. Dar nu-şi dă seamă că unicul* meu *copil este întreaga omenire?*

Privindu-l din nou pe Moneo, spuse:

— Ai dreptate să observi că pot surveni accidente, chiar şi în universul meu. Asta nu te învaţă nimic?

— Doamne, n-ai putea, doar de această dată, să...

— Moneo! Sper că nu-mi ceri să deleg o parte a autorităţii mele unui administrator slab!

Majordomul făcu un pas înapoi.

— Nu, Doamne. Sigur că nu.

— Atunci, ai încredere în forţele Sionei.

Moneo îşi îndreptă umerii.

— O să-mi fac datoria.

— Siona trebuie să devină conştientă de obligaţiile ce-i revin ca Atreides.

— Desigur, Doamne.

— Nu acesta-i angajamentul nostru, Moneo?

— Nu tăgăduiesc, Doamne. Când o vei prezenta noului Duncan?

— Mai întâi trebuie să-l încerc.

Moneo coborî ochii spre pardoseala rece a criptei.

Priveşte des pardoseala, gândi Leto, *Ce-o fi văzând acolo? Urmele milenare ale carului meu? Nu!... Mai degrabă scrutează adâncurile... tărâmurile misterioase în care se aşteaptă să pătrundă curând.*

Din nou, Moneo înălţă capul şi se uită la Leto.

— Sper că se va înţelege bine cu Duncanul, Doamne.

— Poţi să fii sigur. Tleilaxu mi l-au livrat fără nici o modificare.

— Asta mă mai linişteşte, Doamne.

— Ai remarcat, desigur, că genotipul lui exercită o mare putere de atracţie asupra femeilor.

— Am observat, Doamne.

— Există ceva în blândeţea privirii sale, în forţa chipului său şi în părul lui negru şi cârlionţat... ceva care topeşte pur şi simplu psihismul feminin.

— Într-adevăr, Doamne.

— Ştii că, în momentul de faţă, se află în compania Păstrăvăreselor?

— Am fost informat, Doamne.

Leto zâmbi. Fireşte că Moneo fusese informat.

— Mi-l vor aduce curând, pentru prima sa întrevedere cu Împăratul-Zeu.

— Am inspectat personal camera de primire, Doamne. Totul e pregătit.

— Uneori, am impresia că vrei să-mi subminezi forţele, Moneo. Mai lasă-mă şi pe mine să mă ocup de unele detalii.

Moneo încercă să-şi ascundă o tresărire de teamă. Se înclină şi se retrase câţiva paşi de-a-ndăratelea.

— Am înţeles, Doamne, dar anumite lucruri trebuie să le fac eu.

Se întoarse şi se îndepărtară în grabă. Abia când ajunse în ascensor îşi dădu seama că plecase fără să fi aşteptat permisiunea Împăratului-Zeu.

Trebuie să ştie cât sunt de obosit. Mă va ierta.

Domnul tău ştie foarte bine ce e în inima ta. Nu are nevoie de martori care să te acuze, pentru că sufletul tău te dă de gol îndeajuns în clipa asta. Tu nu-ţi asculţi sufletul, ci doar înverşunarea şi mânia din tine.

Cuvintele Domnului Leto către un

Penitent, relatate de **Istoria Orală**

Următorul raport despre starea Imperiului în anul 3508 al cârmuirii Domnului Leto este extras din Conspectul Fragmentului de la Welbeck, al cărui original se află în Arhivele din Canonicatul Ordinului Bene Gesserit. Examenul comparativ demonstrează că omisiunile nu alterează cu nimic semnificaţia esenţială a acestei relatări.

ÎN NUMELE SFÂNTULUI ORDIN şi al indisolubilei sale Comunităţi a Surorilor, prezenta dare de seamă a fost considerată demnă de încredere şi putând să figureze în cronicile Canonicatului.

Surorile Chenoech şi Tawsuoko au revenit cu bine de pe Arrakis pentru a confirma execuţia, de mult timp bănuită, a celor nouă istorici care au dispărut în Citadela Domnului Leto în cursul anului 2116 al stăpânirii sale. Conform relatării Surorilor, cei nouă au fost anesteziaţi şi, în stare de inconştienţă, arşi pe ruguri alimentate cu propriile lor opere publicate. Faptul corespunde întocmai zvonurilor care au circulat pe cuprinsul Imperiului la vremea respectivă şi a căror sursă s-a presupus că ar fi fost însuşi Domnul Leto.

Surorile Chenoeh şi Tawsuoko aduc relatarea olografă a unui martor ocular, conform căreia, în momentul în care o delegaţie de istorici i-a solicitat Domnului Leto o audienţă pentru a se interesa de soarta confraţilor lor, Domnul Leto a spus:

"Au fost nimiciţi deoarece au minţit cu aroganţă. Nu vă temeţi de mânia mea pentru greşelile voastre mărunte. Nu-mi face o plăcere deosebită să creez martiri. Martirii au tendinţa de a declanşa evenimente dramatice în afacerile umane. Iar drama constituie una dintre ţintele activităţii mele prădătoare. Temeţi-vă doar dacă vă apucaţi să plăsmuiţi relatări false, pe care, mai apoi, le susţineţi cu trufie. Plecaţi, acum, şi nu mai vorbiţi nimănui despre asta".

Diversele indicii conţinute în relatarea olografă permit identificarea autorului în persoana lui Ikonicre, majordomul Domnului Leto în anul 2116.

De notat folosirea de către Domnul Leto a expresiei *activitate prădătoare.* Faptul are o relevanţă deosebită prin

prisma teoriei avansate de Cucernica Maică Syaksa, conform căreia Împăratul-Zeu se consideră un prădător *natural.*

Sora Chenoeh a fost invitată să se alăture escortei de Păstrăvărese care l-a însoţit pe Domnul Leto în cursul uneia dintre rarele sale deplasări. La un moment dat, i s-a adresat invitaţia de a merge pe lângă Carul Regal pentru a sta de vorbă cu Domnul Leto însuşi. Sora Chenoeh relatează astfel conversaţia care a avut loc:

Domnul Leto a spus: "Aici, pe Calea Regală, am uneori impresia că mă aflu pe metereze, apărându-mă de invadatori".

Sora Chenoeh a răspuns: "Dar nu te atacă nimeni, Doamne".

Domnul Leto a replicat: "Voi, Bene Gesseritul, mă asaltaţi din toate părţile. Chiar în clipa de faţă, dumneata încerci să-mi corupi Păstrăvăresele".

Sora Chenoeh povesteşte că, în acea clipă, s-a pregătit să înfrunte moartea, dar Împăratul-Zeu n-a făcut altceva decât să-şi oprească vehiculul şi să privească, pe deasupra ei, spre suita sa. Toţi ceilalţi s-au oprit, la rândul lor, în mijlocul drumului, disciplinaţi şi pasivi, păstrând o distanţă respectuoasă.

Domnul Leto a zis: "Am aici informatorii mei, care mă ţin la curent cu toate. Nu încerca să-mi respingi acuzaţia".

Sora Chenoeh a răspuns: "Nu o resping".

Atunci Domnul Leto s-a uitat la ea şi a spus: "Nu te teme pentru viaţa dumitale. Doresc să comunici cuvintele mele Canonicatului vostru".

Sora Chenoeh spune că a înţeles, atunci, că Domnul Leto ştia tot despre ea, despre misiunea ei, despre formaţia sa de memorizatoare orală... absolut tot. "Era ca o Cucernică Maică", declară ea. "Nu puteam să-i ascund nimic".

Apoi, Domnul Leto i-a poruncit: "Priveşte în direcţia Oraşului meu Festiv şi spune-mi ce vezi".

Sora Chenoeh a privit înspre Onn şi a spus: "Văd oraşul, în depărtare. Arată frumos în această lumină matinală. În dreapta, se vede pădurea Ta. Are atâtea nuanţe de verde, încât mi-ar trebui o zi întreagă pentru a le descrie. În stânga şi de jur-împrejurul oraşului, sunt răspândite casele şi grădinile slujitorilor Tăi. Unele dintre ele par foarte bogate, altele par foarte sărace".

Domnul Leto a spus: "Am răvăşit peisajul acesta! L-am umplut, de-a valma, cu arbori, case, grădini... Nu te mai poţi bucura de mistere noi într-un asemenea peisaj".

Sora Chenoeh, încurajată de asigurările Domnului Leto, a întrebat: "Domnul caută într-adevăr mistere?

Domnul Leto a răspuns: "Nu există deschidere spre o libertate spirituală într-un asemenea peisaj. Nu-ţi dai seama de asta? Aici nu ai nici un univers larg deschis, cu care să poţi intra în comunitate. Totul este închis — uşi, zăvoare, lacăte!"

Sora Chenoeh s-a mirat: "Să nu mai aibă omenirea nevoie de intimitate şi de protecţie?

Domnul Leto a spus: "Când te vei întoarce, să le spui Surorilor că voi restabili vederea spre exterior. Un peisaj ca acesta te obligă la interiorizare în căutarea vreunui dram de libertate lăuntrică. Cei mai mulţi oameni nu sunt destul de puternici pentru a descoperi libertatea înlăuntrul lor".

"Voi repeta întocmai cuvintele Tale, Doamne", a zis Sora Chenoeh.

Iar Domnul Leto a spus: "Aşa să faci. Şi să le mai spui Surorilor că Bene Gessentul ar trebui să cunoască mai bine decât oricine pericolele selecţiei în vederea obţinerii unei anumite caracteristici, pericolele urmăririi unui scop genetic definit".

Sora Chenoeh este de părere că aceasta ar fi fost o aluzie transparentă la tatăl Domnului Leto, Paul Atreides. Nu trebuie să uităm că programul nostru genetic a obţinut Kwisatz Haderachul eu o generaţie mai devreme. Devenind Muad'Dib, conducătorul fremenilor, Paul Atreides a scăpat de sub controlul nostru. A fost, fără doar şi poate, un mascul dotat cu puterile unei Cucernice Maici, dar şi cu alte puteri, pentru care omenirea încă mai plăteşte din greu. Aşa cum s-a exprimat Domnul Leto:

"V-aţi ales cu neprevăzutul. V-a picat cartea la care nu vă aşteptaţi: *eu.* Iar eu am realizat-o pe Siona".

Domnul Leto a refuzat să dea amănunte în legătură cu această referire la fiica majordomului său, Moneo. Această problemă face, în momentul de faţă, obiectul unei anchete.

În privinţa altor chestiuni care interesează Canonicatul, investigatoarele noastre ne-au furnizat următoarele informaţii:

PĂSTRĂVĂRESELE:

Legiunile Domnului Leto au procedat la alegerea reprezentantelor lor în vederea participării la festivităţile

Decenale de pe Arrakis. Fiecare garnizoană planetară va trimite trei reprezentante *(vezi lista, în anexă).* Ca de obicei, nici un adult de sex masculin nu va lua parte la ceremonial, nici măcar consorţii Păstrăvăreselor cu grade superioare. Lista consorţilor n-a suferit decât foarte puţine schimbări în cursul perioadei de referinţă. Am menţionat, în anexă, noile nume, însoţite de informaţii genealogice, în cazurile pentru care am putut să le obţinem. De remarcat că doar două dintre aceste nume pot fi evidenţiate ca aparţinând descendenţilor unor ghola Duncan Idaho. Nu suntem în măsură să adăugăm nimic nou la conjecturile noastre asupra modului în care Împăratul-Zeu foloseşte ghola-ii în cadrul programului său genetic.

Nici unul dintre eforturile noastre de a stabili o alianţă între Păstrăvărese şi Bene Gesserit nu a dat rezultate în cursul acestei perioade. Domnul Leto continuă să sporească efectivele anumitor garnizoane. De asemenea, continuă să pună accentul pe misiunile speciale ale Păstrăvăreselor, în detrimentul misiunilor militare. Rezultatul scontat al acestei acţiuni a fost creşterea admiraţiei, a respectului *şi a recunoştinţei* localnicilor faţă de prezenţa garnizoanelor de Păstrăvărese. *(Vezi, în anexă, lista garnizoanelor întărite.* N.B.: *Toate aceste garnizoane se situează pe fiefurile planetare ale Bene Gesseritului, ale ixienilor şi ale Bene Tleilaxului. Forţele de supraveghere a Ghildei Spaţiale nu au fost sporite.)*

PREOŢIMEA:

Cu excepţia celor câtorva decese şi înlocuiri, menţionate în anexă, nu s-au produs schimbări semnificative. Ofiţeresele şi consorţii desemnaţi să se ocupe de cult rămân puţini la număr iar puterile lor sunt restrânse de obligaţia consultării Arrakisului înaintea oricărei iniţiative importante. Conform părerii exprimate de Cucernica Maică Syaksa şi de alte voci autorizate, caracterul religios al Păstrăvăreselor este pe cale să se estompeze treptat.

PROGRAMUL GENETIC:

În afara enigmaticei referiri la Siona şi eşecului nostru în privinţa tatălui acesteia, nu avem nimic deosebit de semnalat în

legătură cu supravegherea permanentă pe care continuăm s-o exercităm asupra programului genetic al Domnului Leto. Unele indicii, printre care afirmaţia Domnului Leto referitoare la *scopurile genetice,* dau de presupus existenta unui oarecare factor aleatoriu în acest program genetic, deşi nu avem nici o certitudine că a fost sincer cu Sora Chenoeh. Nu trebuie să uităm că, de multe ori, Împăratul-Zeu a minţit sau a procedat la schimbări radicale şi neaşteptate de atitudine.

Domnul Leto continuă să ne interzică orice participare la programul său genetic. Supraveghetoarele sale aflate în garnizoana noastră de Păstrăvărese îşi păstrează aceeaşi atitudine inflexibilă în privinţa "extirpării" naşterilor faţă de care au obiecţii. Doar cu preţul unor controale dintre cele mai riguroase am putut menţine, în cursul perioadei de referinţă, nivelul Cucernicelor Maici. Protestele noastre au rămas fără ecou. La o întrebare directă, adresată de Sora Chenoeh, Domnul Leto a replicat:

"Să spuneţi mulţumesc pentru ceea ce aveţi".

Am luat notă de acest avertisment. Ulterior, Domnului Leto i-a fost transmisă o scrisoare de gratitudine.

ECONOMIA:

Deşi Canonicatul îşi menţine solvabilitatea, măsurile de austeritate nu pot fi încă uşurate. De fapt, din motive de prevedere, câteva noi măsuri vor fi introduse în cursul următoarei perioade de referinţă. Este vorba de o reducere a cantităţilor de melanj alocate scopurilor rituale şi de o mărire a tarifelor pentru serviciile noastre uzuale. Avem în vedere, în special, o dublare a taxelor de şcolarizare percepute de la moştenitoarele Caselor Mari, în decursul următoarelor patru perioade de referinţă. În consecinţă se recomandă a se începe, de pe acum, elaborarea argumentelor justificative ale acestei acţiuni.

Domnul Leto a refuzat cererea noastră de mărire a alocaţiei de melanj. Refuzul nu a fost motivat.

Relaţiile noastre cu *Combine Honnete Ober Advancer Mercantiles* rămân stabilite pe o bază solidă. CHOAM-ul a reuşit să înfiinţeze un cartel regional în sectorul Giuvaerurilor Stelare. Acest proiect ne-a adus, graţie serviciilor noastre de consultanţă

şi intermediere, un venit considerabil. Profiturile pe care continuăm să le realizăm în cadrul acestei participări sunt suficiente pentru a compensa pierderile înregistrate pe Giedi Prim. Investiţiile pe Giedi Prim au fost anulate.

CASELE MARI:

Treizeci şi una de vechi Case Mari au sfârşit în dezastru financiar în cursul perioadei scurse. Doar şase dintre ele au reuşit să-şi menţină un statut de Casă Mică *(vezi lista, în anexă).* Astfel, continuă tendinţa generală, manifestată în ultimele zece secole, de dispariţie din prim-planul vieţii sociale a fostelor Case Mari. De notat că toate acele Case care au izbutit să evite dezastrul total se numără printre investitorii strâns legaţi de CHOAM şi că cinci dintre ele sunt participante active la proiectul Giuvaeruriior Stelare. Cea de-a şasea deţine un portofoliu diversificat, incluzând investiţii substanţiale în comerţul cu antica piele de balenă de pe Caladan.

(Rezervele noastre de orez pundi au fost aproape dublate pe durata acestei perioade, în detrimentul acţiunilor deţinute de noi pe piaţa pieilor de balenă. Motivele acestei decizii vor fi revizuite în cursul perioadei care urmează.)

VIAŢA FAMILIALĂ;

Aşa cum au observat investigatoarele noastre în decursul ultimelor două mii de. ani, omogenizarea vieţii familiale continuă neabătut. Excepţiile nu sunt de natură să surprindă: Ghilda, Păstrăvăresele, Curtenii Imperiali, polimorfii Dansatori-Feţe tleilaxu (care rămân sterili în pofida tuturor încercărilor de a modifica această stare de lucruri) şi, bineînţeles, noi înşine.

De notat că modul de viaţă tinde să se uniformizeze, indiferent de planeta de reşedinţă, şi că această evoluţie nu poate fi considerată un rod al hazardului. După părerea noastră este vorba de primele semne ale realizării marelui proiect al Domnului Leto. Chiar dacă şi cele mai sărace familii au asigurat mai mult decât strictul necesar unui trai decent, condiţiile materiale ale vieţii de zi cu zi devin din ce în ce mai statice.

Reamintim aici o afirmaţie a Domnului Leto, care a fost menţionată într-unul dintre rapoartele adresate Canonicatului cu

aproximativ opt generaţii în urmă:

"Sunt singurul spectacol care a mai rămas în întregul Imperiu".

Cucernica Maică Syaksa a propus o explicaţie teoretică a acestei tendinţe — teorie pe care tot mai multe dintre noi încep s-o împărtăşească. CM Syaksa îi atribuie Domnului Leto motive întemeiate pe principiul despotismului hidraulic. După cum se ştie, despotismul hidraulic nu poate fi exercitat decât când o forţă relativ restrânsă şi centralizată este în măsură să controleze o substanţă sau o condiţie oarecare indispensabilă vieţii. Noţiunea de despotism hidraulic a apărut într-un moment în care cantitatea de apă brusc disponibilă pentru irigarea solului a determinat o creştere considerabilă a populaţiilor locale, care au devenit absolut dependente de aprovizionarea cu apă. Dacă apa era oprită, nenumăraţi oameni erau condamnaţi la moarte.

Acest fenomen s-a manifestat în repetate rânduri de-a lungul istoriei umane, nu numai în legătură cu apa şi cu produsele terenurilor arabile, ci şi cu unele hidrocarburi folosite drept combustibil, ca petrolul sau cărbunele, a căror distribuţie era controlată prin reţele de conducte şi alte modalităţi de transport. La un moment dat, când distribuţia electricităţii se realiza exclusiv prin intermediul unui adevărat labirint de cabluri aeriene întinse în lungul şi-n latul peisajului, chiar şi această sursă de energie a îndeplinit rolul unei substanţe favorizând despotismul hidraulic.

CM Syaksa e de părere că Domnul Leto împinge Imperiul spre o tot mai mare dependenţă de mirodenie. Se poate spune că procesul de îmbătrânire este ca un fel de boală pentru care melanjul, fără a fi un remediu absolut, reprezintă cel mai bun tratament cunoscut până în ziua de astăzi. CM Syaksa consideră că Domnul Leto ar putea merge chiar până la introducerea artificială a unei noi maladii, care n-ar putea fi vindecată decât de melanj. Această ipoteză, deşi întrucâtva exagerată, nu este de neluat în seamă. S-au întâmplat deja lucruri şi mai stranii şi nu trebuie să uităm rolul pe care l-a jucat sifilisul în primele timpuri ale istoriei umane.

TRANSPORTURILE/GHILDA:

Sistemul ternar al modalităţilor de transport cândva specific Arrakisului (adică: pe jos, utilizând platformele cu suspensie antigravitaţională doar pentru deplasarea greutăţilor; pe calea aerului, prin intermediul ornitopterelor; cu navele Ghildei, pentru călătoriile extraplanetare) este pe cale să se generalizeze pe tot cuprinsul Imperiului, Ix constituind, poate, unica excepţie.

Atribuim acest fapt, pe de o parte, regresului planetelor către un mod de viaţă static şi sedentar şi, pe de altă parte, încercării de a copia modelul Arrakisului. Aversiunea generală pentru tot ce este de provenienţă ixiană nu e, nici ea, străină acestei tendinţe. În plus, s-ar putea menţiona şi faptul că Păstrăvăresele încurajează această stare de lucruri în măsura în care facilitează atribuţiile lor de menţinere a ordinii.

În ceea ce priveşte rolul Ghildei în cadrul acestei tendinţe, el este tributar dependenţei absolute de melanj a Navigatorilor ei. Iată de ce urmărim îndeaproape eforturile pe care le fac în momentul de faţă, concomitent, Ix şi Ghilda, cu scopul de a realiza un substitut mecanic pentru talentele premonitorii ale Navigatorilor. Fără melanj sau vreun alt mijloc de proiectare a rutei unui transspaţial, fiecare voiaj transluminic al Ghildei ar risca să sfârşească printr-o catastrofă. Cu toate că nu suntem foarte optimiste în ceea ce priveşte şansele de reuşită ale acestui proiect, posibilitatea trebuie luată în considerare şi vom face tot ce ne stă în putinţă pentru a informa despre orice evoluţie semnificativă.

ÎMPĂRATUL-ZEU

În afara unei uşoare creşteri în mărime, nu au fost observate alte modificări ale caracteristicilor fizice ale Domnului Leto. Zvonurile despre o oarecare aversiune a sa faţă de apă nu au putut fi confirmate, deşi folosirea apei ca barieră împotriva vechilor viermi de nisip de pe Dune este bine documentată în arhivele noastre, ca şi *moartea de apă* prin care vechii fremeni ucideau un vierme de dimensiuni mici pentru a produce esenţa de mirodenie necesară orgiilor lor.

Numeroase surse confirmă faptul că Domnul Leto a dispus extinderea supravegherii exercitate pe Ix, după toate probabilităţile din cauza proiectului ghildo-ixian. Nu încape

îndoială că un eventual succes al acestui proiect i-ar diminua considerabil influenţa asupra Imperiului.

Pe de altă parte, Împăratul-Zeu continuă să trateze afaceri cu ixienii, îndeosebi pentru a comanda piese de schimb necesare Carului său Regal.

Tleilaxu i-au livrat Domnului Leto un nou Ghola Duncan Idaho. Faptul confirmă moartea precedentului ghola, deşi circumstanţele acestei morţi nu sunt cunoscute. Atragem însă atenţia că, în trecut, au existat indicii conform cărora Domnul Leto ar fi fost el însuşi ucigaşul unora dintre ghola săi.

Se semnalează tot mai multe probe în sprijinul supoziţiei că Domnul Leto utilizează calculatoare. Dacă, într-adevăr, încalcă astfel propriile sale interdicţii, precum şi opreliştile Jihadului Butlerian, obţinerea de către noi a unor dovezi zdrobitoare ar fi de natură să ne permită o sporire a influenţei noastre asupra lui, ce s-ar putea concretiza chiar prin acceptarea anumitor proiecte comune la care aspirăm de multă vreme. Redobândirea suveranităţii asupra programului nostru genetic continuă să figureze în prim-planul preocupărilor noastre. Vom urmări cu atenţie această problemă, fără însă a pierde din vedere măsurile de precauţie ce se impun în legătură cu un aspect esenţial, şi anume:

Ca şi în cazul tuturor rapoartelor dinaintea acestuia, trebuie să ţinem cont de preştiinţa Domnului Leto. Nu încape nici cea mai mică îndoială că puterile sale profetice, superioare celor ale oricăruia dintre strămoşii săi, constituie, mai mult ca oricând, suportul controlului său politic.

Noi nu încercăm să le desfidem!

Convingerea noastră este că Împăratul-Zeu cunoaşte fiecare dintre acţiunile importante pe care le întreprindem, cu mult înainte ca ele să se petreacă. În consecinţă, regula după care trebuie să ne conducem este să nu ameninţam niciodată cu bună ştiinţă nici persoana sa, nici ceea ce putem noi percepe din planul său capital. Atitudinea noastră va continua să fie:

"Atrage-ne atenţia când reprezentăm o ameninţare ca să putem depista".

Precum şi:

"Împărtăşeşte-ne planul Tău capital ca să Te putem ajuta".

În cursul perioadei care s-a scurs, nu ne-a oferit nici un răspuns nou la aceste două solicitări.

IXIENII:

Cu excepţia proiectului ghildo-ixian, nu există nimic important de semnalat. Ix urmează să trimită o nouă ambasadoare la Curtea Domnului Leto, o oarecare Hwi Noree, nepoată a acelui Malky ce şi-a creat cândva faima de "tovarăş de petreceri" al Împăratului-Zeu. Motivul acestei alegeri nu este cunoscut, deşi s-ar părea, conform unor indicii discutabile, că această Hwi Noree ar fi fost concepută genetic într-un anumit scop — poate tocmai pentru a deveni reprezentanta ixienilor la Curte. De altfel, avem motive să credem că şi Malky a fost creat în acelaşi mod şi pentru a îndeplini acelaşi rol oficial.

Problema rămâne în atenţia noastră.

FREMENII DE MUZEU:

Aceşti descendenţi degeneraţi ai temuţilor războinici de odinioară continuă să rămână sursa noastră majoră de informaţii sigure despre cele ce se petrec pe Arrakis. Ei constituie unul dintre punctele importante ale planului nostru bugetar pentru următoarea perioadă de referinţă, deoarece solicitările lor în materie de retribuţie sunt în continuă creştere şi nu ne putem permite să-i contrariem.

Este interesant de constatat că, deşi modul lor de viată nu mai are aproape nimic în comun cu cel al strămoşilor lor, talentul lor în practica vechilor ritualuri şi în imitarea vechilor cutume fremene rămâne desăvârşit. Suntem îndemnate să atribuim acest lucru influenţei Păstrăvăreselor asupra educaţiei progeniturilor fremene.

TLEILAXU:

Nu ne aşteptăm ca noul ghola Duncan Idaho să rezerve surprize. Tleilaxu par să fi fost cuminţiţi de reacţia Domnului Leto în urma unicei lor încercări de a modifica structura celulară şi psihismul originalului.

Recent, un emisar al Bene Tleilaxului a reiterat oferta lor de cooperare la un proiect comun al cărui scop declarat ar fi crearea unei societăţi exclusiv feminine, care să se poată

dispensa total de bărbaţi. Din motive mai mult decât evidente, inclusiv neîncrederea noastră faţă de tot ce are atingere cu tleilaxu, am repetat refuzul nostru în termeni politicoşi. Delegaţia noastră la apropiatele Festivităţi Decenale îi va prezenta Domnului Leto un raport amănunţit referitor la această afacere.

Cu înaltă stimă,

Cucernicele Maici Syaksa, Yitob, Mamulut, Eknekosk şi Akeli.

Oricât ar părea de ciudat, marile lupte, ca aceea pe care o vedeţi apărând dintre paginile jurnalelor mele, nu le sunt întotdeauna vizibile participanţilor. Multe lucruri depind de ceea ce oamenii visează în adâncul inimii lor. M-a preocupat dintotdeauna atât elaborarea visurilor cât şi cea a acţiunilor. Printre rândurile acestor jurnale transpare lupta cu viziunea omenirii despre ea însăşi — o luptă aprigă, pe un teren unde mobiluri din trecutul nostru cel mai întunecat pot izvorî dintr-un rezervor inconştient şi deveni evenimente reale pe care nu numai că trebuie să le trăim, ci şi să le înfruntăm. Este hidra care atacă întotdeauna din locul unde nu poate fi observată. De aceea, mă rog ca, după ce veţi fi parcurs segmentul meu al Potecii de Aur, să nu mai fiţi nişte copii inocenţi, dansând după o muzică al cărei sunet nu îl aud.

Jurnalele Furate

NAYLA urca într-un ritm constant, cu paşi apăsaţi, scara circulară ce ducea spre sala de audienţă a Împăratului-Zeu, din vârful turnului meridional al Citadelei. De fiecare dată când traversa arcul dinspre sud-vest al turnului, ferestruicile înguste îi

proiectau în cale o rază de soare în care jucau firicele de praf. Ştia că zidul din centru, împrejurul căruia se încolăcea scara, adăpostea puţul unui ascensor de fabricaţie ixiană, capabil să transporte trupul uriaş al Domnului, şi cu atât mai mult pe al ei, până în vârful turnului, dar n-o supăra cu nimic faptul că era obligată să folosească scările.

Briza ce pătrundea prin ferestruicile deschise aducea izul de cremene arsă al nisipului ridicat de vânt. Soarele, aflat cu puţin deasupra orizontului, făcea să sclipească asemenea unor rubine incluziunile minerale roşii din piatra zidului interior. Din când În când, Nayla îşi arunca ochii pe câte o fereastră, spre dune. Nu se oprea însă în dreptul nici uneia pentru a admira priveliştea.

— Ai o răbdare eroică, Nayla, îi spusese odată Domnul.

Amintirea acelor cuvinte îi încălzea inima.

Sus, în turn, Leto urmărea ascensiunea Naylei pe scara lungă ce urca în spirală pe lângă tubul central ixian. Proiecţia imaginii ei, redusă la o pătrime într-un focar tridimensional aflat chiar sub ochii lui, se făcea tot prin intermediul unui dispozitiv ixian.

Cu câtă precizie se deplasează! gândi el.

Precizia, ştia asta, îşi avea obârşia într-o simplitate pătimaşă.

Nayla purta uniforma albastră de Păstrăvăreasă şi o robă-capă fără obişnuita emblemă a şoimului de la piept De cum trecuse de postul de gardă aflat la intrarea în turn, îşi dăduse pe spate cagula *cibus* pe care-i ceruse s-o poarte pentru aceste vizite personale. Corpul ei masiv şi atletic era cel al mai tuturor amazoanelor din Garda lui, dar faţa Naylei nu semăna cu nici una dintre cele înregistrat de vasta sa memorie. Avea o faţă aproape pătrată, cu o gură atât de mare, încât părea să-i întretaie obrajii — o iluzie cauzată de cutele adânci care-i prelungeau colţurile buzelor subţiri. Ochii ei erau de un verde palid iar părul, tuns, scurt, avea nuanţa fildeşului vechi. Fruntea aproape plată accentua forma pătrată a feţei şi sprâncenele spălăcite treceau cel mai adesea neobservate din cauza puterii de atracţie a ochilor. Nasul era o linie dreaptă, abia înălţată, ce părea să sfârşească exact deasupra buzelor înguste.

Când Nayla vorbea, maxilarele ei uriaşe se deschideau şi se închideau precum fălcile unui animal primitiv. Forţa ei fizică, puţin cunoscută în afara corpului de elită al Păstrăvăreselor, era legendară printre acestea. Leto o văzuse odată ridicând în aer, cu o singură mână, un bărbat cântărind pe puţin o sută de

kilograme. Prezenţa ei pe Arrakis fusese aranjata, iniţial, fără intervenţia lui Moneo, deşi majordomul ştia că Leto îşi folosea Păstrăvăresele ca agenţi secreţi.

Leto îşi luă ochii de la focarul tridimensional şi privi, prin deschiderea mare a verandei de lângă el, întinderea deşertului, către sud. Culorile stâncilor din depărtare dansau în conştiinţa sa: auriu, brun, chihlimbariu. O dungă trandafirie, pe versantul unei faleze, avea exact nuanţa penajului de egretă. Egretele nu mai existau decât în memoria lui, dar Leto putea să confrunte acel strat pastelat al rocii cu una dintre viziunile sale lăuntrice şi era ca şi cum pasărea de mult dispărută ar fi zburat pe dinaintea ochilor lui.

Urcarea scărilor, îşi spuse, va fi început să fie obositoare, chiar şi pentru Nayla. O văzu oprindu-se, în sfârşit, pentru a-şi trage sufletul, cu două trepte mai sus de punctul care marca parcurgerea a trei sferturi din distanţă — exact locul în care făcea pauză de fiecare dată. Era ceva care ţinea tot de precizia tuturor gesturilor ei, unul dintre motivele pentru care o adusese din îndepărtata garnizoană de pe Seprek.

Un şoim dunar trecu în zbor prin dreptul verandei, la doar câteva lungimi de aripă de zidul turnului. Atenţia păsării era îndreptată spre umbrele de la poalele Citadelei. Uneori, prin locurile acelea se iveau din nisip animale mărunte.

La orizont, ceva mai jos de locul prin care zburase şoimul, Leto desluşi vag o şuviţă de nori. Ce privelişte stranie pentru vechiul fremen din el: nori pe Arrakis... ploaia... apa sub cerul liber.

Le reaminti vocilor interioare: *În afara acestui ultim deşert care este Sareerul meu, transformarea Dunei în înverzitul Arrakis a continuat, neîndurătoare, din primele zile ale domniei mele.*

Influenţa geografiei asupra istoriei rămânea, în bună măsură, nerecunoscută, gândi Leto. Oamenii erau mai degrabă îndemnaţi să ia în considerare influenţa istoriei asupra geografiei.

Cui îi aparţine această cale fluvială? Această vale înverzită? Această peninsulă? Această planetă?

Nici unuia dintre noi.

Nayla reîncepuse să urce, cu privirea aţintită la treptele din faţa ochilor ei. Gândurile lui Leto reveniră la ea.

În multe privinţe, este colaboratoarea cea mai eficientă pe care-am avut-o vreodată. Sunt Zeul ei. Mă venerează orbeşte. Chiar şi cînd îi atac în glumă credinţa, ia asta drept o încercare la care vreau s-o supun. Şi se ştie capabilă să facă faţă oricărei încercări.

Când îi ceruse să se infiltreze în rebeliune, ordonându-i să se supună fără crâcnire Sionei, nu discutase. Ori de câte ori Nayla avea îndoieli, chiar şi atunci când îşi formula îndoielile în cuvinte, propriile ei argumente lăuntrice erau de ajuns pentru a-i reda credinţa. Sau, mai bine zis, fuseseră de ajuns. Fiindcă mesajele din ultima vreme demonstrau limpede că Nayla avea nevoie de Augusta Prezenţă pentru a-şi reface forţa lăuntrică.

Leto îşi amintea de acea primă discuţie cu Nayla — o Nayla care tremura toată din dorinţa de a-i fi pe plac.

— Chiar dacă Siona te va trimite să mă ucizi, îi vei da ascultare. Nu trebuie să bănuiască nici măcar pentru o clipă că eşti în slujba mea.

— Nimeni nu poate să Te ucidă, Doamne.

— Dar tu trebuie să-i dai ascultare Sionei.

— De bună seamă, Doamne. Asta-i porunca Ta.

— Trebuie să i te supui întru totul.

— Aşa voi face, Doamne.

O încercare în plus. Nayla nu cercetează motivele încercărilor mele. Le tratează ca pe nişte pişcături de purice. Domnul ei porunceşte? Nayla se supune. Trebuie să fac in aşa fel, încât nimic să nu poată ştirbi caracterul acestei relaţii.

Ar fi fost o Shadouta perfectă în vremurile de demult, îşi spunea Leto. Era unul din motivele pentru care îi dăruise un cristai — unul adevărat, din tezaurul de la Sietch Tabr. Aparţinuse uneia dintre nevestele lui Stilgar. Nayla îl purta într-o teacă ascunsă sub veşminte, mai mult ca pe-un talisman decât ca pe-o armă. Leto i-l înmânase după ritualul străvechi şi, spre propria-i surprindere, ceremonia trezise în el emoţii pe care le crezuse îngropate pentru totdeauna, undeva, în trecut.

— Acesta e dintele lui Shai-Hulud.

Îi întinsese cuţitul, ţinându-l în palmele mâinilor sale cu pielea argintie.

— Ia-l, şi vei face parte, deopotrivă, din trecut şi din viitor. Mânjeşte-l, şi trecutul nu-ţi va mai acorda viitor.

Nayla acceptase cuţitul, apoi teaca.

— Crestează-ţi un deget şi lasă să curgă o picătură de sânge, poruncise Leto.

Nayla se supusese.

— Vâră lama în teacă. Şi să n-o scoţi niciodată fără a face să curgă sânge.

Ea făcuse precum îi spusese.

Acum, în timp ce privea imaginea Naylei în focarul ixian, amintirea acelei ceremonii îl întristă. Dacă nu era "stabilizată" conform străvechii proceduri fremene, lama devenea încetul cu încetul fragilă şi inutilizabilă. Cuţitul acela avea să-şi păstreze forma de cristai cât timp avea să trăiască Nayla, dar nu mai mult.

Am renunţat la o fărâmă din trecut.

Ce trist era că Shadouta de odinioară se transformase în Păstrăvăreasa de astăzi... şi că un cristai autentic ajunsese să fie folosit pentru a pecetlui legătura dintre o slujitoare şi stăpânul ei! Mulţi oameni, ştia acest lucru, credeau că Păstrăvăresele erau, de fapt, preotese — replica dată de Împăratul-Zeu Comunităţii Surorilor.

Creează o altă religie, susţinea Bene Gesseritul.

Prostii! Eu nu creez o religie, eu sunt *religia!*

Nayla pătrunse în sanctuarul din turn şi se opri la trei paşi de carul lui Leto, într-o atitudine umilă, cu ochii în pământ.

Încă sub impresia amintirilor, Leto spuse:

— Uită-te la mine, femeie!

Nayla îi dădu ascultare.

— Am creat o sfântă obscenitate! urmă Leto. Religia asta, care a fost edificată în jurul persoanei mele, mă dezgustă!

— Da, Doamne.

Ochii verzi ai Naylei, pe pernele poleite ale obrajilor, îl priveau fix — fără să se mire, fără să înţeleagă, fără să aibă nevoie de nici una dintre aceste reacţii.

Dacă i-aş cere să-mi aducă stelele de pe cer, n-ar pregeta să treacă la treabă. Crede că iar vreau s-o pun la încercare. Până la urmă va reuşi să mă scoată din sărite.

— Religia asta blestemată va trebui să sfârşească o dată cu mine! strigă el. Ce motive aş avea să-mi pricopsesc poporul cu o religie? Religiile nimicesc dinăuntru — atât Imperiile, cât şi indivizii! Fără nici o deosebire.

— Da, Doamne.

— Religiile crează extremişti şi fanatici ca tine!

— Îţi mulţumesc, Doamne.

Pseudo-furia lui trecătoare se scufundă brusc în adâncurile amintirilor sale. Nimic nu putea ştirbi credinţa tenace a Naylei.

— Topri mi-a adresat un raport prin intermediul lui Moneo, spuse el. Vorbeşte-mi un pic despre acest Topri.

— Topri e un vierme.

— Nu aşa-mi spui şi mie când te afli printre rebeli?

— Mă supun întru totul poruncilor Domnului meu.

Touché! gândi Leto.

— Cu alte cuvinte, nu merită a fi cultivat? întrebă.

— Siona l-a caracterizat perfect. E neîndemânatic. Le spune ce nu trebuie altora şi, astfel, se dă de gol. La câteva secunde după ce Kobat a început să vorbească, Siona a avut confirmarea faptului că Topri era un spion.

Toată lumea e de acord cu asta, inclusiv Moneo, gândi Leto. *Topri nu-i bun de spion.*

Leto găsea acest consens amuzant. Maşinaţiile mărunte tulburau ape care pentru el rămâneau absolut limpezi. Iar actorii, oricum, continuau să-i înlesnească intenţiile.

— Siona nu te bănuieşte? întrebă el.

— Eu nu-s neîndemânatică.

— Ştii de ce te-am chemat?

— Ca să-mi pui la încercare credinţa.

Ahhh, Nayla! De-ai şti tu ce înseamnă o adevărată încercare!

— Vreau să aflu părerea ta despre Siona, spuse Leto. Vreau s-o citesc pe chipul tău, s-o văd în gesturile tale, s-o aud în glasul tău. E pregătită?

— Păstrăvăresele au nevoie de o femeie ca ea, Doamne. De ce vrei să rişti să o pierzi?

— A-i forţa mâna ar fi cea mai sigură cale de-a pierde ceea ce apreciez cel mai mult la ea. Trebuie să ajungă la mine în deplinătatea puterilor ei.

Nayla lăsă privirea în jos.

— Facă-se voia Domnului.

Leto cunoştea acest gen de răspuns. Era reacţia Naylei la orice depăşea înţelegerea ei.

— Crezi că va supravieţui încercării, Nayla?

— După cum a descris-o Domnul... (Nayla ridică ochii spre el, dădu din umeri.) Nu ştiu, Doamne. Ce-i sigur, este că-i foarte

puternică. E singura care le-a scăpat lupilor. Dar e stăpânită de ură.

— Normal. Ia spune-mi, Nayla, ce-are de gând cu lucrurile pe care mi le-a furat?

— Topri nu Te-a informat, Doamne, despre cărţile care, după cum susţin ei, ar conţine Augustele Tale Cuvinte?

E de-a dreptul bizar cum poate să pună majuscule vorbelor doar cu vocea, gândi Leto. Răspunse cu oarecare nerăbdare:

— Ştiu, ştiu. Ixienii au o copie şi, curând, Ghilda şi Bene Gesseritul vor avea de lucru, la rândul lor, ca să-şi decripteze copiile.

— Ce-i în cărţile acelea, Doamne?

— Cuvinte pe care le adresez poporului meu. Vreau să fie cunoscute de toată lumea. Dar ceea ce mă interesează este ce a spus Siona despre planurile Citadelei.

— Siona zice că există un stoc gigantic de mirodenie în subteranele Citadelei Tale, Doamne, şi că planurile vor da la iveală locul în care se află.

— Planurile nu vor da la iveală nimic. Are de gând să sape un tunel?

— Vrea să procure unelte ixiene în acest scop, Doamne.

— Ixienii n-or să-i dea nimic.

— Stocul acela de mirodenie există într-adevăr, Doamne?

— Da.

— Circulă un zvon persistent despre felul în care e apărată această rezervă uriaşă de mirodenie, Doamne. Se zice că întregul Arrakis ar fi distrus dacă cineva ar încerca să-Ţi fure melanjul. E-adevărat?

— Da. Şi asta ar distruge întregul Imperiu. Nimic n-ar supravieţui — nici Ghilda, nici Comunitatea Surorilor, nici Ix, nici Tleilax. Nici măcar Păstrăvăresele.

Nayla se cutremură. După o clipă, spuse:

— N-am s-o las pe Siona să încerce s-ajungă la mirodenia Ta, Doamne.

— Nayla! Ţi-am poruncit să i te supui în toate cele. Aşa înţelegi să mă slujeşti?

— Doamne!

Încremenise, înspăimântată de mânia lui, mai aproape ca oricând de a-şi pierde credinţa. Era criza pe care o crease el însuşi, ştiind cu ce rezultat avea să sfârşească. Încetul cu

încetul, Nayla se destinse. Leto îi desluşi gândurile ca şi când ea le-ar fi etalat cu litere mari, luminoase:

Încercarea cea de pe urmă!

— Te vei întoarce la Siona şi vei răspunde de viaţa ei cu propria ta viaţă, rosti Leto. Asta-i misiunea pe care ţi-am încredinţat-o şi pe care ai acceptat-o. Pentru asta ai fost aleasă. Pentru asta porţi un cristai din sietchul lui Stilgar.

Mâna dreaptă a Naylei alunecă spre cuţitul ascuns sub robă.

Iar Leto gândi: *Cât de sigur e faptul că o armă poate imprima unei persoane un model comportamental previzibil!*

Privi fascinat trupul ţeapăn al Naylei. În ochii ei nu se mai putea citi nimic altceva, decât adoraţie.

Culmea despotismului retoric... şi cât de mult îl dispreţuiesc!

— Du-te! se răsti el.

Nayla se răsuci şi o rupse la fugă din faţa Augustei Prezenţe.

Ore au rost toate astea? se întrebă Leto.

Dar Nayla îi dezvăluise ce avea nevoie să ştie. Întărindu-şi credinţa, Nayla îi revelase cu exactitate ceea ce el nu putuse desluşi în imaginea estompată a Sionei. Şi putea să se bizuie pe instinctele Naylei.

Siona a atins stadiul detonant care-mi permite să trec la acţiune.

Duncanilor li se pare întotdeauna ciudat faptul că prefer să folosesc femei în forţele armate, dar Păstrăvăresele mele nu reprezintă decât o armată temporară. Deşi sunt capabile de agresivitate şi violenţă, femeile se deosebesc profund de bărbaţi prin modul lor de angajare în luptă. Leagănul genezei le predispune, în ultimă instanţă, la un comportament mai proteguitor pentru viaţă. Păstrăvăresele s-au dovedit a fi cele mai vajnice apărătoare ale Potecii de Aur. De altfel, le cultiv această calitate în cadrul programului lor de educaţie şi de formare. O bucată de

vreme, sunt ţinute departe de activităţile de rutină. Le ofer un gen aparte de comuniune, de care îşi vor putea aminti cu plăcere tot restul vieţii. Ajung la maturitate în compania suratelor lor şi asta le pregăteşte pentru evenimente mai profunde. Ceea ce împărtăşeşti într-o astfel de comunitate, te pregăteşte întotdeauna pentru lucruri mai mari. Aburul nostalgiei ajunge să învăluie zilele petrecute în colectivitate, preschimbându-le în altceva decât ce au fost ele în realitate. Astfel modifică prezentul istoria. Nu toţi contemporanii trăiesc în aceeaşi perioadă de timp. Trecutul e în permanentă schimbare, dar putini sunt cei care îşi dau seama.

Jurnalele Furate

ÎN FAPTUL SERII, după ce le anunţă pe Păstrăvărese, Leto coborî în criptă. Ajunsese de mult la concluzia că era de preferat ca prima întrevedere cu un nou Duncan Idaho să aibă loc într-o încăpere cufundată în întuneric, unde putea să-l pregătească pe ghola înainte de a da cu ochii de corpul prevermiform. Folosea în acest scop o sală laterală, tăiată în roca neagră ce mărginea rotonda centrală. Încăperea era destul de mare pentru a-l găzdui pe Leto în carul lui, dar tavanul era jos. Lumina venea de la câteva licurigloburi mascate, pe care putea să le regleze după voie. Nu exista decât o singură intrare, compusă din două secţiuni: o poartă mare prin care putea pătrunde Carul Regal şi, în ea, o uşă normală, de dimensiuni umane.

Leto introduse carul în sală, închise poarta mare şi deschise uşa. Apoi se pregăti de ordalie.

Plictiseala era, din ce în ce mai mult, o problemă majoră. Comportamentul ghola tleilaxu devenise îngrozitor de şablonard. La un moment dat, Leto trimisese vorbă Bene Tleilaxului să nu-i mai livreze Duncani. Dar tleilaxu ştiuseră că, în această privinţă, puteau să nesocotească poruncile Împăratului-Zeu.

Câteodată am senzaţia că o fac doar pentru că întreţine

flacăra nesupunerii!

Tleilaxu se bizuiau pe un element important, ştiind că acesta le oferea protecţie şi în alte privinţe.

Prezenţa lui Duncan îi face plăcere lui Paul Atreides cel dinlăuntrul meu.

După cum îi explicase lui Moneo, încă din primele zile ale preluării funcţiei sale de majordom:

— Duncanii nu trebuie să ajungă la mine doar cu informaţiile obţinute de la tleilaxu. Vei avea grijă ca huriile mele să-i răsfeţe şi să le ofere răspunsuri la *unele* întrebări.

— La ce întrebări trebuie să-i ofere răspunsuri, Doamne?

— Ştiu ele.

De-a lungul anilor, fireşte, Moneo ajunsese să afle tot ce trebuia în legătură cu procedura aceasta.

Leto auzi glasul lui Moneo dincolo de uşa sălii cufundate în întuneric, apoi zgomotele escortei de Păstrăvărese şi paşii şovăielnici, caracteristici, ai noului ghola.

— Pe aici, spuse Moneo. Înăuntru e întuneric şi vom închide uşa în urma dumitale. După ce intri, opreşte-te şi aşteaptă ca Domnul Leto să ţi se adreseze.

— De ce-i întuneric?

Vocea Duncanului avea o agresivitate suspicioasă.

— O să-ţi explice el.

Idaho fu împins în sală şi uşa se închise.

Leto ştia ce vedea ghola-ul: umbre printre umbre, într-o obscuritate în care nici măcar sursa unei voci nu putea fi localizată. Ca de obicei, Leto se servi de glasul lui Paul Muad'Dib.

— Mă bucur să te revăd, Duncan.

— Eu însă nu te văd!

Idaho era un războinic, iar războinicii atacă. Reacţia îi confirmă lui Leto faptul că ghola-ul era o reconstituire nealterată a originalului. Mimodrama prin intermediul căreia tleilaxu le redeşteptau ghola memoria dinaintea momentului morţii lăsa întotdeauna o serie de incertitudini în mintea acestora. Unii Duncani rămâneau cu convingerea că ameninţaseră viaţa adevăratului Paul Muad'Dib. Era şi cazul celui de faţă.

— Aud vocea lui Paul, dar nu-l văd, spuse Idaho.

Nu făcu nici o încercare de a-şi ascunde frustrarea. Dimpotrivă, o lăsă să-i răzbate cât se poate de limpede în glas.

Pentru ce se pretează un Atreides la jocul ăsta stupid? Paul e mort de mai bine de-o veşnicie iar acesta e Leto, depozitarul amintirilor resuscitate ale lui Paul... şi ale multor altora, dacă ar fi să dau crezare poveştilor tleilaxu.

— Ţi s-a explicat că nu eşti decât cea mai recentă dintr-o lungă serie de reproduceri, spuse Leto.

— N-am nici un fel de amintiri despre ele.

Leto recunoscu în vocea Duncanului nota de isterie, pe care bravada războinicului abia reuşea s-o acopere. Afurisitul proces de restaurare "post-cuvă" tleilaxu provocase obişnuitul haos mental. Prezentul Duncan descinsese pe Arrakis într-o stare aproape de şoc, gata să creadă că nu e întreg la minte. Leto ştia că, pentru a-l linişti cât de cât, trebuia să facă apel la talentele sale de convingere cele mai subtile. În planul emoţiilor, avea să fie o încercare grea pentru amândoi.

— S-au petrecut multe schimbări, Duncan. Un lucru însă a rămas neschimbat: sunt încă Atreides.

— Mi s-a spus că trupul tău...

— Trupul, da, s-a schimbat.

— Blestemaţii de tleilaxu! Au încercat să mă facă să ucid pe cineva la care... pe cineva care arăta ca tine. Mi-am amintit dintr-o dată cine erau şi m-am pomenit faţă în faţă cu... Să fi fost un ghola Muad'Dib?

— Te asigur că n-a fost decât un mim, un Dansator-Faţă.

— Arăta şi vorbea întocmai ca... Eşti sigur?

— Un bun actor, atâta tot. A scăpat cu viaţă?

— Fireşte! Aşa mi-au redeşteptat memoria. Au catadicsit să-mi explice toată porcăria. E-adevărat?

— Din păcate da, Duncan. Şi eu consider că modalitatea e detestabilă, dar o îngădui numai pentru a mă putea bucura de tovărăşia ta.

Virtualele victime supravieţuiesc întotdeauna, gândi Leto. *Cel puţin în cazul Duncanilor care ajung la mine. Vor fi existat însă şi accidente, falşi Pauli asasinaţi şi Duncani pierduţi. Dar încă mai rămân destule celule originale, păstrate cu grijă.*

— Care-i adevărul în legătură cu corpul tău? întrebă Idaho.

Muad'Dib putea fi retras acum. Leto vorbi cu vocea lui obişnuită:

— Am acceptat ca păstrăvii de nisip să-mi acopere pielea. De atunci, n-au încetat să mă schimbe.

— De ce?
— Am să-ţi explic la timpul cuvenit.
— Tleilaxu mi-au spus că arăţi ca un vierme de nisip.
— Păstrăvăresele mele ce zic?
— Că eşti Zeu. De ce le numeşti Păstrăvărese?
— E o figură de stil. Originea însă e foarte veche. Primele preotese vorbeau cu peştii în visele lor. Aflau, astfel, o mulţime de lucruri utile.
— De unde ştii?
— Pentru că eu *sunt* acele femei... precum şi tot ce-a fost înainte şi după ele.
Leto îl auzi pe Idaho înghiţind în sec, apoi:
— Acum înţeleg de ce-i întuneric aici. Vrei să-mi laşi timp ca să mă obişnuiesc cu ideea.
— Ai fost întotdeauna ager, Duncan.
Cu excepţia cazurilor când n-ai fost.
— De cât timp durează această transformare?
— De peste trei mii cinci sute de ani.
— Înseamnă că-i adevărat ce mi-au spus tleilaxu.
— Nu prea mai îndrăznesc să mintă.
— E o bucată lungă de vreme.
— Foarte lungă.
— Tleilaxu m-au... reprodus de multe ori?
— Da.
E momentul să-ntrebi de câte ori, Duncan.
— De câte ori?
— Te voi lăsa să consulţi singur arhivele.
Şi-o luăm iar de la capăt, gândi Leto.
Acest răspuns părea să-i satisfacă întotdeauna pe Duncani în această fază, dar nu exista dubiu în ceea ce privea natura întrebării: *"De câte ori?"* Duncanii nu făceau distincţie între diferitele lor întrupări, deşi nici o amintire comună nu era transmisă de la un ghola la altul de aceeaşi sorginte.
— Îmi amintesc moartea mea, spuse Idaho. Săbiile Harkonnenilor... o mulţime de săbii care voiau să ajungă la tine şi la Jessica.
Leto reveni pentru un moment la vocea lui Muad'Dib:
— Am fost acolo, Duncan.
— Sunt doar un înlocuitor, nu-i aşa? întrebă Idaho.
— Aşa e, răspunse Leto.

— Cum am... Cum a murit... celălalt?
— Orice carne e pieritoare, Duncan. Ai să găseşti totul în arhive.
Leto aşteptă răbdător, întrebându-se cât timp avea să treacă până când prezentul Duncan avea să se declare nesatisfăcut de această istorie edulcorată.
— Cum arăţi, de fapt? întrebă Idaho. Ce-i cu trupul de vierme pe care mi l-au descris tleilaxu?
— E un trup care, într-o zi, va genera un soi de viermi de nisip. A avansat deja mult pe calea metamorfozei.
— Cum adică, *un soi?*
— Vor avea mai mulţi ganglioni. Vor fi conştienţi.
— Nu s-ar putea face puţină lumină? Aş vrea să te văd.
Leto aprinse licuriglobурile. O lumină puternică inundă încăperea. Pereţii negri şi dispunerea globurilor făceau în aşa fel, încât corpul lui Leto se afla în plină lumină, dezvăluindu-şi fiecare detaliu.
Idaho îşi plimbă ochii de-a lungul trupului cenuşiu cu faţete argintii, observă începutul secţiunilor inelare specifice viermelui de nisip, zonele de articulaţie flexibile... excrescenţele care fuseseră cândva membrele inferioare — una, parcă, puţin mai scurtă decât cealaltă. Reveni cu privirea la braţele şi mâinile clar definite, apoi ridică în sfârşit ochii spre faţa trandafirie înconjurată de pliurile glugii ei cenuşii — o protuberanţă ridicolă, aproape înecată în imensitatea unui asemenea corp.
— Asta e, Duncan, făcu Leto. Te-am prevenit.
Idaho gesticulă fără grai înspre corpul prevermiform.
Leto formulă el întrebarea nerostită:
— Pentru ce?
Idaho dădu din cap.
— Sunt încă Atreides, Duncan, şi te asigur, cu toată onoarea acestui nume, că au existat motive temeinice.
— Ce motive ar fi putut...
— Vei afla cu timpul.
Idaho nu reuşi decât să clatine încet din cap.
— Nu-i o revelaţie plăcută, reluă Leto. Trebuie să fii pregătit, să afli mai întâi alte lucruri. Ai încredere în cuvântul unui Atreides.
În cursul secolelor, Leto observase că această invocaţie, adresată loialităţii adânc înrădăcinate a Duncanilor faţă de tot

ce ţinea de numele Atreides, avea darul de a seca brusc şuvoiul imediat al întrebărilor personale. Formula se dovedi eficientă şi de această dată.

— Aşadar, mă voi afla, încă o dată, în slujba Atreizilor, zise Idaho. Izul e familiar, nu-i aşa?

— Din multe puncte de vedere, vechiul meu prieten.

— Vechi pentru tine, nu însă şi pentru mine. Şi în ce va consta slujba mea?

— Nu ţi-au spus Păstrăvăresele?

— Mi-au spus că voi comanda corpul de elită al Gărzii tale personale, o unitate specială de Păstrăvărese alese pe sprânceană. Nu pricep. Ai o armată de *femei?*

— Îmi trebuie un tovarăş de nădejde la comanda Gărzii mele. Ai ceva împotrivă?

— De ce femei?

— Există anumite deosebiri de comportament între cele două sexe, care fac ca femeile să fie cum nu se poate mai potrivite pentru acest rol.

— Nu-mi dai răspuns la-ntrebare.

— Crezi că nu-s competente?

— Unele dintre ele mi s-au părut destul de dure, într-adevăr, dar...

— Dar altele s-au arătat mai degrabă, ăăă... *maleabile* cu tine?

Idaho roşi.

Leto găsi reacţia încântătoare. Duncanii se numărau printre puţinii oameni ai timpului lor cărora li se mai putea întâmpla asta. Era, fără doar şi poate, un rezultat al educaţiei de odinioară a Duncanilor, simţul onoarei lor personale — cavalerismul.

— Nu înţeleg de ce ai încredere în apărarea pe care ţi-o pot oferi nişte femei, spuse Idaho.

Roşeaţa îi pieri treptat din obraji, în timp ce-l privea cu înverşunare pe Leto.

— Dar am avut întotdeauna încredere în ele, exact cum am şi în tine — încredinţându-le viaţa.

— De ce anume trebuie să te apărăm?

— Moneo şi Păstrăvăresele te vor pune la curent.

Idaho începu să se lase de pe-un picior pe altul, legănându-şi corpul în ritmul bătăilor inimii. Ochii îi rătăceau prin sală, fără a

se fixa nicăieri. Apoi, cu bruscheţea unei hotărâri subite, îşi aţinti privirea la Leto.

— Cum trebuie să-ţi spun?

Era semnul de acceptare pe care-l aştepta Leto.

— Domnul Leto îţi convine?

— Da... Domnia-Ta. (Idaho privi fix în ochii complet albaştri, de fremen, ai *Domnului* Leto.) E adevărat ce spun Păstrăvăresele... că ai avea... memoriile...

— Suntem cu toţii aici, Duncan.

Leto vorbise cu glasul bunicului său dinspre tată.

— Inclusiv femeile, Duncan.

Era vocea Jessicăi, bunica lui după tată.

— I-ai cunoscut îndeaproape, spuse Leto. Şi ei te cunosc.

Idaho luă o inspiraţie lungă, tremurătoare.

— O să mai dureze puţin până mă voi obişnui.

— Exact asta a fost şi reacţia mea, la început, zise Leto.

Idaho dădu drumul unui hohot puternic de râs. Leto îşi spuse că era mai mult decât merita gluma lui subţire, dar rămase tăcut.

Idaho îşi potoli râsul şi întrebă:

— Păstrăvăresele tale *trebuiau* să mă pună într-o stare de bună dispoziţie, nu?

— Au reuşit?

Idaho scrută chipul lui Leto, observând trăsăturile caracteristice ale Atreizilor.

— Voi, Atreizii, m-aţi cunoscut prea bine dintotdeauna, spuse.

— Aşa mai merge, zise Leto. Începi să accepţi faptul că nu-s doar un Atreides, ci toţi Atreizii.

— Asta a spus-o şi Paul, cândva.

— Am spus-o, într-adevăr!

În măsura în care o personalitate poate fi caracterizată de intonaţiile şi timbrul vocii, cel ce vorbise era Muad'Dib.

Idaho îşi înghiţi nodul din gât, apoi întoarse capul spre uşa închisă.

— Ne-ai luat ceva, rosti el. Simt asta. Femeile acelea... Moneo...

Noi contra lor, gândi Leto. *Duncanii aleg întotdeauna tabăra oamenilor.*

Idaho îl privi iarăşi pe Leto.

— Ce ne-ai dat în schimb?

— În întregul Imperiu, Pacea lui Leto!

— Da; şi, după cum văd, toată lumea-i în culmea fericirii! De-asta ai nevoie de gardă personală.

Leto zâmbi.

— Pacea mea este, de fapt, o linişte impusă cu forţa. Dintotdeauna, oamenii s-au opus liniştii.

— Drept care ne oferi Păstrăvăresele.

— Şi o ierarhie pe care-o puteţi identifica fără greş.

— O armată de muieri, mârâi Idaho.

— Forţa cea mai aptă să dezarmeze bărbaţii, replică Leto. Sexul a fost întotdeauna un mijloc de îmblânzire a agresivităţii masculine.

— Asta-i menirea lor?

— Funcţia Păstrăvăreselor este de a preveni sau vindeca excesele care-ar putea duce la violenţe şi mai supărătoare.

— În virtutea faptului că se cred slujitoarele unui zeu. Nu cred că mă încântă ideea.

— Blestemul divinizării mi se pare la fel de dezgustător ca şi ţie!

Idaho se încruntă. Nu era răspunsul la care se aşteptase.

— Ce fel de joc joacă *Domnul* Leto?

— Un joc foarte vechi, dar cu reguli noi.

— Regulile tale!

— Ai prefera să las totul pe mâna CHOAM-ului, a Landsraadului şi a Caselor Mari?

— Tleilaxu spun că nu mai există Landsraad. Nu admiţi nici un fel de autoritate independentă.

— Bun. Aş putea să mă dau la o parte şi să cedez locul Bene Gesseritului. Sau, poate, ixienilor ori Tleilaxului, nu? Ai vrea să găsesc un alt Baron Harkonnen care să ia în mână frânele Imperiului? Spune un singur cuvânt, Duncan, şi-s gata să abdic! în faţa acestei avalanşe de înţelesuri, Idaho, nu izbuti decât să scuture iarăşi din cap.

— Încăpută pe mâini rele, rosti Leto, o putere monolitică şi centralizată reprezintă o unealtă periculoasă şi instabilă.

— Şi mâinile tale sunt cele bune?

— Nu ştiu cum sunt mâinile mele, Duncan, dar ştiu perfect cum au fost cele ale predecesorilor mei. Le *cunosc.*

Idaho îi întoarse spatele.

Ce gest fascinant, tipic uman, gândi Leto. *Refuzul, asociat cu acceptarea unei inevitabile vulnerabilităţi.*

Se adresă spatelui lui Idaho:

— Îmi reproşezi, pe bună dreptate, că mă servesc de oameni fără ştirea şi consimţământul lor.

Idaho îşi întoarse profilul, apoi răsuci încet capul, înclinându-l puţin pentru a privi, pe sub sprâncene, chipul din mijlocul capişonului plisat şi ochii indigo ai lui Leto.

Încearcă să citească în mine, îşi spuse Leto, *dar nu se poate orienta decât după trăsăturile chipului meu.*

Atreizii îşi învăţaseră oamenii să recunoască semnalele subtile pe care le emiteau expresia fetei şi mişcările corpului, iar Idaho excela în această privinţă, dar, acum, propria sa faţă exprima stupefacţia: se simţea depăşit.

Idaho îşi drese glasul.

— Care-i cel mai rău lucru pe care mi-ai putea cere să-l fac? întrebă.

Tipic pentru un Duncan! gândi Leto. Reacţia era clasică. Idaho era trup şi suflet loial unui Atreides, de care-l lega un jurământ sacru, însă ţinea să semnaleze faptul că n-avea să depăşească limitele propriei sale morale.

— Tot ce ţi se cere este să-mi aperi viaţa prin orice mijloace vei crede de cuviinţă şi să păstrezi cu sfinţenie secretul meu.

— Ce secret?

— Că sunt vulnerabil.

— Că nu eşti Zeu?

— Nu până într-atât.

— Păstrăvăresele tale vorbeau de nişte rebeli.

— Există.

— De ce?

— Sunt tineri şi nu i-am convins de superioritatea căii alese de mine. E foarte greu să-i convingi pe tineri de ceva, de orice. Ei le ştiu pe toate din născare.

— N-am mai auzit niciodată un Atreides zeflemisindu-i astfel pe tineri.

— Poate-i din cauză că sunt eu atât de bătrân — un bătrân al bătrânilor, ca să zic aşa. Iar sarcina mea devine din ce în ce mai dificilă cu fiecare generaţie ce trece.

— Care-i această sarcină?

— Vei ajunge s-o înţelegi din mers.

— Ce se va întâmpla dacă-ţi voi înşela aşteptările? Mă vor elimina femeile tale?

— Mă străduiesc să nu-mi împovărez cu vini inutile Păstrăvăresele.

— Dar pe mine nu te sfieşti să mă împovărezi, nu?

— Numai cu voia ta.

— Dacă am să constat că eşti mai rău decât Harkonnenii, am să mă întorc împotriva ta.

Altă reacţie tipică pentru Duncani. Nu ştiu să măsoare răul decât după etalonul Harkonnen. Cât de puţin înseamnă pentru ei răul!

— Baronul devora planete întregi, Duncan. Ce-ar putea fi mai rău decât asta?

— Devorarea Imperiului.

— Sunt însărcinat, Duncan. Şi sarcina mea e Imperiul. Voi muri dându-i naştere.

— Dacă aş putea să cred asta...

— Accepţi să fii Comandantul Gărzii mele?

— De ce eu?

— Pentru că eşti cel mai bun.

— O slujbă periculoasă, îmi închipui. Aşa au murit predecesorii mei? Îndeplinind această slujbă periculoasă?

— Unii dintre ei.

— Aş fi vrut să am amintirile lor!

— Dacă le-ai fi avut, n-ai mai fi fost un original.

— Vreau să aflu, totuşi, ce s-a-ntâmplat cu ei.

— Vei afla.

— Vasăzică, Atreizii mai au încă nevoie de-o sabie cu tăişul bine ascuţit.

— Există slujbe pe care noi nu le putem încredinţa decât unui Duncan Idaho.

— Zici... *noi...*

Împăratul-Zeu vorbi cum ar fi vorbit Muad'Dib, dar cu vocea lui Leto:

— Când am urcat pentru ultima oară împreună spre Sietch Tabr, ştiam amândoi că ne eram loiali unul altuia. Nu s-a schimbat absolut nimic de atunci.

— Acela era tatăl tău.

— Acela eram eu!

Vocea tunătoare a lui Paul Muad'Dib, venind din corpul

gigantic al lui Leto, îi impresiona întotdeauna pe Duncani. Idaho murmură:

— Voi toţi... în acest unic... trup...

Amuţi.

Leto rămase şi el tăcut. Era momentul decisiv.

Brusc, Idaho arboră faimosul său zâmbet *"fie ce-o fi"* şi spuse:

— Ei bine, mă voi adresa, atunci, întâiului Leto şi lui Paul, cei care mă cunosc cel mai bine: Folosiţi-mă cum trebuie, căci v-am iubit într-adevăr mai presus de orice.

Leto închise ochii. Asemenea cuvinte îl făceau întotdeauna să sufere. Ştia că dragostea rămânea punctul lui vulnerabil.

Moneo, care ascultase toată discuţia, îi veni în ajutor. Intră în sală şi spuse:

— Doamne, să-l conduc pe Duncan Idaho la gărzile de sub comanda sa?

— Da.

Fu singurul cuvânt pe care Leto izbuti să-l pronunţe.

Moneo îl luă pe Duncan de braţ şi-l scoase afară.

Bunul Moneo! gândi Leto. *Mă cunoaşte atât de bine, dar nu cred că mă va înţelege vreodată.*

Cunosc răul pe care l-au făcut strămoşii mei pentru că eu sunt ei. Echilibrul este extrem de delicat. Ştiu că puţini dintre voi, cei care citiţi aceste rânduri, v-aţi gândit vreodată în acest fel la strămoşii voştri. Deoarece nu v-a dat în gând niciodată că strămoşii voştri luptau pentru supravieţuire, iar această supravieţuire cerea uneori decizii brutale, un soi de sălbăticie absurdă pe care omenirea se mai străduieşte încă din răsputeri s-o extermine. Dar ce preţ aţi fi dispuşi să plătiţi pentru această exterminare? Aţi fi gata să acceptaţi propria voastră pieire?

ÎN TIMP CE SE ÎMBRĂCA pentru prima sa zi în funcţia de Comandant al Păstrăvăreselor, Idaho încerca să alunge din minte coşmarul pe care-l avusese în cursul nopţii. De două ori se trezise din acelaşi coşmar şi, de fiecare dată, ieşise pe balcon pentru a privi stelele, în vreme ce imaginile visului continuau să i se învârtejească în cap.

Femei... femei fără arme, în armuri negre... năpustindu-se asupra lui cu urletul răguşit şi incoerent al unei mulţimi furioase... agitând mâini năclăite de sânge roşu aprins... şi, în clipa în care îl copleşeau din toate părţile, deschizând guri cu colţi înspăimântători!

În acel moment, se trezise.

Lumina dimineţii reuşea prea puţin să risipească efectele coşmarului.

I se repartizase o cameră în turnul de la nord. Balconul oferea o privelişte panoramică a dunelor, până la o faleză îndepărtată, la poalele căreia se întrezărea, parcă, un sat de colibe din chirpici.

Idaho îşi încheie tunica în vreme ce contempla panorama.

De ce recrutează Leto numai femei în armata sa?

Mai multe Păstrăvărese atrăgătoare se oferiseră să petreacă noaptea cu noul lor comandant, dar Idaho le refuzase.

Nu era în firea Atreizilor să folosească sexul ca instrument de convingere!

Coborî privirea şi-şi examină ţinuta: o uniformă neagră, cu găitane aurii şi şoimul roşu în partea stângă a pieptului. Asta, cel puţin, era familiar. Uniforma n-avea însemne de grad.

— Figura dumitale e cunoscută, îi explicase Moneo.

Ciudat omuleţ, acest Moneo.

Gândul îl surprinse deodată. La o adică, Moneo nu era deloc un "omuleţ". *Foarte retras, da, dar nu mai mic de statură decât mine.* Moneo părea, totuşi, parcă ghemuit în el însuşi... contractat.

Idaho îşi roti ochii prin încăpere. Era de un confort sibarit: perne moi, accesorii funcţionale disimulate în spatele unor panouri de lemn brun, furniruit. Baia era o sală ornamentată cu plăci de faianţă de un albastru pastelat, iar cada, cu duş, ar fi

permis îmbăierea a cel puţin şase persoane deodată. Totul îndemna la îngăduinţă faţă de sine. Era o locuinţă ce inspira simţurilor amintirea unor plăceri aproape uitate.

— Foarte abil, murmură Idaho.

O bătaie discretă în uşă fu urmată de un glas feminin care spuse:

— Comandante? A venit Moneo.

Idaho îşi aruncă privirea spre culorile pârjolite de soare ale falezei din depărtare.

— Comandante? se auzi din nou glasul, ceva mai tare.

— Să intre, strigă Idaho.

Moneo intră şi închise uşa în spatele lui. Purta tunică şi pantaloni de un alb orbitor, care parcă silea ochii să se concentreze asupra feţei sale. Moneo aruncă o privire rapidă prin cameră.

— Vasăzică aici te-au instalat. Afurisite femei! Presupun c-or fi fost bine intenţionate, dar ar fi putut să aleagă ceva mai potrivit.

— De unde ştii ce mi s-ar potrivi? întrebă Idaho.

Dar îşi dădu seama, chiar în momentul în care o rostea, că întrebarea era stupidă.

Nu sunt primul Duncan Idaho cu care are de-a face Moneo.

Majordomul se mulţumi să ridice din umeri, zâmbind.

— N-am vrut să te ofensez, Comandante. Vrei să rămâi aici?

— Îmi place priveliştea.

— Dar nu şi amenajările interioare.

Fusese o aserţiune.

— Astea pot fi schimbate, spuse Idaho.

— O să am grijă.

— Presupun că te afli aici pentru a-mi explica ce îndatoriri îmi revin.

— În măsura posibilităţilor mele. Îmi dau seama cât de stranii trebuie că ţi se par toate, acum, la-nceput. Civilizaţia aceasta e foarte diferită de cea pe care ai cunoscut-o cândva.

— Am observat. Cum a... murit predecesorul meu?

Moneo dădu din umeri. Părea să fie gestul lui preferat, dar nu unul de autodepreciere.

— N-a fost destul de rapid pentru a evita consecinţele unei decizii pe care o luase, răspunse el.

— Mai concret, dacă se poate.

Moneo oftă. Duncanii erau întotdeauna atât de... insistenţi.

— L-a ucis rebeliunea. Te interesează amănuntele?

— Mi-ar putea fi utile?

— Nu.

— Vreau, chiar azi, o informare completă în legătură cu această rebeliune, dar mai întâi aş vrea să ştiu următorul lucru: de ce nu există bărbaţi în armata lui Leto?

— Dumneata eşti unul.

— Ştii foarte bine ce vreau să spun.

— Are o teorie curioasă cu privire la armate. Am discutat în nenumărate rânduri cu el despre asta. Dar n-ai vrea să-ţi iei micul dejun înainte de a-ţi explica toate astea?

— N-am putea face amândouă lucrurile deodată?

Moneo se întoarse spre uşă şi rosti un singur cuvânt:

— Poftim!

Efectul fu instantaneu şi, pentru Idaho, fascinant. Un grup de Păstrăvărese tinere dădu năvală în cameră. Două dintre ele extraseră o masă cu scaune pliante dindărătul unui panou şi le dispuseră pe balcon. Altele aşternură masa pentru două persoane. Mai multe aduseră mâncare: fructe proaspete, chifle calde şi o băutură aburindă care mirosea vag a mirodenie şi cafeină. Toate acestea se petrecură cu o viteză şi într-o linişte perfect eficiente, care făceau dovada unei practici îndelungate. Apoi Păstrăvăresele se retraseră la fel cum îşi făcuseră apariţia, fără a rosti o vorbă.

Idaho se pomeni şezând la masă, faţă în faţă cu Moneo, la mai puţin de-un minut după începutul bizarei manevre.

— Aşa-i în fiecare dimineaţă? întrebă Idaho.

— Numai dacă eşti de acord.

Idaho gustă din băutură. Cafea cu melanj. Printre fructe, recunoscu pepenele dulce de Caladan din soiul numit *paradan. Fructul meu preferat.*

— S-ar zice că-mi cunoaşteţi destul de bine gusturile, comentă el.

Moneo surâse.

— Avem oarece practică. Dar să revenim la întrebarea dumitale.

— Şi la curioasa teorie a lui Leto.

— Exact. Domnul Leto consideră că armatele exclusiv masculine ar fi prea periculoase pentru suportul lor civil.

— Asta-i o aiureală! Fără armată, n-ar exista nici...

— Cunosc argumentul. Dar el spune că armata masculină nu-i decât forma supravieţuitoare a funcţiei tampon atribuite masculilor nereproducători în hoardele preistorice. Şi mai spune că există o stranie consecvenţă în faptul că, încă de pe atunci, masculii mai vârstnici erau cei care-i trimiteau la luptă pe masculii mai tineri.

— *Ce-nseamnă funcţie tampon?*

— E vorba de menirea celor ce se aflau întotdeauna în zona periculoasă, pentru a apăra nucleul alcătuit din masculii reproducători, femele şi copii. A celor care erau cei dintâi ce înfruntau prădătorul.

— Unde-i pericolul pentru... civili?

Idaho gustă o bucată de pepene şi constată că fructul era copt exact atât cât trebuia.

— Domnul Leto spune că, atunci când nu mai găsea inamic în afară, armata masculină se întorcea întotdeauna împotriva propriei populaţii. Întotdeauna.

— Ca să-i răpească femelele?

— Poate. Dar e limpede că Domnul Leto nu crede într-o motivaţie *atât* de simplistă.

— Nu găsesc că asta-i o teorie curioasă.

— Fiindcă n-ai auzit încă totul.

— A! Mai e şi altceva?

— O, da! Domnul Leto susţine că orice armată exclusiv masculină prezintă puternice tendinţe homosexuale.

Idaho îl fulgeră cu privirea pe Moneo.

— În ceea ce mă priveşte, nu...

— Fireşte că nu. Domnul Leto se referă la sublimare, la energiile deviate... şi toate celelalte.

— Care toate celelalte?

Idaho fremăta de mânie la ceea ce i se părea a fi un atac la adresa imaginii sale virile.

— Atitudinile adolescentine, întâlnirile de genul "între noi, băieţii", glumele menite exclusiv să rănească, loialitatea numai faţă de propriul grup... lucruri dintr-astea.

— Şi care-i părerea dumitale personală? întrebă cu răceală Idaho!

— Mi-aduc aminte... (Moneo întoarse capul şi continuă, cu privirea la peisaj:)... de-un lucru pe care mi l-a spus odată şi

care, sunt sigur, e adevărat. El este fiecare soldat din istoria omenirii. S-a oferit să-mi prezinte o serie de exemple — personalităţi militare ilustre încremenite în adolescenţă. Am declinat oferta. Citisem cu atenţie istoria şi observasem eu însumi această caracteristică.

Moneo se întoarse din nou spre Idaho şi-l privi în ochi.

— Gândeşte-te la asta, Comandante.

Idaho, care se mândrea cu onestitatea faţă de el însuşi, căzu pe gânduri. Armata ca păstrătoare a cultului adolescenţei şi al tinereţii? Părea destul de verosimil. Existau exemple în propria lui experienţă...

Moneo dădu din cap.

— Homosexualul, latent sau nu, care-şi menţine condiţia din raţiuni ce ar putea fi definite ca pur psihologice, are tendinţa de a provoca suferinţă — atât lui însuşi, cât şi altora. Domnul Leto consideră că faptul îşi are obârşia în comportamentele probatorii ale colectivităţilor preistorice.

— Şi dumneata îi împărtăşeşti punctul de vedere?

— Da.

Idaho mai luă o îmbucătură din pepene. Fructul îşi pierduse savoarea. Înghiţi şi lăsă jos linguriţa.

— Va trebui să mă mai gândesc la asta, spuse.

— Desigur.

— N-ai gustat nimic.

— M-am sculat înainte de răsăritul soarelui şi am mâncat deja, spuse Moneo, apoi, arătându-şi farfuria, adaugă: Femeile astea încearcă mereu să mă ispitească.

— Şi reuşesc?

— Câteodată.

— Ai dreptate. Şi mie teoria lui mi se pare curioasă. Mai susţine şi altceva?

— Oh! El spune că, în momentul în care scapă de restricţiile adolescentino-homosexuale, armata masculină capătă un caracter esenţialmente violator. Violul se însoţeşte adesea cu crima iar acesta nu-i un comportament de natură a favoriza supravieţuirea.

Idaho se încruntă.

Moneo schiţă un zâmbet.

— Domnul Leto consideră că numai disciplina şi preceptele morale ale Atreizilor au pus stavilă unora dintre cele mai nocive

excese din epoca voastră.

— Idaho avu un suspin adânc.

Moneo se lăsă pe spătarul scaunului, cu gândul la ceea ce-i spusese cândva Împăratul-Zeu: *"Oricât am dori adevărul, conştiinţa ne rezervă deseori momente neplăcute. Nu agreem confruntările cu o Dreptvorbitoare".*

— Blestemaţii ăştia de Atreizi! rosti cu obidă Idaho.

— Şi eu sunt un Atreides, zise Moneo.

— Ce? făcu Idaho, surprins.

— Programul lui genetic. Sunt sigur că tleilaxu ţi-au vorbit despre el. Sunt un descendent direct al încrucişării dintre sora lui şi Harq al-Ada.

Idaho se aplecă spre majordom.

— Atunci explică-mi, Atreides, prin ce sunt mai buni soldaţi femeile decât bărbaţii?

— Se maturizează mai repede.

Idaho scutură din cap, nedumerit.

— Au un mod pur fizic de a trece de la adolescenţă la maturitate, zise Moneo. Cum spune Domnul Leto: "Ajunge să porţi în tine timp de nouă luni un copil, ca asta să te schimbe".

Idaho se lăsă pe spate.

— De unde poate să ştie el?

Moneo se mulţumi să-l privească lung, până ce Idaho îşi aminti de mulţimile existente în Leto — bărbaţi şi femei. Expresia feţei i se modifică brusc şi Moneo, văzând-o, îşi aduse aminte de-o observaţie a Împăratului-Zeu: *"Cuvintele tale fac să i se aştearnă pe chip expresia pe care vrei tu s-o aibă".*

Cum tăcerea se prelungea, Moneo tuşi uşor, apoi spuse:

— Şi eu am rămas deseori fără grai gândindu-mă la imensitatea amintirilor Domnului Leto.

— Crezi că-i cinstit cu noi? întrebă Idaho.

— Eu aşa cred.

— Dar face atâtea... Bunăoară, programul ăsta genetic. De cât timp durează?

— De la bun început. Din ziua în care l-a confiscat de la Bene Gesserit.

— Ce urmăreşte cu el?

— Asta mi-ar plăcea şi mie să ştiu.

— Dar dumneata eşti...

— Un Atreides şi principalul său consilier, da.

— Nu m-ai convins de superioritatea unei armate alcătuite din femei.

— Femeile perpetuează specia.

Frustrarea şi furia lui Idaho îşi găsiră, în sfârşit, un derivativ.

— Vasăzică asta e ceea ce am făcut cu ele, încă din prima noapte — treabă de reproducător?

— Tot ce se poate. Păstrăvăresele nu folosesc anticoncepţionale.

— Fire-ar el al dracului! Îşi închipuie că-s un dobitoc pe care poate să-l plimbe dintr-un staul în altul ca pe un... ca pe un...

— Ca pe un armăsar de prăsilă?

— Da!

— Dar Domnul Leto refuză să recurgă la metodele tleilaxu de chirurgie genetică şi inseminare artificială.

— Ce au tleilaxu de-a face cu...

— Oferă un exemplu concret! Până şi eu îmi dau seama de asta. Dansatorii-Feţe creaţi de ei sunt hibrizi asexuaţi, mai degrabă un organism-colonie, decât fiinţe umane.

— Au fost şi printre ceilalţi... Duncani... unii care i-au servit drept armăsari?

— Câţiva. Ai descendenţi.

— Anume?

— Eu, de exemplu.

Idaho privi în ochii lui Moneo, simţindu-se dintr-o dată pierdut într-o reţea încâlcită de relaţii ce i se păreau de neînţeles. Moneo era, în mod evident, mult mai bătrân decât... *Dar eu sunt...* Care dintre ei era, de fapt, cel mai bătrân? Care era strămoşul şi care, descendentul?

— Uneori, mi-e şi mie greu să descurc iţele astea, zise Moneo. Dacă crezi că te-ajută cu ceva, Domnul Leto mă asigură că nu eşti descendentul meu, cel puţin nu în sensul obişnuit al termenului. Pe de altă parte, s-ar putea foarte bine să devii tatăl unora dintre descendenţii mei.

Idaho clătină capul dintr-o parte în alta.

— Câteodată am impresia că numai Împăratul-Zeu e în stare să înţeleagă lucrurile acestea, spuse Moneo.

— Ăsta-i un alt aspect! făcu Idaho. Chestia asta cu zeul.

— Domnul Leto spune că a creat o sfântă obscenitate.

Din nou, răspunsul nu fusese cel la care se aşteptase Idaho. *Dar la ce mă aşteptam? Să-i ia apărarea Domnului Leto?*

— O sfântă obscenitate, repetă Moneo — şi cuvintele lui răsunară cu o ciudată notă de bucurie maliţioasă.

Idaho îi aruncă o privire pătrunzătoare. *Îşi urăşte Împăratul-Zeu! Nu... îi e frică de el. Dar nu întotdeauna urâm ceea ce ne înfricoşează?*

— De ce crezi în el? întrebă.

— Vrei să ştii dacă împărtăşesc religia populară?

— Nu! El o împărtăşeşte?

— Cred că da.

— De ce? De ce crezi că da?

— Fiindcă spune că nu vrea să creeze alţi Dansatori-Feţe. Insistă ca stirpea sa umană, odată împerecheată, să se reproducă aşa cum s-a reprodus dintotdeauna.

— Ce dracu' are asta de-a face cu ce te-am întrebat eu?

— M-ai întrebat în ce crede el. Părerea mea este că el crede în hazard. Asta cred eu că-i zeitatea lui.

— Asta e superstiţie!

— Dată fiind situaţia Imperiului, e o superstiţie foarte îndrăzneaţă, observă Moneo.

Idaho îl fulgeră cu privirea.

— Fire-aţi afurisiţi de Atreizi! mormăi el. Voi aţi fi capabili să îndrăzniţi orice!

Moneo băgă de seamă că, în vocea lui Idaho, repulsia era amestecată cu admiraţie.

La început, aşa-i cu toţi Duncanii.

Care este cea mai profundă deosebire dintre noi, dintre voi şi mine? O cunoaşteţi deja. Este vorba de amintirile ancestrale. Ale mele îmi parvin în plină lumină a conştiinţei. Ale voastre vin dintr-un unghi mort. Unii numesc asta instinct sau soartă. Dar memoria ancestrală acţionează ca o pârghie asupra fiecăruia dintre noi — asupra gândurilor noastre şi asupra faptelor noastre. Credeţi că sunteţi imuni la acest gen de influenţă? Eu sunt Galileo. Mă

aflu aici pentru a vă spune: "Şi totuşi, se mişcă". Iar tot ce se mişcă poate să-şi exercite forţa în moduri pe care nici o putere muritoare n-a cutezat vreodată să le stăvilească. Eu exist pentru a cuteza acest lucru.

Jurnalele Furate

— CÂND ERA MICĂ MĂ SPIONA, mai ţii minte? Ori de câte ori credea că eu nu-mi dau seama, Siona mă pândea la fel cum pândeşte şoimul deşertului rotindu-se pe cer, deasupra vizuinii în care se ascunde prada sa. Mi-ai spus-o şi tu.

În timp ce vorbea, Leto îşi rostogoli corpul cu un sfert de rotaţie, ceea ce-i aduse faţa încadrată de pliuri în dreptul celei a lui Moneo, care alerga cu paşi mărunţi pe lângă Carul Regal.

Zorii abia mijiseră deasupra drumului ce străbătea deşertul pe culmea înaltei creste artificiale care ducea de la Citadela din Sareer spre Oraşul Festiv. Drumul tăiase deşertul în linie dreaptă, ca un fascicul laser, până în acest punct, unde făcea o curbă majestuoasă şi începea să coboare, printr-un şir de canioane etajate, ca nişte terase, spre locul de traversare a Fluviului Idaho. Deşi aerul era saturat de pâcla vaporilor ce urcau dinspre cursul vijelios al apei, căruia i se auzea deja vuietul în depărtare, Leto deschisese cupola bombată menită să izoleze partea din faţă a carului. Umiditatea transmitea eului său vermiform un vag sentiment de nelinişte, dar atmosfera pâcloasă era încărcată de miresmele proaspete ale vegetaţiei deşertice, pe care nările umane ale lui Leto le găseau savuroase. Ordonă cortegiului să se oprească.

— De ce ne oprim, Doamne? întrebă Moneo.

Leto nu răspunse. Carul pârâi sub el când îşi arcui jumătatea din faţă a corpului, care-i înălţă capul şi-i îngădui să vadă, în dreapta, dincolo de Pădurea Interzisă, linia argintie a Mării Kynes scânteind la orizont. Se întoarse spre stânga şi privi vestigiile Scutului de Piatră, o umbră sinuoasă şi joasă în lumina dimineţii. Creasta pe care-o urma Calea Regală fusese ridicată, aici, la aproape două mii de metri, pentru a încercui Sareerul şi a limita pătrunderea umidităţii din aer. De la înălţimea la care se afla acum, Leto putea să vadă defileul îndepărtat în care pusese

să fie construit Oraşul Festiv Onn.

— M-am oprit ca să-mi satisfac un capriciu, spuse Leto.

— N-ar fi mai bine să ne odihnim după ce vom fi trecut peste pod? întrebă Moneo.

— Nu mă odihnesc.

Leto privi drept înainte. După o serie de serpentine, care din acest loc nu se vedeau decât ca o umbră şerpuită, drumul traversa fluviul peste un pod suspendat, urca pe o contra-pantă şi reîncepea să coboare spre oraşul căruia, de la această distanţă, i se zăreau doar turnurile ascuţite, sclipind sub primele raze ale soarelui.

— Duncanul se comportă destul de paşnic, zise Leto. Ai discutat pe îndelete cu el?

— Întocmai cum ai cerut, Doamne.

— Ei, în fond, n-au trecut decât patru zile. De obicei le trebuie mai mult ca să-şi vină în fire.

— A fost ocupat cu Garda, Doamne. Şi azi-noapte au hălăduit până târziu.

— Duncanilor nu le place să călătorească pe jos. Se gândesc la toate mijloacele cu care am putea fi atacaţi.

— Ştiu, Doamne, zise Moneo.

Leto întoarse capul şi-l privi ţintă. Majordomul purta o mantie verde peste uniforma sa albă. Stătea lângă cupola deschisă, exact în locul pe care îndatoririle îi cereau să-l ocupe în cursul acestor deplasări.

— Eşti foarte conştiincios, Moneo.

— Mulţumesc, Doamne.

Gărzile şi curtenii aşteptau la o distanţă respectuoasă în spatele carului. Cei mai mulţi se străduiau să nu aibă nici măcar aerul că ar trage cu urechea la ce vorbeau Leto şi Moneo. Nu şi Idaho. Acesta desfăşurase deja câteva dintre Păstrăvăresele Gărzii Imperiale de-o parte şi de alta a şoselei şi acum stătea nemişcat, cu ochii aţintiţi la car. Era îmbrăcat într-o uniformă neagră cu găitane albe — un dar din partea Păstrăvăreselor, după cum raportase Moneo.

— S-ar zice că Duncanul ăsta le place în mod deosebit, Doamne. E foarte priceput.

— Priceput la ce, Moneo?

— Păi... la paza persoanei Tale, Doamne.

Păstrăvăresele din Gardă purtau, toate, uniforme-colante de

culoare verde, cu şoimul roşu al Atreizilor în partea stângă a pieptului.

— Văd că-s tot timpul cu ochii la el, observă Leto.

— Da. Le învaţă semnale de mână. Spune că-i o veche tradiţie Atreides.

— Are perfectă dreptate. Mă întreb de ce n-o fi făcut-o şi cel dinaintea lui.

— Doamne, dacă Tu nu ştii...

— Glumeam, Moneo. Duncanul anterior nu s-a simţit ameninţat, decât când a fost prea târziu. Cel de faţă a acceptat explicaţiile noastre?

— Se pare că da, Doamne. Şi-a început bine serviciul.

— De ce-i înarmat doar cu pumnalul din teaca de la centură?

— Femeile l-au convins că numai Păstrăvăresele special instruite au voie să poarte lasere.

— Precauţia ta e nejustificată, Moneo. Spune-le femeilor că-i mult prea devreme ca să începem să ne temem de el.

— Cum ţi-e voia, Doamne.

Leto vedea limpede că noul său Comandant al Gărzii nu era deloc încântat de prezenţa curtenilor. Îi evita în mod făţiş. Cei mai mulţi dintre ei, i se explicase, erau înalţi demnitari şi funcţionari publici. Se împodobiseră cu tot ce-aveau mai scump şi mai strălucitor pentru această ocazie când îşi puteau etala întreaga putere şi se puteau afişa în prezenţa Împăratului-Zeu. Leto îşi dădea seama cât de ridicoli vor fi părut curtenii în ochii lui Idaho, dar, cum el îşi amintea de fanfaronade şi mai penibile, considera că prezentul spectacol reprezenta, oricum, o ameliorare.

— I l-ai prezentat Sionei? întrebă.

La auzul numelui fiicei sale, Moneo se încruntă brusc.

— Calmează-te, spuse Leto. Chiar şi când mă spiona, o preţuiam.

— Simt un pericol în ea, Doamne. Uneori am impresia că-mi desluşeşte gândurile cele mai tainice.

— Copilul înţelept îşi cunoaşte tatăl.

— Nu-mi arde de glumă, Doamne.

— Văd. Ai observat că Duncanul începe să-şi piardă răbdarea?

— Au fost în recunoaştere până aproape de pod, Doamne.

— Şi ce-au descoperit?

— Ce am descoperit şi eu: câţiva fremeni de muzeu.
— Altă petiţie?
— Nu te mânia, Doamne.
Din nou, Leto privi drept înainte. Această obligaţie de a se expune la loc deschis, această lungă şi majestuoasă peregrinare, cu tot ceremonialul ei menit mai ales liniştirii Păstrăvăreselor, erau deja un motiv de tulburare pentru Leto. Iar acum, altă adunătură de petiţionari!
Idaho avansă brusc şi se opri chiar în spatele lui Moneo.
Era ceva ameninţător în atitudinea lui. *Nu, în nici un caz aşa devreme,* gândi Leto.
— De ce ne-am oprit, Domnia-Ta? întrebă Idaho.
— Mă opresc adesea aici, răspunse Leto.
Era adevărat. Întoarse capul şi privi peisajul de dincolo de pod. Drumul şerpuia la vale, părăsind înălţimile canionului pentru a pătrunde în Pădurea Interzisă şi continua, apoi, printre câmpurile ce mărgineau fluviul. Leto zăbovise deseori aici pentru a contempla răsăritul soarelui. În această dimineaţă însă, ceva, poate în felul în care scălda soarele priveliştea familiară... ceva îi trezea vechi amintiri.
Câmpurile Plantaţiilor Imperiale păreau să se întindă la nesfârşit dincolo de pădure şi, când soarele se înălţă mai mult deasupra pământurilor din depărtare, razele sale făcură să strălucească auriul lanurilor de grâu. Lanurile îi aminteau lui Leto de nisipuri, de valurile încremenite ale dunelor ce acoperiseră cândva tot ţinutul acesta.
Şi-l vor mai acoperi o dată.
Spicele n-aveau chiar nuanţa de chihlimbar a silicei din deşertul pe care şi-l amintea el. Leto privi înapoi, spre imensitatea protejata a Sareerului său, sanctuar al trecutului. Culorile erau net diferite. Totuşi, când se uită din nou în direcţia Oraşului Festiv, simţi ca o durere acolo unde numeroasele lui inimi erau pe cale să-şi schimbe mereu forma, în lenta lor transformare în ceva cu totul neomenesc.
Ce va fi având această dimineaţă de-mi aduce în gând umanitatea mea pierdută? se întrebă.
Din tot Cortegiul Imperial care privea panorama familiară a pădurii şi-a lanurilor de grâu, Leto ştia că era singurul care mai vedea în acest peisaj luxuriant *bahr bela ma,* oceanul fără apă.
— Duncan, rosti el, vezi toată întinderea aceea de pământ

din direcţia oraşului? Acolo a fost cândva Tanzerouftul.

— Ţinutul Groazei?

Idaho îşi trădă surprinderea prin felul în care privi iute spre Onn şi-şi întoarse numaidecât ochii la Leto.

— *Bahr bela ma,* zise Leto. Sunt peste trei mii de ani de când s-a aşternut peste el un covor de plante. Dintre toţi cei ce trăiesc azi pe Arrakis, numai noi doi am văzut deşertul de odinioară.

Idaho privi din nou către Onn.

— Unde e Scutul de Piatră? întrebă el.

— Breşa lui Muad'Dib este exact locul în care am construit oraşul.

— Linia aia de dealuri mărunte e Scutul de Piatră? Ce s-a întâmplat cu lanţul muntos?

— Se află sub tălpile tale.

Idaho ridică ochii spre Leto, apoi îi coborî spre şosea şi peisajul din jur.

— Doamne, nu pornim mai departe? întrebă Moneo.

Moneo, cu ceasornicul ăla care-i ticăie în piept, e întruchiparea simţului datoriei, gândi Leto. Desigur... Aşteptau vizitatori de seamă şi alte treburi de maximă importanţă. Timpul îl presa pe Moneo. Şi nu-i plăcea când Împăratul-Zeu vorbea cu Duncanii despre vremurile de demult.

Leto deveni brusc conştient că, deja, zăbovise în acest loc mai mult decât oricând. Curtenii şi gărzile începuseră să se zgribulească în aerul rece al dimineţii, după marşul pe care-l făcuseră. Unii îşi aleseseră veşmintele mai mult pentru paradă, decât pentru protecţie.

Dar, în definitiv, poate că şi parada este o formă de protecţie, gândi Leto.

— Aici erau dune, murmură Idaho.

— Întinzându-se pe mii de kilometri, încuviinţă Leto.

Gândurile lui Moneo se învolburară. Era obişnuit cu stările meditative ale Împăratului-Zeu, dar cea din această dimineaţă părea dominată de tristeţe. Poate din cauza morţii recente a precedentului Duncan. Câteodată, Leto lăsa să-i scape informaţii importante când era melancolic. Nu se putea obiecta la stările de spirit sau la capriciile Împăratului-Zeu, dar uneori se putea profita de ele.

Va trebui s-o avertizez pe Siona, îşi spuse Moneo. *Dacă*

zănatica aia necoaptă la minte va vrea să mă asculte!

Avea o fire mult mai rebelă decât fusese a lui. Incomparabil mai rebelă. Leto reuşise să-l îmblânzească pe Moneo al său, să-l sensibilizeze în legătură cu Poteca de Aur şi cu îndatoririle juste pentru care îl condiţionase programul genetic. Dar metodele folosite în cazul tatălui ar fi fost ineficiente în cazul fiicei. Pe măsură ce-şi dăduse seama de asta, Moneo aflase, despre propria sa formaţie, destule lucruri pe care nu le bănuise niciodată.

— Nu mai desluşesc nici unul dintre vechile repere, îl auzi vorbind pe Idaho.

— Priveşte într-acolo, rosti Leto, arătând cu mâna. Chiar în locul unde sfârşeşte pădurea. Acolo era drumul spre Stânca Despicată.

Moneo făcu abstracţie de vocile lor. *Până la urmă, fascinaţia irezistibilă exercitată de Împăratul-Zeu a fost cea care m-a îngenuncheat.* Leto nu înceta niciodată să surprindă şi să uluiască. Era cu totul imprevizibil.

Majordomul privi profilul Împăratului-Zeu. *În ce s-a transformat?*

În cadrul atribuţiilor sale iniţiale, Moneo avusese prilejul să studieze arhivele private ale Citadelei, relatările istorice despre metamorfoza lui Leto. Dar simbioza cu păstrăvul de nisip rămânea un mister pe care nici măcar propriile cuvinte ale Împăratului-Zeu nu izbuteau să-l risipească. Dacă relatările erau demne de crezare, pielea de păstrăv îi făcea trupul aproape invulnerabil la agresiuni, inclusiv cele ale timpului. Interiorul nervurat al uriaşului corp putea să absoarbă nevătămat până şi descărcările laser!

Mai întâi păstrăvul de nisip, apoi viermele — ambele, forme de viaţă ce au făcut cândva parte din marele ciclu care producea melanjul. Iar acest ciclu era încă prezent înlăuntrul Împăratului-Zeu... bătând pasul pe loc.

— Să mergem, îl auzi deodată pe Leto.

Moneo se trezi din reverie şi dădu cu ochii de zâmbetul lui Duncan Idaho. Îşi dădu seama că pierduse ceva din discuţia celor doi.

— Asta se numea odinioară a fi cu capul în nori, comentă Leto.

— Iartă-mă, Doamne, se scuză Moneo. Eram...

— Cu capul în nori. Nu-i nimic.

Pare ceva mai bine dispus, gândi Moneo. *Cred că Duncanului trebuie să-i fiu recunoscător pentru asta.*

Leto îşi schimbă poziţia pe car şi închise parţial cupola transparentă, lăsându-şi afară doar capul. Apoi puse în mişcare vehiculul, făcând să scrâşnească sub roţi nisipul şi pietricelele de pe şosea.

Idaho se apropie de Moneo şi începu să alerge uşor alături de majordom.

— Carul e prevăzut cu perne de suspensie, zise el. De ce se deplasează pe roţi?

— Domnului Leto îi place mai mult să folosească roţile decât antigravitaţia.

— Care-i sistemul de propulsie al carului? Cum îl conduce?

— Nu l-ai întrebat?

— N-am avut încă ocazia.

— Carul Regal e un vehicul de fabricaţie ixiană.

— Şi ce-i cu asta?

— Se zice că Domnul Leto îl pune în mişcare şi-l conduce doar gândind într-un anumit fel.

— "Se zice", făcu Idaho. Nu ştii sigur?

— Nu-i plac întrebările de genul acesta.

Chiar şi pentru apropiaţii lui, gândi Moneo, *Împăratul-Zeu rămâne un mister.*

— Moneo! îl strigă Leto.

— Ar fi mai bine să te întorci la gărzile dumitale, spuse Moneo, arătând cu degetul mare peste umăr.

— Iar eu cred că ar fi mai bine să mă aflu în avangardă cu ele, replică Idaho.

— Domnul Leto nu-i de acord! Treci în spate.

Moneo se grăbi să se plaseze în dreptul feţei lui Leto, nu înainte de a-l observa pe Idaho care se retrăgea printre curteni pentru a-şi ocupa locul în ariergarda Păstrăvăreselor.

Leto coborî ochii spre majordom.

— Consider că te-ai descurcat bine, Moneo.

— Mulţumesc, Doamne.

— Ştii de ce vrea Duncanul să meargă în fruntea cortegiului?

— Desigur, Doamne. E locul firesc în care ar trebui să se afle Garda.

— Iar acest Duncan are presimţirea unui pericol.

— Nu te înţeleg, Doamne. Nu pot să pricep pentru ce faci toate astea.

— Nu poţi, Moneo.

Simţul feminin al comuniunii îşi are obârşia în viaţa împărtăşită în sânul familiei — îngrijirea copiilor, culegerea şi pregătirea hranei, împărţirea bucuriilor, a dragostei şi a supărărilor. Bocetul a fost inventat de femei. Religia, la începuturile ei, a reprezentat un monopol al femeilor, care nu le-a fost smuls decât atunci când puterea sa socială a devenit în mod vădit dominantă. Femeile au fost cele dintâi cercetătoare şi practicante ale medicinei. Nu a existat niciodată un echilibru net între sexe, deoarece puterea este legată de anumite roluri, la fel cum este legată, evident, de cunoaştere.

Jurnalele Furate

PENTRU CUCERNICA MAICĂ Tertius Eileen Anteac, dimineaţa fusese execrabilă. Sosise pe Arrakis, cu doar trei ore în urmă, împreună cu Dreptvorbitoarea Marcus Claire Luyseyal, în fruntea delegaţiei Bene Gesserit descinse din prima navetă a transspaţialului Ghildei care se plasase pe orbită staţionară. De la bun început, avuseseră surpriza dezagreabilă să constate că fuseseră cazate exact la marginea Cartierului Ambasadelor din Oraşul Festiv. Camerele erau mici şi nu tocmai curate.

— Mai lipsea puţin şi ne campau printre cocioabele de la mahala, mârâise Luyseyal.

Apoi, descoperiseră că nu beneficiau de telecomunicaţii. Toate ecranele rămâneau întunecate, oricât ar fi răsucit de butoane şi ar fi apăsat pe taste.

Anteac se adresase cu asprime Păstrăvăresei care comanda escorta lor, o femeie butucănoasă cu o privire ostilă, o frunte de

două degete şi muşchi de salahor.

— Vreau să adresez o reclamaţie Comandantului vostru!

— Nu se admit reclamaţii pe durata Festivităţilor, se zborşise amazoana.

Anteac o fulgerase cu privirea, genul de căutătură care, pe faţa ei bătrână şi brăzdată de riduri, le făcea să şovăie până şi pe colegele ei Cucernice Maici.

Amazoana însă arborase un zâmbet obraznic şi adăugase:

— Trebuie să vă transmit şi-un mesaj. Am fost însărcinată să vă aduc la cunoştinţă că audienţa dumneavoastră la Împăratul-Zeu a fost mutată pe ultima poziţie a listei.

Aproape toată delegaţia Bene Gesserit auzise aceste cuvinte, a căror implicaţie îi era limpede chiar şi celei mai modeste candidate la noviciat. Până ce avea să le vină rândul, toate alocaţiile de mirodenie vor fi fost stabilite sau chiar *(Ferească-ne Zeii!)* epuizate.

— Eram în poziţia a treia, observase Anteac, cu o voce remarcabil de blândă date fiind circumstanţele.

— Aşa a poruncit Împăratul-Zeu!

Anteac cunoştea această intonaţie din glasul unei Păstrăvărese. Orice protest ar fi riscat să provoace o reacţie violentă.

O dimineaţă absolut dezastruoasă şi, acum, asta!

Anteac şedea pe un taburet minuscul, lângă peretele unei odăiţe aproape goale, din centrul umilitorului complex de cazare repartizat delegaţiei lor. Alături de ea se afla o simplă saltea, un culcuş potrivit, în cel mai bun caz, pentru o acolită! Pereţii erau de un verde spălăcit, dubios, şi singura sursă de lumină o oferea un licuriglob atât de vechi şi defect, încât nu putea fi reglat decât pe galben. Încăperea părea să fi servit drept debara. Mirosea a muced iar plasticul negru de pe podea era plin de crestături şi de zgârieturi.

Netezindu-şi aba neagră peste genunchi, Anteac se aplecă spre novicea-curieră care îngenunchease, cu capul plecat, în faţa Cucernicei Maici. Era o blondă cu privire de ciută, având faţa şi gâtul îmbrobonite de transpiraţia datorată fricii şi emoţiei. Purta o robă cafenie, cu tivul de jos năclăit de praful străzii.

— Eşti sigură, absolut sigură?

Anteac vorbise cu voce domoală pentru a linişti biata fată,

care încă tremura sub impresia gravităţii mesajului ei.

— Da, Cucernică Maică, răspunse ea, fără a ridica ochii.

— Mai spune-mi totul încă o dată, zise Anteac, şi gândi: *Nu fac altceva decât să temporizez. Am înţeles foarte bine tot ce mi-a spus.*

Curiera înălţă capul şi privi fix în ochii albastru-în-albastru ai Cucernicei Maici, aşa cum erau învăţate să facă toate novicele şi acolitele.

— După cum mi-aţi poruncit, m-am dus la Ambasada Ixiană şi am prezentat salutările dumneavoastră. Apoi am întrebat dacă nu au de transmis vreun mesaj.

— Da, fată, da! Ştiu. Treci la miezul problemei.

Curiera înghiţi timorată.

— Purtătorul de cuvânt s-a prezentat ca fiind Othwi Yake, secretarul fostului ambasador şi şeful interimar al Ambasadei.

— Eşti convinsă că nu era o sosie, un Dansator-Faţă?

— N-am observat nici unul din semne, Cucernică Maică.

— E-n regulă. Îl cunoaştem pe Yake. Continuă.

— Yake a spus că aşteaptă sosirea noii...

— Noii ambasadoare, Hwi Noree, care trebuie să sosească astăzi. Mai departe.

Fata îşi trecu limba peste buzele tremurânde.

Anteac îşi notă în minte s-o retrimită la un ciclu de formare mai elementar. O curieră trebuia să dea dovadă de mai multă stăpânire de sine, deşi, în cazul de faţă, se cuvenea luat în considerare şi conţinutul grav al mesajului.

— Pe urmă mi-a cerut să aştept, reluă novicea. A părăsit încăperea şi s-a reîntors după câteva clipe, însoţit de-un tleilaxu — un Dansator-Faţă, fără nici o îndoială. Am recunoscut imediat semnele de netăgăduit ale...

— Te cred, fata mea, o întrerupse Anteac. Revino la...

Anteac fu întreruptă, la rândul ei, de intrarea lui Luyseyal.

— Ce-i cu povestea asta despre nu ştiu ce mesaj pe care l-ar fi trimis ixienii şi tleilaxu? întrebă încruntată Luyseyal.

— Curiera noastră tocmai mi-l repetă, răspunse Anteac.

— Pentru ce n-am fost convocată?

Anteac o măsură cu privirea pe colega ei Dreptvorbitoare, spunându-şi că, deşi era una dintre cele mai bune practiciene ale *artei,* Luyseyal făcea prea mult caz de rang. Dar era încă tânără şi, judecând după ovalul senzual al feţei de tip Jessica,

poseda genele definitorii ale aceleiaşi firi încăpăţânate.

Anteac rosti cu glas împăciuitor:

— Acolita dumitale mi-a spus că eşti cufundată în meditaţie.

Luyseyal încuviinţă cu o mişcare a capului, se aşeză pe saltea şi i se adresă curierei:

— Continuă.

— Dansatorul-Faţă a zis că are un mesaj pentru Cucernicele Maici. A folosit pluralul, preciză curiera.

— Ştia că, de data asta, am venit două, sublinie Anteac.

— Ştie toată lumea, spuse Luyseyal.

Anteac îşi concentră atenţia la mesageră.

— Şi acum, fata mea, te rog să treci în transă mnemonică şi să ne repeţi întocmai cuvintele Dansatorului-Faţă.

Curiera dădu din cap, se aşeză pe călcâie şi îşi împreună mâinile în poală. Inspiră de trei ori adânc, închise ochii, lăsă umerii să-i cadă. Apoi vorbi cu o voce acută, nazală:

— Spune-le Cucernicelor Maici că până deseară Imperiul se va fi descotorosit de Împăratul-Zeu. Îl vom lovi chiar astăzi, înainte de a ajunge la Onn. N-avem cum să dăm greş.

Un freamăt lăuntric făcu să tresară trupul mesagerei. Ochii ei se deschiseră şi o fixară pe Anteac.

— Ixianul, Yake, mi-a spus să vin repede cu mesajul. Apoi mi-a atins dosul mâinii aşa cum v-am spus, convingându-mă şi mai mult că nu era...

— Yake e omul nostru, zise Anteac. Repetă şi pentru Luyseyal mesajul semnalizat cu degetele.

Curiera se întoarse spre Dreptvorbitoare.

— "Ambasada a fost invadată de Dansatori-Feţe şi nu putem face nici o mişcare".

Cum Luyseyal tresări şi dădu să se ridice de pe saltea, Anteac spuse:

— Am luat deja măsurile necesare pentru a asigura paza la uşile noastre.

Apoi, întorcându-se către curieră:

— Poţi să te retragi, fata mea. Te-ai achitat onorabil de sarcina încredinţată.

— Am înţeles, Cucernică Maică.

Fata se ridică repede şi cu destulă graţie, dar mişcările ei arătau fără tăgadă că sesizase subînţelesul cuvintelor lui Anteac. *Onorabil* nu însemna *bine.*

După plecarea novicei, Luyseyal spuse:
— Ar fi trebuit să găsească un pretext pentru a cerceta Ambasada şi a afla câţi ixieni au fost înlocuiţi.
— N-aş zice, opină Anteac. În privinţa asta, cred că a procedat bine. Dar ar fi fost şi mai bine dacă ar fi găsit o modalitate de a obţine mai multe amănunte de la Yake. Mă tem că, deja, l-am pierdut definitiv.
— Motivul pentru care tleilaxu ne-au transmis mesajul e limpede, fireşte.
— Au într-adevăr de gând să-l atace.
— Bineînţeles. Sunt destul de stupizi ca s-o facă. Dar eu mă refeream la motivul pentru care ne-au dat de ştire.
Anteac dădu din cap.
— Îşi închipuie că acum n-o să mai avem încotro, decât să ne alăturam lor.
— Iar dacă încercăm să-l avertizăm pe Domnul Leto, ne vor depista imediat mesagerii şi contactele lor.
— Dar dacă atentatul lor reuşeşte?
— Puţin probabil.
— Nu ştim ce-au pus la cale. Nu ştim decât cam când vor să dea lovitura.
— N-o fi şi fata aceea, Siona, implicată în afacerea asta?
— Mi-am pus şi eu întrebarea. Ai parcurs raportul complet întocmit de Ghilda?
— Doar rezumatul. Crezi că-i de-ajuns?
— Da, după calculul tuturor probabilităţilor.
— Ar trebui să fii mai prudentă cu expresii de genul *calculul probabilităţilor,* observă Luyseyal. Să nu dai cuiva de bănuit că ai putea fi mentat.
— Presupun că nu dumneata ai fi cea care să mă denunţe, replică Anteac cu voce seacă.
— Crezi că Ghilda are dreptate în ceea ce-o priveşte pe Siona? întrebă Luyseyal.
— N-am destule date pentru a mă putea pronunţa. Dacă însă nu se înşeală, această Siona trebuie să fie ceva cu totul ieşit din comun.
— La fel de ieşit din comun pe cât a fost tatăl Domnului Leto?
Un Navigator al Ghildei se putea ascunde vederii oraculare a lui Paul Atreides.

— Dar nu şi celei a Domnului Leto.
— Am citit cu toată atenţia raportul Ghildei. Nu-i vorba atât de faptul că Siona se poate ascunde şi poate ascunde ceea ce se petrece în jurul persoanei sale, cât de faptul că...
— Se estompează, după cum se exprimă ei. Dispare treptat din *văzul* lor.
— Ea singură, preciză Anteac.
— Dar dispare şi din *văzul* Domnului Leto?
— Habar n-au.
— Putem îndrăzni să stabilim contactul cu ea?
— Putem îndrăzni să nu-l stabilim? replică Anteac.
— Toate astea ar putea fi de prisos dacă tleilaxu... Anteac, ar trebui să facem măcar încercarea de a-l avertiza!
— Nu dispunem de mijloace de comunicaţie şi acum avem Păstrăvărese care stau de pază la poartă. Le permit oamenilor noştri să intre, dar nu şi să iasă.
— N-am putea să vorbim cu una dintre ele?
— Aşa m-am gândit şi eu. La nevoie, ne-am putea justifica zicând că ne-am temut să nu fi fost înlocuite de Dansatori-Feţe.
— Gărzi la poartă, murmură Luyseyal. Ar fi cu putinţă ca el să ştie?
— Totul e cu putinţă.
— Cu Domnul Leto, ăsta-i singurul lucru de care poţi fi sigur, comentă Luyseyal.
Anteac îşi îngădui un suspin uşor, în timp ce se ridica de pe taburet.
— Câteodată am nostalgia zilelor de demult, când puteam obţine toată mirodenia de care-am fi avut nevoie în vecii vecilor!
— *În vecii vecilor* n-a fost decât o altă iluzie, spuse Luyseyal. Sper că lecţia asta ne va fi de folos, indiferent de cum se vor descurca tleilaxu.
— Se vor descurca de-o manieră stângace, oricare va fi rezultatul, mârâi Anteac. Zeii îmi sunt martori că nici măcar asasini competenţi nu mai există în ziua de azi.
— Există, oricum, ghola Idaho, spuse Luyseyal.
— Ce-ai zis?
Anteac o ţintui cu privirea pe Dreptvorbitoare.
— Există, oricum...
— Exact!
— Ghola sunt prea lenţi, zise Luyseyal.

— Nu şi la minte.

— Ce vrei să spui?

— S-ar putea ca tleilaxu... Dar nu, nici măcar ei n-ar putea fi atât de...

— Un Dansator-Faţă Idaho? făcu Luyseyal.

Anteac dădu din cap, fără să spună nimic.

— Scoate-ţi asta din minte, zise Luyseyal. Nu pot fi chiar atât de stupizi.

— Cred că evaluarea este totuşi hazardată când e vorba de tleilaxu, replică Anteac. Trebuie sa ne pregătim pentru tot ce-ar putea fi mai rău. Cheam-o aici pe una dintre Păstrăvăresele acelea!

O stare de război necontenită ajunge să dea naştere propriilor sale condiţii sociale, care au fost similare în toate epocile. Oamenii intră într-o permanentă stare de alarmă pentru a respinge atacurile. Se instalează domnia absolută a autocraţilor. Tot ce ţine de nou devine o periculoasă zonă de frontieră: planete noi, noi sectoare economice de exploatat, idei sau invenţii noi, vizitatori străini... totul capătă un aer suspect. Feudalismul se implantează ferm, deghizat uneori în birou politic sau altă structură echivalentă, dar întotdeauna prezent. Succesiunea ereditară urmează liniile puterii. Sângele celor care deţin puterea domină. Viceregenţii cerului sau omologii lor împart avuţia. Şi ei ştiu că trebuie să controleze moştenirea ori să lase ca puterea să se fărâmiţeze încetul cu încetul. Înţelegeţi, acum, ce este Pacea lui Leto?

Jurnalele Furate

— BENE GESSERITUL a fost informat de reprogramare? întrebă Leto.

Cortegiul se angajase pe drumul în serpentine ce cobora spre podul peste Fluviul Idaho. Soarele era la primul pătrar al dimineţii şi câţiva curteni îşi dezbrăcaseră deja mantiile. Idaho mărşăluia în flancul stâng, cu un detaşament de Păstrăvărese, iar uniforma lui începuse să adune urme de praf şi de transpiraţie. Marşul sau alergatul la viteza Carului Regal nu era o treabă tocmai uşoară.

Moneo se împiedică şi-şi găsi echilibrul iuţind pasul.

— Surorile au fost informate, Doamne.

Modificarea ordinii audienţelor nu fusese prea uşor de organizat, dar Moneo învăţase să se aştepte la schimbări de ultimă oră cu prilejul Festivităţilor şi avea întotdeauna pregătite câteva soluţii pentru împrejurări neprevăzute.

— Tot mai solicită o Ambasadă permanentă pe Arrakis? întrebă Leto.

— Da, Doamne. Le-am dat răspunsul obişnuit.

— Un simplu "*nu*" ar fi fost de ajuns. Nu cred că mai au nevoie să li se reamintească aversiunea pe care o am pentru pretenţiile lor religioase.

— Da, Doamne.

Moneo păstra exact distanţa protocolară faţă de carul lui Leto. Prezenţa Viermelui era foarte pregnantă în această dimineaţă — seninele fizice se arătau limpede ochilor lui Moneo. Cauza era, neîndoielnic, umiditatea din aer. Asta părea să atragă întotdeauna ivirea Viermelui.

— Religia duce, în mod inevitabil, la despotism retoric, spuse Leto. Înaintea Bene Gesseritului, Iezuiţii s-au priceput cel mai bine la treaba asta.

— Iezuiţii, Doamne?

— Nu se poate să nu fi dat peste ei în prelegerile de istorie.

— Nu-s foarte sigur, Doamne. Când au trăit?

— Nu contează. Poţi învăţa destule despre despotismul retoric studiind Bene Gesseritul. Ce-i drept, Surorile nu încep prin a se amăgi pe ele însele.

Cucernicele Maici or să aibă de furcă, îşi spuse Moneo. *Are de gând să le dăscălească. Iar ele au oroare de asta. S-ar putea lăsa cu necazuri serioase.*

— Cum au reacţionat? se interesă Leto.

— Mi s-a raportat că au fost decepţionate, dar n-au protestat.

Şi Moneo gândi: *Va trebui să le pregătesc pentru noi decepţii. Şi să am grijă să fie ţinute cât mai departe de delegaţiile de pe Ix şi Tleilax.* Scutură din cap. Toate astea puteau duce la manevre dintre cele mai neplăcute. Duncanul trebuia neapărat pus în gardă.

— Duce la profeţii autoîndeplinite şi la justificarea a tot felul de obscenităţi, zise Leto.

— Acest... despotism retoric, Doamne?

— Da! Disimulează răul îndărătul unor ziduri de fariseism, care rezistă la orice argumente împotriva răului.

Moneo trase prudent cu ochiul la corpul lui Leto, observând mişcările aproape dezordonate ale mâinilor, zvâcnetele segmentelor nervurate. *Ce mă fac dacă Viermele iese aici?* Fruntea i se acoperi brusc de sudoare.

— Se hrăneşte cu semnificaţii intenţionat pervertite pentru a discredita orice opoziţie, reluă Leto.

— Chiar aşa, Doamne?

— Iezuiţii numeau asta "consolidarea bazelor puterii". Rezultatul nemijlocit este o ipocrizie dată neîncetat în vileag de discrepanţa dintre acţiuni şi explicaţii, care nu concordă niciodată.

— Va trebui să studiez mai atent problema aceasta, Doamne.

— În ultimă analiză, domneşte prin culpabilizare, deoarece ipocrizia de acest fel impune vânătoarea de vrăjitoare şi găsirea de ţapi ispăşitori.

— Scandalos, Doamne.

Cortegiul se angajă într-o curbă, unde stâncile fuseseră sparte pentru a lăsa să se întrevadă podul din depărtare.

— Moneo, eşti atent la ceea ce-ţi spun?

— Da, Doamne. Sunt numai ochi şi urechi.

— Îţi descriu un instrument al bazei puterii religioase.

— Îmi dau seama, Doamne.

— Atunci de ce eşti aşa speriat?

— Discuţiile despre puterea religioasă mă tulbură întotdeauna, Doamne.

— Pentru că tu şi Păstrăvăresele o exercitaţi în numele meu?

— Întocmai, Doamne.

— Bazele puterii sunt extrem de periculoase fiindcă atrag oameni realmente demenţi, oameni care vor puterea doar de dragul puterii. Pricepi?

— Da, Doamne. De aceea dai atât de rar curs solicitărilor de posturi în guvernul Tău.

— Excelentă remarcă, Moneo!

— Mulţumesc, Doamne.

— În umbra fiecărei religii pândeşte un Torquemada, continuă Leto. N-ai întâlnit nicăieri acest nume. Ştiu, fiindcă am dat ordin să fie şters din toate documentele de arhivă.

— De ce, Doamne?

— Era o obscenitate. Transforma în torţe vii oamenii care nu erau de acord cu el.

Moneo rosti cu voce scăzută:

— Ca istoricii care te-au mâniat pe Tine, Doamne?

— Pui la îndoială acţiunile mele, Moneo?

— Nu, Doamne!

— Bine. Istoricii aceia au murit fără să sufere. Nici unul dintre ei n-a simţit flăcările. Torquemada, dimpotrivă, era încântat să dedice zeului său urletele de durere ale victimelor sale arse de vii.

— Îngrozitor, Doamne.

Cortegiul dădu ocol altei curbe cu vedere spre pod. Distanţa nu părea să se fi schimbat.

Din nou, Moneo studie pe furiş corpul Împăratului-Zeu. Viermele era tot aproape, prea aproape, deşi nu mai mult decât înainte. Majordomul simţea clar ameninţarea acelei prezenţe imprevizibile, Augusta Prezenţă care putea ucide fără veste.

Îl trecu un fior.

Care fusese semnificaţia acestei stranii... predici? Moneo ştia că puţini erau cei ce avuseseră prilejul să-l audă pe Împăratul-Zeu vorbind astfel. Era un privilegiu şi, în acelaşi timp, o povară. O părticică din preţul plătit pentru Pacea lui Leto. Unele după altele, generaţiile defilau în ordine sub dictatele acestei păci. Numai cercurile înalte ale Citadelei cunoşteau în amănunţime rarele încălcări ale păcii — *incidentele* cu ocazia cărora Păstrăvăresele erau dislocate anticipat, premergător unor tulburări violente.

Anticipat!

Moneo îl privi pieziş pe Leto, care se cufundase în tăcere.

Ochii Împăratului-Zeu erau închişi şi pe chipul său se întipărise o expresie de îngândurare sumbră. Era un alt semn al Viermelui. Unul dintre cele mai rele. Moneo începu să tremure.

Anticipa Leto chiar şi propriile sale dezlănţuiri violente? Faptul că anticipa violenţele era ceea ce făcea să se înfioare de uimire şi spaimă întregul Imperiu. Leto ştia exact unde trebuiau trimise gărzi pentru a înăbuşi în faşă o revoltă efemeră. O ştia înainte de declanşarea evenimentelor.

Numai gândul la lucruri ca acestea făcea să se usuce gura lui Moneo. Erau momente, îşi spunea el, când Împăratul-Zeu putea citi în mintea oricui. O, sigur, Leto avea şi spioni. Când şi când, câte-o siluetă mascată trecea pe lângă santinelele Păstrăvărese pentru a urca în turnul lui Leto sau a descinde în criptă. Spioni, fără doar şi poate; dar Moneo bănuia că nu erau folosiţi decât spre a adeveri ceea ce Leto ştia dinainte.

Ca pentru a-i confirma temerile, Leto spuse:

— Nu încerca să mă înţelegi cu tot dinadinsul, Moneo. Lasă ca înţelegerea să vină de la sine.

— Am să mă străduiesc, Doamne.

— Nu. *Fără* să te străduieşti. Dar spune-mi, mai bine, dacă ai făcut deja cunoscut că nu se vor opera schimbări în ceea ce priveşte alocaţiile de mirodenie.

— Încă nu, Doamne.

— Atunci, nu anunţa nimic deocamdată. S-ar putea să mă răzgândesc. Îţi dai seama, fireşte, că nu vor lipsi noi oferte de mituire.

Moneo oftă. Sumele ce i se propuseseră drept mită nu conteniseră să urce, atingând culmi ameţitoare. Pe Leto însă escalada părea să-l amuze.

— Fă-i să transpire, îi spusese el la un moment dat. Vezi până unde sunt în stare să meargă. Dă-le de presupus că, până la urmă, te vei lăsa corupt.

În clipa în care abordau o altă serpentină cu vedere spre pod, Leto întrebă:

— Casa Corrino nu ţi-a făcut nici o ofertă?

— Ba da, Doamne.

— Cunoşti mitul cum că, într-o zi, Casa Corrino îşi va redobândi puterea de odinioară?

— Am auzit ceva, Doamne.

— Corrinul să fie ucis. Însărcinează-l pe Duncan. În felul

acesta o să-l şi verificăm.

— Aşa devreme, Doamne?

— Deocamdată se ştie că melanjul poate prelungi viaţa umană. Să se ştie că poate şi s-o scurteze.

— Cum porunceşti, Doamne.

Moneo ştia exact ce fel de răspuns dăduse. Aşa se exprima când nu putea da glas unei obiecţii care-i stătea pe inimă. Ştia şi că Domnul Leto înţelegea perfect asta şi se amuza. Iar amuzamentul Împăratului-Zeu îl irita.

— Încearcă să nu fi nerăbdător cu mine, Moneo, spuse Leto.

Majordomul îşi reprimă înverşunarea. Înverşunarea atrăgea pericolul. Rebelii erau înverşunaţi. Duncanii deveneau tot mai înverşunaţi înainte de a muri.

— Timpul are altă semnificaţie pentru Tine decât pentru mine, Doamne. Aş vrea să pot cunoaşte această semnificaţie.

— Ai putea, dar n-o vei cunoaşte.

Moneo sesiză dojana din replică şi rămase tăcut, preferând să-şi îndrepte gândurile la problemele melanjului. Domnul Leto vorbea rareori despre mirodenie şi, de obicei, doar pentru a stabili cuantumul alocaţiilor sau pentru a le suprima, pentru a împărţi recompense sau pentru a-şi trimite Păstrăvăresele după câte-o rezervă proaspăt descoperită. Cel mai uriaş stoc de mirodenie, Moneo ştia asta, se afla ascuns într-un loc cunoscut doar de Împăratul-Zeu. La puţin timp după ce preluase funcţia de majordom, Moneo, cu capul şi faţa acoperite de-o cagulă neagră, fusese condus de Domnul Leto însuşi până la acel loc secret, printr-un labirint complicat, care lui Moneo îi făcuse impresia că se afla sub pământ.

Când m-a lăsat să scot cagula eram într-o subterană.

Locul îl umpluse pe Moneo de uimire şi teamă. Era o cavernă gigantică, tăiată în stâncă, luminată de licurigloburi străvechi, ornamentate cu arabescuri de metal. Peste tot se vedeau containere enorme, pline cu melanj, care părea să emită o fosforescenţă albastră sub difuza lumină argintie din grotă. Şi mirosul — mirosul amar, de scorţişoară — era inconfundabil. Undeva, în apropiere, se auzea picurând apă. Iar vocile răsunau cu reverberaţii de ecou sub bolta de piatră.

— Într-o zi, tot ce-i aici va dispărea, spusese Domnul Leto.

Moneo, stupefiat, întrebase:

— Ce vor face, atunci, Ghilda şi Bene Gesseritul?

— Ceea ce fac şi acum, dar cu mult mai multă violenţă.

Privind roată prin imensa cavernă cu uriaşele ei rezerve de mirodenie, Moneo nu se putuse gândi decât la ceea ce ştia că se petrecea chiar în acea clipă pe tot cuprinsul Imperiului: asasinate sângeroase, raiduri piratereşti, spionaj şi intrigi… Împăratul-Zeu reuşea să le înăbuşe pe cele mai multe, dar, şi aşa, se comiteau încă destule atrocităţi.

— Ispita, şoptise Moneo.

— Ispita, într-adevăr.

— Şi, după aceea, nu va mai fi melanj niciodată, Doamne?

— Cândva, mă voi întoarce sub nisipuri. Din momentul acela, eu voi fi sursa mirodeniei.

— Tu, Doamne?

— Şi voi mai genera ceva la fel de minunat: noi păstrăvi de nisip — hibrizi şi reproducători prolifici.

Cuprins de tremur la această revelaţie, Moneo nu-şi putuse desprinde privirea de la chipul adumbrit al Împăratului-Zeu care vorbea despre asemenea miracole.

— Păstrăvii de nisip, urmase Domnul Leto, se vor uni şi vor alcătui uriaşe rezervoare vii, care vor fereca în adâncuri apa acestei planete. Întocmai ca pe vremea Dunei.

— Toată apa, Doamne?

— Cea mai mare parte. În decurs de trei sute de ani, viermele de nisip va stăpâni din nou aceste locuri. Şi te asigur că va fi un soi nou de vierme al nisipurilor.

— În ce fel, Doamne?

— Va avea conştiinţă animală şi o inteligenţă neobişnuită. Mirodenia va fi mult mai greu de obţinut şi încă şi mai greu de păstrat.

Moneo ridicase atunci privirea spre bolta de piatră a cavernei, încercând s-o străpungă cu imaginaţia, să ajungă la suprafaţă.

— Se va înstăpâni din nou deşertul, pretutindeni, Doamne?

— Albiile fluviilor şi ale râurilor se vor umple cu nisip. Recoltele se vor sufoca şi vor pieri. Copacii vor fi acoperiţi de uriaşe dune mişcătoare. Moartea adusă de nisipuri se va întinde în tot locul, până ce… până ce un semnal subtil se va face auzit peste întinderile pustiite.

— Ce semnal, Doamne?

— Semnalul de începere a următorului ciclu, venirea

Făuritorului, a doua venire a lui Shai-Hulud.
— Tu vei fi acela, Doamne?
— Da! Marele vierme de nisip al Dunei se va înălţa încă o dată din adâncuri. Ţinuturile acestea vor fi din nou domeniul mirodeniei şi al viermelui.
— Dar oamenii, Doamne? Ce se va întâmpla cu oamenii?
— Mulţi vor muri. Culturile de cereale şi plantele comestibile vor fi nimicite de arşiţă. Lipsite de hrană, vitele şi toate animalele care dau carne vor pieri.
— Înseamnă că vor suferi şi oamenii de foame, Doamne?
— Foametea şi vechile boli vor face ravagii. Nu vor supravieţui decât cei mai rezistenţi... cei mai rezistenţi şi mai brutali.
— Chiar trebuie să se întâmple asta, Doamne?
— Alternativele sunt şi mai cumplite.
— Care ar fi alternativele, Doamne?
— Cu timpul, le vei afla.
În vreme ce mărşăluia alături de Împăratul-Zeu, în această dimineaţă a călătoriei spre Onn, Moneo nu putea decât să admită că, într-adevăr, aflase de rele şi mai mari.
Moneo ştia că, pentru majoritatea cetăţenilor docili ai Imperiului, ceea ce el cunoştea cu certitudine se afla, sub o formă ezoterică, în Istoria 6rală, în miturile şi poveştile de necrezut pe care le istorisea câte-un profet nebun, ivit pe o planetă sau alta pentru a-şi câştiga o mână de adepţi vremelnici.
Eu însă ştiu ce fac Păstrăvăresele.
Şi mai ştia şi că existau oameni de nimic, bestii care şedeau la masă şi se ghiftuiau cu mâncăruri alese, privind cum erau torturaţi semeni de-ai lor.
Până ce soseau Păstrăvăresele şi înecau în sânge asemenea distracţii.
— Îmi plăcea cum mă spiona fiica ta, spuse brusc Leto. Era atât de convinsă că nu observ nimic!
— Doamne, mă tem pentru ea! E sânge din sângele meu, e...
— Şi din al meu, Moneo. Nu sunt, şi eu, Atreides? Ai face mai bine să te temi pentru tine.
Moneo aruncă o privire neliniştită spre trupul Împăratului. Semnele Viermelui erau încă muît prea aproape. Privi, peste umăr, cortegiul din spatele lor, apoi, întorcând capul, drumul din

faţă. Intraseră pe panta abruptă ce cobora în viraje strânse, printre pereţii înalţi, ridicaţi prin trudă omenească, ai barierei de piatră ce împrejmuia Sareerul.

— Siona nu-mi aduce nici un fel de ofensă, Moneo.

— Dar e...

— Moneo! Aici, în cochilia sa misterioasă, se află unul dintre marile secrete ale vieţii. A fi *surprins,* a vedea cum se produce un lucru nou, *asta* e ceea ce-mi doresc mai mult decât orice.

— Doamne, nu...

— Noul! Nu-i acesta un cuvânt radios, un cuvânt *minunat?*

— Dacă zici Tu, Doamne...

Leto se văzu nevoit, în clipa aceea, să-şi reamintească lui însuşi: *Moneo e creatura mea. Eu l-am creat.*

— Copilul tău este aproape de nepreţuit pentru mine, Moneo. Îi ponegreşti tovarăşii, dar s-ar putea ca printre ei să fie unul pe care îl va iubi.

Moneo se uită fără să vrea înapoi, spre Duncan Idaho, care mărşăluia în fruntea gărzilor.

Idaho privea aprig drept înainte, de parcă ar fi încercat să sondeze fiecare cotitură a drumului înainte de-a ajunge la ea. Nu-i plăcea deloc defileul acesta împresurat de pereţi înalţi, unde s-ar fi putut pregăti cu uşurinţă o ambuscada. Idaho trimisese de cu seară cercetaşe şi Moneo ştia că unele dintre acestea patrulau şi în momentul de faţă pe creste, dar mai erau o mulţime de viroage şi crevase laterale până ce cortegiul avea să ajungă la fluviu. Şi nu avuseseră la dispoziţie destule Păstrăvărese pentru a posta santinele peste tot.

— Ne vom bizui şi pe fremeni, încercase Moneo să-l liniştească.

— Pe fremeni?

Idaho nu era încântat de ceea ce auzise despre fremenii de muzeu.

— Cel puţin, vor putea să dea un semnal de alarmă dacă vor zări intruşi, argumentase Moneo.

— Ai vorbit dumneata cu ei şi le-ai cerut să facă asta?

— Bineînţeles.

Moneo nu cutezase să profite de ocazie pentru a-i vorbi Duncanului de Siona. Se gândise că va avea destul timp s-o facă, dar acum Împăratul-Zeu spusese ceva tulburător. Să fi intervenit vreo schimbare în planurile lui?

Moneo întoarse privirea la Împăratul-Zeu şi rosti cu voce joasă:

— Să iubească un tovarăş, Doamne? Dar ai spus că Duncanul...

— Am *zis pe care-l va iubi,* nu *cu care se va împerechea!*

Moneo începu iar să tremure, gândindu-se la felul în care fusese aranjată propria sa căsătorie, la modul în care fusese forţat să...

Nu! Mai bine să nu trezesc acele amintiri!

Existase afecţiune, chiar dragoste adevărată... mai târziu, dar la început...

— Iarăşi umbli cu capul în nori, Moneo.

— Să-mi fie cu iertare, Doamne, dar când vorbeşti despre iubire...

— Crezi că nu-s capabil de afecţiune?

— Nu asta, Doamne, ci...

— Crezi cumva că nu mai am amintiri despre dragoste şi procreere?

Carul se abătu brusc spre Moneo, care fu nevoit să facă un salt pentru a-l evita, îngrozit de expresia furioasă de pe chipul Domnului Leto.

— Doamne, te rog să mă...

— Chiar dacă *trupul* acesta n-a cunoscut niciodată dezmierdările dragostei, am amintirile, *toate* amintirile!

Moneo desluşi semnele Viermelui punând stăpânire pe corpul Împăratului-Zeu.

Sunt în mare pericol. Cu toţii suntem în pericol.

Deveni, brusc, conştient de fiecare sunet din jurul lui: scrâşnetul roţilor Carului Regal, tusetele şi conversaţiile în surdină ale curtenilor, ropotul paşilor pe şosea. Dinspre Împăratul-Zeu venea o exalaţie de scorţişoară. Aerul reţinut între pereţii defileului păstra încă răcoarea dimineţii, la care se adăuga umezeala tot mai pregnantă a apropierii de fluviu.

Umiditatea era cea care-l scotea la iveală pe Vierme?

— Ascultă-mă cu atenţie, Moneo. Ascultă ca şi cum viaţa ta ar depinde de asta.

— Da, Doamne, şopti Moneo, încredinţat că viaţa sa depindea într-adevăr de atenţia cu care trebuia nu doar să asculte, ci şi să observe.

— O parte din mine sălăşluieşte veşnic în adâncuri, fără să

gândească, spuse Leto. Dar acea parte reacţionează. Face anumite lucruri fără a se sinchisi de cunoaştere sau de logică.

Moneo dădu din cap, cu privirea aţintită la chipul Împăratului-Zeu. Avea să apară sticlirea din ochi?

— Când se întâmplă asta, nu pot să fac nimic altceva decât să rămân deoparte, simplu spectator, urmă Leto. O asemenea reacţie s-ar putea solda cu moartea ta, fără ca eu să vreau asta. Auzi ce-ţi spun?

— Aud, Doamne, îngăimă Moneo.

— Nu există *vrere* într-o asemenea împrejurare! Accepţi şi atâta tot. Accepţi fără să ştii şi fără să înţelegi. Ce-ai de zis despre asta?

— Mi-e frică de necunoscut, Doamne.

— Mie nu mi-e frică. Spune-mi tu de ce, Moneo!

Moneo se aşteptase la o astfel de criză şi, acum, când ea izbucnise, aproape că se simţea uşurat. Ştia că viaţa lui depindea de răspunsul pe care-l va da. Îl privi în ochi pe Împăratul-Zeu, în timp ce gândurile îi goneau nebuneşte.

— Pentru că Tu ai toate amintirile Tale, Doamne.

— Şi?

Răspunsul fusese, deci, incomplet. Moneo luptă pentru a-şi găsi cuvintele.

— Tu vezi tot ce cunoaştem noi astăzi… vezi toate lucrurile aşa cum au fost odinioară: necunoscute! Pentru Tine, o surpriză… o surpriză va fi fiind doar ceva nou, care devine cunoscut?

În timp ce rostea ultima frază, Moneo îşi dădu seama că punea un semn de întrebare defensiv la ceea ce ar fi trebuit să fie o afirmaţie curajoasă. Dar Împăratul-Zeu zâmbi.

— Pentru înţelepciunea ta, sunt dispus să-ţi acord o favoare, Moneo. Ai vreo dorinţă?

Uşurarea subită nu făcu decât să dea cale liberă altor temeri ale majordomului.

— Aş putea s-o readuc pe Siona la Citadelă, Doamne?

— Asta mă va obliga s-o pun la încercare mai devreme decât prevăzusem.

— Trebuie neapărat despărţită de tovarăşii ei, Doamne.

— Bine.

— Domnul e mărinimos.

— Sunt egoist.

Şi Împăratul-Zeu îşi întoarse faţa de la Moneo, cufundându-se în tăcere.

Măsurând din ochi trupul segmentat, Moneo observă că semnele Viermelui păreau să fi dat înapoi într-o oarecare măsură. Până la urmă, totul se rezolvase cu bine. Dar în aceeaşi clipă îşi aminti de fremeni şi de petiţia lor şi teama puse iarăşi stăpânire pe el.

A fost o greşeală din partea mea. Or să-L stârnească din nou. De ce le-am spus că pot să-şi prezinte petiţia?

Fremenii aşteptau desigur, undeva, în faţă, rânduiţi pe partea asta a fluviului, cu hârţoagele lor absurde în mâini.

Moneo continuă să meargă în tăcere. Dar, cu fiecare pas, temerile sale creşteau.

Aici, spulberă vântul nisipul; acolo,
nisipu-i de vânt spulberat.
Acolo, un om bogat stă şi-aşteaptă; aici,
cel care-aşteaptă sunt eu.
Vocea lui Shai-Hulud, din **Istoria Orală**

Relatare a Surorii Chenoeh, aflată printre documentele personale descoperite după moartea ei:

Mă supun atât canoanelor Bene Gesserit, cât şi poruncii Împăratului-Zeu, neincluzând aceste rânduri în raportul meu şi tăinuindu-le, pentru a fi găsite după ce eu nu voi mai fi. Căci Domnul Leto mi-a spus aşa: "Te vei întoarce şi vei transmite Superioarelor dumitale mesajul meu, dar ceea ce am vorbit acum vei păstra, deocamdată, secret. Dacă vei face altfel, mânia mea se va abate asupra întregii Comunităţi a Surorilor".

Iar Cucernica Maică Syaksa m-a avertizat înainte de plecare: "Bagă de seamă să nu atragi în vreun fel asupră-ne mânia Domnului Leto".

În timp ce alergam lângă Domnul Leto, în cursul scurtei călătorii despre care-am vorbit, m-am gândit să-l întreb despre asemănarea dintre el şi o Cucernică Maică şi am spus:

"Doamne, ştiu cum dobândeşte o Cucernică Maică amintirile care-au aparţinut strămoşilor ei şi pe cele ale altor persoane. Dar cum ţi s-a întâmplat asta Ţie?

"A fost ceva programat în istoria noastră genetică, la care s-a adăugat efectul mirodeniei. Sora mea geamănă, Ghanima, şi cu mine am devenit conştienţi pe când eram încă în uter şi ne-am trezit în prezenţa memoriilor noastre ancestrale."

"Doamne... Comunitatea noastră numeşte asta... Monstruozitate!"

"Cu drept cuvânt", a încuviinţat Domnul Leto. "Mulţimea memoriilor ancestrale poate fi copleşitoare. Şi cine ar putea şti dinainte, dacă forţa care va comanda asemenea cohorte va fi benefică sau malefică?"

"Doamne, cum ai izbutit să birui această forţă?"

"N-am biruit-o. Dar persistenţa modelului faraonic ne-a salvat, atât pe Ghani, cât şi pe mine. Cunoşti acest model, Soră Chenoeh?"

"Studiul istoriei ocupă un loc de seamă în educaţia noastră Bene Gesserit, Doamne."

"Ştiu, dar voi nu vedeţi lucrurile aşa cum le văd eu. Eu mă refer la o boală a guvernării, contractată de greci, care-au transmis-o romanilor, care, la rândul lor, au răspândit-o atât de bine în lung şi-n lat, încât nu s-a mai stins niciodată pe de-a-ntregul."

"Domnul vorbeşte în enigme?"

"Nu-i nici o enigmă. E o treabă pe care-o detest, dar care ne-a salvat. Ghani şi cu mine am încheiat puternice alianţe lăuntrice cu strămoşi care erau adepţii modelului faraonic. Ei ne-au ajutat să alcătuim o identitate unificată înlăuntrul acelei multitudini vreme îndelungată rămasă în stare de somnolenţă."

"Mi se pare tulburător, Doamne,"

"Aşa şi este."

"De ce îmi spui toate acestea, Doamne? După câte ştiu eu, până acum n-ai dezvăluit nici uneia dintre noi asemenea lucruri".

"Pentru că ştii să asculţi, Soră Chenoeh; pentru că vei face precum spun eu şi pentru că nu te voi mai vedea niciodată".

După ce a rostit aceste vorbe ciudate, Domnul Leto m-a întrebat:

"De ce nu m-ai iscodit despre ceea ce Comunitatea dumitale

numeşte *tirania mea dementă?"*

Încurajată de atitudinea lui binevoitoare, am îndrăznit să-i spun:

"Doamne, avem ştiinţă despre unele dintre execuţiile sângeroase pe care le-ai poruncit. Sunt de natură să ne neliniştească".

Domnul Leto a făcut atunci un lucru straniu. A închis ochii şi, în timp ce ne continuam drumul, a spus:

"Întrucât ştiu că ai fost antrenată să reţii vorbă cu vorbă tot ce auzi, am să-ţi vorbesc acum, Soră Chenoeh, ca unei pagini din jurnalele mele intime. Înregistrează bine aceste cuvinte, căci n-aş vrea să se piardă."

Încredinţez Comunitatea că rândurile de mai jos reprezintă transcrierea exactă a cuvintelor rostite atunci de Domnul Leto:

"Ştiu cu siguranţă că, atunci când nu voi mai fi în mod conştient prezent printre voi, când voi exista doar sub forma unei înfricoşătoare creaturi a deşertului, mulţi vor considera că am fost un tiran.

De acord. Am fost un tiranic.

Un tiran, deci — nu pe de-a-ntregul fiinţă umană, nu dement, ci doar tiran, pur şi simplu. Dar chiar şi tiranii obişnuiţi au motivaţii şi sentimente care le depăşesc pe acelea ce le sunt îndeobşte atribuite de istorici superficiali, iar eu voi fi considerat un *mare* tiran. De aceea, sentimentele şi motivaţiile mele constituie o moştenire pe care aş vrea s-o feresc, atât cat se poate, de distorsiunile istoriei. Istoria are adesea tendinţa de a hiperboliza anumite caracteristici, neglijând altele.

Oamenii vor încerca să mă înţeleagă şi să mă definească prin vorbe. Vor căuta să afle adevărul. Dar adevărul comportă întotdeauna ambiguitatea cuvintelor folosite pentru a-l exprima.

Nu mă veţi înţelege. Cu cât vă veţi strădui mai mult, cu atât mă voi depărta mai mult de înţelegerea voastră, pentru a dispărea, în cele din urmă, în mitui etern... dar ca un Zeu Viu, de data aceasta!

Fiindcă aşa este. Nu sunt un conducător şi nici măcar un călăuzitor. Sunt un zeu. Să nu uitaţi asta. Mă deosebesc radical de conducători şi de călăuzitori. Zeii n-au nevoie să-şi asume nici o responsabilitate, în afara genezei. Zeii acceptă totul şi, în consecinţă, nu acceptă nimic. Zeii trebuie să fie identificabili şi, totuşi, ei rămân anonimi. Zeii n-au trebuinţă de univers spiritual.

Spiritele mele sălăşluiesc în mine şi-mi răspund la orice chemare. Împart cu voi, fiindcă aşa-mi place mie, ceea ce am aflat despre ele şi prin ele. Ele sunt adevărul *meu.*

Feriţi-vă de *adevăratul* adevăr, dragă Soră. Deşi foarte căutat, el poate fi periculos pentru cel care-l caută. Miturile şi minciunile liniştitoare sunt mult mai uşor de găsit şi de crezut. Dacă descoperiţi un adevăr, chiar şi unul vremelnic, s-ar putea ca el să vă pretindă revizuiri dureroase. Ascundeţi-vă adevărurile înlăuntrul cuvintelor. Aşa, ambiguitatea lor naturală vă va proteja. Cuvintele sunt mult mai uşor de absorbit decât loviturile de pumnal delfice ale oracolelor neînveşmântate în vorbe. Cuvintele vă vor îngădui să strigaţi în cor:

«De ce nu ne-a avertizat nimeni?»

Dar eu v-am avertizat. Nu prin cuvinte. Prin exemplu.

În mod inevitabil, există mai mult decât suficiente cuvinte. Chiar şi în clipa aceasta, dumneata le înregistrezi în prodigioasa dumitale memorie. Şi, într-o zi, vor fi descoperite jurnalele mele — alte cuvinte. Vă previn că, atunci când veţi citi cuvintele mele, o veţi face pe riscul vostru. Chiar sub suprafaţa lor zac impulsurile nerostite ale unor evenimente cumplite. Fiţi surzi! N-aveţi nevoie să auziţi. Sau, dacă auziţi, n-aveţi nevoie să ţineţi minte. Cât de liniştitor e să uiţi... Dar şi cât de periculos!

Cuvinte ca ale mele au o putere misterioasă recunoscută din vremuri imemoriale. Ele ascund un secret ce poate fi folosit pentru a domni asupra celor ce uită repede. Adevărurile mele sunt substanţa miturilor şi a minciunilor pe care s-au bizuit dintotdeauna tiranii pentru a manipula masele în propriile lor scopuri egoiste.

Vedeţi? Vă împărtăşesc totul, până şi cel mai mare mister al tuturor timpurilor, misterul în jurul căruia îmi ordonez viaţa. Iată, vi-l dezvălui în cuvinte:

Singurul trecut care dăinuie zace, inexprimabil, înlăuntrul vostru."

Aşa a vorbit Împăratul-Zeu, apoi s-a cufundat în tăcere. După câteva clipe m-am încumetat să-l întreb:

"Doamne, acestea sunt toate cuvintele pe care doreşti să le păstrez?"

"Acestea sunt cuvintele", a răspuns Împăratul-Zeu, cu un glas care mi s-a părut obosit şi descurajat. Intonaţia sa era cea a cuiva care şi-a exprimat ultima dorinţă. Mi-am amintit, atunci,

ce-mi spusese — că nu mă va mai vedea niciodată — şi m-a cuprins frica, dar, din fericire, spre lauda învăţătoarelor mele, frica nu mi-a răzbătut şi în glas.

"Doamne", am spus, "jurnalele acelea despre care-ai vorbit, pentru cine sunt scrise?"

"Pentru posteritate, Soră Chenoeh. Pentru cei ce vor trăi peste câteva milenii. Dar eu îi personific pe acei cititori din viitorul îndepărtat. Mi-i reprezint ca pe nişte veri de departe, mânaţi de o curiozitate familială. Se străduiesc să descurce iţele unor drame, care numai eu le pot relata. Vor să stabilească legăturile personale cu propriile lor existenţe. Vor explicaţiile, *adevărul!"*

"Dar Tu ne avertizezi să ne ferim de adevăr, Doamne", am spus.

"De bună seamă! întreaga istorie nu-i decât un instrument maleabil în mâinile mele. Oh! am acumulat toate trecuturile şi cunosc toate *faptele reale...* dar mie îmi stă în puteri să le folosesc după cum vreau eu şi, fără a ştirbi adevărul, să le schimb. Ce-ţi spun eu dumitale acum? Ce sunt memoriile sau jurnalele intime? Cuvinte?".

Din nou, Domnul Leto s-a cufundat în tăcere. Iar eu am chibzuit la vorbele lui, punând în cumpănă avertismentul Cucernicei Maici Syaksa şi cele rostite mai înainte de Împăratul-Zeu. Spusese că sunt mesagera lui şi, de aceea, am avut simţământul că mă aflu sub aripa lui protectoare şi că pot îndrăzni mai mult. Aşa că am spus:

"Doamne, ai zis că n-ai să mă mai vezi niciodată. Să însemne asta că vei muri curând?"

Jur, în înscrisul acesta, că Domnul Leto a izbucnit în râs! Apoi a răspuns:

"Nu, dragă Soră, dumneata vei muri. Nu vei mai apuca să ajungi Cucernică Maică. Dar asta să nu te mâhnească, pentru că, prin prezenţa dumitale, astăzi, aici, prin faptul că vei duce mesajul meu Comunităţii Surorilor şi prin aceea că vei păstra taina cuvintelor mele, vei dobândi o poziţie mult mai înaltă. Din momentul acesta faci parte din mitul meu. Verii noştri din viitor îţi vor înălţa rugăciuni ca să le pui o vorbă bună la mine!"

Şi, iarăşi, Domnul Leto a râs, dar era un râs blând, care mi-a încălzit inima. Mi-e foarte greu să mă exprim aici cu precizia care se cere de la o astfel de relatare, dar, în clipa în care

Domnul Leto mi-a spus acele înfricoşătoare cuvinte, am simţit cum, între mine şi el, se stabileşte o profundă legătură de prietenie, ca şi când ceva fizic se ivise brusc între noi, pentru a ne uni într-un fel pe care mi-e cu neputinţă să îl descriu. Abia în momentul acesta, când aştern rândurile de faţă, înţeleg ce a vrut el să spună prin *adevăr inexprimabil.* L-am cunoscut, dar nu pot să-l descriu.

NOTĂ DE ARHIVĂ:

Date fiind evenimentele survenite în intervalul de timp care s-a scurs, descoperirea acestui document privat reprezintă, astăzi, o simplă curiozitate istorică, al cărei interes constă doar în faptul că oferă una dintre cele mai vechi referiri la jurnalele secrete ale Împăratului-Zeu. Pentru cercetătorii care doresc să aprofundeze subiectul, informaţii suplimentare sunt disponibile, în Arhivele noastre, la rubricile: *Chenoeh, Sfânta Soră Quintinius Violet; Chenoeh, Raportul;* şi *Respingerea melanjului: aspectele medicale.*

(Notă de subsol: *Sora Quintinius Violet Chenoeh a decedat în cursul celui de-al treizeci şi cincilea an al hirotonisirii sale în Comunitatea Surorilor, cauza decesului fiind atribuită unei incompatibilităţi la melanj, survenite în cursul încercării de a dobândi rangul de Cucernică Maică.)*

Strămoşul nostru, Assurnasirpal, cunoscut drept cel mai crud dintre cei cruzi, a pus stăpânire pe tron asasinându-şi tatăl şi instaurând, astfel, domnia sabiei. Cuceririle sale s-au întins până în regiunea lacului Urmia şi, mai departe, spre Commagene şi Khabur. Fiului său i-au plătit tribut Shuiţii, Tyrul, Sidonul, Gebelul şi chiar Jehu, fiul lui Omri, al cărui nume era de ajuns pentru a vârî spaima în mii de oameni. Cuceririle începute de Assurnasirpal au dus războiul până în

Media şi, mai apoi, în Israel, Damasc, Edom, Arpad, Babilon şi Umlias. Îşi mai aminteşte cineva, astăzi, aceste nume de oameni şi locuri? V-am dat suficiente indicii. Încercaţi să identificaţi planeta.

Jurnalele Furate

AERUL ERA STĂTUT în adâncul defileului prin care Calea Regală cobora spre porţiunea de şes din apropierea podului peste Fluviul Idaho. Drumul cotea la dreapta după ieşirea din imensa lucrare de stâncă şi pământ ridicată de mâna omului. Moneo, mergând lângă Carul Regal, privi panglica cenuşie a şoselei care traversa o culme măruntă pentru a coborî apoi spre dantelăria de plastoţel a podului, la vreun kilometru distanţă.

Fluviul, curgând încă în adâncul unui canion îngust, făcea o meandră spre dreapta înainte de a continua fără nici o abatere, printr-un şir de cascade, spre liziera îndepărtată a Pădurii Interzise, unde pereţii canionului coborau până aproape la nivelul apei. De partea cealaltă, către periferiile Onnului, se întindeau livezile şi grădinile ce produceau o parte din hrana oraşului.

Moneo, scrutând porţiunea fluviului vizibilă din locul în care se afla, observă că înălţimile canionului erau scăldate în lumină, pe când apa curgea încă într-o penumbră întretăiată doar de scânteierea argintie a cascadelor.

Drept în faţa lui, şoseaua strălucea în soare, mărginită de-o parte şi de alta de umbrele viroagelor create de eroziune, ca nişte săgeţi menite să arate calea cea bună. Aerul de deasupra tremura, anunţând deja arşiţa zilei.

Vom fi în oraş înainte de-a începe canicula, gândi Moneo.

Continua să alerge cu paşi mărunţi alături de car, cu oboseala resemnată şi răbdătoare care-l năpădea de fiecare dată în acest loc, privind drept înainte şi aşteptând să-i zărească pe fremenii de muzeu petiţionari. Ştia că aveau să se ivească dintr-o viroagă aflată de partea aceasta a fluviului. Aşa se înţelesese cu ei. N-avea cum să-i mai oprească acum. Iar Împăratul-Zeu vădea încă semnele Viermelui!

Leto îi auzi pe fremeni înainte de a-i vedea sau auzi cei din suita sa.

— Ascultă! strigă el.
Moneo intră imediat în alertă.
Leto îşi undui corpul în interiorul carului, ridică partea anterioară prin deschizătura cupolei şi scrută şoseaua din faţa lor.
Moneo ştia foarte bine ce se petrece. Simţurile Împăratului-Zeu, infinit mai ascuţite decât ale oricăruia dintre însoţitorii săi, detectaseră un zgomot în faţă. Probabil că fremenii începuseră să urce spre şosea. Moneo rămase cu un pas în urmă şi se deplasă uşor lateral, cum cerea protocolul. Apoi auzi şi el zgomotul.
Grohotiş care se rostogolea la vale.
Primii fremeni îşi făcură apariţia din viroagele aflate de ambele părţi ale şoselei, la mai puţin de o sută de metri în faţa Cortegiului Imperial.
Duncan Idaho ţâşni ca din puşcă şi, într-o clipă, fu lângă Moneo.
— Ăştia-s fremenii? întrebă el, potrivindu-şi paşii după ai majordomului.
— Da, răspunse Moneo, cu ochii la Împăratul-Zeu, care-şi retrăsese corpul în car.
Fremenii de muzeu se adunaseră în mijlocul drumului, îşi lepădară mantiile şi rămaseră în robe roşii şi violet. Moneo avu o exclamaţie înăbuşită. Fremenii arborau veşminte de pelerini iar sub robele bicolore păreau să poarte un alt soi de straie, de culoare neagră. Cei din primele rânduri începură să agite suluri de hârtie şi întregul grup porni, cântând şi dansând, către Cortegiul Imperial.
— O petiţie, Doamne! se auziră glasurile celor din faţă. Apleacă-ţi urechea la rugăminţile noastre!
— Duncan! strigă Leto. Daţi-i la o parte!
Păstrăvăresele se năpustiră înainte, printre curteni, de cum auziră glasul Domnului lor. Idaho le făcu semn să-l urmeze şi începură să alerge spre mulţimea ce se apropia. Gărzile formară o falangă, cu Idaho în frunte.
Leto închise brusc cupola carului, mări viteza şi tună cu o voce amplificată:
— La o parte! La o parte!
Văzând gărzile care se îndreptau în goană spre ei şi carul accelerând, fremenii de muzeu părură că se pregătesc să

deschidă o pârtie în centrul şoselei. Moneo, obligat să alerge pentru a nu rămâne în urma carului, deşi distras pe moment de tropăitul dezordonat al curtenilor care o luaseră şi ei la fugă în spatele lui, sesiză prima schimbare neaşteptată a programului stabilit cu fremenii.

Ca un singur om, mulţimea petiţionarilor lăsă să cadă robele de pelerini, dând la iveală uniforme negre, identice cu cea pe care-o purta Idaho.

Ce naiba fac? se întrebă Moneo.

Chiar în clipa în care-şi punea întrebarea, văzu trăsăturile celor aflaţi mai aproape dizolvându-se în modul specific Dansatorilor-Feţe şi recompunându-se imediat sub înfăţişarea lui Duncan Idaho.

— Dansatori-Feţe! urlă cineva.

Leto fusese, şi el, distras de confuzia generală, de larma paşilor alergând pe şosea, de ordinele strigate în timp ce Păstrăvăresele îşi alcătuiau falanga. Mărise şi mai mult viteza carului, scurtând distanţa dintre el şi gărzi, apoi acţionase sirena de avertizare şi claxonul cu distorsiune. Zgomotul alb invadase întreaga scenă, descumpănindu-le chiar şi pe unele dintre Păstrăvărese, cărora le era cunoscut.

În momentul acela îşi lepădaseră petiţionarii mantiile de pelerini şi începuseră să se transforme într-o armată de Duncani. Leto auzi strigătul: "Dansatori-Feţe!" şi-i identifică autorul, un funcţionar superior din Serviciul Imperial de Contabilitate.

Reacţia iniţială a lui Leto fu amuzamentul.

Gărzile şi Dansatorii-Feţe se ciocniră. Strigătele şi urletele înlocuiră litania petiţionarilor. Leto recunoscu ordine de luptă tleilaxu. Un nucleu dens de Păstrăvărese se formă în jurul siluetei înveşmântate în negru a Duncanului său. Gărzile respectau indicaţia de nenumărate ori repetată a Împăratului-Zeu de a-şi apăra cu orice preţ comandantul-ghola.

Dar cum or să-l deosebească de ceilalţi?

Leto încetini până când carul rămase aproape nemişcat. În stânga, văzu Păstrăvărese rotindu-şi bastoanele paralizatoare, lamele cuţitelor scânteind în soare. Apoi se auzi bâzâitul caracteristic al laserelor, un sunet pe care bunica lui Leto îl numise cândva "cel mai cumplit din universul nostru". Alte urlete răguşite şi strigăte izbucniră în faţă.

Leto reacţionă instantaneu la auzul laserelor. Trase Carul Regal pe dreapta, în afara şoselei, anclanşă suspensiile în locul roţilor şi lansă vehiculul, ca pe-un berbece, asupra unui grup compact de Dansatori-Feţe care încercau să se angajeze în luptă din acest flanc. Viră strâns şi repetă manevra din celălalt flanc. Simţi impactul trupurilor cu plastoţelul, văzu sângele împroşcat. Părăsind şoseaua, coborî printr-una dintre viroage, ai cărei pereţi striaţi defilară fulgerător de-o parte şi de alta a carului, ţâşni brusc în sus, pe deasupra canionului în care curgea fluviul, şi urcă la nivelul unei creste ce domina Calea Regală. Acolo, în afara razei de acţiune a laserelor, opri carul şi-l întoarse, pentru a observa ceea ce se petrecea pe şosea.

Asta da surpriză!

Un hohot de râs convulsiv îi zgudui trupul gigantic. Îi trebuiră câteva minute bune pentru a-şi domoli amuzamentul.

Din punctul său de observaţie, vedea perfect podul şi câmpul de luptă. Numeroase cadavre zăceau claie peste grămadă în mijlocul şoselei şi în viroagele laterale. Recunoscu, pătate de sânge, veşminte scumpe aparţinând curtenilor, uniforma de Păstrăvărese, costumaţia neagră a Dansatorilor-Feţe. Curtenii care supravieţuiseră masacrului se îngrămădiseră înspăimântaţi în fundal, în timp de Păstrăvăresele îi întorceau metodic pe agresorii căzuţi pentru a se asigura că erau morţi, înfigând scurt cuţitele în fiecare trup.

Leto scrută cu atenţie scena, în căutarea uniformei negre a Duncanului său. Dar nici un purtător al unei asemenea uniforme nu mai era în picioare. Nici unul! Leto îşi înăbuşi un simţământ de frustrare. Apoi remarcă, printre curteni, un grup de Păstrăvărese în jurul unui... bărbat în pielea goală.

În pielea goală!

Era Duncanul său! *Gol puşcă! Fireşte!* Duncan Idaho *fără* uniformă nu putea fi confundat cu un Dansator-Faţă.

Din nou, Leto se zgudui de râs. Surprize de ambele părţi! Cât de şocaţi vor fi fost atacatorii! Fără-ndoială că nu se aşteptaseră la o asemenea ripostă.

Leto coborî la marginea şoselei, repuse roţile carului în poziţie şi se îndreptă spre pod. Îl traversă cu o intensă senzaţie de *déjà vu,* conştient de existenţa, în memoria sa ancestrală, a nenumărate poduri pe care le traversase pentru a contempla rezultatele unei bătălii. În clipa în care părăsea podul, Idaho se

desprinse din grupul Păstrăvăreselor şi porni în fugă spre el, sărind peste cadavre. Leto opri carul şi-l privi pe alergătorul gol. Duncanul părea un războinic-mesager grec, ce venea în goană la comandantul lui pentru a-i vesti deznodământul bătăliei. Comprimatul istoric era de-a dreptul năucitor pentru memoria Împăratului-Zeu.

Idaho se opri când ajunse în faţa carului şi Leto deschise cupola.

— Afurisiţi de Dansatori-Feţe, de la primul până la ultimul! rosti gâfâind Idaho.

Fără a încerca să-şi ascundă amuzamentul, Leto întrebă:

— Cui i-a venit ideea să-ţi dezbraci uniforma?

— Mie! Dar muierile alea nu m-au lăsat să lupt!

Moneo apăru şi el în fugă, urmat de mai multe Păstrăvărese. Una dintre ele îi azvârli lui Idaho o capă albastră, spunând:

— Încercăm să recuperăm o uniformă întreagă de la cadavre.

— Pe-a mea am rupt-o de pe mine, explică Idaho.

— Nici un Dansator-Faţă n-a scăpat cu viaţă? întrebă Moneo.

— Nici unul, răspunse Idaho. Trebuie să recunosc că femeile voastre ştiu să se bată, dar de ce nu m-au lăsat să intru în...

— Pentru că au instrucţiuni să te protejeze, spuse Leto. Misiunea lor este să apere vieţile cele mai preţioase pentru…

— Patru dintre ele au murit ca să mă scoată de-acolo! zise Idaho.

— Am pierdut peste treizeci de-ai noştri, Doamne, interveni Moneo. Nu cunoaştem încă numărul exact.

— Câţi Dansatori-Feţe? întrebă Leto.

— Se pare c-au fost cincizeci cu totul, Doamne.

Moneo vorbea cu voce scăzută, cu un aer posomorât.

Leto începu să râdă înfundat.

— Ce e de râs? se miră Idaho. Peste treizeci de-ai noştri…

— Dar tleilaxu s-au dovedit atât de inepţi! exclamă Leto. Nu-ţi dai seama că, doar cu cinci sute de ani în urmă, ar fi fost incomparabil mai eficienţi, mai periculoşi? Imaginează-ţi-i lansându-se în mascarada asta stupidă! Fără a se gândi nici o clipă la posibilitatea superbei tale riposte!

— Aveau lasere, observă Idaho.

Leto îşi răsuci segmentele anterioare şi arătă o gaură aproape de mijlocul capotei care acoperea carul. Metalul de pe

marginile orificiului era răsfrânt, topit.

— Mai sunt câteva lovituri şi dedesubt, spuse Leto. Din fericire, nici suspensiile, nici roţile n-au fost avariate.

Idaho privi lung gaura din capotă, observând că se situa exact la nivelul corpului lui Leto.

— N-ai fost atins? întrebă el.

— Oh, ba da, răspunse Leto.

— Eşti rănit?

— Sunt imun la lasere, minţi Leto. Într-o zi, când o să avem timp, îţi voi face o demonstraţie.

— Eu însă nu sunt imun, replică Idaho. Şi nici Păstrăvăresele. Ar fi trebuit să fim echipaţi cu centuri de scuturi individuale.

— Scuturile sunt interzise în întregul Imperiu, spuse Leto. Deţinerea de scuturi constituie o infracţiune gravă.

— Problema asta a scuturilor... începu Moneo.

Idaho crezu că majordomul voia o explicaţie cu privire la scuturi şi se grăbi să i-o dea:

— Centurile generează un câmp de forţă capabil să respingă orice obiect care încearcă să pătrundă cu o viteză periculoasă. Au însă un inconvenient major: dacă un fascicul laser intersectează câmpul de forţă, se produce o explozie ce rivalizează cu detonarea unei bombe cu fuziune de dimensiuni respectabile. Atacantul se dezintegrează odată cu cel atacat.

Moneo se mulţumi să-l privească în tăcere pe Idaho, care dădu din cap şi adăugă:

— Înţeleg de ce-au fost interzise scuturile. Presupun că şi Marea Convenţie care interzice utilizarea armelor atomice este încă în vigoare şi respectată.

— Deplin respectată, mai ales de când am confiscat tot armamentul nuclear al Familiilor şi l-am stocat la loc sigur, spuse Leto. Dar n-avem timp acum să discutăm despre lucrurile acestea.

— Altceva trebuie să discutăm, zise Idaho. Plimbarea asta în aer liber este mult prea primejdioasă. Ar trebui să...

— E o tradiţie pe care vom continua s-o păstrăm, îi tăie vorba Leto.

Moneo se aplecă la urechea lui Idaho:

— Îl enervezi pe Domnul Leto.

— Dar...

— Nu te-ai gândit niciodată că este mult mai uşor de

controlat o populaţie nevoită să meargă *pe jos?* întrebă Moneo.

Idaho întoarse brusc capul, privindu-l pe majordom cu o expresie luminată dintr-o dată de înţelegere.

Leto profită de ocazie pentru a împărţi ordine.

— Moneo, îngrijeşte-te să nu rămână nici o urmă a atacului. Nici o picătură de sânge, nici o zdreanţă de haină, nimic.

— Am înţeles, Doamne.

Idaho se răsuci, auzind zgomot în spate, şi observă că toţi supravieţuitorii, inclusiv răniţii pansaţi la repezeală, se adunaseră să asculte.

— Băgaţi de seamă cu toţii! se adresă Leto mulţimii din jurul carului. Nici o vorbă despre povestea asta. Să-i lăsăm pe tleilaxu să se întrebe ce se va fi întâmplat.

Apoi, către Idaho:

— Duncan, poţi să-mi explici cum de-au pătruns Dansatorii-Feţe într-o regiune în care n-ar trebui să circule liber decât fremenii mei de muzeu?

Idaho îi aruncă o privire involuntară lui Moneo.

— Doamne, e vina mea, rosti majordomul. Eu sunt cel care-a aranjat cu fremenii să-şi prezinte petiţia în locul acesta. Ba chiar i-am dat lui Duncan Idaho toate asigurările în legătură cu ei.

— Îmi amintesc că mi-ai vorbit de petiţie, zise Idaho.

— Mi-am spus că s-ar putea să te amuze, Doamne.

— Petiţiile nu mă amuză, mă deranjează. Şi cel mai mult mă deranjează petiţiile din partea unor oameni al căror unic scop în lucrurile orânduite de mine este de a fi păstrătorii vechilor forme.

— Doamne, m-am gândit doar că mi-ai vorbit de atâtea ori despre monotonia acestor călătorii la...

— Dar nici nu mă aflu aici pentru a risipi plictiseala altora!

— Doamne?

— Fremenii de muzeu nu înţeleg nimic din vechile cutume. Nu se pricep decât să le maimuţărească. Bineînţeles că treaba *asta* îi plictiseşte iar petiţiile lor încearcă tot timpul să introducă schimbări. *Asta* e ceea ce mă deranjează. N-am de gând să îngădui schimbări. Şi acum, în altă ordine de idei: cine te-a încunoştiinţat despre această presupusă petiţie?

— Fremenii înşişi, răspunse Moneo. O dele...

Se întrerupse, încruntându-se.

— Îi cunoşteai pe membrii acelei delegaţii?

— Fireşte, Doamne. Altminteri n-aş fi...

— Erau deja morţi, interveni Idaho.

Moneo îl privi nedumerit.

— Oamenii pe care-i cunoşteai dumneata fuseseră ucişi şi înlocuiţi de Dansatori-Feţe, îi explică Idaho.

— E o neglijenţă a mea, spuse Leto. Ar fi trebuit să vă învăţ pe toţi cum pot fi recunoscuţi cu certitudine Dansatorii-Feţe. Voi avea grijă să îndrept această omisiune, acum că încep să se dedea la nesăbuinţe.

— Dar de ce atâta nesăbuinţă? întrebă Idaho.

— Poate pentru a ne distrage atenţia de la altceva, opină Moneo.

Leto îi adresă un surâs. Sub tensiunea unei ameninţări personale, mintea majordomului funcţiona mai eficient. Îi greşise Domnului său luând nişte Dansatori-Feţe drept fremeni cunoscuţi. În momentul de faţă, avea sentimentul că serviciul său risca să depindă doar de acele calităţi pentru care îl alesese de la bun început Împăratul-Zeu.

— Iar acum avem timp să ne pregătim, rosti Leto.

— De la ce să ne distragă atenţia? întrebă Idaho.

— De la un alt complot în care sunt implicaţi, răspunse Leto. Se aşteaptă să-i pedepsesc cu asprime pentru acest atentat, dar consideră că persoana ta, Duncan, le oferă o suficientă marjă de siguranţă.

— Nu mi-a făcut impresia că se aşteptau să dea greş, zise Idaho.

— Dar au luat în considerare această posibilitate, spuse Moneo.

— Sunt încredinţaţi că n-am să-i distrug pentru că ei deţin celulele originale ale Duncanului meu, interveni Leto. Înţelegi, Duncan?

— Şi se înşeală? vru să ştie Idaho.

— S-ar putea să-şi facă prea multe iluzii, replică Leto. Apoi i se adresă lui Moneo: Nici un semn al celor întâmplate nu trebuie să transpară când vom ajunge la Onn. Uniformele să fie înlocuite, efectivele gărzilor complete... totul, aşa cum a fost.

— Sunt victime şi printre curteni, Doamne, spuse Moneo.

— Trimite după alţii!

Moneo se înclină.

— Am înţeles, Doamne.

— Şi să se aducă o capotă nouă pentru carul meu!

— La ordin, Doamne.

Leto retrase carul câţiva metri, îl întoarse şi, pornind în direcţia podului, îi strigă lui Idaho:

— Duncan, vino cu mine!

Mai întâi destul de încet, cu o reticenţă vizibilă în fiecare mişcare, Idaho îi lăsă pe Moneo şi pe ceilalţi, apoi, iuţind pasul, ajunse din urmă carul şi începu să meargă în dreptul cupolei deschise, privindu-l pe Leto.

— Ce nu-ţi convine, Duncan? întrebă Împăratul-Zeu.

— Chiar mă consideri Duncanul *tău?*

— Fireşte, la fel cum tu mă consideri Leto *al tău.*

— De ce n-ai *ştiut* de atacul ăsta?

— Graţie faimoasei mele preştiinţe?

— Da!

— Nu m-a mai preocupat de mult problema Dansatorilor-Feţe.

— Presupun că te va preocupa de acum încolo, nu?

— Nu în mod deosebit.

— De ce?

— Pentru că Moneo avea dreptate. Nu voi lăsa să mi se abată atenţia.

— Ar fi putut, într-adevăr, să te ucidă?

— Nu era exclus. Adevărul, Duncan, e că foarte puţini oameni îşi dau seama ce dezastru va fi dispariţia mea.

— Ce pun la cale tleilaxu?

— O capcană, cred. O capcană straşnică. Mi-au dat un semnal, Duncan.

— Ce semnal?

— Există o nouă escaladă în motivaţiile desperate care-i animă pe unii dintre supuşii mei.

Părăsiseră podul şi începuseră să urce spre locul unde se refugiase Leto în cursul atacului. Idaho mergea într-o tăcere posomorâtă.

Ajuns în vârf, Leto privi dincolo de stâncile îndepărtate, spre pustietatea Sareerului.

Lamentaţiile curtenilor care-şi pierduseră prieteni sau cunoscuţi în urma atacului continuau să răzbată dinspre porţiunea de drum aflată de partea cealaltă a podului. Cu auzul său ascuţit, Leto distingea glasul lui Moneo, care-i avertiza că

doliul nu putea să dureze prea mult. Mai aveau şi alţi prieteni la Citadelă şi ştiau cu toţii că răbdarea Împăratului-Zeu avea limite.

Lacrimile or să li se usuce şi pe buze îşi vor aşterne zâmbete ţepene înainte de-a ajunge la Onn, gândi Leto. *Îşi spun că le dispreţuiesc durerea! Dar ce importanţă au, de fapt, lucrurile acestea? Simplă supărare trecătoare pentru cei a căror existenţă este la fel de scurtă ca şi capacitatea de-a reflecta.*

Vederea deşertului avu darul să-l mai calmeze. Din locul în care se afla, nu putea să vadă fluviul de pe fundul canionului, fără a face o rotaţie completă şi a privi spre Oraşul Festiv. Bine măcar că Duncanul păstra tăcerea în timp ce mergea alături de car. Întorcându-şi puţin capul spre stânga, Leto întrezări o fâşie din Pădurea Interzisă! Prin contrast cu această frântură de peisaj înverzit, memoria lui văzu dintr-o dată Sareerul ca pe un vestigiu minuscul, o relicvă jalnică a deşertului planetar care, cândva, îi înfricoşa cu puterea şi măreţia sa pe toţi oamenii, inclusiv pe fremenii sălbatici care erau singurii ce se încumetau să-l cutreiere.

Fluviul, îşi spuse Leto. *Dacă m-aş întoarce, aş vedea ce-am realizat.*

Creat în mod artificial, defileul prin care Fluviul Idaho îşi rostogolea apele nu era decât o prelungire a breşei pe care Muad'Dib o spărsese cu lovituri nucleare în Scutul de Piatră, pentru a deschide calea legiunilor sale purtate de uriaşii viermi de nisip. Prin locul în care curgea acum apa, Muad'Dib îşi condusese fremenii, din norii de praf ai unei furtuni Coriolis, direct în istorie... *şi în ceea ce exista acum.*

Leto auzi paşii familiari ai lui Moneo, care urca anevoie panta. Majordomul se opri lângă Idaho şi-şi trase sufletul.

— În cât timp vom putea porni mai departe? întrebă Idaho.

Moneo îi făcu semn să tacă şi i se adresă lui Leto:

— Doamne, am primit un mesaj de la Onn. Surorile Bene Gesserit dau de ştire că tleilaxu au pus la cale un atentat într-un punct aflat undeva, chiar înainte de pod.

— Nu-i puţintel cam târziu? pufni ironic Idaho.

— Nu e vina lor, spuse Moneo. Comandanta gărzii de Păstrăvărese n-a vrut să le creadă.

Alţi membri ai Cortegiului Imperial începură să se ivească, unul câte unul, în vârful pantei. Unii arătau ca drogaţi, încă sub

influenţa şocului provocat de evenimente. Păstrăvăresele se agitau printre ei, încercând să le ridice moralul.

— Moneo, să fie retrasă garda care ţine sub pază delegaţia Bene Gesserit, ordonă Leto. Iar Surorilor transmite-le un mesaj. Comunică-le că audienţa lor rămâne pe ultimul loc, dar că n-au de ce să se teamă. Cei de pe urmă vor fi cei dintâi, aşa să le spui. Vor înţelege aluzia.

— Şi tleilaxu? întrebă Idaho.

Leto i se adresă tot lui Moneo:

— Da, tleilaxu. Le vom da un avertisment.

— Anume, Doamne?

— Când voi da eu ordin, şi nu mai devreme, ambasadorul Tleilaxului va fi biciuit în piaţa publică şi expulzat.

— Doamne!

— Nu eşti de acord?

— Dacă trebuie să păstrăm secretul asupra celor întâmplate... (Moneo aruncă o privire peste umăr)... ce explicaţie vom da pentru această pedeapsă?

— Nu vom da nici o explicaţie.

— N-o să menţionăm chiar nici un motiv?

— Nici unul.

— Dar, Doamne, vor începe să circule tot felul de zvonuri şi fabulaţii...

— Or să constate că reacţionez, Moneo! Să simtă puţin acea parte subterană a Împăratului-Zeu, care face unele lucruri fără să ştie, fiindcă nu are cele de trebuinţă pentru a şti.

— Asta va înspăimânta, Doamne.

Idaho, izbucnind într-un hohot de râs, se intercală între Moneo şi Carul Regal.

— I se face o mare favoare acestui ambasador! Au existat domnitori care l-ar fi executat perpelindu-l la foc mic.

Moneo i se adresă lui Leto de după umărul lui Idaho:

— Dar, Doamne, măsura asta le va confirma celor de pe Tleilax că atentatul a avut loc.

— Cei de pe Tleilax ştiu deja asta, replică Leto. Dar deocamdată preferă să tacă.

— Iar când vor constata că nici unul dintre atacatori nu se mai întoarce...

Idaho lăsă fraza în suspensie.

— Pricepi, Moneo? făcu Leto. Când ne vom face intrarea în

Onn, vii şi nevătămaţi, tleilaxu nu vor avea nici o îndoială că înfrângerea lor a fost zdrobitoare.

Moneo se uită spre Păstrăvăresele şi curtenii care ascultau, încremeniţi, această conversaţie. Rareori avuseseră vreunii din ei prilejul să asiste la un schimb de vederi atât de revelator între Împăratul-Zeu şi colaboratorii săi cei mai apropiaţi.

— Când va da Domnul ordinul pentru pedepsirea ambasadorului? întrebă Moneo.

— În timpul audienţei.

Leto auzi în momentul acela zgomot de ornitoptere.

Ridicând ochii, zări. scânteierea în soare a aripilor şi a rotoarelor iar, când îşi concentră privirea, desluşi capota de schimb pentru carul său, agăţată sub una dintre aeronave.

— Capota avariată să fie dusă înapoi la Citadelă şi reparată, Moneo, spuse Leto, fără a-şi lua ochii de la toptere. Dacă se vor pune întrebări, spune-le meşterilor să explice că-i vorba de-o recondiţionare de rutină, îndepărtarea unor zgârieturi provocate de o rafală mai puternică de nisip.

Moneo oftă.

— Da, Doamne. Vom face precum porunceşti.

— Haide, Moneo, capul sus! zise Leto. O să mergi lângă mine când vom porni mai departe.

Apoi, întorcându-se către Idaho:

— Duncan, ia câteva Păstrăvărese şi cercetaţi drumul, în faţă.

— Crezi că ar mai putea urma un atac? întrebă Idaho.

— Nu, dar aşa vor avea şi gărzile ceva de făcut. Şi cere o uniformă noua. N-aş vrea să te văd purtând veşminte contaminate de mârşavii tleilaxu.

Idaho se grăbi să execute ordinele.

Leto îi făcu semn lui Moneo să se apropie. Când faţa majordomului se află la mai puţin de un metru de-a sa, Leto rosti cu voce foarte scăzută:

— Trebuie să reţii o lecţie din treaba asta, Moneo.

— Doamne, ştiu că ar fi trebuit să bănuiesc prezenţa Dansa...

— Nu-i vorba de Dansatorii-Feţe! Lecţia e pentru fiica ta.

— Siona? Ce legătură...

— Să-i spui aşa: în felul ei foarte fragil, e aidoma acelei forţe dinlăuntrul meu, care acţionează fără să ştie; din cauza ei, sunt

nevoit să-mi amintesc ce înseamnă să fii om… şi să iubeşti.

Moneo îl privi lung pe Leto, fără să înţeleagă.

— Transmite-i doar acest mesaj, zise Leto. Nu-i nevoie să-ţi baţi capul să-l înţelegi. Repetă-i doar ce ţi-am spus eu.

— Cum porunceşte, Domnul, murmură Moneo, retrăgându-se câţiva paşi.

Leto închise cupola, solidarizând ansamblul capotei pentru a putea fi demontat şi înlocuit de echipa ce se apropia dinspre topterele care aterizaseră.

Moneo se întoarse şi privi grupul curtenilor, aflat la oarecare distanţă, pe porţiunea plată a şoselei. Observă atunci un lucru pe care nu-l remarcase mai înainte şi care ieşise la iveală, fără doar şi poate, în urma zăpăcelii ce pusese stăpânire pe oameni în momentul atacului. Unii dintre curteni se echipaseră — în mod discret, iniţial — cu dispozitive miniaturale menite să le amplifice auzul. Era limpede că trăseseră cu urechea. Iar asemenea dispozitive nu puteau preveni decât de pe Ix.

Va trebui să avertizez Duncanul şi Garda, gândi Moneo.

Fără să ştie de ce, descoperirea i se păru simptomul unei anumite putreziciuni din societatea lor. Cum puteau interzice folosirea unor astfel de obiecte, când mai toţi curtenii şi Păstrăvăresele ştiau sau bănuiau că ixienii îi procurau Împăratului-Zeu tot felul de maşini interzise?

Încep să am oroare de apă. Pielea păstrăvului de nisip, care îmi impulsionează metamorfoza, a dobândit sensibilităţile viermelui. Moneo şi multe dintre gărzile mele şi-au dat seama de această aversiune. Dar numai Moneo bănuieşte adevărul, şi anume că e vorba de o bornă importantă pe calea metamorfozei. Pentru mine, este un semn al apropierii sfârşitului, nu atât de curând pe cât măsoară Moneo timpul, dar destul de curând pentru măsura în care-l îndur eu. Pe vremea Dunei, păstrăvii de nisip se

năpusteau pur şi simplu asupra apei, şi asta a fost o problemă în primele stadii ale simbiozei noastre. Forţa voinţei mele a reuşit, pe atunci, să controleze acest tropism, până ce am ajuns la un moment de echilibru. Acum însă trebuie să evit apa deoarece nu mai există alţi păstrăvi de nisip în afara creaturilor semisomnolente ale epidermei mele. Fără păstrăvi de nisip, care să prefacă din nou lumea aceasta într-un deşert, Shai-Hulud nu va apărea; viermii de nisip nu-şi pot desăvârşi evoluţia decât într-un ţinut fără pic de apă. Eu sunt unica lor speranţă.

Jurnalele Furate

ERA MIJLOCUL DUPĂ-AMIEZII când Cortegiul Imperial coborî ultima pantă a Căii Regale şi ajunse la marginile Oraşului Festiv. Mulţimile ieşite în întâmpinare se înşirau de-o parte şi de alta a străzilor, ţinute în loc de cordoane strânse de Păstrăvărese vânjoase, cu bastoanele paralizatoare încrucişate pentru a forma un lanţ de protecţie.

O explozie de urale izbucni în clipa în care cortegiul îşi făcu apariţia la intrarea în oraş. Apoi cordoanele de Păstrăvărese începură să psalmodieze la unison:

— Siaynoq! Siaynoq! Siaynoq!

Cuvântul-incantaţie, răsfrânt de zidurile înalte ale blocurilor ce încadrau străzile, avu un efect straniu asupra mulţimii neiniţiate a-i înţelege semnificaţiile. Un val de tăcere se prelinse de-a lungul bulevardelor înţesate, în timp ce gărzile îşi urmau litania. Oamenii priveau parcă hipnotizaţi amazoanele înarmate cu bastoane paralizatoare, care protejau trecerea Carului Regal şi psalmodiau refrenul lor magic, cu ochii ţintă la chipul Domnului lor.

Idaho, mergând în spatele carului împreună cu Păstrăvăresele de sub comanda sa, auzea pentru prima oară litania şi simţi cum i se ridică perii de pe ceafă.

Moneo păşea alături de car, fără a privi nici la stânga, nici la dreapta. Odată, îl întrebase pe Împăratul-Zeu despre sem-

nificaţia cuvântului psalmodiat de Păstrăvărese. Se aflau, pe atunci, în sala de audienţă situată sub piaţa centrală a Oraşului Festiv, iar Moneo era zdrobit de oboseală după ce-şi petrecuse o zi întreagă dirijând şuvoiul demnitarilor de tot felul care veneau să asiste la Festivităţile Decenale.

— Nu le acord Păstrăvăreselor mele decât un singur ritual, spusese Leto.

— Dar ce legătură are cu acel cuvânt pe care-l psalmodiază într-una, Doamne?

— Ritualul se numeşte Siaynoq, Sărbătoarea lui Leto. Slăvirea persoanei mele, în prezenţa mea.

— E un ritual străvechi, Doamne?

— A existat la fremeni înainte de-a se numi fremeni. Dar cheile tainei acestor Festivităţi au murit o dată cu cei din vechime. Sunt singurul care şi le mai aminteşte astăzi. Perpetuez acest ritual după chipul şi asemănarea mea şi pentru propriile mele scopuri.

— Înseamnă că fremenii de muzeu nu-l practică, Doamne?

— Niciodată. Este ritualul meu şi numai al meu. Îmi revendic acest drept etern pentru că eu *sunt* acest ritual.

— E un cuvânt straniu, Doamne. N-am mai auzit niciodată ceva asemănător.

— Odinioară avea multe semnificaţii, Moneo. Dacă am să ţi le dezvălui, vei şti să păstrezi secretul?

— Cum porunceşte Domnul!

— Să nu divulgi nimănui secretul şi să nu împărtăşeşti nici Păstrăvăreselor ceea ce-ţi voi spune acum.

— Jur, Doamne.

— Bine. Siaynoq înseamnă omagiul adus celui al cărui grai poartă pecetea sincerităţii. Înseamnă aducerea aminte a lucrurilor rostite cu sinceritate.

— Dar, Doamne, sinceritatea nu înseamnă, de fapt, încrederea — *credinţa* — acordată propriilor spuse?

— Ba da, însă Siaynoq conţine şi ideea de lumină, în sensul de lumină care dezvăluie realitatea. Pui mereu în lumină ceea ce vezi.

— Realitatea... e un cuvânt foarte echivoc, Doamne.

— Într-adevăr! Dar Siaynoq vrea să zică şi fermentaţie, pentru că realitatea — sau credinţa într-o anumită realitate, ceea ce este acelaşi lucru — eliberează întotdeauna în univers

un ferment.
— Toate acestea într-un singur cuvânt, Doamne?
— Mai mult chiar! Siaynoq conţine chemarea la rugăciune în numele Arhivistei Celeste, Sihaya, care interoghează pe toţi nou-morţii.
— Grea încărcătură pentru un singur cuvânt, Doamne!
— Cuvintele pot să poarte orice încărcătură vrem noi. Tot ce se cere e să existe un consens şi o tradiţie pe care să se întemeieze.
— De ce nu trebuie să le vorbesc despre asta Păstrăvăreselor, Doamne?
— Fiindcă acest cuvânt le e rezervat numai lor. Ar fi jignitor dacă ar afla că am împărtăşit unui bărbat secretul acesta.
Moneo strânse din buze amintindu-şi de acea explicaţie în timp ce străbătea Oraşul Festiv alături de Carul Regal. De atunci, avusese numeroase prilejuri să le audă pe Păstrăvărese slăvind cu incantaţia lor prezenţa Împăratului-Zeu şi chiar adăugase el însuşi unele înţelesuri noi acelui straniu cuvânt.
Înseamnă mister şi prestigiu. Înseamnă putere. Evocă autorizaţia de a acţiona în numele Zeului.
— Siaynoq! Siaynoq! Siaynoq!
Cuvântul avea o rezonanţă aspră în urechile lui Moneo.
Ajunseseră în inima oraşului, aproape de piaţa centrală. Soarele care scăpăta în spatele procesiunii părea să lumineze calea cu razele lui oblice, făcând să strălucească veşmintele pline de pitoresc ale cetăţenilor şi feţele ridicate ale Păstrăvăreselor din cordoanele de ordine.
În escorta din spatele carului, Idaho reuşi să-şi înăbuşe prima reacţie de nelinişte la auzul litaniei şi îi ceru explicaţii uneia dintre Păstrăvăresele care mergeau lângă el.
— Nu-i un cuvânt destinat bărbaţilor, răspunse ea. Dar câteodată Domnul împărtăşeşte Siaynoqul cu un Duncan.
Modul ăsta de exprimare: un *Duncan!*
Îl iscodise deja pe Leto în legătură cu asta şi nu-i plăcuse nici răspunsul lui, la fel de misterios şi de evaziv:
— O să afli destul de curând.
Alungând incantaţia Păstrăvăreselor în planul secund al atenţiei sale, Idaho începu să privească în jur cu o curiozitate de turist. În cursul pregătirii pentru funcţia de Comandant al Gărzii, se interesase de istoria oraşului Onn şi, printre altele, Leto îl

informase, cu o ironie pe care Idaho o împărtăşea pe de-a-ntregul, că aşezarea fusese construită în apropierea Fluviului Idaho.

În ziua aceea se aflau într-una din sălile-verande ale Citadelei, unde lumina dimineţii se revărsa de pretutindeni şi unde Păstrăvăresele arhivare dispuseseră mese mari pe care desfăşuraseră hărţi şi planuri ale Sareerului şi ale Onnului. Leto urcase carul pe o rampă de la înălţimea căreia avea o vedere de ansamblu asupra întregului material cartografic. Idaho studiase îndelung planul general al Oraşului Festiv.

— Curioasă topografie pentru un oraş, rosti el meditativ.

— Răspunde unei cerinţe fundamentale: observarea în cele mai bune condiţii a apariţiilor în public ale Împăratului-Zeu.

Idaho ridică ochii spre enormul trup segmentat ce ocupa carul, apoi privi faţa lui Leto, înconjurată de bizara ei glugă plisată. Se întrebă dacă avea să vină vreodată ziua în care nu-i va mai fi greu să se uite la chipul acela straniu.

— Dar asta se întâmplă doar o dată la zece ani, spuse el.

— Cu ocazia Marii Împărtăşanii, da.

— Şi în restul timpului oraşul rămâne închis?

— Funcţionează ambasadele, birourile şi agenţiile de comerţ, şcolile de Păstrăvărese, serviciile de reparaţii şi întreţinere, muzeele şi bibliotecile.

— Cât spaţiu ocupă ele? făcu Idaho, ciocănind cu degetele în planul oraşului. Cel mult o zecime din suprafaţa totală?

— Mai puţin.

Idaho îşi plimbă gânditor privirea de la un capăt la altul al planşei.

— Mai există şi alte motive pentru această urbanistică?

— Totul gravitează în jurul necesităţilor legate de apariţiile publice ale persoanei mele.

— Trebuie să existe cadre de conducere, funcţionari, chiar şi simpli muncitori. Unde locuiesc toţi aceştia?

— Mai ales în suburbii.

Idaho arătă un sector al planului.

— Ce-i cu imobilele astea în amfiteatru?

— Observă mai bine terasele, Duncan.

— De jur-împrejurul pieţei. (Idaho se apleacă pentru a observa mai îndeaproape desenul.) Piaţa asta are un diametru de doi kilometri!

— Urmăreşte aşezarea teraselor — una după alta, în trepte ce urcă până la marile edificii-turn care formează cercul exterior. În turnuri locuieşte elita.

— Şi eşti expus vederii tuturor, când te afli în piaţă?

— Nu-ţi place treaba asta?

— Nu te protejează nici măcar o barieră de energie!

— Reprezint o ţintă ademenitoare, într-adevăr.

— Pentru ce faci asta?

— Există un mit frumos în legătură cu ideea după care a fost conceput Onnul. Cultiv acest mit şi-i încurajez propagarea. Se spune că ar fi fost cândva un popor al cărui suveran era obligat, o dată pe an, să se plimbe, pe întuneric, fără arme şi fără armură, printre supuşii săi. Trebuia să-şi petreacă noaptea umblând pe străzi, îmbrăcat în costum fosforescent, în vreme ce supuşii lui aveau, cu această ocazie, libertatea de a se îmbrăca din cap până-n picioare în negru şi nu-i căuta nimeni de arme.

— Ce legătură are cu Onnul... şi cu persoana ta?

— E limpede că, dacă suveranul supravieţuia acelei nopţi, era un suveran bun.

— Pe supuşii tăi nu-i controlează nimeni dacă au sau nu arme?

— Nu în mod făţiş.

— Crezi că oamenii văd în tine întruchiparea acestui mit.

Nu fusese o întrebare.

— Mulţi oameni, da.

Idaho privi fix chipul din mijlocul capişonului cenuşiu. Ochii albastru-în-albastru îi întoarseră o privire lipsită de orice expresie.

Ochii melanjului, gândi Idaho. Dar Leto susţinea că nu mai consuma deloc mirodenie. Organismul, spunea el, îi furniza tot melanjul pe care i-l cerea dependenţa.

— Nu-ţi plac nici sfânta mea obscenitate, nici liniştea mea impusă cu forţa, zise Leto.

— Nu-mi place jocul tău de-a zeul!

— Şi totuşi, un zeu poate conduce Imperiul în acelaşi mod în care un şef de orchestră dirijează o simfonie. Prestaţia mea nu-i limitată decât de faptul că sunt nevoit să rămân pe Arrakis. Trebuie să dirijez simfonia de aici.

Idaho clătină din cap şi privi din nou planul oraşului.

— Ce sunt clădirile din spatele turnurilor?

— Locuri de cazare pentru vizitatori mai puţin importanţi.
— N-au vedere spre piaţă.
— Dar camerele sunt dotate cu aparate ixiene care retransmit imaginea mea.
— Pe când cei din cercul interior te văd în direct. Cum faci pentru a ajunge în mijlocul pieţei?
— O platformă subterană se înalţă din centru şi mă înfăţişează poporului.
— Care te aclamă?
Idaho privi ţintă în ochii lui Leto.
— Are voie să mă aclame.
— Voi, Atreizii, v-aţi considerat întotdeauna figuri istorice.
— Foarte bine că înţelegi însemnătatea aclamaţiilor.
Idaho reveni cu privirea la harta Onnului.
— Aici sunt şcolile de Păstrăvărese?
— Da. Lângă mâna ta stângă e chiar academia unde a fost trimisă pentru a-şi desăvârşi educaţia Siona. A intrat la vârsta de zece ani.
— Siona... rosti gânditor Idaho. Trebuie să aflu mai multe despre fata asta.
— Te asigur că nimic nu-ţi va împiedica satisfacerea acestei dorinţe.
O diminuare a litaniei Păstrăvăreselor, de care deveni brusc conştient, îl smulse pe Idaho din reverie. În faţă, Carul Regal începuse să coboare, pe o rampă lungă, spre subteranele pieţei. Idaho, aflat încă la lumina zilei, ridică ochii spre înaltele turnuri scânteietoare, spre acea realitate pentru care planurile oraşului nu-l pregătiseră. Terasele giganticului amfiteatru circular ce înconjura piaţa erau înţesate de oameni — o mulţime care privea în tăcere procesiunea.
Elita nu aclamă, gândi Idaho. Tăcerea mulţimii de pe terase îl umplu de presimţiri rele.
Câteva clipe mai târziu, intră pe rampa-tunel şi nu mai văzu piaţa. Incantaţia Păstrăvăreselor se estompă şi se stinse, înlocuită de zgomotul în mod bizar amplificat al paşilor procesiunii.
Curiozitatea învinse sentimentul apăsător de aprehensiune al lui Idaho. Privi în jur. Tunelul era iluminat artificial şi avea o lărgime impresionantă. Idaho estimă la şaptezeci numărul persoanelor care-ar fi putut merge umăr la umăr prin galeria ce

ducea spre străfundurile pieţei. Aici nu exista nici o mulţime ieşită în întâmpinarea cortegiului, ci doar un şir rarefiat de Păstrăvărese care urmăreau în tăcere trecerea Zeului lor.

Amintirea planurilor pe care le consultase îi permitea lui Idaho să-şi facă o idee destul de precisă despre dispunerea imensului complex subteran — un fel de oraş în Oraş, un loc în care doar Împăratul-Zeu, curtenii săi şi Păstrăvăresele aveau dreptul să circule fără escortă. Dar hărţile şi planurile nu dezvăluiseră nicicum prezenţa pilonilor masivi care apăreau din loc în loc, a vastelor zone cufundate în penumbră, ce dădeau impresia de spaţii aflate sub o pază severă, şi a liniştii sinistre în care răsunau doar zgomotul paşilor şi scrâşnetul roţilor de la carul lui Leto.

Idaho privi brusc spre Păstrăvăresele înşirate de-a lungul tunelului şi îşi dădu seama că buzele lor se mişcau la unison pentru a pronunţa un cuvânt mut, pe care-l recunoscu fără greş:

Siaynoq!

"Din nou Festivităţile, aşa repede?" a întrebat Domnul Leto.

"Au trecut zece ani", a răspuns majordomul.

Credeţi că mirarea Domnului Leto denotă o necunoaştere a trecerii timpului?

Istoria Orală

ÎN PERIOADA AUDIENŢELOR PARTICULARE dinaintea Festivităţilor propriu-zise, multă lume remarcă faptul că Împăratul-Zeu petrecea mai mult timp decât era prevăzut cu noua ambasadoare ixiană, tânăra Hwi Noree.

Aceasta fusese escortată, pe la mijlocul dimineţii, de două Păstrăvărese aflate încă sub influenţa emoţiilor din prima zi. Sala pentru audienţe private, situată sub piaţa centrală, era scăldată într-o lumină strălucitoare. Încăperea avea vreo cincizeci de metri lungime şi cam treizeci şi cinci lăţime. Pereţii erau decoraţi cu vechi tapiserii fremene, a căror urzeală din

inestimabila fibră de mirodenie era pusă în valoare de motivele ornamentale realizate cu pietre preţioase şi metale rare. Nuanţele de roşu închis, atât de dragi vechilor fremeni, predominau. Pardoseala, în cea mai mare parte transparentă, era alcătuită din plăci de cristal iradiant, sub care înotau peşti exotici. Pânza de apă limpede şi albastră de dedesubt era perfect izolată, nelăsând să pătrundă nici un pic de umiditate în interiorul sălii, dar apropierea ei rămânea destul de tulburătoare pentru Leto, care trona pe o estradă capitonată, la extremitatea opusă intrării.

Primul lucru pe care îl remarcă Leto văzând-o pe Hwi Noree fu asemănarea izbitoare cu unchiul ei, Malky. Dar mişcările cumpătate şi mersul cu paşi măsuraţi constituiau o deosebire la fel de izbitoare. Ca şi Malky, Hwi Noree avea pielea smeadă şi o faţă ovală, cu trăsături regulate. Susţinea, cu ochi căprui, calmi, privirea lui Leto. Iar părul ei, în loc să fie cărunt, ca al lui Malky, era de un castaniu luminos.

Hwi Noree iradia o pace interioară, căreia Leto îi simţi influenţa răspândindu-se pe măsură ce tânăra femeie se apropia. Se opri la şase paşi de estradă, într-o atitudine de echilibru perfect, care nu se datora câtuşi de puţin întâmplării.

Din ce în ce mai tulburat, Leto percepu la noua ambasadoare semnele subtile ale unei maşinaţii ixiene. Era clar că ixienii avansaseră spectaculos cu programul lor de selecţie genetică a indivizilor destinaţi unor funcţii specifice. Funcţia lui Hwi Noree era, din păcate, cât se poate de evidentă: fusese trimisă pentru a-l fermeca pe Împăratul-Zeu, pentru a descoperi o fisură în cuirasa lui.

Cu toate acestea, încă din primele minute ale întrevederii, Leto constată că prezenţa ei îi făcea realmente plăcere. Hwi Noree stătea într-un căuş de lumină solară, pe care o dirija în sală un sistem de prisme ixiene. Toată partea dinspre estradă a încăperii era scăldată în această lumină aurie, centrată pe ambasadoare, în timp ce în spatele Împăratului-Zeu domnea o penumbră în care vegheau, nemişcate, douăsprezece Păstrăvărese surdo-mute.

Hwi Noree purta o robă simplă din *ambiel* violet, având drept unică podoabă un pandantiv de argint pe care era gravat simbolul Ix. De sub tivul de jos al robei se iveau vârfurile unor sandale uşoare de aceeaşi culoare cu veşmântul.

— Ştii, o întrebă Leto, că l-am ucis pe unul dintre strămoşii dumitale?

Ea schiţă un zâmbet.

— Unchiul meu, Malky, a avut grijă să includă această informaţie încă din prima etapă a pregătirii mele, Doamne.

În timp ce vorbea, Leto îşi dădu seama că o partea educaţiei ei fusese coordonată de Bene Gesserit. Se vedea din felul în care ştia să-şi controleze reacţiile, să sesizeze nuanţele din subtextul unei conversaţii. Era însă evident că influenţa Bene Gesserit se exercitase cu deosebită delicateţe, fără a aduce vreo atingere sensibilităţii naturale a caracterului ei.

— Ai fost prevenită că voi aduce în discuţie subiectul acesta, zise el.

— Da, Doamne. Ştiu că acel strămoş al meu a avut îndrăzneala să vină aici cu o armă pentru a o folosi împotriva Ta.

— La fel ca şi predecesorul dumitale. Ţi s-a spus şi asta?

— N-am aflat decât după sosirea mea pe Arrakls, Doamne.

Inconştienţi, amândoi! Dar cum de l-ai cruţat pe predecesorul meu?

— În vreme ce pe strămoşul dumitale nu l-am cruţat?

— Da, Doamne.

— Kobat, predecesorul dumitale, mi-a fost mai util în calitate de mesager.

— Înseamnă că mi s-a spus adevărul, rosti ea. Apoi, surâzând iarăşi, adăugă: Nu întotdeauna te poţi aştepta la adevăr de la apropiaţi sau de la superiori.

Remarca fusese atât de sinceră, încât Leto nu-şi putu reţine un hohot de râs. Dar chiar în timp ce râdea, îşi dădu seama că Hwi Noree poseda încă Spiritul Primei Deşteptări, acea conştiinţă elementară care însoţea şocul naşterii perceptive. Era vie!

— Aşadar nu-mi porţi pică fiindcă ţi-am omorât strămoşul? întrebă el.

— A încercat să te asasineze! Mi s-a spus, Doamne, că l-ai zdrobit cu propriul Tău trup.

— Exact.

— Şi că, mai apoi, ai întors arma asupra Augustei Tale Persoane pentru a-i demonstra ineficacitatea... deşi era cel mai perfecţionat laser care se fabrica pe Ix la vremea aceea.

— Martorii au relatat corect întâmplarea, zise Leto.

Şi gândi: *Ceea ce demonstrează câtă încredere se poate avea în martori!* Realitatea istorică era că descărcase într-adevăr laserul, dar ţintind numai corpul său segmentat, nicidecum apendicii palmaţi sau faţa care, ca şi mâinile, erau vulnerabile. Trupul prevermiform poseda o remarcabilă capacitate de absorbţie a căldurii, pe care metabolismul său o transforma în oxigen.

— Nu m-am îndoit niciodată de veridicitatea acestei relatări, spuse Hwi Noree.

— De ce-au găsit cu cale ixienii să reitereze această încercare stupidă?

— Nu mi s-a spus, Doamne. Poate că ambasadorul Kobat a acţionat din proprie iniţiativă.

— Nu cred. Dar m-am gândit că, poate, tot ce-au dorit conducătorii voştri a fost moartea celui pe care-l desemnaseră drept asasin.

— Moartea lui Kobat?

— Nu, moartea celui pe care îl aleseseră pentru a folosi arma.

— Despre cine e vorba, Doamne? Nu ştiu nimic.

— N-are importanţă. Cunoşti declaraţia mea în urma gestului necugetat al strămoşului dumitale?

— Ai ameninţat poporul meu cu represalii cumplite în cazul în care un asemenea act de violenţă ar mai fi pus vreodată la cale.

Hwi Noree lăsă ochii în jos, dar nu înainte ca Leto să întrevadă o licărire de hotărâre nestrămutată în privirea ei. Era decisă să facă tot ce-i stătea în puteri pentru a-i domoli mânia.

— Am promis că nici unul din voi nu va scăpa urgiei mele, spuse el.

Ea ridică brusc capul, privindu-l în ochi.

— Da, Doamne.

De data aceasta, atitudinea ei dezvăluia teama, pentru propria-i persoană.

— Nimeni nu poate să-mi scape, nici măcar cei din colonia pe care degeaba aţi înfiinţat-o recent în sectorul...

Şi Leto numi coordonatele cosmice standard ale unei noi colonii pe care ixienii o întemeiaseră în secret într-o zonă în care o credeau situată cu mult dincolo de hotarele Imperiului său.

Hwi Noree nu păru câtuşi de puţin surprinsă.

— Doamne, rosti ea, cred că tocmai deoarece am avertizat că nu se poate să nu cunoşti lucrul acesta am fost numită ambasadoare.

Leto o studie cu şi mâi multă atenţie. *Cu ce sunt, de fapt, confruntat?* se întreba. Observaţia lui Hwi Noree fusese subtilă şi pătrunzătoare. Ixienii, era sigură de asta, îşi spuseseră că distanţa şi costurile de transport extraordinar de mari erau suficiente pentru a izola noua lor colonie. Hwi Noree îşi exprimase părerea contrarie. Avea însă convingerea că tocmai această luare de poziţie fusese motivul pentru care stăpânii ei o desemnaseră în postul de ambasadoare. Un asemenea raţionament spunea multe despre prudenţa ixienilor. Se gândiseră că, astfel, vor avea o prietenă la Curte, care însă va fi considerată a-i fi prietenă şi Împăratului-Zeu. Da, schema începea să se contureze. Încă de la începutul domniei sale, le dezvăluise ixienilor că ştia cu exactitate locul în care se afla faimosul Nucleu Ixian centrul în principiu absolut secret al federaţiei tehnologice pe care o guvernau. Ixienii nu se îndoiseră niciodată de păstrarea acestui secret pentru care plăteau sume fabuloase Ghildei Spaţiale. Leto însă îl descoperise graţie observaţiilor şi deducţiilor preştiente... precum şi consultării memoriilor sale lăuntrice, printre care se numărau destule aparţinând unor ixieni.

La vremea respectivă, Leto îi avertizase pe ixieni că-i va pedepsi cu asprime în cazul în care vor întreprinde ceva împotriva lui. Ei se arătaseră consternaţi şi învinuiseră de trădare Ghilda. Dar Leto răspunsese cu un enorm hohot de râs, care-i lăsase descumpăniţi. Apoi îi informase, pe un ton glacial şi acuzator, că el nu avea nevoie nici de spioni, nici de turnători, nici de oricare dintre celelalte artificii obişnuite ale guvernării.

Nu credeau că era cu adevărat Zeu?

Câtăva vreme, după aceea, ixienii se arătaseră extrem de serviabili la toate solicitările lui. Leto însă nu abuzase de această relaţie. Cererile sale erau modeste: o maşină pentru cutare lucru, un aparat pentru cutare altul. Era suficient să descrie serviciul de care avea nevoie şi ixienii îi livrau în scurt timp jucăria tehnologică necesară. O singură dată încercaseră să strecoare un instrument al morţii, ascuns într-una dintre maşinile furnizate. Leto masacrase întreaga delegaţie ixiană înainte chiar de-a apuca să dezambaleze obiectul.

Hwi Noree aştepta răbdătoare în timp ce Leto medita la toate acestea. Nu lăsa să transpară nici cel mai mic semn de nervozitate.

Minunat, gândi el.

Din perspectiva îndelungatei sale legături cu ixienii, Leto simţea că această nouă situaţie era de natură să-i revigoreze fluidele vitale. De obicei, necesităţile, pasiunile şi paroxismele care-l animau ardeau mocnit. Adesea, avea sentimentul că-şi trăise traiul. Dar iată că prezenţa acestei Hwi Noree arăta că era nevoie de el. Faptul nu-i displăcea. Se gândea chiar că n-ar fi fost exclus ca ixienii să fi obţinut un succes parţial cu maşina lor menită să amplifice preştiinţa liniară a Navigatorilor Ghildei. Un infim *bip* în şuvoiul unor evenimente mai importante ar fi putut foarte bine să-i scape. Oare chiar s-ar putea construi o asemenea maşină? Ce minune ar fi! Refuza cu tot dinadinsul să-şi folosească propriile puteri pentru a investiga până şi cel mai mărunt indiciu al unei asemenea posibilităţi.

Vreau să am parte de o surpriză!

Îi adresă lui Hwi un surâs blajin.

— Cum ai fost pregătită pentru a-mi face curte? o întrebă.

Ea nici nu clipi.

— Sunt înzestrată cu o gamă de reacţii memorizate pentru circumstanţe dintre cele mai felurite, răspunse. Le-am învăţat, după cum mi s-a cerut, dar n-am de gând să le folosesc.

Adică tocmai ce vor ei, gândi Leto.

— Să le comunici stăpânilor dumitale, spuse, că eşti exact genul de momeală care trebuia să mi se vâre sub nas.

Ea înclină capul.

— Dacă aşa-i place Domnului...

— *Tu* îi placi.

Şi Leto îşi îngădui, atunci, un scurt sondaj temporal pentru a examina viitorul imediat al lui Hwi, urmărind astfel şi câteva fire din trecutul ei. Hwi apărea într-un viitor fluid, un curent ce putea fi supus multor devieri. Avea s-o cunoască pe Siona numai întâmplător, dar dacă nu... Semnele de întrebare se perindară prin mintea lui Leto. Un Navigator al Ghildei îi povăţuia pe ixieni şi nu încăpea îndoială că detectase anomalia pe care-o cauza Siona în ţesătura timpului. Credea într-adevăr acel Navigator că era în stare să-i protejeze de detecţia Împăratului-Zeu?

Sondajul temporal dură câteva minute, dar Hwi nu se foi nici

măcar o singură dată. Leto o examină cu atenţie. Părea insensibilă la durată, situată *în afara* timpului şi cufundată într-un calm desăvârşit. Niciodată până atunci Leto nu avusese prilejul să întâlnească un muritor obişnuit capabil să aştepte astfel înaintea lui, fără a da semne de nervozitate.

— Unde te-ai născut, Hwi? întrebă el.

— Chiar pe Ix, Doamne.

— Mă interesează datele exacte: oraşul, strada, clădirea, din ce părinţi, care-au fost oamenii din jurul tău, prietenii, colegii de şcoală… toate astea.

— Nu mi-am cunoscut părinţii, Doamne. Mi s-a spus că au murit când mai eram încă în leagăn.

— Şi ai crezut?

— La început… da. Mai târziu, am plăsmuit fantasme. La un moment dat, mi-am închipuit chiar că Malky era tatăl meu… dar…

Clătină din cap.

— Nu-ţi plăcea unchiul tău, Malky?

— Nu, deloc. Dar, ce-i drept, îl admiram.

— Exact reacţia mea, zise Leto. Şi prietenii? Studiile?

— Învăţătorii şi profesorii mei au fost, cu toţii, specialişti, inclusiv câteva Surori Bene Gesserit anume aduse pentru a-mi antrena controlul emoţiilor şi simţul observaţiei. Malky zicea tot timpul că eram hărăzită sa îndeplinesc lucruri măreţe.

— Prietenii?

— Nu cred c-am avut vreodată prieteni adevăraţi… ci doar persoane care au fost introduse în anturajul meu pentru desăvârşirea anumitor particularităţi ale educaţiei mele.

— Dar acele lucruri măreţe pentru care erai hărăzită… ţi-a vorbit vreodată cineva despre ele?

— Malky mi-a mărturisit că eram pregătită cu scopul de a te fermeca, Doamne.

— Câţi ani ai, Hwi?

— Nu-mi cunosc vârsta exactă. Vreo douăzeci şi şase de ani, cred. Nu mi-am sărbătorit niciodată ziua de naştere. Nici n-am ştiut că există aşa ceva, până în ziua în care una dintre profesoarele mele şi-a motivat astfel o absenţă. N-am mai văzut-o niciodată pe acea profesoară.

Lui Leto, aceste explicaţii i se păreau fascinante. Tot ce observase îl încredinţa că nu existase nici cea mai mică

intervenţie tleilaxu asupra acestei cărni ixiene. Era clar că Hwi Noree nu provenea dintr-o cuvă axlotl tleilaxu. Pentru ce atâtea ascunzişuri, atunci?

— Unchiul tău, Malky, ştie ce vârstă ai?

— Tot ce se poate. Dar nu l-am mai văzut de câţiva ani buni.

— Nu ţi-a spus *nimeni,* niciodată, câţi ani ai?

— Nu.

— Cum îţi explici asta?

— Poate s-a crezut că nu mă interesează, fiindcă n-am întrebat niciodată.

— Şi nu te interesa?

— Ba da.

— Atunci de ce n-ai întrebat?

— La început, m-am gândit că trebuie să existe pe undeva vreun document în legătură cu asta. Am căutat. N-am găsit nimic. Atunci am tras concluzia că, şi dacă aş fi întrebat, n-aş fi primit nici un răspuns.

— Pentru ceea ce-mi spune despre tine, Hwi, răspunsul acesta îmi place *foarte* mult. Nici eu nu-ţi cunosc obârşia, dar pot să emit o ipoteză lămuritoare în legătură cu locul naşterii tale.

Ochii ei îl fixară cu o intensitate în care nu exista nici cea mai mică urmă de prefăcătorie.

— Te-ai născut în interiorul acelei maşini pe care stăpânii tăi încearcă s-o pună la punct în folosul Ghildei, zise Leto. Tot acolo ai fost şi concepută. S-ar putea foarte bine ca Malky să fi fost tatăl tău. Asta nu are nici o importanţă. Eşti la curent cu existenţa acestei maşini, Hwi?

— Pe Ix se crede că nu, Doamne, dar...

— O altă indiscreţie a vreuneia dintre profesoarele tale?

— Chiar a unchiului meu.

Leto dădu drumul unui hohot de râs.

— Ce potlogar! exclamă el. Mare potlogar!

— Doamne?

— Aşa a-nţeles să se răzbune pe stăpânii voştri. Nu i-a plăcut când l-au rechemat de la curtea mea. Mi-a şi spus, la vremea respectivă, că înlocuitorul lui era mai mult decât imbecil.

Hwi Noree ridică din umeri.

— Unchiul meu era un tip complicat.

— Ascultă-mă cu atenţie, Hwi. Unele dintre legăturile tale,

aici, pe Arrakis, s-ar putea să te pună în pericol. Te voi apăra atât cât îmi va sta în putinţă. Pricepi?

— Cred că da, Doamne.

Îl privi cu un aer grav.

— Şi acum, un mesaj pentru stăpânii tăi. Mi-e cât se poate de limpede că au ascultat poveţele unui Navigator al Ghildei *şi* că au încheiat o alianţă periculoasă cu Tleilaxul. Spune-le, din partea mea, că obiectivele lor îmi sunt perfect transparente.

— Doamne, nu am ştiinţă de nici o...

— Ştiu foarte bine în ce fel se servesc de tine, Hwi. În privinţa asta, poţi să le spui că te accept ca ambasadoare permanentă la curtea mea. Nu voi accepta nici un alt ixian în acest post. Şi dacă îmi vor ignora avertismentele, încercând încă o singură dată să se împotrivească voinţei mele, îi voi nimici.

Lacrimi izvorâră din ochii lui Hwi Noree şi i se rostogoliră pe obraji, dar Leto îi fu recunoscător că nu mersese mai departe, căzând în genunchi, de pildă.

— I-am avertizat deja, Doamne, rosti ea. Îţi jur că-i aşa. Le-am spus că trebuie să-ţi dea ascultare.

Leto nu se îndoi că spunea adevărul.

Ce creatură extraordinară este această Hwi Noree! gândi el. Părea a fi o chintesenţă a bunătăţii, fără îndoială anume concepută şi condiţionată de conducătorii ixieni în vederea efectelor precis calculate pe care această calitate avea să le producă asupra Împăratului-Zeu.

Prin prisma nenumăratelor sale amintiri ancestrale, Leto o vedea ca pe o călugăriţă idealizată, plină de bunătate, de sinceritate şi de abnegaţie. Aceasta era esenţa naturii ei, sensul vieţii ei. Îi venea mai uşor să fie sinceră şi spontană, şi n-ar fi fost în stare să fie altfel, decât pentru a nu le pricinui altora suferinţă. Leto recunoştea, în această ultimă trăsătură, schimbarea cea mai profundă pe care Bene Gesseritul fusese capabil s-o producă asupra ei. Adevărata natură a lui Hwi rămânea afabilă, simţitoare şi de o încântătoare blândeţe. Lui Leto îi era imposibil s-o vadă aptă de vreun gest calculat în scopul unei manipulări. Dădea impresia unei deschideri şi a unei spontaneităţi totale, pe lângă faptul că ştia să asculte (o altă însuşire Bene Gesserit). Nu avea absolut nimic în mod făţiş seducător şi tocmai de aceea lui Leto i se părea nespus de seducătoare.

Aşa cum îi mărturisise unuia dintre primii Duncani, cu un prilej asemănător:

— Trebuie să înţelegi bine un lucru, pe care sunt sigur că unii îl bănuiesc: există momente în care nu pot evita anumite senzaţii iluzorii, îndeosebi impresia că, undeva, înlăuntrul acestei forme tranzitorii în care sălăşluiesc, se află un trup uman matur, înzestrat cu toate funcţiile necesare.

— *Toate,* Domnia-Ta? întrebase Duncanul.

— Toate! Simt fiecare parte dispărută din mine. Îmi simt picioarele, aproape inexistente, dar atât de reale percepţiei mele. Simt pulsaţiile glandelor mele umane, dintre care unele nu mai există de mult. Îmi simt până şi organele genitale, despre care ştiu — în abstract — că au dispărut cu secole în urmă.

— Dar, de vreme ce ştii...

— Faptul că ştiu nu-mi suprimă senzaţiile. Părţile dispărute ale fiinţei mele continuă să existe în amintirea mea personală şi în identitatea colectivă a strămoşilor mei.

Şi, în timp ce-o privea pe Hwi, care stătea în faţa lui, pe Leto nu-l ajuta cu absolut nimic cunoaşterea faptului că el nu mai avea cutie craniană iar ceea ce fusese cândva creierul său era, în prezent, o reţea complexă de ganglioni, răspândită în tot corpul lui prevermiform. Nimic n-avea cum să-l ajute. Putea încă să simtă dureri în *creier,* acolo unde acesta se aflase odinioară; putea încă să simtă că-i vâjâie *capul.*

Prin simpla ei prezenţă în faţa ochilor săi, Hwi striga după umanitatea lui pierdută. Era prea mult pentru Leto. Cu un geamăt de deznădejde, rosti:

— De ce oare mă chinuie stăpânii tăi?

— Doamne?

— Trimiţându-mi-te!

— N-aş putea să te fac să suferi, Doamne.

— Mă faci să sufăr prin simplul fapt că exişti!

— N-am ştiut. (Din nou, lacrimile inundară ochii lui Hwi Noree.) Nu mi-au spus niciodată ce urmăreau.

Leto îşi regăsi calmul şi spuse cu voce blândă:

— Du-te, acum, Hwi. Du-te să-ţi vezi de treburile tale, dar revino degrabă dacă am să te chem!

Hwi Noree se retrase fără o vorbă, însă Leto îşi dădu seama că şi ea se chinuia, ca şi el. Nu încăpea nici cea mai mică

îndoială asupra mâhnirii adânci pe care-o resimţea pentru sacrificiul umanităţii lui. Ştia exact ce ştia şi el: că ar fi putut să fie prieteni, iubiţi, părtaşi la suprema comuniune dintre sexe. Stăpânii ei făcuseră în aşa fel, încât să ştie.

Ixienii sunt cruzi! gândi el. *Ştiau cat vom suferi amândoi.*

Plecarea lui Hwi resuscită amintiri legate de unchiul ei, Malky. Malky fusese, şi el, un om crud, însă lui Leto nu-i displăcuse niciodată tovărăşia lui. Malky poseda toate calităţile şi ingeniozitatea conaţionalilor lui, dar şi destule dintre defectele lor pentru a face din ei o fiinţă cu desăvârşire umană. Pasiunea lui fuseseră Păstrăvăresele lui Leto. "Huriile tale" le botezase el şi, de atunci, Leto nu se putuse împiedica să se gândească la Păstrăvărese fără a-şi aminti eticheta aplicată de Malky.

De ce mă gândesc la Malky în clipa asta? se întrebă. *Nu-i doar din cauza lui Hwi. Trebuia s-o întreb ce sarcină i-au încredinţat stăpânii ei când au trimis-o aici.*

Şovăi, pe punctul de a trimite după ea.

O să-mi spună, oricând am s-o întreb.

Misiunea dintotdeauna a ambasadorilor ixieni fusese de a afla pentru ce tolera Împăratul-Zeu existenţa Confederaţiei Ixiene. Ixienii ştiau că nu puteau să-i ascundă nimic. Încercarea asta ridicolă de a implanta o colonie, undeva, în afara viziunii lui! Voiau să-i testeze limitele? Ixienii bănuiau că Leto se putea dispensa foarte bine de tehnologia lor.

Nu le-am ascuns niciodată părerea mea despre ei. I-am spus-o şi lui Malky:

— Inovatori ştiinţifici? Nu! În Imperiul meu, voi sunteţi criminalii ştiinţei!

Malky izbucnise în râs.

Iritat, Leto se răstise:

— Pentru ce încercaţi mereu să ascundeţi laboratoare şi ateliere secrete dincolo de marginile Imperiului? N-aveţi cum să-mi scăpaţi.

— Aşa-i, Doamne, încuviinţase Malky fără să se oprească din râs.

— Ştiu care vă sunt intenţiile: să strecuraţi câte-o informaţie aici, câte-un zvon dincolo, care să pătrundă apoi spre domeniile mele imperiale. Destabilizarea! Provocarea de îndoieli şi semne de întrebare!

— Doamne, chiar Tu eşti unul dintre cei mai buni clienţi ai

noştri!

— Nu despre asta-i vorba şi-o ştii foarte bine, om de nimic!

— Mă agreezi *fiindcă* sunt un om de nimic. Îţi povestesc o sumedenie de lucruri despre ceea ce facem.

— N-am nevoie de poveştile tale ca să ştiu ce faceţi!

— Dar unele poveşti sunt crezute, iar altele sunt puse la îndoială. Îţi risipesc dubiile.

— Eu nu am dubii!

Replica îl făcuse pe Malky să izbucnească într-un nou hohot de râs.

Şi sunt nevoit să-i tolerez în continuare! gândi Leto. Ixienii operau în *terra incognita* a invenţiei creatoare, care fusese scoasă în afara legii de Jihadul Butlerian. Construiau maşini după asemănarea minţii umane — exact lucrul ce dusese la declanşarea masacrelor şi distrugerilor Jihadului. Asta era ceea ce făceau pe Ix şi Leto nu putea decât să-i lase să-şi vadă de treabă.

Cumpăr maşini de la ei! N-aş putea nici măcar să-mi redactez jurnalele, fără dictatelurile lor pentru a-mi transcrie gândurile nerostite. Fără Ix, n-aş avea cum să-mi ascund caietele şi imprimantele.

Dar trebuie să li se reamintească şi pericolele la care se expun făcând ceea ce fac!

Nici Ghildei nu trebuia să i se îngăduie să uite. Dar asta era mai uşor. Chiar dacă erau dispuşi să coopereze cu Ix, ghildarii nu aveau nici un fel de încredere în ixieni.

În cazul în care această nouă maşină ixiană ar deveni funcţională, Ghilda şi-ar pierde monopolul transporturilor spaţiale!

Din vălmăşagul amintirilor pe care le pot capta în voie, se ivesc anumite configuraţii. Sunt ca un limbaj diferit, pe care mi-e lesne să-l înţeleg. Semnalele de alarmă socială care împing societăţile în poziţii de apărare sau de atac sunt, pentru mine, asemenea unor cuvinte strigate. Ca grup, reacţionaţi

contra ameninţărilor care pun în pericol pe cei inocenţi şi pe copiii lipsiţi de apărare. Sunete, imagini şi mirosuri nelămurite vă trezesc spaime a căror existenţă aţi uitat-o. Alarmaţi, vă acroşaţi de limba maternă pentru că toate celelalte configuraţii de sunete vi se par străine. Cereţi veşminte convenţionale deoarece un costum străin vă apare ca o ameninţare. Aceasta este o retroacţiune de sistem, la nivelul ei cel mai primitiv. Este memoria celulelor voastre.

Jurnalele Furate

PĂSTRĂVĂRESELE ACOLITE care îndeplineau slujba de aprozi la intrarea în sala de audienţă a Împăratului-Zeu îl introduseră pe Duro Nunepi, ambasadorul Tleilaxului. Nu era ora obişnuită la care începeau audienţele iar Nunepi fusese convocat mai devreme decât prevedea programul anunţat, dar pasul său rămânea măsurat, trădând doar o vagă urmă de resemnare pasivă.

Leto aştepta în tăcere, tolănit pe carul său de pe estrada din fundul sălii. În timp ce-l privea pe Nunepi apropiindu-se, memoria colectivă îi sugeră lui Leto o imagine metaforică: un periscop ca o cobră înotătoare, trasând un siaj aproape imperceptibil pe suprafaţa apei. Imaginea îl făcu să surâdă. Acesta era Nunepi: un individ trufaş, cu trăsături ca de cremene, care se ridicase în ierarhia administraţiei tleilaxu. Nefiind Dansator-Faţă, îi considera pe Dansatori servitorii lui personali; ei erau *apa* pe care o tăia el. Pentru a-i percepe siajul, trebuia să fii un adevărat adept. Nunepi era un ticălos de mare clasă, care îşi lăsase urmele în atacul de pe Calea Regală.

În pofida orei matinale, ambasadorul purta ţinuta de gală a funcţiei sale diplomatice: pantaloni negri bufanţi, sandale negre cu fireturi aurii şi jachetă roşie, înflorată, cu o răscroială largă, ce dezvelea pieptul păros pe care atârna stema Tleilaxului, din aur incrustat cu nestemate.

La distanţa protocolară de zece paşi, Nunepi se opri şi-şi plimbă privirea de la un capăt la altul al semicercului de Păstrăvărese care stăteau de strajă în spatele lui Leto. Ochii săi

cenuşii avură o lucire de amuzament secret când îşi îndreptă atenţia spre Împăratul-Zeu şi se înclină ţeapăn.

În aceeaşi clipă îşi făcu intrarea Duncan Idaho, cu un laser vârât într-un toc atârnându-i la şold. Trecu repede pe lângă Nunepi şi urcă pe estradă, postându-se lângă gluga plisată care încadra faţa Împăratului-Zeu.

Apariţia lui Idaho se soldă cu o examinare atentă din partea ambasadorului, care nu păru încântat de ceea ce vedea.

— Cameleonii umani mi s-au părut întotdeauna fiinţe detestabile, spuse Leto.

— Eu nu sunt un Dansator-Faţă, Doamne, răspunse Nunepi.

Vocea îi era joasă şi măsurată, cu doar o urmă de şovăială.

— Dar îi reprezinţi şi asta e suficient pentru a mi te face dezagreabil, replică Leto.

Nunepi se aşteptase la o declaraţie făţişă de ostilitate, dar acesta nu era de loc un limbaj diplomatic şi fu îndeajuns de şocat pentru a se apăra printr-o aluzie lipsită de echivoc la ceea ce considera a fi atu-ul Tleilaxului.

— Doamne, ca păstrători ai cărnii primului Duncan Idaho şi furnizori ai ghola-ilor restauraţi cu înfăţişarea şi identitatea originalului, am considerat dintotdeauna că...

— Duncan! rosti Leto, privind spre Idaho. Dacă îţi dau ordin, eşti gata să conduci o expediţie pentru a-i extermina pe tleilaxu?

— Cu plăcere, Domnia-Ta.

— Chiar dacă asta înseamnă distrugerea *celulelor tale originale* şi a tuturor cuvelor axlotl?

— Cuvele nu-mi trezesc amintiri plăcute, Domnia-Ta, iar celulele cu pricina nu s-ar putea numi că sunt ale mele.

— Doamne, cu ce ţi-am greşit? întrebă Nunepi.

Leto se încruntă. Netrebnicul ăsta chiar credea că Împăratul-Zeu avea să abordeze pe faţă subiectul recentului atentat al Dansatorilor-Feţe?

— Mi s-a adus la cunoştinţă, spuse el, că dumneata şi conaţionalii dumitale răspândiţi tot felul de minciuni despre ceea ce numiţi "dezgustătoarele practici sexuale" la care, chipurile, m-aş deda eu.

Nunepi rămase cu gura căscată. Această acuzaţie cu totul neaşteptată era o invenţie flagrantă. Dar Nunepi îşi dădu seama că, dacă ar fi negat, nu l-ar fi crezut nimeni. Afirmaţia fusese

făcută de Împăratul-Zeu. Era vorba de un atac fără precedent, ale cărui consecinţe nu puteau fi calculate. Ambasadorul bolborosi, cu ochii la Idaho:

— Doamne, dacă noi am fi...

— Uită-te la mine! porunci Leto.

Nunepi răsuci brusc capul spre chipul lui Leto.

— Îţi atrag atenţia pentru prima şi ultima oară, spuse Leto. Nu mă dedau la nici un fel de practici sexuale. Nici un fel.

Broboane de sudoare se rostogoliră pe faţa lui Nunepi. Se uita la Leto cu privirea fixă a unui animal prins în cursă. Când îşi regăsi glasul, acesta nu mai era instrumentul grav, bine acordat al unui diplomat, ci doar ceva tremurător şi jalnic:

— Doamne, eu... trebuie să fie o greşeală a...

— Să taci, tleilaxu nemernic! răcni Leto. Sunt vectorul metamorfic al viermelui sfânt al nisipurilor, Shai-Hulud! Sunt Zeul tău!

— Iartă-ne, Doamne! îngăimă Nunepi.

— Să vă iert? Vocea lui Leto deveni dintr-o dată blândă şi binevoitoare. Fireşte că am să vă iert. Pentru asta sunt Zeul vostru. Crima voastră este iertată. Prostia de care-aţi dat dovadă însă trebuie pedepsită.

— Doamne, dacă aş putea să...

— Taci! Alocaţia de mirodenie a Tleilaxului pentru acest deceniu e suprimată. Nu veţi primi nimic. Cât despre dumneata personal, Păstrăvăresele mele te vor duce chiar acum în piaţa mare.

Două amazoane vânjoase ieşiră din semicercul gărzii şi îl prinseră pe Nunepi de braţe. Apoi ridicară ochii spre Leto, aşteptând instrucţiuni.

— În mijlocul pieţei, rosti Leto, să fie dezbrăcat la piele şi biciuit în văzul lumii — cincizeci de lovituri.

Nunepi încercă să se smulgă din strânsoarea gărzilor, cu faţa schimonosită de consternare amestecată cu furie.

— Doamne! Îţi reamintesc că sunt ambasadorul...

— Eşti un criminal ordinar şi vei fi tratat ca atare.

Leto le făcu semn gărzilor, care începură să-l tragă pe Nunepi spre uşă.

— Îmi pare rău că nu te-au ucis! urlă ca turbat Nunepi. Îmi...

— Cine? strigă Leto. Cine să mă fi ucis? Nu ştiţi că nu pot fi ucis?

Păstrăvăresele îl scoaseră pe Nunepi din sală în timp ce acesta continua să urle:

— Sunt nevinovat! Sunt nevinovat!

Protestele se stinseră pe culoar.

Idaho se aplecă spre Leto.

— Ce-i, Duncan? întrebă Leto.

— Domnia-Ta, toate delegaţiile vor fi cuprinse de panică.

— Exact. Le voi da tuturor o lecţie de asumare a responsabilităţilor.

— Domnia-Ta?

— Participarea la o conspiraţie, ca şi apartenenţa la o armată, îi privează pe indivizi de simţul responsabilităţii personale.

— Dar povestea asta riscă să provoace tulburări, Domnia-Ta. Va trebui să dublez gărzile.

— În nici un caz!

— Dar în felul acesta lansezi pur şi simplu o invitaţie la...

— O invitaţie la adresa stupidităţii militare.

— Tocmai asta am...

— Duncan, eu sunt un învăţător. Nu uita asta. Prin repetiţie, lecţia se însuşeşte mai bine.

— Ce lecţie?

— Lecţia naturii în mod intrinsec sinucigaşe a neroziei militare.

— Domnia-Ta, nu văd...

— Gândeşte-te la neghiobul de Nunepi. Reprezintă esenţa acestei lecţii.

— Iartă-mi opacitatea, Domnia-Ta, dar tot nu înţeleg prea bine ce-i cu nerozia mili...

— Militarii au convingerea că, prin simplul fapt că îşi riscă viaţa, plătesc preţul oricărui act de violenţă împotriva celor pe care-i consideră inamici. Au o mentalitate de invadatori. Nunepi nu se simte cu nimic răspunzător pentru acţiuni întreprinse împotriva unor *străini.*

Idaho aruncă o privire spre uşa prin care fusese scos ambasadorul.

— A jucat şi-a pierdut, Domnia-Ta.

— Dar s-a rupt de constrângerile trecutului şi refuză să plătească preţul.

— Ai săi ar putea să-l considere patriot.

— Dar el cum se consideră pe el însuşi, Duncan? Drept un instrument al istoriei.

Aplecându-se şi mai aproape de faţa lui Leto, Idaho întrebă cu voce joasă:

— Prin ce te deosebeşti de el, Domnia-Ta?

Leto avu un râs înfundat.

— Ahhh, Duncan, perspicacitatea ta e încântătoare! Ţi-ai dat seama că reprezint *străinul* prin excelenţă. Nu te întrebi şi dacă nu cumva sunt făcut pentru a pierde?

— Mărturisesc că acest gând mi-a trecut prin minte.

— Chiar şi cei hărăziţi să piardă se pot drapa în mantia falnică a "trecutului", vecinul meu prieten.

— În această privinţă eşti la fel ca Nunepi?

— Religiile militante şi misionare pot împărtăşi această iluzie a "trecutului glorios", dar puţini sunt cei care înţeleg ameninţarea cumplită pe care o reprezintă ea pentru omenire: această falsă impresie că eşti scutit de responsabilitatea propriilor tale acţiuni.

— Rosteşti cuvinte ciudate, Domnia-Ta. Cum trebuie să le interpretez?

— Interpretează-le prin ceea ce-ţi spun ele. Nu eşti în stare să asculţi?

— Am urechi, Domnia-Ta!

— Serios? Nu le văd.

— Aici, Domnia-Ta. Aici şi aici!

Idaho îşi arătă ambele urechi.

— Dar ele n-aud nimic. Aşa că nu ai urechi. Nici acolo, nici dincolo.

— Îţi râzi de mine, Domnia-Ta?

— A auzi înseamnă că auzi. Ceea ce există nu poate fi făcut să fie ceea ce este de vreme ce deja există. A fi înseamnă a fi.

— Vorbele stranii ale Domniei-Tale…

— Nu-s decât vorbe. Le-am rostit. S-au dus. Nu le-a auzit nimeni, ca atare nu mai există. Dacă nu mai există, poate că pot fi făcute să existe din nou şi atunci poate că le va auzi cineva.

— De ce-mi arunci săgeţi, Domnia-Ta?

— Nu-ţi arunc decât vorbe. Şi o fac fără teama de a te ofensa deoarece am aflat că nu ai urechi.

— Nu te înţeleg, Domnia-Ta.

— Aşa începe cunoaşterea: descoperind ceva ce nu

înţelegem.

Înainte ca Idaho să poată răspunde, Leto îi făcu semn uneia dintre Păstrăvărese, care îşi trecu imediat mâna prin faţa unui panou de comandă cristalin, încorporat în peretele din spatele estradei. În centrul sălii apăru o imagine tridimensională de la locul supliciului lui Nunepi.

Idaho coborî de pe estradă şi se apropie, curios, de focarul tridimensional. Imaginea era luată dintr-un punct situat cu puţin deasupra pieţei şi era completată cu fondul sonor al mulţimii care se adunase să privească spectacolul.

Nunepi era legat de doi dintre montanţii unui tripod, cu picioarele depărtate şi cu încheieturile mâinilor agăţate deasupra, aproape de vârful tripodului. Hainele îi fuseseră smulse de pe trup şi zăceau zdrenţuite sub el. Lângă tripod stătea o Păstrăvăreasă masivă, mascată, ţinând în mână un gârbaci improvizat dintr-o funie de elacca ale cărei fibre fuseseră despletite în franjuri sârmoase la unul din capete. Lui Idaho i se păru că o recunoaşte în femeia mascată pe *Amica* din ziua sosirii lui pe Arrakis.

La semnalul unei ofiţerese din Gardă, Păstrăvăreasa mascată făcu un pas înainte şi, într-o fulgerare arcuită, abătu gârbaciul de elacca pe spatele gol al lui Nunepi.

Idaho făcu o grimasă. Mulţimea icni.

Brazde roşii rămaseră în urma loviturii, dar Nunepi nu scoase nici un sunet.

Din nou, gârbaciul descrise un arc de cerc. Urmele celei de-a doua lovituri se întipăriră cu sânge.

Gârbaciul Şfichiui iar spinarea lui Nunepi. Sângele începu să şiroiască.

Leto simţi o vagă tristeţe. *Nayla e prea pătimaşă,* gândi el. *O să-l omoare şi asta o să creeze probleme.*

— Duncan! strigă el.

Idaho se smulse din contemplaţia sa aproape hipnotică şi se întoarse în clipa în care mulţimea scoase un strigăt la unison - răspunsul la o lovitură şi mai sângeroasă.

— Să meargă cineva să oprească flagelarea la a douăzecea lovitură, spuse Leto. Să se anunţe că, în marea sa mărinimie, Împăratul-Zeu a hotărât o reducerea a pedepsei.

Idaho îi făcu semn uneia dintre amazoane, care dădu din cap şi ieşi în fugă din sală.

— Vino aici, Duncan, rosti Leto.

Încă vexat de ceea ce considerase mai înainte a fi o luare peste picior din partea lui Leto, Idaho reveni spre estradă.

— Orice lucru pe care îl fac, spuse Leto, conţine câte o lecţie.

Idaho, ţeapăn, se sili să nu-şi arunce privirea spre scena pedepsirii lui Nunepi. I se păruse sau ambasadorul începuse să geamă? Fiecare strigăt al mulţimii străpungea creierul lui Idaho. Ridică ochii şi întâlni privirea lui Leto.

— Te frământă o întrebare, rosti Leto.

— Mai multe, Domnia-Ta.

— Exprimă-le.

— Ce lecţie conţine pedeapsa aplicată amărâtului ăluia? Ce-o să spunem dacă vom fi întrebaţi?

— O să spunem că nimănui nu-i este îngăduit să rostească blasfemii la adresa Împăratului-Zeu.

— *Sângeroasă* lecţie, Domnia-Ta.

— Mai puţin sângeroasă decât altele pe care le-am dat în trecut.

Idaho clătină din cap, cu un aer posomorât.

— N-o să iasă nimic bun din toate astea! murmură el.

— Exact!

Safari-urile printre amintirile mele ancestrale mă învaţă nenumărate lucruri. Modelele... da, mai ales modelele! Fanaticii liberalismului sunt cei care mă deranjează cel mai mult. Nu am nici o încredere în extreme. Zgâriaţi crusta unui conservator şi veţi descoperi un individ care preferă oricărui viitor trecutul. Zgâriaţi crusta unui liberal şi veţi da peste un aristocrat camuflat. Acesta e adevărul! Guvernele liberale se preschimbă întotdeauna în aristocraţii. Birocraţiile dau de gol adevăratele intenţii ale celor care s-au ridicat la putere. Chiar din primele clipe, oamenii mărunţi *care-au format guvernele*

ce au promis o mai dreaptă împărţire a poverilor sociale se pomenesc dintr-o dată prizonierii unor aristocraţii birocratice. Fireşte, toate birocraţiile se conformează acestui model, dar ce culme a ipocriziei să faci asta fluturând stindardul comunizării! O, da! dacă modelele m-au învăţat ceva, m-au învăţat că ele se repetă. Asuprirea mea nu este, în linii mari, cu nimic mai rea decât oricare altele, dar, cel puţin, oferă o lecţie nouă.

Jurnalele Furate

SE ÎNSERASE DE MULT, în Ziua Audienţelor, când Leto primi, în sfârşit, delegaţia Bene Gesseritului. Moneo însă le pregătise pe Cucernicele Maici pentru această întârziere, repetându-le asigurările date de Împăratul-Zeu

Raportându-i situaţia, majordomul spusese:

— Surorile se aşteaptă la o recompensă generoasă.

— Vom vedea, răspunsese Leto. Vom vedea. Deocamdată, spune-mi ce te-a întrebat Duncanul la intrare.

— Voia să ştie dacă ai mai poruncit vreodată biciuirea cuiva în public.

— Şi ce i-ai răspuns?

— Că nici memoria mea, nici documentele de arhivă n-au înregistrat vreun precedent.

— Replica lui?

— Că nu-i un lucru demn de un Atreides.

— Crede că nu-s în toate minţile?

— N-a spus asta.

— Aţi discutat mai mult. Ce altceva îl mai frământă pe noul nostru Duncan?

— A făcut cunoştinţă cu ambasadoarea ixiană, Doamne. Hwi Noree i se pare foarte atrăgătoare. S-a interesat de...

— Ăsta-i un lucru care trebuie împiedicat cu orice preţ, Moneo! Mă bizui pe tine să ridici obstacole în calea oricărei legături între Duncan şi Hwi.

— Cum porunceşti, Doamne.

— Aşa poruncesc! Du-te acum şi pregăteşte cele necesare

pentru întrevederea noastră cu Surorile Bene Gesserit. Le voi primi la Sietchul Artificial.

— Doamne, alegerea acestui loc are vreo semnificaţie deosebită?

— Un moft. Când ieşi, spune-i Duncanului să ia un detaşament de Păstrăvărese şi să patruleze prin oraş pentru a preveni orice eventuale tulburări.

În timp ce aştepta în Sietchul Artificial sosirea delegaţiei Bene Gesserit, Leto îşi aminti de această conversaţie şi, cu un oarecare amuzament, îşi închipui care vor fi fost reacţiile provocate pe străzile Oraşului Festiv de trecerea detaşamentului de Păstrăvărese comandat de un Duncan Idaho prada frământărilor.

Asemenea tăcerii subite a broaştelor la apropierea unui prădător.

Acum, când se afla în Sietchul Artificial, Leto găsea că avusese o idee fericită să aleagă acest loc. Construcţie asimetrică, alcătuită dintr-un ansamblu de domuri cu contururi neregulate, Sietchul Artificial ocupa un spaţiu de vreun kilometru lungime, la periferia Onnului. Fusese primul sălaş rezervat fremenilor de muzeu, cărora le servea astăzi drept şcoală şi ale cărui coridoare şi încăperi erau supravegheate în permanenţă de Păstrăvărese vigilente.

Sala de recepţie în care aştepta Leto — o incintă ovală, cu diametrul mare de aproape două sute de metri — era luminată de licurigloburi uriaşe, care pluteau într-un vast halou verde-albastru la vreo treizeci de metri deasupra podelei. Lumina înviora nuanţele posomorâte de brun şi roşcat ale imitaţiei de piatră din care era alcătuită întreaga structură. Leto stătea pe o cornişă joasă, aflată la una dintre extremităţile ovalului, privind printr-o fereastră semicirculară a cărei lungime o depăşea pe cea a corpului său. Situată la patru etaje de la nivelul solului, marea fereastră oferea o panoramă ce includea porţiunea Scutului de Piatră lăsată intactă pentru păstrarea falezei care adăpostea cavernele unde trupele Atreides fuseseră masacrate, cu veacuri în urmă, de invadatorii Harkonnen. Lumina îngheţată a Primei Luni arginta crestele falezei. Pe flancurile ei licăreau focuri — flăcări deschise, acolo unde fremenii de demult nu ar fi cutezat să-şi trădeze astfel prezenţa. Focurile clipeau către Leto, ori de câte ori erau ocultate de siluetele ce-şi făceau de lucru în

jurul lor — fremeni de muzeu, exercitându-şi dreptul de a ocupa locurile sacre.

Fremeni de muzeu! gândi Leto.

Spirite înguste, cu orizontul atât de limitat...

Dar ce le-aş putea reproşa? Eu sunt cel care a făcut din ei ceea ce sunt.

În clipa aceea auzi delegaţia Bene Gesserit. Se apropia în sunetul unei litanii, o incantaţie surdă, alcătuită din vocale ce păreau să pătrundă unele într-altele.

Moneo le precedă pe Surori, însoţit de o escortă de Păstrăvărese care se desfăşurară şi ocupară poziţii de-a lungul cornişei pe care se afla Leto. Majordomul rămase la baza acesteia, chiar sub chipul Împăratului-Zeu, căruia îi aruncă o privire scurtă înainte de a se întoarce cu faţa spre sală.

Membrele delegaţiei îşi făcură apariţia într-un şir dublu, zece femei conduse de două Cucernice Maici înveşmântate în tradiţionalele abe negre.

— Cea din stânga e Anteac, cealaltă, Luyseyal, şopti peste umăr Moneo.

Numele îi reamintiră lui Leto primul raport referitor la cele două Cucernice Maici pe care i-l prezentase un Moneo agitat şi suspicios. Majordomului nu-i plăceau *vrăjitoarele.*

— Amândouă sunt Dreptvorbitoare, îl informase el. Anteac e mult mai în vârstă decât Luyseyal şi trece drept cea mai bună Dreptvorbitoare a Comunităţii Surorilor în momentul de faţă. Anteac are pe frunte o cicatrice a cărei origine n-am izbutit s-o aflăm. Luyseyal are părul roşcat şi pare surprinzător de tânără pentru o persoană cu reputaţia ei.

Pe când le privea pe Cucernicele Maici apropiindu-se în fruntea suitei lor, Leto simţi deferlarea bruscă a unor amintiri din memoria sa colectivă. Maicile purtau glugile trase mult peste frunte, ascunzându-şi trăsăturile feţei. Asistentele şi acolitele le urmăreau de la o distanţă respectuoasă. Imaginea era tipică. Unele tipare nu se schimbau niciodată. Era ca şi când aceste femei ar fi pătruns în interiorul unui sietch autentic, populat de fremeni adevăraţi, pregătiţi să le întâmpine cu toate onorurile cuvenite.

Mintea lor ştie ceea ce trupul lor neagă, gândi Leto.

Vederea lui pătrunzătoare sesiză supuşenia circumspectă din privirea Cucernicelor Maici, care însă nu le împiedica să

parcurgă sala ovală cu aerul demn al celui încrezător în puterea sa religioasă.

Leto era mulţumit să ştie că Bene Gesseritul poseda doar atâta putere câtă îi îngăduia Împăratul-Zeu. Motivele indulgenţei sale îi erau clare. Dintre toţi supuşii Imperiului său, Cucernicele Maici erau fiinţele care îi semănau cel mai mult. Deşi n-aveau acces decât la memoriile străbunilor de sex feminin şi la identităţile feminine colaterale ale ritualului lor ereditar, Maicile existau, şi ele, ca părţi integrante ale unei anumite entităţi.

Cucernicele Maici se opriră, aşa cum fuseseră instruite, la zece paşi de cornişa pe care se afla Împăratul-Zeu. Surorile din spatele lor se desfăşurară în linie dreaptă, de-o parte şi de alta.

Leto găsea amuzant să salute toate soliile şi delegaţiile Bene Gesserit împrumutând vocea şi personalitatea bunicii sale, Jessica. Iar Cucernicele Maici, care se aşteptau la asta, nu fură dezamăgite.

— Bun venit, Surorile mele, rosti el.

Era vocea plăcută, de contraltă, a Jessicăi, cu inflexiuni perfect controlate şi doar o urmă infimă de ironie — o voce înregistrată în arhivele Bene Gesserit şi care făcuse obiectul destul de multor studii în Canonicat.

În timp ce vorbea, Leto percepu o ameninţare. Cucernicelor Maici nu le făcea niciodată plăcere să le salute astfel, dar de data aceasta reacţia lor părea să ascundă şi altceva. Probabil că Moneo simţise acelaşi lucru căci ridică un deget şi gărzile se strânseră pe nesimţite mai aproape de Leto.

Anteac vorbi prima:

— Doamne, am asistat la spectacolul de azi-dimineaţă, din piaţă. Ce ai de câştigat de pe urma unei asemenea mascarade?

Vasăzică asta-i nota pe care dorim s-o imprimăm discuţiei, gândi Leto.

Exprimându-se cu propriu-i glas, spuse:

— Vă bucuraţi provizoriu de bunăvoinţa mea. Vreţi să schimb placa?

— Doamne, rosti Anteac, suntem profund contrariate de faptul că poţi supune un ambasador unui astfel de tratament. Nu înţelegem ce câştigi din asta.

— Nu câştig nimic. Ies în pierdere.

— Povestea aceasta nu va face decât să dea apă la moară celor care vorbesc despre împilare, interveni Luyseyal.

— Mă întreb de ce sunt atât de puţini cei care vorbesc despre împilarea Bene Gesseritului, replică Leto.

Anteac i se adresă tovarăşei sale:

— Dacă Împăratul-Zeu va crede de cuviinţă să ne lămurească, o va face cu siguranţă. Să trecem, mai bine, la obiectul audienţei noastre.

Leto zâmbi.

— Puteţi să v-apropiaţi. Numai voi două.

Moneo făcu doi paşi spre dreapta în timp ce Cucernicele Maici, înaintând cu mersul neauzit şi parcă plutit care le caracteriza, se apropiară la trei paşi de cornişă.

— Parcă n-ar avea picioare! se plânsese odată Moneo.

Amintindu-şi aceste cuvinte, Leto observă atenţia cu care majordomul le supraveghea pe cele două femei. Era limpede că le considera periculoase, dar nu cuteza să se împotrivească apropierii lor. Aşa poruncise Împăratul-Zeu, aşa trebuia să fier

Leto îşi îndreptă atenţia spre celelalte membre ale delegaţiei, care rămăseseră pe loc! Acolitele purtau mantii negre, fără glugă. Remarcă, în ţinuta lor, indicii mărunte ale unor practici rituale virtual interzise — o amuletă, un breloc minuscul, colţul unei năframe multicolore, astfel dispus încât să poată fi arătat cu prudenţă. Leto ştia că lucrurile acestea erau îngăduite la Cucernicele Maici de când nu mai puteau împărtăşi mirodenia precum odinioară.

Substituente rituale.

În decursul ultimilor zece ani se petrecuseră schimbări semnificative. Un nou spirit de cumpătare îşi făcuse loc în ideologia Comunităţii Surorilor.

Semnele încep să apară, îşi spuse Leto. *Vechile mistere... misterele ancestrale sunt încă la locul lor.*

Străvechile modele dormitaseră, pe toată durata acestor milenii, în memoria colectivă a Bene Gesseritului.

Iar acum se trezesc. Va trebui să-mi avertizez Păstrăvăresele.

Îşi strămută atenţia la Cucernicele Maici.

— Aveţi de formulat întrebări?

— Cum e să fii aşa cum eşti Tu, Doamne? întrebă Luyseyal.

Leto clipi. Atacul era interesant. Surorile nu-l mai încercaseră de mai bine de-o generaţie. Mă rog... de ce nu?

— Uneori, visele mele sunt blocate şi radiodirecţionate spre

locuri stranii, răspunse el. Dacă memoria mea cosmică este ca o pânză de păianjen, după cum fără-ndoială că ştiţi amândouă, gândiţi-vă la *dimensiunile* acestei pânze şi la punctele înspre care se pot îndrepta amintirile şi visele mele.

— Consideri că ştim anumite lucruri *fără-ndoială,* spuse Anteac. De ce nu ne-am putea reuni în sfârşit forţele? Există, între noi, mai multe particularităţi comune, decât diferenţe.

— Mai degrabă m-aş uni cu acele case Mari decăzute care-şi deplâng belşugul de mirodenie pierdut!

Anteac rămase perfect nemişcată, dar Luyseyal îndreptă spre Leto un deget acuzator.

— Oferim o asociere reciproc avantajoasă!

— În timp ce eu mă încăpăţânez să menţin o stare conflictuală?

Anteac tresări, apoi zise:

— Se spune că există un principiu al conflictului care-şi are obârşia în fiinţele unicelulare şi care n-a dispărut niciodată.

— Anumite lucruri rămân incompatibile, se învoi Leto.

— Atunci, cum de-şi menţine Comunitatea noastră... comunitatea? întrebă Luyseyal.

Leto îşi înăspri glasul:

— După cum bine ştiţi, secretul oricărei comunităţi constă în suprimarea incompatibilului.

— Cooperarea poate avea o valoare inestimabilă, zise Anteac.

— Pentru voi, nu şi pentru mine. Anteac îşi reprimă un suspin, apoi rosti:

— În cazul acesta, Doamne, nu vrei să ne spui câte ceva despre modificările fizice care au survenit în persoana Ta?

— Ar fi bine ca şi altcineva, în afară de Tine, să cunoască şi să consemneze aceste lucruri, adăugă Luyseyal.

— În eventualitatea că mi s-ar întâmpla vreo nenorocire?

— Doamne! Protestă Anteac. Nu ne-am gândit nici o clipă la...

— Mă disecaţi cu vorbe, când de fapt, aţi prefera s-o faceţi cu instrumente mai ascuţite, o întrerupse Leto. Consider făţărnicia drept o insultă.

— Protestăm, Doamne! exclamă Anteac.

— Ştiu. Te aud.

Luyseyal înaintă câţiva milimetri spre marginea cornişei,

ceea ce-i atrase o privire aprigă din partea lui Moneo. Majordomul ridică apoi ochii spre Leto, aşteptând un semn pentru a trece la acţiune, dar Leto nu-i dădu nici o atenţie, dintr-o dată curios să afle intenţiile lui Luyseyal. Impresia de ameninţare pe care-o avusese de la bun început era concentrată în persoana roşcatei.

Ce să fie? se întrebă Leto. *Să am de-a face, totuşi, cu un Dansator-Faţă?*

Nu. Nu desluşea absolut nici unul dintre semnele revelatoare. Categoric, nu. Luyseyal era perfect decontractată. Nici măcar o tresărire a feţei sale nu punea la încercare puterile de observaţie ale Împăratului-Zeu.

— Vei binevoi, aşadar, să ne împărtăşeşti câte ceva despre aceste prefaceri fizice, Doamne? întrebă Anteac.

Manevră de diversiune! gândi Leto.

— Creierul meu este pe cale să devină enorm, spuse. Craniul s-a dizolvat aproape în întregime. Nu mai există nici un fel de limite stricte în privinţa extinderii cortexului meu şi a sistemului nervos aferent.

Moneo îi aruncă o privire surprinsă. Pentru ce dezvăluia Împăratul-Zeu informaţii atât de importante? Femeile astea aveau să le comercializeze cu siguranţă.

Dar ambele Cucernice Maici păreau fascinate de ceea ce tocmai auziseră şi lăsau impresia că şovăiau în ducerea la îndeplinire a planului pe care şi-l vor fi elaborat.

— Creierul Tău are un centru? întrebă Luyseyal.

— Eu sunt centrul, răspunse Leto.

— Vreun loc anume? întrebă la rândul ei Anteac, arătând cu un gest vag trupul Împăratului-Zeu, în momentul în care Luyseyal se apropia cu alţi câţiva milimetri de cornişă.

— Ce valoare acordaţi lucrurilor pe care vi le dezvălui? întrebă Leto.

Cele două femei nu-şi îngăduiră nici o schimbare a expresiei, ceea ce dezvăluia mai mult decât dacă ar fi făcut-o. Un zâmbet flutură pe buzele lui Leto.

— Spiritul de bazar a pus stăpânire şi pe voi, rosti el. Până şi Bene Gesseritul a devenit sclavul mentalităţii de *suk.*

— Nu merităm această acuzaţie, zise Anteac.

— Ba da. Mentalitatea de *suk* domină în Imperiul meu. Legea pieţei a fost umflată şi exacerbată de cerinţele epocii noastre.

Am devenit cu toţii negustori.

— Chiar şi Tu, Doamne? întrebă Luyseyal.

— Îmi aţâţi mânia, zise Leto. Eşti specialistă în materie, nu-i aşa?

— Doamne?

Vocea lui Luyseyal era calmă, dar puţin prea controlată.

— Specialiştii nu prezintă încredere, spuse Leto. Specialiştii sunt maeştri în arta excluderii, experţi în îngustare.

— Sperăm să fim doar arhitecţii unui viitor mai bun, zise Anteac.

— Mai bun decât ce? întrebă Leto.

Luyseyal alunecă încă un pic mai aproape.

— Nădăjduim să ne stabilim criteriile pe măsura judecăţii Tale, Doamne, declară Anteac.

— Dar aţi vrea să fiţi arhitecţi, pentru a construi ce? Ziduri mai înalte? Nu uitaţi, stimate Surori, că vă cunosc prea bine. Sunteţi cele mai pricepute furnizoare de ochelari de cal.

— Viaţa continuă, Doamne, observă Anteac.

— Într-adevăr! Ca şi universul.

Luyseyal mai înaintă un milimetru, ignorând privirea lui Moneo aţintită asupra ei.

În clipa aceea Leto simţi mirosul şi fu cât pe ce să izbucnească în râs.

Esenţă de mirodenie!

Aduseseră cu ele esenţă de mirodenie. Cunoşteau vechile poveşti despre viermii de nisip şi esenţa de mirodenie, fireşte. Substanţa era la Luyseyal. Dreptvorbitoarea avea convingerea că esenţa era o otravă sigură pentru viermii de nisip. Nu încăpea nici un fel de îndoială. Arhivele Bene Gesserit şi Istoria Orală erau de acord asupra acestui aspect. Esenţa dezagrega viermele, grăbindu-i descompunerea şi făcând să apară (în cele din urmă) păstrăvii de nisip, care aveau să producă noi viermi de nisip... şi aşa mai departe.

— Mai există o modificare în organismul meu, despre care nu strică să ştiţi, spuse Leto. Încă nu sunt un vierme de nisip. Nu pe de-a-ntregul. Consideraţi-mă drept ceva mai apropiat de-o creatură-colonie, cu unele modificări senzoriale.

Mâna stângă a lui Luyseyal se deplasă aproape imperceptibil spre un fald al abei. Moneo băgă de seamă şi se uită iar la Leto, aşteptând un ordin, dar Împăratul-Zeu se mulţumea să

privească fix în ochii umbriţi de glugă ai Dreptvorbitoarei.

— Au existat tot felul de mode olfactive, rosti brusc Leto.

Mâna lui Luyseyal şovăi.

— Parfumuri, esenţe... urmă Leto. Totul e înregistrat în memoria mea, inclusiv voga suprimării anumitor mirosuri. Au fost epoci în care oamenii îşi pulverizau deodorante sub braţe şi între picioare pentru a-şi masca mirosurile naturale. Ştiaţi? Sigur că ştiaţi!

Privirea lui Anteac alunecă spre Luyseyal.

Nici una dintre ele nu îndrăzni să vorbească.

— Oamenii ştiau în mod instinctiv că feromonii îi trădează, continuă Leto.

Femeile stăteau nemişcate. Auzeau ce le spunea. Dintre toate fiinţele umane, Cucernicele Maici erau cele mai apte să înţeleagă mesajul lui ascuns.

— V-ar plăcea să puteţi exploata filoanele bogate ale memoriei mele, rosti el cu voce acuzatoare.

— Te invidiem, Doamne, mărturisi Luyseyal.

— Aţi interpretat greşit istoria esenţei de mirodenie, spuse Leto. Simţurile păstrăvilor de nisip o percep doar ca apă.

— A fost o încercare, Doamne, murmură Anteac. Atâta tot.

— Voiaţi să mă puneţi la încercare?

— Curiozitatea e singura noastră vină, Doamne, zise Anteac.

— Şi eu sunt curios. Puneţi esenţa de mirodenie pe marginea cornişei, lângă Moneo. Am s-o păstrez.

Cu mişcări lente, pentru a demonstra clar că nu avea nici o intenţie ostilă, Luyseyal îşi strecură mâna sub aba şi scoase la iveala un mic flacon ce iradia o luminiscenţă albastră. Depuse încet flaconul pe marginea cornişei, evitând cu grijă orice gest care să dea de bănuit că ar putea recurge la un act necugetat.

— Curat Dreptvorbitoare! rosti ironic Leto.

Luyseyal îi adresă o grimasă pierită ce se voia zâmbet, apoi se retrase lângă Anteac.

— De unde v-aţi procurat esenţa? întrebă Leto.

— Am cumpărat-o de la contrabandişti, răspunse Anteac.

— Nu mai există contrabandişti de peste două mii cinci sute de ani!

— Nu risipi tot ce ai, mâine nu ştii de ce dai, rosti Anteac.

— Înţeleg. Şi acum, va trebui să reevaluaţi ceea ce aţi considerat a fi marea voastră răbdare, nu-i aşa?

— Am urmărit cu atenţie evoluţia corpului Tău, Doamne. Am crezut...

Anteac tăcu şi-şi îngădui o uşoară ridicare din umeri, nivelul de gesticulare pe care şi-l puteau permite Surorile doar între ele, şi nu cu una cu două.

Drept răspuns, Leto îşi ţuguie buzele.

— Eu nu pot ridica din umeri, zise.

— Ai să ne pedepseşti? întrebă Luyseyal.

— Pentru că m-aţi amuzat?

Luyseyal aruncă o privire spre flaconul de lângă Moneo.

— Am promis să vă acord o recompensă, spuse Leto. Mă voi ţine de cuvânt.

— Am prefera să-ţi putem acorda protecţie în sânul comunităţii noastre, Doamne, zise Anteac.

— Nu încercaţi să obţineţi o recompensă prea mare, rosti Leto.

Anteac dădu din cap.

— Întreţii relaţii cu ixienii, Doamne. Avem motive să credem că s-ar putea hazarda să acţioneze contra Ta.

— Mă tem de ei la fel de puţin ca de voi.

— Nu se poate să nu fi auzit ce sunt pe cale să facă, interveni Luyseyal.

— Moneo îmi aduce din când în când copiile unor mesaje pe care şi le transmit persoane sau grupuri de persoane din Imperiul meu. Aflu o mulţime de lucruri.

— Ne referim la o nouă Monstruozitate, Doamne! spuse Anteac.

— Credeţi că ixienii sunt capabili să producă o inteligenţă artificială? Conştientă de aceeaşi manieră în care sunteţi voi conştiente?

— Ne temem că da, Doamne.

— Vreţi să mă faceţi să cred că Jihadul Butlerian supra-vieţuieşte prin Comunitatea Surorilor?

— Ne e teamă de necunoscutul care s-ar putea ivi dintr-o tehnologie prea inventivă.

Luyseyal se aplecă în faţă.

— Ixienii pretind că maşina lor va penetra Timpul întocmai cum o faci Tu, Doamne, rosti ea.

— Iar Ghilda susţine că ixienii se află în plin haos temporal, observă batjocoritor Leto. Trebuie deci să ne temem de orice

creaţie?

Anteac păru să înţepenească.

— Vă vorbesc amândurora cu toată sinceritatea, reluă Leto. Recunosc aptitudinile voastre. De ce nu le recunoaşteţi şi voi pe-ale mele?

Luyseyal dădu scurt din cap, apoi spuse:

— Ix şi Tleilax au încheiat o alianţă cu Ghilda şi acum vor să obţină deplina noastră cooperare.

— Iar voi, cel mai mult vă temeţi de Ix?

— Ne temem de tot ce nu putem controla, răspunse Anteac.

— Nici pe mine nu mă puteţi controla.

— Dacă n-ai fi Tu, poporul ar avea nevoie de noi!

— În sfârşit, adevărul! exclamă Leto. Veniţi la mine ca la un Oracol şi-mi cereţi să vă risipesc temerile.

Vocea lui Anteac răsună rece şi stăpânită:

— Vor construi ixienii un creier mecanic?

— Un creier? Bineînţeles că nu!

Luyseyal păru uşurată, dar Anteac rămase rigidă. Oracolul nu o satisfăcuse.

Pentru ce se repetă tâmpenia asta cu o precizie atât de monotonă? se întrebă Leto. Memoria îi oferea nenumărate scene asemănătoare acesteia — caverne, preoţi şi preotese în mrejele extazului mistic, glasuri solemne rostind profeţii periculoase în fumul narcoticelor sacre.

Coborî ochii spre flaconul cu irizaţii albastre de pe marginea cornişei. Care va fi fost valoarea sa comercială în clipa de faţă? Enormă, desigur. Era *esenţă pură.* O comoară concentrată.

— Oracolul şi-a primit plata, rosti el. Vă voi oferi cu plăcere contravaloarea.

Încordarea puse subit stăpânire pe cele două femei.

— Ascultaţi şi luaţi aminte! urmă Leto. Lucrul de care vă temeţi nu este lucrul de care vă temeţi.

Lui Leto îi plăcu fraza pe care-o rostise. Avea din plin rezonanţa solemnă a unui Oracol. Anteac şi Luyseyal îl priveau nemişcate, ca nişte umile suplicante. În spatele lor, o acolită îşi drese glasul.

Asta o să aibă parte de-o săpuneală zdravănă mai târziu, gândi Leto.

Anteac avusese însă suficient timp pentru a rumega vorbele Împăratului-Zeu.

— Un adevăr obscur nu este adevărul, rosti ea.
— Dar v-am îndreptat atenţia încotro trebuie, replică Leto.
— Vrei să spui că nu trebuie să ne temem de maşină? întrebă Luyseyal.
— Aveţi puterea de a raţiona. De ce îmi cerşiţi explicaţii?
— Dar nu avem puterile *Tale,* spuse Anteac.
— Cu alte cuvinte, vă plângeţi că nu sesizaţi unduirea firelor de borangic ale Timpului. Nu percepeţi continuumul meu. Şi vă temeţi de-o biată maşină!
— Aşadar nu vrei să ne răspunzi, zise Anteac.
— Nu faceţi greşeala de a crede că nu ştiu de ce-i în stare Comunitatea voastră. Percepţiile voastre funcţionează perfect. Simţurile voastre sunt perfect acordate. Dacă eu nu încerc să împiedic asta, n-ar trebui s-o faceţi nici voi.
— Dar ixienii îşi fac de cap cu maşinile, cu automatizarea! protestă Anteac.
— Câteva piese, admise Leto. Elemente disparate, legate unul de altul. Odată pus în mişcare acest proces, cum ar mai putea fi oprit?
Luyseyal renunţă la orice pretenţie de autocontrol Bene Gesserit, ceea ce însemna o recunoaştere implicită a puterilor Împăratului-Zeu. Vocea ei avu o rezonanţă aproape isterică:
— Ştii cu ce se laudă ixienii? Cu faptul că maşina lor va prezice acţiunile *Tale!*
— Şi de ce m-aş teme de asta? Cu cât se vor apropia mai mult de mine, cu atât mai mult vor trebui să-mi devină aliaţi. Ei nu mă pot cuceri, dar eu pot să-i cuceresc.
Anteac dădu să vorbească, însă Luyseyal îi atinse braţul şi întrebă:
— Ai încheiat deja o alianţă cu Ix? Am auzit că te-ai întreţinut îndelung cu noua ambasadoare, Hwi Noree.
— Eu nu am aliaţi, răspunse Leto. Nu am decât slujitori, discipoli şi inamici.
— Şi chiar nu te temi de maşina ixienilor? insistă Anteac.
— Automatizarea un sinonim al conştiinţei inteligente?
Anteac făcu ochii mari, apoi privirea ei deveni sticloasă. Se retrăsese brusc înlăuntrul memoriilor sale. Leto se pomeni el însuşi fascinat de ceea ce va fi fost pe cale să descopere Cucernica Maică în contact cu propria-i mulţime lăuntrică.
Avem în comun unele dintre acele memorii, gândi el.

Simţi, în clipa aceea, atracţia comuniunii cu toate Cucernicele Maici. Ar fi fost ceva atât de familiar, atât de liniştitor... şi atât de mortal! Anteac încerca, încă o dată, să-l ademenească.

Brusc, Anteac spuse:

— Maşina nu poate să prevadă toate problemele care vor fi importante pentru oameni. Există o diferenţă între un sistem pe bază de impulsuri secvenţiale şi un continuum fluid. Noi îl posedăm pe acesta din urmă; maşinile se limitează la celălalt.

— Văd că mai ai încă puterea de-a raţiona, comentă Leto.

— Împărtăşeşte! rosti sec Luyseyal.

Era un ordin adresat lui Anteac, care avu darul să dezvăluie cu brutalitate raportul de forţe dintre cele două femei: cea tânără o domina pe cea mai în vârstă.

Splendid, îşi spuse Leto.

— Inteligenţa se adaptează, zise Anteac.

În plus, e şi zgârcită la vorbă, gândi Leto, ascunzându-şi amuzamentul.

— Inteligenţa creează, spuse cu voce tare. Cu alte cuvinte, trebuie să ofere răspunsuri care n-au fost imaginate mai înainte. Trebuie să facă faţă *noului.*

— Ca, de pildă, posibilitatea existenţei Maşinii Ixiene, zise Anteac, şi nu era o întrebare.

— Nu vi se pare interesant, întrebă Leto, că nu-i suficient să fii o excelentă Cucernică Maică?

Simţurile sale ascuţite detectară subita încordare de spaimă a celor două femei. Dreptvorbitoare, într-adevăr!

— Aveţi perfectă dreptate să vă temeţi de mine, zise el. Apoi, ridicând vocea, întrebă: De unde ştiţi măcar că trăiţi?

Aşa cum i se întâmplase şi lui Moneo în repetate rânduri, Cucernicele Maici percepură în glasul său consecinţele mortale pe care le-ar fi avut un răspuns incorect. Leto găsi fascinant faptul că amândouă femeile îi aruncară o privire majordomului înainte de a răspunde.

— Sunt propria mea oglindă, rosti Luyseyal.

Era o eschivă tipică Bene Gesserit, care îl contrarie pe Leto.

— Nu am nevoie de unelte prefabricate pentru a-mi rezolva problemele omeneşti, zise Anteac. Întrebarea Ta, Doamne, este elementară!

— Ha, ha! râse Leto. Ce-ai zice să laşi baltă Bene Gesseritul

şi să mi te alături?

O văzu cântărindu-i apoi respingându-i oferta, fără însă a încerca să-şi ascundă amuzamentul.

Leto îşi îndreptă atenţia spre Luyseyal, care părea descumpănită.

— Când ceva se situează în afara etaloanelor tale de înţelegere, ai de-a face cu inteligenţa, nu cu automatizarea, rosti el.

Şi gândi: *Sora Luyseyal n-o va mai domina niciodată pe bătrâna Anteac!*

Tânăra Cucernică Maică nu se obosi să-şi ascundă mânia.

— Circulă zvonul că ixienii ţi-au furnizat maşina care imită gândirea umană, spuse ea. Dacă ai o părere atât de proastă despre ele, de ce...

— N-ar trebui lăsată să iasă din Canonicat fără supraveghere, spuse Leto, adresându-i-se lui Anteac. Se teme să-şi consulte propriile memorii?

Luyseyal păli, dar nu scoase nici o vorbă.

Leto o privi cu răceală.

— Nu crezi că îndelungata relaţie inconştientă cu maşinile a strămoşilor noştri ne-a învăţat câte ceva?

Luyseyal se mulţumi să-l fulgere cu privirea. Încă nu cuteza să-şi rişte viaţa printr-o sfidare deschisă a Împăratului-Zeu.

— Admiţi, cel puţin, că ne e cunoscută puterea de atracţie a maşinilor? întrebă Leto.

Luyseyal dădu din cap.

— O maşină bine întreţinută poate fi mar fiabilă decât un servitor uman, urmă Leto. De maşini putem fi siguri că nu se lasă distrase de factori emoţionali.

Luyseyal îşi regăsi glasul.

— Asta înseamnă că ai de gând să ridici interdicţia butleriană referitoare la maşinile-Monstruozităţi?

— Ai cuvântul meu, rosti Leto cu cel mai glacial ton de dispreţ, că dacă mai dai încă o dată dovadă de asemenea stupiditate, voi ordona să fii executată în public. *Nu sunt* Oracolul dumitale!

Luyseyal deschise gura, dar o închise fără să scoată o vorbă.

Anteac atinse braţul tovarăşei sale, al cărei trup fu străbătut de un tremur scurt. Apoi spuse cu blândeţe, demonstrând o perfectă stăpânire a Glasului:

— Împăratul-Zeu nu va încălca niciodată în mod făţiş interdicţiile Jihadului Butlerian.

Leto îi adresă un zâmbet elogios. Era o adevărată plăcere să vezi o profesionistă la lucru.

— Faptul ar trebui să-i fie limpede oricărei conştiinţe inteligente, spuse el. Există limite pe care mi le-am impus eu însumi, domenii în care nu vreau să intervin.

Le observă pe femei absorbind multiplele implicaţii ale cuvintelor sale, cumpănindu-le toate înţelesurile şi intenţiile posibile. Încerca Împăratul-Zeu să le distragă, abătându-le atenţia asupra ixienilor în timp ce el manevra pe alt front? Voia să dea de înţeles Bene Gesseritului că sosise momentul să aleagă tabăra opusă ixienilor? Era cu putinţă ca vorbele lui să nu conţină şi alte motivaţii în afara celor de suprafaţă? Oricare-ar fi fost motivele sale, ele nu puteau fi ignorate. Domnul Leto era, fără doar şi poate, creatura cea mai întortocheată pe care o concepuse universul.

Leto, ştiind că nu putea decât să le sporească zăpăceala, o privi încruntat pe Luyseyal.

— Îţi atrag atenţia, Marcus Claire Luyseyal, asupra unei lecţii oferite de societăţile ultramecanizate din trecut, o lecţie pe care se pare că *nu* ai învăţat-o. Prin însăşi existenţa lor, maşinile îşi condiţionează utilizatorii să se folosească de semenii lor la fel cum se folosesc de ele.

Se întoarse spre Moneo.

— Moneo?

— Îl văd, Doamne.

Majordomul îşi întinsese gâtul pentru a privi peste capetele delegaţiei Bene Gesserit. Duncan Idaho intrase pe uşa din celălalt capăt al sălii şi se apropia cu paşi mari.

Fără a-şi abandona vigilenţa, neîncrederea sa în Surorile Bene Gesserit, Moneo recunoscu natura lecţiei date de Leto. *O încercare. Mereu pune oamenii la încercare.*

Anteac îşi drese glasul.

— Doamne, te-ai gândit la recompensa noastră?

— Nu-ţi lipseşte curajul, observă Leto. Fără îndoială că de aceea ai şi fost aleasă pentru această misiune. Foarte bine. Pentru următorii zece ani, menţin alocaţia voastră de mirodenie la nivelul actual. În rest, voi trece cu vederea ceea ce aţi intenţionat, de fapt, cu esenţa de mirodenie. Nu-s generos?

— Mai mult decât generos, Doamne, răspunse Anteac, şi în vocea ei nu era nici cea mai mică urmă de resentiment.

Duncan Idaho le ocoli pe cele două femei şi, oprindu-se lângă Moneo, ridică ochii spre Leto.

— Domnia-Ta, trebuie să...

Se întrerupse şi aruncă o privire spre Cucernicele Maici.

— Vorbeşte fără sfială, zise Leto.

— Da, Domnia-Ta, rosti Idaho, dar era clar că se supunea cu destulă reticenţă. Am fost atacaţi la marginea dinspre sud-est a oraşului. Cred că a fost o manevră de diversiune fiindcă acum ni se raportează acte de violenţă în alte sectoare din oraş şi în Pădurea Interzisă — raiduri efectuate de numeroase grupuri răzleţe.

— Îmi vânează lupii, murmură Leto. În pădure, ca şi în oraş, îmi vânează lupii.

Sprâncenele lui Idaho se încruntară a nedumerire.

— Lupi în oraş, Domnia-Ta?

— Prădători, spuse Leto. Sau lupi... Pentru mine, nu mai e nici o diferenţă.

Moneo scoase o exclamaţie înăbuşită.

Leto îi surâse, gândindu-se ce minunat era să observi clipa de înţelegere când mintea se deschide, când vălul din faţa ochilor se ridică.

— Am adus câteva detaşamente de gărzi pentru a asigura protecţia aici, spuse Idaho. Am postat santinele la...

— Ştiam c-ai s-o faci, îl întrerupse Leto. Acum ascultă-mă cu atenţie căci îţi voi spune unde să-ţi trimiţi restul forţelor.

Şi, în timp ce Cucernicele Maici îl priveau aproape înspăimântate, Leto îi dictă lui Idaho punctele exacte în care trebuia să pregătească ambuscade, indicând apoi numărul efectivelor pentru fiecare acţiune şi chiar specificul personalului, precizând orele de atac, armele necesare şi desfăşurarea detaliată a trupelor în fiecare loc. Vasta memorie a lui Idaho înregistra rând pe rând instrucţiunile. Operaţia îi solicită prea mult atenţia pentru a-şi pune vreo întrebare, dar, când Leto termină de vorbit, o expresie de groază perplexă i se întipări pe chip.

Pentru Leto, fu ca şi când ar fi privit direct în conştiinţa lui Idaho, citindu-i gândurile. *Am fost un soldat devotat al primului Leto,* îşi spunea Idaho. *Acel Leto, bunicul acestuia, m-a salvat de*

la moarte şi m-a primit în familia lui, ca pe-un fiu. Dar, chiar dacă acel Leto continuă să existe, sub o formă sau alta, în cel ce se află în faţa mea... acesta nu-i el.

— Domnia-Ta, pentru ce mai ai nevoie de mine? întrebă Idaho.

— Pentru forţa şi loialitatea ta.

Idaho scutură din cap.

— Dar...

— Şi pentru că te supui, rosti Leto, şi observă felul în care Cucernicele Maici îi absorbeau fiecare cuvânt. *Adevărul şi numai adevărul, amândouă sunt Dreptvorbitoare.*

— Fiindcă am o datorie faţă de Atreizi, spuse Idaho.

— Pe asta se bazează încrederea noastră, zise Leto. Şi... Duncan?

— Domnia-Ta?

Rezonanţa din glas arăta că Idaho găsise un teren pe care să pună piciorul.

— Să laşi cel puţin un supravieţuitor în fiecare din locurile acelea. Altminteri, eforturile noastre sunt zadarnice.

Idaho dădu scurt din cap şi porni spre uşă cu acelaşi mers hotărât cu care venise. Iar Leto îşi spuse că numai un ochi extrem de pătrunzător ar fi putut să observe că Idaho cel care ieşea acum din sală era diferit, mult diferit de cel ce intrase.

Anteac declară:

— Iată consecinţele biciuirii ambasadorului.

— Exact, încuviinţă Leto. Să-i relatezi întocmai toate astea Superioarei dumitale, admirabilei Cucernice Maici Syaksa. Să-i spui, din partea mea, că prefer oricând tovărăşia prădătorilor celei a prăzii.

Se uită apoi la Moneo, care luă poziţie de drepţi.

— Moneo, nu mai sunt lupi în pădurea mea. Vei avea grijă să fie înlocuiţi cu lupi umani.

Starea de transă profetică nu este comparabilă cu nici o altă experienţă vizionară. Nu este o retragere de la expunerea brutală a simţurilor (cum este

cazul multor stări de transă), ci o imersiune într-o multitudine de mişcări noi. Totul este mişcare. În infinit, supremul pragmatism, dobândirea conştiinţei integrale conduc în ultimă instanţă la certitudinea de nezdruncinat că universul se mişcă de-sine-stătător, că se schimbă şi că legile lui se schimbă, că nimic nu poate rămâne permanent sau absolut în cursul unei asemenea mişcări, că explicaţiile mecanice ale oricărui fenomen nu pot avea valoare decât într-un spaţiu precis delimitat şi că, o dată ce toate barierele au fost doborâte, vechile explicaţii se năruie şi se dizolvă, măturate de noile mişcări. Lucrurile pe care le vezi în această transă au efectul unei dezmeticiri, adesea devastatoare. Ele cer un efort suprem pentru a-ţi păstra integritatea psihică, dar, chiar şi cu preţul acestui efort, la ieşirea din transă eşti profund schimbat.

Jurnalele Furate

ÎN NOAPTEA ACEEA, după o zi întreagă de audienţe, în timp ce alţii dormeau, luptau, visau ori mureau, Leto rămase să se odihnească în singurătatea marii săli ovale, cu doar câteva Păstrăvărese făcând de strajă la uşă.

Nu dormea. În mintea sa era o volbură de imperative şi decepţii.

Hwi! Hwi!

Ştia, acum, pentru ce îi fusese trimisă Hwi Noree. O, cât de bine ştia!

Cel mai secret dintre secretele mele e dat în vileag!

Reuşiseră să-i descopere secretul. Hwi era dovada.

Gânduri desperate îi dădeau târcoale. Putea fi inversat procesul acestei cumplite metamorfoze? Putea să revină la starea umană?

Cu neputinţă.

Şi, chiar dacă ar fi fost posibil, procesul ar fi durat tot atâta

timp cât durase pentru a ajunge în acest stadiu. Ce s-ar fi ales din Hwi în decurs de peste trei mii de ani? O grămăjoară de oseminte şi pulbere într-un cotlon al criptei.

Aş putea să programez genetic apariţia cuiva asemănător ei, de care să am parte mai târziu... dar nu ar fi gingaşa mea Hwi.

Şi ce s-ar fi întâmplat cu Poteca de Aur în timp ce el urmărea asemenea scopuri egoiste?

Ducă-se dracului Poteca de Aur! Cretinii ăştia inconştienţi s-au gândit vreodată la mine? Niciodată!

Nu era adevărat. Hwi se gândea la el. Îi împărtăşea chinul.

Erau gânduri nebuneşti şi încercă să le alunge, în vreme ce simţurile sale înregistrau mişcările abia perceptibile ale gărzilor şi curgerea apei pe sub dalele sălii.

Când am făcut această alegere, ce speranţe nutream?

Întrebarea stârni hohotul de râs al mulţimilor dinlăuntrul lui. Nu avea de dus la bun sfârşit o misiune? Nu era asta esenţa însăşi a acordului care ţinea în frâu mulţimile?

— Ai o misiune de îndeplinit, ziseră ele. Ţelul tău este unul singur.

Ţelul unic este semnul distinctiv al fanaticilor, iar eu nu sunt un fanatic!

— Trebuie să fii cinic şi crud. N-ai dreptul să dezertezi de la datorie.

De ce nu?

— Cine a făcut jurământul acesta? Tu însuţi. Tu ai ales această cale.

Aveam alte speranţe!

— Speranţele pe care istoria le creează pentru o generaţie sunt deseori năruite la generaţia următoare. Cine să ştie asta mai bine decât tine?

Da... iar speranţele năruite pot aliena populaţii întregi. Eu singur sunt o populaţie întreagă!

— Aminteşte-ţi de jurământul tău!

Tocmai. Sunt forţa perturbatoare slobozită prin veacuri. Eu limitez speranţele... inclusiv ale mele. Eu frânez pendulul.

— Pentru ca apoi să-l eliberezi. Nu uita asta.

Sunt obosit. Oh, cât sunt de obosit! Măcar de-aş putea să dorm... să dorm cu adevărat.

— Te mai şi autocompătimeşti.

Şi n-am motive? Ce sunt eu? Însinguratul desăvârşit, obligat

să privească înapoi la ceea ce-ar fi putut să fie. O fac în fiecare zi... şi acum, acum a apărut Hwi!

— Alegerea ta altruistă de la început te umple acum de egoism.

Pericolul pândeşte pretutindeni. Trebuie să-mi port Egoismul ca pe-o armură.

— Pericolul îi ameninţă pe toţi cei ce vin în contact cu tine. Nu-i asta însăşi natura ta?

Pericol şi pentru Hwi. Draga, draga şi încântătoarea Hwi.

— Te-ai înconjurat de ziduri înalte numai pentru a te închide între ele şi a-ţi plânge singur de milă?

Zidurile există pentru că forţe uriaşe au fost eliberate în Imperiul meu.

— Tu le-ai eliberat. Ai de gând, acum, să faci compromisuri cu ele?

Totu-i din cauza lui Hwi. Simţămintele acestea n-au fost niciodată atât de puternice în mine. E opera blestemaţilor de ixieni!

— E interesant că au ales să te atace prin intermediul unei fiinţe şi nu al unei maşini.

Pentru că mi-au descoperit secretul.

— Cunoşti antidotul.

Uriaşul trup al lui Leto se cutremură tot la acest gând. Cunoştea într-adevăr antidotul, care se dovedise întotdeauna eficient: să se retragă, o bucată de vreme, în propriu-i trecut. Nici măcar Surorile Bene Gesserit nu puteau întreprinde asemenea safari-uri lăuntrice, care-l purtau îndărăt, de-a lungul axei amintirilor sale, până la limitele absolute ale conştiinţei celulare sau îi permiteau să zăbovească oriunde, la marginea drumului, pentru a se cufunda în deliciile câte unui sublim festin senzorial. Odată, după moartea unui Duncan cu adevărat strălucit, explorase marile evenimente muzicale păstrate în memoriile sale. Mozart îl plictisise repede. *Pretenţios! Dar Bach... aaa, Bach!*

Leto îşi mai amintea şi acum acea bucurie neţărmurită.

M-am aşezat la orgă şi am lăsat muzica să mă îmbibe.

Numai de trei ori, în vasta sa memorie, îi găsise egal lui Bach. Nici măcar Licallo nu-l depăşea; era la fel de mare, dar nu mai mare.

Tărâmul... intelectualelor ar fi fost, oare, o alegere potrivită

pentru această noapte? Bunica lui, Jessica, fusese una dintre cele mai remarcabile. Experienţa îi spunea însă că o persoană atât de apropiată de el cum era Jessica n-ar fi constituit antidotul adecvat pentru prezentele sale tensiuni. Trebuia să caute altundeva, mult mai departe.

Se imagină, atunci, pe cale de a-i descrie un astfel de safari unui oaspete înmărmurit de uimire şi teamă — un oaspete absolut imaginar, fireşte, căci nimeni n-ar fi cutezat să-l interogheze despre un subiect atât de *sacru.*

— Încep să cobor şirul nesfârşit de trepte al strămoşilor mei, abătându-mă când în câte-un coridor lateral, când în altul, pătrunzând prin unghere şi cotloane. Cea mai mare parte a numelor nu ţi-ar spune nimic. Cine a auzit vreodată de Norma Cevna? Eu i-am trăit viaţa!

— I-ai trăit viata? se miră oaspetele imaginar.

— Fireşte. Altfel, pentru ce şi-ar mai ţine cineva strămoşii prin preajmă? Crezi că proiectantul primei nave a Ghildei a fost un bărbat? Cărţile de istorie ţi-au spus că numele lui era Aurelius Venport? Te-au minţit. Concepţia i-a aparţinut amantei sale, Norma. Ea i-a oferit planurile, pe lângă cei cinci copii. Un ego ca al său, îşi spunea el, nu putea accepta mai puţin. Dar în cele din urmă ideea că, de fapt, nu fusese la înălţimea imaginii pe care-o avea despre sine l-a distrus.

— Ai trăit şi viaţa lui?

— Desigur! Şi am parcurs îndelungatele peregrinări ale fremenilor. Urmărind ascendenţa tatălui meu şi a altora, am ajuns până la Casa Atreu.

— Un neam ilustru!

— Care-a avut parte şi de destui neghiobi.

Lucruri care să mă distragă, iată ce-mi trebuie, gândi.

De pildă... o incursiune în domeniul aventurilor amoroase şi al libertinajului sexual?

— Nu-ţi poţi face idee la ce orgii lăuntrice am acces! Sunt o culme a voyeurismului: participant (participanţi) şi observator (observatori). Câte nenorociri au fost cauzate de ignorarea sau înţelegerea greşită a aspectelor sexualităţii! Ce înfiorător de mărginiţi am fost, ce meschini!

Dar Leto ştia că nu putea face această alegere. Nu în această noapte. Nu când Hwi se afla aici, în oraşul său.

Să opteze, atunci, pentru un tur de orizont al războiului?

— Care dintre toţi Napoleonii istoriei noastre a fost cel mai mare laş? îşi întrebă el oaspetele imaginar. N-am să-ţi dezvălui numele său, dar îl ştiu. O, da, îl ştiu!

Unde să mă duc? Când am acces la întregul trecui, unde să mă duc?

Bordeluri, atrocităţi, tirani, acrobaţi, nudişti, chirurgi, târfe masculine, muzicieni, magicieni, ungincieri, preoţi, artizani, preotese...

— Ştiai, întrebă, continuîndu-şi conversaţia cu musafirul imaginar, ştiai că *hula* este un vestigiu al unui străvechi limbaj de semne pe care, cândva, îl foloseau doar bărbaţii? N-ai auzit niciodată de hula? Nici nu-i de mirare. Cine îl mai dansează în ziua de azi? Cu toate astea, dansurile au păstrat o mulţime de lucruri în decursul istoriei. Semnificaţiile s-au pierdut între timp, însă eu le cunosc. Ascultă... odată am fost, timp de o noapte întreagă, o serie de califi care o luau când spre est, când spre vest, de-a lungul secolelor, după cum îi purtau cuceririle Islamului. Dar n-am să te plictisesc cu amănunte. Mai bine pleacă, vizitatorule!

Cât de seducător e acest cântec de sirenă care ar vrea să mă facă să trăiesc doar în trecut.

Şi cât de van e acum acest trecut, graţie blestemaţilor de ixieni. Cât de insipid e trecutul, în comparaţie cu prezenţa lui Hwi. Ar veni aici chiar acum, dacă aş chema-o. Dar nu pot s-o chem... nu acum... nu în noaptea aceasta.

Trecutul continua, totuşi, să-l ademenească.

Aş putea face un pelerinaj în trecutul meu. Nu neapărat un. safari. Aş putea merge singur. Un pelerinaj are darul de a purifica. Safari-urile mă transformă în turist. E o mare deosebire. Aş putea să mă duc, singur, în universul meu interior.

Şi să nu mă mai întorc niciodată.

Simţea ineluctabilul acestei ipoteze, faptul că starea de vis ar fi sfârşit prin a-l prinde în mreje.

Eu însumi creez o stare de vis cu totul aparte pe cuprinsul Imperiului meu. Înlăuntrul acestui vis se făuresc noi mituri, apar noi direcţii şi mişcări noi. Noul... noul... mereu noul. Lucrurile se ivesc din propriile mele vise, din propriile mele mituri. Şi cine-ar putea fi, mai vulnerabil la ele decât eu însumi? Vânătorul e prins în propriul său laţ.

Leto înţelese în clipa aceea că se afla într-o situaţie pentru

care nu exista nici un antidot... trecut, prezent sau viitor. Giganticul său corp se înfioră şi se cutremură în penumbra sălii de audienţe.

Lângă uşă, una dintre Păstrăvărese îi şopti alteia:

— Domnul e mâhnit?

Iar tovarăşa ei răspunse:

— Cine n-ar fi, în acest univers al păcatului?

Leto le auzi şi plânse în tăcere.

Când m-am angajat să călăuzesc omenirea pe Poteca mea de Aur, i-am făgăduit o lecţie pe care să n-o uite nici morţii. Cunosc un model adânc înrădăcinat, căruia oamenii îi neagă existenţa, prin cuvintele lor, în timp ce-l confirmă prin faptele lor. Ei spun că doresc securitatea şi liniştea, starea de lucruri pe care o numesc pace. Dar chiar în vreme ce susţin asta, seamănă germenii dezordinii şi ai violenţei. Iar dacă li se întâmplă să obţină mult trâmbiţata lor siguranţă tihnită, se zbat în ea ca peştele pe uscat, găsind-o cumplit de plictisitoare. Uitaţi-vă la ei în momentul de faţă! Uitaţi-vă ce fac în timp ce eu înregistrez aceste cuvinte. Ha! Le-am dat milenii de pace forţată, care se încăpăţânează să dăinuie în ciuda tuturor eforturilor lor de a se îndrepta către haos. Credeţi-mă, amintirea Păcii lui Leto le va rămâne pentru totdeauna. După această lecţie, nu-şi vor mai căuta siguranţa tihnită, decât cu infinite precauţii şi o pregătire îndelungată.

Jurnalele Furate

ÎN MOD CU TOTUL POTRIVNIC voinţei sale, Idaho întâmpină

zorii în tovărăşia Sionei, la bordul unui ornitopter imperial care-i ducea "într-un loc sigur". Aparatul zbura spre est, în direcţia arcului de lumină aurie al soarelui ce se ridica deasupra unui peisaj alcătuit din peticele verzi, dreptunghiulare, ale plantaţiilor.

Era un topter mare, destul de încăpător pentru a transporta grupa de Păstrăvărese şi pe cei doi *invitaţi* ai lor. Comandanta grupei, o femeie voinică al cărei chip îi dădea de presupus lui Idaho că nu ştia ce e zâmbetul, se prezentase cu numele Inmeir. Ocupa scaunul din postul de pilotaj, chiar în faţa lui Idaho, încadrată de două Păstrăvărese cu muşchi de atlet. Alte cinci amazoane şedeau în spatele lui Idaho şi al Sionei.

— Domnul mi-a poruncit să te scot din oraş, îi comunicase Inmeir lui Idaho, când intrase în postul de comandă situat sub piaţa centrală. Pentru siguranţa dumitale. Ne vom întoarce mâine dimineaţă, pentru Siaynoq.

Idaho, ostenit după o noapte de alarme, simţise că ar fi fost zadarnic să se împotrivească ordinelor "Zeului Însuşi". Inmeir părea perfect capabilă să-l ia pe sus doar cu unul singur dintre braţele ei groase. Îl condusese în răcoarea nopţii, sub cerul presărat cu stele ce sclipeau ca faţetele a mii de diamante sparte. Abia când ajunseseră la topter şi recunoscuse silueta Sionei începuse Idaho să se întrebe asupra scopului acestei evacuări.

În cursul nopţii, ajunsese la concluzia că nu toate violenţele ce se dezlănţuiseră în Onn fuseseră provocate de rebelii organizaţi. Când se interesase de Siona, Moneo îi trimisese vorbă că "fiica mea se află sub supraveghere, în deplină siguranţă", adăugând, la sfârşitul mesajului: "O las în grija dumitale".

La bordul topterului, Siona refuzase să răspundă la întrebările lui Idaho. Chiar şi în clipa asta, stătea cufundată într-o tăcere posacă. Îi amintea de propria lui atitudine în acele zile de demult când jurase să se răzbune pe Harkonneni. Se întreba însă care era motivul înverşunării. Ce urmărea, de fapt, Siona?

Fără să ştie de ce, se pomeni comparând-o cu Hwi Noree. Nu fusese lesne s-o întâlnească pe Hwi, dar până la urmă izbutise, în pofida supărătoarei insistenţe a Păstrăvăreselor de a-l îndepărta de ea sub tot felul de pretexte.

Gingaşă era atributul care se potrivea cel mai bine pentru a

o descrie pe Hwi. Fiecare vorbă, fiecare gest al ei părea să pornească dintr-un fond de blândeţe imuabilă care avea, în sine, o putere colosală. Idaho găsea acest lucru extrem de atrăgător.

Neapărat trebuie s-o mai văd.

Pentru moment însă avea de luptat cu tăcerea mohorâtă a tovarăşei sale de drum, Siona. Ei bine... tăcerii i se putea răspunde cu tăcere.

Privi în jos, spre ţinutul pe care-l survolau. Ici şi colo, pâlcurile de luminiţe ale câte unui sat se stingeau pe măsură ce soarele urca pe cer. Deşertul Sareerului rămăsese departe, în spate, şi era greu de crezut că întinderile. Înverzite pe care le contempla fuseseră vreodată pământuri aride şi pârjolite de arşiţă.

Unele lucruri nici nu se schimbă prea mult, gândi el. *Sunt doar luate dintr-un anumit loc pentru a fi reconstituite în altul.*

Priveliştea de dedesubt îi amintea de grădinile luxuriante ale Caladanului şi se întrebă ce se va mai fi întâmplat între timp pe planeta înverzită unde Atreizii trăiseră vreme de generaţii înainte de a se strămuta pe Dune. Privind cu atenţie, desluşi căi de comunicaţie înguste, drumuri de ţară pe care erau deja răzleţite vehicule trase de animale cu şase picioare, probabil vestitele cabaline. Moneo îi explicase că aceste cabaline, adaptate conform necesităţilor mediului, erau principalele vite de povară nu numai aici, ci în întregul Imperiu.

— O populaţie pedestră e mai uşor de controlat.

Cuvintele lui Moneo răsunau în memoria lui Idaho în timp ce privea în jos. În faţa topterului apărură pajişti — întinderi verzi, vălurite, întretăiate de ziduri joase din piatră neagră. Idaho observă oi şi câteva specii de vite mai mari. Aparatul survolă apoi o vale îngustă, aflată încă în penumbră, pe fundul căreia abia se ghicea existenţa unui curs de apă. O lumină izolată şi un fuior de fum albăstrui ridicându-se din negura văii indicau prezenţa unei aşezări omeneşti.

Siona se foi brusc şi, atingând umărul pilotului lor, arătă spre un punct situat în faţă, spre dreapta.

— Nu e Goygoa, acolo? întrebă ea.

— Ba da, răspunse fără să se întoarcă Inmeir, cu glas sacadat, marcat de-o emoţie pe care Idaho nu putu s-o identifice.

— Şi nu-i un loc sigur?

— Ba da.
Siona i se adresă lui Idaho:
— Ordonă-i să ne ducă la Goygoa.
Fără să ştie pentru ce îi dădea ascultare, Idaho spuse:
— Du-ne acolo.
Inmeir se întoarse şi trăsăturile ei colţuroase, pe care Idaho le crezuse incapabile de a reflecta vreo emoţie, arătară semnele de netăgăduit ale unei adânci tulburări. Lăsase colţurile gurii în jos şi un nerv îi zvâcnea sub ochiul drept.
— Nu la Goygoa, Comandante, spuse Inmeir. Există locuri mai...
— Ţi-a indicat Împăratul-Zeu un loc anume în care să ne duci? întrebă Siona.
Ochii lui Inmeir avură o scăpărare mânioasă, dar Păstrăvăreasa răspunse fără s-o privească pe cea care-o întrerupsese:
— Nu, însă...
— Atunci, du-ne la Goygoa, hotărî Idaho.
Smucindu-şi furioasă capul, Inmeir îşi reîndreptă atenţia la comenzile aparatului şi Idaho fu proiectat peste Siona în clipa în care topterul se înclină brusc pe-o aripă, făcând un viraj strâns şi începând să coboare către o văioagă circulară, cuibărită printre colinele verzi.
Privind peste umărul lui Inmeir, Idaho examină locul spre care se îndreptau. Exact în centrul depresiunii se afla un cătun ale cărui case erau construite din aceleaşi blocuri de piatră neagră ca şi micile ziduri din împrejurimi. Idaho zări livezi pe pantele care înconjurau satul şi grădini urcând, în terase, către o şa domoală deasupra căreia mai mulţi şoimi planau în primii curenţi ascendenţi ai zilei.
Întorcându-se spre Siona, întrebă:
— Ce-i cu Goygoa asta?
— Ai să vezi.
Inmeir amorsă o pantă lină de coborâre şi topterul ateriză uşor pe o fâşie plată de iarbă, la marginea satului. Una dintre Păstrăvărese deschise uşa. Numaidecât, nările lui Idaho fură asaltate de un amestec ameţitor de miresme: iarbă strivită, dejecţii animale şi miros acru, de fum. Sări jos din topter şi ridica ochii spre o uliţă a satului, unde oamenii tocmai ieşeau de prin case pentru a vedea cine erau vizitatorii. Idaho observă o

femeie în vârstă, înveşmântată într-o robă verde, care se aplecă şi-i şopti ceva unui băieţaş. Copilul se întoarse imediat şi-o rupse la fugă spre capătul îndepărtat al uliţei.

— Îţi place locul? întrebă Siona, care între timp coborâse şi ea.

— Pare plăcut.

Siona se întoarse spre Inmeir şi celelalte Păstrăvărese, care se adunaseră în jurul lor.

— Când ne întoarcem la Onn?

— Dumneata nu te întorci, răspunse Inmeir. Am ordin să te conduc la Citadelă. Comandantul însă se va întoarce.

— Aha! făcu Siona şi dădu din cap. Când trebuie să plecăm?

— Mâine în zori. Mă duc să-l caut pe conducătorul satului, pentru problema cazării.

Inmeir porni cu paşi mari spre uliţa din apropiere.

— Goygoa, zise Idaho. E un nume ciudat. Mă întreb ce va fi fost locul acesta pe vremea Dunei.

— Pot să-ţi spun eu, spuse Siona. Pe vechile hărţi figurează cu numele Shuloch, ceea ce înseamnă "locul bântuit". Istoria Orală relatează că aici s-ar fi comis crime îngrozitoare înainte ca toţi locuitorii să fie exterminaţi.

— Jacurutu... murmură Idaho, amintindu-şi de vechile legende despre hoţii de apă.

Privi în jurul lui, căutând urmele dunelor şi-ale aflorimentelor stâncoase. Dar nu văzu nimic... decât doi bărbaţi vârstnici, cu feţe calme, care se apropiau împreună cu Inmeir. Cei doi purtau pantaloni albaştri, decoloraţi, şi cămăşi zdrenţuite. Amândoi erau în picioarele goale.

— Ai cunoscut locul acesta? întrebă Siona.

— Doar ca pe un nume dintr-o legendă.

— Se zice c-ar fi bântuit de stafii. Bineînţeles că-i o gogoriţă.

Inmeir se apropie de Idaho, după ce le făcu semn celor doi bărbaţi să aştepte în spatele ei.

— Camerele de cazare sunt sărăcăcioase, dar acceptabile, spuse ea. Apoi, întorcându-se spre Siona, adăugă: Sau vreţi să vă instalaţi într-o locuinţă particulară?

— Vom hotărî mai târziu, răspunse Siona. Îl prinse pe Idaho de braţ. Comandantul şi cu mine o să ne plimbăm puţin prin sat, să vedem locurile.

Inmeir deschise gura să spună ceva, dar se răzgândi.

Idaho se lăsă condus de Siona, pe lângă cei doi săteni care le aruncară priviri piezişe.

— Vă dau două gărzi să vă însoţească, strigă din spate Inmeir.

Siona se opri şi se întoarse.

— Uliţele satului nu prezintă siguranţă?

— Suntem o aşezare foarte liniştită, spuse unul dintre bărbaţi.

— În cazul ăsta, n-avem nevoie de escortă, zise Siona. Lasă gărzile să păzească topterul.

Îl trase din nou pe Idaho spre cătun.

— Bun, făcu el, desprinzându-şi braţul din mâna ei. Care-i treaba cu locul acesta?

— Probabil că ţi se va părea un sălaş foarte tihnit, răspunse Siona. Nu seamănă câtuşi de puţin cu vechiul Shuloch. E un cătun paşnic.

— Cloceşti ceva. Ce?

— Am auzit mereu că ghola nu fac altceva decât să pună întrebări. Am şi eu de pus câteva întrebări.

— Da?

— Cum era el pe vremea dumitale? Mă refer la omul Leto.

— Care dintre ei?

— Ai dreptate, am uitat că au fost doi — bunicul şi Leto al nostru. Am întrebat despre Leto al nostru, fireşte.

— Era doar un copil, asta-i tot ce ştiu.

— Istoria Orală spune că una dintre primele lui mirese era originară din satul ăsta.

— Mirese? Credeam că...

— Asta era pe vremea când mai avea formă umană. După moartea surorii sale, dar înainte de-a începe să se preschimbe în vierme. Tot Istoria Orală susţine că miresele lui Leto au dispărut în labirintul Citadelei Imperiale şi n-au mai fost revăzute decât sub formă de înregistrări holo. Sunt mii de ani de când n-a mai avut o mireasă.

Ajunseseră într-o mică piaţă din mijlocul satului, un spaţiu pătrat cu latura de vreo cincizeci de metri, având în centru un bazin cu apă limpede. Siona se duse să se aşeze pe bordura de piatră a bazinului, apoi îi făcu semn lui Idaho, invitându-l să ia loc lângă ea. Idaho îşi roti ochii la casele dimprejur, observând siluete care pândeau de după perdele, copii adunaţi pe la

colţuri, şuşotind şi arătând către ei. Se apropie de Siona, dar rămase în picioare.

— Ce-i cu satul ăsta?

— Ţi-am zis. Spune-mi cum era Muad'Dib.

— Era cel mai bun prieten pe care şi l-ar fi putut dori cineva.

— Vasăzică Istoria Orală nu minte, dar ea numeşte califatul moştenitorilor săi *Desposyni* — un cuvânt cu o sonoritate funestă.

Mă provoacă, gândi Idaho.

Îşi îngădui un zâmbet subţire, întrebându-se ce motivaţii va fi avut Siona. Părea să aştepte producerea unui eveniment important, neliniştită... chiar temătoare... dar şi cu un fel de satisfacţie ascunsa. Nu încăpea nici o îndoială. Tot ce spunea acum era spus pentru a trage de timp până când... până când ce?

Un zgomot de paşi uşori de alergare întrerupse şirul gândurilor lui Idaho. Se întoarse şi văzu un copil de vreo opt ani apropiindu-se în fugă de pe o uliţă laterală. Picioarele goale ale copilului ridicau norişori de praf, în timp ce undeva, pe uliţa din spate, se auzeau strigătele parcă desperate ale unei femei. Copilul se opri la vreo zece paşi de bazin şi-l fixă pe Idaho cu o privire avidă, a cărei intensitate i se păru acestuia tulburătoare. Idaho avu impresia că-i era vag cunoscut acest băieţaş cu trupuşorul robust, faţa smeadă cu pometţi înalţi şi sprâncene drepte, părul negru şi creţ. O faţă cu trăsăturile încă nedefinitivate, dar care prefigura chipul bărbatului ce avea să fie. Puştiul purta o salopetă albastră, decolorată de numeroase spălări, însă, în mod vădit, confecţionată dintr-un material de cea mai bună calitate — după toate aparenţele, fibre de bumbac punji cu urzeală dublă, care nu se scămoşa nici măcar pe marginile uzate.

— Nu eşti tatăl meu, rosti brusc copilul.

Apoi se răsuci, o luă la fugă înapoi şi dispăru repede după colţul uliţei dinspre care venise.

Idaho se întoarse şi o privi încruntat pe Siona, aproape temându-se să rostească întrebarea: *Era un copil al predecesorului meu?* Cunoştea însă răspunsul. Faţa cu trăsături familiare, genotipul... nu lăsau loc de-ndoială. *Eu însumi, copil.* Descoperirea îl făcu să simtă dintr-o dată un gol imens în suflet, un dureros sentiment de frustrare. *Cu ce sunt eu răspunzător*

pentru asta?

Siona îşi îngropă faţa în mâini şi încovoie umerii. Scena nu se petrecuse deloc după cum îşi imaginase ea. Se simţea trădată de propriile ei dorinţe de răzbunare. Idaho nu era doar un *ghola,* o creatură artificială, care nu merita nici o consideraţie. Când fusese proiectat peste ea, la bordul topterului, desluşise emoţiile de pe chipul lui. Iar acum, copilul acela...

— Ce s-a întâmplat cu predecesorul meu? întrebă Idaho.

Tonul lui era sec şi acuzator.

Siona lăsă mâinile în poală şi înălţă capul. Faţa lui Idaho exprima o mânie înăbuşită.

— Nu ştim cu siguranţă, răspunse ea, dar într-o zi a intrat în citadelă şi n-a mai reapărut.

— Era copilul lui?

Ea dădu din cap.

— Eşti sigură că nu tu l-ai asasinat pe predecesorul meu?

— Cum să...

Scutură din cap, şocată de îndoielile lui, de acuzaţia latentă pe care o desluşea în cugetul lui.

— Copilul... e motivul pentru care suntem aici?

— Da, răspunse ea, cu un nod în gât.

— Şi ce-ar trebui să fac eu?

Siona ridică din umeri, cuprinsă de silă şi vinovăţie faţă de propria-i acţiune.

— Maică-sa? întrebă Idaho.

— Locuieşte pe uliţa aceea, împreună cu ceilalţi, răspunse ea, arătând cu capul în direcţia în care dispăruse băiatul.

— Ceilalţi?

— Un fiu mai mare... o fiică. Dacă vrei... pot să vorbesc cu...

— Nu! Copilul are dreptate. Nu sunt tatăl lui.

— Îmi pare rău, murmură Siona. Nu trebuia să fac asta.

— De ce-a ales *el* locul ăsta? întrebă Idaho.

— Tatăl... adică...

— *Predecesorul* meu!

— Pentru că e satul natal al lui Irti şi ea n-a vrut să plece. Aşa zice lumea.

— Irti e... mama?

— Soţia lui, după ritul vechi, cel din Istoria Orală.

Idaho privi din nou faţadele de piatră ale caselor care înconjurau piaţa, perdelele de la ferestre, porţile înguste.

— Vasăzică, aici locuia el?
— Când putea.
— Cum a murit, Siona?
— Sincer, nu ştiu. Dar... pe alţii i-a ucis Viermele, suntem siguri de asta!
— De ce sunteţi aşa siguri?
Intensitatea privirii cu care o sfredeli, o sili pe Siona să întoarcă ochii în altă parte.
— Nu pun la îndoială relatările strămoşilor mei, zise ea. Mărturiile sunt fragmentare, o însemnare aici, o aluzie dincolo, dar eu le cred. Şi tata le crede!
— Moneo nu mi-a spus nimic despre asta.
— Un lucru poate fi afirmat cu tărie despre Atreizi, zise Siona. Orice-ar fi, suntem loiali. Ne respectăm cuvântul.
Idaho dădu să spună ceva, dar renunţă brusc. *Fireşte! Siona e şi ea Atreides!* Gândul avu darul să-l zdruncine. Ştiuse asta, dar nu voise să accepte. Siona era o răzvrătită cu un statut aparte, o rebelă ale cărei acţiuni aproape că erau susţinute de Leto. Limitele îngăduinţei lui nu erau prea desluşite, dar Idaho le intuia existenţa.
— Să nu-i faci nici un rău, îi spusese Leto. Urmează să fie supusă la o încercare.
Idaho se întoarse cu spatele la Siona.
— Nu ştii nimic sigur, rosti el. Informaţii dezlânate, zvonuri!
Ea nu spuse nimic.
— E un Atreides! adăugă el.
— E Viermele! replică Siona şi veninul din vocea ei era ceva aproape palpabil.
— Afurisita voastră de Istorie Orală nu-i decât o însăilare de bârfe din trecut! Numai proştii le-ar putea da crezare.
— Încă ai încredere în el, zise Siona. O să-ţi treacă.
Idaho se răsuci şi-o fulgeră cu privirea.
— Nici măcar n-ai vorbit vreodată cu el!
— Ba da. Când eram mică, în copilărie.
— Încă n-ai ieşit din copilărie! El îi întruchipează pe toţi Atreizii care-au trăit în decursul veacurilor, pe toţi! E un lucru cumplit, dar pe mulţi dintre ei i-am cunoscut. Au fost prietenii mei.
Siona se mulţumi să clatine din cap.
Din nou, Idaho îi întoarse spatele. Se simţea golit de orice

emoţie, secătuit spiritual. Fără să-şi dea seama, începu să traverseze piaţa, îndreptându-şi paşii spre ulicioara către care fugise băiatul. Siona alergă după el şi-l ajunse din urmă, potrivindu-şi mersul după al lui, dar el nu-i dădu nici o atenţie.

Străduţa era îngustă, încadrată de ziduri şi case de piatră cu un singur cat. Porţile erau mici, adâncite sub arcade şi, toate, închise. Ferestrele erau variante la scară redusă ale porţilor. Perdelele se mişcau abia perceptibil.

La prima intersecţie, Idaho se opri şi privi spre dreapta, în direcţia în care dispăruse puştiul. Aproape de colţ, două femei cu părul cărunt, purtând fuste lungi, negre, şi bluze de un verde închis, şuşoteau cu capetele apropiate. Tăcură brusc când îl observară pe Idaho şi-l priviră lung, cu nedisimulată curiozitate. El le întoarse privirea, apoi scrută uliţa. Era pustie.

Idaho dădu colţul şi trecu la un pas de cele două femei, care se strânseră una într-alta, apoi întoarseră capul după el. Abia dacă îi aruncaseră o privire Sionei, care continua să meargă în tăcere alături de el, având întipărită pe chip o expresie ciudată.

Mâhnire? se întrebă Idaho. *Regret? Curiozitate?*

Era greu de spus. Dar până una-alta, îl interesau mai mult porţile şi ferestrele pe lângă care treceau.

— Ai mai fost vreodată în satul ăsta? întrebă el.

— Nu.

Siona răspunsese cu voce înăbuşită, ca şi când s-ar fi temut de propriul ei glas.

Ce caut eu pe uliţa asta? se întrebă Idaho. Dar chiar în clipa în care-şi punea întrebarea, găsi şi răspunsul. *Femeia aceea, Irti... Ce voi fi găsit la ea, de-am fost în stare s-o urmez într-un loc ca Goygoa?*

Colţul unei perdele, în dreapta, se ridică şi Idaho întrezări un chip — băiatul din piaţă. Perdeaua căzu, apoi fu dată în lături şi în spatele geamului se ivi o femeie. Idaho încremeni, privindu-i năucit faţa. Era faţa unei femei care nu mai exista decât în fantasmele lui cele mai secrete. Faţa aceea ovală, cu ochi negri, pătrunzători, şi gura cu buze pline, senzuale...

— Jessica, şopti el.

— Ce-ai spus? întrebă Siona.

Idaho nu putu să răspundă. Ceea ce vedea era chipul Jessicăi, ivit dintr-un trecut pe care-l crezuse îngropat pentru totdeauna — un renghi genetic: mama lui Muad'Dib resuscitată

într-o altă carne.

Femeia trase la loc perdeaua, lăsând gravată în mintea lui Idaho o imagine pe care el ştiu că n-o va mai putea şterge niciodată. Era mai vârstnică decât acea Jessica alături de care înfruntase pericolele Dunei, cu riduri în colţurile ochilor şi-ale gurii, cu trupul mai plin...

Mai matern, îşi spuse Idaho. Apoi: *Îi voi fi dezvăluit vreodată... cu cine semăna?*

Siona îl trase de mânecă.

— Vrei să intri, să stai de vorbă cu ea?

— Nu. A fost o greşeală.

Idaho dădu să se întoarcă în direcţia din care veniseră, când poarta casei lui Irti se deschise brusc. Un tânăr îşi făcu apariţia, închise poarta în spatele lui şi-l privi fix pe Idaho.

Părea în jur de şaisprezece ani şi identitatea lui era mai presus de orice îndoială — părul negru, ca o blană de astrahan, trăsăturile voluntare...

— Eşti cel nou, rosti tânărul cu o voce în care răzbăteau deja rezonanţele glasului de adult.

— Da, încuviinţă cu greutate Idaho.

— Pentru ce ai venit?

— N-a fost ideea mea.

Cuvintele ieşiră ceva mai uşor, împinse de resentimentul faţă de Siona.

Tânărul i se adresă Sionei:

— Am aflat despre moartea tatălui meu.

Ea dădu din cap.

El se întoarse din nou spre Idaho:

— Te-aş ruga să pleci şi să nu te mai întorci niciodată. O faci să sufere pe mama.

— Ai dreptate, răspunse Idaho. Te rog să-i transmiţi Doamnei Irti scuzele mele pentru această vizită neavenită. Am fost adus aici împotriva voinţei mele.

— Cine te-a adus?

— Păstrăvăresele.

Tânărul dădu scurt din cap. Apoi i se adresă încă o dată Sionei:

— Credeam că voi, Păstrăvăresele, vă purtaţi ceva mai omeneşte între voi.

După care se răsuci pe călcâie şi reintră în casă, închizând

hotărât poarta.

Idaho o apucă de braţ pe Siona şi porni repede înapoi, spre capătul străduţei. Ea se împiedică, îşi regăsi echilibrul şi-şi eliberă braţul.

— M-a luat drept Păstrăvărească, spuse.

— Evident, zise Idaho. Aşa şi arăţi. (Îi aruncă o privire scurtă). De ce nu mi-ai spus ca Irti a fost Păstrăvărească?

— Nu mi s-a părut important.

— Oh!

— Aşa s-au cunoscut.

Ajunseră la intersecţia cu uliţa care ducea spre piaţă. Idaho se întoarse în direcţia opusă şi se îndreptă cu paşi hotărâţi spre capătul unde se zăreau grădinile şi livezile de la marginea satului. Se simţea încă sub impresia şocului, cu percepţiile şovăind în faţa prea multor lucruri pe care nu izbutea să le asimileze.

Capătul uliţei era barat de un zid jos. Sări peste el şi-o auzi pe Siona urmându-l. Pomii din jur erau înfloriţi — corole albe cu stamine portocalii cărora le dădeau târcoale insecte de un cafeniu închis. Aerul era plin de zumzetul gâzelor şi de parfumuri florale, care-i amintiră brusc lui Idaho de junglele Caladanului.

Se opri în vârful unui deluşor, de unde se vedeau bine contururile ordonate, dreptunghiulare, ale aşezării. Acoperişurile erau plate şi negre.

Siona se aşeză în iarba deasă de pe creastă, cuprinzându-şi genunchii cu braţele.

— Nu asta ţi-a fost intenţia, nu-i aşa? întrebă Idaho.

Ea scutură din cap şi el îşi dădu seama că abia îşi reţinea lacrimile.

— De ce îl urăşti într-atât? o întrebă.

— Nu suntem stăpâni pe propriile noastre vieţi!

Idaho privi acoperişurile satului.

— Există multe sate ca ăsta?

— Aşa arată întregul Imperiu al Viermelui!

— Şi ce-i rău în asta?

— Nimic — dacă te mulţumeşti cu atât.

— Vrei să spui că asta-i tot ce îngăduie el?

— Tot, plus câteva oraşe-târguri… şi Onnul. Am auzit că până şi capitalele planetare nu-s decât nişte sate mai mari.

— Repet: ce-i rău în asta?
— E o închisoare!
— Atunci, evadează.
— Unde? Cum? Îţi închipui că ne putem îmbarca pur şi simplu pe o navă a Ghildei pentru a ne duce unde ne pofteşte inima? (Siona îndreptă degetul spre Goygoa, arătând locuim care se zărea topterul străjuit de Păstrăvărese.) Temnicerele noastre nu ne-ar lăsa să plecăm!
— Ele însă pot să plece, zise Idaho. Se pot duce unde vor.
— Adică unde le trimite Viermele!
Siona îşi lăsă fruntea pe genunchi şi întrebă cu glas înfundat:
— Cum era viaţa în vremurile acelea de demult?
— Era altfel, adesea foarte periculoasă. (Idaho lăsă privirea să-i rătăcească peste pajiştile, grădinile şi livezile despărţite de ziduri mărunte.) Aici, pe Dune, nu existau linii imaginare care să delimiteze proprietăţile. Totul aparţinea ducatului Atreides.
— Cu excepţia fremenilor.
— Da. Însă fremenii ştiau unde era locul lor — de partea asta a unui anumit povârniş... sau dincolo, în depresiunea ca o pată albă pe întinderea de nisip.
— Erau totuşi liberi să meargă unde voiau ei!
— Cu anumite limite.
— Unii dintre noi au nostalgia deşertului, murmură Siona.
— Aveţi Sareerul.
Ea înălţă capul şi-l străfulgeră cu privirea.
— Peticul ăla!
— O mie cinci sute de kilometri pe cinci sute... nu-i chiar un petic.
Siona se ridică în picioare.
— L-ai întrebat pe Vierme pentru ce ne ţine astfel închişi?
— Pacea lui Leto, Poteca de Aur menită să ne asigure supravieţuirea. După *spusele* lui.
— Ştii ce i-a spus tatălui meu? Când eram mică, trăgeam cu urechea ori de câte ori aveam ocazia. L-am auzit.
— Ce i-a spus?
— Că ne fereşte de crize majore ca să nu prindem puteri. A spus: "Năpasta poate să-i susţină pe oameni, dar acum năpasta sunt eu. Zeii pot deveni o năpastă". Sunt exact cuvintele lui, Duncan. Viermele e un flagel!
Idaho nu se îndoia de autenticitatea spuselor ei, dar

cuvintele nu-l impresionară. Se gândi, în schimb, la Corrino-ul pe care i se ordonase să-l ucidă. *Năpastă.* Acel Corrino, descendent al unei Familii care stăpânise cîndva Imperiul, se dovedise a fi un individ rotofei, între două vârste, care era ahtiat după putere şi conspira pentru a acapara mirodenie. Idaho îi încredinţase unei Păstrăvărese misiunea de a-l lichida, o iniţiativă ce-i atrăsese ulterior o serie de întrebări insistente din partea lui Moneo.

— De ce nu l-ai ucis chiar dumneata?

— Am vrut să văd cum se achită de sarcini Păstrăvăresele.

— Şi cum ţi s-au părut?

— Eficiente.

Dar moartea acelui Corrino îl copleşise pe Idaho cu o senzaţie de ireal. Un omuleţ gras, zăcând în balta propriului sânge, o umbră printre umbrele nopţii de pe o stradă pavată cu piatră plastică. Ireal. Idaho îşi amintise ce spusese cândva Muad'Dib: *"Mintea ne impune acest cadru pe care ea îl numeşte «realitate» E un cadru arbitrar, care tinde să-şi manifeste independenţa faţă de ceea ce ne comunică nouă simţurile".* Care era *realitatea* Domnului Leto?

Privi silueta Sionei, pe fondul livezii şi-al colinelor înverzite ce înconjurau Goygoa.

— Să coborâm în sat şi să vedem unde ne cazăm, zise el. Simt nevoia să rămân câtva timp singur.

— Păstrăvăresele ne vor caza împreună.

— Cu ele?

— Nu, pe noi doi. Motivul e cât se poate de simplu. Viermele vrea să mă împerechez cu marele Duncan Idaho.

— Obişnuiesc să-mi aleg singur perechea, mârâi Idaho.

— Sunt sigură că una dintre Păstrăvăresele noastre va fi încântată, spuse Siona, răsucindu-se şi începând să coboare printre pomii livezii.

Idaho îi urmări câteva clipe trupul tânăr şi zvelt, unduindu-se asemenea ramurilor legănate de adierea vântului.

— Nu-s armăsarul lui, mormăi el. Va trebui să înţeleagă asta o dată pentru totdeauna.

Cu fiecare zi care trece, deveniţi tot mai ireali, tot mai străini şi mai îndepărtaţi de ceea ce constat că am devenit eu în acea zi. Eu sunt singura realitate şi, îndepărtându-vă de mine, vă pierdeţi realitatea. Cu cât mai curios devin eu, cu atât mai puţin curioşi sunt cei care mă venerează. Religia înăbuşă curiozitatea. Ce fac eu, îi privează pe credincioşi. Iată de ce voi sfârşi prin a nu mai face nimic, restituind totul unor oameni înspăimântaţi care, în acea zi, se vor trezi singuri şi obligaţi să acţioneze ei înşişi.

Jurnalele Furate

ERA UN ZGOMOT CA NICI UN ALTUL, vuietul unei mulţimi aflate în aşteptare, şi acest zgomot se răsfrângea în lungul tunel pe care-l parcurgea Idaho, mergând în faţa Carului Regal — şuşoteli agitate, amplificate şi devenite o şoaptă atotcuprinzătoare, târâitul unui singur picior gigantic, foşnetul unui unic veşmânt enorm. Şi mirosul — o transpiraţie suavă amestecată cu răsuflarea lăptoasă a excitaţiei sexuale.

Inmeir şi Păstrăvăresele ei îl aduseseră pe Idaho în Oraşul Festiv la prima oră a dimineţii, aterizând în umbra verzuie şi rece a pieţei centrale. De îndată ce-l dăduse în primire altei escorte de Păstrăvărese, Inmeir decolase, vizibil nemulţumită de faptul că trebuia s-o ducă pe Siona la Citadelă, pierzând astfel ceremonia Siaynoqului.

Noua escortă, vibrând de emoţie înăbuşită, îl condusese într-un loc situat la mare adâncime sub piaţă, o subterană ce nu figura pe nici un plan dintre cele pe care le consultase Idaho. Era un adevărat labirint de galerii ce coteau când într-o parte, când într-alta şi care erau suficient de largi şi înalte pentru a permite trecerea Carului Regal. Idaho renunţase repede la încercarea de a se orienta şi se întorsese cu gândul la noaptea care trecuse.

Când Siona şi el coborâseră în sat, fuseseră conduşi la o clădire care se numea "Casa de oaspeţi" şi unde camerele înşirate de-o parte şi de alta a unui coridor lung, erau nişte chilii

dotate cu un confort spartan: două paturi de campanie, o fereastră, o uşă şi pereţi văruiţi în alb. Iar Siona avusese dreptate. Fără a li se cere părerea, fuseseră cazaţi în aceeaşi odaie, Inmeir acţionând de parcă lucrul era de la sine înţeles.

De cum li se închisese uşa, Siona spusese:

— Dacă îndrăzneşti să mă atingi, voi încerca să te omor.

Rostise aceste cuvinte cu o sinceritate atât de senină, încât Idaho fusese cât pe ce să izbucnească în râs.

— Prefer să-mi văd de-ale mele, răspunsese. Consideră că eşti singură.

Totuşi, dormise iepureşte, amintindu-şi de nopţile cu pericole din vremea când era în serviciul Atreizilor şi trebuia să fie mereu gata de luptă. În odaie nu fusese aproape deloc cu adevărat întuneric — razele lunii pătrunseseră mai tot timpul printre perdelele de la fereastră, ba chiar şi lumina stelelor părea să se reflecteze în spoiala albă a pereţilor. Constatase că era în mod nervos conştient de prezenţa Sionei: mirosul ei, foiala în somn, respiraţia. De mai multe ori se pomenise perfect treaz, trăgând cu urechea, iar de două ori îşi dăduse seama că şi ea făcea acelaşi lucru.

Zorii şi pregătirea de plecare spre Onn veniseră ca o uşurare. Drept mic dejun băuseră o cană cu suc de fructe rece, apoi Idaho fusese bucuros să iasă în crepusculul dimineţii pentru o plimbare înviorătoare până la locul de parcare al topterului. Nu schimbase nici o vorbă cu Siona şi se simţise iritat de privirile iscoditoare ale Păstrăvăreselor.

Siona nu i se adresase decât o singură dată, după aterizarea în piaţa centrală, când el coborâse din topter iar ea scosese capul pe uşă pentru a-i spune:

— Nu m-ar ofensa să-ţi fiu prietenă.

Ciudată formulare. Idaho se simţise vag stânjenit.

— Da… desigur, răspunsese.

Noua escortă îl însoţise apoi prin galeriile subterane, ajungând în cele din urmă într-un punct terminus al labirintului, unde Leto aştepta instalat în Carul Regal. Locul de întâlnire era un fel de rotondă din care pornea, spre dreapta, un coridor parcă nesfârşit, ai cărui pereţi rectilinii se pierdeau în perspectivă. Pereţii erau de un brun întunecat, vărgaţi cu dungi aurii ce sclipeau în lumina galbenă a licuriglobурilor. Escorta se postă în spatele carului, lăsându-l pe Idaho faţă în faţă cu Leto.

— Duncan, vei merge înaintea mea până la locul pentru Siaynoq, zise Leto.

Idaho privi în ochii indigo ai Împăratului-Zeu, furios dintr-o dată pe toate misterele şi secretele, pe atmosfera vădită de înfrigurare şi excitaţie de domnea împrejur. Avea clar senzaţia că tot ce i se spusese despre Siaynoq nu făcea decât să adâncească misterul.

— Sunt cu adevărat Comandantul Gărzii Imperiale, Domnia-Ta? întrebă el, cu un ton încărcat de resentiment.

— De bună seamă! Iar în momentul de faţă îţi acord o mare onoare. Puţini adulţi de sex masculin ajung să ia parte la Siaynoq.

— Ce s-a întâmplat în oraş astă-noapte?

— Ciocniri violente şi sângeroase, în câteva locuri. Dar în dimineaţa aceasta, calmul pare să fi fost restabilit.

— Pierderi?

— Neglijabile.

Idaho dădu încet din cap. Facultăţile preştiente ale Împăratului-Zeu întrevăzuseră un pericol pentru *Duncanul său.* Drept care îl evacuase în siguranţa unui mediu rural.

— Ai fost la Goygoa, spuse Leto. Te-ar fi tentat să rămâi?

— Nu.

— Nu fi supărat pe mine. Eu nu te-am trimis la Goygoa.

Idaho oftă.

— Ce fel de pericol a impus evacuarea mea?

— Nici un pericol în ceea ce te privea. Dar prezenţa ta îmi incită gărzile la exces de zel. Nu era cazul... pentru operaţiile de azi-noapte.

— Chiar aşa?

Ideea îl surprinsese pe Idaho. Nu se considerase niciodată a fi genul de om care inspiră acte de eroism, altfel decât solicitându-le personal. Trupele trebuiau *însufleţite.* Unii conducători — cum fusese cel dintâi Leto, bunicul acestuia — puteau să înflăcăreze prin simpla lor prezenţă.

— Eşti extrem de preţios pentru mine, Duncan.

— Mda... dar armăsar de prăsilă tot n-am să fiu!

— Dorinţele tale vor fi respectate, fireşte. O să discutăm despre asta cu altă ocazie.

Idaho îşi aruncă ochii spre Păstrăvăresele din escortă, care erau numai ochi şi urechi.

— De fiecare dată când vii la Onn izbucnesc violenţe? întrebă el.

— E un fenomen ciclic. Nemulţumiţii au fost potoliţi deocamdată. O vreme, va domni liniştea.

Idaho fixă din nou chipul de nepătruns al Împăratului-Zeu.

— Ce s-a întâmplat cu predecesorul meu?

— Nu ţi-au spus Păstrăvăresele?

— Mi-au spus că a murit pentru apărarea Domnului său.

— În timp ce ţie ţi-au ajuns la urechi altele.

— Ce s-a întâmplat în realitate?

— A murit fiindcă s-a aflat prea aproape de mine. Nu l-am evacuat la timp într-un loc sigur.

— Un loc ca Goygoa.

— Aş fi preferat să-şi sfârşească zilele în pace, aici, dar ştii foarte bine, Duncan, că nu eşti genul care caută cu tot dinadinsul pacea.

Idaho înghiţi anevoie nodul care i se pusese dintr-o dată în gât.

— M-ar interesa, totuşi, amănuntele morţii sale. Are o familie...

— Ai să afli şi amănuntele. Cât despre familia lui, nu te teme. E sub protecţia mea. Dar prefer să rămână în siguranţă, departe de mine. Ştii în ce măsură atrag violenţa. De altfel, asta-i una dintre funcţiile mele. Din nefericire, şi cei pe care-i admir şi iubesc au de suferit din cauza asta.

Idaho strânse din buze, nemulţumit de răspuns.

— Nu-ţi mai frământa mintea, Duncan, reluă Leto. Predecesorul tău a murit fiindcă a fost prea aproape de mine.

Păstrăvăresele din escortă se foiră nerăbdătoare. Idaho le aruncă o privire, apoi întoarse capul în direcţia galeriei din dreapta.

— Da, e şi timpul, rosti Leto. Nu trebuie să le lăsăm pe femei să aştepte. Mergi cât mai aproape în faţa mea, Duncan, şi-am să-ţi răspund la întrebările despre Siaynoq.

Supunându-se pentru că nu vedea ce altceva ar fi putut face, Idaho se răsuci pe călcâie şi porni înaintea procesiunii. Din spate, auzi scrâşnind rotile carului care se punea în mişcare şi paşii Păstrăvăreselor ce-i urmau.

Brusc, carul deveni silenţios şi Idaho întoarse alarmat capul. Văzu numaidecât motivul

— Ai trecut pe suspensii, rosti el, privind din nou înainte.
— Am escamotat roţile fiindcă femeile se vor înghesui în jurul carului, îi explică Leto. N-aş vrea să le strivesc picioarele.
— Ce este Siaynoqul? Ce este în realitate?
— Ţi-am mai spus. Este Marea Împărtăşanie.
— Mi se pare sau chiar simt miros de mirodenie?
— Ai mirosul fin. Hostiile conţin, într-adevăr, o cantitate mică de melanj.
Idaho scutură din cap.
Încercând să înţeleagă evenimentul, Idaho avusese deja prilejul să-l întrebe de-a dreptul pe Leto, imediat după sosirea lor la Onn:
— Ce e, de fapt, ceremonia Siaynoqului?
— Împărtăşirea unei hostii, atâta tot. Cu participarea mea.
— Ca în ritul Catolic Portocaliu?
— O, nu! Nu-i vorba de trupul meu. E, pur şi simplu, Împărtăşania. Li se reaminteşte că ele sunt numai femele, după cum tu eşti numai mascul, pe când eu sunt *totul.* Este împărtăşirea cu *totul.*
Lui Idaho nu-i plăcuse exprimarea.
— *Numai* mascul?
— Ştii pe cine ridiculizează ele cu ocazia Festivităţilor, Duncan?
— Pe cine?
— Pe bărbaţii care le-au ofensat. Încearcă să tragi cu urechea la şuşotelile lor.
Idaho interpretase informaţia drept un avertisment: *Nu le ofensa pe Păstrăvărese. Provocându-le mânia, îţi pui în pericol viaţa!*
Acum, în timp ce străbătea lungul tunel, în faţa lui Leto, avea impresia că auzise bine cuvintele, dar nu reţinuse nimic din ele.
— Nu înţeleg Împărtăşania, rosti el peste umăr.
— Participăm la ritual împreună. Vei vedea. O vei simţi. Păstrăvăresele mele sunt deţinătoarele unei cunoaşteri aparte, ale unei linii neîntrerupte pe care o împărtăşesc numai ele. Ei bine, acum vei fi şi tu părtaş la ea şi, pentru asta, te vor iubi. Să le asculţi cu atenţie. Sunt foarte receptive la noţiunea de afinitate. Termenii de afecţiune pe care şi-i conferă unele altora nu cunosc rezerve.
Iarăşi vorbe, gândi Idaho. *Iarăşi mistere.*

Observă că tunelul începuse să se lărgească treptat. Tavanul era din ce în ce mai înalt iar licurigloburile mai numeroase şi reglate pe portocaliu spre roşu. La vreo trei sute de metri în faţa, văzu conturându-se o uriaşă deschidere în arcadă, scăldată într-o lumină roşie, sub care desluşi o mulţime de feţe lucitoare ce se legănau încet la stânga şi la dreapta. Dedesubtul feţelor, trupurile alcătuiau un zid uniform de robe negre. Mirosul de transpiraţie datorată excitaţiei era tot mai pronunţat.

În timp ce se apropia de mulţimea femeilor în aşteptare, Idaho văzu că în mijlocul lor se deschidea un pasaj, cu un plan înclinat ce urca spre o estradă joasă, în dreapta. Deasupra, se distingea acum o gigantică boltă ce închidea un spaţiu imens, iluminat de licurigloburi reglate pe roşu intens.

— Urcă pe rampa din dreapta, spuse Leto. Opreşte-te imediat ce ai depăşit centrul estradei şi întoarce-te cu faţa către femei.

Idaho ridică mâna dreaptă, arătând că înţelesese. În momentul acela tocmai trecea pe sub arcadă şi dimensiunile sălii în care pătrunse îl năuciră. Privirea sa exersată încercă să evalueze mărimea spaţiului în timp ce paşii îl purtau spre estradă. Imensa incintă era un pătrat cu colţurile rotunjite, a cărui latură măsura pe puţin o mie de metri. Sala era plină până la refuz de femei şi Idaho îşi aduse aminte că aici nu se aflau decât reprezentantele regimentelor de Păstrăvărese răspândite pe tot cuprinsul Imperiului — câte trei femei de fiecare planetă. Stăteau însă atât de înghesuite unele într-altele, încât Idaho îşi spunea că, dacă vreuna dintre ele ar fi leşinat, n-ar fi avut cum să cadă. Nu lăsaseră liber decât un spaţiu de vreo cincizeci de metri lăţime în faţa şi de-a lungul estradei în mijlocul căreia Idaho se opri brusc şi, întorcându-se, contemplă scena. Toate feţele erau îndreptate spre el. Un ocean de feţe.

Leto opri carul chiar în spatele lui Idaho şi ridică unul din braţele sale cu pielea argintie.

Imediat, un tunet de "Siaynoq! Siaynoq!" explodă în sală.

Idaho fu asurzit. *Cu siguranţă că sunetul se aude în tot oraşul,* gândi el. *Doar dacă nu suntem chiar în fundul pământului.*

— Miresele mele! rosti Leto. Bine aţi venit la Siaynoq!

Idaho răsuci capul spre Leto. Ochii total albaştri ai Împăratului-Zeu scânteiau, expresia feţei sale era radioasă. Leto

spusese: "Blestemata asta de divinizare!" Dar, în clipa aceasta, se scălda în ea.

Moneo o fi văzut vreodată adunarea asta? se întrebă Idaho. Era un gând curios, dar îşi dădea seama din ce pricină îi venise. Trebuia să mai existe un muritor cu care să poată discuta fenomenul ăsta. Comandanta escortei îi spusese că Moneo fusese trimis să rezolve nişte "afaceri de stat" despre care nu cunoştea amănunte. Informaţia îi dăduse lui Idaho impresia că sesizează un alt element al politicii lui Leto. Firele puterii se prelungeau direct de la Leto la populaţie, dar se întâmpla rar ca aceste fire să se intersecteze. Pentru asta era nevoie de multe lucruri, inclusiv existenţa unor slujitori de nădejde, gata să accepte responsabilitatea executării fără discuţie a ordinelor.

— Puţini sunt cei care-l văd pe Împăratul-Zeu făcând lucruri dezagreabile, spusese Siona. Aşa se întâmpla şi cu Atreizii pe care i-ai cunoscut?

În timp ce i se perindau prin minte aceste gânduri, Idaho privea mulţimea masată a Păstrăvăreselor. Ce adoraţie era în ochii lor! Câtă veneraţie! Cum ajunsese Leto la asta? Şi de ce?

— Iubitele mele, rosti Leto, şi glasul său se rostogoli ca un tunet deasupra capetelor înălţate, purtat în toate cele patru colţuri ale giganticei săli de ingenioasele amplificatoare ixiene disimulate în Carul Regal.

Feţele lucind de transpiraţie ale femeilor îi readuseră lui Idaho în minte avertismentul lui Leto. *Provocându-le mânia, îţi pui viaţa în pericol!*

Judecând după cele ce se vedeau în această sală, avertismentul era demn de luat în seamă. Un singur cuvânt al Domnului lor, şi femeile astea ar fi rupt în bucăţi pe oricine ar fi proferat vreo ofensă. Fără nici cea mai mică şovăială. Idaho începea să-şi schimbe părerea despre ceea ce puteau să însemne aceste femei, organizate într-o armată. Pericolul personal nu le-ar fi făcut să ezite. Erau slujitoarele Domnului!

Carul Regal pârâi uşor în momentul în care Leto îşi arcui segmentele anterioare, înălţându-şi capul.

— Voi sunteţi păzitoarele credinţei! rosti el.

Răspunsul veni într-un singur glas:

— Doamne, la porunca Ta!

— În mine, trăiţi de-a pururi! urmă Leto.

— Noi suntem infinitul! strigară Păstrăvăresele.

— Nimeni nu are parte mai mult decât voi de dragostea mea!

— Dragoste!

Idaho se înfioră.

— Vi-l încredinţez pe Duncanul meu iubit! spuse Leto.

— Dragoste!

Idaho îşi dădu seama că tremura din cap până-n picioare. Avu senzaţia că se va prăbuşi sub greutatea unei asemenea adoraţii. Îi venea s-o rupă la fugă şi, în acelaşi timp, dorea să rămână şi să accepte ceea ce i se oferea. Sala aceasta avea putere. Putere!

Cu glas ceva mai scăzut, Leto zise:

— Schimbarea Gărzii.

Femeile plecară capetele — o singură mişcare, nici o ezitare. Dinspre capătul din dreapta al estradei, păşind prin spaţiul liber din faţă, îşi făcu apariţia un şir de femei înveşmântate în robe albe. Idaho observă că unele dintre ele purtau în braţe prunci şi copii mici, dar nici unul mai vârstnic de-un an sau doi.

Din explicaţiile sumare pe care le primise mai înainte, Idaho înţelese că era vorba de femeile ce urmau să părăsească serviciul direct al Păstrăvăreselor. Unele aveau să devină preotese, altele aveau să se dedice pe de-a-ntregul maternităţii... dar nici una n-avea să se retragă cu adevărat din slujba lui Leto.

Uitându-se la copii, Idaho se gândea în ce fel amintirea înceţoşată a acestei experienţe avea să rămână întipărită în memoria copiilor de sex masculin. Aveau să poarte în ei misterul acestei clipe de-a lungul întregii lor vieţi, sub forma unei amintiri inconştiente şi, deşi veşnic prezentă, ocultând orice înţelegere retroactivă.

Ultima femeie în robă albă se opri la baza estradei şi ridică ochii spre Împăratul-Zeu. În acelaşi moment, toate capetele din sală se înălţară şi toţi ochii se îndreptară spre Leto.

Idaho privi în stânga şi-n dreapta. Femeile îmbrăcate în alb umpleau tot spaţiul din faţa estradei pe o lungime de cel puţin cinci sute de metri într-o parte şi-n alta. Unele dintre ele îşi ridicaseră copiii spre Leto. Veneraţia şi obedienţa erau absolute. Idaho era convins că, dacă Împăratul-Zeu ar fi poruncit, femeile acestea ar fi gata să-şi ucidă copiii izbindu-i de pragul estradei. Ar fi fost gata să facă orice!

Leto îşi coborî partea din faţă a trupului — o mişcare lină, unduitoare. Privirea sa parcurse cu blândeţe mulţimea şi vocea lui răsună ca o mângâiere uşoară:

— Vă ofer răsplata binemeritată pentru credinţa şi serviciile voastre. Cereţi şi vi se va da.

Întreaga sală reverberă răspunsul:

— Se va da!

— Ce-i al meu e şi al tău, rosti Leto.

— Ce-i al meu e şi al tău! strigară femeile.

— Şi acum, urma Leto, împărtăşiţi cu mine rugăciunea tăcută pentru intervenţia mea întru toate, astfel încât omenirea să nu cunoască sfârşit.

Dintr-o mişcare, toate capetele din sală se plecară. Femeile în alb îşi strânseră copiii la piept, cu ochii asupra lor. Idaho se simţi pătruns până în măduva oaselor de această unitate tăcută. Era ca o forţă care căuta să-l strivească, să-l copleşească. Deschise gura şi respiră adânc, luptând cu ceva ce i se părea a fi o invazie fizica. Mintea lui căuta înnebunită ceva de care să se agaţe, ceva care să-l apere.

Femeile acestea constituiau o armată de o coeziune şi o forţă pe care Idaho nu le bănuise. Nu era în măsură să înţeleagă această forţă. Nu putea decât s-o constate, să-i recunoască existenţa.

Era ceva creat de Leto.

Idaho îşi aminti cuvintele pe care le pronunţase Împăratul-Zeu în cursul unei discuţii din Citadelă:

— Loialitatea, în cadrul unei armate alcătuite din bărbaţi, este legată mai degrabă de instituţia însăşi a armatei, decât de civilizaţia care o întreţine. Într-o armată de femei, loialitatea se concentrează asupra conducătorului.

Idaho avea acum ocazia să vadă cu ochii lui dovada de netăgăduit a creaţiei lui Leto, să verifice exactitatea penetrantă a cuvintelor lui, o exactitate care-l înfricoşa.

Vrea să împartă asta cu mine, gândi el.

Felul în care reacţionase atunci la cuvintele lui Leto i se părea acum cu adevărat pueril.

— Nu văd care ar fi raţiunea, replicase el.

— Cei mai mulţi oameni nu sunt creaturi raţionale.

— Nici o armată, fie ea de bărbaţi ori de femei, nu poate garanta pacea! Imperiul tău nu este paşnic! Nu faci decât să...

— Păstrăvăresele nu ţi-au pus la dispoziţie analele noastre istorice?
— Ba da, dar am parcurs şi străzile oraşului tău, ţi-am observat supuşii. Sunt agresivi!
— Vezi Duncan? Pacea încurajează agresiunea.
— În timp ce tu pretinzi că Poteca de Aur...
— Nu înseamnă tocmai pace. E o stare de linişte, un teren fertil pentru dezvoltarea unor clase rigide şi a multor alte forme de agresiune.
— Vorbeşti de enigme!
— Vorbesc în temeiul unei observaţii îndelungate, care m-a învăţat că postura paşnică este postura celui învins. Este postura victimei. Victimele atrag agresiunea.
— Iarăşi afurisita asta de linişte impusă cu forţa! Ce mare lucru realizează?
— Dacă nu există inamic, trebuie inventai unul. O forţă militară lipsită de o ţintă externă se întoarce întotdeauna contra propriului popor.
— Ce urmăreşti?
— Modific dorinţa de război a oamenilor.
— Oamenii nu vor războiul!
— Vor haosul. Războiul este forma de haos cea mai uşor de obţinut.
— Nu cred nici un cuvinţel din toate astea! Nu ştiu ce faci, dar e clar că-i un joc periculos.
— Foarte periculos. Fac apel la sursele cele mai vechi ale comportamentului uman pentru a le reorienta. Pericolul constă în faptul că risc să anihilez forţele de supravieţuire umane. Dar te asigur că Poteca mea de Aur dăinuie.
— N-ai anihilat antagonismele!
— Risipesc energiile într-un punct şi le îndrept către altul. Ce nu poţi controla, canalizezi.
— Ce-ar putea împiedica armata asta a ta de femei să preia puterea?
— Sunt conducătorul ei.
Şi, în timp ce contempla mulţimea femeilor reunite în uriaşa sală, Idaho nu putea nega focarul puterii conducătoare. Mai mult, vedea că o parte din adoraţia lor era îndreptată asupra propriei lui persoane. Tentaţia inerentă îl înmărmurea. Ar fi putut să le ceară orice acestor femei... orice! Puterea latentă din

această sală era explozivă. Înţelegerea acestui fapt îl obligă să reflecteze şi mai adânc asupra celor spuse de Leto la un moment dat.

Leto vorbise de violenţă explozivă. Cu ochii la femeile cufundate în ruga lor tăcută, Idaho îşi aminti cuvintele Împăratului-Zeu:

— Bărbaţii sunt mai predispuşi la împărţirea în clase. Crează societăţi stratificate. Iar o societate stratificată reprezintă suprema incitare la violenţă. Ea nu se năruie pur şi simplu. Explodează.

— Şi, cu femeile, asta nu se poate întâmpla niciodată?

— Nu, dacă nu sunt aproape complet dominate de bărbaţi sau prizonierele unui model de comportament masculin.

— Nu se poate ca sexele să difere într-atât!

— Ba se poate. Femeile fac cauză comună numai pe baza sexului lor — o cauză care se ridică deasupra claselor şi-a castelor. Iată de ce le las pe Păstrăvăresele mele să ţină hăţurile.

Idaho se văzu nevoit să admită că femeile acestea care se rugau, cu capetele plecate, ţineau într-adevăr hăţurile.

Ce părticică a acestei puteri vrea Leto s-o treacă în mâinile mele?

Ispita era monstruoasă! Idahp simţi că-l făcea să tremure. Brusc, cu un şoc care-l îngheţă, îşi dădu seama că tocmai asta va fi intenţia lui Leto... *Să mă ispitească!*

În marea sală, femeile îşi terminară rugăciunea şi ridicară privirile spre Leto. Idaho îşi spuse că nu mai văzuse niciodată până atunci feţe umane care să exprime atâta extaz — nici în momentele de exaltare ale actului sexual, nici în clipele glorioase ale unei victorii a armelor. Niciodată nu văzuse ceva cât de cât apropiat de intensitatea acestei adoraţii.

— Lângă mine se află astăzi Duncan Idaho, rosti Leto. E aici pentru a-şi declara loialitatea în auzul şi văzul nostru, al tuturor. Duncan?

Idaho avu senzaţia fizică a unui sloi de gheaţă care îi parcurgea viscerele. Alegerea pe care i-o lăsa Leto era simplă: *Declară-ţi loialitatea fată de Împăratul-Zeu sau mori!*

Dacă mă eschivez sau mă opun în vreun fel, femeile mă vor ucide cu mâinile lor.

O mânie cruntă îl năpădi pe Idaho. Înghiţi, îşi drese glasul şi

spuse:
— Loialitatea mea nu poate fi pusă la îndoială de nimeni. Sunt loial Atreizilor.
Îşi auzi propria voce tunând în întreaga sală, amplificată de aparatele ixiene ale lui Leto.
Efectul îl buimăci.
— Împărtăşim! strigară femeile. Împărtăşim! Împărtăşim!
— Împărtăşim, rosti Leto.
Tinere recrute Păstrăvărese, uşor de recunoscut după robele lor verzi mai scurte, se răspândiră în sală din toate părţile, întretăind mulţimea adoratoarelor. Fiecare duce un platou pe care se înălţa o stivă de mici hostii brune. Pe măsură ce platourile circulau prin sală, mâinile se întindeau cu mişcări graţioase, într-un balet unduitor de braţe. Fiecare mână lua câte o hostie şi o ţinea ridicată. Când unul dintre platouri fu înălţat de la baza estradei spre Idaho, Leto spuse:
— Ia două şi pune una în mâna mea.
Idaho se lăsă într-un genunchi şi luă două hostii, ce i se părură uşoare şi fragile. Se ridică şi-i înmână cu grijă una dintre ele lui Leto.
Cu glas tunător, Leto întrebă:
— S-a ales noua Gardă?
— Da, Doamne! răspunseră într-un glas femeile.
— Păstraţi credinţa mea?
— Da, Doamne!
— Urmaţi Poteca de Aur?
— Da, Doamne!
Vibraţia strigătelor se repercută ca o undă de şoc în creierul lui Idaho, năucindu-l.
— Împărtăşim? întrebă Leto.
— Da, Doamne!
La răspunsul femeilor, Leto îşi duse hostia la gură. Mamele de la baza estradei muşcară din hostiile lor şi dădură restul copiilor. Păstrăvăresele din spatele femeilor înveşmântate în alb coborâră braţele şi-şi înghiţiră hostiile.
— Duncan, mănâncă-ţi hostia, spuse Leto.
Idaho vârî micul pişcot în gură. Corpul său de ghola nu fusese condiţionat de mirodenie, dar memoria vorbea simţurilor sale. Hostia avea un gust vag amărui, cu un iz delicat de melanj. Izul fu însă suficient pentru ca un val de amintiri să se reverse în

mintea lui Idaho — mese servite în sietchuri, ospeţe la Reşedinţa Atreides... aroma omniprezentă a mirodeniei din zilele de demult.

În clipa în care înghiţea hostia, Idaho deveni conştient de tăcerea care se aşternuse în sală. S-ar fi zis că toată lumea îşi ţinea răsuflarea. Şi în această tăcere se făcu auzit un declic dinspre carul lui Leto. Idaho se întoarse pentru a vedea care era cauza zgomotului. Leto ridicase capacul unui compartiment din planşeul carului şi tocmai scotea o casetă de cristal. Caseta difuza o luminiscenţă gri-albastră. Leto depuse caseta pe podeaua carului, o deschise şi scoase din ea un cristai. Idaho recunoscu imediat cuţitul, după şoimul gravat la capătul mânerului şi plăselele incrustate cu nestemate verzi.

Cristaiul lui Paul Muad'Dib!

Idaho fu cuprins de o emoţie puternică la vederea armei. Rămase cu ochii pironiţi asupra ei, ca şi când s-ar fi aşteptat să-şi facă apariţia dintr-o clipă în alta şi cel căruia îi aparţinuse odinioară.

Leto ridică încet cuţitul, ţinându-l astfel încât toată lumea să-i vadă lama uşor încovoiata, cu fosforescenţa ei lăptoasă.

— Talismanul vieţilor noastre, rosti el.

Femeile rămaseră tăcute, încremenite.

— Cuţitul lui Muad'Dib, spuse Leto. Dintele lui Shai-Hulud. Se va întoarce Shai-Hulud?

Răspunsul veni ca un murmur surd, pe care contrastul cu strigătele asurzitoare dinainte îl făcu şi mai impresionant:

— Da, Doamne.

Idaho reveni cu privirea la feţele transfigurate ale Păstrăvăreselor.

— Cine e Shai-Hulud? întrebă Leto.

Din nou, acelaşi murmur surd:

— Tu, Doamne.

Idaho încuviinţă în sinea lui. Era dovada de netăgăduit că Leto avea la dispoziţie un imens rezervor de putere, pe care nimeni nu-l mai folosise astfel niciodată. O spusese, de altfel, el însuşi, dar cuvintele nu aveau nici o noimă în comparaţie cu realitatea care putea fi văzută şi simţită în această sală. Totuşi, cuvintele lui Leto îi reveniră în memorie, ca şi cum ar fi aşteptat acest moment pentru a îmbrăca adevărata lor semnificaţie. Discuţia avusese loc în criptă, locul acela întunecat şi rece pe

care Leto părea să-l agreeze atât de mult, dar pe care Idaho îl găsea respingător — o hrubă unde praful se adunase de secole iar aerul era greu de miasmele unor descompuneri imemoriale.

— Am lucrat la formarea acestei societăţi omeneşti, am modelat-o vreme de peste trei mii de ani pentru ca întreaga specie umană să poată ieşi din adolescenţă, spusese Leto.

— Nimic din ce spui nu explică necesitatea unei armate de femei! protestase Idaho.

— Violul e o pornire străină femeii, Duncan. Vrei o deosebire comportamentală întemeiată pe sex? Iat-o.

— Nu mai tot schimba subiectul!

— Nu l-am schimbat. Violul a constituit dintotdeauna o recompensă a cuceririlor militare masculine. Dedându-se la viol, bărbaţii n-au fost nevoiţi să renunţe la fantasmele lor adolescentine.

Idaho îşi aminti furia feroce care pusese stăpânire pe el la auzul acestor cuvinte.

— Huriile mele îi îmblânzesc pe masculi, urmase Leto. Domesticirea e un lucru pe care femelele l-au învăţat, din necesitate, de-a lungul eonilor.

Idaho privise în tăcere faţa încadrată de pliuri a Împăratului-Zeu.

— A îmblânzi, continuase Leto, înseamnă a introduce un model de supravieţuire ordonat. Femeile au învăţat-o de la bărbaţi; acum, bărbaţii o învaţă de la femei.

— Parcă spuneai că...

— Huriile mele se supun adesea, la început, unui fel de viol, numai pentru a putea converti mai apoi această relaţie într-o profundă şi constrângătoare dependenţă reciprocă.

— La toţi dracii! Eşti...

— Constrângător, Duncan! Constrângător.

— Nu mă simt constrâns de...

— Educaţia cere timp. Tu reprezinţi vechea normă, după care se poate măsura cea nouă.

Cuvintele lui Leto îl goliseră pentru o clipă pe Idaho de orice emoţie, în afara unui adânc sentiment de pierdere.

— Huriile mele sunt instructori de maturizare, reluase Leto. Ele ştiu că trebuie să supravegheze maturizarea bărbaţilor. Făcând asta, îşi ating propria maturitate. În cele din urmă, huriile devin soţii şi mame şi lecuim pe toată lumea de pornirile

violente ale complexelor de adolescenţă.

— Va trebui s-o văd cu ochii mei ca s-o cred!

— O vei vedea la Marea Împărtăşanie.

Stând nemişcat lângă Leto, în sala Siaynoqului, Idaho recunoscu în sinea lui că fusese martor la ceva care deţinea o putere enormă, ceva care *ar fi putut* să dea naştere genului de univers pe care îl prefigurau cuvintele Împăratului-Zeu.

Leto era pe cale să pună la loc cristaiul, în casetă, pe care o depuse apoi în compartimentul din planşeul Carului Regal. Femeile priveau în tăcere. Până şi pruncii păreau amuţiţi. S-ar fi zis că întreaga asistenţă era brusc subjugată de forţa ce se făcea simţită în această sală uriaşă.

Idaho se uită la copii. Leto îi explicase că toţi aceşti copii — atât băieţii, cât şi fetele — aveau să ajungă într-o zi în posturi importante, în poziţii-cheie ale puterii. Copiii de sex masculin însă aveau să fie mereu dominaţi de femei, parcurgând (după cum se exprimase Leto) "o tranziţie lină de la starea de adolescenţă la cea de mascul reproducător".

Păstrăvăresele şi progeniturile lor se bucurau de o "existenţă întrucâtva mai agrementată decât cea îngăduită majorităţii oamenilor".

Ce soartă vor avea copiii lui Irti? se întrebă Idaho. *Predecesorul meu a stat vreodată aici pentru a-şi privi soţia înveşmântată în alb, împărtăşind ritualul lui Leto?*

Ce-mi oferă mie Leto, aici?

Cu această formidabilă armată de femei, un comandant ambiţios ar fi putut cuceri Imperiul lui Leto. Oare? Nu... În nici un caz atâta timp cât Leto mai era în viaţă. Leto spunea că femeile nu erau "din fire" agresive în sens militar.

— Nu le inoculez această însuşire, spusese el. Ceea ce cunosc ele este o schemă ciclică: Festivităţile la fiecare zece ani, schimbarea Gărzii, binecuvântarea noii generaţii, momentul de reculegere pentru suratele căzute la datorie sau cei dragi dispăruţi pentru totdeauna. Siaynoq după Siaynoq, totul se desfăşoară în ritmul prestabilit. Schimbarea însăşi devine non-schimbare.

Luîndu-şi privirea de la femeile în alb şi copiii lor, Idaho contemplă din nou mulţimea tăcută a Păstrăvăreselor, spunându-şi că sub ochii lui nu se afla decât micul nucleu al acelei enorme forţe feminine ce acoperea cu ramificaţiile sale tot cu-

prinsul Imperiului. Da, cuvintele lui Leto erau demne de crezare:

— Puterea nu slăbeşte. Dimpotrivă, creşte cu fiecare deceniu.

În ce scop? se întrebă Idaho.

Întoarse capul spre Leto, care tocmai ridica braţele în semn de binecuvântare a întregii adunări.

— Vom coborî acum în mijlocul vostru, rosti el.

Femeile din faţa estradei deschiseră o cărare, trăgându-se în lături. Cărarea înaintă în mulţime ca o fisură ce se propagă în scoarţa pământului sub acţiunea unor forţe telurice descătuşate.

— Duncan, ia-o înainte! ordonă Leto.

Idaho înghiţi, cu gâtlejul uscat. Apoi, brusc, se sprijini cu o mână de pragul estradei şi sări pe pardoseala sălii, avansând în *fisură* numai fiindcă ştia că aceasta nu putea însemna decât încheierea chinuitoarei ordalii.

O privire scurtă, aruncată peste umăr, îl asigură că Leto îl urma în carul ce plutea majestuos pe suspensii.

Idaho iuţi pasul.

Femeile îngustară cărarea mărginită de trupurile lor. Mişcarea se petrecu într-o linişte stranie, în vreme ce privirile urmau o traiectorie fixă: mai întâi la Idaho, apoi la uriaşul corp prevermiform ce-l urma pe Idaho, purtat de carul ixian.

În timp ce Idaho înainta stoic, braţele femeilor se întindeau pentru a-l atinge, pentru a-l atinge pe Leto sau, pur şi simplu, pentru a atinge doar Carul Regal. Idaho percepu o patimă înfrânată în aceste atingeri şi recunoscu cea mai profundă spaimă de care avusese parte în viaţa sa.

Problema conducerii se pune, în mod inevitabil, astfel: "Cine va juca rolul lui Dumnezeu?"

Muad'Dib (conform **Istoriei Orale**)

HWI NOREE mergea în spatele tinerei Păstrăvărese care o conducea pe o rampă largă ce cobora în spirală spre

subteranele Onnului. Convocarea Domnului Leto îi parvenise după lăsarea serii, în cea de-a treia zi a Festivităţilor, întrerupând o convorbire care îi pusese la grea încercare capacitatea de menţinere a echilibrului afectiv.

Consilierul ei principal, Othwi Yake, nu era o persoană agreabilă — un ins cu părul de un blond spălăcit, faţă prelungă şi ochi care nu priveau niciodată prea mult la un anumit lucru sau într-o anumită direcţie şi *absolut* niciodată în ochii celui cu care vorbea. Yake se prezentase la ea cu o foaie de hârtie memodelebilă, conţinând ceea ce el denumise "un rezumat al recentelor violenţe semnalate în Oraşul Festiv".

Rămânând la un pas de biroul la care şedea Hwi şi privind undeva în stânga ei, adăugase:

— Păstrăvăresele măcelăresc Dansatori-Feţe în tot oraşul.

Nu părea prea impresionat.

— De ce? întrebă ea.

— Se zice că Bene Tleilaxul ar fi atentat la viaţa Împăratului-Zeu.

Hwi avu un fior de spaimă. Se lăsă pe spătarul scaunului şi îşi roti ochii prin încăpere. Oficiul Ambasadei era o camera rotundă, cu un singur birou semicircular, sub a cărui suprafaţă perfect lustruită se ascundeau comenzile unui mare număr de aparate ixiene. Încăperea avea un aer sumbru şi auster, cu lambriurile sale maronii, destinate să camufleze instalaţiile de ecranare a oricărui sistem de spionare, şi lipsa oricăror ferestre.

Încercând să nu-şi arate tulburarea, Hwi ridică ochii spre Yake.

— Şi Domnul Leto e...

— Se pare că atentatul a fost un eşec total. Dar ar fi o explicaţie pentru acea biciuire în public.

— Cu alte cuvinte, dumneata crezi că a avut loc *într-adevăr* un atentat?

— Da.

În clipa aceea îşi făcu intrarea Păstrăvăreasa trimisă de Domnul Leto, a cărei prezenţă în anticameră abia dacă fusese anunţată. O urmă o bătrână Bene Gesserit, pe care amazoana i-o prezentă drept "Cucernica Maică Anteac". Anteac rămase cu privirea aţintită la Yake, în timp ce Păstrăvăreasa, o tânără cu trăsături fine, ca de copil, îşi formulă mesajul:

— Mi-a spus să vă reamintesc cuvintele Lui: "Revino degrabă

dacă am să te chem". Vă cheamă.

În timp ce Păstrăvăreasa vorbea, Yake începuse să dea semne de nervozitate. Privea de colo-colo prin cameră, de parcă ar fi căutat ceva care nu se afla acolo. Hwi zăbovi doar cât să îmbrace o mantie bleumarin peste robă, cerându-i lui Yake să rămână în birou până la întoarcerea ei.

În lumina portocalie a lampadarelor de la intrarea Ambasadei, pe strada ciudat de pustie, Anteac se uitase la Păstrăvăreasă şi rostise simplu: "Da". Apoi le părăsise, iar Păstrăvăreasa o condusese pe Hwi, parcurgând străzi la fel de pustii, până la o clădire înaltă, fără ferestre, în subsolul căreia se afla această rampă coborând în spirală.

Curba strânsă şi continuă a rampei îi dădea ameţeală lui Hwi. Licurigloburi mici, de un alb strălucitor, pluteau în puţul central, luminând o plantă agăţătoare verde-mov cu frunze elefantice. Planta se înfăşura în jurul unor sârme aurii, scânteietoare. Mocheta neagră şi moale ce acoperea rampa absorbea zgomotul paşilor, făcând-o pe Hwi conştientă de foşnetul vag abraziv al veşmintelor ei.

— Unde mă duci? întrebă ea.

— La Domnul Leto.

— Ştiu, dar unde anume?

— În apartamentele Sale private.

— Atât de adânc sunt îngropate?

— Da, Domnul preferă adesea adâncurile.

— Învârteala asta neîntreruptă mă ameţeşte.

— Încercaţi să nu mai priviţi planta şi-o să vă fie mai uşor.

— Ce plantă-i asta?

— Se numeşte viţă Tunyon. O plantă care n-are absolut nici un miros.

— N-am auzit niciodată de ea. De unde provine?

— Asta doar Domnul Leto ştie.

Continuară să coboare în tăcere. Hwi încerca să-şi înţeleagă propriile simţăminte. Împăratul-Zeu o umplea de tristeţe. Simţea omul din el, bărbatul care ar fi putut să fie. Pentru ce alesese un asemenea bărbat acest curs al vieţii? Oare ştia cineva? Moneo, de pildă?

Poate ştia Duncan Idaho.

Gândurile ei gravitară spre Idaho. Un bărbat cu un fizic atât de seducător. Cu atâta forţă! Se simţea atrasă de el. De-ar fi

avut Leto trupul şi înfăţişarea lui Idaho... Înţelese dintr-o dată că n-avea să poată discuta cu Idaho despre metamorfoza lui Leto. Cu Moneo, în schimb... da, era altceva. Privi spatele Păstrăvăresei care mergea înaintea ei.

— Poţi să-mi vorbeşti puţin despre Moneo? întrebă.

Păstrăvăreasa îi aruncă o privire scurtă, peste umăr, cu o expresie ciudata în ochii ei sinilii — teamă vagă sau un fel de uimire amestecată cu teamă.

— E ceva în neregulă? întrebă Hwi.

Păstrăvăreasa îşi strămută atenţia la coborâşul în spirală.

— Domnul a spus că o să întrebaţi de Moneo, zise ea.

— Atunci spune-mi câte ceva.

— Ce-aş putea să spun? E cel mai apropiat confident al Domnului.

— Mai apropiat decât Duncan Idaho?

— Oh, sigur. Moneo e un Atreides.

— Mi-a făcut o vizită ieri. Mi-a spus că există un lucru pe care trebuie neapărat să-l cunosc în legătură cu Împăratul-Zeu. Şi anume că Împăratul-Zeu este capabil să facă orice, *absolut* orice, dacă el consideră că lucrul e instructiv.

— Mulţi cred asta, spuse Păstrăvăreasa.

— Dumneata nu?

Hwi pusese întrebarea exact în momentul în care rampa făcu o ultimă cotitură pentru a sfârşi brusc într-o mică anticameră, cu o intrare în formă de arcadă la doar câţiva paşi în faţă.

— Domnul Leto vă aşteaptă, zise Păstrăvăreasa şi, fără a mai răspunde ultimei întrebări a lui Hwi, se retrase, făcând cale întoarsă pe rampă.

Hwi trecu pe sub arcadă şi pătrunse într-o încăpere cu plafonul jos, mult mai mică decât sala de audiente. Aerul era răcoros şi uscat. Surse disimulate în colţurile tavanului împrăştiau o lumină difuză, gălbuie. După ce ochii i se obişnuiră cu iluminatul redus, Hwi desluşi carpete şi perne moi în jurul unei movile, care... Duse surprinsă mâna la gură în clipa în care movila se mişcă şi-şi dădu seama că era Domnul Leto pe carul său, numai că vehiculul se afla într-o fosă. Înţelese imediat scopul acestei amenajări. Îl făcea mai puţin impunător în faţa interlocutorilor săi umani, mai puţin copleşitor prin înălţimea sa fizică. Nimic nu putea ascunde însă celelalte dimensiuni ale corpului său gigantic, dar ele erau oarecum atenuate de faptul

că se aflau în penumbră, mai toată lumina fiind concentrată asupra feţei şi mâinilor.

— Apropie-te şi ia loc, spuse Leto cu voce domoală, pe un ton agreabil de conversaţie.

Hwi se îndreptă spre o pernă roşie, aflată la câţiva metri de faţa Împăratului-Zeu, şi se aşeză.

Leto îi urmări mişcările cu o plăcere vizibilă. Hwi purta o robă aurie iar părul, împletit în cosiţe la spate, dădea chipului ei un aspect proaspăt şi inocent.

— Am trimis mesajul Tău către Ix, Doamne, spuse ea. Şi am comunicat că doreşti să-mi cunoşti vârsta.

— S-ar putea să răspundă, comentă el. S-ar putea chiar să spună adevărul.

— Aş vrea să cunosc data şi circumstanţele naşterii mele, zise ea, dar nu înţeleg de ce te interesează pe Tine, Doamne.

— Mă interesează tot ce ţine de persoana ta.

— N-o să le placă faptul că m-ai numit ambasadoare permanentă.

— Conducătorii voştri reprezintă un amestec ciudat de formalism şi laxism, spuse Leto. Nu prea suport neghiobia.

— Mă consideri neghioabă, Doamne?

— Malky nu era neghiob; nici tu, draga mea.

— Sunt ani de când n-am mai avut veşti despre unchiul meu. Câteodată mă întreb dacă mai e în viaţă.

— Poate că vom afla asta. Malky ţi-a spus vreodată că practic *Taquiyya?*

Ea reflectă un moment, apoi întrebă:

— Ceva care se numea *Ketman* la vechii fremeni?

— Exact. Este practica de a-ţi ascunde identitatea când dezvăluirea ei ţi-ar putea dăuna.

— Da, acum îmi amintesc. Mi-a spus că ai scris lucrări istorice sub pseudonim şi că unele dintre aceste lucrări sunt celebre.

— În legătură cu asta am discutat cu el despre *Taquiyya.*

— De ce ai adus în discuţie subiectul acesta, Doamne?

— Ca să evit altele. Ştiai că eu sunt autorul cărţilor semnate Noah Arkwright?

Hwi nu-şi putu stăpâni un chicot.

— Amuzant, Doamne. Mi s-a cerut să-i citesc *biografia.*

— Scrisă tot de mine. Ce secrete ai fost însărcinată să-mi

smulgi?

Ea nici nu clipi la această schimbare strategică a discuţiei.

— Îi interesează mecanismele interne ale religiei Domnului Leto.

— Serios?

— Ar vrea să afle cum ai reuşit să-i răpeşti Bene Gesseritului controlul asupra religiei.

— Fără-ndoială, în nădejdea de a repeta performanţa mea pe cont propriu, nu?

— Sunt sigură că la asta se gândesc, Doamne.

— Hwi, eşti o jalnică reprezentantă a intereselor ixiene.

— Sunt slujitoarea Ta, Doamne.

— Dar nu ai şi tu curiozităţile tale personale?

— Mă tem că aceste curiozităţi ar putea să te deranjeze, Doamne.

Leto o privi preţ de-o clipă, apoi zise:

— Înţeleg. Ai dreptate. E mai bine să evităm deocamdată subiectele de conversaţie prea intime. Vrei să-ţi vorbesc despre Comunitatea Surorilor?

— Cred că ar fi o idee bună. Ştii că am făcut cunoştinţă astăzi cu una dintre membrele delegaţiei Bene Gesserit?

— Anteac, presupun.

— Mi s-a părut fioroasă.

— N-ai de ce să te temi de Anteac. Eu am trimis-o la Ambasada voastră. Nu ţi-ai dat seama că erai înconjurată de Dansatori-Feţe?

Hwi îşi înăbuşi o exclamaţie, apoi rămase nemişcată, în timp ce o senzaţie de îngheţ îi năpădi pieptul.

— Othwi Yake? întrebă ea.

— Bănuiai?

— Mi-era doar antipatic şi mi se spusese că... (Ridică din umeri, apoi, înţelegând dintr-o dată ce se va fi petrecut:) Ce s-a întâmplat cu el?

— Te referi la cel adevărat? E mort. Asta-i procedura obişnuită a Dansatorilor-Feţe în asemenea circumstanţe. Păstrăvăresele mele au primit ordine clare să nu lase nici un Dansator-Faţă viu în localul Ambasadei.

Hwi rămase tăcută, dar câteva lacrimi i se rostogoliră pe obraji. *Asta explica pustietatea străzilor, enigmaticul "da" al lui Anteac... şi multe alte lucruri.*

— Am să-ţi pun la dispoziţie câteva dintre Păstrăvăresele mele până când vei putea să-ţi refaci personalul, spuse Leto. Amazoanele mele te vor păzi cum se cuvine.

Hwi îşi scutură lacrimile. Inchizitorii din Ix aveau să reacţioneze cu furie turbată faţă de Tleilax. Dar avea Ix să dea crezare raportului ei? Întregul personal al Ambasadei înlocuit de Dansatori-Feţe! Era aproape de necrezut.

— Chiar toată Ambasada? întrebă ea.

— Dansatorii-Feţe n-aveau nici un motiv să cruţe pe cineva dintre ai voştri. Ultima pe listă erai tu.

Ea se cutremură.

— Nu se grăbeau, urmă el, fiindcă ştiau că trebuia să fii copiată cu o precizie care să-mi poată înşela simţurile. Nu sunt siguri de aptitudinile mele.

— Atunci, Anteac...

— Surorile Bene Gesserit şi cu mine ştim cum pot fi recunoscuţi Dansatorii-Feţe. Iar Anteac... să zicem, este deosebit de talentată în domeniul ăsta.

— Nimeni nu are încredere în tleilaxu, spuse Hwi. De ce n-au fost exterminaţi mai de mult?

— Specialiştii îşi au utilitatea lor, cu toate limitele şi defectele inerente. Mă surprinzi, Hwi. Nu mi-aş fi închipuit că poţi nutri gânduri atât de sângeroase.

— Tleilaxu.... sunt prea cruzi pentru a fi oameni. Nu au nimic uman!

— Te asigur că oamenii pot fi la fel de cruzi. Eu însumi am fost crud câteodată.

— Ştiu, Doamne.

— Ce-i drept, numai provocat, preciză Leto. Oricum, singura categorie de supuşi ai Imperiului pe care m-am gândit vreodată s-o elimin este Bene Gesseritul.

Şocul fu prea puternic pentru ca Hwi să poată rosti vreun cuvânt.

— Comunitatea Surorilor este atât de aproape de ceea ce-ar trebui să fie, urmă Leto, şi totuşi atât de departe...

Hwi îşi regăsi glasul.

— Dar Istoria Orală spune...

— Religia Cucernicelor Maici, da. A fost o vreme în care concepeau religii specifice pentru anumite tipuri de societăţi. Numeau asta *inginerie.* Cum ţi se pare definiţia?

— Cinică.
— Într-adevăr. Iar rezultatele sunt pe măsura greşelii. Chiar şi după toate marile încercări ecumenice, au existat cu duiumul zei, divinităţi minore şi aşa-zişi profeţi, pe tot cuprinsul Imperiului.
— Tu ai schimbat asta, Doamne.
— Întrucâtva. Dar zeii nu mor cu una cu două, Hwi. Chiar dacă monoteismul meu predomină, nu înseamnă că panteonul iniţial a dispărut. Nu, a trecut doar, sub tot felul de deghizări, în clandestinitate.
— Doamne, simt în vorbele Tale o... un...
Hwi clătină din cap.
— Ţi se pare că sunt la fel de rece şi de calculat ca Bene Gesseritul?
Ea încuviinţă, tăcută.
— Fremenii au fost cei care l-au zeificat pe tatăl meu, marele Muad'Dib. Căruia, de altfel, nu-i spune nimic să se ştie numit "mare".
— Dar au avut fremenii...
— Dac-au avut dreptate? Draga mea Hwi, fremenii erau sensibili la foloasele puterii şi doritori să-şi menţină ascendentul.
— Găsesc faptul... tulburător, Doamne.
— Văd. Nu-ţi place ideea că-i atât de uşor să devii zeu. Ca şi când ar fi la îndemâna oricui.
— Pare mult prea simplu, Doamne.
Glasul lui Hwi avea o notă uşor rezervată şi bănuitoare.
— Te încredinţez că *nu* e la îndemâna *oricui.*
— Dar dai de înţeles că ai moştenit divinitatea de la...
— Să nu spui niciodată asta în faţa vreunei Păstrăvărese, o întrerupse Leto. Reacţia lor la orice erezie este violentă.
Hwi încercă să înghită, simţind că i se uscase gâtlejul.
— Spun asta doar pentru a te proteja, adăugă Leto.
— Îţi mulţumesc, Doamne, rosti ea cu voce abia auzită.
—Divinitatea mea a început în ziua în care le-am spus fremenilor că nu mai puteam acorda triburilor apa morţii. Ai auzit vreodată de apa morţii?
— În epoca Dunei, era apa recuperată din trupurile morţilor, răspunse ea.
— Ahhh, am uitat că l-ai citit pe Noanh Arkwright.
Hwi izbuti să schiţeze un zâmbet.

— Le-am spus fremenilor mei, reluă Leto, că apa avea să fie consacrată unei zeităţi supreme, pe care însă n-am numit-o. Dar, în mărinimia mea, îi lăsam încă să controleze ei această apă.

— Apa va fi fost foarte preţioasă pe vremea aceea.

— Foarte! Iar eu, ca împuternicit al acelei zeităţi fără nume, am supravegheat din umbră controlul apei cu pricina vreme de vreo trei sute de ani.

Hwi începu să-şi roadă buza de jos.

— Ţi se pare iarăşi a fi vorba de-un calcul? întrebă el.

Ea dădu din cap.

— Aşa a şi fost. Când a venit momentul consacrării apei surorii mele, am făcut un miracol. Vocile tuturor Atreizilor au răsunat din urna Ghanimei. Astfel, fremenii mei au aflat că Zeitatea lor Supremă eram eu.

Hwi vorbi cu teamă, lăsând să-i răzbată în glas toată uimirea şi nedumerirea provocate de această dezvăluire:

— Doamne, vrei să-mi spui că nu eşti cu adevărat zeu?

— Vreau să-ţi spun că nu mă joc de-a v-aţi ascunselea cu moartea.

Ea îl privi lung timp de câteva secunde, înainte de a-i răspunde într-un fel care îl asigură că înţelesese deplin sensul profund al cuvintelor sale. Reacţia aceasta nu făcu decât să intensifice dragostea pe care-o simţea pentru ea.

— Moartea Ta nu va fi asemenea altor morţi, rosti ea.

— Scumpă Hwi, murmură el.

— Mă întreb cum de nu te temi de judecata unei adevărate Divinităţi Supreme, şopti ea.

— Mă condamni, Hwi?

— Nu, mă tem pentru Tine.

— Gândeşte-te la preţul pe care-l am de plătit, rosti el. Fiecare părticică a descendenţei mele va purta înlăuntrul ei, izolată şi neputincioasă, o fărâmă din conştiinţa mea.

Hwi îşi acoperi gura cu amândouă mâinile şi-l privi îngrozită.

— Aceasta-i oroarea pe care tatăl meu n-a cutezat s-o înfrunte şi a încercat din răsputeri s-o prevină: divizarea şi subdivizarea la infinit a unei identităţi oarbe.

Ea coborî mâinile şi şopti:

— Vei fi conştient?

— Într-un fel... dar mut. O fărâmă infimă din conştiinţa mea

va exista, ca o perlă, în fiecare vierme şi în fiecare păstrăv de nisip, dar incapabilă să acţioneze măcar o celulă, trează într-un vis nesfârşit.

Hwi se cutremură.

Leto o urmări cum încerca să înţeleagă ce însemna o asemenea existenţă. Oare putea să-şi imagineze *vociferările* de pe urmă, când componentele fracţionate, subdivizate, ale identităţii sale aveau să se agaţe de contactul evanescent cu maşina ixiană care înregistra jurnalele sale? Putea oare să intuiască tăcerea apăsătoare care avea să urmeze acelei oribile fragmentări?

— Doamne, dacă le-aş dezvălui aceste informaţii, cei de pe Ix le-ar putea folosi contra Ta.

— Ai de gând să le dezvălui?

— Fireşte că nu!

Hwi clătină încet din cap. De ce acceptase Leto această cumplită transformare? Nu exista nici o cale de scăpare?

— Maşina care transcrie gândurile Tale, rosti ea după o clipă, maşina aceea n-ar putea fi acordată...

— La un milion de eu? Sau un miliard? Ori chiar mai mult? Draga mea Hwi, nici una dintre aceste perle ştiutoare nu va fi, cu adevărat, eu.

Cu ochii înceţoşaţi la lacrimi, Hwi clipi de câteva ori şi inspiră adânc. Leto recunoscu tehnica Bene Gesserit şi calmul care-i urmă.

— Doamne, m-ai înspăimântat peste poate.

— Şi nu înţelegi pentru ce am făcut-o.

— Mi-ar fi cu putinţă să înţeleg?

— O, desigur. Mulţi ar putea înţelege. Cum însă folosesc oamenii înţelegerea, asta-i o altă treabă.

— Ai să mă înveţi cum s-o folosesc?

— Tu ştii deja.

Hwi stătu pe gânduri câteva clipe, apoi spuse:

— E ceva legat de religia Ta. Simt asta.

Leto zâmbi.

— Aş putea să le iert aproape orice stăpânilor tăi ixieni pentru darul nepreţuit al persoanei tale. Cere şi vei primi.

Hwi se aplecă în faţă.

— Explică-mi mecanismele interne ale religiei Tale.

— Vei afla totul despre mine curând, Hwi. Îţi promit. Ţine

minte că acel cult al soarelui pe care l-au cunoscut unii dintre strămoşii noştri nu era prea departe de adevăr.

— Cult al... soarelui?

Hwi îşi îndreptă spatele.

— Acel soare care guvernează orice mişcare, dar care nu poate fi atins... acel soare e moartea.

— Moartea... Ta, Doamne?

— Orice religie gravitează ca o planetă în jurul unui soare care îi furnizează energia, a unui soare de care depinde însăşi existenţa ei.

— Ce vezi în soarele *Tău,* Doamne?

— Un univers cu nenumărate ferestre, prin care pot să privesc. Orice apare în cadrul unei ferestre, văd.

— Viitorul?

— Universul e atemporal la rădăcina sa şi, ca atare, conţine toate epocile şi toate viitorurile.

— Aşadar, e adevărat, murmură ea. Ai văzut un lucru pe care asta... (arătă vag în direcţia lungului corp segmentat al lui Leto)... îl împiedică.

— Ai în tine tăria să crezi că *asta* ar putea fi, într-o foarte mică măsură, ceva sacru? întreba el.

Ea reuşi doar să încuviinţeze cu o mişcare a capului.

— Dacă vei împărtăşi totul cu mine, urmă el, te previn că va fi o povară cumplită.

— Va uşura cu ceva povara Ta, Doamne?

— N-o va uşura, dar o va face mai uşor de acceptat.

— Atunci vreau să împărtăşesc. Te ascult, Doamne.

— Încă nu, Hwi. Trebuie să mai ai puţină răbdare.

Ea înghiţi cu greu, apoi oftă resemnată.

— Duncanul meu, Idaho, începe să devină nerăbdător, spuse Leto. Trebuie să mă ocup de el.

Hwi aruncă o privire peste umăr, dar încăperea era tot goală.

— Vrei să te las acum, Doamne?

— Aş vrea să nu mă mai laşi niciodată.

Ea îl privi lung, observând intensitatea cu care-o fixa, expresia aceea de vid înfometat, care o umplea de tristeţe.

— Doamne, de ce-mi dezvălui *mie* secretele Tale?

— Nu-ţi pot cere să fii mireasa unui zeu.

Hwi făcu ochii mari, stupefiată.

— Nu răspunde, zise el.

Abia mişcându-şi capul, ea îşi purtă privirea de-a lungul imensului corp cufundat în umbră.

— Nu căuta părţi din mine care nu mai există, rosti el. Unele forme de intimitate fizică nu-mi mai sunt cu putinţă.

Ea întoarse ochii spre chipul din mijlocul glugii plisate, privind pielea trandafirie a obrajilor, aspectul izbitor de uman al trăsăturilor lui Leto în contrast cu trupul neomenesc.

— Dacă ai vrea să ai copii, zise el, nu ţi-aş cere decât să mă laşi pe mine să le aleg tatăl. Dar încă nu ţi-am cerut nimic.

Vocea ei fu un murmur abia desluşit:

— Doamne, nu ştiu ce să...

— Curând, mă voi întoarce la Citadelă, spuse el. Vei veni acolo şi vom avea timp să discutăm. Îţi voi vorbi, atunci, despre lucrul pe care-l împiedic.

— Mi-e frică, Doamne... mai frică decât mi-am imaginat vreodată că mi-ar putea fi.

— De mine să nu-ţi fie frică. N-aş putea fi altfel decât blând cu blânda mea Hwi. Cât despre alte pericole, Păstrăvăresele mele te vor păzi făcând scut din propriile lor trupuri. Nici în ruptul capului nu vor lăsa să ţi se întâmple ceva!

Hwi se ridică de pe pernă şi rămase în picioare, tremurând.

Leto îşi dădu seama cât de mult o tulburaseră cuvintele lui şi cât îl făcea să sufere pe el acest lucru. Ochii lui Hwi erau scăldaţi în lacrimi. Îşi încleştase mâinile, încercând să le stăvilească tremurul. Leto ştia că va veni de bună voie la el, la Citadelă, şi că, indiferent ce i-ar fi cerut, răspunsul ei ar fi fost identic cu al Păstrăvăreselor sale: "Da, Doamne".

Şi Leto înţelese că, dacă i-ar fi fost cu putinţă, Hwi ar fi schimbat oricând locul cu el pentru a-i prelua povara. Faptul că acest lucru era imposibil, nu făcea decât să-i sporească durerea. Hwi era o inteligenţă întemeiată pe o sensibilitate profundă, fără nici una dintre slăbiciunile hedoniste ale lui Malky. În perfecţiunea ei, Hwi era de-a dreptul înfricoşătoare. Totul, la ea, îi confirma lui Leto că era *exact* genul de femeie pe care, dacă ar fi ajuns să devină un bărbat ca oricare altul, ar fi dorit-o *(Nu! Pretins-o!)* drept tovarăşă de viaţă.

Iar ixienii ştiau asta.

— Acum lasă-mă, şopti el.

Sunt şi tată şi mamă pentru poporul meu. Am cunoscut extazul naşterii şi extazul morţii şi ştiu ce aveţi de învăţat. N-am rătăcit eu, beat, prin universul formelor? Da! v-am văzut, siluete în lumină. Universul acela, pe care voi spuneţi că-l vedeţi şi-l simţiţi, universul acela este, de fapt, visul meu. Energiile mele se concentrează asupra lui iar eu sunt pe orice tărâm şi în fiece tărâm. Astfel, vă naşteţi.

Jurnalele Furate

— PĂSTRĂVĂRESELE MI-AU RAPORTAT că te-ai dus la Citadelă imediat după Siaynoq, spuse Leto.

Îl privi acuzator pe Idaho, care stătea în picioare lângă locul în care şezuse Hwi doar cu o oră mai înainte. Trecuse atât de puţin timp... şi totuşi lui Leto i se părea că trecuseră veacuri.

— Aveam nevoie de timp ca să chibzuiesc, răspunse Idaho, cu ochii la fosa adumbrită în care se afla carul lui Leto.

— Şi să discuţi cu Siona?

— Da.

Idaho ridică ochii spre chipul Împăratului-Zeu.

— Dar ai cerut să-l vezi pe Moneo.

— Ţi se raportează chiar fiecare mişcare a mea?

— Nu *chiar* fiecare.

— Câteodată, omul mai are nevoie să fie şi singur.

— Evident: Dar nu trebuie să le găseşti vină Păstrăvăreselor pentru că-ţi poartă de grijă.

— Siona spune că urmează să fie pusă la nu ştiu ce încercare!

— De-asta ai vrut să vorbeşti cu Moneo?

— Ce fel de încercare?

— Moneo ştie. Am presupus că ăsta a fost motivul pentru care ai vrut să-l vezi.

— Tu nu presupui! Tu *ştii.*

— Siaynoqul te-a tulburat, Duncan. Îmi pare rău.

— Ai măcar cât de cât idee ce-nseamnă să fii aşa cum sunt eu... aici?

— Condiţia ghola-ului nu este uşoară. Unele destine sunt mai grele decât altele.

— N-am nevoie de filosofări juvenile!

— Dar de ce ai nevoie, Duncan?

— Am nevoie să cunosc anumite lucruri.

— Ca de pildă?

— Nu-i înţeleg pe *nici unii* dintre cei care te înconjoară! Moneo îmi declara cu cel mai senin aer că Siona era implicată într-o mişcare de rezistenţă care luptă împotriva ta. Propria lui fiică!

— La vremea lui, Moneo a fost şi el un rebel.

— Tocmai asta e! L-ai pus şi pe el la încercare?

— Da.

— Mă vei pune şi pe mine?

— Pe tine te pun tot timpul la încercare.

Idaho îl fulgeră cu privirea, apoi spuse:

— Nu-ţi înţeleg modul de guvernare, nu-ţi înţeleg Imperiul, nu înţeleg nimic. Cu cât aflu mai multe, cu atât mai mult îmi dau seama că habar n-am ce se-ntâmplă.

— Norocul tău că ai descoperit calea înţelepciunii, rosti Leto.

— Ce?

Revolta mânioasă a lui Idaho dădu glasului său rezonanţă unui strigăt de luptă care făcu să răsune pereţii micii încăperi. Leto surâse.

— Duncan, nu ţi-am spus eu că, atunci când îţi închipui că ştii ceva, ridici cel mai sigur obstacol în calea cunoaşterii?

— Atunci spune-mi tu ce se întâmplă.

— Prietenul meu, Duncan Idaho, e pe cale să dobândească un nou obicei. Învaţă să privească întotdeauna dincolo de ceea ce crede că ştie.

— Foarte bine, e-n regulă, făcu Idaho, dând din cap în ritmul vorbelor. Ce se află, aşadar, *dincolo* de îngăduirea participării mele la acel Siaynoq?

— Legarea Păstrăvăreselor de Comandantul Gărzii mele.

— Până într-atât, încât să fac eforturi ca să le ţin la distanţă! Escorta care m-a condus la Citadelă ţinea morţiş să facem o escală pentru o mică orgie. Iar Păstrăvăresele care m-au readus aici când ai...

— Huriile mele ştiu ce plăcere îmi face să văd copiii lui Duncan Idaho.

— Fire-ar a dracului de treabă! Nu-s armăsarul tău.

— Nu-i nevoie să zbieri, Duncan.

Idaho respiră adânc de câteva ori, apoi spuse, ceva mai calm:

— Când le spun *nu,* mai întâi fac pe ofuscatele, apoi mă tratează de parc-aş fi un afurisit de... (scutură din cap)... sfânt sau ceva de genul ăsta.

— Nu-ţi dau ascultare?

— Nu discută nici un ordin de-al meu... dacă nu contravine celor pe care le dai tu. N-am vrut să mă întorc aici.

— Şi te-au adus pe sus.

— Ştii al dracului de bine că-ţi execută *orbeşte* ordinele!

— Mă bucur că ai venit, Duncan.

— Da, văd!

— Păstrăvăresele ştiu cât de preţios eşti, cât de mult ţin la tine şi cât de mult îţi datorez. În ceea ce mă priveşte relaţia dintre noi doi, problema nu se pune niciodată în termeni de supunere şi nesupunere.

— Dar în ce termeni se pune?

— De loialitate.

Idaho păru să cadă pe gânduri.

— Ai simţit puterea Siaynoqului? întrebă Leto.

— Vrăjeală de doi bani.

— Atunci, de ce te-a tulburat într-atât?

— Păstrăvăresele tale nu-s o armată, ci o forţă poliţienească.

— Îţi jur pe numele meu că nu e adevărat! Poliţia este o instituţie în mod inevitabil coruptă.

— M-ai ispitit cu puterea, rosti acuzator Idaho.

— Asta era încercarea. Duncan.

— N-ai încredere în mine?

— Am o încredere neştirbită în loialitatea ta faţă de Atreizi.

— În cazul ăsta, de ce-mi vorbeşti de corupţie şi de punere la-ncercare?

— Tu eşti cel care m-ai acuzat că deţin o forţă poliţienească. Poliţia are întotdeauna grijă să întreţină prosperitatea criminalităţii. Un poliţist ar trebui să fie cu adevărat greu de cap ca să nu priceapă faptul că poziţia autorităţii este cea mai prosperă dintre toate poziţiile criminale care există.

Idaho îşi trecu vârful limbii peste buze şi-l privi pe Leto cu vădită nedumerire.

— Dar educaţia morală a… vreau să zic, justiţia… sistemul penitenciar, care…

— La ce bun legi şi închisori, dacă o infracţiune nu constituie un păcat?

Idaho înclină uşor capul într-o parte.

— Nu cumva vrei să-mi spui că afurisita asta de religie a ta…

— Pedepsirea păcatelor poate căpăta aspecte dintre cele mai extravagante.

Idaho arătă cu degetul mare peste umăr, spre lumea exterioară.

— Toate discuţiile despre pedeapsa capitală… biciuirea aceea în public şi…

— Fac tot posibilul să mă dispensez de legile şi închisorile propriu-zise.

— Nu se poate să nu ai *deloc* închisori!

— Crezi? Închisorile nu servesc decât pentru a da iluzia că poliţia şi tribunalele îşi au rostul. Sunt un soi de asigurare profesională, ca să zic aşa.

Idaho se întoarse pe jumătate şi împunse cu arătătorul spre arcada prin care intrase în cameră.

— Ai acolo planete întregi care nu-s altceva decât închisori!

— Cred că poţi considera orice loc drept închisoare, dacă ăsta-i făgaşul pe care apucă iluziile tale.

— Iluziile?!

Idaho lăsă mâna să-i cadă de-a lungul corpului şi-l privi consternat pe Leto.

— Exact. Vorbeşti despre poliţie, legi, închisori — iluzia perfectă îndărătul căreia o structură înfloritoare a puterii poate opera în linişte, observând totodată, pe bună dreptate, că se află deasupra propriilor legi.

— Şi tu crezi că fărădelegile pot fi contracarate prin…

— Nu fărădelegile, Duncan. Păcatele.

— Mă rog… Crezi, deci, că religia ta poate…

— Ai remarcat care sunt păcatele principale?

— Poftim?

— Tentativa de corupere a unui membru al guvernului meu şi tentativa de corupţie din partea unui membru al guvernului meu.

— În ce-ar consta această corupţie?
— În principal, în neacordarea respectului şi veneraţiei cuvenite caracterului sacru al Zeului Leto.
— Adică tu?
— Eu.
— Dar încă de la bun început mi-ai spus că...
— Gândeşti că nu cred în propria mea divinitate? Bagă de seamă, Duncan.
Glasul lui Idaho răsună cu o lipsă de intonaţie ostilă:
— Mi-ai spus că una dintre funcţiile mele este aceea de a-ţi păstra secretul, faptul că...
— Nu cunoşti acest secret.
— Faptul că eşti un tiran? Nu-i nici un...
— Zeii au mai multă putere decât tiranii, Duncan.
— Nu-mi place nimic din tot ce-mi spui.
— Când ţi-a cerut vreodată un Atreides să-ţi *placă* ceea ce ai de făcut?
— Îmi ceri să fiu Comandantul Păstrăvăreselor tale, care sunt şi judecător şi juriu şi călău şi...
Idaho tăcu brusc.
— Şi mai ce?
Idaho rămase tăcut.
Leto îl privi lung pe deasupra distanţei devenite dintr-o dată glacială care îi despărţea — un spaţiu atât de mic şi, totuşi, o prăpastie atât de adâncă.
E ca atunci când ai un peşte mare la capătul undiţei, gândi el. *Trebuie să calculezi punctul de ruptură al fiecărui element aflat în joc.*
Problema, cu Idaho, era că aducerea lui spre minciog îi grăbea întotdeauna sfârşitul. Iar de data asta totul se întâmpla prea repede. Leto simţi o undă de tristeţe.
— N-am să te venerez, spuse dintr-o dată Idaho.
— Păstrăvăresele ştiu că te bucuri de o dispensă specială, răspunse Leto.
— Ca Siona şi Moneo?
— De altă natură.
— Vasăzică... rebelii sunt cazuri speciale.
Leto arboră un zâmbet în colţul gurii.
— Toţi oamenii mei de încredere au fost, într-un moment sau altul, rebeli.

— Eu n-am...
— Tu ai fost un rebel de excepţie! I-ai ajutat pe Atreizi să smulgă un imperiu de la un monarh legitim.
Vreme de o clipă, Idaho privi în gol, părând că-şi adună gândurile.
— Într-adevăr, murmură el. Apoi îşi scutură violent capul, ca şi când ar fi vrut să se descotorosească de ceva care i se agăţase în păr. Dar uite ce-ai făcut tu cu imperiul acela!
— I-am imprimat o schemă, o schemă a tuturor schemelor.
— Asta-i părerea ta.
— Informaţia este încremenită în scheme, Duncan. O schemă poate fi folosită pentru a rezolva alta. Schemele secvenţiale sunt cele mai greu de recunoscut şi de înţeles.
— Alte vrăjeli de doi bani.
— Ai greşit deja o dată, spunând asta.
— De ce-i laşi pe tleilaxu să mă tot readucă la viaţă — ghola după ghola? Unde-i *schema* în treaba asta?
— În calităţile cu care eşti înzestrat din plin. Am să-l las pe tatăl meu să-ţi explice.
Gura lui Idaho deveni o dungă subţire.
Leto vorbi cu glasul lui Muad'Dib şi, în mod straniu, fata încadrată de pliuri păru să împrumute şi ea ceva din trăsăturile tatălui.
— Ai fost cel mai devotat prieten al meu, Duncan; mai devotat chiar decât Gurney Halleck. Dar eu aparţin trecutului.
Idaho făcu un efort să înghită.
— Lucrurile astea pe care le faci...
— Sunt contrare caracterului Atreides?
— Al dracului de contrare!
Leto deveni la intonaţia lui obişnuită.
— Şi totuşi, eu sunt Atreides.
— Eşti sigur?
— Ce altceva aş putea fi?
— Asta aş vrea să ştiu şi eu!
— Crezi că jonglez doar cu vorbele şi cu vocile?
— Pe toate cele şapte focuri ale iadului, dacă nu asta, atunci ce anume faci?
— Ocrotesc viaţa în timp ce pregătesc scena pentru următorul ciclu.
— Ocroteşti viaţa ucigând?

— Moartea s-a dovedit adesea folositoare vieţii.
— Asta nu-i o concepţie Atreides!
— Ba da. Noi am văzut deseori valoarea morţii. Ixienii, în schimb, n-au întrezărit niciodată această valoare.
— Au de-a face din plin. Vor să construiască o maşină care să le ascundă uneltirile.
Idaho întrebă pe un ton dintr-o dată meditativ:
— Ăsta-i motivul pentru care-a venit aici ambasadoarea ixiană?
— Ai văzut-o pe Hwi Noree, murmură Leto.
Idaho arătă cu degetul spre tavan.
— Tocmai pleca în clipa în care-am sosit eu.
— Ai vorbit cu ea?
— Am întrebat-o ce face pe-aici. Mi-a spus că alege de care parte a baricadei să se situeze.
Leto izbucni într-un hohot de râs.
— Cerule! exclamă el. E nemaipomenită. Şi ţi-a spus ce alegere a făcut?
— Mi-a spus că acum îl slujeşte pe Împăratul-Zeu. Bineînţeles că nici nu mi-a trecut prin cap s-o cred.
— Ar fi trebuit s-o crezi.
— De ce?
— Ahhh, da... Am uitat că la un moment dat te-ai îndoit până şi de bunica mea, Doamna Jessica.
— Am avut motive întemeiate!
— Te îndoieşti şi de Siona?
— Încep să mă îndoiesc de toată lumea!
— Şi mai zici că nu ştii cât valorezi pentru mine, îl acuză Leto.
— Ce-i cu Siona? făcu Idaho. Mi-a spus că vrei să ne... adică să... la dracu'...
— Lucrul pe care poţi să te bizui în ceea ce o priveşte pe Siona este creativitatea ei. Siona poate crea frumosul şi noul. Adevărata creativitate este întotdeauna demnă de încredere.
— Chiar şi când e vorba de uneltirile ixienilor?
— Aia nu-i creativitate. Creativitatea se recunoaşte prin faptul că are loc la lumina zilei. Ascunzişurile trădează existenţa unei cu totul alte forţe.
— Înseamnă că nu ai încredere în această Hwi Noree, deşi...
— Am *totală* încredere în ea, şi tocmai pentru motivele pe

care ţi le-am expus.

Idaho se încruntă, apoi se destinse brusc şi oftă.

— Cred că va trebui s-o cunosc mai îndeaproape. Dacă tu zici că ai...

— Nu! Să nu te apropii de Hwi Noree. Ei îi rezerv ceva cu totul aparte.

Am izolat în mine experienţa urbană şi am examinat-o pe îndelete. Ideea de oraş mă fascinează. Alcătuirea unei comunităţi biologice în lipsa unui substrat social activ nu poate duce decât la catastrofă. Planete întregi au devenit comunităţi biologice singulare, necorelate cu o structură socială, şi asta a sfârşit prin a le distruge. Faptul este de o elocvenţă dramatică în condiţiile suprapopulării. Ghetoul este mortal. Tensiunile psihice ale aglomerării excesive crează presiuni care ajung să explodeze. Oraşul reprezintă o încercare de stăpânire a acestor forţe. Factorii sociali prin care oraşele întreprind această încercare merită studiaţi cu atenţie. Să nu uităm că, la baza oricărei ordini sociale, se află o oarecare rea-voinţă. În fond, este vorba de lupta pentru existenţă a unei entităţi artificiale, căreia îi dau târcoale despotismul şi înrobirea. Prejudiciile sunt frecvente, de unde necesitatea legilor. Legea însă îşi edifică propria-i structură de putere, creând noi prejudicii, noi nedreptăţi. Asemenea traume pot fi vindecate, nu prin confruntare, ci prin cooperare. Vindecătorul este cel ce invită la cooperare.

Jurnalele Furate

MONEO INTRĂ în micul salon al lui Leto pradă unei agitaţii vizibile. Ce-i drept, prefera ca întrevederea să aibă loc în această încăpere, unde fosa în care se afla carul ar fi făcut mult mai greu un atac mortal din partea viermelui. În plus, Împăratul-Zeu îi îngăduia majordomului său să folosească ascensorul ixian, în loc de a coborî pe interminabila rampă. Dar Moneo avea sentimentul că veştile pe care le aducea în această dimineaţă erau cu siguranţă de natură să trezească Viermele Care Este Zeu.

Cum să-i prezint lucrurile?

Nu trecuse mai mult de-o oră de când mijiseră zorii celei de-a patra zile a Festivităţilor şi, dacă Moneo mai păstra o oarecare stăpânire de sine, era numai pentru că se simţea cu atât mai aproape de sfârşitul tuturor acestor necazuri.

Leto se mişcă uşor când majordomul pătrunse în cameră. Lumina se aprinse la un semn al său, dându-i la iveală doar faţa.

— Bună dimineaţa, Moneo, spuse el. Gărzile mi-au raportat că ai insistat să fii primit imediat. Ce este?

Pericolul — Moneo o ştia din experienţă — consta în tentaţia de a spune prea mult prea curând,

— Am petrecut câtva timp în compania Cucernicei Maici Anteac, răspunse el. Deşi ascunde faptul cu dibăcie, sunt convins că este mentat.

— Da. Nu se putea ca Bene Gesseritul să nu dea dovadă de nesupunere sub o formă sau alta. Dar această formă de nesupunere mă amuză.

— Înseamnă că n-ai să le pedepseşti?

— Moneo, la urma urmei sunt singurul părinte al poporului meu. Un părinte trebuie să fie şi indulgent, nu numai sever.

E bine dispus, îşi spuse Moneo şi lăsă să-i scape un suspin de uşurare, la care Leto zâmbi.

— Anteac n-a fost încântată când i-am spus că ai poruncit să fie graţiaţi câţiva dintre Dansatorii-Feţe pe care i-am făcut prizonieri.

— Le-am rezervat un anumit rol în cadrul Festivităţilor.

— Doamne?

— O să-ţi explic mai târziu. S-auzim veştile care te-au determinat să dai buzna la ora asta.

— Am... ăăă... Moneo îşi muşcă nervos buza superioară.

Tleilaxu s-au arătat foarte vorbăreţi în dorinţa lor de a intra în graţiile mele.

— Normal. Şi ce ţi-au dezvăluit?

— Că le-au... ăăă, furnizat ixienilor destule informaţii şi echipamente pentru a realiza un... ăăă, nu tocmai un ghola, nici tocmai o clonă... Poate că e mai bine să redau exact expresia tleilaxu: *o restructurare celulară.* Această... ăăă, *experienţă* a fost efectuată la adăpostul unui soi de ecran, despre care Ghilda i-a asigurat pe ixieni că este impenetrabil pentru puterile Tale.

— Şi care-a fost rezultatul?

Leto avu senzaţia că pusese întrebarea într-un vid îngheţat.

— Nu-s siguri. Nici unui tleilaxu nu i s-a îngăduit să asiste la experienţă. Oamenii lor au observat însă că Malky a intrat în... ăăă... sala unde s-a efectuat experienţa, pentru a ieşi mai apoi cu un prunc.

— Da! Ştiu!

— Ştii? făcu Moneo, stupefiat.

— Prin deducţie. Şi treaba asta s-a întâmplat cu vreo douăzeci şi şase de ani în urmă, nu?

— Exact, Doamne!

— După părerea lor, pruncul va fi fost Hwi Noree?

— Nici de asta nu-s siguri, Doamne, dar...

Moneo ridică din umeri.

— Da, fireşte. Şi care-s concluziile tale, Moneo?

— Noua ambasadoare ixiană a fost concepută cu un obiectiv precis.

— Fără nici o îndoială. Ia spune, Moneo, nu te-a frapat faptul că Hwi, gingaşa Hwi, reprezintă imaginea oglindită a redutabilului Malky? E inversul lui sub orice aspect, inclusiv sexul.

— Ca să fiu sincer, nu m-am gândit la asta, Doamne.

— Eu, da.

— Am să-i fac vânt înapoi, pe Ix, numaidecât, Doamne.

— Ba n-ai să faci nicidecum una ca asta!

— Dar, Doamne, dacă ei...

— Moneo, am observat că se întâmplă rareori să te întorci cu spatele la pericol. Alţii o fac adesea, dar tu... foarte rar. De ce ai dori să comit o neghiobie atât de evidentă?

Moneo înghiţi.

— E-n regulă, zise Leto. Îmi place când îţi recunoşti greşelile

de tactică.
— Mulţumesc, Doamne.
— Îmi place şi când îţi exprimi sincer recunoştinţa, ca acum. Deci, ia să vedem: Anteac era cu tine când ţi-au fost făcute aceste dezvăluiri?
— După cum porunciseşi, Doamne.
— Excelent. Asta va agita un pic lucrurile. Acum te vei duce la Doamna Hwi. Îi vei spune că doresc s-o văd imediat. Ştirea o va tulbura. Crede că următoarea noastră întrevedere nu va avea loc decât când o voi invita la Citadelă. Vreau să-i risipeşti temerile.
— În ce fel, Doamne?
Leto rosti cu un aer mâhnit:
— Moneo, de ce-mi ceri indicaţii pentru o treabă la care te pricepi mai bine decât oricine? Linişteşte-o şi adu-o aici încredinţată de bunele mele intenţii în ceea ce o priveşte.
— Am înţeles, Doamne.
Moneo se înclină şi se retrase un pas.
— O clipă, Moneo!
Majordomul înţepeni, cu privirea aţintită la faţa Împăratului-Zeu.
— Eşti nedumerit, Moneo, zise Leto. Uneori, nu şti ce să mai crezi despre mine. Sunt atotputernic şi atotpreştient? Îmi aduci tot felul de informaţii mărunte şi te întrebi: *dar le cunoaşte deja? Dacă le cunoaşte, la ce bun să-mi mai bat capul?* Dar eu sunt cel care ţi-a ordonat să-mi raportezi toate mărunţişurile, Moneo. Nu crezi că obedienţa ta este instructivă?
Moneo fu cât pe ce să ridice din umeri, dar se răzgândi. Buzele începură să-i tremure.
— Timpul poate fi şi un loc, Moneo, reluă Leto. Totul depinde de poziţia în care te afli, de direcţia în care priveşti sau de ceea ce auzi. Măsura se găseşte înlăuntrul conştiinţei.
După o pauză îndelungată, Moneo se încumetă să întrebe:
— Asta e tot, Doamne?
— Nu, *nu* e tot. Siona va primi astăzi un pachet, pe care i-l va preda un curier al Ghildei. Nimic nu trebuie să împiedice predarea acestui pachet. Ai înţeles?
— Ce… ce conţine pachetul, Doamne?
— Nişte traduceri, documente pe care doresc ca ea să le citească. Nu încerca să interceptezi pachetul. Nu conţine melanj.

— Cum... cum de ştii ce m-am temut eu că s-ar putea afla în...

— Ştiu că ţi-e frică de mirodenie. Deşi ar putea să-ţi prelungească viaţa, te fereşti de ea.

— Mi-e frică de *celelalte* efecte ale melanjului, Doamne.

— O natură darnică a decretat că melanjul va dezvălui unora dintre noi adâncurile de nebănuit ale psihicului, iar tu te temi de asta?

— Sunt un *Atreides,* Doamne!

— Ahhh, desigur! Şi, pentru Atreizi, există posibilitatea ca melanjul să desfăşoare misterele Timpului printr-un proces cu totul aparte de revelaţie lăuntrică.

— Mi-e de ajuns să-mi amintesc încercarea la care m-ai supus, Doamne.

— Nu vezi de ce-ar fi necesar pentru tine să percepi Poteca de Aur?

— Nu de asta mă tem, Doamne.

— Te temi de cealaltă necunoscută, de lucrul care m-a determinat să fac alegerea *mea.*

— E suficient să mă uit la Tine, Doamne, ca să mă cuprindă frica. Noi, Atreizii...

Se întrerupse, cu gura dintr-o dată uscată.

— Nu vrei să ai parte de toate acele memorii ale strămoşilor şi-ale celorlalte mulţimi dinlăuntrul meu!

— Uneori... uneori, Doamne, îmi spun că mirodenia este blestemul Atreizilor!

— Ai fi preferat ca *eu* să nu fi existat?

Moneo nu răspunse.

— Melanjul are totuşi însemnătatea sa, Moneo. Navigatorii Ghildei au absolută nevoie de el. Fără el, Bene Gesseritul ar degenera într-o adunătură neajutorată de femei plângăreţe!

— Trebuie să trăim cu el sau fără el, Doamne. Ştiu asta.

— Foarte bună observaţie, Moneo. Tu însă ai ales să trăieşti fără el.

— N-am dreptul la această alegere, Doamne?

— Deocamdată, da.

— Doamne, ce vrei să...

— Există douăzeci şi opt de cuvinte diferite, în limba galach standard, pentru a desemna melanjul. Cuvinte care-l definesc după felul în care e folosit, după gradul de diluare, după

vechime, după modul în care a fost dobândit pe cale cinstită, prin furt sau în urma unei capturi, după cum reprezintă zestrea unei femei sau cadoul de nuntă al unui bărbat, şi după multe altele. Ce concluzie tragi din asta, Moneo?

— Că ni se oferă posibilitatea mai multor opţiuni, Doamne.

— Numai în ceea ce priveşte mirodenia?

Moneo chibzui încruntat câteva clipe, apoi răspunse:

— Nu.

— Rareori spui *nu* în prezenţa mea, observă Leto. Îmi face o reală plăcere să-ţi văd buzele rotunjindu-se în jurul acestui cuvânt.

Buzele lui Moneo tresăriră într-o încercare de zâmbet.

— Bun! rosti Leto pe un ton vioi. Acum vei da fuga la Doamna Hwi. Dar, mai întâi, un ultim sfat care-ar putea să-ţi fie de ajutor.

Moneo ridică spre Leto o privire de elev sârguincios.

— Cunoaşterea drogurilor a fost, iniţial, domeniul de predilecţie al bărbaţilor, în virtutea spiritului lor mai aventuros — un fel de excrescenţă a agresivităţii masculine. Ai citit Biblia Catolică Portocalie şi cunoşti povestea Evei şi-a mărului. Am să-ţi împărtăşesc un lucru interesant în legătură cu această poveste: nu Eva a fost cea care a cules şi-a gustat pentru prima oară fructul oprit, ci Adam; dar aşa a învăţat să dea vina pe Eva. Povestea mea ar trebui să-ţi spună ceva despre modul în care societăţile noastre resimt necesitatea structurală de a avea subgrupări.

Moneo înclină uşor capul pe-o parte.

— Doamne, în ce fel mi-ar putea fi asta de ajutor?

— Îţi va fi de ajutor în legătură cu Doamna Hwi!

Multiplicitatea unică a acestui univers mă fascinează. Este o chintesenţă a frumuseţii.

Jurnalele Furate

LETO ÎL AUZI PE MONEO în anticameră cu o clipă mai înainte

ca Hwi să intre în mica sală de audienţă. Hwi purta pantaloni largi, de un verde palid, strânşi pe glezne cu panglici de acelaşi verde închis ca şi sandalele din picioarele ei. Sub capa neagră avea o bluză cu mâneci bufante, în aceeaşi nuanţă verde închis.

Părea calmă când se apropie de Leto şi, fără a aştepta să fie invitată, se aşeză, alegând de data aceasta o pernă aurie în locul celei roşii, pe care şezuse cu o zi înainte. Lui Moneo nu-i trebuise mai mult de o oră ca s-o aducă. Auzul fin al lui Leto detectă foiala nervoasă a majordomului în anticameră. La un semnal al Împăratului-Zeu, un panou mobil astupă intrarea în formă de arcadă.

— Ceva l-a tulburat pe Moneo, spuse Hwi. A încercat din răsputeri să se poarte în aşa fel încât să nu-mi dau seama, dar străduinţele lui de a mă linişti n-au făcut decât să-mi stârnească şi mai mult curiozitatea.

— Nu te-a speriat?

— Oh, nu. Dar mi-a spus un lucru foarte interesant. Mi-a spus să nu uit nici o clipă că Domnul Leto este, pentru fiecare dintre noi, o persoană diferită.

— Şi ce ţi se pare interesant în asta?

— Aspectul interesant a apărut în întrebarea pe care a prefaţat-o cu această observaţie. A zis că se întreabă adesea ce rol jucăm noi în crearea acestei diferenţe.

— Asta-i, într-adevăr, interesant.

— Cred că-i o intuiţie veridică. De ce m-ai chemat?

— Într-o vreme, stăpânii tăi de pe Ix...

— Nu mai sunt stăpânii mei, Doamne.

— Scuză-mă. De acum înainte, le voi spune ixienii.

Ea încuviinţă grav cu o mişcare a, capului, apoi îl îndemnă:

— Aşadar, într-o vreme...

— Ixienii plănuiau fabricarea unei arme speciale — un gen de căutător-vânător, o unealtă a morţii cu autopropulsie şi creier mecanic. Trebuia să fie o armă capabilă de autoperfecţionare, care să detecteze viaţa şi s-o reducă la componentele ei anorganice.

— N-am auzit niciodată de aşa ceva, Doamne.

— Ştiu. Ixienii n-ar recunoaşte nici în ruptul capului că făuritorii de maşini riscă în mod invariabil să devină ei înşişi un soi de maşini. Este culmea sterilităţii. Maşinile sfârşesc întotdeauna prin a se defecta... mai devreme sau mai târziu. În

cazul defectării unei *asemenea* maşini, n-ar mai rămâne nimic, nici o formă de viaţă.

— Câteodată am impresia că sunt nebuni, murmură Hwi.

— Este şi părerea lui Anteac. De altfel, asta-i problema urgentă. Ixienii lucrează în clipa de faţă la un proiect pe care-l ascund.

— Chiar şi de Tine?

— Chiar şi de mine. Am s-o trimit pe Cucernica Maică Anteac să facă investigaţii în numele meu. Pentru a-i uşura sarcina, vreau să-i spui tot ce poţi în legătură cu locul în care ţi-ai petrecut copilăria. Să nu neglijezi nici un amănunt, oricât de neînsemnat ţi-ar părea. Anteac te va ajuta să-ţi aminteşti. Vrem să ştim tot, de la numele şi înfăţişarea fiecărui vizitator până la sunetele, mirosurile şi culorile care ţi-au impresionat simţurile. O furnicătură a pielii de care-ţi vei fi amintind, de exemplu, ar putea avea o importanţă capitală.

— Crezi că acolo se află ascunzătoarea?

— Sunt sigur.

— Şi crezi că fabrică acolo arma de care...

— Nu, dar ăsta va fi pretextul nostru pentru a cerceta locul în care te-ai născut.

Hwi întredeschise gura, apoi, încet, schiţă un zâmbet şi spuse:

— Foarte abil. Mă duc chiar acum la Cucernica Maică.

Dădu să se ridice, dar Leto o opri cu un gest.

— Nu trebuie să dăm impresia de grabă, rosti el.

Hwi se lăsă înapoi, pe pernă.

— Fiecare dintre noi este diferit, după cum bine a observat Moneo, urmă Leto. Geneza nu încetează niciodată. Zeul tău te crează necontenit.

— Ce va descoperi Anteac? Ştii, nu-i aşa?

— Să zicem că am unele certitudini. Dar n-ai menţionat deloc subiectul pe care l-am adus în discuţie la întâlnirea noastră de ieri. N-ai de pus nici o întrebare?

— Ştiu că-mi vei oferi răspunsurile pe măsură ce voi avea nevoie de ele, spuse Hwi.

Era atâta încredere în replica ei, încât Leto rămase fără glas. Nu putu decât s-o privească înmărmurit, minunându-se de perfecţiunea acestei realizări a ixienilor... În domeniul *uman,* Hwi rămânea uimitor de fidelă exigenţelor dictate de

moralitatea pentru care optase ea însăşi. Era blândă, caldă, onestă şi dotată cu un simţ al empatiei care-o îndemna să împărtăşească fiecare durere a celor cu care se identifica. Leto îşi imagina cât de exasperate vor fi fost învăţătoarele ei Bene Gesserit de confruntarea cu acest fond imuabil de onestitate intrinsecă. Fără îndoială că acele învăţătoare se văzuseră nevoite să se limiteze la a adăuga câte-o trăsătură ici, câte-o însuşire colo, nefăcând de fapt altceva decât să consolideze acea putere care-o împiedica pe Hwi să devină o adevărată Bene Gesserit. Cât de frustrant va fi fost pentru ele!

— Doamne, rosti ea, aş vrea să cunosc motivele care te-au silit să alegi această existenţă.

— Mai întâi, Hwi trebuie să înţelegi ce înseamnă vederea viitorului nostru.

— Cu ajutorul Tău, am să-ncerc.

— Nimic nu e niciodată separat de obârşie, Hwi. Vederea viitorurilor este viziunea unui *continuum* în care toate lucrurile capătă formă aidoma bulelor de aer ce iau naştere sub o cascadă. Le vezi preţ de-o clipă, apoi dispar în torent. Dacă *torentul* se curmă, este ca şi când bulele n-ar fi existat niciodată. Torentul este Poteca mea de Aur iar eu am văzut-o curmându-se.

— Opţiunea aceasta... (Hwi arătă spre trupul lui)... a schimbat lucrurile?

— E pe cale să le schimbe. Schimbarea nu vine doar din natura vieţii mele, ci şi din natura morţii mele.

— Ştii cum ai să mori?

— Nu *cum.* Ştiu doar Poteca de Aur pe care se va întâmpla asta.

— Doamne, nu înţe...

— Ştiu, nu-i uşor de înţeles. Voi muri de patru morţi: moartea cărnii, moartea sufletului, moartea mitului şi moartea raţiunii. Dar toate aceste morţi conţin germenul învierii.

— Vei învia din...

— Vor învia germenii.

— Când nu vei mai fi, ce se va întâmpla cu religia Ta?

— Toate religiile constituie o singură comuniune. Spectrul rămâne imprimat în Poteca de Aur. Numai că oamenii îi văd mai întâi o parte, apoi alta. Iluziile pot fi numite accidente ale simţurilor.

— Oamenii vor continua să te venereze.

— Da.

— Dar, la sfârşitul *eternităţii,* va izbucni furia, murmură Hwi. Contestarea. Unii vor spune că n-ai fost decât un tiran ca atâţia alţii.

— Iluzie, încuviinţă Leto.

Hwi simţi că i se pune un nod în gât şi, vreme de câteva clipe, nu fu în stare să rostească nici un cuvânt. Apoi întrebă:

— În ce fel vor schimba viaţa şi moartea Ta...

Se întrerupse, clătinând din cap.

— Viaţa va continua.

— Cred, Doamne, dar cum?

— Fiecare ciclu este o reacţie la ciclul anterior. Gândeşte-te la forma Imperiului meu şi vei putea să-ţi imaginezi forma următorului ciclu.

Hwi îşi luă ochii de la el.

— Tot ce ştiu din citite despre familia Ta îmi spune că n-ai fi putut face asta... (arătă vag în direcţia lui, fără să-l privească)... decât dintr-un motiv altruist. Cât despre *forma* Imperiului Tău, nu cred că o cunosc cu adevărat.

— Pacea de Aur a lui Leto?

— E o pace mai puţin universală decât ar vrea unii să ne facă să credem, răspunse Hwi, întorcându-şi din nou privirea spre el.

Onestitatea asta a ei! gândi Leto. *Nimic n-o poate clinti.*

— Aceasta este era stomacului, spuse. E o eră în care ne extindem la fel cum se extinde o celulă unică.

— Dar lipseşte ceva, zise ea.

E la fel ca Duncanii, gândi el. *De cum lipseşte ceva, simt imediat.*

— Carnea se dezvoltă, zise, dar spiritul nu.

— Spiritul?

— Acea conştiinţă reflexivă care ne indică *gradul de intensitate* la care putem trăi. Tu ştii foarte bine ce-i asta, Hwi. E acel instinct care-ţi cere să fii sinceră cu tine însăţi.

— Religia Ta nu-i îndeajuns.

— Nici o religie nu va fi vreodată îndeajuns. Este o problemă de alegere — o alegere unică, solitară. Acum înţelegi de ce prietenia şi tovărăşia ta înseamnă atât de mult pentru mine?

Ea clipi pentru a-şi stăpâni lacrimile şi dădu din cap, apoi întrebă:

— De ce nu ştiu asta toţi oamenii?
— Pentru că n-o îngăduie condiţiile.
— Condiţiile pe care le dictezi Tu?
— Exact. Uită-te încă o dată la Imperiul meu. Acum desluşeşti forma?
Hwi închise ochii şi încercă să se concentreze.
— Are cineva chef să şadă pe malul unui râu şi să pescuiască de dimineaţă până seara? urmă Leto. Perfect. Asta e viaţa. Vrei să navighezi într-o ambarcaţie cu pânze pe o mare interioară şi să vizitezi popoare străine? Excelent! Ce altceva s-ar mai putea face?
— Să călătoreşti în spaţiu? întrebă ea, cu o uşoară notă de provocare, şi deschise ochii.
— Ai băgat de seamă că Ghilda şi cu mine nu îngăduim asta.
— *Tu* nu îngădui.
— Aşa este. Dacă Ghilda nu-mi dă ascultare, nu mai capătă mirodenie.
— Iar legarea oamenilor de planetă îi împiedică să facă prostii.
— Nu numai asta, Hwi. E vorba de ceva mult mai important. Le stârneşte dorul de ducă. Creează o *nevoie* de a călători cât mai departe care ajunge să fie sinonimă cu libertatea.
— Dar rezervele de mirodenie se împuţinează.
— Iar libertatea devine mai preţioasă pe zi ce trece.
— Ceea ce nu poate duce decât la desperare şi violenţă.
— Un mare înţelept dintre strămoşii mei... Am fost, de fapt, acel înţelept, ştii? Înţelegi, nu-i aşa, că în trecutul meu nu există străini?
Ea dădu din cap, cu un fel de evlavie.
— Înţeleptul acela, deci, a făcut observaţia că bogăţia este o cheie a libertăţii. Dar că urmărirea bogăţiei este şi calea spre înrobire.
— Ghilda şi Comunitatea Surorilor se înrobesc singure!
— Ca şi ixienii, tleilaxu şi toţi ceilalţi. Oh, sigur, din când în când mai descoperă câte-un pic de melanj dosit cine ştie pe unde şi asta le mai distrage o vreme atenţia. Un joc foarte interesant, nu găseşti?
— Dar când va izbucni violenţa...
— Foametea şi invidia vor face ravagii.
— Şi aici, pe Arrakis?

— Aici şi aiurea, pretutindeni. Oamenii îşi vor aminti de tirania mea ca de *vremurile bune de odinioară.* Voi fi oglinda viitorului lor.

— Dar va fi cumplit! se împotrivi ea.

Nici n-ar fi putut reacţiona altfel, gândi Leto.

— Pe măsură ce pământul nu va mai vrea să-i hrănească pe oameni, reluă el, supravieţuitorii, se vor refugia în comunităţi din ce în ce mai mici. Un proces de selecţie necruţător se va reproduce pe nenumărate lumi, o dată cu explozia natalităţii şi diminuarea hranei.

— Dar Ghilda nu va putea să...

— Ghilda va fi în bună măsură neputincioasă, fără destul melanj ca să deplaseze mijloacele de transport existente.

— Cei bogaţi vor scăpa?

— O parte din ei.

— Atunci, n-ai schimbat nimic cu adevărat. Vom continua să ne războim şi să murim ca şi înainte.

— Până în ziua în care viermele de nisip va domni din nou pe Arrakis. Între timp, vom fi trecut cu toţii printr-o încercare ce ne va fi conferit tuturor o profundă experienţă. Vom fi învăţat că un lucru care se poate produce pe o planetă se poate produce pe oricare alta.

— Cu atâta suferinţă şi moarte... murmură ea.

— Nu înţelegi ce rost are moartea? întrebă el. Trebuie să înţelegi. Specia trebuie să înţeleagă. Trebuie să înţeleagă orice formă de viaţă.

— Ajută-mă să înţeleg, Doamne, rosti ea în şoaptă.

— Este cea mai profundă experienţă de care poate avea parte orice creatură, spuse el. Singurele fenomene care se apropie oarecum de ea sunt cele care-o înfruntă şi-o oglindesc — bolile incurabile, rănile şi accidentele grave... clipa naşterii, pentru o femeie... şi, cândva, lupta pentru masculi.

— Dar Păstrăvăresele tale sunt...

— Specialiste în supravieţuire, rosti el.

Hwi făcu ochii mari, înţelegând deodată.

— Supravieţuitoarele, şopti ea. Sigur că da!

— Preţioasa mea Hwi! Unică şi preţioasă Hwi. Binecuvântaţi fie ixienii!

— Şi blestemaţi!

— Şi!

— Nu credeam c-am să înţeleg vreodată ce reprezintă Păstrăvăresele Tale, mărturisi ea.

— Nici măcar Moneo nu înţelege, zise el. Cât despre Duncani, mi-am pierdut de mult orice speranţă.

— Trebuie să ştii să apreciezi viaţa înainte de a vrea să o ocroteşti, spuse ea.

— Iar supravieţuitorii sunt cei ce deţin cea mai precară şi cea mai sfâşietoare stăpânire asupra frumuseţilor existenţei. Femeile descoperă acest lucru mai adesea decât bărbaţii pentru că naşterea este oglindirea morţii.

— Unchiul meu, Malky, spunea tot timpul că aveai motive întemeiate să le refuzi bărbaţilor violenţa de zi cu zi şi războiul. Ce lecţie amară!

— Fără recurs la o formă de violenţă disponibilă în orice moment, bărbaţilor le rămân prea puţine căi de a pune la încercare felul în care vor înfrunta experienţa finală. Ceva lipseşte. Spiritul se dezvoltă. Ce spun oamenii despre Pacea lui Leto?

— Că ne obligi să ne bălăcim într-o decadenţă inutilă, ca porcii în propria lor murdărie.

— Trebuie să recunoaştem întotdeauna justeţea înţelepciunii populare. Decadenţă!

— Cei mai mulţi bărbaţi sunt lipsiţi de principii, rosti îngândurată Hwi. Femeile de pe Ix se plâng de asta tot timpul.

— Când vreau să descopăr rebeli, caut bărbaţi cu principii, zise Leto.

Ea îl privi în tăcere, iar el îşi spuse că această simplă reacţie era mai mult decât grăitoare în privinţa inteligenţei lui Hwi.

— Unde crezi că-mi găsesc cei mai destoinici administratori? întrebă.

Hwi lăsă să-i scape o exclamaţie înăbuşită.

— Principiile, urmă el, reprezintă o cauză pentru care merită să te baţi. Cei mai mulţi bărbaţi îşi petrec existenţa fără a avea de făcut faţă vreunei provocări. Până în clipa cea de pe urmă. Au prea puţine arene ostile pentru a se pune la încercare pe ei înşişi.

— Te au pe tine, observă ea.

— Da, dar eu sunt prea puternic. O înfruntare cu mine înseamnă sinucidere. Cine-i dispus să se ducă la moarte sigură?

— Nebunii… sau deznădăjduiţii. Ori, poate, rebelii?

— Pentru rebeli, reprezint echivalentul războiului. Prădătorul suprem. Sunt forţa de coeziune care îi spulberă.

— Nu m-am considerat niciodată o răzvrătită, murmură Hwi.

— Eşti ceva mult mai valoros.

— Şi ai în vedere vreun mod în care să-ţi fiu de folos?

— Da.

— Nu ca administratoare, presupun.

— Am deja administratori perfecţi — incoruptibili, ageri la minte, înţelepţi şi receptivi la greşelile lor, iuţi în decizii.

— Foşti rebeli.

— Majoritatea.

— Pe ce criterii au fost aleşi?

— Aş zice că s-au ales singuri.

— Supravieţuind?

— Şi aşa, dar nu numai. Diferenţa dintre un bun administrator şi unul rău este de aproximativ cinci bătăi de inimă. Administratorii buni sunt cei care ştiu să opteze rapid.

— Opţiuni acceptabile?

— În general, operante. Un rău administrator, în schimb, şovăie, tergiversează, vrea comisii, anchete şi rapoarte. În cele din urmă, toate acţiunile lui nu fac decât să creeze probleme şi mai serioase.

— Dar nu se întâmplă ca, uneori, să aibă nevoie de informaţii mai complete pentru a...

— Un prost administrator este mai interesat de rapoarte, decât de decizii. Are întotdeauna nevoie de un dosar pus la punct pe care să-l etaleze drept scuză pentru greşelile sale.

— În timp ce un bun administrator?

— O, acela se mulţumeşte să dea ordine verbale. Nu ascunde ceea ce a făcut, în cazul în care ordinele sale verbale au creat probleme, şi se înconjură de oameni capabili să acţioneze cu înţelepciune pe baza unor ordine verbale. Adesea, informaţia cea mai preţioasă este că, undeva, ceva nu merge cum trebuie. Răul administrator îşi ascunde greşelile până când e prea târziu pentru a se mai putea îndrepta ceva.

Leto o privi cu atenţie pe Hwi, care părea să-şi fi acordat un răgaz pentru a se gândi la cei ce-l slujeau — îndeosebi Moneo.

— Omeni de decizie, rosti ea.

— Unul dintre lucrurile cel mai greu de găsit, pentru un tiran, îl reprezintă oamenii cu adevărat capabili să ia decizii.

— Cunoaşterea Ta amănunţită a trecutului îţi oferă desigur...

— Îmi oferă mai ales prilej de amuzament. Mai toate birocraţiile dinaintea celei a regimului meu au căutat şi-au promovat indivizi care evitau luarea deciziilor.

— Înţeleg... Cum intenţionezi să mă foloseşti, Doamne?

— Vrei să te căsătoreşti cu mine?

Un surâs flutură pe buzele ei.

— Femeile sunt, şi ele, capabile să ia decizii rapide, răspunse. Mă voi căsători cu Tine.

— În cazul ăsta, du-te şi dă-i toate informaţiile Cucernicei Maici. Asigură-te că va şti ce să caute.

— Geneza mea. Căci menirea mea, o cunoaştem deja, amândoi.

— Iar ea nu-i separată de sursa ei, zise Leto.

Hwi se ridică în picioare. Şovăi o secundă, apoi întrebă:

— Doamne, ar fi cu putinţa să te înşeli în privinţa Potecii de Aur? Posibilitatea unui eşec nu te-a...

— Orice şi oricine pot da greş, rosti el. Dar prietenii de nădejde sunt întotdeauna de ajutor.

Grupurile au tendinţa de a-şi gospodări mediul înconjurător în vederea supravieţuirii grupului. Când se abat de la această conduită, faptul poate fi considerat ca un semn de boală a grupului. Există numeroase simptome edificatoare. Observ, de pildă, împărţirea hranei. Aceasta este o formă de comunicare, un semn evident de ajutor reciproc, care însă conţine şi un semnal mortal al dependenţei. Este interesant faptul că, în zilele noastre, bărbaţii sunt cei care gospodăresc peisajul. Li se spune agricultori. Cândva, domeniul acesta era rezervat exclusiv femeilor.

Jurnalele Furate

"VA TREBUI SĂ SCUZAŢI insuficienţele acestui raport", scrise Cucernica Maică Anteac. "Ele se datorează crizei de timp. Mâine urmează să plec pe Ix pentru investigarea afacerii despre care am relatat amănunţit în raportul meu anterior. Interesul deosebit şi sincer al Împăratului-Zeu pentru Ix nu poate fi pus la îndoială, dar ceea ce vreau să vă aduc la cunoştinţă în continuare este legat de strania vizită pe care mi-a făcut-o, cu doar puţin timp în urmă, ambasadoarea ixiană, Hwi Noree".

Anteac se îndreptă de spate pe taburetul incomod, care era tot ce putea să-i ofere decorul spartan în care fusese cazată delegaţia Bene Gesserit. Era singură în odăiţa ei, chilia strâmtă din imobilul vetust pe care, chiar şi după avertismentul Comunităţii în legătură cu atentatul tleilaxu, Domnul Leto refuzase să-l schimbe cu un loc mai decent.

Pe un genunchi al Cucernicei Maici se afla un pătrăţel negru cu latura de un centimetru şi grosimea de vreo trei milimetri. Anteac scria pe acest pătrat cu un ac strălucitor, câte un cuvânt după altul. Absorbite instantaneu de minusculul pătrat, cuvintele aveau să alcătuiască un mesaj complet, destinat să se imprime direct pe retina unei acolite-mesagere, pentru a putea fi redat ulterior la sediul Canonicatului.

Hwi Noree reprezenta o mare dilemă!

Anteac citise referatele întocmite de profesoarele Bene Gesserit care participaseră, pe Ix, la educaţia lui Hwi. Dar referatele acelea erau pline de lacune, care nu făceau altceva decât să ridice şi mai multe semne de întrebare.

Ce experienţe deosebite ai trăit, copilă?

Care au fost greutăţile din copilăria şi adolescenţa ta?

Anteac pufni şi privi pătrăţelul negru care aştepta pe genunchiul ei. Gândurile acestea îi aminteau credinţa fremenă conform căreia locul unde s-a născut face din fiecare fiinţă ceea ce este.

"Există animale stranii pe planeta ta?" ar fi întrebat un fremen.

Hwi îşi făcuse apariţia pe la mijlocul dimineţii, însoţită de o impresionantă escortă de Păstrăvărese — peste o sută de femei vânjoase, înarmate până-n dinţi. Anteac avusese rareori prilejul să vadă un asemenea arsenal: lasere, hangere, stilete, grenade paralizatoare...

După intrarea lui Hwi, armata de Păstrăvărese invadase

toate încăperile cantonamentului Bene Gesserit, cu excepţia micii odăi a lui Anteac.

Cucernica Maică îşi plimbă ochii de jur-împrejur. Ştia ce voise să-i comunice Domnul Leto silind-o să locuiască într-un loc ca acesta.

"Asta-i măsura valorii voastre în ochii Împăratului-Zeu!"

Da, numai că... acum găsea de cuviinţă să trimită pe Ix o Cucernică Maică, iar scopul declarat al misiunii încredinţate, sugera multe lucruri în privinţa atitudinii Domnului Leto. Poate că timpurile aveau să se schimbe pentru Comunitatea Surorilor. Poate că Bene Gesseritul avea să se bucure de mai multă consideraţie şi de mai mult melanj.

Totul depinde de felul în care mă voi achita de sarcina mea.

Hwi intrase în odăiţă de una singură şi se aşezase, cu modestie, pe salteaua lui Anteac, poziţie în care capul ei era mai jos decât al Cucernicei Maici. Un gest elegant şi deloc întâmplător. Era clar că Păstrăvăresele ar fi putut aranja desfăşurarea întrevederii în orice condiţii ar fi ordonat Hwi. Primele ei cuvinte nu lăsaseră nici o îndoială asupra acestui lucru.

— Înainte de orice, trebuie să ştii că mă voi căsători cu Domnul Leto.

Anteac avu nevoie de toată măiestria ei ca să nu rămână, la propriu, cu gura căscată. Simţul de Dreptvorbitoare îi confirma adevărul declaraţiei lui Hwi, dar era incapabilă să-i evalueze pe deplin implicaţiile şi, mai ales, consecinţele.

— Domnul Leto a poruncit să nu comunici nimănui acest lucru, adăugă Hwi.

Ce dilemă! gândi Anteac. *Nu le pot încunoştiinţa nici pe Surorile mele din Canonicat?*

— Toată lumea va afla la timpul potrivit, urmă Hwi. Deocamdată nu e momentul. Îţi spun asta, pentru a-ţi atrage atenţia asupra caracterului deosebit al încrederii Domnului Leto.

— Încrederea în dumneata?

— În noi două.

Răspunsul avu darul să trezească în Anteac un freamăt lăuntric pe care Cucernica Maică abia izbuti să-l ascundă. Puterea pe care-o promitea o asemenea încredere!

— Ştii de ce te-a desemnat Ix ca ambasadoare?

— Da. S-a dorit să-l seduc.

— Şi s-ar părea că ai reuşit. Să însemne asta că ixienii dau crezare poveştilor tleilaxu despre aşa-zisele perversităţi ale Domnului Leto?

— Nici măcar tleilaxu înşişi nu cred în ele.

— Trebuie să înţeleg că infirmi veridicitatea acestor poveşti?

Hwi răspunse pe un ton ciudat de neutru, pe care nici simţul adevărului, nici aptitudinile mentatice ale lui Anteac nu izbutiră să-l interpreteze.

— Dumneata i-ai vorbit şi l-ai observat. Răspunde-ţi singură la această întrebare.

Anteac îşi reprimă un vag sentiment de iritare. În pofida tinereţii sale, această Hwi Noree nu era acolită... şi n-avea să fie niciodată o bună Bene Gesserit. Păcat!

— Ai comunicat guvernului ixian vestea? întrebă Cucernica Maică.

— Nu.

— De ce?

— Vor afla destul de curând. Un anunţ prematur i-ar putea dăuna Domnului Leto.

E sinceră, îşi spuse din nou Anteac.

— Loialitatea dumitale primordială nu este faţă de Ix? întrebă ea.

— Loialitatea mea primordială este faţă de adevăr, răspunse Hwi şi, zâmbind, adăugă: Ix a reuşit mai bine decât credea.

— Ix te consideră o ameninţare îndreptată împotriva Împăratului-Zeu?

— Cred că interesul lor esenţial este obţinerea de informaţii. Am discutat despre asta cu Ampre, înaintea plecării mele.

— Ampre? Directorul Afacerilor Externe al Confederaţiei Ixiene?

— Da. Ampre este încredinţat că Domnul Leto nu permite ameninţările la adresa persoanei sale decât până la o anumită limită.

— A spus Ampre asta?

— Ampre nu crede că viitorul i-ar putea fi ascuns Domnului Leto.

— Dar misiunea mea pe Ix pare să indice... (Anteac se întrerupse şi clătină din cap.) De ce-i furnizează ixienii maşini şi arme Domnului Leto?

— Ampre e de părere că Ix n-are de ales. O forţă invincibilă

ar distruge orice popor care ar reprezenta o ameninţare prea mare.

— Iar dacă Ix ar refuza, limita stabilită de Domnul Leto ar fi depăşită. E clar. Nu există cale de mijloc. Te-ai gândit la consecinţele unei căsătorii cu Domnul Leto?

— Te referi la îndoielile pe care un asemenea act le-ar ridica în privinţa naturii sale divine?

— Unii vor începe să dea crezare poveştilor tleilaxu.

Hwi se mulţumi să zâmbească.

Fire-ar să fie! gândi Anteac. *Cum de-am putut s-o pierdem pe fata asta?*

— E pe cale să schimbe structura religiei sale, acuză ea. Asta e, cu siguranţă.

— Nu faceţi greşeala de a-i judeca pe alţii după voi însevă, rosti Hwi şi, cum Anteac dădea să protesteze, adăugă: dar n-am venit aici ca să discut cu dumneata despre Domnul Leto.

— Nu, fireşte.

— Domnul Leto mi-a ordonat să-ţi povestesc în amănunţime tot ce-mi amintesc despre locul în care m-am născut şi-am crescut.

În timp ce reflecta la cuvintele lui Hwi, Anteac continua să privească micul pătrat criptografic de pe genunchiul ei. Dând ascultare poruncii Domnului (şi, mai nou, mirelui!) ei, Hwi îi expusese până în cele mai mărunte detalii tot ce ştia. Amănuntele ar fi fost, în bună măsură, fastidioase, dacă Anteac n-ar fi dispus de facultăţile mentatice de absorbţie a datelor.

Cucernica Maică îşi scutură capul, încercând să decidă ce să le raporteze Surorilor din Canonicat. Fără doar şi poate, Comunitatea era deja pe cale să analizeze semnificaţiile mesajului ei anterior. O maşină capabilă să se sustragă, cu tot ce conţinea, viziunii preştiente a însuşi Împăratului-Zeu... Să fi fost cu putinţă una ca asta? Sau era vorba de un alt fel de încercare, menită să măsoare sinceritatea Bene Gesseritului faţă de Domnul Leto? Şi acum, povestea astălaltă! Dacă, într-adevăr, el nu cunoştea deja geneza enigmaticei Hwi Noree...

Oricum, această nouă evoluţie a lucrurilor întărea evaluarea mentatică a lui Anteac cu privire la motivele pentru care fusese aleasă în vederea misiunii pe Ix. Împăratul-Zeu nu cuteza să încredinţeze o asemenea informaţie Păstrăvăreselor sale. Nu voia ca Păstrăvăresele să întrevadă vreo slăbiciune a Domnului

lor!

Dar... era totul atât de simplu pe cât părea? Cu Domnul Leto, te puteai aştepta oricând ca în rotiţele unui mecanism să se ascundă alte rotiţe...

Din nou, Anteac scutură din cap. Apoi se aplecă şi reluă întocmirea raportului către Canonicat, fără a menţiona că Împăratul-Zeu îşi alesese o mireasă.

Canonicatul avea să afle curând, desigur. Între timp, Anteac avea să cântărească implicaţiile.

Dacă îţi cunoşti toţi strămoşii, înseamnă că ai asistat personal la evenimentele care au creat miturile şi religiile din trecutul nostru. Admiţând asta, trebuie să mă consideraţi un făuritor de mituri.

Jurnalele Furate

PRIMA EXPLOZIE RĂSUNĂ în momentul în care asupra Oraşului Festiv se aşternu întunericul nopţii. Deflagraţia îi surprinse pe câţiva cheflii mai aventuroşi, care treceau prin faţa Ambasadei Ixiene, în drum spre o serată unde (după cum fuseseră asiguraţi) o trupă de Dansatori-Feţe avea să prezinte o dramă antică despre un rege care îşi omora copiii. După evenimentele violente din primele patru zile ale Festivităţilor, le trebuise o doză bună de curaj acestor petrecăreţi pentru a părăsi relativa siguranţă a locuinţelor lor. Tot oraşul vorbea despre morţi şi răniţi din rândul trecătorilor nevinovaţi, iar acum o nouă întâmplare nefericită venea să dea apă la moară celor ce pledau pentru precauţie.

Nici victimele, nici supravieţuitorii n-ar fi apreciat câtuşi de puţin remarca lui Leto cum că trecătorii nevinovaţi reprezentau o categorie destul de puţin numeroasă.

Simţurile acute ale Împăratului-Zeu detectară şi localizară explozia în clipa în care se produse. Sub imperiul unei furii de moment, pe care mai târziu avea s-o regrete, îşi chemă Păstrăvăresele şi le ordonă "lichidarea tuturor Dansatorilor-

Feţe", inclusiv a celor pe care îi graţiase.

Ca o primă impresie, senzaţia de furie, în sine, îl fascină pe Leto. Trecuse atât de mult timp de când nu mai simţise nici măcar o vagă mânie. Frustrarea şi iritarea, cam acestea constituiau plafonul. Dar iată că acum, la gândul unui pericol care-o ameninţa pe Hwi... o izbucnire de furie!

Un moment de reflecţie îl făcu să revină asupra ordinului iniţial, dar nu înainte ca mai multe Păstrăvărese să fi părăsit în goană Augusta Prezenţă, cu cele mai violente instincte dezlănţuite de ceea ce avuseseră ocazia să vadă la Domnul lor.

— Zeul este furios! strigau ele.

A doua explozie decimă un grup de Păstrăvărese care ieşise în piaţa centrală, întârziind transmiterea contra-ordinului lui Leto şi declanşând noi violenţe. A treia deflagraţie, situată nu departe de prima, îl determină să intre în acţiune pe Leto însuşi. Propulsându-şi Carul Regal ca pe un năprasnic bolid al morţii, ţâşni din camera de odihnă direct în ascensorul ixian şi se ridică la suprafaţă.

De cum ieşi la marginea pieţei, Leto dădu cu ochii de o scenă de haos, pe care o luminau mii de licurigloburi flotante lansate de Păstrăvăresele sale. Platforma centrală a pieţei fusese distrusă. Nu mai rămăsese întreg decât scheletul din plastoţel aflat sub pavaj. Bucăţi de zidărie spartă zăceau în tot locul, amestecate cu morţi şi răniţi.

În direcţia Ambasadei Ixiene, de cealaltă parte a pieţei în raport cu poziţia lui Leto, se desluşeau semnele unei ciocniri violente.

— Unde mi-e Duncanul? răcni Leto.

O basharā din Gardă se apropie în pas alergător şi-i raportă, gâfâind:

— L-am dus la Citadelă, Doamne!

— Ce se întâmplă acolo? întrebă Leto, arătând spre învălmăşeala din faţa Ambasadei Ixiene.

— Rebelii sprijiniţi de tleilaxu au luat cu asalt Ambasada Ixiană, Doamne. Folosesc explozive.

Abia termină de vorbit şi o altă deflagraţie se produse în dreptul faţadei pline de spărturi a clădirii Ambasadei. Leto văzu trupuri răsucindu-se prin aer, descriind o curbă largă şi recăzând la marginea unei fulgerări orbitoare în urma căreia persistă o imagine reziduală portocalie presărată cu puncte negre.

Fără să se gândească la consecinţe, Leto activă suspensiile carului şi zbură pe deasupra pieţei ca un proiectil gigantic, aspirând în siajul său sute de licurigloburi. Ajuns la marginea câmpului de luptă, făcu o boltă peste trupele proprii şi plonjă în flancul inamic, remarcând abia în clipa aceea laserele ce-şi dirijau înspre el arcurile de-un albastru palid. Simţi cum botul carului izbeşte, cu o bufnitură, masa de cărnuri, proiectând trupuri într-o parte şi-n alta.

Carul îl ejectă direct în faţa clădirii Ambasadei, făcându-l să se rostogolească peste mormanul de moloz în care se blocase. Simţi fasciculele laser ciupindu-i corpul inelat, apoi valul lăuntric de căldură urmat de o expulzare puternic oxigenată la nivelul cozii. Instinctul îl făcu să-şi retragă imediat faţa în pliurile capişonului şi să-şi îndoaie braţele în interiorul segmentului anterior. Trupul de vierme preluă apoi controlul, arcuindu-se şi contorsionându-se, rostogolindu-se ca un tăvălug, izbind şi strivind tot ce se afla în jur.

Sângele acoperi strada cu o peliculă vâscoasă. Sângele era, pentru organismul său, apă sub formă de soluţie-tampon, dar moartea elibera apa. În mişcările sale frenetice, corpul îi aluneca şi derapa pe mâzga roşie, în timp ce fuioare de fum albastru se ridicau din fiecare articulaţie unde apa reuşea să pătrundă prin pielea de păstrăv. Durerile provocate de contactul cu apa nu făceau decât să sporească violenţa uriaşului corp nimicitor.

Încă din prima secundă a intervenţiei lui Leto, linia de atac a Păstrăvăreselor se repliase. O basharǎ ageră văzu imediat cum se putea profita de situaţie. Strigă din răsputeri, pentru a acoperi zgomotul luptei:

— Ocupaţi-vă de răzleţi!

Rândurile strânse ale amazoanelor ţâşniră la atac.

Carnajul dură câteva minute. În lumina necruţătoare a licurigloburilor, lamele străpungeau fără şovăială, descărcările laserelor sfâşiau aerul, chiar mâinile goale şi picioarele loveau şi zdrobeau carne şi oase vulnerabile. Păstrăvăresele nu lăsară nici un supravieţuitor.

Leto se retrase, cu o mişcare unduitoare, din terciul însângerat care acoperea toată strada, în faţa Ambasadei. Valurile de durere provocate de apă abia dacă-i mai îngăduiau să gândească. Aerul din jur era însă saturat de oxigen şi asta-l ajută să-şi limpezească simţurile umane. Îşi chemă carul şi

vehiculul pluti încet către el, înclinându-se periculos pe suspensiile avariate. Cu chiu cu vai, izbuti să-şi salte trupul pe carul deteriorat, căruia îi dădu apoi comanda mentală de a se întoarce în sălaşul din adâncurile pieţei.

Cu mult timp în urmă, Leto îşi pregătise un loc în care să poată trata, la nevoie, vătămări provocate de apă — o încăpere special echipată, în care jeturi puternice de aer fierbinte să-l usuce şi să-l întremeze. Nisipul ar fi fost şi mai bun, dar în Onn nu exista nicăieri suficient spaţiu pentru amenajarea unei întinderi destul de mari de nisip în care să-şi poată încălzi şi freca trupul ca să-l aducă la starea de puritate normală.

În ascensor, îşi aduse aminte de Hwi şi transmise ordinul să fie adusă numaidecât la el.

Dacă mai e în viaţă.

Nu avea timp, acum, de o investigaţie preştientă; nu putea decât să spere, în vreme ce corpul său, atât prevermiform cât şi uman, tânjea după duşul de căldură purificatoare.

De cum intră sub jeturile fierbinţi, se gândi să reitereze ordinul modificat: "Câţiva Dansatori-Feţe să fie cruţaţi!" Apoi îşi dădu seama că era prea târziu. Păstrăvăresele turbate de furie se vor fi răspândit între timp prin tot oraşul şi n-avea încă destulă forţă pentru a-şi folosi preştiinţa ca să poată trimite mesagere în punctele corespunzătoare.

O căpitănească din Gardă îl anunţă, în momentul în care ieşea din camera de purificare, că Hwi Noree, deşi rănită uşor, era în afara oricărui pericol şi urma să fie adusă de, îndată ce condiţiile de securitate aveau s-o permită.

Leto o avansă pe loc la gradul de sub-bashară. Era o femeie masivă, în genul Naylei, dar fără faţa pătrăţoasă a acesteia, cu trăsături mai rotunjite, mai aproape de vechile norme. Tremura de emoţie sub căldura aprobării Domnului ei şi, când Leto îi ordonă să se întoarcă şi să vegheze "de două ori mai straşnic" asupra securităţii lui Hwi, făcu stânga-împrejur şi ţâşni că din puşcă.

Nici măcar n-am întrebat-o cum o cheamă, gândi Leto, în timp ce se lăsa să alunece pe un car nou, deja instalat în fosa din mica sală de audienţă. Îi trebuiră câteva clipe de concentrare pentru a-şi aminti numele proaspetei sub-bashare: Kieuemo. Avansarea trebuia confirmată oficial. Îşi notă în minte s-o facă el însuşi. Toate Păstrăvăresele trebuiau să afle

neîntârziat cât de mult însemna pentru el Hwi Noree... dacă mai rămăsese vreo îndoială după cele petrecute în această noapte.

Efectuă, în sfârşit, explorarea preştientă şi trimise mesagere Păstrăvăreselor dezlănţuite. Însă prăpădul avusese deja loc — tot Onnul era presărat cu cadavre: Dansatori-Feţe, dar şi o mulţime de oameni suspectaţi doar a fi Dansatori-Feţe.

Iar mulţi m-au văzut ucigând, îşi spuse el.

În timp ce aştepta sosirea lui Hwi, trecu în revistă cele întâmplate. Atacul nu avusese caracteristicile specifice unei acţiuni tleilaxu, dar ambuscada de pe şoseaua spre Onn apărea acum într-o lumină nouă, totul părând să indice existenţa unei voinţe unice, urmărind scopuri sinistre.

Puteam să-mi pierd viaţa, gândi Leto.

Faptul explica în parte de ce nu anticipase acest atac, dar exista o cauză mai profundă. Leto începu s-o întrevadă conturându-se în spiritul său conştient, prin recapitularea tuturor indiciilor. Ce fiinţă umană îl cunoştea cel mai bine pe Împăratul-Zeu? Ce fiinţă umană dispunea de o ascunzătoare secretă pentru a pune la cale o conspiraţie?

Malky!

Leto chemă una din străji şi-i ordonă să se intereseze dacă Anteac părăsise deja Arrakisul. Femeia se întoarse după câteva minute şi raportă:

— Cucernica Maică Anteac se află încă la reşedinţa delegaţiei Bene Gesserit. Comandanta gărzii de Păstravărese de acolo spune că locul n-a fost atacat.

— Îi vei duce un mesaj lui Anteac, zise Leto. Mai întâi ai s-o întrebi dacă acum înţelege motivele pentru care am cazat delegaţia lor atât de departe de centru. Apoi îi vei spune că, odată ajunsă pe Ix, va trebui să dea de urma lui Malky şi să comunice coordonatele locului în care se află garnizoana noastre de acolo.

— Malky, fostul ambasador ixian?

— Chiar el. Nu trebuie să rămână în viaţă şi liber. Vei transmite comandantei garnizoanei noastre de pe Ix ordinul de a ţine permanent legătura cu Anteac şi de a-i acorda tot sprijinul de care-ar putea să aibă nevoie. Malky va trebui să-mi fie adus aici sau executat, după cum va crede de cuviinţă comandanta.

Amazoana-mesageră dădu scurt din cap şi umbrele din cercul de lumină proiectat spre chipul lui Leto îi jucară pe faţă.

Nu ceru să i se repete ordinele. Toate gărzile afectate pazei personale Împăratului-Zeu beneficiau de o pregătire specială care făcea din ele adevărate înregistratoare umane. Erau capabile să repete întocmai cuvintele lui Leto, chiar intonaţiile lui, şi nu uitau niciodată nimic din ceea ce-l auziseră spunând.

După plecarea mesagerei, Leto emise un semnal de căutare codificat şi, câteva secunde mai târziu, Nayla răspunse. Aparatul ixian din Carul Regal sintetiză o versiune neutră, metalică şi neidentificabilă a glasului ei, destinată numai urechilor Împăratului-Zeu.

Da, Siona era la Citadelă. Nu, Siona nu luase legătura cu nici un grup de rebeli. *"Nu, încă nu ştie că sunt aici şi că o supraveghez".* Atacul de la Ambasadă? Era opera unei grupări disidente autointitulate "Unitatea de Contact Tleilaxu".

Leto îşi îngădui un oftat mental. Rebelii dădeau întotdeauna organizaţiilor lor aceleaşi denumiri pompoase.

— Există supravieţuitori? întrebă el.

— După câte ştim, nu.

Leto găsi amuzant faptul că intonaţiile care lipseau vocii metalice erau suplinite de propria lui memorie.

— Stabileşte contactul cu Siona, spuse el. Dezvăluie-i că eşti Păstrăvăreasa. Explică-i că nu te-ai deconspirat mai devreme fiindcă ştiai că nu va mai avea încredere în tine şi te temeai să nu fii demascată întrucât, dintre toate Păstrăvăresele, eşti singura care i-ai jurat credinţă. Repetă-i acest jurământ de credinţă. Spune-i că juri *pe tot ce ai mai sfânt* să i te supui întru totul. Orice ţi-ar ordona, vei executa. Acesta fiind, după cum bine ştii, adevărul.

— Am înţeles, Doamne.

Memoria lui Leto adăugă acestui răspuns nota de fanatism absentă din glasul sintetizat. Nayla avea să facă precum îi poruncise.

— Dacă este posibil, adăugă el, crează-le Sionei şi lui Duncan Idaho cât mai multe prilejuri de a fi singuri împreună.

— Da, Doamne.

Apropierea o să-şi facă singură treaba, îşi spuse el.

Întrerupse contactul cu Nayla, se gândi o clipă, apoi trimise după comandanta forţelor desfăşurate în piaţă. Câteva minute mai târziu, bashara îşi făcu apariţia. Avea uniforma pătată şi prăfuită iar cizmele purtau încă urme de sânge. Era o femeie

înaltă şi osoasă, cu trăsături acviline, ridate de vârstă, care-i dădeau un aer de demnitate impunătoare. Leto îşi aminti numele ei ostăşesc, Iylyo, ceea ce însemna "de nădejde" în vechiul grai fremen. El i se adresă însă cu matronimicul ei, Nyshae, "fiica lui Shae", stabilind astfel o atmosferă de subtilă intimitate pentru această întrevedere.

— Stai şi te odihneşte pe o pernă, Nyshae. Ai avut de furcă în noaptea asta.

— Mulţumesc, Doamne.

Femeia alese perna roşie pe care o folosise şi Hwi. Leto observă cutele de oboseală din jurul gurii, dar ochii lui Nyshae rămâneau vioi. Îi ridică spre el, părând că abia aşteaptă să-i audă cuvintele.

— Liniştea domneşte din nou în oraşul meu, rosti Leto pe un ton care nu era tocmai întrebător, lăsând-o pe Nyshae să-l interpreteze cum avea să creadă de cuviinţă.

— Liniştea, nu însă şi pacea, Doamne.

El aruncă o privire spre cizmele ei pătate de sânge.

— Strada din faţa Ambasadei Ixiene? întrebă.

— Se spală chiar în aceste clipe. Au început şi reparaţiile.

— Piaţa?

— Până în zori îşi va recăpăta aspectul dinainte.

Privirea ei rămânea aţintită la chipul său. Ştiau amândoi că adevăratul subiect al discuţiei nu fusese încă abordat, dar Leto desluşi acum în expresia lui Nyshae ceva cu totul deosebit.

E mândră de Domnul ei!

Pentru prima oară, îl văzuse pe Împăratul-Zeu ucigând. Sămânţa unei teribile dependenţe fusese sădită. *Dacă ameninţă vreun dezastru, Domnul va interveni.* Aşa vedea ea lucrurile. N-avea să mai acţioneze niciodată în mod cu totul independent, luând puterea cu care o investea Împăratul-Zeu şi fiind personal răspunzătoare de felul în care o folosea. Expresia ei din acest moment avea ceva posesiv. O cumplită maşină a morţii aştepta în culise, gata să intervină la chemarea ei.

Lui Leto nu-i plăcea deloc ceea ce vedea, dar răul fusese deja făcut. Orice eventuale remedii nu puteau fi aplicate decât în mod subtil şi în doze mici.

— De unde şi-au procurat agresorii lasere? întrebă el.

— Din propriile noastre depozite, Doamne. Garda de la Arsenal a fost înlocuită.

Înlocuită. Eufemismul era elegant. Păstrăvăresele care comiteau greşeli grave erau izolate şi ţinute în rezervă până ce Leto întâmpina o problemă care cerea intervenţia unor Comandouri ale Morţii. Se sacrificau bucuroase, fireşte, încredinţate că astfel îşi ispăşeau păcatul. În plus, uneori numai vestea că asemenea detaşamente sinucigaşe urmau să intervină era suficientă pentru a suprima tulburările.

— Pentru a pătrunde în Arsenal au folosit explozive? întrebă el.

— *Răbdare* şi explozive, Doamne. Au aşteptat un moment de neglijenţă a gărzii.

— Sursa explozivelor?

Ridicarea din umeri a lui Nyshae lăsă să se întrevadă o parte a oboselii ei.

Leto nu putu decât să-i dea dreptate. Ştia că ar fi putut căuta şi identifica el însuşi toate sursele, însă asta n-ar fi fost de cine ştie ce ajutor. O persoană inventivă putea găsi oricând ingredientele necesare pentru fabricarea unor bombe artizanale — materiale uşor de găsit, ca zahărul, detergenţii, uleiurile de uz general sau îngrăşămintele chimice, masele plastice şi solvenţii, ba chiar şi substanţele extrase din descompunerea bălegarului. Lista era efectiv infinită, îmbogăţindu-se neîncetat graţie ingeniozităţii şi experienţei umane. Chiar şi într-o societate ca aceea pe care-o crease el, unde amestecul de tehnologie şi idei noi era, în principiu, strict limitat, nu putea spera să elimine cu totul existenţa unor arme mărunte, dar nu mai puţin periculoase. Ideea de a exercita vreun control asupra acestor lucruri era o himeră, o utopie la fel de înşelătoare pe cât de primejdioasă. Soluţia problemei consta în limitarea *dorinţei* de violenţă. Iar sub acest aspect, noaptea asta fusese un adevărat dezastru.

Din nou, alte nedreptăţi, gândi el.

Ca şi când i-ar fi ghicit gândurile, Nyshae oftă.

Normal. Încă de mici, Păstrăvăresele erau educate să evite nedreptăţile ori de câte ori era cu putinţă.

— Trebuie să ne ocupăm de populaţia oraşului, rosti el. Aveţi grijă să nu ducă lipsă de nimic. Oamenii trebuie făcuţi să înţeleagă că numai tleilaxu sunt de vină pentru tot ce s-a întîmplat până acum.

Nyshae dădu din cap. Nu ajunsese la gradul de bashară fără

a cunoaşte până în vârful unghiilor instrucţia şi procedurile. Până-ntr-atât, încât acum credea orbeşte în ele. Îi fusese îndeajuns afirmaţia lui Leto pentru a fi convinsă că tleilaxu purtau toată vina. Iar această înţelegere nu era lipsită de un anumit simţ practic. Nyshae ştia de ce Păstrăvăresele nu-i masacraseră pe *toţi* tleilaxu.

Nu elimini niciodată până la ultimul ţapii ispăşitori.

— De asemenea, va trebui să găsim un mijloc pentru a abate atenţia, adăugă el. Din fericire, cred că avem unul la îndemână. Îţi voi da de ştire după ce voi fi stat de vorbă cu Doamna Hwi Noree.

— Ambasadoarea ixiană, Doamne? Dar nu-i şi ea implicată în...

— Nu are absolut nici un amestec în povestea asta, spuse el.

Văzu clar acceptarea cuvintelor sale întipărindu-se pe chipul lui Nyshae ca o mască prefabricată din plastic, care-i împietri maxilarele şi-i încremeni privirea. *Până şi una ca Nyshae,* gândi el. Ştia că el însuşi crease premisele unei astfel de reacţii, dar uneori se simţea cuprins de uimire şi teamă în faţa propriilor sale creaţii.

— O aud pe Doamna Hwi în anticameră, zise. Spune-i să intre când ai să ieşi. Şi mai e ceva, Nyshae...

Păstrăvăreasa era deja în picioare, dar aşteptă nemişcată.

— În noaptea asta am avansat-o pe Kieuemo la gradul de sub-bashară, urmă Leto. Ocupă-te de formalităţi. Cât despre tine, sunt mulţumit. Cere şi vei primi.

Observă valul de plăcere pe care formula i-l provocă lui Nyshae, dar şi rapiditatea cu care bashara îşi temperă emoţia, dovedindu-şi o dată în plus valoarea.

— O voi pune pe Kieuemo la încercare, Doamne, spuse ea. Dacă va face faţă, mi-aş lua un mic concediu. Sunt câţiva ani de când nu mi-am mai văzut familia de pe Salusa Secundus.

— Când doreşti, răspunse Leto.

Şi gândi: *Salusa Secundus. Fireşte!*

Simpla menţionare a locului ei de baştină îi reaminti cu cine semăna: *Harq al-Ada. Nyshae are sânge Corrino. Suntem mai apropiaţi decât mi-am închipuit.*

— Domnul e generos, rosti ea.

Apoi se răsuci şi părăsi încăperea cu un pas parcă mai sprinten. Leto o auzi spunând, în anticameră:

— Doamnă Hwi. Domnul nostru te aşteaptă.

Silueta lui Hwi apăru în cadrul arcadei, conturată de lumina din spate. Hwi înaintă cu paşi şovăielnici, până ce ochii i se adaptară la penumbra din salon. Se apropie ca un fluture atras de haloul de lumină ce înconjura faţa lui Leto, abătându-şi privirea doar o singură dată, spre partea cufundată în umbră a corpului vermiform, pentru a căuta semnele vreunor răni. Leto ştia că nici un semn nu era vizibil, deşi tremurul şi durerile lăuntrice continuau.

Observă că Hwi şchiopăta uşor, sprijinindu-se mai mult pe piciorul drept, dar o robă lungă, de un verde ca de jad, ascundea rana. Hwi se opri la marginea fosei în care se afla carul şi se uită în ochii lui Leto.

— Mi s-a spus că ai fost rănită, Hwi. Ai dureri?

— Nu-i decât o tăietură sub genunchi, Doamne. O bucăţică de moloz proiectată de explozie. Păstrăvăresele Tale mi-au aplicat un balsam care a alinat durerea. M-am temut pentru Tine, Doamne.

— Iar eu m-am temut pentru tine, Hwi.

— N-am fost în primejdie decât în momentul primei explozii, Doamne. Pe urmă Păstrăvăresele m-au dus într-un adăpost din subsolul Ambasadei.

Înseamnă că nu m-a văzut în acţiune, gândi el. *Din fericire!*

— Am trimis după tine ca să-ţi cer iertare, rosti el.

Hwi se lăsă pe una dintre pernele aurii.

— Iertare pentru ce, Doamne? Nu Tu eşti...

— Vor să mă încerce, Hwi.

— Pe Tine, Doamne?

— Vor să afle cât de mult înseamnă pentru mine siguranţa lui Hwi Noree.

Ea arătă cu degetul spre tavan.

— Toate astea... au fost din cauza mea?

— Din cauza noastră.

— Oh! Dar cine...

— Ai acceptat să te căsătoreşti cu mine, Hwi, iar eu... (Leto ridică mâna, cerându-i să nu-l întrerupă.) Anteac ne-a spus ce i-ai dezvăluit, dar nu din cauza ei s-a întâmplat ce s-a întâmplat.

— Atunci, cine a...

— Nu este important *cine.* Important e să chibzuieşti bine. Trebuie să-ţi ofer alternativa de a-ţi schimba hotărârea.

Ea lăsă ochii în jos.

Câtă gingăşie în trăsăturile ei! se minună Leto.

Îi stătea în putinţă să-şi creeze, doar în imaginaţie, o întreagă existenţă *umană* alături de Hwi. În noianul amintirilor sale existau destule exemple pe baza cărora să construiască fantasma unei vieţi conjugale. Nuanţele se conturau deja în fantezia lui — detalii mărunte ale vieţii în doi... o atingere, un sărut, toate deliciile reciproc împărtăşite deasupra cărora se înălţa ceva de o dureroasă frumuseţe. Simţi durerea înlăuntrul lui, o durere mult mai adâncă decât vestigiile fizice ale evenimentelor de la începutul nopţii.

Hwi îşi înălţă capul şi-l privi iarăşi în ochi. Citi în privirea ei dorinţa sinceră de a-i veni în ajutor.

— Dar cum altcumva te-aş putea sluji, Doamne?

Leto îşi aminti lui însuşi că Hwi era o primată, în vreme ce el nu mai aparţinea pe de-a-ntregul ordinului primatelor. Iar deosebirile dintre ei se adânceau cu fiecare minut.

Ca şi durerea din el.

Hwi reprezenta o realitate imposibil de evitat, ceva atât de fundamental, încât nu putea fi exprimat în cuvinte. Durerea dinlăuntrul fiinţei lui era mai mult decât putea să suporte.

— Te iubesc, Hwi. Te iubesc aşa cum un bărbat poate iubi o femeie... dar nu se poate. Nu se va putea niciodată.

Lacrimile curseră din ochii lui Hwi.

— E mai bine să plec? Să mă întorc pe Ix?

— S-ar putea să te tortureze, încercând să afle de ce planul lor a dat greş.

Mi-a văzut durerea, gândi el. *Îmi cunoaşte frustrarea, sentimentul zădărniciei. Ce va face? N-o să mintă. Nu va spune că şi ea mă iubeşte aşa cum o femeie poate iubi un bărbat. Recunoaşte zădărnicia. Şi-şi cunoaşte prea bine sentimentele în ceea ce mă priveşte — compasiune... veneraţie... o curiozitate care ignoră frica...*

— Atunci, voi rămâne, zise ea. Vom căuta atâta plăcere câtă vom putea găsi fiind împreună. Cred că aşa-i cel mai bine. Dacă asta înseamnă că trebuie să ne căsătorim, aşa să fie.

— În cazul acesta voi fi nevoit să-ţi împărtăşesc secrete pe care nu le-am dezvăluit nimănui, spuse el. Iar astfel vei dobândi o putere asupra mea, care...

— Să nu faci asta, Doamne! Dacă cineva m-ar forţa să...

— N-ai să mai părăseşti niciodată căminul meu.

Apartamentele de aici, Citadela, câteva locuri sigure din Sareer — acestea şi numai acestea vor fi casa ta.

— Cum ţi-e voia.

Câtă blândeţe şi sinceritate în această acceptare tacită! gândi Leto.

Durerea care pulsa înlăuntrul lui trebuia calmată cumva. În sine, reprezenta un pericol atât pentru el, cât şi pentru Poteca de Aur.

Abilitatea acestor ixieni!

Malky sesizase perfect măsura în care atotputernicii erau forţaţi să înfrunte un perpetuu cântec de sirenă — dorinţa de satisfacere a plăcerilor personale.

Conştiinţa permanentă a puterii, în cel mai mărunt capriciu.

Hwi luă tăcerea lui drept ezitare.

— Ne vom căsători, Doamne?

— Da.

— E ceva de făcut în legătură cu poveştile pe care tleilaxu...

— Nimic.

Ea îl privi lung, amintindu-şi discuţia lor anterioară.

Germenul dezintegrării era semănat.

— Mi-e frică, Doamne, să nu dăunez puterii Tale, rosti ea.

— Atunci, trebuie să găseşti mijloace pentru a o consolida.

— Poate fi ea consolidată dacă zdruncinăm credinţa în Domnul Leto?

El auzi în glasul ei un ecou al personalităţii lui Malky, acea cumpănire prudentă care-l făcea, deopotrivă, atât de fermecător şi atât de revoltător. *Nu scăpăm niciodată cu totul de cei care ne-au modelat în copilărie.*

— Întrebarea ta impune răspunsul, zise el. Mulţi vor continua să mă venereze conform planului meu. Alţii vor da crezare minciunilor.

— Doamne... Îmi vei cere *mie* să mint pentru Tine?

— Fireşte că nu. Dar îţi voi cere să nu spui nimic când poate că vei dori să vorbeşti...

— Dar dacă vor ponegri...

— Te vei abţine să protestezi.

Din nou, lacrimi se rostogoliră pe obrajii lui Hwi. Leto ar fi vrut să le atingă, să le şteargă, dar ele erau apă... apă care-l vătăma atât de uşor.

— Aşa trebuie să fie, rosti el.
— Vrei să-mi explici, Doamne?
— Când nu voi mai fi, va trebui să mi se spună Shaitan, Împăratul Gheenei. Roata va trebui să se învârtă mai departe şi mai departe de-a lungul Potecii de Aur.
— Doamne, nu s-ar putea ca mânia să se îndrepte numai asupra mea? N-aş vrea ca...
— Nu! Ixienii te-au făcut mai perfectă decât şi-au închipuit. Te iubesc cu adevărat. N-am ce să fac.
— Nu vreau să-ţi provoc suferinţă!
Cuvintele parcă îi fuseseră smulse.
— E un fapt împlinit. N-are nici un rost să-l deplângi.
— Ajută-mă să-nţeleg.
— Ura care va înflori după dispariţia mea se va pierde, şi ea, în negura inevitabilă a trecutului. Va trece mult, foarte mult timp. Apoi, într-o zi din viitorul îndepărtat, se vor descoperi jurnalele mele.
— Ce jurnale? făcu Hwi, surprinsă de ceea ce i se părea a fi o schimbare a subiectului.
— Cronica epocii mele. Argumentele mele, apologetica. Există deja câteva copii şi fragmente răzleţe vor continua să circule, uneori distorsionate, dar jurnalele originale vor aştepta până ce le va veni vremea: Le-am ascuns bine.
— Şi ce se va întâmpla când vor fi descoperite?
— Oamenii vor afla că am fost ceva cu totul diferit de *ce* şi-au închipuit ei.
Vocea lui Hwi fu doar o şoaptă tremurătoare:
— Eu ştiu deja ceea ce vor afla ei.
— Da, scumpa mea Hwi, cred că ştii.
— Nu eşti nici diavol, nici zeu, eşti ceva ce nu s-a mai aflat niciodată şi nici nu se va mai afla vreodată pentru că prezenţa Ta îi suprimă necesitatea.
Îşi şterse lacrimile de pe obraji.
— Îţi dai seama, Hwi, cât de periculoasă eşti?
Reacţia ei alarmată răzbătu în expresia feţei, în încordarea bruscă a braţelor.
— Ai toate atributele unei sfinte, urmă el. Ştii ce nenorocire este să dai peste un sfânt în locul nepotrivit şi la momentul nepotrivit?
Ea scutură din cap.

— Oamenii trebuie să fie pregătiţi pentru sfinţi, zise el. Altminteri, se transformă în simpli adepţi, suplicanţi, cerşetori şi sicofanţi fără vlagă, târându-se veşnic în umbra sfântului. E ceva distrugător pentru oameni deoarece alimentează doar slăbiciunea.

După câteva clipe de cugetare, Hwi dădu din cap şi întrebă:

— Vor exista sfinţi după ce Tu nu vei mai fi?

— Acesta-i ţelul Potecii mele de Aur.

— Fiica lui Moneo, Siona, va fi...

— Deocamdată nu-i decât o răzvrătită. În privinţa sanctificării, o vom lăsa pe ea însăşi să hotărască. Poate că nu va face decât lucrul pentru care a fost concepută.

— Adică, Doamne?

— Nu-mi mai spune *Doamne.* Vom fi Vierme şi soţie. Te rog să-mi spui Leto. *Doamne* sună jenant.

— Da, D... Leto. Dar pentru ce anume a fost...

— Siona a fost concepută pentru a domni. Dar există un pericol în acest gen de concepţie. Când domneşti, înveţi să cunoşti puterea. Iar asta poate duce la o impetuozitate iresponsabilă, la excese dăunătoare, care, la rândul lor, pot genera acel distrugător fără milă care este hedonismul neînfrânat.

— Siona ar putea...

— Tot ce ştim despre Siona este că poate rămâne fidelă unui anumit gen de acţiune, unei configuraţii care-i impregnează simţurile. E, în mod necesar, o aristocrată, însă aristocraţii privesc mai ales spre trecut. Ceea ce nu poate duce decât la eşec. Nici o cale nu poate fi văzută cum trebuie, dacă nu eşti Ianus şi nu priveşti simultan înainte şi înapoi.

— Ianus? Ah, da, zeul cu două feţe opuse. (Hwi îşi umezi buzele.) Tu eşti Ianus, Leto?

— Sunt Ianus multiplicat de un miliard de ori. Dar sunt şi ceva mai puţin decât Ianus. Sunt, de pildă, ceea ce administratorii mei admiră cel mai mult: un factor decizional ale cărui directive pot fi puse în practică.

— Dar, dacă le-ai înşela aşteptările...

— S-ar întoarce împotriva mea, sigur că da.

— Siona te va înlocui dacă...

— Ahhh, câte nu poate să-nsemne acest *dacă!* Îţi dai seama că Siona reprezintă o ameninţare la adresa persoanei mele. Pe

de altă parte, nu reprezintă o ameninţare şi pentru Poteca de Aur. În plus, mai e şi faptul că Păstrăvăresele mele resimt un anumit *ataşament* pentru Duncan.

— Siona pare... atât de tânără.

— Iar eu sunt, în ochii ei, cel mai mare impostor, un escroc care deţine puterea sub false pretenţii, fără a-i păsa câtuşi de puţin de nevoile supuşilor săi.

— N-aş putea vorbi eu cu ea ca să...

— În mei un caz! Nu trebuie să încerci s-o convingi pe Siona de nimic. Promite-mi, Hwi.

— Dacă aşa vrei tu, desigur, dar am...

— Toţi zeii se confruntă cu problema asta, Hwi. Dat fiind că percep necesităţile mai profunde, sunt deseori nevoit să nu ţin seamă de cele momentane. Neglijarea necesităţilor imediate li se pare celor tineri o gravă ofensă.

— N-ai putea s-o lămureşti tu, în mod raţional, că...

— Nu încerca niciodată să convingi pe cineva care este încredinţat că are dreptate!

— Dar când ştii că se înşeală...

— Crezi în mine?

— Da.

— Şi dacă ar încerca să te convingă cineva să sunt cel mai cumplit flagel al tuturor timpurilor...

— Bineînţeles că m-aş înfuria. Aş...

Tăcu brusc.

— Raţiunea nu e valabilă, zise Leto, decât atunci când se opune fundalului fizic inexprimabil al univesului.

Concentrarea apropie sprâncenele lui Hwi. Leto urmări fascinat cum înţelegerea îşi făcea loc în cugetul ei.

— Ahhhhh! exclamă ea brusc, aspirând sunetul.

— Nici o creatură dotată cu raţiune nu va mai putea nega vreodată experienţa lui Leto, rosti el. Văd că începi să înţelegi. Începuturile! Asta-i ceea ce reprezintă viaţa!

Ea dădu încet din cap.

Nu comentează, gândi Leto. *Când găseşte un fir, îl urmăreşte ca să vadă unde va duce.*

— Cat timp există viaţă, spuse el, fiecare sfârşit e un început. Şi eu vreau să salvez omenirea, chiar şi împotriva voinţei ei dacă aşa trebuie.

Din nou, Hwi dădu din cap. Firul continua să se desfăşoare.

— Iată de ce nici o moarte individuală, în dăinuirea omenirii, nu poate fi considerată un eşec total, continuă Leto. Iată de ce o naştere ne mişcă atât de adânc. Iată de ce moartea cea mai tragică este moartea unui tânăr.

— Ix continuă să-ţi ameninţe Poteca de Aur? Am fost dintotdeauna convinsă că ei pun la cale o ticăloşie.

Ei *pun la cale. Hwi nu aude mesajul lăuntric al propriilor sale cuvinte. N-are nevoie să îl audă.*

O privi îndelung, umplându-se de minunea care era Hwi. Poseda o formă de onestitate pe care unii ar fi putut s-o numească naivitate, dar în care Leto nu vedea decât totala absenţă a oricăror inhibiţii. Onestitatea nu era nucleul fiinţei lui Hwi, era Hwi însăşi.

— Mâine voi organiza un spectacol în piaţa centrală, spuse el. Un spectacol pe care-l vor oferi Dansatorii-Feţe scăpaţi cu viaţă. La încheierea sa, va fi anunţată logodna noastră.

Să nu existe nici cea mai mică îndoială: sunt ansamblul strămoşilor noştri, arena în care ei exercită momentele mele. Ei sunt celulele mele iar eu sunt corpul lor. Mă refer aici la favrashi, *sufletul, inconştientul colectiv, obârşia arhetipurilor, receptaculul tuturor traumelor şi al tuturor bucuriilor. Eu sunt alegerea trezirii lor.* Samhadi a *mea este* samhadi *a lor. Experienţa lor este a mea! Ştiinţa lor distilată este moştenirea mea. Aceste miliarde de oameni sunt unul singur în mine.*

Jurnalele Furate

SPECTACOLUL pe care-l dădură Dansatorii-Feţe în cursul dimineţii următoare dură aproape două ore. Imediat după aceea veni anunţul public care se propagă asemenea unei unde de şoc de la un capăt la altul al Oraşului Festiv.

— Sunt secole de când n-a mai avut o mireasă!

— Peste o mie de ani, cel puţin!
Parada şi onorul Păstrăvăreselor nu luară prea mult timp. Amazoanele îl aclamară pe Leto, dar se vedea clar că erau tulburate.
"Sunteţi singurele mele mirese", spuse el întotdeauna. Nu asta era semnificaţia Siaynoqului?
Leto găsea că Dansatorii-Feţe se descurcaseră onorabil, în pofida terorii evidente care îi stăpânea. Costumele fuseseră scoase la iveală din străfundurile unui muzeu fremen: mantii negre cu glugă şi cingătorii răsucite albe, şoimi verzi cu aripile întinse, brodaţi pe spatele mantiilor, sub umeri — uniformele preoţilor itineranţi ai lui Muad'Dib. Dansatorii-Feţe luaseră chipuri brune, ascetice, şi interpretaseră un balet ce reda felul în care legiunile lui Muad'Dib răspândiseră religia *lor* pe cuprinsul Imperiului.
Hwi, purtând o strălucitoare robă argintie, cu un colier de jad verde, şezuse alături de Leto, în Carul Regal, pe toată durata reprezentaţiei. La un moment dat, se aplecase spre chipul lui şi întrebase:
— Nu e o parodie?
— Pentru mine, poate.
— Şi Dansatorii-Feţe ştiu asta?
— O bănuiesc.
— Înseamnă că nu-s atât de speriaţi pe cât par.
— O, ba da, sunt speriaţi. Numai că-s ceva mai curajoşi decât şi-i închipuie majoritatea oamenilor.
— Curajul frizează câteodată inconştienţa, murmurase ea.
— Şi invers.
Ea îl gratificase cu o privire iscoditoare înainte de a-şi îndrepta din nou atenţia la spectacol. Aproape două sute de Dansatori-Feţe scăpaseră de masacru. Cu toţii fuseseră obligaţi să participe la reprezentaţie. Motivele şi alegoriile complicate ale baletului lor fascinaseră până într-atât, încât, în răstimpuri, făcuseră uitate preliminariile sângeroase ale acelei zile.
Leto îşi amintea toate astea stând singur în mica sală de recepţie, cu puţin înainte de ora prânzului, când îşi făcu apariţia Moneo. Majordomul o condusese pe Cucernica Maică Anteac la o navetă a Ghildei, discutase la Înaltul Comandament al Păstrăvăreselor despre violenţele din cursul nopţii, efectuase un zbor rapid până la Citadelă pentru a se asigura că Siona era sub

pază sigură şi nu fusese implicată nicicum în atacul de la Ambasadă, apoi se întorsese la Onn imediat după anunţul logodnei Împăratului-Zeu, despre care nu-l încunoştiinţase nimeni în prealabil.

Moneo era furios. Leto nu-l mai văzuse niciodată într-o asemenea stare. Intră val-vârtej în încăpere şi se opri la doar doi metri de faţa lui Leto.

— Acum, toată lumea o să creadă minciunile ticăloşilor de pe Tleilax! izbucni el.

Leto îi răspunse pe un ton calm:

— Cât de agasantă poate fi această pretenţie de a avea zei perfecţi. Grecii erau mai rezonabili în privinţa asta.

— Unde e? întrebă Moneo. Unde-i această...

— Hwi se odihneşte. A avut o noapte grea şi o dimineaţă lungă. Vreau să fie în formă când ne vom întoarce la Citadelă, deseară.

— Cum i-a reuşit manevra asta?

— Ia ascultă, Moneo! Ţi-ai pierdut cu totul simţul prudenţei?

— Mă frământ pentru tine! Ai idee ce se vorbeşte prin oraş?

— Sunt la curent cu toate bârfele.

— Ce urmăreşti, de fapt?

— Ştii, Moneo, cred că numai vechii panteişti înţelegeau cum trebuie zeităţile: metehne de muritori sub aparenţe de nemuritori.

Moneo ridică ambele braţe spre cer.

— Le-am văzut expresiile feţelor! (Coborî braţele.) În două săptămâni, va fi la fel pe tot cuprinsul Imperiului!

— Sunt sigur c-o să dureze ceva mai mult.

— Dacă duşmanii Tăi aveau nevoie de-un lucru care să-i reunească...

— Profanarea zeilor este o veche tradiţie umană, Moneo. De ce-aş face excepţie?

Moneo vru să vorbească, dar constată că nu era în stare să pronunţe un singur cuvânt. Se plimbă nervos de la un capăt la altul al fosei în care se afla Carul Regal, reveni în poziţia dinainte şi-l ţintui cu privirea pe Leto.

— Dacă trebuie să te ajut, am nevoie de-o explicaţie, spuse el. Pentru ce faci asta?

— Sentimentele.

Buzele lui Moneo modelară cuvântul, fără a-l rosti.

— M-au podidit tocmai când credeam că au dispărut pentru totdeauna, adăugă Leto. Şi cât de dulci sunt aceste ultime mici sorbituri de umanitate!

— Cu Hwi? Dar nu poţi în nici un caz să...

— Simţămintele sub formă de amintiri nu sunt niciodată îndeajuns, Moneo.

— Vrei să spui că te laşi în voia...

— În voia? Nicidecum! Dar trepiedul pe care stă în echilibru eternitatea este alcătuit din carne, raţiune şi sentimente. Credeam că fusesem redus la carne şi raţiune.

— Cine ştie cum te-a vrăjit! rosti cu îndârjire Moneo.

— Bineînţeles că m-a vrăjit. Şi cât de recunoscător îi sunt pentru asta! Dacă negăm nevoia de raţiune, Moneo, aşa cum fac unii, pierdem puterea de reflecţie; nu mai putem defini ceea ce ne comunică simţurile. Dacă negăm carnea, lepădăm roţile vehiculului care ne poartă. Dar dacă negăm sentimentele, pierdem orice contact cu universul nostru interior. Mie cel mai mult îmi lipseau sentimentele.

— Doamne, insist să te...

— Începi să mă înfurii, Moneo. *Şi* ăsta-i un simţământ.

Leto văzu mânia frustrată a majordomului răcindu-se ca un fier înroşit cufundat în apă îngheţată. Vaporii însă rămaseră înlăuntru.

— Nu-mi pasă de mine, Doamne. Mă gândesc mai ales la Tine şi ştii bine asta.

Leto vorbi cu voce blândă:

— Acestea sunt *sentimentele* tale, Moneo, şi le apreciez cum se cuvine.

Moneo inspiră adânc, tremurat. Nu-l mai văzuse niciodată pe Împăratul-Zeu într-o asemenea stare de spirit, reflectând asemenea *sentimente.* Leto părea, în acelaşi timp, în culmea fericirii şi resemnat, dacă Moneo interpreta corect ce vedea. Nu putea fi chiar sigur.

— Tot ce îndulceşte existenţa celor vii, reluă Leto, tot ce umple viata de căldură şi de frumuseţe, iată ce-aş vrea să păstrez, chiar dacă mie mi-ar fi refuzat.

— Atunci, această Hwi Noree...

— Îmi aminteşte în mod tulburător de Jihadul Butlerian. Reprezintă antiteza a tot ceea ce este mecanic şi neomenesc. Mi se pare straniu, Moneo, că, dintre toţi oamenii, tocmai ixienii

s-au nimerit să fie cei care-au dat la iveală o persoană întruchipând atât de perfect toate calităţile pe care le preţuiesc mai presus de orice.

— Nu înţeleg ce vrei să spui cu Jihadul Butlerian, Doamne. Maşinile gânditoare nu sunt...

— Ţinta Jihadului Butlerian n-au fost doar maşinile, ci şi atitudinea favorabilă maşinilor, spuse Leto. Oamenii lăsaseră maşinile să ne uzurpe simţul frumosului, individualitatea indispensabilă pe care se întemeiază judecăţile noastre. Fireşte că trebuia ca maşinile să fie distruse.

— Doamne, tot nu mă împac cu faptul că ţi se pare binevenită această...

— Moneo! Îmi face bine până şi simpla prezentă a lui Hwi. Pentru prima oară, de secole, nu mai sunt singur, decât când ea nu-i lângă mine. Dacă n-aş avea altă dovadă a sentimentelor mele, asta ar fi de ajuns.

Moneo tăcu, vizibil mişcat de evocarea singurătăţii Împăratului-Zeu. Majordomul înţelegea, desigur, ce însemna absenţa comuniunii intime în dragoste. Expresia chipului său o demonstra din plin.

Abia acum observă Leto cât de mult îmbătrânise Moneo.

La ei, se petrece atât de brusc, gândi el.

Îşi dădu seama, în clipa aceea, cât de legat era de Moneo.

N-ar trebui să-mi permit asemenea ataşamente, dar e ceva mai presus de voinţa mea... mai ales de când Hwi se află aici.

— Or să-şi râdă de Tine, vor face tot felul de glume obscene, spuse Moneo.

— Asta e foarte bine.

— Cum să fie foarte bine?

— E ceva nou. Rolul nostru a fost întotdeauna acela de a pune pe balanţă noul, în scopul modificării comportamentului, fără a dăuna supravieţuirii.

— Chiar şi aşa, cum poţi să susţii că ăsta-i un lucru bun?

— Obscenităţile? făcu Leto. Care-i contrarul obscenităţii?

Moneo făcu ochii mari, punându-şi întrebarea în sinea lui. Avusese prilejul să vadă destule polarităţi în acţiune — lucrul făcut cunoscut prin contrarul său.

Orice lucru se detaşează pe un fundal care îl defineşte, gândi Leto. *Moneo e cu siguranţă capabil să vadă asta.*

— E, totuşi, prea periculos, zise Moneo.

Verdictul ultim al conservatorismului!

Moneo nu era convins. Un suspin adânc parcurse corpul lui Leto.

Trebuie să-mi amintesc tot timpul să nu le risipesc îndoielile, gândi el. *Aici am greşit faţă de Păstrăvăresele mele, în piaţă. Ixienii se agaţă de marginile zdrenţuite ale îndoielilor omeneşti. Hwi e dovada cea mai bună.*

Din anticameră răzbătu un zgomot. Leto comandă închiderea arcadei pentru a împiedica o intervenţie neavenită.

— A venit Duncanul, spuse el.

— Probabil că a auzit şi el de planurile Tale de căsătorie!

— Probabil.

Leto îl privi pe Moneo cum se lupta cu îndoielile. Gândurile majordomului erau perfect transparente. În această clipă, Moneo se insera atât de exact în nişa sa umană, încât Leto ar fi vrut să-l poată îmbrăţişa.

Acoperă întreg spectrul: de la îndoială la încredere, de la dragoste la ură... absolut tot! Toate acele calităţi preţioase care ajung să rodească în căldura emoţiei, în dorinţa de a arde în focul Vieţii.

— De ce acceptă Hwi lucrul acesta? întrebă Moneo.

Leto zâmbi. *Moneo nu poale să se îndoiască de mine; trebuie să se îndoiască de alţii.*

— Trebuie să admit că nu-i un mariaj convenţional, răspunse el. Ea e o primată, în timp ce eu nu mai sunt pe de-a-ntregul.

Din nou, Moneo se luptă cu lucruri pe care le putea doar simţi, nu şi exprima.

Observându-l, Leto fu năpădit pe neaşteptate de fluxul unei percepţii globale. Era un proces cerebral care nu survenea decât rareori, dar, atunci când survenea, amplificarea sa era atât de intensă, încât Leto nu cuteza să se mişte, de teamă sa nu-i tulbure curgerea.

Primatele gândesc şi, graţie gândirii, supravieţuiesc. Dar îndărătul acestei gândiri se află un lucru pe care l-au dobândit o dată cu celulele lor. Este curentul preocupării umane faţă de specie. Uneori, acest curent e acoperit, închis între patru pereţi, ascuns în spatele unor paravane groase, dar eu l-am sensibilizat în mod intenţionat pe Moneo faţă de mecanismele eului său profund. Mă urmează deoarece e convins că eu reprezint cel mai bun curs al supravieţuirii speciei umane. Moneo ştie că

există o percepţie celulară. Este ceea ce descopăr când scrutez Poteca de Aur. E vorba de omenire şi amândoi suntem de acord în privinţa asta: ea trebuie să dăinuie!

— Unde, când şi cum va avea loc ceremonia matrimonială? întrebă Moneo.

Nu şi "de ce", observă în sinea lui Leto. Moneo nu mai încerca să înţeleagă *de ce*-ul. Revenise pe teren stabil. Era majordomul, administratorul Casei Împăratului-Zeu, primul-ministru.

Dispune de substantive, verbe şi determinante cu care poate lucra. Cuvintele îl vor servi ca de obicei. S-ar putea ca Moneo să nu perceapă niciodată potenţialul transcendental al cuvintelor sale, dar le pricepe foarte bine foloasele lumeşti, cele de toate zilele.

— Nu-mi răspunzi la întrebare? îl zori Moneo.

Leto îl privi printre gene, gândind: *Pentru mine, în schimb, cuvintele sunt cel mai folositoare când îmi deschid perspective atrăgătoare şi nebănuite. Dar utilitatea cuvintelor este atât de puţin înţeleasă de o civilizaţie care încă mai crede orbeşte într-un univers mecanic bazat pe cauză şi efect — reductibil, în ultimă instanţă, la o singură cauză primordială şi un singur efect genezic absolut.*

— Cu câtă încăpăţânare se agaţă această aberaţie ixiano-tleilaxu de afacerile umane! rosti el.

— Doamne, mă tulbură când constat că nu eşti atent.

— Dar sunt atent, Moneo.

— Nu la mine.

— Ba chiar şi la tine.

— Atenţia Ta rătăceşte, Doamne. Nu-i nevoie să-mi ascunzi asta. Mai degrabă m-aş trăda pe mine însumi, decât să te trădez pe Tine.

— Crezi că eram cu capul în nori?

— Cu capul în ce nori, Doamne?

Moneo nu comentase niciodată expresia, dar de data aceasta...

Leto îi explică metafora, gândind: *Cât de veche e această figură de stil! Câte trepte lungi a trebuit să urce omul pe scara conştiinţei pentru a ajunge la ea... Iar acum trebuie să urce încă o treaptă, mai lungă decât toate cele dinainte.*

— Îţi laşi gândurile s-o ia razna, îi reproşă Moneo.

— Am destul timp pentru a le lăsa să rătăcească, Moneo. Este unul dintre lucrurile cele mai interesante ale existenţei mele ca multitudine singulară.

— Dar, Doamne, sunt probleme care cer...

— Ai fi surprins dac-ai şti câte se ivesc în urma unor asemenea rătăciri ale gândurilor, Moneo. N-am ezitat niciodată să-mi petrec chiar şi o zi întreagă gândindu-mă la lucruri cu care o fiinţă umană nu şi-ar fi bătut capul nici măcar un minut. Şi de ce nu? Cu o speranţă de viată de vreo patru mii de ani, ce-nseamnă pentru mine o zi în plus sau în minus? Cât timp durează o viată de om? Un milion de minute? Eu am trăit deja aproape tot atâtea zile.

Moneo rămase încremenit în tăcere, diminuat dintr-o dată de această comparaţie. Îşi simţea propria existenţă redusă la un firicel de praf în ochiul lui Leto. Iar sursa acestei aluzii nu îi era necunoscută.

Vorbe... vorbe... vorbe, gândi el.

— Vorbele sunt adesea aproape inutile în afacerile fiinţelor cugetătoare, rosti Leto.

Moneo abia mai îndrăzni să respire. *Domnul citeşte* într-adevăr *gândurile!*

— În cursul întregii noastre istorii, urmă Leto, utilizarea cea mai convingătoare a vorbelor a fost pentru a circumscrie câte-un eveniment transcendental, acordându-i un loc în cronica oficială şi *explicându-i* de aşa natură, încât să se poată spune oricând, după aceea, folosind respectivele vorbe: "Iată ce-a însemnat asta".

Moneo se simţi strivit de aceste cuvinte, îngrozit de lucrurile inexprimabile la care l-ar fi putut duce cu gândul.

— Aşa se pierd evenimentele în cursul istoriei, conchise Leto.

După un lung răgaz de linişte, Moneo se încumetă să observe:

— N-ai răspuns la întrebarea mea, Doamne. Deci, cu privire la cununie?

Cât de obosită îi e vocea, gândi Leto. *Cât de zdrobit pare...*

Răspunse pe un ton vioi:

— N-am avut niciodată mai multă nevoie de bunele tale oficii, Moneo. Cununia trebuie organizată cu cea mai mare grijă. Totul trebuie să se desfăşoare cu precizia pe care numai tu eşti capabil s-o imprimi.

— Unde, Doamne?

Parcă i s-a mai înviorat un pic glasul.

— În satul Tabur, din Sareer.

— Când?

— Las data la aprecierea ta. O vei anunţa când vei considera că toate lucrurile sunt puse la punct.

— Şi ceremonia propriu-zisă?

— Voi oficia eu însumi,

— Vei avea nevoie de asistenţă, Doamne? De accesorii deosebite?

— Pompa rituală?

— Mă refeream la vreun lucru special, la care s-ar putea să nu mă...

— Mica noastră mimodramă nu va avea nevoie de cine ştie ce.

— Doamne! Te implor! Fii, rogu-te...

— Vei sta alături de mireasă şi-o vei conduce în faţa altarului. Vom proceda conform vechiului ritual fremen.

— În cazul ăsta, vom avea nevoie de acverigi.

— Da. Vom folosi acverigile Ghaniei.

— Cine va asista la ceremonie, Doamne?

— Numai o gardă de Păstrăvărese şi aristocraţia.

Moneo îl privi pe Leto, cu un aer nedumerit.

— Ce... ce înţelegi, Doamne, prin aristocraţie?

— Tu, familia ta, apropiaţii Casei Imperiale, curtenii din Citadelă.

— Fami... Moneo înghiţi în sec. Inclusiv Siona?

— Dacă va supravieţui încercării.

— Dar...

— Nu face parte din familie?

— Ba da, Doamne. E o Atreides şi...

— Atunci, vezi bine că trebuie inclusă şi Siona!

Moneo scoase din buzunar un mic înregistrator mnemonic, un aparat ixian dintre cele a căror existentă se situa la limita interdicţiilor Jihadului Butlerian. Un zâmbet uşor flutură pe buzele lui Leto. Moneo ştia ce avea de făcut şi trecea la lucru.

Vociferările lui Duncan Idaho în anticameră crescură brusc în intensitate, dar Moneo ignoră zgomotul.

Moneo cunoaşte preţul privilegiilor sale, gândi Leto. *E un alt gen de căsătorie — căsătoria dintre privilegiu şi datorie.*

Motivaţia şi, totodată, justificarea oricărui aristocrat.

Majordomul termină de notat.

— Câteva detalii, Doamne, zise el. Vreo vestimentaţie deosebită pentru mireasă?

— Distraiul şi roba mireselor fremene — piese autentice.

— Bijuterii sau alte podoabe?

Privirea lui Leto poposi pe degetele majordomului, care jucau pe suprafaţa neagră şi mată a înregistratorului, întrezărind dintr-o dată un început de dezagregare.

Autoritate, curaj, competenţă şi simţul ordinii — Moneo le are din belşug. Îl înconjură ca o aureolă, dar ele ascund, pentru oricare ochi în afară de-ai mei, putregaiul ce roade dinlăuntru. Este inevitabil. În momentul în care eu n-aş mai fi, toată lumea ar vedea asta.

— Doamne? făcu Moneo. Eşti cu capul în nori?

Ah! A început să-i placă expresia!

— Nimic altceva, răspunse Leto. Roba, distraiul şi acverigile, atât.

Moneo se înclină şi ieşi,

Acum priveşte drept înainte, îşi spuse Leto, *dar şi noutatea asta va trece, iar el se va întoarce din nou spre trecut. Şi, cândva, mi-am pus atâtea speranţe în el. Ei, asta e!... Poate Siona...*

"*Să nu fabricaţi eroi", spunea tatăl meu.*
Vocea Ghanimei, conform **Istoriei Orale**

DOAR din felul în care Idaho păşi în încăpere, după ce i se acordase audienţa atât de vehement solicitată, Leto îşi dădu seama că o importantă transformare se petrecuse cu ghola. Era un lucru care se repetase de atâtea ori, încât lui Leto îi devenise mai mult decât familiar. Duncanul nu-i adresase nici măcar un salut lui Moneo, cu care se încrucişase în pragul arcadei. Totul corespundea întocmai tiparului. Şi cât de plictisitor devenise acest tipar!

Leto avea o denumire pentru această transformare a

Duncanilor. Îi spunea "Sindromul De Când".

Ghola-ii nutreau deseori suspiciuni cu privire la *invenţiile secrete* ce vor fi apărut în cursul secolelor de uitare scurse *de când* fuseseră conştienţi ultima oară. Ce făcuseră oamenii în tot acest timp? Ce nevoie puteau avea ei *de* Duncan Idaho, această relicvă din trecutul lor? Nici un psihism nu putea lupta la nesfârşit contra unor asemenea îndoieli — cu atât mai puţin cel al cuiva care era, prin natura sa, incredul.

Un ghola îl acuzase pe Leto: "Ai implantat în corpul meu aparate despre care nu ştiu nimic! Instrumente care-ţi comunică tot ce fac! Mă spionezi, oriunde m-aş afla!" Altul îl învinuise că ar poseda "o maşinărie care ne obligă să vrem să facem tot ce vrei tu să facem".

Odată instalat, Sindromul De Când nu mai putea fi eliminat niciodată cu totul. Putea fi atenuat, chiar deviat, dar el persista în stare latentă, gata să reizbucnească la cea mai neînsemnată provocare.

Idaho se opri în locul în care stătuse Moneo cu câteva clipe mai înainte. O suspiciune voalată, imprecisă, răzbătea în privirea lui, în poziţia umerilor. Leto lăsă lucrurile să fiarbă înăbuşit, aşteptând răbdător rezultatul. Idaho îl privi mai întâi ţintă, apoi făcu ochii roată prin încăpere. Leto recunoscu maniera.

Duncanii nu uită niciodată!

În timp ce examina mica sală, făcând apel la tehnicile pe care le învăţase cu veacuri în urmă de la Doamna Jessica şi de la mentatul Thufir Hawat, Idaho începu să simtă o stranie şi ameţitoare senzaţie de dislocare. I se păru că odaia îl respingea, fiecare lucru: pernele moi, maldăre de auriu, verde şi roşu violaceu; covoarele fremene, adevărate piese de muzeu, îngrămădite unele peste altele de jur-împrejurul fosei în care se afla Leto; lumina solară artificială a licurigloburilor ixiene mascate, care aşternea pe chipul Împăratului-Zeu un halou de căldură uscată şi făcea umbrele dimprejur încă şi mai impenetrabile, mai misterioase; aroma de ceai cu mirodenie, ce venea de undeva din apropiere şi izul pătrunzător de melanj pe care-l degaja corpul de vierme.

Idaho simţea că prea multe i se întâmplaseră prea iute de când tleilaxu îl lăsaseră în grija Luliei şi-a Amicei, în acea odaie-celulă goală.

Prea multe... prea multe...

Chiar mă aflu aici? se întrebă. *Sunt chiar eu? Ce-s gândurile astea care îmi vin în minte?*

Privi lung corpul nemişcat al lui Leto, masa aceea enormă, cufundată în umbră, care zăcea liniştită pe carul din fosă. Imobilitatea însăşi a acelui munte de carne evoca energii misterioase, energii înfricoşătoare ce s-ar fi putut dezlănţui în chipuri pe care nimeni n-ar fi fost în stare să le prevadă.

Idaho auzise ce se întâmplase în cursul ciocnirii de la Ambasada Ixiană, dar relatările Păstrăvăreselor se scăldau într-o aură de *pedeapsă divină* care făcea dificilă stabilirea faptelor concrete.

— A pogorât din cer şi a făcut prăpăd printre păcătoşi.

— În ce fel? întrebase Idaho.

— Ca un Zeu *mânios,* răspunsese una dintre Păstrăvărese.

Mânios, gândi Idaho. *Din cauza ameninţării vieţii lui Hwi?*

Cealaltă poveste care-i ajunsese la urechi! De necrezut! Hwi logodită cu mormanul ăsta de... Nu era cu putinţă! Nu adorabila, delicata, gingaşa Hwi. *Cine ştie la ce joc oribil se pretează, vrând să ne pună la încercare... la încă o încercare...* Nu exista nici o realitate cinstită în vremurile acestea, nici un fel de pace... decât în prezenţa lui Hwi. Restul nu era decât demenţă.

Întorcând din nou ochii spre faţa lui Leto — acea faţă Atreides care aştepta în tăcere — Idaho resimţi şi mai pregnant senzaţia de dislocare. Începu să se întrebe dacă, printr-un efort de concentrare într-o nouă şi stranie direcţie, nu i-ar fi fost cu putinţă să străpungă barierele spectrale şi să-şi amintească toate experienţele celorlalţi ghola Idaho.

Oare ce gândiseră ei intrând în această cameră? Avuseseră aceeaşi senzaţie de dislocare, de respingere?

Doar un efort, încă un mic efort.

Simţi că-l cuprinde ameţeala şi se întrebă dacă avea să leşine.

— Ceva nu-i în regulă, Duncan?

Era tonul cel mai rezonabil şi liniştitor al Împăratului-Zeu.

— Nimic nu-i real, zise Idaho. Locul meu nu-i aici.

Leto se prefăcu a nu înţelege.

— Dar gărzile mi-au spus că ai venit din proprie iniţiativă, că ai decolat de la Citadelă şi te-ai prezentat aici, cerând să fii primit numaidecât.

— M-am referit la *aici şi acum!* În epoca asta!

— Dar am nevoie de tine.

— Pentru ce?

— Priveşte în jurul tău, Duncan. Sunt atâtea feluri în care mă poţi ajuta, încât nici nu le-ai putea face fată tuturor.

— Dar femeile tale nu mă lasă să lupt! Ori de câte ori vreau să mă duc acolo unde...

— Te îndoieşti că eşti mai preţios viu decât mort? Leto emise o exclamaţie ca un cotcodăcit, apoi adăugă: Foloseşte-ţi mintea, Duncan! Asta-i ceea ce preţuiesc la tine.

— Plus sperma. Şi pe ea o preţuieşti.

— Sperma îţi aparţine şi eşti liber să faci ce vrei cu ea.

— N-am de gând să las în urma mea o văduvă şi orfani, ca...

— Duncan! Am spus că eşti liber să faci ce vrei.

Idaho înghiţi, apoi spuse:

— Ai comis o crimă împotriva noastră, Leto, împotriva noastră a tuturor, ghola înviaţi din morţi fără a fi întrebaţi dacă sunt de acord cu asta.

Era o noutate în concepţiile Duncanilor. Leto îl privi pe Idaho cu un interes sporit.

— Ce crimă?

— Oh, te-am auzit exprimându-ţi panseurile profunde, rosti îndârjit Idaho şi arătă cu degetul mare peste umăr, spre intrarea în salon. Ştii ca din anticameră se aude tot ce vorbeşti?

— Da, când vreau eu să fiu auzit, răspunse Leto, gândind: *Dar numai jurnalele mele aud totul!* Oricum, adăugă el cu voce tare, aş vrea să ştiu în ce constă crima pe care-am comis-o.

— Există un timp pentru toate, Leto. Există un timp pentru viaţă, un timp în care ţi-e dat să fii viu. Timpul acela poate exercita un fel de magie, câtă vreme-l trăieşti, ştiind că nu vei mai avea parte niciodată de clipe asemănătoare.

Leto clipi, impresionat de suferinţa Duncanului. Cuvintele lui erau tulburătoare.

Idaho ridică ambele mâini, cu palmele deschise, la înălţimea pieptului, ca un cerşetor cerând un lucru pe care ştie că nu-l poate primi.

— Şi deodată... Într-o zi... te trezeşti şi-ţi aminteşti de clipa în care-ai murit... Îţi aminteşti de cuva axlotl... de mârşăvia tleilaxu care te-a readus la viaţă... şi, chipurile, totul trebuie să reînceapă. Numai că nu reîncepe. Nu reîncepe niciodată, Leto.

Asta e crima!
— Am răpit magia?
— Da!
Idaho lăsă mâinile să-i cadă şi încleştă pumnii. Avea senzaţia că stătea de unul singur în calea unui torent, care avea să-l mătură la cel mai mic semn de relaxare.
Dar timpul meu? gândi Leto. *Nici el nu va mai reveni niciodată. Duncanul însă n-ar putea să înţeleagă deosebirea.*
— Ce te-a făcut să te întorci zor-nevoie de la Citadelă? întrebă el.
Idaho respiră adânc înainte de a răspunde.
— E adevărat? Ai de gând să te căsătoreşti?
— E adevărat.
— Cu Hwi Noree, ambasadoarea ixiană?
— Exact.
Idaho aruncă o privire piezişă spre imensul trup tolănit pe carul din fosă.
Toţi caută mereu să localizeze organe genitale, gândi Leto. *Poate c-ar trebui să pun să mi se fabrice o proteză, ceva imens, care să-i şocheze.* Îşi înăbuşi chicotul de amuzament care-i urcase în gâtlej. *Altă emoţie amplificată. Îţi mulţumesc, Hwi. Vă mulţumesc, ixienilor.*
Idaho clătină din cap.
— Dar tu nu...
— Există şi alte motivaţii puternice într-o căsnicie, în afară de sex, spuse Leto. Se vor naşte copii din carnea noastră? Nu. Dar efectele acestei uniuni vor fi profunde.
— Am ascultat ce-ai vorbit cu Moneo, zise. Idaho. Mi-am spus că-i un fel de farsă sinistră, un...
— Bagă de seamă, Duncan!
— O *iubeşti?*
— Mai mult decât orice bărbat a iubit vreodată o femeie.
— Dar ea? Ea te...
— Ea simte... o irezistibilă compasiune, o dorinţă de a împărţi cu mine, de a da tot ce poate să dea. E în firea ei.
Idaho îşi reprimă un sentiment de repulsie.
— Moneo are dreptate. Toată lumea va da crezare poveştilor pe care le vehiculează tleilaxu.
— Este unul dintre efectele profunde de care am pomenit.
— Iar în ceea ce mă priveşte, vrei încă... să mă împerechez

cu Siona!

— Ştii ce vreau. Dar las la alegerea ta.

— Cine-i individa aia, Nayla?

— Ai cunoscut-o pe Nayla! Perfect.

— Ea şi Siona se poartă de parcă ar fi surori. Matahala aia! Ce caută acolo, Leto?

— Cum adică, ce caută? Şi ce importanţă are?

— N-am mai văzut o asemenea brută! Îmi aminteşte de Rabban Bestia. Nici n-ai crede că e femeie dacă n-ar...

— Ai mai întâlnit-o, îl întrerupse Leto. Ai cunoscut-o sub numele Amica.

Idaho îl privi în tăcere, tăcerea unei creaturi îngropate în vizuină când simte prezenţa şoimului.

— Vasăzică, ai încredere în ea, rosti el după o clipă.

— Încredere? Ce e încrederea?

Momentul se apropie, gândi Leto. Îl vedea conturându-se în gândurile lui Idaho.

— Încrederea este ceea ce însoţeşte un legământ de loialitate, răspunse Idaho.

— Ca, de pildă, încrederea dintre noi doi? întrebă Leto.

Un surâs amar apăru pe buzele lui Idaho.

— Deci asta faci şi cu Hwi Noree. Un mariaj, un legământ...

— Hwi şi cu mine avem deja încredere unul în altul.

— Mie îmi acorzi încredere, Leto?

— Dacă nu mă pot încrede în Duncan Idaho, nu mă pot încrede în nimeni.

— Dar dacă eu nu pot să-ţi acord încrederea mea?

— Atunci, mi-e milă de tine.

Idaho încasă replica aproape ca un şoc fizic. Ochii i se măriră de dorinţe nerostite. *Dorea* să aibă încredere. *Dorea* magia care n-avea să se întoarcă niciodată.

Brusc, gândurile sale părură să alunece pe-un făgaş bizar.

— Putem fi auziţi din anticameră? întrebă el.

— Nu.

Dar jurnalele mele înregistrează!

— Moneo era furios. Oricine şi-ar fi dat seama de asta. Dar a plecat de-aici blând ca un mieluşel.

— Moneo e un aristocrat. El e căsătorit cu datoria, cu responsabilităţile. E suficient să i se reamintească asta pentru ca furia să-i treacă.

— Deci aşa-i controlezi, făcu Idaho.

— Se controlează singur, replică Leto, amintindu-şi felul în ridicase majordomul ochii de pe înregistratorul mnemonic, nu pentru a cerşi vreo încurajare, ci pentru a-şi stimula simţul datoriei.

— Nu, zise Idaho, nu se controlează singur. Tu îl controlezi. Îl manipulezi.

— Moneo s-a ferecat *el însuşi* în trecutul său. Nu eu am făcut asta.

— Şi totuşi e un aristocrat... un Atreides.

Leto îşi reaminti semnele bătrâneţii de pe chipul lui Moneo şi se gândi la faptul inevitabil că aristocratul avea să refuze ultima sa datorie — aceea de a se da la o parte şi de a dispărea în istorie. Va trebui să fie dat la o parte. Şi va fi dat. Nici un aristocrat nu putuse să biruiască vreodată cursul schimbării.

Idaho nu spusese tot ce avea de spus.

— Nu eşti şi tu un aristocrat, Leto?

Leto zâmbi.

— Ultimul aristocrat moare în mine, rosti el.

Şi gândi: *Privilegiul devine aroganţă. Aroganţa încurajează nedreptatea. Germenii declinului încolţesc.*

— Poate că n-am să asist la cununia ta, spuse Idaho. Nu m-am considerat niciodată aristocrat.

— Dar ai fost. Ai fost aristocratul sabiei.

— Paul era mai bun decât mine.

Leto vorbi cu vocea lui Muad'Dib:

— Pentru că te-am avut pe tine maestru.

Apoi reluă, cu propriu-i glas:

— Datoria tacită a aristocratului... este de a-i învăţa pe alţii, uneori prin exemple atroce.

Şi gândi: *Fala obârşiei se pierde în sărăcire şi slăbiciunile consanguinităţii: Calea se deschide pentru fala averii şi-a reuşitei. Intră în scenă parvenitul, care se ridică la putere, aşa cum au făcut Harkonnenii, pe spinarea vechiului regim.*

Ciclul se repeta cu o asemenea regularitate, încât, îşi spunea Leto, oricine ar fi trebuit să observe faptul că era înscris în scheme de supravieţuire de mult uitate, pe care specia le depăşise, în evoluţia ei, dar pe care nu le pierduse niciodată.

Şi totuşi nu, încă mai purtăm în noi deşeuri pe care trebuie să le plivesc.

— Există vreun ţinut de frontieră? întrebă Idaho. Există vreun teritoriu nou în care aş putea să plec, ca să nu mai fiu părtaş niciodată la toate astea?

— Dacă trebuie să existe vreunul, va trebui să mă ajuţi să-l creez, răspunse Leto. Deocamdată nu există nici un loc în care te-ai putea duce fără ca vreunii dintre noi să te urmărească şi să dea de tine.

— Înseamnă că nu mă vei lăsa să plec.

— N-ai decât să pleci, dacă vrei. Au încercat s-o facă şi alţi Duncani. Îţi repet însă că nu există nici un ţinut de frontieră, nici un loc în care să te ascunzi. În momentul de faţă — şi asta durează de mult, de foarte mult timp — omenirea seamănă cu o creatură unicelulară, menţinută de un martor periculos de puternic.

— Fără planete noi? Fără regiuni încă ne...

— Oh! Ne extindem, fireşte, dar coeziunea rămâne.

— Pentru că *tu* ne menţii aşa! rosti acuzator Idaho.

— Nu ştiu dacă eşti în stare să înţelegi asta, Duncan, dar când există o frontieră, orice fel de frontieră, ceea ce se află în spatele tău nu poate fi niciodată mai important decât ceea ce ai în faţă.

— Tu eşti trecutul!

— Nu. Moneo este trecutul. Moneo e oricând gata să ridice tradiţionale bariere aristocratice împotriva oricărei noi frontiere. Trebuie să înţelegi puterea acestor bariere. Ele nu delimitează doar planete sau teritorii de pe aceste planete, ele delimitează idei. Se împotrivesc schimbării.

— *Tu* eşti cel care se împotriveşte schimbării!

Rămâne neclintit pe poziţie, gândi Leto. *Să mai facem o încercare.*

— Semnul cel mai sigur al existenţei unei aristocraţii este descoperirea unor bariere ridicate împotriva schimbării: cortine de fier, de otel, de piatră sau din orice altă materie ce se opune noului, diferitului.

— Sunt sigur că trebuie să existe vreo frontieră pe undeva, spuse Idaho. Dar o ţii ascunsă.

— Nu ţin ascunse nici un fel de frontiere. Eu doresc frontiere! Doresc surprize!

Ajung cu toţii până în prag, gândi Leto. *Apoi refuză să intre.*

Ca pentru a-i da dreptate, gândurile lui Idaho luară o altă

întorsătură.

— E adevărat că anunţul logodnei tale a fost prefaţat de o reprezentaţie a Dansatorilor-Feţe?

Leto simţi un val de mânie, căruia îi urmă imediat o bucurie reţinută la gândul că sentimentul putea să-l răscolească atât de adânc. Ar fi vrut să-şi descarce mânia strigând la Duncan... dar asta n-ar fi rezolvat nimic.

— Dansatorii-Feţe au oferit, într-adevăr, un spectacol, răspunse el.

— De ce?

— Vreau ca toată lumea să împărtăşească fericirea mea.

Idaho îl privi cu expresia cuiva care descoperă o insectă dezgustătoare în paharul din care a băut. Cu voce seacă, declară:

— Ăsta e cel mai cinic lucru pe care l-am auzit vreodată de la un Atreides.

— Şi, totuşi, un Atreides l-a spus.

— Încerci să mă duci cu vorba. Îmi ocoleşti întrebarea.

Înapoi, la ciondăneală, gândi Leto.

— Dansatorii-Feţe ai Bene Tleilaxului constituie un organism-colonie, zise el. Individual, sunt hibrizi incapabili de reproducere. E o alegere pe care au făcut-o *ei înşişi* şi *pentru* ei înşişi.

Aşteptă, spunându-şi: *Trebuie să am răbdare. Este necesar să descopere singuri totul. Dacă le spun eu, nu-mi dau crezare. Gândeşte, Duncan. Gândeşte!*

După un interval lung de tăcere, Idaho rosti:

— Ţi-am făcut jurământ. Pentru mine, e important. Încă mai e important. Nu ştiu ce eşti pe cale să faci şi nici ce motive ai. Tot ce pot să-ţi spun este că nu-mi place deloc ce se întâmplă. Poftim! Ţi-am spus-o.

— Pentru asta ai venit de la Citadelă?

— Da!

— Şi acum ai să te duci înapoi?

— Ce altă *frontieră* există?

— Excelent, Duncan! Mânia te face să ştii ce ai de făcut, chiar şi cînd raţiunea nu te ajută. Hwi va merge la Citadelă în seara aceasta. Eu o voi urma mâine.

— Vreau s-o cunosc mai bine, zise Idaho.

— Dimpotrivă, ai s-o eviţi, rosti Leto. E un ordin. Hwi nu-i pentru tine.

— Am fost dintotdeauna convins că vrăjitoarele există în realitate, spuse Idaho. Bunica ta a fost una.

Se răsuci pe călcâie şi, fără a aştepta permisiunea lui Leto, ieşi cu acelaşi mers apăsat cu care intrase.

Se poartă exact ca un ţânc, gândi Leto, privindu-i spatele ţeapăn în timp ce părăsea încăperea. *Cel mai bătrân om din universul nostru şi cel mai tânăr. Amândoi, în acelaşi trup.*

Profetul nu este distras de iluziile trecutului, ale prezentului şi ale viitorului. Fixitatea limbajului este cea care determină asemenea distincţii liniare. Profeţii deţin o cheie pentru lacătul oricărui limbaj. Imaginea mecanică rămâne, pentru ei, doar o imagine. Universul nostru nu este mecanic. Progresia liniară a evenimentelor o impune observatorul. Cauză şi efect? Problema nu e câtuşi de puţin asta. Profetul rosteşte cuvinte fatidice. Ele lasă să se întrevadă lucruri "menite să se întâmple". Dar clipa profetică eliberează ceva de o întindere şi-o putere infinite. Ea supune universul unei distorsiuni spectrale. De aceea, profetul înţelept ascunde realitatea îndărătul unor etichete scânteietoare. Profanul crede, astfel, că limbajul profetic este ambiguu. Cel ce ascultă pune la îndoială cuvintele mesagerului profetic. Instinctul îi spune că simplul fapt al rostirii lor ia din puterea acestor cuvinte. Cei mai buni proferi sunt aceia care ştiu să te conducă până în faţa perdelei, pentru a te lăsa să priveşti singur pe după ea.

Jurnalele Furate

LETO i se adresă lui Moneo cu glasul cel mai rece pe care-l folosise vreodată:

— Duncanul nu-mi dă ascultare.

Se aflau în încăperea-verandă din piatră aurie, situată în vârful turnului dinspre sud al Citadelei, la trei zile după întoarcerea Împăratului-Zeu de la festivităţile Decenale din Onn. Nu departe de Leto, o deschidere largă domina Sareerul scăldat în lumina puternică a amiezii. Vântul pătrundea prin această deschidere cu un vâjâit surd. Aducea firicele de praf şi nisip care-l făceau pe Moneo să strângă din pleoape. Leto nu părea să se sinchisească de disconfortul lui. Îşi ţinea privirea îndreptată către Sareer, deasupra căruia aerul era animat de unduirile arşiţei. Vălurirea îndepărtată a dunelor sugera o mobilitate a peisajului pe care doar ochii lui o puteau desluşi.

Moneo stătea nemişcat, învăluit în mirosul acru al propriei lui spaime, conştient de faptul că vântul purta mesajul acestui miros până la simţurile lui Leto. Pregătirile pentru nuntă, agitaţia Păstrăvăreselor... totul era paradox. Şi-i aducea aminte de ceea ce îi spusese Împăratul-Zeu într-una din primele zile ale preluării funcţiei de majordom.

"Paradoxul e un indicator care-ţi atrage atenţia să priveşti dincolo de el. Dacă paradoxurile te deranjează, înseamnă că nutreşti o dorinţă profundă de absolut. Pentru un relativist, paradoxul nu-i decât ceva interesant, eventual amuzant sau chiar — groaznic gând! — didactic".

— N-ai nimic de spus, observă Leto, luându-şi privirea de la deşert şi concentrându-şi toată atenţia la Moneo.

Majordomul nu fu în stare decât să ridice din umeri. *Cât de aproape e Viermele?* se întrebă. Avusese destul timp să bage de seamă că reîntoarcerile de la Onn se soldau uneori cu trezirea Viermelui. Deocamdată nu se întrezărea nici un semn al acelei înspăimântătoare schimbări din fiinţa Împăratului-Zeu, dar Moneo o presimţea. Ar fi putut Viermele să se manifeste pe neaşteptate?

— Să grăbeşti pregătirile pentru cununie, spuse Leto. Vreau să aibă loc cât mai curând cu putinţă.

— Înainte de încercarea Sionei?

Leto rămase tăcut câteva clipe, apoi răspunse:

— Nu. Ce-ai de gând să faci în legătură cu Duncanul?

— Ce-ai vrea să fac, Doamne?

— I-am spus s-o evite pe Hwi. I-am spus că-i un ordin.
— Doamna Hwi îl simpatizează, Doamne. Atâta tot.
— Pentru ce să-l simpatizeze?
— Pentru că e un ghola. Nu-l leagă nimic de epoca noastră. Nu are rădăcini.
— Are rădăcini la fel de adânci ca ale mele.
— Dar nu ştie asta, Doamne.
— Discuţi ce spun eu, Moneo?
Majordomul se retrase o jumătate de pas, ştiind însă că asta nu-l punea la adăpost de pericol.
— Nu, Doamne. Dar mă străduiesc, ca întotdeauna, să-ţi spun cu toată sinceritatea ce cred eu că se întâmplă.
— Am să-ţi spun *eu* ce se întâmplă. Îi face curte!
— Dar ea este cea care are iniţiativa întâlnirilor lor, Doamne.
— Vasăzică, ştiai!
— Nu ştiam că ai interzis asta cu totul, Doamne.
Leto vorbi cu un aer meditativ:
— E foarte abil cu femeile, Moneo. Excesiv de abil. Ştie să vadă în sufletul lor şi le determină să facă precum vrea el. Aşa a fost dintotdeauna cu Duncanii.
— Nu ştiam că le interziseseşi orice fel de întâlnire, Doamne!
Vocea lui Moneo era aproape stridentă.
— Duncanul ăsta e mai periculos decât oricare dintre cei dinaintea lui, zise Leto. Vina-i a epocii noastre.
— Doamne, tleilaxu nu sunt încă în măsură să ne livreze altul.
— Iar acesta ne e absolut necesar?
— Ai spus-o chiar Tu, Doamne. E un paradox pe care nu-l înţeleg, dar Tu ai spus asta.
— Cât ar dura până ni s-ar putea pune la dispoziţie un înlocuitor?
— Cel puţin un an, Doamne. Să mă interesez de data exactă?
— S-o faci chiar astăzi.
— S-ar putea să prindă de veste, Doamne. Cum s-a întâmplat cu cel dinainte.
— Nu vreau să se ajungă la asta, Moneo!
— Ştiu, Doamne.
— Şi nu mă încumet să abordez subiectul ăsta cu Hwi, murmură Leto. Duncanul nu-i pentru ea. Dar nu pot nici s-o fac

să sufere!

Ultima frază fusese aproape un geamăt.

Moneo rămase mut de uimire, înspăimântat.

— Nu înţelegi? făcu Leto. Ajută-mă, Moneo!

— Înţeleg că e altfel cu Hwi Noree, îngăimă majordomul. Dar nu ştiu ce să fac.

— Ce-i altfel?

Vocea lui Leto căpătase brusc un ton tăios, care-l înfioră pe Moneo.

— Mă refer la atitudinea Ta faţă de ea, Doamne. Se deosebeşte de tot ce ştiam despre Tine.

Moneo observă, în clipa aceea, primele semne — freamătul uşor al mâinilor Împăratului-Zeu, privirea care începea să devină sticloasă. *Cerule! Se trezeşte Viermele!* Îşi dădu seama că era total vulnerabil. O simplă zvâcnire a imensului trup l-ar fi făcut una cu peretele. *Trebuie să apelez la omul din el!*

— Doamne, am citit cronicile şi, de câteva ori, mi-ai vorbit chiar Tu despre căsătoria cu sora ta, Ghanima.

— Măcar de-aş fi avut-o alături de mine, acum!

— Ea n-a fost niciodată... femeia Ta, Doamne.

— Ce vrei să spui?

Freamătul mâinilor lui Leto devenise un tremur spasmodic.

— Ea a fost... vreau să zic, Doamne, Ghanima a fost femeia lui Harq al-Ada.

— Bineînţeles! Voi, toţi Atreizii, sunteţi descendenţii lor!

— E vreun lucru pe care nu mi l-ai spus, Doamne? Ar fi cu putinţă... adică, Tu şi Hwi Noree... aţi putea procrea?

Mâinile lui Leto tremurau atât de violent, încât Moneo se întrebă cum de Împăratul-Zeu nu-şi dădea seama. Ochii mari, complet albaştri, se făcură şi mai sticloşi.

Moneo se retrase încă o jumătate de metru spre uşa în spatele căreia se afla scara ce l-ar fi putut salva din acest loc devenit deodată mortal.

— Nu mă iscodi pe mine despre ce-mi stă în putinţă, rosti Leto, şi vocea lui sună hidos de îndepărtată, de undeva dintre straturile trecutului său.

— N-am să mai îndrăznesc niciodată, Doamne, bolborosi Moneo, înclinându-se şi retrăgându-se de-a-ndăratelea până la un pas de uşă. Am să stau de vorbă cu Hwi Noree, Doamne... şi cu Duncanul.

— Fă tot ce poţi.

Vocea lui Leto abia mai răzbătea din adâncurile unde numai el putea să pătrundă.

Uşurel, Moneo se strecură afară, închise uşa şi rămase cu spatele lipit de ea, tremurând. *Ahhh, niciodată n-a fost atât de aproape!*

Iar paradoxul persista. Ce indica el? Care era semnificaţia deciziilor stranii şi dureroase ale Împăratului-Zeu? Ce-l trezise pe *Viermele Care Este Zeu?*

Bufnituri înfundate răzbătură din spatele uşii, lovituri surde în piatră. Moneo nu se încumetă să întredeschidă uşa pentru a vedea ce se întâmplă. Se smulse de lângă panoul care vibra sub acele bufnituri îngrozitoare şi coborî treptele scării în vârful picioarelor, fără a cuteza să respire în voie decât când ajunse la parter şi dădu cu ochii de Păstrăvăreasa care făcea de strajă.

— E tulburat? întrebă amazoana, privind spre înaltul scării.

Moneo încuviinţă din cap. Auzeau amândoi, cât se poate de clar, loviturile.

— De ce-i tulburat? întrebă femeia.

— El este Zeu iar noi suntem muritori, spuse Moneo.

Era genul de răspuns care, de obicei, le era suficient Păstrăvăreselor, dar acum forţe noi, stranii, păreau să fi intrat în acţiune.

Păstrăvăreasa îl sfredeli cu privirea şi Moneo desluşi antrenamentul de ucigaşă făcându-şi loc până aproape de suprafaţa trăsăturilor ei delicate. Era o femeie relativ tânără, cu păr castaniu şi o faţă caracterizată, altminteri, de nasul în vânt şi buzele senzuale, dar acum privirea dură şi insistentă a ochilor ei era cea care atrăgea atenţia. Numai un nesăbuit ar fi fost în stare să întoarcă spatele acelei priviri.

— Nu eu l-am tulburat, spuse Moneo.

— Fireşte că nu, încuviinţă ea şi privirea i se mai îmblânzi un pic. Dar aş vrea să ştiu *cine* sau ce l-a tulburat.

— Cred că-i nerăbdător din cauza cununiei, răspunse Moneo. Cred că asta-i tot.

— Atunci, urgentează data!

— Exact asta şi am de gând, zise Moneo.

Se întoarse şi porni cu paşi repezi spre capătul holului, în direcţia apartamentelor sale. Pe toţi zeii! Păstrăvăresele erau pe cale să devină la fel de periculoase ca şi Împăratul-Zeu!

Idiotul ăla de Duncan! Ne pune pe toţi în pericol. Şi Hwi Noree! Ce-i de făcut cu ea?

Modelul monarhiilor şi al sistemelor similare conţine un mesaj preţios pentru toate formele politice. Amintirile mele îmi confirmă faptul că guvernele de tot felul ar putea profita de acest mesaj. Guvernele pot fi utile celor guvernaţi doar în măsura în care sunt înfrânte tendinţele lor inerente spre tiranie. Monarhiile prezintă câteva laturi bune, pe lângă însuşirile lor de primă atracţie. Ele pot să reducă mărimea şi caracterul parazitar ale birocraţiei administrative. Pot să accelereze deciziile atunci când e necesar. Şi răspund unei străvechi nevoi umane de ierarhie părintească (sau tribală, sau feudală) în cadrul căreia fiecare îşi ştie locul. Este într-adevăr important să-ţi cunoşti locul, chiar dacă nu e decât provizoriu. După cum este exasperant să fii menţinut cu forţa într-un anumit loc. Iată de ce am hotărât să-i învăţ pe oameni tirania, prin cea mai bună metodă cu putinţă: prin exemplu. Chiar dacă citiţi aceste cuvinte după ce vor fi trecut mii de ani, tirania mea nu va fi uitată. Are grijă de asta Poteca mea de Aur. Cunoscându-mi mesajul, mă aştept de la voi să fiţi extrem de prudenţi în privinţa puterilor pe care le delegaţi oricărui guvern.

Jurnalele Furate

LETO SE PREGĂTI cu deosebita grijă pentru prima sa întrevedere particulară cu Siona de când aceasta fusese exilată,

la o vârstă încă fragedă, în şcolile de Păstrăvărese din Oraşul Festiv. Îi comunică lui Moneo că dorea s-o întâlnească la Citedela cea Mică, un turn de observaţie pe care-l ridicase în inima Sareerului. Locul fusese ales pentru că oferea privelişti ale vechiului şi-ale noului, cu tot ce se afla între ele. Nu existau nici un fel de dramuri până la Citadela cea Mică. Vizitatorii soseau cu topterul. Leto ajungea acolo ca prin magie.

Lucrând cu mâinile lui, în primii ani ai domniei sale, Leto folosise o maşină ixiană pentru a săpa, sub Sareer, un tunel până la turnul solitar. Realizase întreaga lucrare de unul singur. În zilele acelea, câţiva viermi de nisip sălbatici mai bântuiau încă deşertul. Leto căptuşise tunelul cu un strat masiv de silice topită, încorporând, în nisipul din jur, nenumărate pungi de apă destinate să respingă viermii. Prevăzuse dimensiunile galeriei pentru mărimea maximă la care avea să ajungă corpul prevermiform şi pentru trecerea Carului Regal care, pe atunci, nu era decât o plăsmuire a viziunilor sale.

În ziua hărăzită întâlnirii cu Siona, Leto coborî în criptă înainte de primul licăr al zorilor şi ordonă gărzii să nu fie deranjat de nimeni. Apoi îşi lansă carul de-a lungul unuia dintre lungile coridoare radiale, la capătul căruia deschise o poartă secretă şi, în mai puţin de o oră, ieşi la suprafaţă în Citadela cea Mică.

Una dintre plăcerile lui era de a străbate singur nisipurile. Fără car. Purtat doar de corpul său prevermiform. Contactul cu nisipul era voluptuos. Căldura trecerii sale printre dune ridica, sub prima geană de lumină a zilei, un siaj de vapori care-l obliga să se deplaseze fără încetare. Nu se opri decât când dădu de o adâncitură relativ uscată, la vreo cinci kilometri de turn. Rămase nemişcat în centrul unei inconfortabile umezeli datorate condensului, cu trupul chiar la capătul uriaşei umbre a turnului, ce se aşternea peste dune, dinspre est.

De la această distanţă, turnul, cu înălţimea sa de trei mii de metri, părea un ac imposibil ce străpungea cerul. Numai îngemănarea inspirată dintre cerinţele lui Leto şi imaginaţia ixiană putuse da naştere unei asemenea structuri. Cu un diametru de o sută cincizeci de metri, turnul se înălţa pe o fundaţie ce se înfigea în nisip la fel de adânc pe cât de aproape de cer era vârful său. Magia plastoţelului şi a aliajelor supra-uşoare îl făceau să fie suplu la forţa vântului şi rezistent la

abraziunea nisipului spulberat.

Leto îndrăgea atât de mult acest loc, încât îşi raţionaliza vizitele, conform unui cod personal de condiţii riguroase. În ansamblu, aceste condiţii se rezumau la formula "necesitate absolută".

În scurtul răstimp pe care voia să-l petreacă aici, putea să uite de povara Potecii de Aur. Moneo, destoinicul şi conştiinciosul Moneo, avea să aibă grijă ca Siona să sosească exact la căderea nopţii. Leto avea la dispoziţie întreaga zi pentru a se destinde şi a medita, pentru a se considera lipsit de orice griji, pentru a capta în voie energiile telurice, într-o frenezie receptoare căreia nu i se putea abandona niciodată în Onn sau la Citadelă. În locurile acelea, era nevoit să se limiteze la incursiuni furişe şi scurte prin galerii strâmte, scormonite la repezeală, unde numai prudenţa sa preştientă îl ferea de întâlnirea nedorită a unor pânze freatice. Aici însă era liber să parcurgă nisipurile atât la suprafaţă cât şi în adâncuri, să se hrănească şi să prindă puteri.

Nisipul scrâşni sub el în timp ce se tăvălea, rostogolindu-şi trupul şi unduindu-l, din pură plăcere animală. Îşi simţea eul vermicular regenerându-se — o senzaţie electrică, răspândindu-i în tot organismul mesaje de sănătate.

Soarele se ridicase mult deasupra orizontului, acum, şi contura în auriu linia dreaptă a turnului. În aer plutea un iz amărui de praf, amestecat cu mireasma venind de departe a plantelor spinoase ce reacţionaseră la roua plăpândă a dimineţii. Încet mai întâi, apoi luând viteză, Leto prinse să dea ocol turnului, descriind un cerc larg, în timp ce gândurile i se îndreptau spre Siona.

Lucrul nu mai putea fi amânat. Siona trebuia pusă la încercare. Moneo ştia asta la fel de bine ca Leto. Chiar în ajun, majordomul spusese:

— Doamne, simt că fierbe în ea o violenţă înfricoşătoare.

— Prezintă primele simptome ale dependenţei de adrenalină, răspunsese Leto. E momentul să treacă pe uscat.

— Să treacă pe uscat, Doamne?

— O expresie de demult. Înseamnă că trebuie supusă unei abstinenţe totale. Trebuie să resimtă şocul necesităţii.

— Oh... Pricep.

Măcar o dată, îşi spusese Leto, Moneo *pricepea.* Cândva

fusese nevoit şi el "să treacă pe uscat".

— Tinerii sunt, în general, incapabili să ia decizii radicale, dacă ele nu sunt asociate unei violenţe iminente, cu fluxul ei brusc de adrenalină, explicase Leto.

Moneo rămăsese câteva clipe pe gânduri, amintindu-şi, apoi declarase:

— E un mare risc.

— Asta-i violenţa pe care o percepi la Siona. Până şi unii vârstnici pot adera la ea, însă tinerii, pur şi simplu, o cultivă.

Continuând să se rotească în jurul turnului, în lumina tot mai puternică a zilei şi savurând tot mai mult contactul cu nisipul care devenea din ce în ce mai uscat, Leto reflecta la această conversaţie. Treptat, începu să-şi reducă viteza. Vântul care sufla din spate purta până la nările sale umane exalaţiile oxigenate şi un miros de cremene arsă. Respiră adânc, ridicându-şi la un nou nivel percepţiile amplificate.

Această zi preliminară avea câteva obiective precise. Leto se gândea la întâlnirea ce urma cam în acelaşi fel în care s-ar fi gândit un toreador din vremurile de demult la prima examinare a adversarului sau cornut. Siona era, şi ea, înzestrată cu un anumit gen de coarne, chiar dacă Moneo avea să se asigure că fiica lui nu va aduce arme concrete la această întrevedere. Pentru Leto însă era esenţial să cunoască întocmai fiecare tărie şi fiecare slăbiciune a Sionei. Şi, în măsura în care era cu putinţă, trebuia să creeze în ea cât mai multe puncte vulnerabile. Pentru a fi pregătită cum se cuvine în vederea încercării, muşchii ei psihici trebuiau să fie amorţiţi de câteva banderile bine plasate.

Curând după ora amiezii, cu eul său vermicular îndestulat, Leto se întoarse la turn, urcă iarăşi în car şi, acţionându-i suspensiile, se ridică până în vârful edificiului, unde se afla intrarea ce se deschidea doar la comanda lui. Îşi petrecu tot restul zilei în cuibul de vultur din vârful turnului, cugetând, plănuind.

Bătaia aripilor unui ornitopter veni ca o şoaptă, la lăsarea serii, anunţând sosirea lui Moneo.

Credinciosul Moneo.

Leto dădu o comandă şi o platformă de aterizare alunecă în afară de sub pragul intrării în cuibul de vultur. Coborând lin, cu aripile repliate, topterul se opri în centrul platformei. Siona sări

din aparat şi porni glonţ spre Leto, speriată de golul de dedesubt, împotriva căruia nu exista nici o protecţie. Purta o mantie albă, descheiată, peste o uniformă neagră lipsită de însemne. Aruncă o singură privire înapoi, în clipa în care intră în turn, apoi îşi îndreptă atenţia spre trupul uriaş al lui Leto, care aştepta în carul aflat aproape de mijlocul încăperii.

Topterul decolă şi dispăru în noapte. Leto lăsă platforma extinsă şi intrarea în cuibul de vultur deschisă.

— E un balcon pe partea cealaltă a turnului, spuse el. O să mergem acolo.

— De ce?

Vocea Sionei era de-a dreptul suspicioasă.

— Se pare că-i ceva mai răcoare, răspunse Leto. În orice caz, eu unul simt în obraji o senzaţie de rece în briza de-acolo.

Curiozitatea o împinse pe Siona mai aproape de el. Leto închise intrarea din spatele ei.

— De la balcon, reluă el, spectacolul nopţii e o minune.

— Pentru ce suntem aici?

— Pentru că aici nu avem a ne teme de urechi indiscrete.

Leto răsuci carul şi se deplasă în linişte spre balcon. Lumina redusă a licurigloburilor mascate din cuibul de vultur îi îngădui Sionei să-i desluşească mişcarea. Leto o auzi mergând în spatele lui.

Balconul era un semicerc pe arcul sud-estic al turnului, protejat, până la înălţimea pieptului, de un grilaj cu arabescuri, Siona se apropie de grilaj şi îmbrăţişă cu privirea peisajul.

Leto percepu receptivitatea ei încordată. Fusese adusă aici pentru a i se spune ceva ce numai urechile ei trebuiau să audă. Orice-ar fi fost, avea să asculte până la capăt şi avea să reacţioneze conform propriilor ei motivaţii.

Leto îşi îndreptă ochii spre marginea Sareerului, unde zidul de hotar ridicat de mâna omului apărea ca o linie joasă şi dreaptă, abia vizibilă în lumina Primei Luni care se ridica fa orizont. Vederea lui amplificată desluşi mişcarea îndepărtată a unui convoi venind dinspre Onn, un şir de luminiţe plăpânde de la carele trase de animale ce înaintau încet pe şoseaua de pe zid, în direcţia satului Tabur.

Leto evocă imaginea din memorie a satului cuibărit în mijlocul vegetaţiei ce creştea în umiditatea de la poalele zidului. Fremenii săi de muzeu cultivau acolo curmali, plante furajere şi

chiar zarzavaturi. Nu mai era ca în vremurile de demult, când orice loc populat, chiar şi o amărâtă de depresiune cu câteva plante pipernicite, irigate de o singură cisternă pe care-o alimenta o capcană de vânt, putea să pară o oază luxuriantă în contrast cu întinderile de nisip. Comparat cu vechiul Sietch Tabr, satul Tabur era un paradis, cu apă din abundenţă. Locuitorii săi ştiau că, exact de partea cealaltă a zidului ce hotărnicea Sareerul, Fluviul Idaho îşi purta spre sud apele, ca o panglică lungă şi dreaptă care, acum, va fi fost argintată de razele lunii. Fremenii de muzeu nu puteau să escaladeze faţa aproape verticală dinspre deşert a zidului, dar ştiau că dincolo curgea apa. Ştia şi pământul. Dacă un locuitor al Taburului îşi lipea urechea de sol, pământul vorbea cu sunetul îndepărtat ai cataractelor.

De-a lungul malurilor probabil că zburătăceau acum păsări de noapte, îşi spuse Leto, creaturi care pe o altă lume ar fi trăit la lumina zilei. Dune îşi exercitase asupra lor magia sa evoluţionară şi ele vieţuiau încă la discreţia Sareerului. Leto le văzuse proiectându-şi umbrele fantomatice pe deasupra apei şi, când plonjau ca să bea, provocând unde pe care curentul le ştergea într-o clipă.

Chiar şi de la această distanţă, Leto simţea o anumită putere în acel curs de apă, o forţă ivită de undeva din trecutul lui şi care se depărta de el asemenea curentului care-şi croia drum spre sud, către ţinuturile ogoarelor şi-ale pădurilor. Apa trecea printre coline unduitoare, mărginită de vegetaţia bogată care luase locul întregului deşert al Dunei, cu excepţia acestui ultim tărâm, Sareerul, sanctuar al trecutului.

Leto îşi amintea atacul mugitor al maşinilor ixiene care pricinuiseră peisajului acel curs de apă. Părea să fi trecut atât de puţin timp de atunci, doar vreo trei mii de ani şi ceva...

Siona se foi şi privi peste umăr, spre el, dar Leto rămase tăcut, cu privirea aţintită dincolo de silueta ei. Deasupra orizontului se zărea o palidă luminiscenţă chihlimbarie, reflexia unui oraş pe norii îndepărtaţi. După distanţă şi orientare, Leto ştia că era oraşul Wallport, transplantat în clima mai caldă a sudului, departe de austera sa aşezare aflată odinioară în lumina rece şi oblică a regiunilor septentrionale. Haloul acelui oraş era ca o fereastră către trecutul lui. Îi simţi razele străpungându-i pieptul, pătrunzând prin membrana groasă şi

solzoasă care-i înlocuise pielea umană.

Sunt vulnerabil, gândi.

Şi totuşi, ştia că era stăpânul acestor locuri. Dar planeta îl stăpânea pe el.

Fac parte din ea.

Se hrănea direct din solul ei, respingând numai apa. Gura şi plămânii lui de om nu mai continuau să respire decât pentru a-i susţine rămăşiţele de umanitate... şi a-i permite să vorbească.

Se adresă spatelui Sionei:

— Îmi place să vorbesc şi mi-e groază de ziua când nu voi mai fi în stare să port conversaţii.

Cu destulă reticenţă, Siona se întoarse şi-l privi lung în lumina lunii. Expresia ei reflecta o aversiune mai mult decât evidentă.

— Admit că, pentru numeroşi ochi umani, sunt un monstru, rosti el.

— De ce mă aflu aici?

Direct la subiect! Nu se lăsa abătută. Mai toţi Atreizii fuseseră aşa, îşi spuse el. Era o însuşire pe care spera s-o menţină prin programul genetic care viza linia lor. Făcea dovada unui puternic simţ al identităţii.

— Trebuie să aflu cum a lucrat asupra ta timpul, răspunse el.

— Şi pentru ce trebuie să afli asta?

O urmă de teamă în vocea ei, observă el. *Crede că vreau s-o trag de limbă despre mărunta ei rebeliune şi să aflu numele tovarăşilor care au supravieţuit.*

Văzând că nu primeşte nici un răspuns, Siona întrebă:

— Ai de gând să mă omori aşa cum i-ai omorât pe prietenii mei?

Aşadar a auzit despre evenimentele de la Ambasadă. Şi presupune că ştiu totul despre vechile ei activităţi subversive. Moneo a pus-o în temă, fire-ar el să fie! În fine... poate că şi eu aş fi făcut la fel în locul lui.

— Eşti într-adevăr zeu? întrebă ea. Nu pricep de ce crede taică-meu asta.

Are unele îndoieli, gândi Leto. *Îmi rămâne încă spaţiu de manevră.*

— Definiţiile variază, răspunse el. Pentru Moneo sunt un zeu... şi ăsta e adevărul.

— Cândva ai fost fiinţă umană.

Lui Leto începeau să-i placă salturile intelectului ei. Avea acea curiozitate sigură, de vânător, care era marca distinctivă a Atreizilor.

— Eşti curioasă în legătură cu mine, zise el. La fel stau lucrurile şi în ceea ce mă priveşte. Sunt curios în legătură cu tine.

— Ce te face să crezi că-s curioasă?

— Când erai mică, mă studiai cu cea mai mare atenţie. Văd că tot aşa mă studiezi şi în seara aceasta.

— Ei bine, da. M-am tot întrebat ce va fi însemnând să fii aşa cum eşti tu.

El o examină câteva clipe în tăcere. Lumina lunii îi aşternea umbre sub sprâncene, mascându-i ochii. Leto încercă să-şi imagineze că ochii aceia erau complet albaştri, ca proprii lui ochi, ochii albastru-în-albastru ai dependenţei de mirodenie. Cu această trăsătură imaginară, Siona oferea o curioasă asemănare cu de mult dispăruta lui Ghani. Asemănarea venea din conturul feţei şi amplasamentul ochilor. Fu cât pe ce să-i împărtăşească şi ei acest gând, dar renunţă în ultima clipă.

— Te hrăneşti ca un om? întrebă Siona.

— Multă vreme, după ce am îmbrăcat pielea de păstrăv, explică el, am avut senzaţii de foame. Din când în când, încercam să mănânc. Stomacul meu însă respingea aproape toată mâncarea. Cilii păstrăvilor de nisip se răspândiseră în aproape tot organismul meu uman. Mâncatul a devenit ceva neplăcut. În prezent, nu mai absorb decât substanţe deshidratate, amestecate uneori cu puţină mirodenie.

— Mănânci... mirodenie?

— Uneori.

— Dar nu mai cunoşti deloc foamea, aşa ca un om?

— N-am spus asta.

Ea îl privi lung, aşteptând.

Leto admiră felul în care lăsa întrebări nerostite să lucreze în favoarea ei. Avea o minte ascuţită şi părea să fi învăţat multe în cursul unei existenţe încă scurte.

— Foamea din stomac era o senzaţie atroce, o durere pe care n-o puteam alina, reluă el. Şi atunci începeam să alerg, să gonesc prin deşert ca o creatură ieşită din minţi.

— Să... alergi?

— Picioarele mele erau, pe atunci, mai lungi în raport cu trupul. Mă mişcam cu foarte mare uşurinţă. Dar durerea pro-

vocată de foame nu m-a părăsit niciodată. Cred că mi-e foame de umanitatea mea pierdută.

Observă la ea începutul unei simpatii reticente, iscoditoare.

— Mai simţi încă această... durere?

— Acum, doar mocnit. E unul dintre semnele metamorfozei mele finale. Peste câteva sute de ani mă voi întoarce sub nisip.

O văzu încleştând pumnii lipiţi de coapse.

— De ce? întrebă ea. De ce ai făcut asta?

— Schimbarea nu are doar aspecte dezagreabile. Astăzi, de pildă, am avut o zi foarte plăcută. Sunt chiar bine dispus.

— Există schimbări pe care noi nu le putem observa, zise ea. Sunt sigură că există.

Descleştă pumnii.

— Văzul şi auzul mi-au devenit extrem de ascuţite, spre deosebire de pipăit. Cu excepţia feţei, nu mai am aceleaşi senzaţii tactile ca odinioară. E un lucru căruia îi resimt lipsa.

Din nou, remarcă reacţia pi reticentă de simpatie, dorinţa unei înţelegeri de natură empatică. Siona voia *să ştie!*

— Când trăieşti atâta amar de vreme, rosti ea, cum percepi trecerea timpului? Se accelerează pe măsură ce anii trec?

— Asta-i ceva straniu, Siona. Uneori, timpul goneşte pe lângă mine; alteori, abia se târăşte.

Gradat, în timp ce vorbeau, Leto diminuase luminile indirecte din cuibul de vultur şi, totodată, apropiase tot mai mult carul de Siona. Acum, le stinse cu totul, lăsând iluminatul în seama lunii: Partea anterioară a carului se afla dincolo de mijlocul balconului şi faţa lui Leto la doar vreo doi metri de a Sionei.

— Tata susţine că, pentru tine, timpul trece cu atât mai încet cu cât înaintezi în vârstă, zise ea. Aşa i-ai spus tu?

Îmi testează sinceritatea, gândi el. *Deci, nu-i Dreptvorbi-toare.*

— Totul e relativ, răspunse. Dar, în comparaţie cu simţul uman al timpului, da, aşa este.

— De ce?

— E ceva legat de devenirea mea. ,în cele din urmă, timpul se va opri pentru mine şi voi rămâne încremenit, ca o perlă prinsă în gheaţă. Noile mele corpuri se vor dispersa apoi, fiecare cu o perlă ascunsă în el.

Ea întoarse capul şi, cu privirea aţintită către deşert, spuse:

— Când discutăm aici, aşa, pe întuneric, aproape că uit ce

eşti.

— De-asta am şi ales această oră pentru întrevederea noastră.

— Dar de ce locul ăsta?

— Fiindcă e ultimul loc în care pot să mă simt acasă.

Siona se întoarse şi, rezemându-se cu spatele de grilaj, se uită la el şi spuse:

— Vreau să te văd.

Leto aprinse toate luminile din cuibul de vultur, inclusiv licurigloburile de un alb strălucitor fixate pe marginea de sus a balconului. În acelaşi moment, un panou, transparent, de fabricaţie ixiană, culisă dintr-un locaş aflat în zid şi izolă balconul, înglobând grilajul din spatele Sionei. Ea tresări în clipa în care simţi mişcarea, apoi dădu din cap, ca şi când ar fi înţeles despre ce era vorba. Îşi închipuia că era un blindaj împotriva agresiunilor exterioare. Dar nu era. Panoul nu avea alt scop decât să împiedice pătrunderea insectelor pline de umezeală ale nopţii.

Siona îşi plimbă ochii de la un capăt la altul al corpului lui Leto, zăbovind cu privirea asupra cioturilor ce fuseseră cândva picioarele lui, examinându-i apoi braţele, mâinile şi, în sfârşit, chipul.

— Istoriile publicate cu aprobarea ta ne învaţă că toţi Atreizii se trag din tine şi din sora ta, Ghanima, spuse ea. Istoria Orală le contrazice.

— Istoria Orală are dreptate. Strămoşul vostru a fost Harq al-Ada. Ghani şi cu mine n-am fost căsătoriţi decât de formă. O acţiune necesară pentru consolidarea puterii.

— Ca şi căsătoria cu acesta ixiană?

— Nu. Asta-i cu totul altceva.

— Veţi avea copii?

— Eu n-am avut niciodată posibilitatea să am copii. Am optat pentru metamorfoză înainte de a ajunge la vârsta la care mi-ar fi fost cu putinţă.

— Ai fost copil şi apoi, imediat... (Siona arătă cu mâna)... asta?

— Fără nici o fază intermediară.

— Cum putea şti un copil ce alegere are de făcut?

— Am fost unul dintre cei mai bătrâni copii pe care i-a cunoscut universul. Celălalt a fost Ghani.

— Povestea aceea cu memoriile voastre ancestrale!

— E o poveste adevărată. Suntem cu toţii aici. Istoria Orală nu-i de acord?

Siona se răsuci brusc, cu spatele ţeapăn. O dată în plus, Leto constată că era fascinat de acest gest atât de *uman:* refuz, asociat cu recunoaşterea vulnerabilităţii. După câteva clipe, ea se întoarse şi-i privi ţintă faţa încadrata de capişonul plisat.

— Ai trăsăturile Atreizilor, spuse.

— Le-am moştenit la fel de legitim ca tine.

— Eşti atât de bătrân... cum de n-ai riduri?

— Nimic din ceea ce-i omenesc în mine nu îmbătrâneşte în mod normal.

— Ăsta-i motivul pentru care ai făcut din tine ceea ce ai făcut?

— Longevitatea? Nici pomeneală.

— Nu înţeleg cum poate cineva să facă o asemenea alegere, murmură ea. Apoi, ceva mai tare: Să n-ajungi niciodată să cunoşti dragostea...

— Lasă prostiile! replică el. Nu la dragoste te referi, ci la sex.

Ea înălţă din umeri.

— Crezi că lucrul cel mai important la care am renunţat a fost sexul? Te înşeli. Pierderea cea mai cumplită a fost cu totul alta.

— Care?

Reticenţa cu care pusese întrebarea arăta cât de profund fusese impresionată.

— Nu mai pot să apar în mijlocul contemporanilor mei fără a le atrage atenţia. Nu mai sunt ca voi, dintre voi. Sunt singur. Dragostea, zici? Mulţi mă iubesc, dar fizicul meu ne desparte. Suntem separaţi, Siona, de o prăpastie peste care nici un alt om n-ar cuteza să treacă.

— Nici ixiana ta?

— Ba da, ea ar face-o dac-ar putea, dar nu poate. Nu e o Atreides.

— Vrei să spui că eu... aş putea?

Siona îşi împunse pieptul cu arătătorul.

— Dacă ar mai exista păstrăvi de nisip, da. Din nefericire, toţi sunt, deocamdată, în trupul meu. Însă dacă eu aş muri...

Siona clătină din cap, mută de oroare la acest gând.

— Istoria Orală o spune clar, urmă el. Iar tu crezi în Istoria

Orală.
Ea continuă să clatine încet din cap.
— Nu e nici un secret, reluă Leto: Numai primele momente ale transformării sunt critice. În clipele acelea, conştiinţa ta trebuie să tindă în mod simultan spre interior şi spre exterior, să fie totuna cu infinitul. Ţi-aş putea furniza destul melanj ca să reuşeşti asta. Cu o cantitate suficientă de mirodenie, poţi trece de aceste prime momente cumplite... şi de toate celelalte.
Ea începu să tremure, fără a se putea stăpâni, cu privirea pironită în ochii lui.
— Ştii că spun adevărul, aşa-i?
Siona încuviinţă din cap, inspiră adânc, tremurat, şi întrebă:
— De ce ai făcut-o?
— Alternativa era mult mai oribilă.
— Ce alternativă?
— Cu timpul, poate că vei înţelege. Moneo a înţeles.
— Blestemata aia a ta de Potecă de Aur!
— De ce blestemată? Mai degrabă, sfântă.
— Crezi că-s o tâmpită care nu-i în stare să...
— Cred că eşti lipsită de experienţă, dar înzestrată cu aptitudini cărora nici măcar nu le bănuieşti posibilităţile.
Siona avu trei respiraţii profunde, care-i redară oarecum calmul, apoi spuse:
— Dacă nu te poţi cupla cu ixiana, ce...
— Copilă dragă, de ce persişti în greşeală? Nu-i vorba de sex. Înainte de Hwi, nu puteam să mă *însoţesc.* Nu exista nimeni ca mine. În tot cosmosul, eram unic.
— Iar ea e... ca tine?
— Cu bună ştiinţă. Aşa au făcut-o ixienii.
— Au *făcut-o...*
— Acum nu *fă* pe tâmpita! se răsti Leto. Hwi reprezintă chintesenţa capcanei de zeu. Nici măcar victima nu poate s-o respingă.
— De ce-mi spui toate astea? murmură Siona.
— Ai furat două copii după jurnalele mele, zise el. Ai citit traducerea Ghildei şi cunoşti deja slăbiciunea mea.
— Ştiai?
Leto observă cum redevenise brusc stăpână pe sine, pe puterile ei.
— Fireşte că ştiai, rosti ea, răspunzându-şi singură la

întrebare.

— *A fost* secretul meu, spuse el. Nu-ţi poţi imagina de câte ori am iubit pe câte cineva... pentru a vedea cum dispare încetul cu încetul... aşa cum dispare acum tatăl tău.

— Îl... iubeşti pe tata?

— La fel cum am iubit-o pe mama ta. Uneori, dispariţia se petrece repede; alteori, cu o încetineală chinuitoare. De fiecare dată, sunt zdrobit. Pot să fac pe nepăsătorul şi pot să iau deciziile necesare, chiar decizii care ucid, dar de suferinţă nu scap niciodată. Mult, foarte mult timp — jurnalele pe care le-ai furat o spun cu toată sinceritatea — aceasta a fost singura emoţie pe care am cunoscut-o.

Observă că ochii Sionei erau umezi, dar linia maxilarului ei vădea încă o fermitate agresivă.

— Nimic din toate astea nu-ţi dă dreptul să guvernezi, spuse ea.

Leto surâse în sinea lui. Ajunseseră, în sfârşit, la rădăcinile răzvrătirii Sionei.

Cu ce drept? Unde-i echitatea în domnia mea? Impunând legea mea, cu forţa Păstrăvăreselor mele, ce şansă las aspiraţiilor de progres ale omenirii? Cunosc pe de rost toate clişeele revoluţionare, toate palavrele populiste şi frazele găunoase.

— Şi nu vezi nicăieri contribuţia propriei tale revolte la puterea pe care-o exercit, spuse el.

Tinereţea Sionei îşi revendica încă momentul.

— Eu nu te-am ales niciodată să guvernezi, replică ea.

— Dar îmi consolidezi puterea.

— Cum?

— Opunându-mi-te. Pe cei de felul tău îmi ascut ghearele.

Privirea ei săgetă spre mâinile lui.

— E o figură de stil, zise el.

— Până la urmă, am reuşit totuşi să te ofensez, spuse ea, percepând doar tonul muşcător al cuvintelor sale.

— Nu m-ai ofensat deloc. Suntem rude şi putem discuta pe faţă, ca membri ai aceleiaşi familii. Adevărul este că mie trebuie să-mi fie mai frică de tine, decât ţie de mine.

Siona rămase descumpănită, dar numai o clipă. O văzu înţepenind, mai întâi crezându-i, apoi punându-i la îndoială spusele. Brusc, puse bărbia în piept şi-l privi pe sub sprâncene.

— Cu ce l-aş putea ameninţa eu pe marele Zeu Leto?
— Cu violenţa ta oarbă.
— Vrei să spui că eşti vulnerabil din punct de vedere *fizic?*
— N-am să te mai avertizez încă o dată, Siona. Există o limită până la care accept să mă joc cu vorbele. Şi tu şi ixienii ştiţi că vulnerabili fizic sunt cei pe care-i iubesc. Curând, o va şti tot Imperiul. E genul de informaţie care se răspândeşte repede.
— Şi atunci se vor întreba *cu toţii* ce drept ai să domneşti!
Bucuria răzbătu în glasul Sionei. Constatarea îl făcu pe Leto să simtă deodată o furie greu de înăbuşit. Era un aspect al afectivităţii umane pe care îl detesta. *Bucuria răutăcioasă!* Trebui sa aştepte câteva clipe înainte de a se încumeta să răspundă, şi se hotărî să străpungă apărarea Sionei în punctul slab pe care deja îl detectase.
— Singurătatea mea e cea care îmi dă dreptul să domnesc, Siona. Singurătatea mea este jumătate libertate, jumătate robie. Ea garantează că nu pot fi cumpărat de nici o grupare umană. Robia mea faţă de voi toţi garantează că vă voi apăra interesele prin tot ce stă în puterile mele de domnitor.
— Dar ixienii te-au prins pe picior greşit!
— Deloc. Mi-au oferit un dar care mă face mai tare.
— Te face mai slab!
— Şi asta, admise Leto. Dar forţe puternice continuă să mi se supună.
— Oh, fireşte! făcu ea, dând din cap. Se-nţelege.
— Tu nu înţelegi.
— Atunci, sunt sigură că mă vei lumina tu, rosti ea ironică.
Leto vorbi atât de încet, încât Siona trebui să se aplece spre el pentru a-l auzi.
— Nu există, nicăieri, nici o altă fiinţă care să-mi poată revendica mie ceva — nici să împărtăşesc, nici să fac compromisuri, nici măcar să cedez cât de cât în favoarea vreunui alt guvern. Sunt absolut sigur.
— Nici chiar ixiana aceea nu poate...
— Mi se asemănă într-atât, încât n-ar fi în stare să mă slăbească acţionând astfel.
— Dar când a fost atacată Ambasada Ixiană...
— Stupiditatea mai are încă darul să mă irite.
Ea îl privi îmbufnată.
Leto găsi drăguţă această reacţie inconştientă, în lumina vie

a balconului. Ştia că o pusese pe gânduri. Era sigur că Sionei nu-i trecuse niciodată prin cap că unicitatea ar putea conferi cuiva drepturi.

Cum Siona continua să-l privească tăcută şi bosumflată, spuse:

— În istoria noastră n-a mai existat niciodată o guvernare exact ca a mea. Nu răspund decât faţă de mine însumi şi pretind plată pe măsura sacrificiului meu.

— Sacrificiu! rosti ea batjocoritoare, dar Leto desluşi îndoiala din glasul ei. Toţi despoţii susţin aproape acelaşi lucru. Nu răspunzi decât faţă de tine însuţi!

— Ceea ce înseamnă că răspund de tot ce trăieşte. Veghez asupra voastră la traversarea acestor vremuri.

— Ce vremuri?

— Vremurile care ar fi putut să fie şi-apoi nimic.

O văzu şovăind, nehotărâtă. Siona nu se încredea în *instinctele* ei, în aptitudinile ei de predicţie sporadice. Din când în când avea câte o inspiraţie de moment, ca atunci când îi furase jurnalele, dar motivaţiile inspiraţiei se pierdeau în revelaţia care urma.

— Tata spune că poţi fi foarte spinos în materie de vorbe, rosti ea.

— O fi ştiind el ce spune. Dar există o formă de cunoaştere pe care nu poţi s-o dobândeşti decât prin participare. N-ai cum s-o obţii stând pe margine, privind şi comentând.

— Ăsta-i genul de vorbe la care se referea tata, observă Siona.

— Ai dreptate, admise Leto. Nu-i ceva logic. Dar e o lumină, un ochi care poate să vadă, dar nu se vede pe el însuşi.

— M-am săturat de vorbe, declară ea.

— Şi eu, zise el.

Şi gândi: *Am văzut destul, am făcut destul. Îndoielile ei au cale liberă. Cât de vulnerabili sunt, cu toţii, în ignoranţa lor!*

— Nu m-ai convins de nimic, spuse ea.

— Nu ăsta a fost scopul acestei întrevederi.

— Care a fost scopul?

— Să aflu dacă eşti pregătită pentru încercare.

— Pentru încercare...

Siona îşi înclină uşor capul spre dreapta şi-l privi lung.

— Nu fă pe neştiutoarea, zise el. Moneo te-a pus la curent.

Iar eu îţi spun că eşti pregătită!
Ea încercă să înghită, apoi:
— Dar ce...
— L-am chemat pe Moneo să te conducă înapoi la Citadelă. La următoarea noastră întâlnire, vom afla cu adevărat din ce aluat eşti făcută.

Cunoaşteţi mitul Marelui Stoc de Mirodenie? Da, am auzit şi eu povestea. Mi-a relatat-o un majordom, într-o zi, ca să mă distreze. Se zice că ar exista un stoc de melanj, o rezervă imensă, cât un munte. Comoara aceasta ar fi îngropată în adâncurile unei planete îndepărtate, care însă nu e Arrakisul, nu-i Dune. Mirodenia ar fi fost ascunsă acolo cu foarte mult timp în urmă, încă dinainte de Primul Imperiu şi de Ghilda Spaţială. Se zice că Paul Muad'Dib s-ar fi dus pe planeta aceea, unde, ţinut în viaţă de uriaşa rezervă, ar mai fi trăind încă, aşteptând. Majordomul n-a înţeles de ce m-a tulburat această poveste.

Jurnalele Furate

IDAHO TREMURA DE FURIE în timp ce străbătea cu paşi mari coridoarele de plastuc plumburiu ce duceau spre apartamentele sale din Citadelă. Când trecea prin faţa posturilor de gardă, Păstrăvăresele luau poziţie de drepţi, dar el nu le dădea nici o atenţie. Ştia că le tulbura. Starea de spirit a Comandantului n-avea cum să treacă neobservată. Dar asta nu-l făcea să-şi încetinească mersul năvalnic. Călcătura apăsată a cizmelor sale se răsfrângea în ecouri de-a lungul pereţilor.
Mai avea încă în gură gustul mesei de prânz, preparatul ciudat de familiar, ce se mânca, după moda Atreides, cu beţigaşe: o ruladă de pseudocarne picantă, cu o garnitură de cereale asezonate cu plante aromate, totul stropit cu un pahar

mare de cidrit.

Moneo îl găsise la popota Păstrăvăreselor, şezând singur la o masă retrasă, cu un plan de operaţii proptit lângă farfuria din care mânca.

Fără a fi invitat, majordomul se aşezase în faţa lui şi dăduse deoparte documentul.

— Am un mesaj din partea Împăratului-Zeu, anunţase el.

Tonul distant şi măsurat îl prevenise pe Idaho că nu era vorba de o întâlnire întâmplătoare. Nu fu singurul care-şi dădu seama. O tăcere subită se aşternu, mai întâi la mesele din apropiere apoi în toată sala.

Idaho lăsă jos beţigaşele.

— Da?

— Am să-ţi repet cuvintele Împăratului-Zeu, spuse Moneo. "Spre ghinionul meu, Duncan Idaho s-a îndrăgostit de Hwi Noree. Neşansa aceasta nu trebuie să continue".

Idaho strânse mânios din buze, dar rămase tăcut.

— Nerozia asta ne pune în pericol pe toţi, reluă Moneo. Hwi Noree este logodnica Împăratului-Zeu.

Idaho încercă să-şi stăpânească furia, însă cuvintele îl trădară:

— Nu se poate căsători cu ea!

— De ce?

— Ce joc joacă Leto, Moneo?

— Sunt doar un simplu mesager, cu un singur mesaj, răspunse majordomul.

Glasul lui Idaho deveni grav şi ameninţător:

— Dar dumitale ţi se destăinuie.

— Împăratul-Zeu are toată înţelegerea faţă de dumneata, minţi Moneo.

— Toată înţelegerea!

Idaho strigase cuvintele, creând o nouă dimensiune în tăcerea din sala de mese.

— Noree este o femeie deosebit de atrăgătoare, desigur, spuse Moneo. Dar nu-i pentru dumneata.

— Împăratul-Zeu s-a pronunţat, rosti zeflemitor Idaho, şi verdictul e fără drept de apel.

— Văd că ai înţeles mesajul, zise Moneo.

Idaho dădu să se ridice de la masă.

— Unde pleci? întrebă Moneo.

— Mă duc să pun la punct treaba asta cu el, chiar acum!

— Ar fi curată sinucidere, zise Moneo.

Idaho îl fulgeră cu privirea, conştient dintr-o dată de tăcerea din jur, de faptul că toate Păstrăvăresele ascultau încordate. O expresie pe care Muad'Dib ar fi recunoscut-o numaidecât se aşternu pe chipul lui. Muad'Dib îi zicea: *"epatarea galeriei diavolului".*

— Ştii ce obişnuiau să spună primii duci Atreides? întrebă el pe un ton provocator, de batjocură.

— Are vreo legătură?

— Spuneau că omul îşi pierde orice libertate în clipa în care ridică ochii la un monarh absolut.

Înţepenit de spaimă, Moneo se aplecă spre Idaho. Buzele abia i se mişcară şi glasul lui şopti aproape imperceptibil:

— Nu mai rosti asemenea lucruri.

— De ce? Fiindcă o să mă toarne vreuna dintre femeile astea?

Moneo clătină din cap, stupefiat.

— Eşti mai nechibzuit decât toţi ceilalţi.

— Zău?

— Te rog! Atitudinea asta este extrem de periculoasă.

Idaho sesiză foiala nervoasă care făcu ocolul sălii:

— Tot ce-ar putea să facă este să ne omoare, spuse el.

Moneo şopti printre dinţi:

— Smintitule! La cea mai mică provocare, Viermele poate să-l domine!

— Viermele, zici? rosti Idaho cu voce mai puternică decât era necesar.

— Trebuie să ai încredere în El, zise Moneo.

Idaho privi ostentativ la stânga şi la dreapta.

— Da, făcu el, cred că te-a auzit toată lumea.

— În fiinţa lui sunt reunite miliarde şi miliarde de oameni, rosti netulburat Moneo.

— Am mai auzit asta.

— El este Zeu iar noi suntem muritori.

— Şi cum de poate un zeu să facă atâta rău?

Moneo îşi împinse brusc scaunul în spate şi se ridică în picioare.

— Treaba dumitale! strigă el. Eu, unul, mă spăl pe mâini în ceea ce te priveşte!

Se răsuci şi părăsi în trombă încăperea.

Idaho făcu ochii roată. Toate feţele Păstrăvăreselor erau îndreptate spre el.

— Moneo nu cutează să judece, eu însă da, rosti el.

Spre surprinderea lui, observă câteva zâmbete crispate. Apoi femeile se reîntoarseră la farfuriile lor.

În timp ce parcurgea coridoarele Citadelei, Idaho îşi rememoră scena, încercând să înţeleagă ciudăţeniile din purtarea lui Moneo. Teroarea evidentă de care era stăpânit majordomul părea a merge cu mult mai departe de teama de moarte... cu foarte mult mai departe.

Viermele poate să-l domine.

Idaho avea senzaţia că aceste cuvinte îi scăpaseră fără voie lui Moneo. Ce puteau să însemne?

Mai nechibzuit decât toţi ceilalţi.

Îl irita să se ştie mereu comparat cu el-însusi-ca-necunoscut. Cât de "chibzuiţi" fuseseră *ceilalţi?*

Ajuns în faţa uşii de la apartamentele sale, apropie mâna de zăvorul de palmă şi, un moment, şovăi. Se simţea în situaţia unui animal urmărit, care se refugiază în bârlogul său. Cu siguranţă că gărzile de la popotă îi vor fi raportat deja lui Leto altercaţia la care asistaseră. Ce-avea să facă Împăratul-*Zeu?* Îşi apăsă palma pe suprafaţa de contact. Uşa se deschise. Idaho pătrunse în vestibul, reînchise uşa şi rămase cu privirea la ea.

O să-şi trimită Păstrăvăresele după mine?

Privi în jur. Vestibulul avea aspectul obişnuit — rafturile pentru haine şi încălţăminte, oglinda înaltă, dulapul pentru arme. Zăbovi cu privirea asupra uşii închise a dulapului. Nici una dintre armele aflate îndărătul acelei uşi n-ar fi putut constitui o ameninţare reală pentru Împăratul-Zeu. În dulap nu se afla nici măcar un laser... deşi, după cum se spunea, nici laserele nu-l puteau vătăma pe *vierme.*

Ştie că îl voi înfrunta.

Oftă şi se întoarse spre pasajul arcuit care ducea în apartament. Moneo înlocuise mobilierul romantic cu piese mai masive şi mai sobre, dintre care unele de origine fremenă, obţinute din depozitele fremenilor de muzeu.

Fremeni de muzeu!

Idaho schiţă gestul unui scuipat dispreţuitor şi trecu prin pasaj, în camera de zi. Abia făcu doi paşi în odaie şi se opri

brusc, uluit. În lumina blândă ce pătrundea prin ferestrele dinspre nord, dădu cu ochii de Hwi Noree, aşezată pe divanul-hamac. Purta o robă albastră, cu ape, care-o drapa evidenţiindu-i formele trupului. Ridică ochii spre el în clipa în care intră.

— Slavă zeilor, eşti nevătămat! rosti ea.

Idaho răsuci capul spre uşa de la intrare, închisă cu zăvorul de palmă. Apoi întoarse privirea la Hwi, nedumerit. Doar câteva gărzi alese pe sprânceană ştiau să deschidă uşa aceea.

Hwi răspunse privirii lui cu un zâmbet.

— Zăvoarele acestea au fost fabricate pe Ix.

Pe Idaho îl năpădi deodată teama pentru ea.

— Ce cauţi aici?

— Trebuie să vorbim.

— Despre ce?

— Duncan... Hwi scutură din cap. Despre noi.

— Ţi-au dat un avertisment.

— Mi s-a recomandat să te resping.

— Moneo te-a trimis!

— Două Păstrăvărese care au auzit ce-aţi vorbit la popotă. Ele m-au adus aici. Părerea lor este că te expui unui mare pericol.

— Pentru asta ai venit?

Ea se ridică în picioare — o mişcare graţioasă care-i aminti dintr-o dată lui Idaho de bunica lui Leto, Jessica. Acelaşi control desăvârşit al muşchilor, aceleaşi mişcări fluide, armonioase. Un gând îi fulgeră brusc prin minte.

— Eşti Bene Gesserit! exclamă el.

— Nu! Am beneficiat de învăţăturile lor, dar nu-s Bene Gesserit.

Suspiciunile înceţoşară cugetul lui Idaho. Ce loialităţi funcţionau, de fapt, în Imperiul lui Leto? Ce putea şti un ghola despre toate astea?

Câte schimbări vor fi intervenit de când am trăit eu...

— Presupun că nu eşti decât o ixiană ca oricare alta, rosti el.

— Te rog, nu mă lua peste picior, Duncan.

— Ce eşti, de fapt?

— Sunt viitoarea mireasă a Împăratului-Zeu.

— Pe care-l vei sluji cu devotament!

— Întocmai.

— Atunci, n-avem despre ce să vorbim.

— Decât despre ceea ce e între noi doi.
Idaho îşi drese glasul.
— Adică?
— Această atracţie. Hwi ridică mâna în clipa în care el dădu să vorbească. Această dorinţă de a mă arunca în braţele tale, de a găsi dragostea şi protecţia pe care ştiu că mi le-ai putea oferi. Dorinţa pe care o simţi şi tu.
Idaho păru să înţepenească.
— Împăratul-Zeu ne-o interzice!
— Dar eu mă aflu aici, rosti ea.
Făcu doi paşi spre el, cu roba unduindu-i-se pe trup.
— Hwi... murmură el, chinuindu-se să înghită. Ar fi mai bine să pleci.
— Mai prudent, poate, dar nu mai bine.
— Dacă află că ai venit aici...
— N-aş putea să te părăsesc aşa, nu-mi stă în fire. Din nou, ridică mâna pentru a-l împiedica să vorbească. Am fost concepută şi educată doar într-un singur scop.
Cuvintele ei îl umplură pe Idaho de o circumspecţie glacială.
— Ce scop?
— Să-l seduc pe Împăratul-Zeu. Oh, şi-a dat seama numai-decât. Dar n-ar vrea cu nici un chip să fiu altfel.
— Nici eu.
Ea se apropie la mai puţin de un pas. Idaho se simţi învăluit de răsuflarea ei caldă şi parfumată.
— Le-am reuşit prea bine, rosti ea. Am fost făcută pentru a plăcea unui Atreides. Leto spune că Duncanul său este mai Atreides decât mulţi dintre cei născuţi cu acest nume.
— *Leto?*
— Cum altfel i-aş putea spune celui cu care mă voi căsători?
Rostind aceste cuvinte, Hwi se aplecă spre Idaho. Ca un magnet care-şi găseşte punctul de atracţie, gesturile lor se armonizară. Hwi îşi lipi obrazul de pieptul lui, îi înlănţui cu braţele spatele puternic. Idaho îşi îngropă bărbia în părul ei, lăsând parfumul să-i îmbete simţurile.
— Ceea ce facem e adevărată nebunie, murmură el.
— Da...
Idaho îi ridică bărbia şi-o sărută.
Ea se lipi toată de el.
Nici unul dintre ei nu se îndoia de ceea ce avea să urmeze.

Hwi nu se împotrivi când el o ridică în braţe şi o duse în dormitor. Idaho nu vorbi decât o singură dată.

— Nu eşti virgină.

— Nici tu, dragoste.

— Dragoste, şopti el. Dragoste, dragoste, dragoste...

— Da... da!

În liniştea de după actul sexual, Hwi îşi puse mâinile sub cap şi se întinse pe patul răvăşit. Idaho aşezat, cu spatele la ea, privind spre fereastră.

— Cine au fost ceilalţi amanţi ai tăi? întrebă el.

Hwi se ridică într-un cot.

— N-am avut alţi amanţi.

— Dar...

El se întoarse, privind-o.

— În adolescenţă, rosti ea, am cunoscut un băiat. Un băiat care avea foarte mult nevoie de mine. (Zâmbi). După aceea, mi-a fost foarte ruşine. Cât de naivă eram! Îmi spuneam că înşelasem aşteptările celor ce-mi acordaseră încrederea lor. Dar, când au aflat, s-au arătat încântaţi. De fapt, cred că fusese vorba de-o încercare.

Idaho se încruntă.

— Şi acum a fost la fel? Ai făcut-o pentru că aveam nevoie de tine?

— Nu, Duncan. (Chipul ei deveni dintr-o dată grav.) Am împărtăşit amândoi plăcerea pentru că asta înseamnă dragostea.

— Dragostea! repetă Idaho şi în tonul lui răzbătu o notă de amărăciune.

— Unchiul meu, Malky, obişnuia să spună că dragostea-i o afacere proastă, fiindcă nu oferă nici o garanţie.

— Unchiul tău era un om înţelept.

— Era un prost! Dragostea n-are nevoie de garanţii.

Un surâs făcu să tresară colţurile gurii lui Idaho.

— Ştii că-i vorba de dragoste, reluă Hwi întorcându-i surâsul, când doreşti să oferi plăcere şi fericire, fără să-ţi pese de consecinţe.

El încuviinţă cu o mişcare a capului.

— Mă gândesc doar la pericolul care te pândeşte.

— Suntem ceea ce suntem, rosti ea.

— Ce-o să facem?

— Vom preţui ceea ce am făcut astăzi pentru tot restul zilelor noastre.
— Cuvintele tale par atât de... irevocabile.
— Chiar sunt.
— Dar ne vom vedea în fiecare...
— Ca astăzi, niciodată.
— Hwi!
Idaho se aruncă pe pat şi-şi îngropă faţa în pieptul ei. Ea îi mângâie părul. Cu buzele lipite de sânul ei, el murmură:
— Şi dacă te-am...
— Sst! Dacă un copil trebuie să se nască, se va naşte.
Idaho înălţă capul şi o privi în ochi.
— Dar atunci el va şti!
— Va şti, oricum.
— Crezi că ştie, într-adevăr, totul?
— Nu totul, dar asta va şti.
— Cum?
— O să-i spun eu.
Idaho se smulse de lângă ea şi se retrase pe marginea patului. Pe chipul său, mânia se lupta cu perplexitatea.
— Trebuie, zise ea.
— Dacă se va întoarce împotriva ta... Hwi, circulă tot felul de poveşti. S-ar putea să te expui unui pericol cumplit!
— Nu. Am şi eu nevoile mele. El ştie. Nu ne va face nici un rău.
— Dar va...
— Nu va face nimic care-ar putea să mă distrugă *pe mine.* O să-şi dea seama că, dacă se va atinge de tine, asta mă va distruge.
— Cum eşti în stare să te căsătoreşti cu el, Hwi?
— Dragul meu Duncan, n-ai văzut că are nevoie de mine şi mai mult decât ai tu nevoie?
— Dar el nu poate... vreau să spun, n-aveţi cum să...
— Plăcerea pe care ne-o putem da unul altuia, tu şi cu mine, n-o voi cunoaşte cu Leto. Pentru el este imposibil. Mi-a mărturisit-o.
— Atunci, de ce să nu... Dacă te iubeşte...
— Are planuri şi nevoi mai vaste. (Se întinse şi luă mâna dreaptă a lui Idaho în ambele ei mâini.) Am ştiut asta încă de când am început să studiez despre el. Nevoi mai vaste decât ale

oricăruia dintre noi.

— Ce planuri? Ce nevoi?

— Întreabă-l.

— Tu le cunoşti?

— Da.

— Vrei să spui că dai crezare poveştilor despre...

— Există în el sinceritate şi bunătate. O ştiu după propriile mele reacţii. Stăpânii mei ixieni m-au conceput, cred, ca pe un reactiv, care însă dezvăluie mai mult decât ar fi vrut ei să ştiu.

— Vasăzică îl crezi! rosti acuzator Idaho, încercând să-şi elibereze mâna.

— Dacă te vei duce la el, Duncan, şi...

— Nu mă va mai vedea niciodată!

— Ba da.

Ea îi trase mâna spre buze şi-i sărută degetele.

— Sunt ostatic, rosti el. Aţi reuşit să mă înspăimântaţi... amândoi...

— N-am crezut niciodată că e uşor să-l slujeşti pe Zeu, spuse ea. Dar nu mi-am închipuit ca ar putea fi atât de greu.

Memoria are pentru mine o semnificaţie curioasă, o semnificaţie pe care sperasem c-ar putea s-o împărtăşească şi alţii. Am fost întotdeauna uimit de felul în care oamenii se feresc de amintirile lor ancestrale, refugiindu-se îndărătul unei baricade de mituri. Oh, nu mă aştept din partea lor să caute acea teribilă promiscuitate pe care sunt silit s-o trăiesc eu în fiecare clipă a vieţii mele. Înţeleg foarte bine că nu vor să se scufunde într-o mlaştină de amănunte ancestrale neînsemnate: Da, le spun eu, aveţi dreptate să vă temeţi ca acele clipe de viaţă care vă aparţin să nu fie acaparate de altele: Şi totuşi, semnificaţia se află tocmai în aceste amintiri. Ducem înainte, ca pe un

val viu, întreaga noastră ascendenţă, toate speranţele, bucuriile şi supărările, toate durerile şi extazurile trecutului nostru. Nimic din conţinutul acestor amintiri nu rămâne complet lipsit de semnificaţie sau influenţă, atâta timp cât undeva mai există o omenire. Pretutindeni în jurul nostru se află acest infinit sclipitor, această Potecă de Aur a veşniciei, *căreia putem să-i facem în permanenţă modestul, dar însufleţitul nostru jurământ de credinţă.*

Jurnale Furate

— TE-AM CHEMAT, Moneo, din cauza celor raportate de gărzile mele.

Se aflau în semiobscuritatea criptei unde, îşi aminti lui însuşi Moneo, se luaseră unele dintre cele mai crunte decizii ale Împăratului-Zeu. Moneo primise, şi el, rapoarte. Aşteptase toată după-amiaza convocarea lui Leto şi, când îi parvenise, curând după ora cinei, vreme de-o clipă fusese năpădit de teroare.

— E vorba de… de Duncan, Doamne?

— Bineînţeles că-i vorba de Duncan!

— Mi s-a spus, Doamne, că… purtarea lui…

— Faza critică, Moneo?

Majordomul lăsă capul în jos.

— Cum crezi Tu, Doamne...

— În cât timp ar putea tleilaxu să ne furnizeze altul?

— Doamne, tleilaxu spun c-au avut probleme. S-ar putea să dureze încă doi ani.

— Ştii ce mi-au raportat gărzile, Moneo?

Majordomul îşi ţinu răsuflarea. Dacă Împăratul-Zeu aflase de ultima... Nu! Afrontul le îngrozise până şi pe Păstrăvărese. Dacă n-ar fi fost vorba de-un Duncan, femeile ar fi luat singure iniţiativa eliminării fizice.

— Ascult, Moneo.

— Mi s-a spus, Doamne, că a convocat mai multe recrute pentru a le interoga asupra originii lor. Pe ce lumi s-au născut, cine le sunt părinţii, cum şi-au petrecut copilăria…

— Şi răspunsurile nu i-au plăcut.

— Le-a speriat, Doamne. A insistat prea mult.

— Ca şi când repetiţia ar putea da la iveală adevărul, ştiu.

Moneo îşi îngădui să spere că la asta se reduceau toate preocupările Împăratului-Zeu.

— De ce fac toţi Duncanii asta, Doamne?

— A fost condiţionarea lor iniţială, condiţionarea Atreides.

— Dar cu ce se deosebeşte de...

— Atreizii trăiau în slujba celor pe care-i guvernau. Măsura guvernării lor se regăsea în viaţa supuşilor lor. Iată de ce Duncanii vor să ştie întotdeauna cum trăiesc oamenii.

— A petrecut o noapte într-un sat, Doamne. A vizitat câteva orăşele. A văzut...

— Totul constă în modul de interpretare a rezultatelor, Moneo. O dovadă nu înseamnă nimic dacă nu-i judecată.

— Am observat că judecă, Doamne.

— Asta facem cu toţii, dar Duncanii sunt înclinaţi să creadă că acest univers este ostatic voinţei mele. Şi ei ştiu că nu se poate face rău în numele binelui.

— Spune el că Tu faci...

— Spun *eu,* spun toţi Atreizii din mine. Acest univers n-o îngăduie. Nimic din ceea ce vrei să duci la îndeplinire nu poate să dăinuie dacă...

— Dar, Doamne. Tu nu faci nimic rău!

— Sărmane Moneo. Nu eşti în stare să înţelegi că am creat un vector de nedreptate.

Lui Moneo îi pieri dintr-o dată glasul. Îşi dădu seama că se lăsase distras de o aparentă îmblânzire a Împăratului-Zeu. Acum însă percepea schimbările ce aveau loc în giganticul corp. Iar la această distanţă... Privi pe furiş, împrejurul lui, cripta în care dormeau atâţia morţi şi în care atâţia vii sfârşiseră în mod tragic.

E rândul meu?

Leto reluă pe un ton meditativ:

— Nu poţi realiza nimic luând ostatici. Aceasta-i o formă de înrobire. Un gen de om nu-şi poate însuşi un alt gen de om. Universul acesta n-o permite.

Cuvintele adăstară, fierbând molcom în conştiinţa lui Moneo, contrastând înspăimântător cu clocotul transformării pe care-o simţea petrecându-se în trupul Domnului.

Va ieşi viermele!

Din nou, Moneo aruncă priviri piezişe prin criptă. Era mai rău aici decât în cuibul de vultur! Nu exista nici un adăpost în apropiere.

— Ei bine, Moneo, n-ai de făcut nici un comentariu? întrebă Leto.

Majordomul abia cuteză să murmure:

— Cuvintele Domnului mă luminează.

— Te luminează? Nu pari deloc luminat!

Moneo, pradă deznădejdii, bolborosi:

— Dar îl slujesc pe Domnul!

— Adică te afli în serviciul lui Dumnezeu?

— Da, Doamne.

— Cine-a creat religia ta, Moneo?

— Tu, Doamne.

— E un răspuns cuminte.

— Mulţumesc, Doamne.

— Nu-mi mulţumi! Spune-mi ce anume perpetuează instituţiile religioase!

Moneo se dădu îndărăt patru paşi.

— Rămâi pe loc! porunci Leto.

Tremurând din tot trupul, Moneo clătină mut din cap. Până la urmă, venise şi întrebarea fără răspuns. Imposibilitatea de a răspunde avea să-i grăbească moartea. O aşteptă, cu capul plecat.

— Atunci, am să-ţi spun eu, biet slujitor, zise Leto.

Moneo avu o licărire de speranţă. Ridică încet ochii spre chipul Împăratului-Zeu, observă că privirea acestuia nu devenise sticloasă., că mâinile nu tremurau. Poate că Viermele n-avea să se ivească.

— Instituţiile religioase perpetuează o relaţie mortală de tipul stăpân/servitor, spuse Leto. Ele creează o arenă care-i atrage pe oamenii orgolioşi însetaţi de putere, cu toate prejudecăţile lor mioape!

Moneo nu fi în stare decât să încuviinţeze din cap. Tremurau uşor mâinile Împăratului-Zeu? Se retrăsese un pic faţa lui înfricoşătoare în pliurile cenuşii ale capişonului?

— Revelaţia secretă a infamiei, iată ce caută toţi Duncanii, continuă Leto. Duncanii simt prea multă compasiune pentru fraţii lor şi stabilesc limite prea înguste pentru fraternitate.

Moneo studiase destule înregistrări holo ale vechilor viermi

de nisip de pe Dune, cu gurile lor imense, pline de dinţi cu formă de cristai, în jurul unui foc de jeratic. Observă intumescenţa inelelor în formare pe toată lungimea uriaşului corp cilindric. Erau mai proeminente decât de obicei? Avea să se deschidă o altă gură sub faţa încadrată de pliuiri?

— În adâncul inimii lor, zise Leto, Duncanii ştiu că am ignorat cu bună ştiinţă avertismentul lui Mahomed şi-al lui Moise. O ştii şi tu, Moneo!

Era o acuzaţie. Moneo dădu să încuviinţeze, dar, în ultimul moment, capul i se mişcă de la stânga la dreapta. Se întrebă dacă putea îndrăzni să facă o nouă încercare de retragere. Ştia din experienţă că predicile pe acest ton nu continuau multă vreme fără apariţia Viermelui.

— Şi care-i acest avertisment? întrebă Leto, cu o notă de indiferenţă batjocoritoare.

Moneo îşi îngădui să schiţeze o ridicare din umeri.

Brusc, vocea lui Leto făcu să răsune întreaga criptă — o voce impunătoare, de bariton, venind din adâncul veacurilor:

— Sunteţi slujitorii lui *Dumnezeu,* nu slujitorii altor slujitori!

Moneo, frângându-şi mâinile, strigă:

— Sunt *slujitorul tău,* Doamne!

— Moneo, Moneo, rosti Leto cu voce gravă şi răsunătoare, un milion de rele nu pot da naştere nici unui bine. Binele se recunoaşte prin aceea că dăinuie.

Moneo nu mai era în stare decât să asculte înfricoşat, tremurând.

— Voisem ca Hwi să se împerecheze cu *tine,* Moneo, spuse Leto. Acum, e prea târziu.

Cuvintele avură nevoie de câteva clipe pentru a pătrunde în conştiinţa lui Moneo. Majordomul avea impresia că sensul lor se situa în afara oricărui context familiar. *Hwi? Cine era Hwi? Ah, da... viitoarea mireasă ixiană a Împăratului-Zeu. Să se împerecheze... cu mine?*

Moneo scutură buimac capul.

Leto rosti cu nesfârşită mâhnire:

— Vei pieri şi tu. Se va aşterne praful uitării peste tot ce ai făcut vreodată?

Fără cel mai mic avertisment, chiar în timp ce Leto vorbea, corpul său zvâcni brusc, aruncându-se din car. Rapiditatea, violenţa monstruoasă a mişcării îl proiectară la câţiva centimetri

de Moneo, care scoase un urlet şi o rupse la fugă de-a curmezişul criptei.

— Moneo!

Majordomul încremeni în uşa ascensorului.

— Încercarea, Moneo! Mâine o voi supune la încercare pe Siona!

Înţelegerea a ceea ce sunt eu apare în percepţia atemporală, care nu acumulează, dar nici nu înlătură, care nu stimulează, dar nici nu înşală. Creez un câmp fără identitate sau centru, un câmp unde chiar şi moartea devine pură analogie. Nu aspir la vreun rezultat. Îngădui doar existenţa acestui câmp, care nu are nici obiective, nici dorinţe, nici talente, nici măcar viziuni ale vreunor realizări. În interiorul acestui câmp, percepţia primară, omniprezentă, e totul. Este lumina ce se revarsă prin ferestrele universului meu.

Jurnalele Furate

SOARELE ÎNCEPUSE SĂ URCE şi arunca asupra dunelor lumina sa orbitoare. Leto simţea nisipul de sub el ca pe o mângâiere uşoară. Doar urechile sale umane, care auzeau scrâşnitul abraziv al corpului său masiv, dezminţea această impresie. Era o contradicţie senzorială cu care însă se împăcase de mult.

O auzi pe Siona mergând în spatele lui, cu paşi uşori, apoi făcând să curgă pârâiaşe mărunte de nisip în timp ce urca panta dunei pentru a ajunge la acelaşi nivel cu el, pe creastă.

Cu cât mai mult dăinui, cu atât devin mai vulnerabil, gândi el.

Era un gând care-i venea adesea în ultima vreme, când ieşea în deşert. Ridică ochii. Cerul era lipsit de nori iar albastrul său avea o densitate pe care n-o avusese niciodată în zilele de

demult ale Dunei.
Ce era un deşert fără un cer cu totul lipsit de nori? Păcat că albastrul său nu avea tenta argintie din epoca Dunei.
Sateliţi de fabricaţie ixiană controlau acest cer, deşi nu întotdeauna la nivelul de perfecţiune pe care şi l-ar fi dorit Leto. O asemenea perfecţiune era un vis de maşină pe care-l compromitea gestiunea umană. Sateliţii deţineau totuşi suficientă putere spre a-i oferi această dimineaţă de tihnă a deşertului. Leto trase adânc aer în plămânii săi umani şi ascultă. Siona se oprise. Desigur, admira priveliştea.
Leto îşi folosi imaginaţia ca un iluzionist, făcând să apară tot ce concurase la stabilirea condiţiilor materiale ale acestei clipe. *Simţi* sateliţii. Instrumente perfect acordate, interpretând muzica pentru baletul maselor de aer calde şi reci, al curenţilor verticali şi orizontali ce trebuiau supravegheaţi şi ajustaţi în permanenţă. Îşi aminti, uşor amuzat, de ixienii care crezuseră că avea de gând să utilizeze aceste superbe maşini pentru a impune o nouă formă de despotism hidraulic — privându-i de apă pe cei ce-şi sfidau domnitorul sau abătând asupra lor furtuni cumplite. Cat de surprinşi fuseseră să constate că se înşelaseră!
Controlul meu se exercită sub forme mult mai subtile.
Încet, lin, se repuse în mişcare, alunecând pe suprafaţa nisipului, coborând panta dunei, fără a se întoarce pentru a arunca o ultimă privire spre acul subţire al turnului său, ştiind că acesta avea să dispară acum în vălul fierbinte al arşiţei.
Siona îl urmă, ca şi înainte, cu o docilitate ce nu-i stătea în fire. Îndoiala îşi făcuse treaba. Siona citise jurnalele furate. Ascultase avertismentele şi poveţele tatălui ei. În momentul acesta, nu mai ştia ce să creadă.
— În ce constă încercarea asta? îl întrebase ea pe Moneo. Ce-o să-mi facă?
— Încercarea nu-i niciodată aceeaşi.
— Cum a procedat cu tine?
— Cu tine nu va mai proceda la fel. N-aş face altceva decât să te zăpăcesc dacă ţi-aş relata experienţa mea.
Leto îi spionase în timp ce Moneo îşi pregătea fiica, ajutând-o să îmbrace un autentic distrai fremen şi o mantie neagră, având apoi grijă să regleze cum trebuie pompele de călcâi ale distraiului. Moneo nu uitase nimic.
În vreme ce-i ajusta ghetele de deşert, Moneo înălţase ochii

spre Siona şi zisese.

— Viermele va ieşi la iveală. Asta e tot ce pot să-ţi spun. Trebuie să găseşti o cale pentru a continua să trăieşti în prezenţa Viermelui.

Ridicându-se apoi în picioare, îi explicase fiicei sale funcţionarea distraiului, modul în care costumul recicla umiditatea corpului. O învăţase cum să bea dintr-un acvatub al unui buzunar colector şi cum să reetanşeze apoi tubul.

— Vei fi singură cu el, în inima deşertului, adăugase el. Shai-Hulud nu e niciodată departe când traversezi nisipurile.

— Şi dacă refuz să mă duc? întrebase Siona.

— Te vei duce, dar nu se ştie dacă te vei întoarce.

Conversaţia aceasta avusese loc în sala de la parterul

Citadelei celei Mici, în vreme ce Leto aştepta sus, în cuibul de vultur. De îndată ce văzuse că Siona era gata, coborâse, în crepusculul dimineţii, la baza turnului, folosind suspensiile carului. Vehiculul intrase în încăperea de la parter după ce ieşiseră Moneo şi Siona. În timp ce majodromul urca în topterul său şi decola fără zăbavă în fâlfâit de aripi, Leto îi ceruse Sionei să se încredinţeze de zăvorârea etanşă a intrării în sala de la parter, apoi ridicase ochii spre înălţimile de neînchipuit ale turnului.

— Singura ieşire, acum, este traversarea Sareerului, spusese.

Şi începuse să se depărteze de turn, fără a-i porunci să-l urmeze, bizuindu-se pe bunul ei simţ, pe curiozitatea şi îndoiala ei.

După ce coborî versantul abrupt al dunei, Leto parcursese o porţiune de rocă descoperită şi atacă oblic panta lină a unei alte dune, creând un siaj pe care Siona putea să-l urmeze cu uşurinţă. Cândva, fremenii numeau asemenea urme "darul lui Dumnezeu pentru cei osteniţi". Leto urca fără grabă, lăsându-i Sionei tot timpul pentru a înţelege că acum se aflau pe domeniul său, în habitatul lui natural.

Ajuns în vârful dunei, se întoarse pentru a o privi cum înainta. Siona mergea pe urma lăsată de el şi nu se opri decât când ajunse pe creastă. Îi aruncă o singură privire scurtă, apoi îşi roti ochii de jur-împrejur, scrutând orizontul. Leto îi auzi respiraţia întretăiată. Pâcla căldurii ascundea complet înălţimea turnului. Baza lui părea o mică protuberanţă, în zare.

— Aşa a fost odinioară, rosti el.

Ştia că deşertul avea ceva care vorbea sufletului nemuritor al celor ce posedau sânge fremen. Alesese anume acest loc — o dună un pic mai înaltă decât celelalte — pentru impactul panoramei deşertului.

— Priveşte bine de jur-împrejur, spuse el, apoi se lăsă să alunece de partea cealaltă a dunei ca să-i lase câmp liber vederii.

Siona făcu încă o dată, încet, un tur de orizont.

Leto ştia foarte bine ce simţea ea în faţa acestui spectacol. În afara movilitei neînsemnate şi tulburi care era baza turnului său, nimic altceva nu întrerupea linia dreaptă şi continuă a orizontului. Plat, totul era perfect plat. Nici o plantă, nici cea mai mică urmă de viaţă. Din punctul în care se afla ea era o distanţă de aproximativ opt kilometri până la linia unde curbura planetei ascundea totul vederii.

Leto, care se oprise ceva mai jos de creastă, spuse:

— Acesta-i adevăratul Sareer. Nu poţi să-l cunoşti, decât dacă îl străbaţi cu picioarele tale. E tot ce a mai rămas din *bahr bela ma.*

— Oceanul fără apă, murmură Siona.

Din nou, se răsuci în jurul ei, examinând orizontul.

Nu era nici un pic de vânt şi — Leto ştia acest lucru — când nu bătea vântul liniştea rodea sufletul omenesc. Siona simţea din plin pierderea oricăror puncte de referinţă familiare. Se simţea părăsită, într-un spaţiu plin de primejdii.

Leto îşi aruncă privirea spre următoarea dună. Apucând în direcţia aceea, aveau să ajungă destul de repede la un şir de coline joase, vestigii ale unui vechi lanţ muntos, redus astăzi la munceluri de grohotiş. Continuă să stea nemişcat, lăsând tăcerea să acţioneze în locul lui. Era chiar plăcut să-şi imagineze că dunele se întindeau, ca altă dată, la nesfârşit, înconjurând întreaga planetă. Dar până şi aceste dune, puţine la număr, erau pe cale să degenereze. În lipsa furtunilor Coriolis din epoca Dunei, Sareerul nu cunoştea decât unele brize cu rafale ceva mai puternice şi, din când în când, câte-o mică tornadă provocată de arşiţă, care însă n-avea decât efecte locale.

Un asemenea "drac-de-vânt" se unduia în clipa aceasta, parcă dansând, la jumătatea distanţei spre orizontul sudic. Siona îl urmări cu privirea. Brusc, întrebă:

— Ai vreo religie?

Leto avu nevoie de un moment pentru a găsi un răspuns. Îl uimea întotdeauna felul în care deşertul ducea cu gândul la religie.

— Îndrăzneşti să mă întrebi dacă am o religie personală? făcu el.

Fără a-şi trăda în nici un fel teama, pe care Leto ştia că o resimţea, Siona îl privi lung, din vârful dunei. Cutezanţa fusese întotdeauna însuşirea definitorie a Atreizilor, îşi aminti el.

Cum ea nu se învrednici să-i răspundă, zise:

— Nu s-ar putea spune că nu eşti o Atreides.

— Ăsta ţi-e răspunsul? întrebă ea.

— Ce anume vrei să ştii, de fapt, Siona?

— Dacă *tu* crezi în ceva!

— Ah! Te interesează credinţa mea. Ei bine, cred că nu poate să apară ceva din nimic, fără o intervenţie divină.

Răspunsul lui avu darul s-o descumpănească.

— Ce fel de...

— *Natura non facit saltus,* rosti el.

Ea scutură din cap, neînţelegând limba străvechiului aforism care-i venise pe buze lui Leto.

— Natura nu face salturi, traduse el.

— În ce limbă ai spus asta? întrebă ea.

— Într-o limbă care nu se mai vorbeşte nicăieri în universul meu.

— Atunci de ce-ai folosit-o?

— Ca să îmboldesc amintirile tale străvechi.

— Nu am asemenea amintiri! Aş vrea să ştiu însă pentru ce m-ai adus aici.

— Pentru a te face să simţi un pic din trecutul tău. Vino şi urcă-te pe spinarea mea.

Ea şovăi o clipă, apoi, înţelegând inutilitatea oricărui refuz, îşi dădu drumul pe versantul dunei şi se căţără pe spatele său.

Leto aşteptă până ce o simţi lăsându-se pe genunchi deasupra lui. Nu era ca în vremurile de odinioară. Siona nu avea cârlige de strunit şi nu se putea ţine în picioare pe spinarea lui. Îşi ridică uşor segmentele anterioare pentru a-i oferi un sprijin.

— De ce naiba fac asta? întrebă ea cu un ton ce arăta clar că se simţea caraghioasă în poziţia în care se afla.

— Vreau să guşti puţin felul în care strămoşii noştri

parcurgeau altă dată aceste ţinuturi, călărind pe spinarea uriaşilor viermi de nisip.

Începu să alunece de-a lungul dunei, chiar pe sub creastă. Siona văzuse înregistrări holo. Cunoştea această experienţă din punct de vedere intelectual, dar pulsul realităţii avea altă bătaie şi Leto era sigur că reacţia ei nu avea să întârzie.

Ahhh, Siona, gândi el, *încă nici măcar nu începi să bănuieşti încercarea ce te aşteaptă.*

Şi Leto se înăspri dintr-o dată. *Nu trebuie să am nici o milă. Dacă trebuie să moară, o să moară. Când oricare dintre ei moare, e un eveniment necesar şi atâta tot.* Fu silit să-şi amintească lui însuşi că faptul era valabil şi în ceea ce o privea pe Hwi Noree. Ceea ce conta era că nu se putea să moară *cu toţii.*

Îşi dădu seama când Siona începu să guste senzaţia pe care i-o procura ineditul mijloc de locomoţie. O simţi schimbându-şi poziţia, lăsându-se pe călcâie pentru a-şi putea înălţa capul.

Îşi dădu drumul, atunci, în lungul unui *barracan* cu o curbă larga, împărtăşind plăcerea vechilor senzaţii pe care ştia că o trăia în clipa aceasta Siona. Nu desluşea decât vag linia joasă a colinelor din zare. Aşteptau acolo, ca o sămânţă rămasă din trecut, ca o amintire a forţei autarhice în expansiune ce opera în orice deşert. Putea să uite, preţ de o clipă, că pe această planetă, unde deşertul nu mai era decât o părticică infimă, dinamica Sareerului se exercita într-un mediu precar.

Iluzia trecutului exista, totuşi. O simţea, pe măsură ce-şi continua deplasarea. Fantasmă, de bună seamă, îşi spunea el, fantasmă evanescentă, atâta timp cât dura liniştea forţată impusă de el. Nici măcar lungul *barracan* pe care îl parcurgea acum nu era la fel de întins precum cele din trecut. Nici una dintre dune nu mai era la fel de întinsă.

Tot acest deşert *întreţinut* i se păru dintr-o dată ridicol.

Aproape că se opri pe suprafaţa acoperită de grohotiş dintre două dune, apoi continuă să înainteze, dar mult mai încet, în vreme ce încerca să evoce necesităţile ce făceau să funcţioneze întregul sistem. Îşi imagină rotaţia planetei deplasând mase uriaşe de aer cala şi rece spre noi regiuni vaste, totul fiind supervizat şi dirijat de micii sateliţi ixieni, cu panourile lor pline de instrumente şi reflectoarele lor de căldură. Dacă aparatura din spaţiu *vedea* ceva, vedea Sareerul, parţial, ca pe un "deşert

în relief", înconjurat de ziduri — ziduri materiale, din piatră, şi ziduri de aer rece. Situaţia avea tendinţa de a favoriza apariţia gheţii la periferie, ceea ce impunea mereu noi reglaje climatice.

Lucrul nu era câtuşi de puţin uşor şi, din acest motiv, Leto mai trecea cu vederea câte-o greşeală sau alta.

În timp ce îşi lua din nou avânt printre dune, pierdu acea noţiune de echilibru delicat, lepădă amintirile pustietăţilor de pietriş ce împresurau nisipurile centrale şi se abandonă deliciului pe care i-l oferea "oceanul împietrit'', cu valurile sale încremenite, aparent imuabile. Coti spre sud, înaintând paralel cu linia colinelor-relicve.

Ştia că mai toţi oamenii erau iritaţi de dragostea lui pentru deşert. Se simţeau ofensaţi şi preferau să privească în altă parte. Siona însă nu putea să privească în altă parte. Ori încotro şi-ar fi îndreptat ochii, deşertul îşi impunea prezenţa. Se ţinea, tăcută, pe spinarea lui, dar Leto ştia că era cu ochii la peisaj. Iar vechile, străvechile amintiri începeau să se decanteze.

După vreo trei ore de înaintare neîntreruptă, ajunse într-o regiune cu dune cilindrice, ca nişte spinări de balenă, dispuse oblic faţă de direcţia vântului dominant şi dintre care unele aveau o lungime de peste o sută cincizeci de kilometri. Dincolo de ele, trecu printr-un coridor stâncos ce tăia nisipurile şi pătrunse într-o zonă de dune în formă de stea, înalte de aproape patru sute de metri. În cele din urmă, ieşi pe întinderea de dune împletite a ergului central, unde presiunea mai ridicată şi atmosfera încărcată de electricitate îl însufleţiră brusc. Ştia că aceeaşi magie se exercita şi asupra Sionei.

— Aici şi-au avut obârşia cântecele Lungii Bejenii, rosti el. Istoria Orală le-a păstrat întocmai.

Siona nu răspunse, dar el ştiu că auzise.

Încetini atunci înaintarea şi începu să-i vorbească despre trecutul lor fremen. Pe măsură ce povestea, simţi cum creştea interesul Sionei. În câteva rânduri îl întrerupse chiar, pentru a-i cere amănunte, însă Leto îşi dădu seama şi că temerile ei se înteţeau. Din locul în care se aflau, baza Citadelei celei Mici nu se mai zărea. Siona nu mai vedea nimic construit de mâna omului. Şi începea să-şi spună, desigur, că Leto voia să-i distragă atenţia cu palavre în timp ce punea la cale ceva sinistru.

— Aici şi-a avut obârşia şi egalitatea dintre bărbaţii şi

femeile noastre, spuse el.

— Păstrăvăresele tale neagă această egalitate, replică ea.

Glasul ei, plin de o neîncredere iscoditoare, îi permitea mai bine lui Leto să o localizeze, decât senzaţia trupului ei ghemuit pe spatele său. Se opri la intersecţia dintre două dune împletite şi lăsă să se risipească emisia de oxigen cauzată de căldura sa interioară.

— Lucrurile nu mai stau la fel astăzi, zise el. Bărbaţii şi femeile se supun unor cerinţe diferite ale evoluţiei, desigur. La fremeni însă există o interdependenţă. Egalitatea era o necesitate absolută în ţinuturi ca acesta, unde problema supravieţuirii se poate pune de la o clipă la alta.

— De ce m-ai adus aici? întrebă Siona.

— Priveşte în spatele nostru, spuse el.

O simţi întorcându-se. După câteva clipe, îl întrebă:

— Ce-ar trebui să văd?

— Am lăsat vreo urmă? Poţi să spui pe unde-am trecut?

— Suflă un pic de vânt.

— Ne-a acoperit urmele?

— Cred că... da.

— Deşertul ăsta ne-a făcut aşa cum am fost şi aşa cum suntem acum. El este adevăratul muzeu al tuturor tradiţiilor noastre. Nici una dintre aceste tradiţii nu s-a pierdut cu adevărat.

Leto observă o mică furtună de nisip, o *ghibli,* ce traversa orizontul, la sud. Panglicile înguste de praf şi nisip care o precedau erau destul de uşor de distins. Cu siguranţă că le remarcase şi Siona.

— De ce nu vrei să-mi spui pentru ce m-ai cărat până aici? întrebă ea cu o voce în care răzbătea limpede teama.

— Dar ţi-am spus.

— Nu mi-ai spus nimic!

— Ce distanţă crezi c-am parcurs, Siona?

Ea chibzui o clipă.

— Treizeci de kilometri? Douăzeci?

— Mai mult, spuse Leto. Mă pot deplasa foarte iute pe teren propriu. N-ai simţit în obraz bătaia vântului?

— Ba da, răspunse ea pe un ton mohorât. Atunci de ce mă întrebi pe *mine* de distanţă?

— Dă-te jos şi vino în faţă, ca să te văd.

— De ce?

Perfect, gândi el. *Se teme că am s-o abandonez aici, că o voi lua din loc prea repede pentru ca ea să mă poată urma.*

— Coboară şi-am să-ţi răspund, zise.

Siona sări pe nisip şi veni în faţa lui.

— Timpul se scurge cu repeziciune când simţurile ţi-s ocupate, spuse el. Au trecut aproape patru ore de când am plecat. Am parcurs vreo şaizeci de kilometri.

— Ce importanţă are *asta?*

— Moneo ţi-a pus nişte concentrate în buzunarul mantiei. Ia şi mănâncă în timp ce-am să-ţi explic.

Siona pescui din buzunar un cubuleţ de *protomor* deshidratat şi se apucă să-l morfolească fără a-şi lua ochii de la Leto. Era alimentul autentic al vechilor fremeni, incluzând până şi micul adaos de mirodenie.

— Ţi-ai simţit trecutul, spuse el. Acum a venit momentul să fii sensibilizată în legătură cu viitorul tău, cu Poteca de Aur.

Ea înghiţi.

— Nu cred în Poteca ta de Aur.

— Dacă ţi-e dat să trăieşti, vei crede.

— *Asta* ţi-e încercarea? Crede în Marele Zeu Leto sau mori?

— N-ai absolut deloc nevoie să crezi în mine. Tot ce vreau e să crezi în tine.

— Atunci de ce-i aşa importantă distanţa pe care-am parcurs-o?

— Pentru că te poate face să înţelegi cât drum mai ai de făcut. Siona îşi duse mâna la obraz.

— Nu înţe...

— Locul în care te afli acum, zise el, te plasează exact în mijlocul de netăgăduit al infinitului. Priveşte în jurul tău şi înţelege ce înseamnă infinitul.

Ea privi, în stânga şi-n dreapta, nemărginirea deşertului.

— Vom traversa împreună deşertul meu, urmă Leto. Mergând pe jos. Numai noi doi.

— Tu nu *mergi,* replică Siona ironică.

— Aşa vine vorba. Tu însă vei *merge,* te asigur.

Ea se uită în direcţia din care veniseră.

— Vasăzică de asta m-ai întrebat dacă am lăsat vreo urmă.

— Chiar dacă ar exista urme, nu te-ai putea întoarce acasă. La Citadela cea Mică n-ai putea să găseşti nimic care să-ţi

asigure supravieţuirea.

— Nici apă?

— Nimic.

Siona desprinse acvatubul de la gulerul distraiului, sorbi din el şi îl fixă la loc. Leto observă grija cu care îi etanşă capătul, dar şi faptul că nu-şi trase peste gură obrăzarul, deşi tatăl ei îi atrăsese atenţia s-o facă. Voia să poată vorbi nestânjenită!

— Vrei să-mi dai de-nţeles că n-am cum să fug de tine, zise ea.

— Eşti liberă să fugi, dacă vrei.

Ea făcu ochii roată, scrutând pustietatea.

— O vorbă din bătrâni, zise el, spune că, în desert, o direcţie e la fel de bună ca oricare alta. Într-un fel, e încă adevărat, dar nu m-aş bizui prea tare pe asta.

— Chiar sunt liberă să te părăsesc, dacă vreau?

— Libertatea poate fi o stare neînchipuit de solitară.

Siona arătă în jos, spre poalele dunei pe creasta căreia se opriseră.

— În fond, mi-ar fi de ajuns să cobor într-acolo şi...

— În locul tău, Siona, nici nu mi-ar trece prin cap să cobor încotro arăţi tu.

Ea îl fulgeră cu privirea.

— De ce?

— Pe versantul abrupt al unei dune, dacă nu ştii să urmezi curbele naturale, rişti să provoci o alunecare de nisip care poate să te îngroape de vie.

Ea privi în josul pantei, cugetând la spusele lui.

— Vezi ce frumoase pot fi cuvintele? făcu Leto.

— Pornim mai departe? întrebă Siona, întorcându-şi privirea spre el.

— Ne aflăm într-un loc unde înveţi să preţuieşti tihna. Şi curtoazia. Nu-i nici o grabă.

— Dar nu avem apă, în afară de...

— Dacă îl foloseşti cu înţelepciune, distraiul te va ţine în viaţă.

— Şi cât timp ne va lua ca să...

— Nerăbdarea ta mă îngrijorează, Siona.

— Dar n-avem decât bucăţelele alea de hrană uscată din buzunarul meu. Ce-o să mâncăm când...

— Siona! Îţi dai seama că te exprimi de parcă ne-am afla

amândoi în aceeaşi situaţie? Ce-o să *mâncăm?* Nu *avem* apă. *Pornim* mai departe? Cât timp *ne* va lua?

Leto îi ghici uscăciunea din gură când o văzu cum se străduia să înghită.

— Suntem, cumva, interdependenţi? întrebă el.

Ea răspunse cu reticenţă:

— Nu ştiu cum se supravieţuieşte aici.

— În timp ce eu ştiu?

Siona dădu scurt din cap.

— De ce aş împărtăşi cu tine cunoştinţe atât de preţioase? întrebă el.

Ea ridică din umeri, un gest patetic, care-l impresionă. Cât de repede îi modificase deşertul atitudinea dinainte:

— E-n regulă, sunt dispus să-ţi împărtăşesc cunoştinţele mele, zise el. Dar va trebui să găseşti şi tu ceva la fel de preţios de împărtăşit în ceea ce mă priveşte.

Privirea Sionei parcurse toată lungimea trupului său vermiform, zăbovind o clipă asupra cioturilor palmate ce fuseseră cândva picioare, apoi reveni la chipul lui.

— O învoială obţinută prin ameninţare nu-i învoială, zise ea.

— N-am făcut nici o aluzie la violenţă.

— Există multe forme de violenţă.

— Iar eu te-am adus aici, unde s-ar putea să-ţi pierzi viaţa?

— Mi-ai dat de ales?

— Viaţa nu e uşoară pentru cineva născut cu numele Atreides. Sunt cel mai în măsură să ştiu asta, crede-mă.

— Nu erai obligat să faci ce-ai făcut.

— Aici te înşeli.

Leto se întoarse încet şi începu să coboare versantul abrupt, urmând o traiectorie sinusoidală. O auzi pe Siona alunecând şi poticnindu-se pe urmele lui. Jos, Leto se opri în umbra deasă a dunei.

— Vom aştepta aici până la apusul soarelui, rosti el. Iroseşti mai puţină apă când călătoreşti noaptea.

Înainte de orice, asigură-te că armata este cu tine.

În toate limbile, unul dintre cele mai redutabile cuvinte este soldat. *Sinonimele mărşăluiesc prin istoria noastră: yogahnee, cavalerist, husar, kareebo, cazac, deranzeef, legionar, sardaukar, păstrăvărească... le cunosc pe toate. Ele rămân aliniate în memoria mea pentru a-mi reaminti.*

Jurnale Furate

IDAHO dădu în sfârşit de Moneo în lungul culoar subteran ce făcea legătura între complexele de est şi de vest ale Citadelei. Încă de când mijiseră zorii, cu două ore mai înainte, Idaho colindase prin Citadelă în căutarea majordomului. Abia acum îl zărise, destul de departe, în faţă, dar uşor de recunoscut după postură şi după veşnica lui uniformă albă. Moneo vorbea cu cineva aflat în interiorul unei intrări laterale.

Situat la cincizeci de metri sub pământ, coridorul cu pereţi de plastic chihlimbariu era luminat de licurigloburi sincronizate cu lumina zilei. Ventilaţia era asigurată printr-un sistem simplu şi eficient de mâneci de vânt, ce se înălţau ca nişte uriaşe siluete drapate pe piloni amplasaţi la suprafaţă. Acum, când soarele încălzise nisipurile, gurile tuturor mânecilor erau îndreptate spre nord pentru a capta aerul mai rece, atras de Sareer. Idaho simţi izul de cremene al adierii care venea din ventilatoare.

Ştia ce voia să reprezinte culoarul pe care îl parcurgea. Locul avea, într-adevăr, unele dintre caracteristicile vechilor sietchuri fremene. Coridorul era destul de larg pentru a permite trecerea Carului Regal. Tavanul boltit avea *aspectul* stâncii. Dar cele două şiruri de licuribenzi erau discordante. Idaho nu mai văzuse niciodată licuribenzi înaintea venirii sale la Citadelă; *pe vremea lui* erau considerate nepractice din cauza costurilor legate de energie şi întreţinere. Licurigloburile erau mai puţin complicate şi uşor de înlocuit. Dar Idaho îşi dăduse deja seama că, pentru Leto, puţine lucruri erau considerate nepractice.

Orice vrea Leto, are cineva grijă să-i furnizeze.

Gândul îi răsună rău prevestitor în minte pe când se îndrepta cu paşi mari spre Moneo.

Ca într-un sietch, de-a lungul coridorului se înşirau încăperi mici, fără uşi, cu intrările mascate doar de draperii roşcate ce se unduiau în curentul de aer. Idaho ştia că sectorul acesta era rezervat aproape în întregime cazării Păstrăvăreselor tinere. Recunoscuse, în trecere, o sală de adunare, cu anexe pentru depozit de arme, bucătărie, cantină, ateliere de întreţinere. Întrezărise şi alte lucruri, îndărătul unor draperii ce nu reuşeau să disimuleze prea bine, lucruri care-i alimentaseră furia.

Moneo se întoarse la auzul paşilor lui Idaho. Păstrăvăreasa cu care vorbea se retrase în interior, lăsând să cadă draperia, dar Idaho avu timp să observe figura, necunoscută lui, a unei femei între două vârste, cu o expresie autoritară.

Moneo înclină scurt capul când Idaho se opri la doi paşi de el.

— Gărzile mi-au spus că mă cauţi.

— Unde e, Moneo?

— Unde e cine?

Moneo îl măsură pe Idaho din cap până în picioare, observând că purta vechea uniformă Atreides — tunica neagră, cu şoimul roşu pe piept. Cizmele înalte sclipeau de lustru. Era ceva *ritual* în ţinuta Duncanului.

Idaho trase aer pe nas, apoi rosti printre dinţi:

— Nu fă pe deşteptul cu mine!

Moneo îşi luă ochii de la pumnalul din teaca fixată la şoldul Duncanului. Părea o piesă de muzeu, cu mânerul acela bătut în pietre scumpe. Unde-l găsise Idaho?

— Dacă te referi la Împăratul-Zeu… începu majordomul.

— Unde-i?

Moneo păstră un ton blând:

— De ce eşti atât de grăbit să mori?

— Mi s-a spus că ai fost cu el.

— Ceva mai înainte, da.

— Dau eu de el, Moneo!

— Nu momentan.

Idaho îşi duse mâna la mânerul pumnalului.

— Va trebui să te forţez să vorbeşti?

— Nu te-aş sfătui.

— Unde… este?

— Mă rog, fiindcă insişti, e în deşert, cu Siona.

— Cu fiica ta?

— Mai cunoşti vreo altă Siona?
— Ce fac acolo?
— Domnul Leto o pune pe Siona la încercare.
— Când se întorc?
Moneo dădu din umeri. Apoi întrebă:
— De ce eşti furios, Duncan?
— În ce fel o pune la încer...
— Nu ştiu. Zi-i: pentru ce eşti aşa de întors pe dos?
— Mi-e silă de locul ăsta! De Păstrăvăresele astea! Întoarse brusc capul şi scuipă.
Moneo privi în direcţia din care venise Idaho, amintindu-şi cu ce mină se apropiase. Cunoscându-i pe Duncani, nu-i fu greu să-şi dea seama ce anume provocase furia acestuia.
— Duncan, rosti el, este perfect normal ca unele adolescente, ca şi unii adolescenţi de altfel, să simtă o atracţie fizică pentru fiinţe de acelaşi sex. Celor mai multe le va trece o dată cu vârsta.
— Ar trebui luate măsuri drastice!
— Dar asta face parte din moştenirea noastră.
— Drastice! Şi nu ştiu despre ce moştenire...
— Calmează-te. Încercarea de a reprima asemenea lucruri n-ar face decât să le sporească forţele.
Idaho îl străfulgeră cu privirea.
— Şi zici că nu ştii ce se întâmplă, acolo sus, cu propria ta fiică?
— Ţi-am spus că Siona e pusă la încercare.
— Dar ce-nseamnă asta?
Moneo îşi duse o mână la frunte şi oftă. Coborî mâna, întrebându-se de ce avea atâta răbdare cu acest ins nesăbuit şi periculos, cu acest om *dintr-o altă eră.*
— Asta înseamnă că s-ar putea ca Siona să moară acolo.
Idaho păru descumpănit, uitându-şi pentru o clipă furia.
— Cum poţi să îngădui...
— Să îngădui? Crezi că am de ales?
— Orice om are de ales!
Un zâmbet amar flutură pe buzele lui Moneo.
— Cum se face că eşti mai nechibzuit decât toţi ceilalţi Duncani?
— Ceilalţi Duncani! mârâi Idaho. Cum au murit acei *ceilalţi,* Moneo?

— Aşa cum murim cu toţii. Când ni se termină timpul acordat vieţii.
— Minţi! scrâşni Idaho şi degetele i se albiră pe mânerul pumnalului.
— Bagă de seamă, îl preveni Moneo fără a ridica glasul. Răbdarea mea are şi ea limite, mai ales într-un moment ca acesta.
— Locul ăsta-i o cocină! se răsti Idaho, gesticulând cu mâna liberă în direcţia culoarului. Există lucruri pe care n-am să le accept nici în ruptul capului!
Moneo privi în gol spre capătul coridorului pustiu.
— *Trebuie* să te maturizezi, Duncan. Trebuie.
Mâna lui Idaho se încleştă şi mai tare pe pumnal.
— Ce vrei să spui?
— Trecem printr-o perioadă critică. Trebuie evitat orice l-ar putea tulbura... *orice.*
Idaho clocotea, la limita violenţei, reţinut doar de un element descumpănitor din atitudinea lui Moneo. Totuşi, anumite cuvinte nu puteau fi trecute cu vederea.
— Să nu crezi că sunt vreun nenorocit de copil pe care să-l poţi tu...
— Duncan!
Era sunetul cel mai puternic pe care-l auzise vreodată Idaho din gura manieratului majordom. Surpriza făcu să şovăie mâna de pe pumnal, în timp ce Moneo continua:
— Când cerinţele cărnii sunt cele ale maturităţii, dar ceva te împiedică să ieşi din adolescenţă, pot apărea comportamente aberante. Eliberează-te!
— Mă... acuzi... pe... mine... de...
— Nu! Moneo arătă vag înspre coridor. Oh, îmi închipui ce vei fi văzut acolo, însă nu...
— Două femei îmbrăţişate într-un sărut pasional! Crezi că asta...
— Nu are absolut nici o importanţă. Tinereţea găseşte tot felul de căi pentru a-şi explora potenţialul.
Idaho începu să se balanseze pe călcâie, gata să explodeze.
— Mă bucur c-am aflat cine eşti, de fapt, Moneo.
— Foarte bine... Mai ales că şi eu am avut ocazia să aflu cine eşti... *de mai multe ori.*
Moneo urmări efectul acestor cuvinte care se insinuară în

mintea lui Idaho, buimăcindu-l. Nici un ghola nu putea scăpa de fascinaţia pentru *ceilalţi,* cei care-l precedaseră.

Glasul lui Idaho fu doar o şoaptă răguşită.

— Ce-ai aflat?

— Învăţăminte preţioase, răspunse Moneo. Cu toţii ne străduim să evoluăm, dar, când ceva ne împiedică, ne putem transfera potenţialul spre suferinţă — provocându-ne-o nouă înşine sau provocând-o altora. Cei mai vulnerabili sunt adolescenţii.

Idaho se apleca spre Moneo.

— Eu vorbeam despre aspectul sexual!

— Fireşte.

— Mă acuzi pe mine de comportament adolescen...

— Exact.

— Ar trebui să-ţi retez...

— Mai ţine-ţi gura!

Replica lui Moneo nu avea forţa pe care o conferea Glasul adeptelor Bene Gesserit, dar se sprijinea pe o viaţă întreagă în funcţii de comandă. Idaho se pomeni redus la tăcere.

— Îmi pare rău, zise Moneo, dar nu-s tocmai în apele mele, când unica mea fiică...

Se întrerupse şi ridică din umeri.

Idaho inspiră adânc de două ori.

— Sunteţi nebuni de legat, cu toţii! Zici că fiica ta e în pericol de moarte şi, cu toate astea...

— Eşti un dobitoc! rosti cu voce tăioasă Moneo. Dac-ai şti cât de puţin înseamnă pentru mine preocupările tale meschine! întrebările tale stupide, interesele tale egoiste şi....

Se întrerupse din nou, clătinând din cap.

— Sunt îngăduitor numai pentru că ai probleme personale, zise Idaho. Dar dacă mai...

— Îngăduitor? *Tu* eşti îngăduitor?!

Moneo avea respiraţia întretăiată. Era prea mult!

Idaho rosti cu răceală:

— Am să-ţi iert aceste...

— Extraordinar! Baţi câmpii despre sexualitate şi iertare şi suferinţă... crezi că tu şi Hwi Noree....

— Las-o în pace pe Hwi!

— Sigur că da! S-o las în pace. Despre *această* suferinţă să nu vorbim! Împărtăşeşti cu ea un act sexual, dar nu te gândeşti

nici o clipă la despărţire. Spune-mi, nefericitule, ce dai de la tine în cazul *acesta?*

Stupefiat, Idaho trase adânc aer în piept. Nu l-ar fi crezut niciodată pe liniştitul Moneo capabil de o asemenea vehemenţă. Dar acest atac personal... această ofensă nu putea fi...

— Ţi se pare că-s crud? îl interpelă majordomul. Te silesc să te gândeşti la lucruri pe care preferi să le eviţi. Ha! Domnul Leto a avut parte de cruzimi şi mai mari, şi numai de dragul cruzimii!

— Îi iei apărarea? Îl...

— Îl cunosc mai bine decât oricine!

— Se foloseşte de tine!

— Dar în ce scop?

— Aştept să-mi spui tu!

— E speranţa noastră supremă de perpetuare a...

— Perverşii nu perpetuează nimic!

Moneo vorbi cu voce domoală, dar vorbele sale avură darul să-l zdruncine pe Idaho:

— N-am să-ţi spun asta decât o singură dată. Homosexualii s-au numărat printre cei mai buni războinici din istoria noastră, trupe la care se apela în ultimă instanţă. Au dat cei mai buni preoţi şi cele mai bune preotese. Celibatul n-a fost rodul întâmplării în istoria religiilor. După cum nu este un rod al întâmplării faptul că adolescenţii sunt cei mai buni soldaţi.

— Asta-i perversitate!

— De acord. De mii şi mii de veacuri comandanţii militari au ştiut să tragă foloase din deplasarea pervertită a sexualităţii spre suferinţă.

— *Asta* face Marele Zeu Leto?

Cu aceeaşi voce blândă, Moneo răspunse:

— Violenţa înseamnă a pricinui şi a îndura suferinţă. O armată silită la asta de propriile ei impulsuri profunde este mult mai maniabilă.

— A făcut şi din tine un monstru!

— Ai zis că se foloseşte de mine. Ştiu, şi n-am nimic împotrivă, pentru că preţul pe care-l plăteşte el este mult mai mare decât ceea ce-mi cere mie.

— O incluzi şi pe fiica ta?

— Dacă *el* nu exclude nimic, cum aş cuteza s-o fac eu? Oh, sunt sigur că eşti în stare să înţelegi această trăsătură a Atreizilor. Toţi Duncanii înţeleg *asta.*

— Toţi Duncanii! Fire-ai afurisit să fii, n-am să mă las....

— Pur şi simplu, nu vă ţine cureaua să plătiţi preţul cerut de el, rosti sec majordomul.

Cu o singură mişcare fulgerătoare, Idaho smulse din teacă pumnalul şi se repezi la Moneo. Dar acesta fu şi mai rapid. Făcu un pas lateral şi-i puse piedică lui Idaho, care zbură la podea. Idaho se răsuci repede, rostogolindu-se, şi dădu să sară în picioare, dar, brusc, şovăi dându-şi seama ca încercase să atace un Atreides. Moneo era Atreides. Gândul îl paraliză.

Moneo, nemişcat, coborî ochii spre el. O stranie expresie de mâhnire era întipărită pe chipul majordomului.

— Dacă vei vrea să mă ucizi, Duncan, rosti el, încearcă s-o faci pe furiş şi pe la spate. Aşa, ai avea o şansă de reuşită.

Idaho se ridică într-un genunchi, puse talpa celuilalt picior pe sol, dar rămase pe loc, cu pumnalul în mână. Moneo acţionase atât de rapid, atât de elegant... de degajat! Îşi drese glasul.

— Cum ai...

— S-a ocupat de evoluţia noastră vreme foarte îndelungată, Duncan. A întărit mult capacităţile noastre: Ne-a cultivat viteza, inteligenţa, autocontrolul, sensibilitatea. Tu eşti... tu eşti doar un model vechi.

Ştiţi ce spun adesea luptătorii de gherilă? Susţin că mişcarea lor este invulnerabilă la războiul economic deoarece ei nu posedă economie, nu sunt decât nişte paraziţi ai celor pe care vor să-i răstoarne. Nefericiţii! Nu-şi dau seama că refuză pur şi simplu să recunoască moneda cu care vor fi siliţi să plătească în cele din urmă. Procesul este inexorabil în degenerescenţa sa. Poate fi observat repetându-se în societăţile sclavagiste, în statele bunăstării sociale, in religiile dominate de caste, în birocraţiile socializante — în orice sistem care crează şi întreţine dependenţe. Fii prea mult timp

parazit şi nu mai poţi trăi fără o gazdă!
Jurnalele Furate

LETO ŞI SIONA petrecură toată ziua în umbra dunelor, deplasându-se doar când soarele îşi schimba poziţia. Leto o învăţă pe Siona cum să se adăpostească de canicula amiezii sub o pătură de nisip, dar pe locul în care se aflau, la nivelul rocii, între dune, căldura nu ajunse nici o clipă să devină insuportabilă.

Pe la mijlocul după-amiezii, Siona se apropie de Leto în căutarea căldurii, pe care el şi-o ştia excesivă în ultima vreme.

Nu vorbiră decât sporadic. El îi povesti despre minunăţiile fremene ce dominaseră cândva aceste meleaguri. Ea încercă să-i smulgă informaţii secrete despre el însuşi.

La un moment dat, el îi spuse:

— Poate c-o să ţi se pară ciudat, dar aici, în deşert, am cel mai mult sentimentul că sunt om.

Cuvintele lui nu reuşiră s-o facă pe deplin conştientă de vulnerabilitatea ei umană şi de faptul că s-ar fi putut să-şi piardă viaţa aici. Chiar şi când rămânea mai mult timp tăcută, Siona nu îşi punea masca distraiului.

Leto cunoştea motivaţia inconştientă a acestei omisiuni, dar îşi dădea seama că ar fi fost inutil să-i atragă atenţia în mod. direct.

Spre seară, când frigul nopţii începea deja se învăluie dunele, o desfătă cu cântece ale Lungii Băjenii pe care Istoria Orală nu le păstrase. Îl bucură faptul că Siona aprecie în mod deosebit una dintre piesele lui pereferate, "Marşul lui Liet".

— Melodia e într-adevăr foarte veche, spuse el. Datează din epoca prespaţială a Vechii Terra.

— Vrei s-o mai cânţi o dată?

El alese unul dintre cei mai buni baritoni, un artist care trăise cu milenii în urmă şi făcuse nenumărate săli pline.

"Zidul trecutului iremediabil pierdut
Mă ascunde de străvechea cascadă
Unde se prăvălesc apele toate!
Iar jocuri de spumă
Sapă grote în lut

Sub al torentului vuiet".

Când el termină, Siona păstră câteva clipe de tăcere, apoi spuse:

— Ciudate cuvinte pentru un cântec de marş.

— Celor din vechime le plăceau fiindcă puteau să le disece.

— Să le disece?

— Înaintea venirii strămoşilor noştri fremeni pe această planetă, noaptea era vremea poveştilor, a cântecelor şi-a poeziei. În epoca Dunei însă toate acestea aveau loc în aşa-zisul fals întuneric — penumbra ce domnea în sietch pe durata zilei. Noaptea, fremenii puteau ieşi la suprafaţă şi porni la drum... aşa cum facem şi noi acum.

— Dar ai spus *să disece.*

— Ce-nseamnă cântecul pe care l-ai auzit?

— Ei... un cântecel, acolo.

— Siona!

Ea percepu mânia din vocea lui şi rămase tăcută.

— Planeta asta este copilul viermelui, o avertiză el, iar acel vierme sunt *eu.*

Siona răspunse cu surprinzătoare indiferenţă:

— Atunci, spune-mi tu ce înseamnă.

— Insecta nu este mai independentă de roiul ei, decât noi de trecutul nostru, rosti Leto. Grotele există iar mesajele sunt înscrise, toate, în spuma torentelor.

— Prefer cântecele de dans, zise ea.

Replica era obraznică, dar Leto decise să o considere ca pe o schimbare a subiectului de discuţie. Se apucă să-i vorbească Sionei despre dansul de nuntă al femeilor fremene, ale cărui mişcări fuseseră inspirate de vârtejurile de praf ridicate de "dracii-de-vânt" ai deşertului. Leto se mândrea cu darul lui de povestitor şi, observând aerul captivat cu care îl asculta Siona, îşi dădu seama că aceasta putea să-şi imagineze uşor acele femei de mult dispărute, ale căror plete negre se roteau şi săltau după ritmurile străvechi, în viziunea lui lăuntrică.

Întunericul aproape că îi învăluise când termină de povestit.

— Vino, spuse el. Dimineaţa, şi seara rămân încă prielnice umbrelor. Să vedem dacă mai împărtăşim şi cu alţii deşertul nostru.

Siona îl urmă până pe creasta dunei, de unde scrutară

împreună deşertul ce se întuneca. Nu văzură decât o pasăre, la mare înălţime, atrasă desigur de mişcările lor. După forma ei şi vârfurile răsfirate ale aripilor, Leto recunoscu un vultur şi i-o spuse Sionei.

— Dar cu ce se hrănesc? întrebă ea.

— Cu orice vietate moartă sau pe moarte.

Răspunsul o şocă pe Siona, care rămase cu ochii la ultimele raze de soare ce poleiau aripile păsării solitare.

Leto forţă nota:

— Mai sunt unii care se aventurează în Sareerul meu. Uneori, câte un fremen de muzeu se depărtează prea mult şi se rătăceşte. Fremenii de muzeu nu mai sunt buni de nimic altceva decât de ritualuri. Şi-apoi, mai există şi zonele de la marginea deşertului sau resturile prăzilor abandonate de lupii mei.

La aceste cuvinte, ea îi întoarse brusc spatele, dar nu înainte de a-i lăsa timp să observe durerea care încă o mistuia. Încercarea devenea dură pentru Siona.

— Un deşert nu prea dă dovadă de îndurare în timpul zilei, continuă Leto. E un alt motiv pentru a călători noaptea. În percepţia vechilor fremeni, imaginea zilei era cea a nisipului spulberat de vânt care-ţi acoperă urmele paşilor.

Ochii Sionei străluceau de lacrimi reţinute când îşi întoarseră privirea spre el, dar expresia feţei era calmă.

— Ce forme de viaţă mai există pe-aici în ziua de azi? întrebă ea.

— Vulturii, câteva creaturi nocturne, o mână de plante rămase din vremurile apuse, vietăţi mărunte care trăiesc sub nisip.

— Atât?

— Da.

— De ce?

— Pentru că aici s-au născut iar eu nu le îngădui să cunoască nimic mai bun.

Era aproape întuneric. Nu mai pâlpâia decât acea ultimă geană de lumină care învăluie brusc deşertul înainte de căderea nopţii. Leto iscodi chipul Sionei în această clipă de palidă luminozitate şi-şi dădu seama că ea încă nu înţelesese celălalt mesaj al cuvintelor sale. Ştia însă că acel mesaj nu era pierdut, că adăsta în ea, fremătând.

— Umbre, murmură ea, cu gândul la cele spuse de el mai

înainte. Te aşteptai să vezi ceva când am urcat aici?
— Oameni, poate, în depărtare. Nu se ştie niciodată.
— Ce oameni?
— Ţi-am spus adineaori.
— Şi ce-ai fi făcut dacă observai vreunul?
— Datina fremenă era de a considera ostili orice oameni aflaţi la distanţă, până ce nu aruncau în sus un pumn de nisip.
În timp ce rostea aceste cuvinte, noaptea se aşternu asupra lor ca o mantie.
Siona deveni o siluetă spectrală în licărul subit al stelelor.
— Un pumn de nisip? se miră ea.
— Gestul avea o semnificaţie profundă. Însemna: "Împărtăşim aceeaşi povară. Nisipul e singurul nostru duşman. Este ceea ce bem. Mâna care ţine nisip nu ţine o armă". Înţelegi?
— Nu!
Tonul ei avea o rea-voinţă provocatoare.
— Ai să-nţelegi, rosti el.
Fără o vorbă, Siona porni în lungul crestei arcuite a dunei, depărtându-se de el cu o risipă de energie care-i trăda furia. Leto se luă încet după ea, interesat dintr-o dată de faptul că Siona alesese în mod instinctiv direcţia bună. S-ar fi zis că amintirile fremene începuseră să se trezească în cugetul ei.
În locul unde duna cobora pentru a interesecta alta, Siona se opri să-l aştepte. Leto observă că obrăzarul distraiului ei continua să spânzure liber, dar încă tot nu era momentul s-o dojenească pentru neglijenţă. Unele procese inconştiente trebuiau lăsate să-şi urmeze făgaşul firesc.
Când ajunse alături de ea, îl întrebă:
— Direcţia asta e la fel de bună ca oricare alta?
— Dacă nu te abaţi de la ea, răspunse el.
Siona ridică ochii spre stele şi el o văzu căutând şi identificând Arătătoarele, reperele ce îngăduiseră strămoşilor ei fremeni să se orienteze în aceste ţinuturi. Îsi dădu seama că era vorba de un reflex mai degrabă intelectual. Încă nu ajunsese să accepte celelalte forţe care operau înlăuntrul ei.
Leto se înălţă pe segmentele anterioare pentru a cerceta mai bine orizontul in lumina stelelor. Înaintau uşor spre nord-vest, pe o linie care, odinioară, trecând peste Lanţul Habbanya şi pe lângă Peştera Păsărilor, traversa ergul sub Scutul Fals Vest pentru a ajunge la Pasul Vânturilor. Astăzi însă nu mai exista nici

unul dintre aceste puncte de reper. Adulmecă un vânticel răcoros, cu iz de silex şi mai multe urme de umiditate decât i-ar fi fost lui pe plac.

Din nou, Siona o luă înainte — ceva mai încet de această dată şi ridicându-şi din când în când privirea spre stele pentru a se asigura că nu se abătea de la rută. Se încrezuse în Leto pentru a-i confirma direcţia, dar acum se orienta singură. El percepu tulburarea dindărătul atitudinii ei prudente şi ştiu ce se petrecea cu ea. Siona începea să resimtă acea intensă loialitate faţă de tovarăşul de drum, pe care oamenii deşertului se bizuiseră dintotdeauna.

O ştim amândoi, se gândi el. *Cel ce se desparte de tovarăşii lui se pierde printre dune şi stânci. Cel ce se aventurează de unul singur în deşert e un om mort. Numai viermele poate trăi singur aici.*

O lăsă să i-o ia mult înainte, pentru ca scrâşnetul nisipului la trecerea lui să-i fie Sionei cât mai puţin perceptibil. Trebuia ca ea să se concentreze asupra aspectului său uman. Conta pe loialitatea care avea să lucreze în favoarea lui. Totuşi, Siona era îndărătnică, plină de furie înăbuşită — mai rebelă decât toţi cei pe care el îi pusese la încercare pană acum.

În timp ce aluneca în spatele ei, se apucă să-şi revizuiască mental programul genetic, stabilind ce avea de făcut pentru a o înlocui în cazul în care avea să eşueze.

Pe măsură ce noaptea înainta, Siona mergea din ce în ce mai încet. Prima Lună se afla sus pe cer, iar a Doua Lună urcase deja deasupra orizontului când Siona se opri pentru a-şi trage sufletul şi a mânca.

Leto fu bucuros de popas. Frecarea de suprafaţa nisipului favorizase o oarecare predominantă a viermelui şi atmosfera din jurul lui era impregnată de exalaţiile chimice datorate ajustărilor sale termice. Ceea ce el numea *compresorul său de supra-alimentare cu oxigen* se descărca încetul cu încetul, făcându-l să devină acut conştient de fabricile de proteine şi se resursele de aminoacizi pe care eul vermicular le dobândise pentru a se adapta la relaţiile placentare cu celulele umane. Deşertul accelera mişcarea către metamorfoza finală.

Siona se oprise lângă creasta unei dune în formă de stea.

— E adevărat că te hrăneşti cu nisip? întrebă ea când Leto ajunse în dreptul ei.

— E adevărat.

Ea scrută roată orizontul glazurat de chiciura lunilor.

— De ce n-am luat cu noi un emiţător de semnale?

— Am vrut să înveţi ce înseamnă bunurile posedate.

Siona se întoarse spre el. Leto simţi în obraji răsuflarea ei. Pierdea prea multă umiditate în aerul uscat. Încă tot nu-şi amintea de avertismentul lui Moneo. Lecţia avea să fie cu atât mai aspră, fără doar şi poate.

— Nu te mai înţeleg chiar deloc, zise ea.

— Şi totuşi, te afli aici tocmai pentru a înţelege.

— Eşti convins?

— Altminteri, cum mi-ai putea oferi ceva preţios în schimbul a ceea ce-ţi dau eu?

— La urma urmei, ce-mi dai? izbucni ea cu o voce în care îi răzbătea tot amarul, plus o fărâmă din aroma de mirodenie a concentratului pe care-l mâncase.

— Îţi dau această posibilitate de a fi singură cu mine, de a împărtăşi cu mine, iar tu petreci acest timp cu nepăsare. Îl iroseşti.

— Ce-i cu bunurile posedate?

Leto percepu oboseala din glasul ei. Mesajul apei începea să urle în trupul Sionei.

— Acei fremeni de demult erau minunat de vii, spuse el. Frumosul, în ochii lor, se limita la util. N-am cunoscut nici măcar un singur fremen hrăpăreţ.

— Ce trebuie să înţeleg din asta?

— Pe vremuri, tot ce luai cu tine în deşert era necesar şi nu luai nimic altceva. Existenţa ta nu mai este independenta de bunurile materiale pe care le posezi, Siona, altfel nu ai fi întrebat de ce n-am luat cu noi un emiţător.

— De ce n-ar fi un emiţător ceva necesar?

— Pentru că n-ar putea să te înveţe nimic.

Leto se puse în mişcare, ocolind-o pe Siona şi pornind mai departe, în direcţia indicată de Arătătoare.

— Vino. Să profităm de restul nopţii.

Ea se grăbi să-l ajungă din urmă şi începu să meargă la nivelul pliurilor care-i încadrau faţa.

— Ce-o să se-ntâmple dacă nu învăţ nimic din afurisita asta de lecţie pe care vrei să mi-o dai?

— Probabil că vei muri.

Răspunsul lui o reduse la tăcere pentru o bucată de vreme. Continuă să păşească alături de el, aruncându-i doar în răstimpuri câte-o privire piezişă, ignorându-i corpul de vierme, concentrându-se doar la rămăşiţele vizibile ale umanităţii sale. Într-un târziu, zise:

— Păstrăvăresele mi-au spus că tu ai ordonat împerecherea din care m-am născut.

— Aşa este.

— Tot ele spun că ţii socoteala tuturor acestor încrucişări între Atreizi, pe care le impui pentru propriile tale scopuri.

— Şi asta-i adevărat.

— Înseamnă că Istoria Orală nu minte.

— Credeam că ai o încredere oarbă în Istoria Orală!

Siona nu se lăsă distrasă.

— Şi dacă vreunul din noi se împotriveşte combinaţiei ordonate de tine?

— Îngădui destulă libertate, atâta vreme cât copiii pe care i-am comandat se vor naşte.

— Comandat?

Siona era revoltată de-a binelea.

— Asta e realitatea, replică el.

— Nu poţi să ni te vâri până şi-n dormitoare sau să ne urmăreşti în fiecare clipă a existenţei noastre! De unde ştii că ţi se execută *comenzile?*

— Ştiu.

— În cazul ăsta ştii şi că eu nu-ţi voi executa nici o asemenea comandă!

— Ţi-e sete, Siona?

Ea tresări.

— Ce?

— Când omului îi este sete, vorbeşte despre apă, nu despre sex.

Dar Siona tot nu-şi acoperi gura cu masca distraiului şi Leto gândi: *Atreizii au fost întotdeauna pătimaşi, chiar şi în detrimentul raţiunii.*

Două ore mai târziu, părăsiră ţinutul dunelor pentru a coborî într-un şes de piatră şi grohotiş, măturat de vânt. Siona continuă să meargă pe lângă Leto, înălţându-şi din timp în timp ochii înspre Arătătoare. Ambele luni se aflau acum aproape de linia orizontului şi lumina lor proiecta umbre lungi în spatele fiecărui

bolovan.
Sub anumite aspecte, Leto găsea traversarea unor locuri ca acesta mai plăcută decât străbaterea dunelor. Piatra era mai bună conducătoare de căldură decât nisipul. Îi îngăduia să-şi aplatizeze cea mai mare parte a corpului pe sol, facilitând astfel procesele chimice din organismul său. Pietrişul şi chiar bolovanii nu-l stânjeneau nicidecum.
Siona, în schimb, înainta mult mai greu pe acest teren şi, în câteva rânduri, fu cât pe ce să-şi scrântească gleznele.
Leto ştia că întinderile plate puteau pune la grea încercare pe omul neobişnuit cu ele. Aflându-se prea aproape de sol, nu vedea decât o imensă pustietate, un tărâm sinistru, mai ales în lumina lunii: dune în depărtare — dar depărtarea nu părea să se micşoreze nici o clipă în timp ce călătorul înainta — şi altceva nimic, nicăieri, decât vântul aparent veşnic, pietre şi, când ridica ochii, oceanul de stele. Acesta era deşertul deşertului.
— Aici a dobândit muzica fremenă impresia ei de singurătate eternă, rosti el, aici, nu pe crestele dunelor. Aici ajungi să crezi cu adevărat că paradisul trebuie să fie clipocitul apei curgătoare şi păsuirea — orice păsuire — de bătaia neîncetată a vântului.
Dar nici asta nu-i aduse aminte Sionei de existenţa obrăzarului. Leto începea să-şi piardă speranţa.
Dimineaţa îi găsi departe, în inima imensului şes.
Leto se opri lângă trei bolovani enormi, aglutinaţi, dintre care unul era mai înalt chiar decât vârful spinării sale. Siona se rezemă o clipă de trupul lui, gest ce avu darul să reînvie puţin speranţele lui Leto. Dar ea se desprinse repede şi se căţără pe bolovanul cel mai înalt. O privi cum se învârtea într-o parte şi-n alta, examinând peisajul.
Chiar şi fără a se înălţa să privească, Leto ştia ce vedea ea: nori de nisip, ca o negură în zare, ascunzând soarele care răsărea. În rest, numai întinderea plată... şi vântul.
Solul, sub el, se răcise brusc în frigul matinal al deşertului. Din cauza frigului, aerul era mai uscat şi, ca atare, mai plăcut pentru el. Fără Siona, şi-ar fi văzut mai departe de drum, dar ea era în mod vizibil epuizată. Se rezemă iarăşi de el, după ce coborî de pe bolovan, şi abia după vreun minut Leto îşi dădu seama că ea asculta ceva.
— Ce auzi? o întrebă.
— Vuieşte ceva înlăuntrul tău, răspunse ea cu voce

îngreunată de somn.

— Focul nu se stinge niciodată cu totul.

Răspunsul stârni brusc interesul Sionei, care-i părăsi flancul şi veni să-l privească în faţă.

— Focul?

— Orice creatură vie posedă un foc lăuntric, mai molcom sau mai intens. Al meu este extrem de intens.

Siona de zgribuli, strângându-şi umerii cu braţele încrucişate.

— Înseamnă că nu simţi deloc frigul de-aici? întrebă ea.

— Nu, dar văd că tu îl simţi, răspunse el. Îşi retrase un pic faţa din gluga plisată şi formă o adâncitură în partea de jos a primului segment. E aproape ca un hamac, rosti el, arătând cu ochii în partea de jos. Ghemuieşte-te acolo şi-ai să te încălzeşti.

Siona dădu curs invitaţiei fără nici o şovăială.

Deşi o pregătise pentru asta, Leto fu mişcat de această dovada de încredere. Trebui să lupte împotriva unui sentiment de compasiune mai puternic decât tot ce avusese prilejul să simtă până a o cunoaşte pe Hwi. În cazul de faţă însă, îşi spuse el, nu putea fi loc pentru compasiune. Siona dădea semne clare că probabil n-avea să supravieţuiască încercării. Trebuia să se resemneze cu acest gând.

Siona îşi ascunse faţa în îndoitura braţului, închise ochii şi adormi.

Nimeni n-a adunat atâtea zile trecute câte am adunat eu, îşi reaminti Leto.

Din punctul de vedere general uman, ştia că tot ce era pe cale să facă nu putea părea decât crud şi nemilos. Era obligat acum, pentru a se fortifica, să se refugieze în amintirile sale, cu precădere în cele referitoare la *greşeli ale trecutului nostru comun.* Accesul direct la erorile comise de oameni era, în acest moment, principala sa forţă. Cunoaşterea acestor erori îi permitea să elaboreze măsuri corective pe termen lung. Trebuia să fie în permanenţă conştient de consecinţe. Dacă acestea rămâneau ascunse sau dacă le rata, lecţiile erau, şi ele, ratate.

În mod paradoxal însă, cu cât se apropia de transformarea în vierme de nisip, cu atât mai greu îi venea să ia decizii pe care alţii le-ar fi considerat inumane. Cândva, putuse face acest lucru cu uşurinţă. Dar, pe măsură ce pierdea din umanitate, constata că era năpădit de tot mai multe şi mai multe griji omeneşti.

În leagănul trecutului nostru, stau întins pe spate, într-o peşteră atât de joasă şi strâmtă, încât, pentru a pătrunde în ea, a trebuit să-mi contorsionez trupul, nu doar să mă târăsc. Acolo, la lumina jucăuşă a unei făclii cu răşină, am desenat, pe pereţi şi pe tavan, creaturile vânătorii şi sufletele poporului meu. Ce iluminare, să priveşti înapoi, printr-un cerc perfect, la acea luptă străveche pentru momentul vizibil al sufletului! Întregul timp vibrează la acest strigăt: "Iată-mă!" Cu spiritul îmbogăţit de cunoaşterea artiştilor-titani care au venit mult mai pe urmă, privesc amprentele de mâini şi liniile fluide trasate pe piatră cu bucăţi de cărbune şi pigmenţi vegetali. Cât de mult mai mult suntem decât nişte simple evenimente mecanice! Şi atunci eul meu anticivic întreabă: "De ce oare nu vor să părăsească peştera?"

Jurnalele Furate

INVITAŢIA de a-l vizita pe Moneo în biroul acestuia îi fu transmisă lui Idaho spre sfârşitul după-amiezii. Idaho îşi petrecuse toată ziua pe divanul-hamac din salonul lui, cugetând. Fiecare gând pornea de la uşurinţa cu care Moneo îl trimisese la podea în dimineaţa aceea.

"*Tu eşti doar un model vechi".*

Cu fiecare gând, Idaho se simţea diminuat. I se părea că voinţa de viaţă îl părăseşte, lăsând cenuşă în locul furiei mistuite.

Sunt vectorul unui pic de spermă utilă şi nimic mai mult, îşi spunea.

Gândul acesta îndemna fie la moarte, fie la hedonism. Avea impresia că era tras pe roata hazardului, supus din toate părţile

unor hărţuieli iritante.

Tânăra mesageră, în uniforma ei albastră, impecabilă, nu era decât o iritare în plus. Intrase, după ce el răspunsese cu voce joasă la ciocănitul ei, şi se oprise şovăitoare sub arcada dinspre vestibul, încercând să-i ghicească starea de spirit. *Iute se duce vorba,* gândi Idaho.

Aşa cum o vedea, în cadrul arcadei, părea chintesenţa Păstrăvăreselor. Mai voluptoasă decât multe altele, dar nu mai ostentativă sexual. Uniforma albastră nu ascundea nici linia graţioasă a şoldurilor, nici fermitatea pieptului. Idaho ridică ochii spre chipul ştrengăresc de sub peria de păr blond — frizura aspirantelor.

— Moneo m-a trimis să vă caut, spuse ea. Vă roagă să treceţi pe la biroul lui.

Idaho fusese de mai multe ori în biroul cu pricina, dar cel mai bine şi-l amintea aşa cum îl văzuse la prima vizită. De cum intrase în încăpere, înţelesese că era locul în care Moneo îşi petrecea fără doar şi poate cea mai mare parte a timpului. Masa de lucru, din lemn brun închis, cu fibraj fin, auriu, avea doar doi metri pe unu şi se sprijinea pe picioare scurte şi masive, înconjurată de perne gri. Masa îi făcuse lui Idaho impresia unui obiect rar şi preţios, ales pentru a da un accent unic. Masa şi pernele — care aveau aceeaşi nuanţă de gri ca mocheta, pereţii şi tavanul — constituiau singurul mobilier.

Luând în considerare puterea deţinută de ocupantul ei, odaia era mică, nu mai mult de cinci metri pe patru, dar cu plafonul înalt. Lumina venea de la două ferestre înguste, situate faţă în faţă pe pereţii mici. Una dintre ferestre domina, de la o înălţime considerabilă, hotarele nord-vestice ale Sareeului şi liziera verde a Pădurii Interzise, pe când cealaltă oferea priveliştea dunelor ce se unduiau spre sud-vest.

Contrast.

Această primă impresie a lui Idaho fusese subliniată de nota aparte conferită de masa de lucru. Suprafaţa acesteia prezenta un aspect de dezordine minuţios organizată. Foi subţiri de hârtie-cristal erau răspândite de la un capăt la altul, lăsând să se întrevadă doar ici-colo fibrele aurii ale lemnului de dedesubt. Unele pagini erau imprimate cu litere microscopice. Idaho recunoscuse cuvinte în galach şi alte patru limbi, printre care idiomul rar folosit de pe Perth. Alte hârtii conţineau scheme şi

diagrame iar pe o serie de foi se desluşeau caracterele negre, trasate cu pensula, în stilul energic al Bene Gesseritului. Cel mai interesant aspect era însă prezenţa a patru suluri albe de vreun metru lungime: imprimate tri-D provenite dintr-un calculator interzis. Probabil că terminalul era disimulat îndărătul unuia dintre panourile murale.

Tânăra mesageră a majordomului îşi drese glasul pentru a-l smulge pe Idaho din reverie.

— Ce răspuns să-i dau lui Moneo? întrebă ea.

Idaho o ţintui cu privirea.

— Ai vrea să te fecundez?

— Comandante!

Era evident că n-o şocase într-atât întrebarea lui, cât felul în care sărise de la una la alta.

— Ah, da! făcu el. Moneo. Ce să-i spunem lui Moneo?

— Aşteaptă răspunsul dumneavoastră, Comandante.

— Trebuie neapărat să-i dau un răspuns?

— Mi-a spus să vă informez că doreşte să discute cu dumneavoastră în prezenţa Doamnei Hwi.

Idaho simţi o vagă resuscitare a interesului.

— Hwi e la el?

— A trimis după ea, Comandante, răspunse mesagera şi, după ce îşi drese din nou glasul, adăugă: doriţi să trec mai pe seară pe aici?

— Nu. M-am răzgândit. Oricum, mulţumesc.

Idaho consideră dezamăgirea ei destul de bine disimulată, dar tânăra aspirantă întrebă pe un ton strict oficial:

— Să-l înştiinţez pe Moneo că veţi da curs invitaţiei?

— Înştiinţează-l, răspunse el şi-i făcu semn să plece.

După ce mesagera ieşi, se gândi să ignore pur. şi simplu invitaţia. Curiozitatea însă începu să-i dea ghes. Moneo voia să discute cu el în prezenţa lui Hwi? De ce? Credea că asta avea să-l facă să alerge acolo într-un suflet? Înghiţi. De cum se gândea la Hwi, golul din pieptul lui se umplea dintr-o dată. Era un mesaj de care nu putea să nu ţină seamă. Ceva dispunând de o forţă teribilă îl lega de Hwi.

Se ridică în picioare, cu muşchii înţepeniţi de lipsa prea îndelungată a oricărei mişcări. Mânat de curiozitate şi de acea forţă care-l lega, ieşi pe culoar şi, fără a acorda vreo atenţie privirilor iscoditoare ale Păstrăvăreselor întâlnite în cale, îşi

îndreptă paşii spre biroul lui Moneo.

Hwi era deja acolo când Idaho intră în odaie. Se afla în faţa lui Moneo, de partea cealaltă a mesei pline de hârtii, ţinându-şi picioarele îndoite de-o parte a pernei gri pe care şedea. Idaho abia avut timp să observe că purta sandale roşii şi o robă cafenie cu o centură împletită de culoare verde, când ea se întoarse şi el nu mai avu ochi decât pentru chipul ei. Îi văzu buzele formând numele lui, fără a-l pronunţa.

A auzit şi ea, gândi.

În mod cu torul bizar, gândul îl îmbărbătă. Reflecţiile sale din cursul zilei începură să prindă forme noi.

— Ia loc, te rog, Duncan, rosti Moneo, indicând o pernă de lângă Hwi.

Vocea sa avea un ton ciudat, poticnit, ceva ce puţină lume în afară de Leto avusese ocazia să observe la el. Îşi ţinea privirea pironită pe suprafaţa ticsită a mesei, unde lumina soarelui ce asfinţea proiecta umbra tentaculară a unui prespapier de aur având forma unui copac fantezist, cu fructe din nestemate, înfipt în vârful unui munte de cristal irizat.

Idaho se apropie de perna indicată, cu ochii la Hwi care îl urmări cu privirea până ce se aşeză. Apoi ea se întoarse către Moneo şi lui Idaho i se păru că desluşeşte mânie în expresia ei. Obişnuita uniformă albă fără însemne a lui Moneo era descheiată la guler, lăsând să se întrevadă un gât plin de riduri şi un început de bărbie dublă. Idaho privi în ochii majordomului, pregătit să aştepte, silindu-l pe Moneo să deschidă discuţia.

Moneo îi întoarse privirea. Observase că Idaho purta încă uniforma neagră în care-l văzuse de dimineaţă. Pieptul tunicii era chiar uşor prăfuit, amintire a contactului cu pardoseala unde-i expediase Moneo. Dar Idaho nu mai avea la şold străvechiul pumnal Atreides. Constatarea fu de natură să-l neliniştească pe majordom.

— Ce-am făcut azi-dimineaţă este de neiertat, începu el. Ca atare, n-am să te rog să mă ierţi. Nu te voi ruga decât să încerci să mă înţelegi.

Hwi nu păru surprinsă de această introducere. Faptul era revelator, îşi spuse Idaho, în privinţa celor discutate de ei înaintea sosirii sale.

Văzând că Idaho nu are de făcut nici un comentariu, Moneo adăugă:

— Nu aveam nici un drept să-ţi creez impresia că ai fi necorespunzător.

Idaho resimţi o reacţie curioasă la atitudinea şi cuvintele lui Moneo. Avea in continuare sentimentul că era surclasat, că orice planuri ale sale puteau fi dejucate dat fiind că era prea rupt de această epocă, însă nu-l mai suspecta pe Moneo că ar vrea să se distreze pe seama lui. Ceva îl redusese pe majordom la un substrat ferm de onestitate. Această constatare plasa universul lui Leto, erotismul mortal al Păstrăvăreselor, candoarea de netăgăduit a lui Hwi — practic, *totul* — într-o nouă lumină, o nouă relaţie, pe care Idaho avea senzaţia că o înţelege. Era ca şi când ei trei, cei prezenţi în această încăpere, reprezentau ultimele fiinţe umane adevărate din întregul univers. Cu un crispat simţ autocritic, rosti:

— Aveai dreptul să te aperi, din moment ce te-am atacat. Mă bucur că ai fost în măsură s-o faci.

Se întoarse spre Hwi, dar, înainte de a apuca să vorbească, Moneo interveni:

— N-are nici un rost să pledezi pentru mine. Cred că nemulţumirea ei în ceea ce mă priveşte este de neclintit.

Idaho scutură din cap.

— Chiar toată lumea de-aici ştie înaintea mea ce voi spune sau ce voi simţi?

— Este una dintre calităţile tale admirabile, zise Moneo. Nu îţi ascunzi simţămintele. Noi... (ridică din umeri)... suntem, în mod necesar, mai circumspecţi.

Idaho se uită la Hwi.

— Vorbeşte şi pentru tine?

Ea îşi strecură mâna în mâna lui.

— Pentru mine vorbesc eu însămi.

Moneo îşi întinse gâtul şi le privi mâinile împreunate, apoi se lăsă iarăşi pe perna lui şi oftă.

— Nu trebuie să faceţi asta.

Idaho strânse şi mai tare mâna lui Hwi şi o simţi răspunzându-i la fel.

— Înainte ca vreunul din voi să mă întrebe, reluă Moneo, vă informez că Împăratul-Zeu şi fiica mea nu s-au întors încă de la încercare.

Idaho percepu efortul pe care-l făcea majordomul pentru a vorbi calm. Îl percepu şi Hwi.

— E adevărat ce spun Păstrăvăresele? întrebă ea. Eşecul Sionei înseamnă moartea?

Moneo rămase tăcut, dar chipul său împietri.

— E o încercare asemănătoare testului Bene Gesserit? întrebă Idaho. Muad'Dib spunea că Surorile testează umanitatea.

Lui Hwi începu să-i tremure mâna. Idaho se întoarse spre ea.

— Te-au testat şi pe tine?

— Nu, răspunse ea, dar am auzit tinere vorbind despre asta. Ziceau că trebuie să înduri o durere cumplită fără a-ţi pierde simţul identităţii.

Idaho îşi îndreptă din nou atenţia spre Moneo şi observă apariţia unui tic nervos în colţul ochiului stâng al majordomului.

— Moneo! şopti el, zdruncinat de o revelaţie subită. Te-a pus şi pe tine la încercare!

— Nu vreau să discutăm despre încercări, zise Moneo. Suntem aici pentru a hotărî ce-i de făcut cu voi doi.

— Nu crezi că asta e treaba noastră? întrebă Idaho.

Simţi mâna lui Hwi devenind dintr-o dată umedă de transpiraţie în mâna lui.

— E treaba Împăratului-Zeu, răspunse Moneo.

— Chiar dacă Siona eşuează?

— Mai ales dacă Siona eşuează!

— Cum te-a testat pe tine?

— M-a lăsat să întrevăd o fărâmă din ceea ce înseamnă a fi Împăratul-Zeu.

— Şi?

— Am văzut atât cât am fost în stare să suport.

Mâna lui Hwi o strânse convulsiv pe a lui Idaho.

— Vasăzică e adevărat că ai fost cândva un rebel, rosti Idaho.

— Am început cu dragoste şi devoţiune, spuse Moneo. Apoi am trecut la mânie şi răzvrătire. Am fost transformat în ceea ce vedeţi cu ochii voştri. Ştiu ce datorie am şi-o îndeplinesc.

— Ce ţi-a făcut?

Moneo răspunse cu un aer îngândurat:

— Mi-a citat ruga mea din copilărie: "Îmi închin viaţa spre mai marea slavă a Domnului".

Idaho remarcă imobilismul lui Hwi, privirea ei aţintită la chipul lui Moneo. La ce se gândea?

— Am recunoscut că aceasta a fost într-adevăr închinarea mea, urmă Moneo. Iar Împăratul-Zeu m-a întrebat la ce-aş renunţa dacă viaţa mea n-ar fi de ajuns. Mi-a strigat: "Ce importanţă poate avea viaţa ta, când ţii pentru tine darul cel mai de preţ?"

Hwi dădu din cap, dar Idaho nu simţea decât perplexitate.

— Am auzit adevărul în glasul lui, zise Moneo.

— Eşti Dreptvorbitor? îl întrebă Hwi.

— Când sunt în pragul desperării, da. Dar numai atunci. Vă jur că mi-a spus adevărul.

— Unii Atreizi stăpâneau puterea Glasului, mormăi Idaho.

Moneo îşi scutură capul.

— Nu. El rostea adevărul. Mi-a spus aşa: "Te privesc în clipa asta şi, dacă mi-ar fi cu putinţă, aş vărsa lacrimi. Consideră dorinţa mea drept acţiune!"

Hwi se aplecă în faţă, aproape atingând masa.

— Nu poate să plângă?

— Viermii de nisip... murmură Idaho.

— Poftim? făcu ea, întorcând capul spre el.

— Viermii de nisip mureau la contactul cu apa. Înecându-i, fremenii obţineau esenţa de mirodenie pentru orgiile lor religioase.

— Dar Domnul Leto încă nu-i pe de-a-ntregul vierme de nisip, obiectă Moneo.

Idaho îşi strânse gânditor buzele. Să fi fost Leto inhibat de interdicţia fremenă privitoare la lacrimi? Fremenii fuseseră întotdeauna oripilaţi de o asemenea risipă de umezeală! *A da apă morţilor!*

Moneo i se adresă lui Idaho:

— Sperasem să fii om de înţeles. Domnul Leto şi-a spus cuvântul. Tu şi Hwi trebuie să vă despărţiţi şi să nu vă mai vedeţi niciodată.

Hwi îşi retrase mâna din mâna lui Idaho.

— Ştim, murmură ea.

— Ştim ce putere are, adăugă Idaho cu o resemnare amară.

— Dar nu-l înţelegeţi, spuse Moneo.

— Nu-mi doresc nimic mai mult decât asta, rosti Hwi. Puse o mână pe braţul lui Idaho pentru a-l împiedica să vorbească. Nu, Duncan. Dorinţele noastre persoanele nu-şi mai au locul aici.

— Poate c-ar trebui să i te *rogi,* spuse Idaho.

Ea se răsuci brusc şi-l privi lung, până ce el lăsă ochii în jos. Când vorbi, în vocea ei răzbătu o însufleţire pe care Idaho n-o mai auzise până atunci.

— Unchiul meu, Malky, spunea mereu că Domnul Leto era insensibil la rugi. Zicea că Domnul Leto considera rugăciunea drept o tentativă de coerciţie, o formă de violenţă îndreptată împotriva zeului ales, căruia i se atrăgea atenţia: *Fă o minune, Doamne, altminteri n-am să mai cred în Tine!*

— Rugăciunea arogantă, murmură Moneo. Intervenţia la comandă.

— Cum ar putea fi el zeu? întrebă Idaho. Recunoaşte el însuşi că nu e nemuritor.

— În privinţa asta, îţi voi cita întocmai cuvintele Domnului Leto, spuse Moneo. "Sunt tot ceea ce e de văzut dintr-un Zeu. Sunt cuvântul devenit miracol. Sunt totalitatea strămoşilor mei. Nu-i îndeajuns ca miracol? Ce ai putea să mai vrei? Întreabă-te: Unde există miracol mai mare?"

— Vorbe goale, rosti zeflemitor Idaho.

— Şi eu l-am persiflat, zise Moneo. I-am servit propriile sale cuvinte din Istoria Orală: "Dă întru mai marea slavă a Domnului!"

Hwi avu o exclamaţie înăbuşită.

— Mi-a râs în nas, continuă Moneo. A râs şi m-a întrebat cum aş putea să dau ceea ce îi aparţinea deja Domnului.

— Şi te-ai înfuriat? întrebă Hwi.

— Bineînţeles. A observat şi el şi atunci mi-a spus că mă va învăţa el cum se dă întru slava Domnului. A zis: "Ar trebui să observi că reprezinţi un miracol la fel de mare ca şi mine".

Moneo întoarse capul şi privi pe fereastra din stânga sa.

— Mă tem însă, urmă el, că mânia mă făcuse surd şi, astfel, am fost total nepregătit.

— Ei, adevărul e că-i foarte iscusit, comentă Idaho.

— Iscusit? Moneo întoarse privirea spre el. Nu cred; în orice caz, nu în sensul la care te gândeşti tu. Cred că, în sensul ăsta, Domnul Leto nu-i cu nimic mai iscusit ca mine.

— Pentru ce anume ai fost total nepregătit? întrebă Hwi.

— Pentru risc, spuse Moneo.

— Dar ai riscat destul înfuriindu-te, spuse ea.

— Mult mai puţin decât el. Citesc în ochii tăi, Hwi, că înţelegi la ce mă refer. Spune-mi, te revoltă corpul lui?

— În prezent, nu.

Idaho scrâşni din dinţi, înciudat.

— Pe mine mă dezgustă! mârâi el.

— Iubitule, nu trebuie să spui asemenea lucruri, îl dojeni Hwi.

— Iar tu nu trebuie să-i spui "iubitule", interveni Moneo.

— Ai prefera să iubească pe cineva mai mătăhălos şi mai sângeros decât a visat vreodată să devină un baron Harkonnen! zise Idaho.

Moneo îşi frământă o clipă buzele, apoi spuse:

— Domnul Leto mi-a povestit câte ceva despre acel personaj malefic de pe vremea ta, Duncan. Nu cred că ţi-ai înţeles duşmanul.

— Era un monstru obez şi...

— Era un vânzător de senzaţii tari. Obezitatea era un efect secundar sau, poate, chiar un scop în sine, întrucât ofensa lumea, iar una dintre plăcerile Baronului Vladimir Harkonnen era să ofenseze.

— Oricum, Baronul n-a nimicit decât câteva planete, zise Idaho. Leto nimiceşte universul.

— Iubitule, te rog! murmură Hwi.

— Lasă-l să bată câmpii, spuse Moneo. Când eram tânăr şi ignorant, exact ca Siona şi ca acest sărman neghiob, şi eu vorbeam la fel.

— De-asta ţi-ai lăsat fiica să meargă la moarte? îl interpelă Idaho.

— Iubitule, asta e chiar cruzime, se interpuse din nou Hwi.

— Unul dintre defectele tale dintotdeauna, Duncan, a fost cultivarea isteriei, rosti calm Moneo. Te previn că nu există teren mai fertil pentru ignoranţă decât isteria. Genele tale conferă vigoare şi poate că stârneşti înflăcărarea unora dintre Păstrăvărese, dar în privinţa calităţilor de conducător stai destul de prost.

— Nu încerca să mă scoţi din sărite, spuse Idaho. Am destulă minte ca să nu mai încerc încă o dată să te atac, dar nu întinde prea mult coarda.

Hwi vru să-l prindă de mână, dar el se feri.

— Îmi cunosc foarte bine locul, urmă Idaho. N-am calităţi de conducător, dar sunt un bun executant. Ştiu să port flamura Atreizilor. Verdele şi negrul se află pe spatele meu!

— Nemernicii se menţin la putere încurajând isteria, zise

Moneo. Arta Atreizilor este arta conducerii fără isterie, arta de a utiliza puterea cu simţul răspunderii.

Idaho îşi împinse perna în spate şi se ridică în picioare.

— Când s-a dovedit afurisitul tău de Împărat-Zeu răspunzător de vreun lucru?

Moneo coborî ochii asupra mesei înţesate de hârtii şi vorbi fără a-i ridica.

— E răspunzător pentru ceea ce şi-a făcut lui însuşi, rosti el. Apoi înălţă spre Idaho o privire glacială şi adăuga: Tu însă, Duncan, eşti prea slab de înger ca să afli de ce şi-a făcut asta!

— Pe când tu nu eşti? întrebă provocator Idaho.

— În clipa în care ajunsesem la paroxismul mâniei, zise Moneo, iar el s-a văzut prin ochii mei, a spus: "Cum îndrăzneşti să fii ofensat de mine?" Şi atunci... (Moneo înghiţi anevoie).... atunci m-a făcut să privesc oroarea... pe care-o văzuse el. (Lacrimi izbucniră din ochii lui Moneo şi se rostogoliră pe obraji.) Şi n-am putut decât să mă consider fericit că nu am avut de luat o hotărâre ca a lui... că mă puteam mulţumi să rămân un simplu... executant.

— Eu l-am atins, şopti Hwi.

— Atunci, ştii? o întrebă Moneo.

— Fără să fi văzut, ştiu.

Cu voce joasă, Moneo spuse:

— Era aproape să mor, atunci. Am... (Se scutură, apoi ridică ochii spre Idaho). N-ai dreptul să...

— Duceţi-vă dracului cu toţii! izbucni Idaho.

Se răsuci pe călcâie şi părăsi din doi paşi încăperea.

Hwi privi în urma lui, cu chipul încremenit într-o mască a durerii.

— Ohhh, Duncan... şopti ea.

— Vezi? făcu Moneo. Te-ai înşelat: Nici tu, nici Păstrăvăresele nu l-aţi îmblânzit. Însă tu, Hwi, ai contribuit doar la distrugerea lui.

Ea îşi întoarse chipul îndurerat spre Moneo.

— N-am să-l mai văd niciodată, promise.

Pentru Idaho, întoarcerea la apartamentele sale deveni unul dintre momentele cele mai dificile de care îşi amintea. Încercă să-şi închipuie că faţa sa era o mască de plastoţel imobilă, ce nu lăsa să răzbată tumultul lăuntric al emoţiilor. Nici una din gărzile pe lângă care trecea nu trebuia să-i vadă durerea. Ceea ce nu

ştia însă, era că mai toate îi ghiceau cu uşurinţă starea de spirit şi aveau pentru el un sentiment de sinceră compasiune. Toate Păstrăvăresele participaseră la instructaje în legătură cu Duncanii şi învăţaseră să le descifreze reacţiile şi comportamentul.

Pe culoarul ce ducea spre uşa sa, o observă pe Nayla care venea încet către el. Ceva pe chipul ei, o expresie rătăcită, descumpănită, îl făcu să se oprească brusc, aproape uitând de frământarea lui interioară.

— Amica? rosti el când ea se apropie doar la câţiva paşi.

Nayla îl privi şi pe faţa ei pătrată se văzu limpede că abia atunci îl observase.

Ce straniu arată femeia asta, gândi el.

— Nu mai sunt Amica, răspunse Nayla şi-şi văzu mai departe de drum.

Idaho întoarse capul şi-i urmări cu privirea spatele masiv ce se depărta — umerii aceia laţi, mersul acela care evoca o forţă teribilă.

Cu ce scop a fost oare concepută una ca Nayla? se întrebă el.

Dar nu fu decât un gând trecător. Propriile sale preocupări îl năpădiră din nou, şi mai presante. Parcurse repede cei câţiva metri care-l despărţeau de uşa locuinţei sale şi intră înăuntru.

De cum închise uşa, rămase pe loc, cu pumnii strânşi, lipiţi de coapse.

Nu mă mai leagă nimic de nici o *epocă,* gândi el. Ciudat, dar nu era deloc un gând eliberator. Ştia, totuşi, că făcuse ceea ce trebuia spre a o descătuşa pe Hwi de dragostea pentru el. Scăzuse în ochii ei. Curând, n-avea să-şi mai amintească de el decât ca de-un biet nerod irascibil, incapabil să-şi stăpânească emoţiile. Deja — simţea asta — Duncan Idaho începea să dispară din preocupările ei imediate.

Şi nefericitul ăla de Moneo!

Înţelegea perfect circumstanţele care-l plămădiseră pe maleabilul majordom. *Datoria şi responsabilitatea.* Un liman sigur în momentele deciziilor dificile.

Aşa am fost şi eu, cândva, gândi Idaho. *Dar asta s-a petrecut într-o altă viaţă, în alt timp.*

Duncanii mă întreabă uneori dacă înţeleg ideile exotice ale trecutului nostru şi, dacă le înţeleg, de ce nu pot să le explic. După părerea lor, cunoaşterea constă doar într-o seamă de detalii. Mă străduiesc să le explic că toate cuvintele sunt plastice. Imaginea cuvintelor începe să se deformeze din chiar clipa în care ele sunt pronunţate. Ideile incrustate într-o limbă nu pot fi exprimate decât în acea limbă. Este esenţa însăşi a semnificaţiei cuvântului exotic. *Vedeţi cum încep să apară deformaţiile? Traducerea dă din colţ în colţ în prezenţa exoticului. Limba galach, în care vorbesc eu acum, se impune. E un cadru de referinţă extern, un sistem specific. În toate sistemele pândesc pericole. Sistemele înglobează credinţele neverificate ale creatorilor lor. Când adopţi un sistem, când îi accepţi credinţele, ajuţi la consolidarea rezistenţei la schimbare. Are vreun rost să le explic Duncanilor că, pentru exprimarea anumitor lucruri, nu există limbaj? Ahhhh! Dar Duncanii sunt încredinţaţi că toate limbajele îmi aparţin!*

Jurnalele Furate

TIMP DE DOUĂ ZILE ŞI DOUĂ NOPŢI ÎNCHEIATE, Siona omise să-şi pună masca distraiului, pierzând apă preţioasă ori de câte ori respira. Fusese nevoie de povaţa dată cândva copiilor fremeni pentru ca Siona să-şi amintească avertismentele tatălui ei. Leto i-o reprodusese, până la urmă, în cea de-a treia dimineaţă rece a călătoriei lor, când se opriseră la umbra unei stânci de pe câmpia bătută de vânt a ergului.

— Păstrează fiecare răsuflare căci ea conţine căldura şi umezeala vieţii tale, spusese el.

Ştiuse, în momentul acela, că mai aveau de petrecut încă

trei zile pe cuprinsul şesului şi trei nopţi dincolo de el până să dea de apă. Acum, soarele răsărea pentru a cincea oară de când părăsiseră Citadela cea Mică. În cursul nopţii, pătrunseseră într-o regiune pe jumătate nisipoasă. Nu erau dune aici, dar se zăreau dune departe, în faţa lor, iar rămăşiţele Lanţului Habbanya formau ca o linie întreruptă, în zare, dacă ştiai încotro să-ţi îndrepţi privirea. Siona nu-şi mai cobora obrăzarul decât când voia să se facă auzită clar. Buzele ei deveniseră negre şi jupuite.

A intrat în faza setei desperate, îşi spuse Leto, în timp ce îşi lăsa simţurile să exploreze împrejurimile. *Curând, va atinge momentul crizei.* Simţurile îi comunicară că erau tot singuri, la marginea ergului. Lumina încă palidă a zorilor crea reflexe de praf, ca nişte perdele pe care vântul le flutura necontenit, ba ridicându-le, ba coborându-le. Auzul său filtra zgomotul vântului pentru a percepe alte sunete: respiraţia gâfâită a Sionei, o minusculă avalanşă de nisip pe flancurile stâncii din apropiere, scrâşnetul stratului subţire de nisip sub greutatea propriului său corp.

Siona îşi desprinse obrăzarul, dar rămase cu mâna pe el, pregătită să-l fixeze repede la loc.

— Cât va mai dura până vom găsi apă? întrebă ea.

— Trei nopţi.

— Există vreo direcţie mai bună în care-am putea apuca?

— Nu.

Ajunsese să aprecieze modul fremen de economisire a informaţiilor importante. Sorbi cu lăcomie câteva picături de apă prin acvatubul distraiului.

Leto recunoscu mesajul mişcărilor ei — gesturi familiare ale fremenilor aflaţi la ananghie. Siona era acum deplin conştientă de o experienţă binecunoscută strămoşilor ei: *patiyeh,* setea din pragul morţii.

Cele câteva picături din buzunarul colector se isprăviră. Leto o auzi aspirând aer. Siona îşi acoperi din nou partea de jos a feţei şi vorbi cu glas înfundat:

— N-am să reuşesc, nu-i aşa?

Leto o privi în ochi şi citi în ei acea limpezime a cugetului pe care n-o conferă decât iminenţa morţii, o luciditate rar atinsă în alte împrejurări. O stare ce amplifica doar ceea ce era necesar pentru supravieţuire. Da, Siona intrase acum în *tedah ri-agrimi,*

agonia care deschide mintea. Curând, avea să fie nevoită să ia decizia ultimă, cea pe care ea continua să creadă că o luase deja.

Semnele îi arătau lui Leto că, din această clipă, trebuia s-o trateze pe Siona cu cea mai mare bunăvoinţă. Trebuia să răspundă la toate întrebările ei cu sinceritate, deoarece îndărătul fiecărei întrebări se ascundea o judecată.

— Nu-i aşa? insistă ea.

Mai exista încă o urmă de nădejde în desperarea ei.

— Nimic nu e sigur, rosti el.

Răspunsul îi spulberă Sionei şi ultima speranţă.

Leto nu intenţionase câtuşi de puţin asta, dar ştia că se întâmpla deseori ca un răspuns corect, chiar dacă ambiguu, să fie luat drept confirmare a celor mai negre temeri.

Siona oftă. Cu aceeaşi voce înfundată de masca distraiului, îl iscodi din nou:

— Aveai intenţia să joc un anumit rol în programul tău genetic.

Nu fusese o întrebare.

— Toată lumea are intenţii, zise el.

— Dar tu voiai acordul meu deplin.

— Într-adevăr.

— Cum te puteai aştepta să obţii acordul meu când ştii că detest tot ce are vreo legătură cu tine? Răspunde-mi cinstit!

— Cei trei stâlpi pe care se sprijină un acord sunt intenţia, informaţia şi incertitudinea. Exactitatea şi cinstea au prea puţin de-a face cu asta.

— Te rog să nu polemizezi cu mine. Ştii bine că mă aşteaptă moartea.

— Te respect prea mult ca să polemizez cu tine, spuse Leto.

Îşi înălţă uşor segmentele anterioare pentru a sonda vântul. Începea deja sa aducă un pic din căldura zilei, dar conţinea încă prea multă umiditate faţă de pretenţiile lui Leto. Şi-şi spuse din nou că, de fapt, cu cât încerca să controleze mai mult condiţiile climaterice, cu atât apăreau mai multe aspecte ce trebuiau controlate. Absoluturile nu făceau decât să multiplice imponderabilele.

— Zici că nu polemizezi, dar...

— Polemica închide uşile simţurilor, spuse Leto, lăsându-se din nou la nivelul solului. Maschează întotdeauna agresivitatea.

Prelungită prea mult, polemica duce în mod inevitabil la violenţă. Nu am nici un fel de intenţii violente în ceea ce te priveşte.

— Ce-ai vrut să spui cu... intenţia, informaţia şi incertitudinea?

— Intenţia reuneşte participanţii. Informaţia delimitează cadrul discuţiei. Incertitudinea stabileşte întrebările.

Siona se apropie şi-l privi în ochi de la mai puţin de un metru.

Ciudat, gândi el, *cum ura poate să se amestece atât de perfect cu speranţa, frica şi respectul.*

— Ai putea să mă salvezi?

— Există o cale.

Ea dădu din cap şi Leto îşi dădu seama că Siona trăsese o concluzie greşită.

— *Aşa* vrei să-mi cumperi acordul! îl acuză ea.

— Nu.

— Dacă reuşesc la încercarea asta a ta...

— Nu este încercarea mea.

— Dar a cui?

— E dobândită de la strămoşii noştri comuni.

Siona se lăsă în şezut lângă stânca rece şi rămase tăcută. Nu era încă pregătită să ceară adăpost în "hamacul" călduţ al segmentului anterior. Leto avu impresia că aude geamătul care aştepta în gâtlejul ei. Acum, îndoielile lucrau din plin. Siona începea să se întrebe dacă exista cu adevărat potrivire între el şi imaginea Tiranului Suprem pe care ea şi-o făcuse despre el. Ridică privirea spre chipul lui, cu acea teribilă luciditate pe care Leto o identificase deja.

— Ce te determină să faci ceea ce faci?

Întrebarea era abil formulată. Leto răspunse:

— Nevoia de a salva oamenii.

— Care oameni?

— Definiţia mea este mai cuprinzătoare decât a oricăror altora. Mai cuprinzătoare chiar decât cea dată de Bene Gesserit, care crede că a determinat cu precizie ce este omul. Eu mă refer la firul etern al întregii omeniri, oricum s-ar defini ea.

— Vrei să spui că...

Gura Sionei devenise prea uscată pentru a vorbi. Siona încercă să acumuleze salivă. Leto observă mişcările maxilarelor

ei sub masca distraiului. Întrebarea pe care voia s-o pună era însă evidentă şi el n-o mai aşteptă pentru a-i răspunde.

— Fără mine, în clipa de faţă n-ar mai fi existat oameni niciunde. Nici măcar unul. Iar calea până la această dispariţie ar fi fost mai hidoasă decât ai putea să-ţi închipui.

— *Presupusa* ta preştiinţă, rosti ea ironic.

— Poteca de Aur rămâne deschisă, spuse el.

— N-am nici o încredere în tine!

— Fiindcă nu suntem egali?

— Exact!

— Dar suntem interdependenţi.

— Ce nevoie ai tu de mine?

Ahhh, strigătul tinereţii nesigure de locul ei, îşi spuse Leto. Simţea forţa legăturilor secrete de dependenţă şi se sili să reziste. *Dependenţa generează slăbiciune!*

— Tu eşti Poteca de Aur, spuse el.

— Eu?

Fusese o şoaptă abia auzită.

— Ai citit jurnalele acelea pe care mi le-ai furat. Eu sunt în ele, dar tu unde eşti? Uită-te ce-am creat eu, Siona. Tu însă nu poţi crea nimic, decât pe tine însăţi.

— Vorbe, alte vorbe înşelătoare!

— Nu sufăr din cauza faptului că sunt venerat, Siona. Sufăr din cauza faptului că nu sunt niciodată apreciat. Dar poate că... Nu, nu cutez să-mi pun speranţa în tine.

— Care e rostul acelor jurnale?

— Le înregistrează o maşină ixiană. Urmează să fie descoperite într-o zi, peste foarte, foarte mult timp. Menirea lor este de a-i face pe oameni să gândească.

— O maşină ixiană? Încalci interdicţiile Jihadului?!

— E şi în asta o lecţie. Ce fac, de fapt, asemenea maşini? Sporesc numărul lucrurilor pe care le putem face fără sa ne gândim. Iată adevăratul pericol: lucrurile pe care le facem fără să ne gândim. Aminteşte-ţi cât amar de drum ai umblat tu prin deşertul ăsta fără să te gândeşti la masca distraiului.

— Ai fi putut să-mi atragi atenţia!

— Şi să-ţi sporesc dependenţa?

Ea îl privi fix o clipă, apoi întrebă:

— De ce vrei să preiau comanda Păstrăvăreselor tale?

— Eşti o femeie Atreides, plină de resurse şi capabilă de o

judecată independentă. Poţi să fii sinceră dar de dragul adevărului aşa cum îl vezi tu. Ai fost crescută şi instruită pentru a comanda, ceea ce înseamnă că te poţi elibera de orice dependentă.

Vântul făcu să se învârtejească praf şi nisip în jurul lor în timp ce Siona cântărea cuvintele lui Leto.

— Şi, dacă accept, ai să-mi salvezi viaţa?

— Nu.

Fusese atât de sigură de un răspuns afirmativ, încât îi trebuiră câteva bătăi de inimă înainte de a interpreta acest singur cuvânt. Între timp, vântul căzu puţin şi, dincolo de întinderea acoperită de dune, se întrezăriră vestigiile Lanţului Habbanya. Aerul se răci dintr-o dată şi frigul era dintre acelea ce absorbeau cu aceeaşi eficacitate umiditatea ca şi razele cele mai fierbinţi ale soarelui. O parte a conştiinţei lui Leto percepu un fenomen de oscilaţie în controlul meteorologic.

— Nu?

Siona era, deopotrivă, perplexă şi indignată.

— Nu fac târguri cu cei în care trebuie să mă încred.

Ea clătină încet capul dintr-o parte în alta, dar privirea îi rămase pironită pe chipul lui.

— Ce te-ar putea forţa să mă salvezi?

— Nu m-ar putea forţa nimic. De ce crezi că poţi să-mi impui mie lucruri pe care eu nu ţi le-aş impune ţie? Nu ăsta-i făgaşul interdependenţei.

Umerii Sionei căzură.

— Dacă nu pot să negociez sau să te forţez…

— Înseamnă că trebuie să găseşti altă cale.

Ce spectacol minunat, să observi explozia unei subite înţelegeri! gândi Leto. Trăsăturile expresive ale Sionei nu puteau să-i ascundă nimic din ceea ce se petrecea în conştiinţa ei. Îl privea fix în ochi, sfredelitor, ca şi când ar fi vrut să pătrundă până în miezul gândurilor lui. Vocea ei înfundată căpătă o nouă vigoare.

— M-ai lăsa să aflu totul despre tine, inclusiv fiecare slăbiciune?

— Vrei să furi ceea ce-ţi dau de bunăvoie?

Lumina dimineţii reliefa trăsăturile ei.

— Nu-ţi promit nimic! rosti ea.

— Nici nu-ţi pretind asta.

— Dar îmi vei da... apă, dacă-ţi voi cere?

— Nu e doar apă.

Ea dădu încet din cap.

— Iar eu sunt o Atreides.

Păstrăvăresele nu omiseseră s-o informeze despre acea sensibilitate aparte pe care o posedau genele Atreizilor. Siona ştia care era originea mirodeniei şi ce efecte ar fi putut avea melanjul în organismul ei. Profesoarele din şcolile de Păstrăvărese îşi cunoşteau meseria. Nu înşelaseră niciodată aşteptările lui Leto. Iar dozele mici de melanj din concentratele cu care se hrănise în ultimele zile Siona îşi făcuseră, şi ele, treaba.

— Pliurile astea mai mici şi încreţite din jurul feţei mele... rosti Leto. Apasă uşurel cu degetul pe unul din ele şi se vor scurge câteva picături de lichid cu o concentraţie mare de esenţă de mirodenie.

Citi în privirea ei că ştia despre ce era vorba. Amintiri despre care ea nu ştia că sunt amintiri îi vorbeau. Şi Siona era rezultatul multor generaţii în cursul cărora sensibilitatea Atreizilor fusese în mod planificat dezvoltată.

Dar, în pofida setei care o chinuia, Siona nu cuteza încă să facă vreo mişcare.

Pentru a o ajuta să traverseze criza, îi povesti cum, în vremurile de demult, copiii fremeni prindeau păstrăvi de nisip la marginea oazelor şi, frecându-i, storceau din ei picăturile de nectar atât de revigorante.

— Dar eu sunt Atreides, replică ea.

— Istoria Orală nu minte, recunoscu Leto.

— Deci... aş putea să mor din cauza asta.

— Iată în ce constă încercarea.

— Vrei să faci din mine o adevărată fremenă!

— Cum altfel îi vei putea învăţa pe descendenţii tăi să supravieţuiască aici după ce eu nu voi mai fi?

Siona îşi scoase masca distraiului şi-şi apropie faţa la o palmă de a lui. Ridică mâna şi atinse cu degetul arătător unul dintre pliurile încreţite ale capişonului cenuşiu.

— Plimbă-ţi degetul, apăsând uşor, spuse el.

Siona ascultă, dar nu de vocea lui, ci de ceva aflat înlăuntrul ei. Mişcările degetului erau precise, trezindu-i lui Leto propriile lui amintiri — o pricepere transmisă, de la un copil la altul, de-a

lungul generaţiilor... ca atâtea alte informaţii şi deformaţii. Întoarse faţa până la limita la care putea să şi-o mişte şi privi pieziş chipul Sionei, atât de aproape de-al său. Stropi albăstrii începură să se formeze la marginea pliului. Mirosul pătrunzător de scorţişoară îi învălui. Faţa Sionei se aplecă brusc. Leto îi văzu porii de pe nări, vârful limbii în timp ce culegea picăturile. O clipă mai târziu, Siona se retrase — fără a-şi fi potolit pe de-a-ntregul setea, dar mânată de aceeaşi prudenţă şi aceeaşi suspiciune ca şi Moneo, la vremea lui. *Ce naşte din pisică...*

— Când va începe să-şi facă efectul? întrebă ea.

— A şi început.

— Voiam să spun...

— Cam într-un minut.

— Nu-ţi datorez nimic pentru asta!

— Nu am de gând să-ţi cer plată.

Siona îşi fixă masca.

Leto văzu privirea ei începând să rătăcească spre depărtările lăptoase. Fără să rostească nici un cuvânt, ea ciocăni cu vârful degetelor în segmentul său anterior, cerându-i să-i pregătească hamacul cald al cărnii sale. Îi făcu pe plac. Ea se ghemui în căuşul moale. Privind, atât cât putea, direct în jos, Leto o vedea. Ochii ei rămăseseră deschişi, dar acum nu mai vedeau nimic din ceea ce se afla în jur. Siona tresări violent şi începu să tremure ca o mică vietate în agonie. Leto ştia ce se întâmpla cu ea, însă nu putea schimba nici o frântură a procesului în curs de desfăşurare. Nici una dintre prezenţele ancestrale n-avea să rămână în conştiinţa ei, dar Siona avea să poarte cu ea, pentru totdeauna, cu limpezime, tot ce vedea, tot ce auzea şi tot ce simţea acum. Vuietul maşinilor căutătoare, mirosul de sânge şi de viscere, oamenii îngroziţi, chirciţi în adăposturi, conştienţi doar de faptul că n-aveau scăpare... În timp ce vuietul maşinilor se apropia mai mult şi mai mult... tot mai puternic!

Ori încotro s-ar fi întors, acelaşi lucru. Nici o scăpare, niciunde.

Leto simţi cum viaţa începe s-o părăsească. *Luptă! Luptă cu întunericul, Siona!* Era un lucru pe care Atreizii ştiau să-l facă. Să lupte pentru supravieţuire. Iar acum Siona lupta şi pentru alte vieţi în afară de-a ei. Dar Leto o simţea în continuare stingându-se... pierzându-şi încet, înspăimântător de încet, vitalitatea. Cobora tot mai adânc în beznă, mai adânc decât coborâseră

oricare dintre cei dinainte. Începu s-o clatine uşor, legănându-şi segmentul anterior. Asta sau, poate, firul subţire al hotărârii ei arzătoare, ori, cine ştie, şi una şi alta, sfârşi prin a da rezultate. Pe la începutul după-amiezii, tremurul trupului ei se mai domoli şi Siona păru să se cufunde în ceva asemănător cu somnul adevărat. Doar câte un geamăt, când şi când, trăda ecoul viziunilor. Leto continuă s-o legene, balansându-şi corpul într-o parte şi-n alta.

Avea să poată reveni din acele adâncuri de neînchipuit? Da; funcţiile ei vitale dădeau semne liniştitoare. Ce vigoare avea fata asta!

Siona se trezi spre sfârşitul după-amiezii. Trupul i se destinse brusc, ritmul respiraţiei se schimbă. Siona deschise ochii. Privi în sus, către el, apoi coborî din hamac şi rămase cu spatele la Leto timp de aproape o oră, meditând în tăcere.

Moneo reacţionase exact la fel. Era o tendinţă nouă la aceşti Atreizi de dată recentă. Unii dintre cei dinainte deversaseră asupra lui un şuvoi de cuvinte fără cap şi fără coadă sau se retrăseseră de-a-ndăratelea, cu ochii holbaţi, împiedicându-se de bolovani. Alţii se ghemuiseră, cu privirea în pământ. Nimeni însă nu-i întorsese niciodată spatele. Leto consideră această nouă atitudine drept un semn dătător de speranţă.

— Cred că începi să-ţi faci o idee despre vastitatea familiei mele, rosti el.

Siona se întoarse, cu buzele strânse, dar nu ridică ochii spre el. O văzu, totuşi, acceptând ideea pe care puţini oameni puteau s-o înţeleagă aşa cum o înţelesese ea: multitudinea singulară dinlăuntrul lui făcea din *întreaga* omenire familia sa.

— I-ai fi putut salva pe prietenii mei, în pădure, îl acuză ea.

— Şi tu i-ai fi putut salva.

Ea îşi apăsă tâmplele cu pumnii strânşi şi-l străfulgeră cu privirea.

— Dar tu ştii *totul!*

— Siona!

— Trebuia neapărat s-o aflu în felul acesta? şopti ea.

Leto rămase tăcut, silind-o să-şi dea singură răspuns la întrebare. Trebuia s-o facă să înţeleagă că el raţiona în principal ca un fremen şi că, asemenea cumplitelor maşini din acea viziune apocaliptică, prădătorul putea să urmărească orice creatură care lăsa urme.

— Poteca de Aur... murmură Siona. Acum o *simt.* (Din nou, îl fulgeră cu privirea). Câtă cruzime!

— Lupta pentru supravieţuire a fost dintotdeauna crudă.

— Nu exista nici măcar un loc în care să se ascundă, şopti ea. Apoi, mai tare: Ce mi-ai făcut?

— Ai încercat să fii o răzvrătită fremenă, spuse el. Fremenii aveau un talent aproape incredibil de a citi semnele deşertului. Erau capabili să desluşească până şi contururile infime ale urmelor de paşi de pe nisipurile măturate de vânt.

Descifră pe chipul ei începutul remuşcării, amintirea resuscitată a tovarăşilor ei morţi. Vorbi repede, ştiind că acestei reacţii avea să-i urmeze curând sentimentul culpabilităţii, apoi mânia împotriva lui.

— M-ai fi crezut dacă m-aş fi mulţumit doar să te chem şi să te pun în gardă?

Remuşcările ameninţau s-o copleşească. O auzi icnind, cu gura larg deschisă îndărătul măştii.

— Încă n-ai supravieţuit deşertului, o preveni el.

Încet, Siona îşi potoli respiraţia sacadată. Instinctele fremene pe care i le deşteptase îşi îndepliniră funcţia de temperare.

— Voi supravieţui, rosti ea, susţinându-i privirea. Ne citeşti emoţiile, nu-i aşa?

— Declanşatoarele gândurilor, răspunse el. Pot recunoaşte cea mai măruntă nuanţă de comportament după originile ei emoţionale.

O văzu acceptându-şi propria transparenţă întocmai cum o acceptase, la vremea lui, Moneo: cu teamă şi ură. Dar asta n-avea importanţă. Sondă timpul aflat înaintea lor. Da, Siona avea să supravieţuiască deşertului său, căci îi vedea urmele pe nisip, alături de ale sale... dar n-o vedea niciunde în carne şi oase. În schimb, chiar dincolo de urmele ei dădu de o deschidere subită către lucruri ce, până atunci, fuseseră ascunse. Strigătul de moarte al lui Anteac se răsfrânse în percepţia sa preştientă... şi busculada Păstrăvăreselor care porneau la atac!

Malky revine, gândi el. *Mă voi reîntâlni cu Malky.*

Deschise ochii ce priveau spre realitatea prezentă şi o văzu pe Siona care continua să-l fixeze înverşunată.

— Tot te detest! rosti ea.

— Ceea ce deteşti este o cruzime necesară a prădătorului.

Replica Sionei veni cu o bucurie veninoasă:

— Am văzut însă şi altceva! Nu poţi să-mi iei urma!

— Tocmai pentru păstrarea acestei însuşiri trebuie să ai urmaşi.

Exact în clipa în care pronunţa aceste cuvinte, începu să plouă. Norii negri şi aversa apărură aproape simultan. În ciuda faptului să simţise fluctuaţiile controlului meteo, Leto fu şocat de violenţa atacului. Ştia că, uneori, ploua în Sareer — o aversă scurtă, ale cărei picături erau imediat absorbite de nisip. Rarele băltoace se evaporau de îndată ce apărea soarele. De cele mai multe ori, ploaia nici nu apuca să ajungă la nivelul solului; era o ploaie-fantomă, vaporizată la contactul cu stratul de aer supraîncălzit aflat chiar deasupra deşertului şi apoi dispersată de vânt. Această aversă însă era torenţială şi îl udă fără milă.

Siona îşi smulse masca distraiului şi-şi ridică lacomă faţa spre apa care cădea din cer, fără a observa ce efecte avea ploaia asupra lui Leto.

În momentul în care primele picături de apă pătrunseseră pe sub joncţiunile pieii de păstrăv, Leto înţepenise, apoi se făcuse ghem, pradă unei dureri atroce. Reacţiile divergente ale păs-trăvului şi ale viermelui de nisip se reuniseră pentru a da un nou sens cuvântului *durere.* Avea impresia că era jupuit de viu. Păstrăvul de nisip voia să se repeadă la apă şi s-o închisteze. Viermele de nisip simţea atingerea udă a morţii. Spirale de fum albastru ţâşneau din fiecare loc unde îl atingea ploaia. Mecanismele interne ale organismului său începeau să producă adevărata esenţă de mirodenie. Din băltoacele în care zăcea se ridicau fuioare de fum albastru. Începu să se zvârcolească şi să geamă.

Norii se depărtară şi trecură câteva clipe bune înainte ca Siona să-şi dea seama ca se întâmpla ceva anormal cu Leto.

— Ce-i cu tine? întrebă ea.

Îi fu cu neputinţă să-i răspundă. Nu mai ploua, dar printre pietre şi în băltoacele ce se formaseră în jurul lui şi sub el era încă destulă apă. N-avea scăpare.

Siona observă abia atunci fumul albastru care se înălţa din fiecare loc unde corpul lui venea în contact cu apa.

— Apa! exclamă ea.

Terenul făcea o cocoaşă ceva mai departe, spre dreapta, unde apa nu stagna. Încet, Leto începu să se târâie în direcţia porţiunii mai înalte, gemând la fiecare băltoacă peste care

trecea. Dâmbul era aproape uscat când ajunse la el. Durerea se domoli încetul cu încetul şi, într-un târziu, îşi dădu seama că Siona stătea în faţa lui. O auzi iscodindu-l, cu prefăcută îngrijorare:

— De ce-ţi face rău apa?

Rău? Ce cuvânt nepotrivit! Dar nu putea să-i ocolească întrebarea. Siona ştia deja destul pentru ca, până la urmă, să poată găsi şi singură răspunsul. Avea la îndemână toate elementele. Cu glas poticnit, îi explică relaţia dintre păstrăvi, viermi de nisip şi apă. Ea îl ascultă până la capăt, în tăcere.

— Dar lichidul pe care mi l-ai dat...

— E un fel de soluţie-tampon, atenuată de mirodenie — o transmutaţie.

— Atunci, de ce te aventurezi la asemenea distanţe, fără car?

— Nu poţi fi cu adevărat fremen la Citadelă sau într-un car.

Siona dădu din cap.

Leto văzu flacăra răzvrătirii reaprinzându-se în ochii ei. Nu trebuia să se simtă vinovată sau dependentă. Nu mai putea să nu creadă în Poteca de Aur, desigur, dar ce conta asta? Actele lui de cruzime nu puteau fi trecute cu vederea! Era îndreptăţită să-l respingă, să-i refuze locul în familia ei. Nu era om, n-avea nimic în comun cu ea. Şi acum cunoştea secretul distrugerii sale! Să-l împresoare cu apă, să-i distrugă deşertul, să-l imobilizeze într-un iaz de dureri atroce! Credea că poate să-i ascundă aceste gânduri întorcându-i spatele?

Dar ce-aş mai putea face eu? se întrebă. *Ea trebuie să trăiască, în timp ce eu va trebui să dau dovadă de non-violenţă.*

Acum, când ştia anumite lucruri despre natura Sionei, cât de uşor ar fi fost să se dea bătut, să se cufunde orbeşte în propriile lui gânduri. Tentaţia de a se retrage pentru tot restul vieţii înlăuntrul propriilor sale amintiri era seducătoare, fireşte, dar *copiii* săi mai aveau nevoie de încă o lecţie-exemplară pentru a scăpa de ultimul pericol ce ameninţa Poteca de Aur.

Ce hotărâre dificilă! Îl încercă brusc un nou sentiment de simpatie faţă de surorile Bene Gesserit. Dilema lui era aproape similară celei cu care se confruntaseră ele în momentul apariţiei lui Muad'Dib. *Obiectivul final al programului lor genetic — tatăl meu — le-a scăpat, şi lor, de sub control.*

Încă o dată, ne vom avânta în breşă, dragi prieteni, gândi el,

reprimându-şi un zâmbet ironic la adresa propriului său teatralism.

Atunci când există suficient timp pentru o evoluţie a generaţiilor, prădătorul, pentru a supravieţui, îşi adaptează comportamentul la cel al prăzii sale, care, la rândul ei, îşi modifică propriul comportament, ceea ce, din nou, provoacă o adaptare a prădătorului şi aşa mai departe... Numeroase forţe îşi exercită puterea procedând exact în acelaşi mod. Religiile, de pildă.

Jurnalele Furate

— DOMNUL MI-A PORUNCIT să vă încunoştiinţez că fiica dumneavoastră trăieşte.

Nayla îi transmise lui Moneo mesajul cu o voce monotonă, privind în jos, spre masa acoperită de dosare, hârtii şi instrumente de comunicaţie în spatele căreia şedea majordomul.

Strângându-şi cu putere palmele mâinilor una de alta, Moneo contemplă umbra lungă a prespapierului în formă de copac cu briliante, pe care soarele sfârşitului de după-amiază o proiecta pe masă. Fără a ridica privirea spre silueta masivă a Naylei, care stătea în poziţie de drepţi înaintea lui, întrebă:

— S-au întors amândoi la Citadelă?

— Da.

Moneo îşi aruncă ochii pe fereastra din stânga, fără a vedea cu adevărat linia de negură întunecată ce plutea la orizontul Sareerului, nici grăunţii de nisip pe care un vânt lacom îi culegea de pe creasta fiecărei dune.

— Problema despre care am discutat mai înainte? întrebă el.

— S-a rezolvat.

— Bine.

Îi făcu semn să plece, dar Nayla rămase pe loc. Surprins,

Moneo ridică ochii spre ea, privind-o pentru prima oară de când intrase în cameră.

— Este absolut necesară prezenţa mea la această... (Nayla înghiţi) ...nuntă?

— Aşa a ordonat Domnul Leto. Vei fi singura persoană care va participa la ceremonie înarmată cu un laser. E o onoare ce ţi s-a acordat numai ţie.

Nayla rămase în aceeaşi poziţie de drepţi, cu privirea aţintită undeva, deasupra capului lui Moneo.

— Ei? făcu majordomul, invitând-o să vorbească.

Muşchii maxilarului pătrat al Naylei zvâcniră câteva clipe, apoi femeia rosti:

— El este Zeu, iar eu muritoare.

Făcu stânga-împrejur şi părăsi biroul.

Moneo se întrebă într-o doară ce-o frământa pe această Păstrăvărească, dar gândurile i se întoarseră, ca acul unei busole, spre Siona.

A supravieţuit încercării. Ca şi mine. Siona poseda acum un simţ suplimentar, care-o asigura de continuitatea Potecii de Aur. *Ca şi mine.* Dar nu găsea nici o uşurare în asta, nimic de natură să-l apropie mai mult de fiica sa. Era o povară care, în mod inevitabil, avea să frângă firea ei răzvrătită. Nici un Atreides nu se putea împotrivi Potecii de Aur. Leto avusese grijă de asta!

Moneo nu-şi uitase propriul său trecut de rebel. În fiecare noapte alt pat, nevoia de a fugi mereu dintr-un loc într-altul. Pânza de păianjen a acelui trecut îi învăluia încă mintea, rămânând bine prinsă, oricât s-ar fi străduit el să se descotorosească de amintirile tulburătoare?

Siona a fost închisă în colivie. La fel cum am fost închis eu. Şi cum a fost închis bietul Leto.

Semnalul de clopot ce anunţa căderea serii îl smulse din meditaţie şi activă automat luminile din odaie. Coborî ochii spre lucrările pentru pregătirea cununiei Împăratului-Zeu cu Hwi Noree. Mai avea încă atâta de lucru! Apăsă pe un buton de apel şi-i ceru acolitei care-şi făcu numaidecât apariţia să-i aducă o cană cu apă şi apoi să-l convoace pe Duncan Idaho.

Fata reveni după câteva clipe şi aşeză cana pe masă, lângă mâna lui stângă. Moneo îi observă degetele lungi, de lăutărească, dar nu ridică ochii pentru a-i vedea faţa.

— Am trimis după Idaho, raportă ea.

Moneo dădu din cap, văzându-şi mai departe de lucru. O auzi ieşind şi abia atunci înălţă capul, luă cana şi bău.

Unii duc o existenţă de fluture, gândi el. *În timp ce obligaţiile mele nu sfârşesc niciodată.*

Apa i se păru sălcie. Avu impresia că-i obturează simţurile şi-i topeşte trupul. Contemplă, dincolo de fereastră, Sareerul, unde culorile asfinţitului făceau încetul cu încetul loc umbrelor înserării şi-şi spuse că ar fi trebuit să guste frumuseţea acestui spectacol familiar, dar singurul lucru care-i venea în minte era că lumina se schimba conform propriilor ei motive. *N-am nici o influenţă asupra ei.*

O dată cu lăsarea întunericului, intensitatea luminii, din încăpere crescu automat, aducând o nouă limpezime în gândurile lui Moneo. Se simţi pregătit pentru întâlnirea cu Idaho. Duncanul trebuia instruit cum se cuvine, şi încă degrabă.

Uşa biroului se deschise. Era tot acolita dinainte.

— Doriţi să luaţi masa acum?

— Mai târziu. (Ridică o mână în clipa în care fata dădea să se retragă.) Lasă uşa deschisă.

Acolita ridica din sprâncene.

— Poate cânţi ceva la lăută, spuse Moneo. Vreau să aud.

Fata avea o faţă fină, rotundă, aproape ca de copil, pe care zâmbetul o făcu pur şi simplu să radieze. Ieşi repede, cu zâmbetul încă pe buze.

O clipă mai târziu, din anticameră răzbătură sunetele unei lăute biwa. Tânăra acolită avea realmente talent. Strunele de başi evocau ropotul mărunt al ploii pe un acoperiş, în timp ce coardele subţiri păreau să şoptească tema. Poate că, într-o zi, fata avea să poată cânta şi la baliset. Moneo recunoscu melodia: vorbea despre vântul toamnei de pe-o planetă îndepărtată, care nu cunoscuse niciodată deşertul. O muzică melancolică, apăsătoare şi, totuşi, minunată.

E jelania celor închişi în colivie, gândi el. *A celor ce poartă încă amintirea libertăţii.* Gândul i se păru, dintr-o dată, ciudat. Oare întotdeauna libertatea impunea răzvrătirea?

Lăuta tăcu brusc. În anticameră se auzi un schimb de cuvinte cu voce scăzută, apoi Idaho apăru în cadrul uşii. Moneo îl urmări în timp ce se apropia. Un capriciu al luminii din birou făcu pentru o clipă ca fata ghola-ului să pară o mască hâdă, cu două găuri în loc de ochi. Fără a aştepta să fie invitat, Idaho se

aşeză pe o pernă din faţa lui Moneo şi iluzia dispăru. *Un Duncan ca toţi ceilalţi.* Purta o uniformă de campanie, neagră, fără însemne.

— Mă tot frământă o întrebare, rosti Idaho. Mă bucur că m-ai chemat, fiindcă vreau să-ţi pun ţie această întrebare. Spune-mi Moneo, ce anume *nu* a ştiut să înveţe predecesorul meu?

Luat prin surprindere, majordomul îşi îndreptă brusc spatele. Ce întrebare nefirească pentru un Duncan! Să fi introdus, totuşi, tleilaxu vreo modificare la acest ghola?

— Ce te face să pui o întrebare ca asta? se miră el.

— Am gândit ca un fremen.

— Tu n-ai fost niciodată fremen.

— Am fost mai fremen decât îţi închipui. Stilgar, Naibul, mi-a spus odată că, probabil, m-am născut fremen, dar nu mi-am dat seama până nu am ajuns pe Dune.

— Şi ce se-ntâmplă când gândeşti ca un fremen?

— Îţi aminteşti că nu trebuie să te întovărăşeşti niciodată cu cineva alături de care n-ai vrea să mori.

Moneo îşi lăsă palmele mâinilor pe suprafaţa mesei. Un rânjet de lup deformă faţa lui Idaho.

— Atunci, ce cauţi aici? întrebă majordomul.

— Presupun că tovărăşia ta e dintre cele mai bune, Moneo. Şi mă întreb ce-l va fi îndemnat pe Leto să te aleagă drept tovarăşul lui cel mai apropiat.

— Am reuşit la încercarea lui.

— Aceeaşi cu cea la care a reuşit fiica ta?

Aşadar ştie că s-au întors, gândi Moneo. Asta însemna că Idaho avea informatoare printre Păstrăvărese... dacă nu cumva îl chemase, pentru a-l informa, chiar Împăratul-Zeu... *Nu, mi s-ar fi adus la cunoştinţă.*

— Încercările nu sunt niciodată identice, răspunse el. Eu a trebuit să străbat singur o cavernă-labirint, având asupra mea doar un săculeţ cu mâncare şi un flacon cu esenţă de mirodenie.

— Şi pentru care dintre ele ai optat?

— Cum? Oh... dacă vei fi pus la încercare, vei afla.

— Există un Leto pe care nu-l cunosc, declară brusc Idaho.

— Nu ţi-am spus-o şi eu?

— După cum există un Leto pe care nu-l cunoşti tu, continuă netulburat Duncan.

— Pentru că e persoana cea mai însingurată care a existat

vreodată în univers.

— Nu mă lua cu poveşti despre toanele lui ca să-mi trezeşti simţăminte de simpatie.

— Toanele lui ... bine zici, făcu Moneo, dând din cap. Toanele Împăratului-Zeu sunt ca apele unui râu: molcome, când nimic nu li se ridică în cale, clocotitoare şi violente la cel mai mic semn de stavilă. Nu trebuie să i se stea în cale.

Idaho făcu ochii roată prin odaia scăldată în lumină, zăbovi cu privirea asupra uneia dintre ferestrele întunecate şi se gândi la apele îmblânzite ale Fluviului *Idaho,* care-şi urmau docile cursul, acolo, în noapte. Întorcând ochii spre Moneo, rosti:

— Ce ştii tu despre râuri?

— În tinereţe, am călătorit mult pentru el. Mi s-a întâmplat, printre altele, să-mi încredinţez viaţa unei ambarcaţii ca o coajă de nucă, pentru a coborî pe cursul unui rîu. Am traversat chiar şi o mare căreia nu i se zăreau ţărmurile.

Pe când vorbea, Moneo avu senzaţia că atinsese în treacăt ceva ţinând de un adevăr profund în legătură cu Domnul Leto. Senzaţia îl cufundă brusc într-un fel de reverie, amintindu-i de acea planetă îndepărtată, unde traversase marea, de la un ţărm la altul. În prima noapte de călătorie fusese furtună şi, de undeva, din măruntaiele vasului, răsunase tot timpul un "tuf-tuf-tuf-tuf-tuf' surd şi iritant, de motoare ce trudeau din greu. Stătuse tot timpul pe punte, împreună cu căpitanul, fascinat de acel zgomot mecanic care urca şi cobora asemenea munţilor de apă verde-neagră ce se înălţau şi treceau pe sub navă întruna şi-ntruna. Fiecare prăbuşire în gol a carenei spărgea apa de dedesubt, ca un pumn năprasnic. Era o mişcare dementă, o legănare isterică într-o ploaie de stropi, sus... sus, jos! Plămânii începuseră să-l doară de atâta spaimă înăbuşită. Asaltul necurmat al navei şi marea care încerca s-o doboare — explozii asurzitoare de apa solidă, ore în şir, talazuri ce se spărgeau împroşcând spumă şi măturând puntea, în timp ce marea nu mai sfârşea... nu voia să sfârşească...

Da, exista într-adevăr o legătură cu Împăratul-Zeu.

El este, deopotrivă, furtuna şi nava..

Îl privi pe Idaho care stătea nemişcat, de partea cealaltă a mesei, în lumina rece din cameră. Nu i se clintea nici un muşchi, dar atitudinea sa indica o aşteptare avidă.

— Deci nu mă vei ajuta să învăţ ce n-au fost în stare să

înveţe ceilalţi Duncani Idaho, rosti el în cele din urmă.

— Ba te voi ajuta.

— Atunci... ce anume n-am fost niciodată în stare să-nvăţ?

— Cum să ai încredere.

Idaho îşi îndreptă brusc spatele şi ochii săi aruncară scântei. Glasul îi răsuna aspru, răguşit:

— Mai degrabă s-ar putea zice că am avut prea multă încredere.

— Da, dar cum? veni, implacabilă, replica lui Moneo.

— Ce vrei să spui?

Moneo îşi lăsă mâinile în poală.

— Îţi alegi tovarăşii după felul în care sunt gata să lupte şi să moară pentru cauza pe care tu o consideri dreaptă. Alegi femei care să întregească imaginea masculinităţii tale. Nu laşi loc nici unei diferenţe care-ar putea veni din pură bunăvoinţă.

O mişcare în pragul uşii îl făcu să ridice ochii la timp pentru a o vedea intrând pe fiica sa. Siona se opri, cu o mână în şold.

— Ei, tată, văd că recurgi iarăşi la vechile tale trucuri.

Idaho întoarse brusc capul şi o privi surprins.

Moneo îşi examină pe îndelete fiica, în căutarea vreunui semn de schimbare. Siona se îmbăiase şi îmbrăcase o uniformă nouă — negrul cu auriu al comandantelor de Păstrăvărese —, dar faţa şi mâinile ei purtau încă urmele ordaliei din deşert. Slăbise şi avea pometţii proeminenţi. Unguentele nu reuşeau să-i ascundă prea bine crăpăturile buzelor. Venele i se reliefau pregnant pe dosul mâinilor. Ochii ei păreau să fi îmbătrânit, iar expresia feţei era cea a cuiva care a gustat dintr-o cupă amară.

— V-am surprins o parte din conversaţie, mărturisi ea. Luă mâna din şold şi se duse încet spre capătul camerei. Cum îndrăzneşti să vorbeşti despre bunăvoinţă, tată?

Idaho observase şi el uniforma. Îşi ţuguie îngândurat buzele. *Siona la comanda Păstrăvăreselor? Siona?!*

— Îţi înţeleg obida, spuse Moneo. Cândva, am simţit acelaşi lucru.

— Serios?

Siona se apropie, oprindu-se chiar lângă Idaho, care continua s-o privească lung, cu un aer meditativ.

— Sunt nespus de bucuros să te văd în viaţă, rosti Moneo.

— Îmi închipui cât de satisfăcut eşti să mă vezi, bine mersi, în slujba Împăratului-Zeu, replică ea. Ai aşteptat atâta amar de

vreme să ai un copil şi, iată! — reuşita mea e deplină. (Se răsuci încet pentru a-şi etala uniforma.) Comandantă de Păstrăvărese. Comandanta unei armate alcătuite dintr-o singură persoană, dar, oricum, comandantă.

Moneo îşi sili glasul să adopte un ton calm şi profesional.

— Ia loc.

— Prefer să rămân în picioare, spuse Siona şi coborî ochii spre Idaho care-o privea de jos. Ahhh, Duncan Idaho, bărbatul hărăzit să-mi fie pereche! Nu găseşti că-i interesant, Duncan? Domnul Leto mi-a adus la cunoştinţă că voi fi *încadrată* în structura Comandamentului Păstrăvăreselor la momentul oportun. Până atunci, am în subordine o aghiotantă. O cunoşti pe o oarecare Nayla, Duncan?

Idaho încuviinţă cu o mişcare a capului.

— Zău? Poate că eu sunt singura care *nu* o cunosc. (Siona se întoarse către Moneo). Ce părere ai, tată? O cunosc sau nu?

Moneo ridică din umeri.

— Dar vorbeai de încredere, tată, făcu Siona. În cine are încredere influentul demnitar Moneo?

Idaho se uită la majordom, urmărindu-i reacţia. Chipul lui Moneo părea crispat de o emoţie înăbuşită. *Mânie? Nu... altceva.*

— Am încredere în Împăratul-Zeu, răspunse Moneo. Şi, în speranţa că veţi trage amândoi învăţămintele necesare, mă aflu aici pentru a va transmite dorinţele lui.

— *Dorinţele* lui! exclamă batjocoritoare Siona. Ai auzit, Duncan? Poruncile Împăratului-Zeu sunt, mai nou, *dorinţe!*

— Spune ce ai de spus, i se adresă Idaho lui Moneo. Ştiu că, orice-ar fi, tot nu avem de ales.

— Posibilitatea alegerii există întotdeauna, replică Moneo.

— Nu te uita în gura lui, Duncan, zise Siona. Cunoaşte o mulţime de şmecherii. Se aşteaptă, amândoi, să cădem unul în braţele celuilalt şi să aducem pe lume o mulţime de de-alde tata. Descendentul tău, taică-meu!

Moneo se făcu alb ca varul. Încleştă ambele mâini de marginea mesei şi se aplecă înainte.

— Sunteţi nişte neghiobi, amândoi! Dar am să-ncerc, totuşi, să vă salvez. Chiar şi fără voia voastră.

Idaho observă tremurul din obrajii lui Moneo, intensitatea privirii lui, şi fu în mod straniu mişcat.

— Nu-s armăsarul lui, zise, dar sunt dispus să te-ascult.

— Mare greşeală, comentă Siona.
— Ţine-ţi gura, femeie! se răsti Idaho.
Ochii Sionei scăpărară.
— Nu vorbi cu mine pe tonul ăsta, dacă nu vrei să-ţi înnod gâtul în jurul gleznelor!
Idaho înţepeni şi dădu să se întoarcă.
Moneo schiţă o strâmbătură şi-i făcu semn cu mâna să rămână pe loc.
— Te previn, Duncan, că probabil ar fi în stare s-o facă. Nici eu nu mă pot măsura cu ea şi cred că n-ai uitat cele întâmplate în galerie.
Idaho inspiră scurt, adânc, expiră încetişor, apoi i se adresă lui Moneo:
— Zi ce-ai de zis.
Siona se duse să se aşeze pe un capăt ar mesei şi-şi plimbă privirea de la tatăl ei la Idaho.
— Aşa mai merge, se învoi ea. Lasă-l să-şi spună vorba, dar nu-i da atenţie.
Idaho strânse din falci.
Moneo îşi desprinse degetele de pe marginea mesei, se lăsă uşor pe spate şi-i privi, rând pe rând.
— Sunt aproape pe terminate cu preparativele în vederea cununiei Împăratului-Zeu cu Hwi Noree. În ziua ceremoniei, n-aş vrea să fiţi prin preajmă, nici unul, nici celălalt.
Siona îi adresă o privire mirată.
— E ideea ta sau a lui?
— A mea! răspunse Moneo, şi o sfredeli cu privirea. N-ai nici un simţ al onoarei şi-al datoriei? N-ai învăţat nimic cât ai fost cu el?
— Oh, am învăţat tot ce-ai învăţat şi tu, tată. Şi mi-am dat cuvântul, pe care-l voi respecta.
— Cu alte cuvinte, vei prelua comanda Păstrăvăreselor?
— Oricând mi-o va *încredinţa.* Numai că, dragă tată, el e mult mai viclean decât tine.
— Unde vrei să ne trimiţi? întrebă Idaho.
— Presupunând că acceptăm să plecăm, adăugă Siona.
— Exisă un sătuc al fremenilor de muzeu, la marginea Sareerului, spuse Moneo. Îi zice Tuono. E o aşezare destul de plăcută, situajă chiar la poalele zidului. De partea cealaltă curge fluviul. Satul are fântână, iar mâncarea e bună.

Tuono? se miră Idaho. Numele îi era cunoscut.

— Pe vremuri, a existat un Bazin Tuono pe drumul spre Sietch Tabr, spuse el.

— Un loc unde nopţile-s lungi şi nu există distracţii, făcu Siona.

Idaho îi aruncă o privire pătrunzătoare, pe care ea i-o întoarse.

— Vrea să ne prăsim ca să-i facem pe plac Viermelui, zise ea. Iar Viermele vrea să mă vadă cu burta la gură, ca să dispună de noi vieţi pe care să le sucească şi să le pervertească. Mai degrabă am să-l văd eu crăpând, decât să-i dau satisfacţie!

Idaho îl privi năuc pe Moneo. Apoi întrebă:

— Şi dacă refuzăm să ne ducem?

— Eu cred că o să vă duceţi, răspunse Moneo.

Buzele Sionei avură o tresărire nervoasă.

— Duncan, ai fost vreodată într-un sat de-asta? Nu există nici un fel de confort, nici o...

— Am fost la Tabur, o întrerupse Idaho.

— Sunt sigură că Tabur e o metropolă pe lângă Tuono. Iubitul nostru Împărat-Zeu nu s-ar gândi niciodată să facă nunta într-un cătun cu colibe din chirpici! O, nu! E clar că Tuono trebuie să fie o aşezare de cocioabe mizerabile, în cel mai autentic stil fremen cu putinţă.

Idaho replică, fără a-şi lua ochii de la Moneo:

— Fremenii nu locuiau în cocioabe de chirpici.

— Ei şi? Cui îi pasă în ce decor îşi practicau culturile lor aiurite? rosti dispreţuitoare Siona.

Continuând să-l privească pe Moneo, Idaho spuse:

— Fremenii adevăraţi nu aveau decât un singur cult: cel al onestităţii personale. În ceea ce mă priveşte, sunt mai preocupat de aspectul onestităţii, decât de cel al confortului.

— De la mine, în orice caz, să nu te aştepţi la confort! rosti sec Siona.

— Nu aştept absolut nimic de la tine, zise Idaho. Când ar urma să plecăm spre acest Tuono, Moneo?

— Ai de gând să te duci? interveni Siona.

— Am de gând să iau în considerare bunele intenţii ale tatălui tău, spuse Idaho.

— Bunele lui intenţii! pufni Siona, rotindu-şi ochii de la Idaho la Moneo.

— Veţi pleca imediat, spuse Moneo. Am desemnat un detaşament de Păstrăvărese, sub comanda Naylei, care vă va escorta şi va rămâne la dispoziţia voastră, la Tuono.

— Nayla? făcu Siona. Vorbeşti serios? Va rămâne cu noi, acolo?

— Până în ziua cununiei.

Siona dădu încet din cap.

— În cazul ăsta, suntem de acord, zise.

— Mulţumeşte-te să vorbeşti numai pentru tine! se răţoi Idaho.

Siona zâmbi.

— Scuze... Îmi pot permite să-i adresez în mod oficial marelui Duncan Idaho cererea de a mă însoţi până la această mizeră garnizoană, unde va avea mare grijă să-şi ţină mâinile cât mai departe de persoana mea?

Idaho o privi pe sub sprâncene.

— Nu-ţi fă probleme în privinţa mâinilor mele, mârâi el, apoi, întorcându-se către Moneo, întrebă: E vorba de bunele tale intenţii, Moneo? De asta vrei să mă îndepărtezi?

— E vorba de încredere, interveni încă o dată Siona. În cine are taică-meu încredere?

— Voi fi silit să merg împreună cu fiica ta? insistă Idaho.

Siona se ridică în picioare.

— E clar că, ori acceptăm ori ne leagă şi ne duc acolo, vrem nu vrem, fără menajamente. Presupun că eşti în stare să-i citeşti asta pe faţă.

— Vasăzică, până la urmă, n-am de ales, făcu Idaho.

— Ai de ales ce-avem de ales cu toţii, mârâi Siona. Să murim acum sau mai târziu.

Idaho se încăpăţâna să-l privească insistent pe Moneo.

— Care-s, de fapt, adevăratele tale intenţii, Moneo? murmură el. Chiar nu vrei să-mi satisfaci curiozitatea?

— Curiozitatea le-a salvat multora viaţa, când orice altceva n-a mai funcţionat, răspunse Moneo. Încerc să-ţi salvez viaţa, Duncan. E pentru prima oară când încerc aşa ceva.

A fost nevoie de aproape o mie de ani

pentru ca praful vechiului deşert planetar al Dunei să părăsească atmosfera şi să se lase prins în sol şi apă. De douăzeci şi cinci de secole, Arrakisul nu a mai cunoscut furtuna denumită suflă-nisip. *O singură asemenea furtună putea să ridice douăzeci de miliarde de tone de praf, din care cauză cerul era deseori argintiu. Fremenii obişnuiau să spună: "Deşertul e un chirurg care desprinde pielea pentru a scoate la iveală ce e dedesubt". Planeta şi locuitorii ei se compuneau din straturi. Straturi care puteau fi observate. Sareerul meu nu-i decât o umbră palidă a ceea ce a existat cândva. Iar astăzi eu trebuie să fiu* suflă — nisip.

Jurnalele Furate

— I-AI TRIMIS LA TUONO fără să-mi ceri părerea? Mă uimeşti, Moneo! E mult de când n-ai mai avut o iniţiativă personală.

Moneo stătea la zece paşi de Leto, în penumbra din centrul criptei, cu capul plecat, făcând apel la toate artificiile pe care le cunoştea pentru a-şi împiedica tremurul, deşi era conştient că Împăratul-Zeu putea observa şi interpreta până şi asta. Era aproape miezul nopţii. Leto îl lăsase să aştepte ore în şir.

— Sper că nu te-am ofensat, Doamne, îngăimă majordomul.

— Mai degrabă m-ai amuzat, dar nu te grăbi să te bucuri din cauza asta. În ultima vreme nu prea mai fac deosebire între comic şi tragic.

— Iertare, Doamne, şopti Moneo.

— Ce fel de iertare ceri? Trebuie să cauţi tot timpul să fii judecat? Nu poţi avea universul tău propriu?

Moneo ridică ochii spre îngrozitorul chip încadrat de pliuri. *E, deopotrivă, nava şi furtuna. Apusul soarelui există de sine stătător.* Avu senzaţia că se afla în pragul unei revelaţii terifiante. Privirea Împăratului-Zeu îl sfredelea ca un burghiu încins, forând tot mai adânc.

— Doamne, ce-ar trebui să fac?

— Să crezi în tine.

Simţind că înlăuntrul lui ceva era pe cale să explodeze, Moneo bolborosi:

— Atunci, faptul că nu te-am consultat înainte de...

— Înţelept raţionament, Moneo! Sufletele meschine care caută să-i domine pe ceilalţi încep prin a distruge încrederea pe care aceştia ar putea s-o aibă în ei înşişi.

Cuvintele avură un efect devastator asupra lui Moneo. Percepu în ele acuzaţie, confesiune. Simţi că pragul acelei revelaţii înfricoşătoare, dar atât de mult dorite, se depărtează de el. Încercă să descopere vorbele potrivite pentru a-l face să revină, dar mintea refuză să-l ajute. Poate că, dacă l-ar fi întrebat pe Împăratul-Zeu...

— Doamne, dacă ai vrea doar să-mi împărtăşeşti gândurile Tale despre...

— Gândurile mele pier la contactul cu aerul!

Leto îl fixă cu privirea pe Moneo. Cât de stranii erau ochii majordomului, deasupra acelui nas acvilin, de Atreides — ochi aritmici pe o faţă de metronom. Oare Moneo auzea acea pulsaţie ritmată ce anunţa: *Vine Malky... Vine Malky... Vine Malky...?*

Moneo fu cât pe ce să urle de desperare. Revelaţia pe care o presimţise... se spulberase cu totul! Îşi astupă gura cu amândouă mâinile.

— Universul tău e o clepsidră bidimesională, rosti acuzator Leto. De ce încerci să ţii în loc nisipul?

Moneo coborî mâinile şi suspină.

— Vrei să-ţi raportez situaţia pregătirilor pentru nuntă, Doamne?

— Nu fi plictisitor! Unde e Hwi?

— Păstrăvăresele o instruiesc în legătură cu...

— Ai consultat-o în privinţa pregătirilor?

— Da, Doamne.

— A fost de acord?

— Da, Doamne, dar mi-a reproşat că aspectul cantitativ al activităţilor mele este în detrimentul celui calitativ.

— Nu-i aşa că e formidabilă, Moneo? A observat agitaţia Păstrăvăreseior?

— Cred că da, Doamne.

— Gândul căsătoriei mele le tulbură.

— E motivul pentru care l-am îndepărtat pe Duncan,

Doamne.
— De bună seamă. Iar pe Siona ai trimis-o cu el ca să…
— Doamne, ştiu că a trecut cu bine prin încercare şi că…
— Simte Poteca de Aur la fel de profund ca şi tine, Moneo.
— Atunci de ce mi-e frică de ea, Doamne?
— Pentru că pui raţiunea mai presus de orice.
— Dar nu cunosc raţiunea fricii mele!
Leto zâmbi. Era ca şi când ar fi scuturat zarurile într-un pahar de dimensiuni infinite. Emoţiile lui Moneo reprezentau o magnifică piesă de teatru, jucată pe o unică scenă. Dar, deşi păşea deseori pe marginea ei, majordomul nu reuşea niciodată s-o vadă!
— Moneo, de ce insişti să extragi felii din continuum? întrebă Leto. Când vezi întregul spectru, vrei ca o culoare să le domine pe toate celelalte?
— Doamne, nu te înţeleg!
Leto închise ochii, amintindu-şi nenumăratele prilejuri cu care auzise acest strigăt. Feţele se amalgamau, contopindu-se. Redeschise ochii pentru a le face să piară.
— Atâta timp cât va mai exista un singur om care să le vadă, culorile nu vor cunoaşte un sfârşit liniar, chiar dacă viaţa ta va sfârşit, Moneo.
— Ce sunt culorile despre care vorbeşti, Doamne?
— Continuumul, nesfârşitul, Poteca de Aur.
— Dar Tu vezi lucruri pe care noi nu le vedem, Doamne!
— Pentru că refuzaţi să le vedeţi!
Moneo lăsă bărbia în piept.
— Doamne, ştiu că evoluţia Ta a depăşit-o pe-a noastră, a restului omenirii. De asta te venerăm şi…
— Du-te dracului, Moneo!
Moneo înălţă brusc capul şi îl privi terorizat pe Leto.
— Civilizaţiile se prăbuşesc când puterea lor seculară le depăşeşte regulile! spuse Leto. De ce nu eşti în stare să înţelegi asta? Hwi înţelege.
— Ea e ixiană, Doamne. Poate că ea…
— E o Păstrăvărească! E aşa din născare, făcută să mă slujească. Nu! (Leto ridică o mână plăpândă pentru a-l împiedica pe Moneo să vorbească.) Păstrăvăresele sunt tulburate pentru că le-am numit mereu miresele mele, iar acum constată că o străină neiniţiată în ritul Siaynoqului îl cunoaşte mai bine decât

ele.
— Cum să fie cu putinţă una ca asta, Doamne, când Păstrăvă...
— Ce tot baţi câmpii? Fiecare dintre noi vine pe lume ştiind cine este şi ce are de făcut.
Moneo deschise gura, dar o închise fără a pronunţa nici o vorbă.
— Copiii mici ştiu asta, urmă Leto. Abia după ce-i zăpăcesc de cap adulţii ajung să ascundă această cunoaştere până şi de ei înşişi. Sfâşie vălul, Moneo!
— Doamne... nu pot! bolborosi cu greutate Moneo, tremurând de spaimă. Nu am puterile Tale, cunoştinţele Tale despre...
— Destul!
Moneo amuţi. Tremura îngrozitor.
Leto reluă pe un ton împăciuitor:
— Linişteşte-te, Moneo. E-n regulă. Îţi cer prea mult şi abia acum văd cât eşti de obosit.
Treptat, tremurul majordomului se potoli. Moneo începu să respire adânc, cu lăcomie.
Leto spuse:
— Vor fi nişte schimbări în cununia mea fremenă. Nu vom mai folosi acverigile surorii mele, Ghanima. Le vom folosi pe ale mamei.
— Ale Doamnei Chani? Dar unde sunt acele acverigi, Doamne?
Leto se răsuci în car şi arătă cu mâna spre una dintre galeriile radiale din stânga sa, unde semiîntunericul abia lăsa să se întrevadă cele mai vechi catacombe ale Atreizilor de pe Arrakis.
— La locul ei de veci, în prima nişă. Vei lua de acolo acverigile, Moneo, şi le vei aduce la ceremonie.
Moneo scrută penumbra lugubră din galerie.
— Doamne... nu e profanare să...
— Uiţi. Moneo, cine trăieşte în mine, rosti Leto. Şi continuă cu glasul Chaniei: Am dreptul să fac ce vreau cu acverigile mele!
Moneo se făcu mic.
— Da, Doamne. Le voi aduce la Tabur în ziua...
— La Tabur? făcu Leto cu vocea lui obişnuită. Dar m-am răzgândit. Facem nunta la Tuono!

O civilizaţie se întemeiază, în cea mai mare parte, pe laşitate. Este atât de uşor să civilizezi propovăduind laşitatea. Diluezi factorii care ar putea încuraja cutezanţa. Limitezi exercitarea voinţei. Egalizezi apetiturile. Îngrădeşti orizonturile. Decretezi o lege pentru flecare mişcare. Negi existenţa naosului. Îi înveţi până şi pe copii să respire domol, îmblânzeşti.

Jurnalele Furate

IDAHO RĂMASE ULUIT când văzu de aproape satul Tuono. Aşa arăta o aşezare de fremeni?!

Detaşamentul de Păstrăvărese îi luase de la Citadelă în zori. Idaho şi Siona se înghesuiseră împreună cu grosul amazoanelor într-un ornitopter mare, pe care-l însoţeau două aparate de escortă, mai mici. Zborul, cu viteză redusă, durase aproape trei ore. Aterizaseră lângă un hangar circular din plastic, situat la vreun kilometru de sat, de care-l despărţea o porţiune cu dune bătrâne, fixate prin plantaţii de graminee şi tufe pipernicite. Pe măsură ce aparatul lor coborâse, zidul aflat chiar în spatele satului căpătase proporţii gigantice, făcând ca Tuono să pară şi mai minuscul la poalele imenselor metereze.

— Fremenii de muzeu sunt, în general, feriţi de orice contaminare tehnologică de origine extraplanetară, explicase Nayla în timp ce escorta închidea topterele în hangar.

Una dintre Păstrăvărese pornise deja în pas alergător spre Tuono pentru a le anunţa sosirea.

Siona rămăsese tăcută pe mai toată durata zborului, dar Idaho observase că, pe ascuns, nu încetase s-o studieze intens pe Nayla.

Câtva timp, pe când traversau dunele sub soarele dimineţii, Idaho încercase să-şi închipuie că se întorsese în vremurile de demult. Nisipul rămânea preponderent, în pofida plantaţiilor, iar în văioagele dintre dune, solul era pârjolit, iarba îngălbenită, iar

tufele desfrunzite. Trei vulturi, cu aripile crenelate larg desfăcute, dădeau roată pe bolta cerului ... "la pânda morţii", cum spuneau vechii fremeni. Idaho se simţi dator să-i explice asta Sionei, care mergea alături de el. Dar; adăugă el, hoitarele nu erau de temut decât când începeau să coboare.

— Mi s-a mai vorbit despre vulturi, replică ea, cu voce glacială.

Idaho remarcase picăturile de sudoare care-i îmbroboneau buza superioară. Iar grupul Păstrăvăreselor, ce se ţinea strâns în jurul lor, degaja un iz iute, de transpiraţie.

Imaginaţia lui nu era în stare să facă pe de-a-ntregul abstracţie de deosebirile dintre prezent şi trecut. Distraiele de serie pe care le purtau erau mai mult costume de paradă, decât veşminte menite să colecteze şi să recicleze în mod eficient apa din corp. Un fremen adevărat nu şi-ar fi încredinţat viaţa unui asemenea strai, nici măcar la această margine de deşert, unde prezenţa apei din apropiere se simţea în aer. În plus, Păstrăvăresele de sub comanda Naylei nu mergeau în tăcerea fremenă. Sporovăiau între ele, ca nişte copii.

Siona, pe de altă parte, îşi vedea de drum într-o muţenie posacă, aţintindu-şi ades privirea la spatele lat şi musculos al Naylei, care mergea cu paşi mari în fruntea detaşamentului.

Ce era între aceste două femei? se întreba Idaho. Nayla părea devotată Sionei, ascultându-i fiecare cuvânt, supunându-se fiecărui capriciu al acesteia... mai puţin orice ar fi contravenit ordinelor primite în legătură cu prezenţa lor la Tuono. Oricum, Nayla ţinea cont de părerile Sionei şi o numea "Comandantă". Era limpede că între ele exista ceva mai profund, ceva care-i inspira Naylei un fel de respect amestecat cu teamă.

Micul lor grup ajunse în cele din urmă în vârful unei pante ce cobora direct spre sat şi zidul de dincolo de el. Din văzduh, Tuono se înfăţişase ca un pâlc de dreptunghiuri strălucitoare, la limita exterioară a umbrei proiectate de zid. Acum însă, privit de aproape, nu mai era decât o îngrămădire de colibe dărăpănate, pe care încercările de ornamentare le făceau şi mai jalnice. Cioburi de roci sclipitoare şi bucăţele de metal încropeau arabescuri grosolane pe zidurile de chirpici. Un steag verde, aproape ferfeniţă, flutura în vârful unei tije metalice înfipte pe cea mai înaltă construcţie. Pale intermitente de vânt aduceau miros de gunoaie şi de haznale neacoperite. Uliţa principală a

satului, care se termina brusc cu o fâşie răscolită de pavaj spart, se prelungea până spre poalele pantei, pierzându-se în nisipul cu plante răzleţe.

O delegaţie de inşi înveşmântaţi în mantii aştepta lângă clădirea cu steag verde, împreună cu Păstrăvăreasa pe care Nayla o trimisese înainte. Idaho numără opt bărbaţi, purtând, după toate aparenţele, mantii fremene autentice, de culoare brun închis. Sub gluga unuia dintre ei se zărea o năframă verde care-i încingea fruntea. Era Naibul, de bună seamă. Ceva mai încolo, câţiva copii aşteptau nemişcaţi, cu mănunchiuri de flori. Femei cu capetele acoperite de glugi negre priveau pe furiş de la colţurile câtorva uliţe laterale aflate mai înapoi. Lui Idaho întreaga scenă i se păru deprimantă.

— Să terminăm iute cu bâlciul, rosti Siona.

Nayla dădu din cap şi o luă înainte, coborând panta ce ducea spre uliţa mare. Siona şi Idaho o urmară, la distanţă de câţiva paşi. Restul trupei se luă după ei, răzleţindu-se. Păstrăvăresele încetaseră sporovăială şi priveau de jur-împrejur, fără a-şi ascunde curiozitatea.

Când Nayla ajunse în apropierea delegaţiei, cel cu năframa verde pe frunte făcu un pas înainte şi se înclină. Mişcările sale erau cele ale unui moşneag, dar Idaho observă că, de fapt, era un bărbat între două vârste, cu obrajii deloc ridaţi, un nas mic, fără obişnuitele urme pe care le lăsau filt-cepurile unei măşti de distrai, şi ochii... Ochii aveau pupile! Nu erau ochii în întregime albaştri ai dependenţei de mirodenie, erau ochi căprui. Un fremen cu ochi căprui!

— Numele meu e Garun, se prezentă el când Nayla se opri în faţa lui. Sunt Naibul acestei aşezări. Vă adresez un salut fremen de bun venit la Tuono.

Nayla arătă cu degetul mare peste umăr, spre Siona şi Idaho care se opriseră chiar în spatele ei.

— Aţi pregătit cele de trebuinţă pentru oaspeţii voştri?

— Noi, fremenii, suntem vestiţi pentru ospitalitatea noastră, răspunse Garun. Am pregătit totul.

Idaho strâmbă din nas. Nu numai mirosurile erau greţoase în locul ăsta, ci şi cuvintele. Aruncă o privire spre una din ferestrele larg deschise ale clădirii cu steagul, aflată în dreapta lui. Deasupra unui asemenea loc flutura stindardul verde al Atreizilor? În spatele ferestrei se desluşea o sală cu tavanul jos,

la capătul căreia era amenajată o mică scenă. Idaho observă şiruri de scaune, o frântură de podea acoperită cu mochetă cafenie. Impresia de netăgăduit era aceea de sală festivă, destinată spectacolelor pentru turişti.

Un zgomot de paşi târşiţi îl făcu pe Idaho să-şi strămute atenţia la Garun. Copiii se înghesuiau în faţă, pe lângă delegaţi, întinzând cu mâini murdare mănunchiuri de flori stacojii. Florile erau pe jumătate veştede.

Garun se adesă Sionei, căci observase între timp fireturile aurii ale uniformei de Comandantă de Păstrăvărese:

— Doriţi să asistaţi la o prezentare a ritualurilor noastre fremene? Puţină muzică, poate? Dansuri?

Nayla acceptă florile din mâna unui copil, le mirosi şi strănută.

Alt puşti jegos îi întinse flori Sionei, ridicând spre ea ochi mari, rugători. Siona luă florile fără a se uita la el. Cât despre Idaho, acesta îi alungă cu un gest pe copiii ce se apropiaseră. Ei şovăiră o clipă, privindu-l denumeriţi, apoi trecură iute pe lângă el, spre Păstrăvăresele din spate.

— Dacă le daţi câţiva bănuţi, îi spuse Garun lui Idaho, n-or să vă mai sâcâie.

Idaho se cutremură. Asta era educţia unor copii fremeni?

Garun îşi îndreptă din nou atenţia spre Siona şi, în timp ce Nayla asculta, începu să explice planul general al satului.

Idaho se desprinse de grup şi porni de unul singur prin mijlocul uliţei pline de gunoaie, observând în treacăt privirile ce i se aruncau pe furiş, în timp ce aveau grijă s-o evite pe-a sa. Ceea ce-l revolta peste măsură erau ornamentele de suprafaţă ale caselor, care nu reuşeau să ascundă câtuşi de puţin starea lor sordidă. Se opri după câţiva metri şi privi din nou spre geamurile deschise ale sălii festive. Exista totuşi o anumită asprime în acest Tuono, un *ce* care părea să se înverşuneze îndărătul florilor ofilite şi al servilismului din atitudinea lui Garun. Într-o altă epocă şi pe o altă planetă, această aşezare ar fi fost un cătun cu asini plimbându-se pe uliţa mare şi pălmaşi în cămeşoaie, venind cu jalba în proţap. Idaho desluşea, şi de la această distanţă, intonaţiile plângăreţe din glasul lui Garun. Oamenii ăştia nu erau fremeni! Erau nişte sărmane creaturi care-şi târau existenţa la periferia societăţii, încercând să reţină frânturi dintr-un vechi întreg. Şi, în tot acest timp, realitatea

aceea pierdută se depărta mai mult şi mai mult de putinţa lor de-a o recâştiga. Ce crease de fapt Leto, aici? Aceşti fremeni *de muzeu* nu mai erau în stare de nimic altceva, decât de o existentă sterilă şi de recitarea pe dinafară a unor cuvinte străvechi, pe care nu le înţelegeau şi nici măcar nu ştiau să le pronunţe corect!

Revenind lângă Siona, Idaho se apucă să studieze croiala mantiei lui Garun. Găsi că veşmântul era, cumva, prea strâmt, confecţionat astfel din motive dictate de nevoia economisirii materialului textil. Sub mantie se zărea luciul gri al unui distrai, expus razelor soarelui de o manieră pe care un fremen adevărat n-ar fi îngăduit-o niciodată. Idaho îi privi pe ceilalţi membri ai delegaţiei şi remarcă aceeaşi parcimonie în utilizarea postavului. Faptul era grăitor pentru mentalitatea acestor oameni. Îmbrăcămintea lor nu permitea gesturi largi, stăvilea libertatea de mişcare. Mantiile erau sărăcăcioase, restrictive, după asemănarea acestui întreg popor!

Scârbit la culme, Idaho înaintă brusc şi desfăcu mantia lui Garun pentru a vedea distraiul. Exact cum bănuise! Costumul fremen era un alt artificiu — nu avea nici mâneci, nici pompe de călcâi!

Garun se dădu înapoi, încleştând mâna pe mânerul cuţitului de la centură, pe care gestul lui Idaho îl descoperise.

— Hei! Ce faceţi! protestă el fără prea multă convingere. Cum vă permiteţi să vă purtaţi astfel cu un fremen?

— Dumneata, fremen? ripostă Idaho. Eu am trăit printre fremeni! Am luptat alături de ei contra Harkonnenilor! Am murit cu ei! Dumneata? Dumneata eşti o imitaţie!

Degetele lui Garun se albiră pe mânerul cuţitului. Naibul se întoarse către Siona.

— Cine-i omul acesta?

Răspunsul i-l dădu Nayla:

— E Duncan Idaho.

— Ghola-ul? Garun îl privi lung pe Idaho. E pentru prima oară când ne vizitează unul ca dumneavoastră.

Idaho fu aproape copleşit de o dorinţă subită de a curăţa locul acesta, chiar şi cu preţul vieţii sale — această viaţă diminuată, ce putea fi repetată la nesfârşit, de oameni cărora nu le păsa de el nici cât negru sub unghie. *Un model vechi, da!* Dar nici cel din faţa lui nu era fremen.

— Scoate cuţitul ăla sau ia mâna de pe el! se răsti.

Garun îşi retrase precipitat mâna.

— Nu-i un cuţit adevărat, se scuză el. Nu-i decât un obiect de podoabă. Dar avem şi cuţite adevărate, adăugă cu voce brusc animată. Chiar şi cristaie! Le ţinem la păstrare, în vitrine închise ermetic.

Idaho nu se putu abţine. Dându-şi capul pe spate, izbucni într-un hohot de râs. Siona zâmbi, dar Nayla părea preocupată, iar Păstrăvăresele formară un cerc strâns, vigilent, în jurul lor.

Râsul lui Idaho avu un efect bizar asupra lui Garun. Naibul lăsă capul în jos şi-şi încleştă mâinile una de alta, dar nu înainte ca Idaho să le observe tremurul. Când Garun ridică din nou ochii, îl privi pe ghola pe sub sprâncenele îngreunate. Idaho redeveni dintr-o dată serios. Era ca şi cum o cizmă cumplită ar fi strivit personalitatea lui Garun, reducând-o la un servilism speriat. În ochii Naibului se citea acum doar o aşteptare resemnată. Fără să-şi explice de ce, Idaho îşi aminti un pasaj din Biblia Catolică Portocalie şi se întrebă: *aceştia să fie cei săraci cu duhul care ne vor îngropa pe toţi şi vor moşteni universul?*

Garun îşi drese glasul, apoi rosti şovăitor:

— Poate că ghola-ul Duncan Idaho va binevoi să examineze datinile şi ritualurile noastre pentru a-şi exprima părerea?

Idaho se simţi ruşinat la auzul acestei solicitări jalnice. Fără să stea pe gânduri, răspunse:

— Am să vă învăţ tot ce ştiu eu despre fremeni.

Înălţă capul şi-o surprinse pe Nayla aruncându-i o privire încruntată.

— Aşa o să-mi treacă mai uşor timpul, adăugă el. Şi, cine ştie? Poate că un pic din adevăratul spirit fremen va reveni pe aceste meleaguri.

— N-avem nevoie să ne judecăm de-a misticismele din vremuri apuse! interveni, Siona. Conduceţi-ne la locuinţele noastre.

Nayla lăsă ochii în jos, stânjenită, şi vorbi fără a se uita la Siona:

— Comandantă, trebuie să-ţi spun un lucru despre care încă n-am îndrăznit să-ţi vorbesc.

— Ştiu. Trebuie să ai grijă ca nu cumva să părăsim locul ăsta infect.

— O, nu! spuse Nayla, ridicând ochii. Nu despre asta-i vorba.

Unde aţi putea să vă duceţi? Zidul nu poate fi escaladat şi, oricum, de partea cealaltă-i fluviul. Iar în direcţia opusă, Sareerul. Nu... E vorba de altceva...

Nayla clătină din cap.

— Vorbeşte odată! se răsti Siona.

— Am ordine dintre cele mai stricte, Comandantă, şi n-aş cuteza niciodată să le încalc. (Nayla privi pieziş spre celelalte Păstrăvărese, apoi din nou la Siona.) Va trebui să împarţi camera cu... Duncan Idaho.

— Taică-meu a ordonat asta?

— Comandantă... am înţeles că ordinul a fost dat chiar de Împăratul-Zeu. Nu putem să nu-i dăm ascultare.

Siona îl privi fix pe Idaho.

— Cred că-ţi vei aminti, Duncan, de avertismentul pe care ţi l-am dat cu ocazia ultimei noastre discuţii de la Citadelă.

— Mâinile mele îmi aparţin şi fac cu ele ce vreau, mârâi Idaho. Dar nu cred că ai vreo îndoială în privinţa intenţiilor mele!

Siona dădu scurt.din cap şi se întoarse către Garun.

— Ce mai contează unde şi cum vom locui în mizeria asta de sat? Condu-ne!

Idaho găsi reacţia lui Garun fascinantă. Întorcând capul spre el şi ascunzându-şi faţa sub gluga sa fremenă, Naibul îi făcu un semn complice cu ochiul. Apoi porni înainte, conducându-i spre capătul uliţei murdare.

Care este pericolul cel mai apropiat la adresa administraţiei mele? Am să vă spun eu. Un adevărat vizionar, o persoană care s-a aflat în prezenţa lui Dumnezeu, fiind deplin conştientă de acest lucru. Extazul vizionar eliberează energii care sunt ca şi energiile sexului: nepăsătoare ta orice, cu excepţia creaţiei. Un act de creaţie poate să semene cu oricare altul. Totul depinde de viziune.

Jurnalele Furate

LETO STĂTEA ÎNTINS, fără car, pe pardoseala balconului din vârful Citadelei celei Mici, străduindu-se să-şi înfrâneze o nervozitate provocată — după cum îşi dădea foarte bine seama -de problemele care prelungeau data cununiei sale cu Hwi Noree. Privi spre sud-vest. Undeva, în direcţia aceea, dincolo de orizontul ce începea să se întunece, se afla satul Tuono, unde Duncanul, Siona şi însoţitoarele lor se aflau de şase zile.

Întârzierea-i din vina mea, gândi Leto. *Eu sunt cel care a schimbat locul cununiei, obligându-l pe bietul Moneo să revizuiască toate preparativele.*

Iar acum, fireşte, se ivise şi problema lui Malky.

Nici una dintre aceste necesităţi însă nu-i putea fi explicată lui Moneo, pe care-l auzea foindu-se în încăperea centrală a cuibului de vultur, îngrijorat de absenţa lui din postul de comandă, de unde conducea pregătirile de natură *festivă.* Moneo era genul de om veşnic îngrijorat!

Leto privi soarele care asfinţea. Plutea chiar deasupra orizontului, redus la o palidă strălucire portocalie în urma recentei furtuni. Spre sud, dincolo de Sareer, se îngrămădeau încă norii grei, de ploaie. În desăvârşită tăcere, Leto privise ploaia o bucată îndelungată de timp, ce păruse a nu avea nici început, nici sfârşit. Norii se umflaseră dintr-o dată pe un cer plumburiu iar ploaia începuse să cadă în şiroaie oblice, perfect vizibile. Leto se simţise învăluit de amintiri ce se iviseră nechemate. Era greu să-şi lepede starea de spirit şi, fără să-şi dea seama, se pomeni murmurând versurile unui poem aproape uitat.

— Ai spus ceva, Doamne?

Vocea lui Moneo răsunase de foarte aproape. Întorcând uşor ochii, Leto îl văzu pe credinciosul său majordom aşteptând la doi paşi de el, cu un aer plin de solicitudine.

Leto îi traduse versurile în galach:

— "Pe ram de prun s-a cuibărit privighetoarea, dar ce va face ea când vântul îşi va înteţi suflarea?"

— E o întrebare, Doamne?

— O veche întrebare. Iar răspunsul e simplu. Privighetoarea trebuie lăsată să-şi vadă de florile ei.

— Nu înţeleg, Doamne.

— Învaţă-te să nu mai tot declari ceea ce-i evident, Moneo.

Mă deranjează.
— Iartă-mă, Doamne.
— Ce altceva aş putea să fac? replică Leto, privind capul plecat al majordomului. Tu şi cu mine, Moneo, indiferent ce-am face, jucăm excelent teatru.
Moneo îl privi pe sub sprâncene.
— Doamne?
— Ritualurile serbărilor religioase ale lui Bachus au fost germenii teatrului grec, Moneo. Religia duce adesea la teatru. Dramaturgia se va îmbogăţi cu câteva opere valoroase de pe urma noastră.
Din nou, Leto întoarse ochii spre orizontul sud-vestic. Vântul se ridicase şi mâna spre înalturi norii. Lui Leto i se păru că aude urletul nisipului dus de vânt peste dune, dar în cuibul de vultur nu răsuna decât liniştea — o linişte subliniată de şuierul subţire, abia perceptibil, al unei adieri uşoare.
— Norii... murmură el. Aş vrea să mai sorb o cupă din clarul de lună, să stau încă o dată pe ţărmul anticei mări, sub cerul vârstat de şuviţe de nouri, să port pe umeri pelerina albastră şi să aud caii nechezând pe coclauri.
— Domnul e tulburat, rosti încet Moneo, şi compasiunea din glasul lui îl mişcă pe Leto.
— Umbrele luminoase ale trecuturilor mele, spuse Leto. Nu vor să-mi dea pace. Am aşteptat să ascult un sunet mângâietor, clopotul dintr-un târg de provincie în faptul serii, dar dangătul acela nu mi-a spus nimic altceva, decât că eu sunt sunetul şi sufletul acestui ţinut.
În timp ce vorbea, întunericul învălui turnul. Luminile se aprinseră automat în jurul lor. Privirea lui Leto rămase aţintită spre cer, unde Prima Lună plutea deasupra norilor, ca o felie subţire de pepene, al cărei contur simetric era trasat vag de un halou planetar roşiatic.
— Doamne, pentru ce am venit aici? întrebă Moneo. De ce nu vrei să-mi spui?
— Voiam să profit de suipriza pe care ţi-am rezervat-o, răspunse Leto. O navetă a Ghildei va ateriza peste puţin timp aici. Păstrăvăresele mi-l aduc pe Malky.
Moneo înghiţi brusc aer şi-şi ţinu răsuflarea preţ de câteva clipe înainte de a expira.
— Malky? Malky... unchiul... lui Hwi?

— Te uimeşte că n-ai aflat mai înainte.

Moneo simţi un fior rece în tot trupul.

— Doamne..., când Tu vrei să nu aflu un secret...

— Moneo? îl întrerupse Leto cu voce blândă, dar insistentă. Ştiu că Malky ţi-a făcut propuneri mai ispititoare decât oricare alţi...

— Doamne! Niciodată n-aş fi...

— Ştiu, Moneo, rosti Leto cu aceeaşi blândeţe în glas. Dar şocul surprizei ţi-a redeşteptat amintirile. Acum eşti bine înarmat pentru orice ţi-aş putea cere să faci.

— Ce... ce vrea Domnul să...

— S-ar putea să fim nevoiţi să-l eliminăm pe Malky. Malky e o problemă.

— Vrei să-l... Eu?

— Poate.

Moneo înghiţi spasmodic.

— Cucernica Maică...

— Anteac e moartă. M-a slujit bine, dar nu mai e în viaţă. S-a ajuns la ciocniri violente când Păstrăvăresele mele au luat cu asalt... *locul* în care se ascundea Malky.

— Mai bine că am scăpat de Anteac, zise Moneo.

— Apreciez neîncrederea ta în Bene Gesserit, dar eu aş fi preferat să nu ne părăsească în felul acesta. Anteac ne-a fost loială, Moneo.

— O Cucernică Maică ne-a fost...

— Şi Bene Tleilaxul şi Ghilda voiau să descopere secretul lui Malky, urmă netulburat Leto. Când au văzut că trecem la acţiune împotriva ixienilor, s-au repezit să le-o ia înainte Păstrăvăreselor mele. Anteac... mă rog, n-a putut decât să-i întârzie un pic, dar a fost de ajuns. Păstrăvăresele mele au împresurat locul...

— *Secretul* lui Malky, Doamne?

— Când ceva dispare, faptul este la fel de remarcabil ca atunci când ceva apare pe neaşteptate. Spaţiile goale merită întotdeauna să fie studiate îndeaproape.

— Ce vrea să spună Domnul prin *spaţiile goa...*

— Malky nu murise! Dacă s-ar fi întâmplat asta, aş fi ştiut cu siguranţă. Unde anume dispăruse?

— Dispăruse... inclusiv din *viziunile* Tale, Doamne? Vrei să spui că ixienii...

— Au perfecţionat o instalaţie pe care mi-au furnizat-o mie cu mult timp în urmă. Au lucrat la îmbunătăţirea ei în mod lent şi subtil, având grijă să ridice ecrane peste ecrane de camuflaj, dar am sesizat zonele de umbră. Faptul m-a surprins. Şi mi-a făcut plăcere.

Moneo căzu pe gânduri. *O instalaţie capabilă să ascundă... Ahhhh!* Împăratul-Zeu pomenise în câteva rânduri de o modalitate de a ascunde gândurile pe care le înregistra. Brusc, spuse:

— Şi Malky deţine secretul acestei...

— Fireşte! Dar nu ăsta-i adevăratul secret al lui Malky. Altceva tăinuieşte el cu străşnicie, un lucru pe care nici nu-şi închipuie că-l bănuiesc.

— Altceva... dar, Doamne, dacă ei pot să-ţi ascundă până şi Ţie...

— Mulţi pot să facă asta acum, Moneo. Ceilalţi deţinători ai secretului au fugit care-ncotro când Păstrăvăresele mele au trecut la atac. Taina instalaţiei ixiene se va răspândi în tot universul.

Moneo făcu ochii mari, alarmat.

— Doamne, dacă cineva...

— Dacă cineva e destul de deştept, nu va lăsa nici o urmă, rosti nerăbdător Leto. Ia spune, Moneo, ce ţi-a raportat Nayla în legătură cu Duncanul? O deranjează că trebuie să-ţi dea ţie raportul?

— Poruncile Domnului...

Moneo îşi drese glasul. Nu reuşea să se dumirească de ce Împăratul-Zeu vorbea, dintr-o suflare, despre urme ascunse, Duncan şi Nayla.

— Da, ştiu, făcu Leto. Poruncile mele sunt executate orbeşte de Nayla. Dar ce-are de zis despre Duncan?

— N-a încercat să se cupleze cu Siona, dacă asta-i ceea ce vrea Domnul să...

— Dar cum reacţionează la Naibul meu marionetă, Garun, şi la ceilalţi fremeni de muzeu?

— Le vorbeşte despre vechile datini, despre războiul cu Harkonnenii, despre primii Atreizi care au venit aici, pe Arrakis.

— Pe Dune!

— Da, pe Dune.

— Fiindcă nu mai există Dune nu mai există nici fremeni,

spuse Leto. I-ai transmis Naylei mesajul meu?
— Doamne, de ce vrei să te pui şi mai mult în pericol?
— Ai transmis mesajul sau nu?
— Mesagera a plecat spre Tuono, dar aş mai avea încă timp s-o întorc din drum.
— N-ai s-o întorci din drum!
— Doamne, dar...
— Ce-i va comunica Naylei?
— Că... că ai poruncit să execute întocmai şi fără crâcnire orice i-ar ordona fiica mea, în măsura în care... Doamne! Treaba asta e foarte periculoasă!
— Periculoasă? Nayla e o Păstrăvărească. Va face ce-i spun eu.
— Da, dar Siona... Doamne, mă tem că fiica mea nu ţi-e încă devotată cu trup şi suflet. Iar Nayla e...
— Nayla nu trebuie să-şi schimbe atitudinea.
— Doamne, fă nunta în altă parte.
— Nu!
— Doamne, ştiu că viziunea ţi-a dezvăluit...
— Poteca de Aur dăinuie, Moneo. Ştii asta la fel de bine ca mine.
Moneo suspină.
— Nemărginirea îţi aparţine, Doamne. Nu pun în discuţie...
Fu nevoit să se întrerupă în clipa în care un vuiet monstruos, crescând cu repeziciune, făcu să vibreze pereţii turnului.
Amândoi întoarseră feţele în direcţia din care venea sunetul. O coloană de lumină albastră-portocalie, învolburată de unde de şoc, brăzdă cerul şi coborî în deşert, la mai puţin de un kilometru spre sud.
— Ahhh, a sosit oaspetele meu, spuse Leto. Ai să cobori pe carul meu, Moneo. Te întorci numai cu Malky. Spune-le ghildarilor că prin asta şi-au răscumpărat păcatele şi au obţinut iertarea mea, apoi fă-le vânt.
— Au obţinut ier... am înţeles, Doamne. Dar dacă se află în posesia secretului acelei...
— Servesc scopurilor mele, Moneo. Iar tu trebuie să faci acelaşi lucru. Du-te şi adu-mi-l pe Malky.
Ascultător, Moneo se îndreptă spre Carul Regal, aflat în penumbra cuibului de vultur. Urcă în vehicul şi, în acelaşi moment, văzu o porţiune a zidului deschizând o gură spre

noapte. Ca o limbă, rampa de dedesubt alunecă în afară. Carul pluti, uşor ca o pană, pe deasupra rampei şi coborî încet, în linie oblică, lângă naveta Ghildei, a cărei siluetă înaltă părea o parodie în miniatură a Citadelei celei Mici.

Leto îi urmări evoluţia de pe balcon, cu segmentele anterioare uşor înălţate pentru a-i oferi un unghi de observare mai bun. Acuitatea vederii sale îi permitea să desluşească limpede mişcările lui Moneo, care stătea în picioare pe platforma carului, umbră albă în lumina lunii. Câţiva servitori ai Ghildei — siluete spectrale, cu picioare lungi — ieşiră din navetă purtând o targă pe care o depuseră în car şi, după ce discutară un moment cu Moneo, se retraseră. Leto închise cupola carului şi razele lunii se reflectară în ea. La semnalul său mental, carul reveni lin pe rampa din vârful turnului. Naveta Ghildei decolă cu vuietul ei asurzitor în timp ce Leto aducea carul în lumina puternică din cuibul de vultur şi închidea peretele mobil. Leto deschise cupola. Nisipul de pe pardoseala balconului scrâşni sub trupul său când se târî până la car şi-şi ridică segmentele anterioare pentru a-l privi pe Malky. Ixianul zăcea întins pe targă, legat cu benzi late dintr-un elastic gri, şi părea să doarmă. Avea faţa pământie, iar părul său, cândva negru, era cărunt.

Ce mult a îmbătrânit, gândi Leto.

Moneo coborî din car şi privi peste umăr, spre ocupantul tărgii.

— E rănit, Doamne. Au vrut să trimită un medic care...

— Au vrut să trimită un spion.

Leto observă cu atenţie chipul lui Malky — pielea smeadă şi încreţită, obrajii supţi, nasul ascuţit care contrasta puternic cu ovalul perfect al feţei... sprâncenele groase, acum aproape albe... Da, nu încăpea nici o îndoială — diferenţa era doar o viaţă întreagă scăldată în testosteron...

Ochii lui Malky se deschiseră. Ce şoc, să desluşeşti răul în acei ochi cafenii, de căprioară! Un zâmbet chinuit făcu să tresară buzele lui Malky.

— Domnul Leto!

Vocea lui abia dacă era o şoaptă răguşită. Ochii îi alunecară spre dreapta, fixându-l pe majordom.

— Şi Moneo! Iertaţi-mă că nu mă pot ridica la înălţimea situaţiei.

— Ai dureri? întrebă Leto.
— Pe ici, pe colo, răspunse Malky, rotindu-şi ochii pentru a studia locul în care se afla. Unde sunt huriile?
— Mă tem că nu pot să-ţi ofer această plăcere, Malky.
— Mai bine, şopti răguşit ixianul. Nu cred că aş putea fi nici la înălţimea cerinţelor lor. Dar cele pe care le-ai trimis după mine, Leto, n-au fost hurii.
— Profesioniste, care au executat ordinele mele.
— Furii, nu hurii... Furii însetate de sânge!
— Furia a fost Anteac. Păstrăvăresele mele n-au fost decât o echipă de salubrizare.
Moneo privea când la unul, când la celălalt dintre interlocutori. Conversaţia lor era plină de subînţelesuri derutante. În pofida greutăţii cu care vorbea, Malky folosea un ton aproape impertinent.... dar, în definitiv, aşa fusese întotdeauna. Un om periculos!
— Cu puţin înainte de sosirea ta, zise Malky, tocmai începusem să discut cu Moneo despre nemărginire.
— Săracu' Moneo! făcu Malky.
Leto zâmbi.
— Mai ţii minte, Malky? Într-o zi, mi-ai cerut să-ţi demonstrez infinitul.
— Şi mi-ai spus că nu există infinit pentru a fi demonstrat. (Malky întoarse ochii spre Moneo.) Lui Leto îi place să se joace cu paradoxurile. Cunoaşte toate artificiile de limbaj care-au fost descoperite vreodată.
Moneo îşi stăpâni o izbucnire furioasă. Se simţea exclus din această discuţie, simplu obiect de amuzament pentru două fiinţe superioare. Malky şi Împăratul-Zeu conversau aproape ca doi prieteni vechi care deapănă amintiri despre plăcerile unui trecut comun.
— Moneo mă acuză că aş fi singurul deţinător al nemărginirii, zise Leto. Refuză să creadă că deţine aceeaşi cantitate de infinit ca şi mine.
Malky îl privi fix pe Leto.
— Vezi, Moneo? făcu el. Vezi ce bine ştie să-nvârtă vorbele?
— Vorbeşte-mi de nepoata ta, Hwi Noree, spuse Leto.
— E-adevărat ce-am auzit? Ai de gând să te căsătoreşti cu gingaşa Hwi?
— E adevărat.

Malky emise un chicot înfundat, apoi se strâmbă de durere.

— M-au paradit zdravăn, Leto, şopti el, apoi: ia spune, bătrâne vierme...

Lui Moneo îi scăpă o exclamaţie înăbuşită.

Malky aşteptă o clipă să-i treacă durerile, apoi reluă:

— Ia zi, bătrâne vierme, nu cumva ascunzi un penis monstruos, pe undeva, sub trupul tău monstruos? Ce şoc ar fi pentru gingaşa Hwi!

— Ţi-am spus de mult adevărul în privinţa asta, zise Leto.

— Nimeni nu spune adevărul, articulă anevoios Malky.

— Te-am auzit chiar pe tine spunându-i, şi nu o dată, replică Leto. Chiar dacă nu-ţi dădeai seama.

— Asta, fiindcă eşti mai deştept decât noi, ăştilalţi.

— Nu vrei să-mi spui nimic despre Hwi?

— Cred că ştii deja tot ce te interesează.

— Vreau s-aud din gura ta. V-au ajutat tleilaxu?

— Tleilaxu ne-au dat nişte informaţii, atâta tot. În rest, ne-am descurcat singuri.

— Mi-am închipuit eu că nu-i mâna lor.

Moneo nu-şi mai putu înfrâna curiozitatea.

— Doamne, ce-i cu Hwi şi cu tleilaxu? Despre ce...

— Ei, nu se poate, prietene Moneo! exclamă răguşit Malky, rostogolindu-şi ochii spre majordom. Chiar nu ştii despre ce...

— N-am fost niciodată prietenul dumitale! îi tăie vorba Moneo.

— Tovarăş de chefuri cu hurii, atunci, rectifică Malky.

— Doamne, reluă Moneo, întorcându-se spre Leto, de ce vorbeşti despre...

— Sst, Moneo! făcu Leto. Îl obosim pe vechiul tău tovarăş şi mai am de aflat câteva lucruri de la el.

— Te-ai întrebat vreodată, Leto, interveni Malky, de ce n-a încercat Moneo să-ţi umfle toată şandramaua?

— Sandra... *ce?* se miră Moneo.

— Altă vorbă veche de-a Domnului tău, îi explică Malky. Şan şi dramă: şandrama. Un cuvânt perfect. Chiar! De ce nu-ţi rebotezi Imperiul, Leto? Marea Şandrama!

Leto ridică mâna, cerându-i lui Moneo să tacă.

— Ai sau nu de gând să-mi spui, Malky? Hwi?

— Doar câteva celule mărunţele din corpul meu, răspunse abia auzit ixianul. Apoi o creştere şi-o educaţie bine chibzuite...

pentru a produce exact opusul vechiului tău amic, Malky. Totul, fireşte, la adăpostul non-spaţiului în care tu nu poţi să *vezi!*

— Dar pot să bag de seamă când ceva dispare, zise Leto.

— Non-spaţiu? făcu Moneo, care abia atunci realizase semnificaţia cuvintelor lui Malky. Dumneata? Dumneata şi Hwi...

— Acestea erau formele pe care le întrezăream printre umbre, rosti Leto.

Moneo îl privi drept în, ochi.

— Doamne, voi contramanda cununia. Am să anunţ că...

— Nici pomeneală!

— Dar, Doamne, dacă ea şi Malky sunt...

— Moneo! interveni şoapta răguşită a lui Malky. Când Domnul tău porunceşte, trebuie să te supui!

Tonul ăsta batjocoritor! Moneo îl fulgeră cu privirea pe Malky.

— Exact opusul lui, Moneo, zise Leto. N-ai auzit ce-a spus?

— Ce putea fi mai nimerit? făcu Malky.

— Dar, Doamne, protestă Moneo, de vreme ce acum ştii că...

— Moneo, începi să mă iriţi.

Majordomul se cufundă într-o tăcere stânjenită.

— Aşa-i mai bine, declară Leto. Ştii, Moneo, cu zeci de mii de ani în urmă, când eram o altă persoană, am comis la un moment dat o greşeală.

— Tu, o greşeală? îi persiflă Malky.

Leto se mulţumi să surâdă.

— Greşeala aceea a fost agravată de maniera aleasă în care am exprimat-o.

— Artificiile tale de limbaj, zise zeflemitor Malky.

— Exact! Am spus, atunci, aşa: "Prezentul e distracţie; viitorul e vis; numai amintirea poate desfereca sensul vieţii". Frumoase cuvinte, nu-i aşa, Malky?

— Superbe, bătrâne vierme!

Moneo îşi astupă gura cu mâinile.

— Da, urmă Leto, însă, din păcate, stupide şi false. Ştiam asta încă de pe atunci, dar eram îndrăgostit *de frumuseţea lor.* Nu ... Amintirea nu desferecă nici un fel de sensuri. Fără chinul sufletesc, care este o experienţă inexprimabilă, nimic nu, are sens.

— Nu prea văd ce sens are chinul pe care mi l-au cauzat afurisitele tale de Păstrăvărese, replică Malky.

— Tu nu te chinui.

— Dac-ai fi în pielea mea, poate că…

— N-ai decât suferinţă fizică, Malky. Va sfârşi curând.

— Atunci, când voi cunoaşte chinul?

— Mai târziu, poate...

Leto îşi întoarse segmentele anterioare pentru a-l privi în faţă pe majordom.

— Serveşti într-adevăr cauza Potecii de Aur, Moneo? întrebă el.

— Ahhh, Poteca de Aur! făcu ironic Malky.

— Ştii că da, Doamne, răspunse Moneo.

— Atunci, trebuie să-mi făgăduieşti, urmă Leto, că nimic din ce-ai aflat aici nu va trece vreodată pragul buzelor tale. Că nu vei dezvălui niciodată nimic, nici prin vorbe, nici prin semne.

— Făgăduiesc, Doamne, rosti Moneo.

— Făgăduieşte, Doamne! îl maimuţări Malky.

Leto arătă cu o mână firavă spre targa de pe care Malky îi privea frântura de profil ce se ivea din pliurile capişonului cenuşiu.

— Din motive legate de o veche admiraţie şi… din multe alte motive, nu pot să-l ucid pe Malky. Nu pot sa-ţi cer nici ţie să faci asta… şi totuşi… Malky trebuie eliminat.

— Oho, deşteaptă chestie! se strădui să ricaneze Malky.

— Doamne, spuse Moneo, dacă ai vrea să te retragi o clipă la celălalt capăt al camerei, poate că, atunci când te vei întoarce, Malky nu va mai fi o problemă.

— Aşa va face, şopti răguşit Malky. Pe toţi zeii din adâncuri! Aşa va face!

Leto se târî încet spre capătul cufundat în umbră al cuibului de vultur, cu ochii ţintă la arcul de cerc abia vizibil, care s-ar fi transformat într-o gură deschisă spre abisul nopţii la simpla formulare a dorinţei într-un gând-comandă. Ce cădere lungă ar fi urmat… dincolo de capătul rampei extensibile. Nici măcar corpul său n-ar fi putut supravieţui căderii de la o asemenea înălţime. Dar nisipul de la baza turnului nu conţinea nici un pic de apă şi… simţi cum Poteca de Aur începe să pâlpâie, ca un bec pe cale de a se arde, numai pentru că-şi îngăduise să se gândească la un asemenea sfârşit.

— Leto! strigă răguşit Malky, în spatele lui.

Leto auzi scrâşnetul tărgii târâte pe grăunţii de nisip aduşi

de vânt pe pardoseala cuibului de vultur.

Glasul răguşit al lui Malky răsună încă o dată:

— Leto! Eşti cel mai bun! Nu există forţă malefică în universul ăsta capabilă să te întrea...

O bufnitură seacă puse capăt vocii lui Malky. *O lovitură la beregată,* îşi spuse Leto. *Specialitatea lui Moneo.* Auzi zgomotul ecranului transparent al balconului, care se deschidea, scârţâitul metalic al tărgii pe balustradă, apoi nimic.

Moneo va trebui să îngroape cadavrul în nisip, gândi Leto. *Încă nu există vierme care să vină şi să devoreze dovada.* Se întoarse şi privi spre capătul opus al sălii. Moneo stătea aplecat peste balustrada balconului, privind în jos... abisul. Abisul... abisul... abisul...

Nu pot să mă rog pentru tine, Malky, nici pentru tine, Moneo. Sunt, poate, singura conştiinţă cu adevărat religioasă de pe tot cuprinsul Imperiului, fiindcă sunt unul şi singurul... de aceea, nu pot să mă rog.

Nu puteţi înţelege istoria dacă nu înţelegeţi cursul ei, curenţii ei şi modul în care conducătorii de oameni, liderii, funcţionează înlăuntrul unor forţe ca acestea. Orice lider se străduieşte să perpetueze condiţiile care pretind prezenţa sa. Din acest motiv, liderii au nevoie de cei ce rămân în afară, de outsideri. *Vă sfătuiesc să examinaţi cu atenţie domnia mea. Eu sunt, în acelaşi timp,* lider şi outsider. *Nu faceţi greşeala de a crede că am creat doar o Biserică reprezentând Statul. Asta a fost funcţia mea, ca lider, şi am avut la dispoziţie destule modele istorice după care să mă orientez. Cât despre rolul meu de* outsider, *e suficient să aruncaţi o privire artelor din epoca mea. Sunt, toate, barbare. Forma poetică prefe-rată? Epopeea. Idealul dramatic cel mai*

popular? Eroismul. Dansul? Aproape cu totul abandonat. Din punctul lui de vedere, Moneo are dreptate când califică situaţia drept periculoasă. E o situaţie care dă ghes imaginaţiei. Îi face pe oameni să simtă lipsa a ceea ce le-am răpit. Şi ce le-am răpit? Dreptul de a participa la istorie.

Jurnalele Furate

IDAHO, ÎNTINS ÎN PATUL SĂU, cu ochii închişi, auzi zgomotul unei greutăţi trântite pe patul învecinat. Deschise ochii şi se ridică în capul oaselor. Lumina după-amiezii cădea oblic prin singura fereastră a odăii şi, reflectată de lespezile albe ale pardoselii, se răsfrângea pe pereţii gălbui. Siona intrase în cameră şi se instalase în patul ei. Era deja cufundată în lectura uneia dintre cărţile pe care le căra cu ea peste tot, într-un sac de postav verde.

De ce cărţi? se întreba Idaho.

Se aşeză pe marginea patului şi privi în jur. Cum ai fi putut să consideri această *celulă* vastă, cu tavanul înalt, drept un loc, cât de cât, fremen? O masă-birou mare, dintr-un plastic brun de fabricaţie locală, separa cele două paturi. Camera avea două uşi. Una ducea afară, printr-o mică grădină. Cealaltă se deschidea spre o baie luxoasă, ale cărei plăci de faianţă sinilie străluceau sub un luminator mare cât tot plafonul. Baia avea, printre numeroasele ei accesorii funcţionale, o cadă îngropată şi un duş, ocupând, fiecare, un spaţiu de vreo doi metri pătraţi. Uşa dinspre această anexă de sibarit rămăsese deschisă şi Idalio auzea zgomotul căzii care se golea. Siona avea bizara înclinaţie de a se scălda într-un volum excesiv de apă.

Stilgar, Naibul pe care Idaho îl cunoscuse în epoca Dunei, ar fi privit cu dispreţ sala de baie. "Ruşinos!" ar fi spus el. "Decadent! Bicisnic!" Stilgar ar fi avut o mulţime de cuvinte dispreţuitoare pentru întregul sat Tuono, care îndrăznea să se compare cu un adevărat sietch fremen.

Foşnetul unei pagini întoarse îl făcu pe Idaho să-şi îndrepte atenţia spre Siona. Fiica lui Moneo citea, cu două perne sub cap, îmbrăcată într-o robă albă subţire, care, pe alocuri, adera la pielea încă umedă după baie.

Idaho clătină din cap. Ce vor fi paginile acelea care captau într-atât interesul Sionei? Citise întruna şi întruna de când veniseră la Tuono. Volumele erau subţiri, dar numeroase, şi pe copertele lor negre erau marcate doar cifre. Cel pe care-l citea acum purta numărul 9.

Se ridică de pe pat şi se duse la fereastră. În grădină, un bătrân scormonea cu o săpăligă pământul din jurul florilor. Grădina era mărginită, pe trei laturi, de case. Florile aveau tije înalte şi petalele bobocilor erau roşii pe dinafară, dar, când se deschideau, corola era albă. Părul cărunt al bătrânului părea un fel de inflorescenţă mai mare, unduindu-se printre flori albe şi boboci rubinii. Idaho simţi miros de frunze în descompunere şi pământ reavăn, amestecat cu parfumul pătrunzător al florilor.

Un fremen îngrijind flori sub cerul liber!

Siona nu vorbea niciodată despre ciudatele ei lecturi. *O face dinadins, ca să mă zgândăre,* îşi zise Idaho. *Aşteaptă s-o întreb eu.*

Încercă să nu se gândească la Hwi. Ori de câte ori o făcea, o furie turbată ameninţa să-i ia minţile. Îşi aminti termenul fremen pentru această emoţie intensă: *kgnawa,* inelul de fier al geloziei. *Unde e Hwi? Ce-o fi făcând în clipa asta?*

Uşa dinspre grădină se deschise fără vreun ciocănit prealabil şi Teishar, unul dintre adjuncţii lui Garun, intră în odaie. Teishar purta mantie brună şi avea un ten cadaveric, brăzdat de riduri întunecate. Ochii îi erau cufundaţi în orbite, iar albul din jurul pupilelor era mai mult galben. Părul lui arăta ca un smoc de iarbă uscată, pe cale să putrezească. Părea exagerat de hidos, ca un duh al întunericului şi al stihiilor. Închise usa, rămase pe loc şi-i privi fără să spună nimic.

— Ei! Ce este? făcu vocea Sionei, în spatele lui Idaho.

Idaho observă abia atunci că Teishar avea un aer ciudat de surescitat, că vibra pur şi simplu.

— Împăratul-Zeu... Teishar îşi drese glasul şi începu din nou: Împăratul-Zeu urmează să vină la Tuono!

Siona se ridică brusc în capul oaselor, trăgându-şi marginea robei peste genunchi. Idaho îi aruncă o privire scurtă, apoi se uită din nou la Teishar.

— Va face cununia chiar aici, la Tuono! reluă şi mai excitat adjunctul lui Garun. După vechea datină fremenă! Împăratul-Zeu şi mireasa lui vor fi oaspeţii aşezării noastre!

Covârşit de *kanawa,* cu pumnii strânşi, Idaho se mulţumi să-l privească aprig, fără să spună nimic. Teishar înclină scurt din cap şi ieşi, închizând zgomotos uşa.

— Aş vrea să-ţi citesc ceva, Duncan, spuse Siona.

Idaho nu înţelese imediat. Cu pumnii lipiţi de coapse, se întoarse şi o privi nemişcat. Siona şedea pe marginea patului, cu cartea ei pe genunchi. Luând privirea lui drept încuviinţare, citi:

— "Unii consideră că e neapărat necesar să-ţi compromiţi integritatea printr-un oarecare număr de treburi murdare înainte de a-ţi putea fructifica geniul. Ei spun că această compromitere începe în clipa în care îţi părăseşti turnul de fildeş pentru a încerca să-ţi realizezi idealurile! Moneo crede că soluţia adoptată de mine constă în a nu părăsi turnul şi a-i pune pe alţii să facă treburile murdare".

Ridică ochii din carte şi-l privi pe Idaho.

— Împăratul-Zeu, rosti ea. Propriile sale cuvinte.

Încet, Idaho descleştă pumnii. În fond, nu-i strica o abatere a atenţiei. Iar faptul că Siona se hotărâse să spargă tăcerea îi trezi interesul.

— Ce carte-i aia? întreba el.

Siona îi povesti pe scurt cum ea şi tovarăşii ei furaseră planurile Citadelei şi copiile după jurnalele lui Leto.

— De altfel, ştiai de povestea asta, desigur, adăugă ea. Tata mi-a dat clar de înţeles că expediţia noastră a fost denunţată de spionii lui.

Idaho observă lacrimile abia reţinute din ochii ei.

— Nouă tovarăşi de-ai tăi sfâşiaţi de lupi?

Siona dădu din cap.

— Eşti o comandantă lamentabilă! declară Idaho.

Siona se zbârli, dar, înainte de a apuca să spună ceva. Idaho întrebă:

— Cine ţi-a tradus textele?

— Exemplarele astea sunt de pe Ix. Cheia însă a descoperit-o Ghilda.

— Ştiam deja, cu toţii, că Împăratul-Zeu recurge la metode expeditive. Asta-i tot ce are de spus?

— Citeşte singur.

Siona scotoci în sacul de lângă pat, scoase volumul întâi al traducerii şi-l aruncă pe patul lui Idaho. În timp ce el se ducea să-l ia, ea întrebă:

— De ce-ai zis că-s o comandantă lamentabilă?
— Pentru că ai irosit nouă vieţi omeneşti aşa cum ai făcut-o.
— Eşti un prost! făcu ea, scuturând din cap. Se vede că n-ai văzut niciodată lupii ăia!
Idaho luă în mână cartea. Greutatea ei îl surprinse, apoi îşi dădu seama că era imprimată pe hârtie cristal.
— Ar fi trebuit să fiţi înarmaţi contra lupilor, spuse el, deschizând volumul.
— Cu ce? Orice arme ne-am fi putut procura ar fi fost neputincioase!
— Şi laserele? făcu Idaho, întorcând o pagina.
— Atinge-te de-un laser pe Arrakis şi Viermele va şti imediat!
El întoarse altă pagină.
— Foşti tovarăşi de-ai tăi au reuşit, totuşi, să facă rost de lasere.
— Şi ştii foarte bine cu ce s-au ales de pe urma lor!
Idaho citi un rând, apoi zise:
— Mai existau şi otrăvuri.
Siona înghiţi convulsiv.
Idaho ridică ochii spre ea.
— Până la urmă, tot i-aţi otrăvit, nu-i aşa?
Vocea ei fu aproape o şoaptă:
— Da.
— De ce n-aţi făcut-o de la bun început?
— N-am... ştiut....că... se poate.
— Fiindcă n-aţi încercat, conchise Idaho, revenind cu ochii la volumul deschis. Lamentabil, pentru cineva aflat la comandă.
— Căile lui sunt atât de întortocheate, mormăi Siona.
Idho citi un pasaj din carte, înainte de a răspunde:
— Asta-i puţin spus când e vorba de Leto. Ai citit tot ce scrie aici?
— Tot! Unele pagini chiar de mai multe ori.
Idaho privi pagina de sub ochii lui şi citi cu voce tare:
— "Am creat ceea ce am dorit: o puternică tensiune spirituală pe tot cuprinsul Imperiului meu. Puţini sunt cei care-i sesizează forţa. Cu ce energii am reuşit să generez această situaţie? Nu sunt chiar atât de puternic. Singura putere pe care-o posed este controlul prosperităţii individuale. La asta se rezumă tot ce fac. Atunci, ce-i mână pe oameni să caute prezenţa mea din alte motive? Ce-i determină să-şi rişte viaţa în

încercări zadarnice de a ajunge la mine? Vor să devină, sfinţi? Îşi închipuie că *astfel* capătă viziunea lui Dumnezeu?"

— E de-un cinism înfiorător, murmură Siona cu lacrimi în glas.

— În ce a constat încercarea la care te-a supus?

— Mi-a arătat o... mi-a arătat Poteca lui de Aur.

— Ah, aşa-zisa...

— E ceva cât se poate de real, Duncan. (Siona îl privi cu ochi în care străluceau lacrimi nevărsate.) Dar dacă aceasta a fost *vreodată* un motiv valabil pentru existenţa Împăratului-Zeu, nu mai poate fi un motiv pentru ceea ce a devenit el acum!

Idaho inspiră adânc, apoi murmură:

— La asta au ajuns Atreizii!

— Viermele trebuie să dispară! spuse Siona.

— Mă întreb când va sosi.

— Amicul cu mutră de şobolan al lui Garun a uitat să ne spună.

— O să-i întrebăm.

— N-avem arme.

— Nayla are un laser. Noi avem pumnale... şi funii. Am văzut colace de frânghii într-una din magaziile lui Garun.

— Cu pumnale şi funii vrei să atacăm Viermele? făcu Siona. Chiar dacă am putea dispune de laserul Naylei, ştii bine că el e invulnerabil.

— Nu însă şi carul lui, observă Idaho.

— N-am încredere în Nayla.

— Nu te ascultă orbeşte?

— Ba da, dar...

— Vom proceda pas cu pas. Întreab-o pe Nayla dacă acceptă să distrugă cu laserul carul Viermelui.

— Şi dacă refuză?

— Omoar-o.

Siona lăsă jos cartea şi se ridică în picioare.

— Cum va veni Viermele până la Tuono? întrebă Idaho. E prea mare şi prea greu pentru un topter obişnuit.

— Vom afla de la Garun, răspunse Siona. Dar cred că va călători cum călătoreşte de obicei. (Se uită spre tavanul dincolo de care stia că se înalţă zidul înconjurător al Sareerului). Sunt sigură ca va efectua obişnuita peregrinare cu toată suita, pe Calea Regală, şi va coborî în sat folosind suspensiile carului. (Îl

privi din nou pe Idaho.) Ce părere ai de Garun?
— E un tip ciudat, răspunse Idaho. Vrea cu desperare să fie un adevărat fremen. E conştient că nu seamănă nici pe departe cu cei de pe vremea mea.
— Cum erau cei de pe vremea ta, Duncan?
— Aveau o vorbă a lor, care-i carcteriza foarte bine: "Să nu te întovărăşeşti niciodată cu cineva alături de care n-ai vrea să mori".
— I-ai spus asta şi lui Garun?
— Da.
— Şi cum a reacţionat?
— A zis că eu sunt singura asemenea persoană pe care-a întâlnit-o vreodată.
— Garun este, poate, mai înţelept decât oricare dintre noi, spuse Siona.

Credeţi poate că, dintre toate cuceririle omului, cea mai nestatornică este puterea? Ce s-ar putea spune, atunci, despre excepţiile de la această inerentă lipsă de statornicie? Unele familii dăinuie. Numeroase birocraţii foarte puternice de tip religios s-au dovedit trainice. Gândiţi-vă la relaţia dintre credinţă şi putere. Sunt ele incompatibile, când fiecare depinde de cealaltă? Bene Gesseritul s-a bucurat de o securitate acceptabilă îndărătul zidurilor de neclintit ale credinţei vreme de milenii. Dar ce s-a întâmplat cu puterea sa?

Jurnalele Furate

— DOAMNE, aş fi vrut să-mi mai laşi puţin timp, spuse Moneo pe un ton iritat.
Stătea lângă zidul Citadelei, în umbra scurtă proiectată de soarele amiezii. Leto se afla în faţa lui, în Carul Regal decapotat. Făcuse o plimbare prin împrejurimi, împreună cu Hwi Noree,

care ocupa un scaun recent instalat în habitaclul delimitat de cupola transparentă şi plasat exact la înălţimea feţei lui Leto. Hwi nu părea decât vag interesată de agitaţia ce începea să se înteţească în jurul lor;

Cât e de calmă! gândi Moneo. Îşi reprimă un fior involuntar la amintirea celor aflate despre ea de la Malky. Împăratul-Zeu avea dreptate. Hwi era exact ceea ce părea a fi — o fiinţă umană de o gingăşie şi o sensibilitate desăvârşite. *Chiar ar fi acceptat să se cupleze cu mine?* se întrebă majordomul.

Activitatea febrilă din jur îi abătu atenţia de la ea. În timp ce Leto, conducând carul pe suspensiile antigravitaţionale, o plimbase pe Hwi de jur-împrejurul Citadelei, un mare cortegiu de curteni şi Păstrăvărese începuse să se formeze în faţa intrării principale. Demnitarii erau înveşmântaţi în ţinuta de gală, dpminată de roşu şi auriu. Păstrăvăresele arborau uniformele lor de paradă, albastru închis, diferenţiate doar prin culorile fireturilor şi ale şoimilor ce le serveau drept embleme. Un tren de bagaje, alcătuit din platforme cu suspensie trase de Păstrăvărese, se deplasase în coada cortegiului. Aerul era plin de praf şi de sunetele şi mirosurile excitaţiei dinaintea plecării. Cei mai mulţi curteni fuseseră îngroziţi când aflaseră care le era destinaţia. Unii dintre ei se grăbiseră să-şi cumpere corturi şi pavilioane de pânză. Toate acestea fuseseră expediate înainte şi, alături de celelalte efecte voluminoase, formau un morman pe nisipul terenului de aterizare de lângă Tuono. Păstrăvăresele afectate cortegiului nu manifestau nicidecum o atitudine festivă, îşi exprimaseră vehement nemulţumirea când li se spusese că n-aveau voie să se înarmeze ca lasere.

— Doar *puţin* timp, Doamne, insistă Moneo. Încă tot nu sunt sigur cum vom...

— Pentru rezolvarea multor probleme timpul este un factor de neînlocuit, admise Leto. Dar câteodată se contează prea mult pe el. Nu pot să mai accept încă o amânare.

— Ne va lua trei zile numai ca să ajungem până acolo, se plânse Moneo.

Leto calculă durata călătoriei, la ritmul de marş-pas alergător-marş al unui cortegiu... pentru a străbate o sută optzeci de kilometri. Da, era nevoie de trei zile.

— Sunt sigur că ai făcut toate pregătirile pentru parcurgerea drumului pe etape, spuse Leto. Apă caldă pentru eventualele

cazuri de febră musculară şi aşa mai departe.

— În privinţa asta toate-s în regulă, zise Moneo, dar ceea ce nu-mi place este că părăsim Citadela în momente ca acestea! Şi ştii de ce, Doamne!

— Avem mijloace de comunicaţie şi o escortă loială. Ghilda va sta în banca ei pentru o vreme. Calmează-te, Moneo.

— Am putea celebra cununia la Citadelă!

Drept răspuns, Leto închise cupola carului, izolându-se împreună cu Hwi.

— E vreun pericol, Leto? întrebă ea.

— Un pericol există întotdeauna.

Moneo oftă, se întoarse şi porni să alerge uşor spre locul în care Calea Regală începea lungul urcuş către vest, înainte de a începe să ocolească Sareerul spre sud. Leto puse în mişcare carul, pe urmele majordomului. Din spate, auzi cortegiul pestriţ, care se urnea după ei.

— A pornit toată lumea? întrebă Leto.

Hwi aruncă o privire înapoi, pe lângă trupul lui.

— Da, răspunse, apoi se întoarse spre el. De ce face Moneo atâtea nazuri?

— Moneo a descoperit de curând că fiecare clipă ce trece îi rămâne pentru totdeauna inaccesibilă.

— Mi s-a părut foarte nervos şi preocupat de când v-aţi întors de la Citadela cea Mică. Nu mai e deloc cel dinainte.

— E un Atreides, iubita mea, iar tu ai fost concepută pentru a plăcea unui Atreides.

— Nu asta este. Aş şti, dac-ar fi vorba de asta.

— Mda... În fine, cred că Moneo a mai descoperit de curând şi realitatea morţii.

— Cum e la Citadela cea Mică, atunci când te duci acolo împreună cu Moneo?

— E cel mai izolat loc din Imperiul meu.

— Am impresia că-mi ocoleşti întrebările.

— Nu, dragoste. Împărtăşesc îngrijorarea ta în legătură cu Moneo, dar se află într-o situaţie în care nici o explicaţie de-a mea nu l-ar putea ajuta. Moneo e prins în capcană. Şi-a dat seama că e greu să trăiască în prezent, inutil să trăiască in viitor şi imposibil să trăiască în trecut.

— Cred că tu l-ai prins în capcană, Leto.

— Da, dar trebuie să se elibereze el singur.

— De ce nu poţi să-l eliberezi tu?

— Pentru că el e convins că amintirile mele sunt cheia libertăţii sale. Crede că eu construiesc viitorul nostru bazându-mă pe trecutul nostru.

— Şi nu este întotdeauna aşa, Leto?

— Nu, draga mea Hwi.

— Dar cum este?

— Cei mai mulţi cred că un viitor satisfăcător poate fi asigurat printr-o întoarcere la un trecut idealizat, un trecut care, de fapt, n-a existat niciodată.

— Iar tu, cu amintirile tale, ştii că nu e deloc aşa.

Leto întoarse faţa şi o privi lung, sondând... scotocind orintre amintiri. Multitudinile aflate în el îi îngăduiau să încropească o imagine compozită, o reprezentare genetică a lui Hwi, dar această reprezentare era cu mult mai prejos de realitatea vie. Da, fireşte! Trecutul devenea un şir-după-şir de ochi aţintiţi spre exterior, asemenea ochilor unor peşti azvârliţi pe uscat, pe când Hwi era viaţă palpitândă. Contururile greceşti ale gurii ei erau concepute pentru a intona un cânt delfîc, dar ea nu murmura nici o silabă profetică. Se mulţumea să trăiască, deschisă... deschizându-se... ca o floare desfăcându-şi fără încetare petalele pentru a-şi răspândi parfumul îmbătător.

— De ce mă priveşti aşa? întrebă ea.

— Mă scald în dragostea pe care ţi-o port.

— Dragostea noastră, da, rosti ea zâmbind. Cred că, de vreme ce nu putem împărtăşi dragostea carnală, trebuie s-o împărtăşim pe cea sufletească. Vrei să împărtăşeşti asta cu mine, Leto?

El rămase uimit.

— Întrebi de sufletul meu?

— Sunt sigură că te-au mai întrebat şi alţii.

Leto replică oarecum sec:

— Sufletul meu îşi digeră propriile experienţe, atâta tot.

— Ţi-am cerut prea mult?

— Tu n-ai putea niciodată să-mi ceri prea mult.

— În cazul acesta, mă bizui pe dragostea noastră pentru a nu fi de acord cu tine. Malky mi-a vorbit despre sufletul tău.

Leto constată că nu avea replică. Hwi luă tăcerea lui drept o invitaţie de a continua.

— Spunea că eşti un adevărat artist al explorării sufletelor şi,

în primul rând, al propriului tău suflet.

— Dar unchiul tău, Malky, nega hotărât că el ar avea suflet!

Ea sesiză asprimea din glasul lui, dar nu se lăsă descurajată.

— Cred, totuşi, că avea dreptate. Eşti un artist strălucit, un geniu al sufletelor.

— E suficient să ai lenta perseverenţă pe care-o dă timpul. Nu trebuie să fii geniu.

Cortegiul se angajase acum pe panta lungă ce urca spre creasta zidului de hotar al Sareerului. Leto coborî carul pe roti şi dezactivă suspensiile.

Hwi vorbi cu voce scăzută, abia audibilă în scrâşnetul roţilor şi zgomotele cortegiului.

— Por să-ţi spun, totuşi, dragoste?

El răspunse, cu senzaţia aproape uitată a unui nod într-un gât care nu mai era cu totul uman:

— Da.

— Sunt de obârşie ixiană, dragoste, urmă ea. Cum se face, atunci, că nu împărtăşesc concepţia mecanicistă a conaţionalilor mei despre universul nostru? Cunoşti punctul meu de vedere, Leto, dragostea mea?

El nu putu decât s-o privească în tăcere.

— Simt supranaturalul la fiecare cotitură, rosti ea.

Nota dură din vocea lui Leto i se păru lui însuşi mânioasă:

— Fiecare îşi crează propriul supranatural.

— Nu te mânia pe mine, dragoste.

Din nou, acea duritate dezagreabilă:

— Mi-e imposibil să mă mânii pe tine.

— Dar, cândva, s-a întâmplat ceva între tine şi Malky, reluă Hwi. N-a vrut niciodată să-mi spună ce, dar zicea că se întreba deseori pentru ce i-ai cruţat viaţa.

— Pentru ceea ce învăţam de la el.

— Ce s-a întâmplat între voi, dragoste?

— Aş prefera să nu mai vorbim despre Malky.

— Te rog, dragoste. Simt că e foarte important pentru mine să ştiu.

— I-am spus lui Malky că s-ar putea să existe unele lucruri pe care omul n-ar trebui să le inventeze.

— Atâta tot?

— Nu, răspunse el, fără nici o tragere de inimă. Cuvintele mele l-au supărat. Mi-a spus: "Îţi închipui că într-o lume fără

păsări oamenii n-ar inventa avionul? Eşti un prost! Oamenii sunt capabili să inventeze orice!"

— Te-a făcut prost? întrebă Hwi, şocată.

— Pe bună dreptate. Şi, deşi nega mereu asta, spunea adevărul. M-a învăţat că există un motiv serios pentru a fugi de invenţiile omului.

— Înseamnă că... te temi de ixieni?

— Bineînţeles că mă tem! Sunt în stare să inventeze catastrofa.

— Şi ce poţi să faci?

— Să fug mai repede. Istoria este o cursă neîncetată între invenţie şi catastrofă. Educaţia ajută, dar nu-i niciodată îndeajuns. Şi tu trebuie să fugi.

— Eşti pe cale să-ţi împărtăşeşti sufletul cu mine, dragoste. Ştii asta?

Leto îşi luă privirea de la ea şi-o fixă asupra spatelui lui Moneo, urmărind mişcările majordomului. Procesiunea depăşise prima porţiune, în linie -dreaptă, a pantei şi acum începea să urce, în curbă, spre meterezele dinspre vest. Moneo mergea asa cum mersese dintotdeauna, punând un picior înaintea altuia, atent la terenul pe care urma să păşească, dar apăruse ceva nou în atitudinea lui. Leto avu impresia că majordomul se retrăsese într-un soi de cochilie, că nu-l mai mulţumea să meargă la nivelul feţei Domnului său, că nu mai încerca să-şi acordeze destinul după cel al stăpânului său. La est, aştepta Sareerul. La vest, erau fluviul, plantaţiile. Dar Moneo nu privea nici în stânga, nici în dreapta. Moneo întrevăzuse altă destinaţie.

— Văd că nu vrei să-mi răspunzi, spuse Hwi.

— Cunoşti deja răspunsul.

— Da. Încep să înţeleg câte ceva despre tine. Simt unele dintre temerile tale. Şi cred că ştiu deja unde anume trăieşti.

Leto întoarse spre ea o privire surprinsă şi se pomeni prizonierul privirii ei. Era de necrezut. Nu putea să-şi ia ochii de la ea. O spaimă profundă puse stăpânire pe el şi simţi cum încep să-i tremure mâinile.

— Trăieşti acolo unde teama de a exista şi dragostea de a exista se contopesc, într-o singură persoană, rosti Hwi.

El nu fu în stare decât să clipească.

— Eşti un mistic, urmă ea, blând cu tine însuţi numai pentru că te afli în centrul acestui univers, privind spre exterior aşa

cum alţii nu pot s-o facă. Ţi-e frică să împărtăşeşti această experienţă şi, totuşi, mai mult decât orice altceva, asta ai vrea să împărtăşeşti.

— Ce ai văzut? şopti el.

— Eu nu am ochi interior, nici voci interioare, spuse ea. Dar l-am văzut pe Domnul meu Leto, al cărui suflet îl iubesc, şi *ştiu* care e singurul lucru pe care-l înţelegi cu adevărat.

El nu izbuti să se smulgă privirii ei, înspăimântat de ce avea Hwi să-i spună. Tremurul mâinilor i se repercuta în tot segmentul anterior.

— Dragostea, iată ce înţelegi tu, rosti ea. Dragostea, atât.

Mâinile lui încetară să mai tremure. O lacrimă i se rostogoli pe fiecare obraz. Când lacrimile atinseră pliurile de sub faţa lui, se ridicară şuviţe de fum albastru. Leto simţi arsura şi durerea fizică i se păru o uşurare.

— Tu crezi în viaţă, spuse Hwi. Iar curajul dragostei nu poate sălăşlui decât în această credinţă.

Întinse mâna stângă şi şterse uşor lacrimile de pe obrajii lui. Leto fu surprins că pliurile capişonului nu reacţionară cu obişnuitul reflex de apărare pentru a împiedica atingerea.

— Ştii, murmură el, că, de când am devenit astfel, eşti prima persoană care-mi atinge obrajii?

— Ştiu foarte bine ce eşti şi ce ai fost, răspunse ea.

— Ce am fost... ahhh, Hwi! Din tot ce am fost eu n-a mai rămas decât acest chip. Restul s-a pierdut în umbra amintirilor mele ascunse... a pierit.

— Nu pentru mine, dragoste.

El o privi în ochi. Nu-i mai era frică să-i înfrunte privirea..

— Să fie oare cu putinţă ca ixienii să ştie ce au creat în tine?

— Te asigur, Leto, dragostea sufletului meu, că nici măcar nu bănuie. Eşti prima fiinţă, singura fiinţă căreia m-am dezvăluit pe de-a-ntregul.

— Atunci, n-am să mai jelesc ceea ce-ar fi putut să fie, spuse el. Da, iubita mea, voi împărtăşi sufletul meu cu tine.

Consideraţi-o ca o memorie elastică,
această forţă dinlăuntrul vostru, care vă

împinge, pe voi şi pe semenii voştri, spre structuri tribale. Aceaslă memorie flexibilă caută să-şi redobândească forma iniţială, societatea tribală. Lucrul acesta se vede pretutindeni în jurul vostru — fieful, eparhia, corporaţia, plutonul, clubul sportiv, trupa de balet, celula revoluţionară, consiliul de administraţie, grupul de rugăciune — fiecare cu stăpânul şi slujitorii săi, cu gazda şi paraziţii săi. Iar puzderia procedeelor de alienare (inclusiv avertismente ca acesta!) ajunge, în cele din urmă, să îngroaşe rândurile celor ce propovăduiesc întoarcerea la "vremurile, mai bune de odinioară". Încep să-mi pierd nădejdea de a vă învăţa alte căi. Aveţi o gândire pătrată, care se opune ideilor rotunde.

Jurnalele Furate

IDAHO CONSTATĂ că putea să facă ascensiunea fără a se gândi la ea. Acest corp conceput de tleilaxu îşi amintea lucruri pe care tleilaxu nici nu le bănuiau. Chiar dacă vigoarea sa tinerească originală rămăsese pierdută în negura veacurilor, muşchii lui posedau o tinereţe indusă de tleilaxu şi Idaho n-avea nevoie să-şi regăsească adolescenţa pentru a şti să se caţere. În acea adolescenţă, învăţase să supravieţuiască refugiindu-se în munţii stâncoşi ai planetei sale de baştină. Faptul că stâncile aflate acum în faţa lui fuseseră aşezate de mâna omului n-avea nici o relevanţă. Piatra aceasta fusese, şi ea, erodată de imensitatea timpului.

Soarele dimineţii îi ardea deja spatele. Auzea eforturile pe care le făcea Siona pentru a ajunge la poziţia de sprijin relativ simplă a unui prag îngust, aflat mult mai jos, sub el. Poziţia nu-i folosise, practic, la nimic lui Idaho, dar reprezentase argumentul decisiv pentru a o convinge în cele din urmă pe Siona că trebuiau să încerce escaladarea.

Amândoi.

Pentru că Siona se împotrivise cu hotărâre să-ncerce de unul

singur.

Nayla, trei aghiotante Păstrăvărese, Garun şi trei dintre fremenii săi de muzeu anume aleşi aşteptau pe nisip, la baza uriaşului zid ce înconjura Sareerul.

Idaho nu se gândea la înălţimea zidului. Se gândea numai la locul în care urma să pună mâna sau piciorul. Se gândea la colacul de frânghie uşoară înfăşurat peste umărul său. Coarda aceea era *înălţimea* zidului. O măsurase desfâşurând-o pe nisip, procedând prin triangulaţie, fără însă a-şi număra paşii. Când coarda se dovedise a fi destul de lungă, o făcuse din nou colac. Zidul era atât de înalt pe cât era coarda de lungă. Orice alt mod de-a gândi n-ar fi putut decât să-i înceţoşeze mintea.

Tatonând cu mâna în căutarea unor puncte de sprijin pe care nu putea să le vadă, Idaho escalada încetul cu încetul peretele vertical şi neted... de fapt, nu chiar neted. Vântul, nisipul şi, mai rar, ploaia, precum şi diferenţele de temperatură îşi exercitaseră din plin acţiunea de eroziune, vreme de peste trei mii de ani. O zi întreagă, Idaho şezuse pe nisipul de la poalele zidului şi studiase lucrarea Timpului. Privise şi-şi gravase în memorie anumite configuraţii — o umbră oblică, o linie subţire, o protuberanţă pe jumătate fărâmiţată, un prag minuscul aici, un altul dincolo...

Deasupra capului său, degetele dădură de-o crăpătură adâncă. Încercă soliditatea sprijinului, lăsându-şi, cu prudenţă, toată greutatea trupului. Da. Îşi acordă o clipă de odihnă, cu obrazul lipit de piatra caldă, fără să privească în sus sau în jos. Era *aici,* pur şi simplu. Totul era o chestiune de alură. Umerii nu trebuiau lăsaţi să obosească prea repede. Greutatea trebuia să fie corect repartizată între braţe şi picioare. Degetele, în mod inevitabil, aveau de suferit, dar, atâta vreme cât oasele şi tendoanele rezistau, pielea putea fi ignorată.

Idaho reluă ascensiunea. Un fragment de rocă se sfărâmă sub mâna sa; ploaia de praf şi ţăndări de piatră îi atinse obrazul drept, dar el nici n-o simţi. Toată atenţia îi era concentrată la mâna ce căuta pe bâjbâite, la echilibrul picioarelor sprijinindu-se pe protuberanţe minuscule. Era un firicel de praf, o particulă ce sfida gravitaţia. Agăţat cu două degete într-un loc, sprijinit pe vârful piciorului într-altul, avea uneori impresia că aderă la suprafaţa peretelui doar prin puterea voinţei.

Nouă pitoni de fabricaţie artizanală îi umflau unul din

buzunare, însă Idaho rezista imboldului de a-i folosi. Un ciocan, de asemenea improvizat, îi atârna de centură, la capătul unei bucăţi de frânghie al cărei nod fusese memorizat de degetele sale.

Nayla nu se lăsase convinsă. Refuzase să le dea laserul. Se supusese însă ordinului categoric al Sionei de a-i însoţi. Stranie femeie... şi stranie supunere.

— N-ai jurat să-mi dai ascultare? o întrebase Siona.

Reticenţa Naylei se dizolvase numaidecât.

Siona îi explicase ulterior lui Idaho:

— Se supune întotdeauna ordinelor mele personale.

— Atunci, poate că nu va fi nevoie s-o ucidem, spusese Idaho.

— Sincer vorbind, aş prefera să nu fiu nevoită să-ncerc asta. Nu cred că poţi să-ţi închipui ce forţă are şi cu ce iuţeală poate să reacţioneze.

Garun, fremenul de muzeu care visa să devină "un adevărat Naib din vremurile de odinioară", fusese cel care le dăduse ideea acestei ascertsiuni prin răspunsul lui la întrebarea pusă de Idaho:

— Cum va ajunge Împăratul-Zeu la Tuono?

— Probabil la fel cum a procedat cu prilejul vizitei pe care a făcut-o aici pe vremea străbunicului meu.

— Adică? îl iscodise Siona.

Scena se petrecea în umbra năclăită de praf a casei de oaspeţi, unde se retrăseseră pentru a se adăposti de arşiţa soarelui, în după-amiaza când fuseseră anunţaţi că nunta Domnului Leto va avea loc la Tuono. Câţiva dintre oamenii lui Garun se ghemuiseră pe vine, formând un semicerc în faţa prispei pe care şedeau Siona, Idaho şi Garun. Două Păstrăvărese pierdeau vremea pin preajmă, ascultând într-o doară. O aşteptau pe Nayla, care trebuia să sosească dintr-o clipă în alta.

Garun arătă cu degetul spre zidul înalt care domina satul şi a cărui coamă îndepărtată era poleită de razele soarelui.

— Calea Regală trece pe-acolo, pe creastă. Împăratul-Zeu are o maşină care poate să-l coboare lin, din înaltul zidului până aici.

— E încorporată în carul său, zise Idaho.

— Suspensii, încuviinţă Siona. Le-am văzut.

— Străbunicul meu mi-a povestit cum au venit ei pe Calea

Regală, un alai mare. Împăratul-Zeu a coborât, plutind uşurel pe maşina lui până în piaţa satului. Cei din alai au coborât pe frânghii.

Idaho căzu pe gânduri.

— Pe frânghii... murmură el.

— Şi pentru ce au venit? vru să ştie Siona.

— Ca să se ştie că Împăratul-Zeu nu şi-a uitat fremenii, mi-a spus străbunicul. A fost o mare cinste pentru Tuono, dar nici pe departe atât de mare ca prilejul acestei cununii.

Idaho se ridică pe când Garun încă mai vorbea. Din mijlocul uliţei principale se putea vedea bine zidul, de la baza sa împlântată în nisip până la creasta aurită de soare. Idaho dădu colţul casei de oaspeţi şi se duse în mijlocul uliţei mari. Se opri, se întoarse şi privi zidul. La prima vedere, nu era greu să înţelegi de ce toată lumea spunea că era cu neputinţă de escaladat. Încă din clipa aceea, rezistă imboldului de a-i aprecia înălţimea. Putea să aibă cinci sute de metri sau cinci mii, nu conta. Ceea ce conta era ce dezvăluia o cercetare mai minuţioasă a peretelui — mici fisuri transversale, spărturi, un prăguleţ chiar, la vreo douăzeci de metri deasupra nisipului învolburat de vânt de la baza zidului... şi un altul, pe la două treimi din înălţimea sa.

Idaho simţi că o parte inconştientă a fiinţei lui, o parte străveche şi demnă de încredere, efectua măsurătorile necesare, raportându-le la dimensiunile propriului său corp — atâtea înălţimi de Duncan până la locul acela, un punct de sprijin pentru o mână acolo, altul, dincolo... Propriile sale mâini. Se simţea deja căţărându-se.

Glasul Sionei răsunase lângă umărul său drept în timp ce era cufundat în acea primă examinare.

— Ce faci?

Se apropiase pe nesimţite şi, acum, privea în direcţia în care privea el.

— Pot să escaladez zidul, îi răspunse. Dacă iau cu mine o coardă uşoară, voi putea trage sus una mai grea şi mai rezistentă. După aceea, veţi urca fără probleme.

Garun li se alătură la timp pentru a auzi ce spusese.

— Pentru ce să escaladezi zidul, Duncan Idaho? întrebă.

Siona răspunse în locul lui, zâmbindu-i senină lui Garun:

— Pentru a-l întâmpina cum se cuvine pe Împăratul-Zeu.

Asta fusese înainte de a o cuprinde îndoielile, înainte ca proprii ei ochi şi ignoranţa în materie de alpinism să înceapă a-i eroda încrederea iniţială.

Sub imperiul aceluiaşi entuziasm pe care-l simţise în prima clipă, Idaho îl întrebase pe Naib:

— Cât de largă-i Calea Regală, acolo, sus?

— Nu ştiu, răspunsese Garun, n-am văzut-o niciodată. Dar se spune că are o lăţime impresionantă. Că un întreg alai, zeci de oameni... pot merge umăr la umăr. Iar, pe alocuri, sunt poduri, locuri din care poţi admira şi... oh, trebuie să fie minunat!

— De ce n-ai urcat niciodată până acolo, ca să vezi cu ochii tăi?

Garun se mulţumise să ridice din umeri şi să arate cu mâna spre peretele vertical.

În momentul acela apăruse Nayla şi disputa în legătură cu escaladarea începuse... Idaho se gândi la acea dispută în timp ce-şi continua ascensiunea. Ce stranie era relaţia dintre Nayla şi Siona! Păreau a fi două conspiratoare. Şi totuşi... Siona comanda iar Nayla executa. Dar Nayla era o Păstrăvărească, era *Amica* pe care Leto o însărcinase să-l supună unui prim examen pe noul ghola. Recunoştea că fusese încadrată în Securitatea Imperială încă din copilărie. Şi ce forţă avea! Dată fiind forţa ei fizică, modul în care se supunea ordinelor Sionei părea de neînţeles. S-ar fi zis că Nayla asculta voci secrete care-i dictau ce să facă. Abia *atunci* se supunea.

Idaho dibui cu mâna în căutarea altui punct de prindere. Găsi, în dreapta, o crăpătură nevăzută în care-şi putea strecura degetele. Memoria îi furniza direcţia generală a ascensiunii, dar numai corpul său putea afla drumul, urmând acea direcţie. Vârful piciorului stâng găsi un reazem. Încet, uşor, îl încercă... da... sus... mai sus... Acum, mâna stângă. Nu era o fisură, ci un prag. Ochii, apoi bărbia, se înălţară deasupra cornişei pe care o reperase când examinase de jos peretele. Se ridică într-un cot, îşi rostogoli trupul pe pragul îngust şi rămase într-o rână, nemişcat, odihnindu-se, privind drept înainte, nu în sus, nici în jos. Orizontul era o linie înnegurată de praful şi nisipul ridicate de briză. Văzuse multe asemenea orizonturi în epoca Dunei.

După câteva clipe, se întoarse cu faţa la zid şi, pipăind cu mâinile deasupra lui, se ridică în genunchi, apoi m picioare, şi reluă ascensiunea. Imaginea zidului, aşa cum o văzuse de jos, îi

rămăsese bine întipărită în minte. Era de ajuns să închidă ochii şi imaginea se ivea, gravată în memorie după cum învăţase să facă de mic copil, când trebuia să se ascundă de vânătorii de sclavi ai Harkonnenilor. Vârfurile degetelor dădură de o fisură în care se puteau strecura. Încet, urcă alţi câţiva centimetri.

La poalele zidului, Nayla resimţea o atracţie tot mai puternică pentru omul care escalada zidul. Distanţa îl redusese pe Idaho la o pată minusculă şi solitară pe suprafaţa peretelui. Bărbatul acela ştia, de bună seamă, ce înseamnă să fii singur în faţa unor decizii capitale.

Mi-ar plăcea să am un copil de la el, gândi ea deodată. *Ar fi, cu siguranţă, un copil puternic şi ingenios. Ce va fi aşteptând Zeul de la un copil al acestui bărbat cu Siona?*

Nayla se trezise când abia începea să se crape de ziuă şi, ieşind din sat, urcase pe creasta unei dune joase pentru a reflecta la ceea ce propunea Idaho. Zorii fuseseră leşioşi, cu orizontul înceţoşat de obişnuita perdea de praf ridicat de vânt. Apoi o lumină de oţel se aşternuse peste imensitatea posomorâtă a Sareerului. Ştiuse, atunci, că tot ce se întâmpla fusese, cu siguranţă, prevăzut de Zeu. Ce i se putea ascunde Zeului? Nimic nu i se putea ascunde, nici măcar silueta infimă a lui Duncan Idaho care-şi croia anevoie drum spre hotarul cerului.

În timp ce urmărea ascensiunea ghola-ului, imaginaţia îi jucă Naylei un renghi, răsturnând peretele vertical la orizontală. Idaho deveni un copil ce se târa de-a buşelea pe o suprafaţă plină de asperităţi. Era atât de mic... tot mai mic şi mai mic…

O aghiotantă îi oferi Naylei un pahar cu apă, pe care ea îl bău dintr-o înghiţitură. Zidul reveni la perspectiva reală.

Siona stătea ghemuită pe primul prag, cu capul întors în sus, urmărindu-l pe Idaho.

— Dacă tu ai să cazi, voi încerca eu, îi promisese ea ghola-ului.

Naylei, promisiunea i se păruse de neînţeles. De ce se înverşunau amândoi să încerce imposibilul? idaho nu izbutise s-o convingă pe Siona să renunţe la promisiunea ei nesăbuită.

Asta-i ursita, gândi Nayla. *E vrerea Domnului.*

Ceea ce era exact acelaşi lucru.

O bucată de piatră se desprinse din locul în care se afla Idaho. Se mai întâmplase de câteva ori. Nayla urmări piatra care nu mai contenea să cadă, ricoşând întruna pe suprafaţa

peretelui, ceea ce demonstra că ochiul se înşela atunci când vedea zidul ca fiind perfect vertical.

Fie că va izbuti, fie că nu, îşi spuse Nayla, *orice s-ar întâmpla; va fi voia Domnului.*

Îşi simţea bătăile din ce în ce mai puternice ale inimii. Ascensiunea lui Idaho era ca o experienţă sexuală, gândea ea. Nu ceva doar latent erotic, ci un lucru aproape magic prin puterea cu care pusese stăpânire pe ea. Trebuia să-şi repete tot timpul că Idaho nu era pentru ea.

E pentru Siona. Dacă va supravieţui.

Iar dacă nu, avea să-şi încerce norocul Siona. Care putea să izbutească... sau nu. Deocamdată însă Nayla se întreba dacă avea să aibă un orgasm în cazul în care Idaho reuşea să ajungă în vârf. Era atât de aproape acum!

Idaho respiră de câteva ori adânc, după ce bucata de piatră îi zbură de sub degete. Fusese un moment neplăcut şi îşi acordă un răgaz pentru a se calma, agăţat de zid în trei puncte. Apoi, aproape cu de la sine putere, mâna liberă începu să tatoneze din nou, trecând de locul unde roca era sfărâmicioasă şi dând de altă crăpătură îngustă. Încet, îşi strămută greutatea corpului pe acea mână. Încet... Încet. Genunchiul stâng reperă un loc în care se putea sprijini vârful piciorului. Ridică piciorul, pipăi, încercă... Memoria îi şoptea că vârful era aproape, dar trebuia să alunge acest gând. Nu trebuia să se gândească decât la ascensiune şi la faptul că mâine avea să sosească Leto.

Leto şi Hwi.

Nu, nici la asta nu trebuia să se gândească. Dar gândurile nu voiau să-i dea pace. *Vârful... Hwi... Leto... mâine.*

Fiecare gând îi alimenta desperarea, îl silea să-şi amintească în mod conştient de căţărările din adolescenţă. Şi, cu cât acest efort de memorie era mai conştient, cu atât mai blocate îi erau capacităţile fizice. Se văzu nevoit să facă o pauză, să respire adânc, pentru a se recentra asupra lui însuşi, pentru a-şi regăsi gesturile *naturale* din trecutul său.

Dar fusese acel trecut *natural?*

Exista un blocaj în cugetul lui. Simţea intruziuni, o finalitate... *fatalitatea* a ceea ce ar fi putut să fie iar acum n-avea să mai fie niciodată.

Mâine, Leto se va afla acolo, sus.

Idaho simţi sudoarea şiroindu-i pe faţă, pe lângă locul în

care-şi lipise obrazul de stâncă.

Leto.

Te voi dobori, Leto. Te voi doborî, pentru mine; nu pentru Hwi, ci numai şi numai pentru mine.

O senzaţie de purificare începu să i se răspândească în toată fiinţa. Exact ca în noaptea în care se pregătise mental pentru această escaladă. Siona îi simţise frământarea. Se apucase să-i vorbească, povestindu-i cu de-amănuntul goana ei deznădjduită prin Pădurea Interzisă şi jurământul pe care-l făcuse pe malul fluviului.

— Acum, am jurat că voi comanda Păstrăvăresele lui, adăugase ea. Îmi voi respecta acest jurământ, dar sper că nu aşa cum vrea el.

— Şi ce vrea el? întrebase Idaho.

— Are o sumedenie de motivaţii. Nu pot să le desluşesc pe toate. Cine ar fi în stare să-l înţeleagă pe unul ca el? Tot ce ştiu însă, este că n-am să-l iert nicioată. Nu există iertare.

Amintirea aceasta îl făcu pe Idaho să simtă din nou stânca de care-şi lipise obrazul. Transpiraţia se zvântaşe sub adierea uşoară a brizei şi simţi cum îl pătrundea frigul. Dar găsise centrul pe care-l căuta.

Nu există iertare.

Idaho simţi fantomele celorlalte întrupări ale sale, ghola-ii care pieriseră slujindu-l pe Leto. Trebuia să dea crezare bănuielilor Sionei? Da. Leto era în stare să ucidă cu mâinile lui, cu corpul lui. Poveştile pe care i le relatase Siona aveau un iz de adevăr. Iar Siona era Atreides. Pe când Leto... devenise altceva. Nu mai era Atreides. Nu mai era nici măcar fiinţă umană. Se transformase, nu atât într-o altă creatură, cât într-un fapt brutal al naturii, opac şi impenetrabil, închizând înlăuntrul lui toate experienţele sale. Şi Siona era împotriva lui. Adevăraţii Atreizi îi întorceau spatele.

Ca şi mine.

Un fapt brutal al naturii, nimic mai mult. Precum zidul acesta.

Idaho pipăi cu mâna dreaptă mai sus şi dădu de un prag adânc. Nu simţi însă nimic deasupra şi încercă să-şi amintească dacă exista vreo cornişă în acest loc din imaginea peretelui aşa cum şi-o întipărise în minte. Nu cuteza să-şi închipuie că ajunsese în vârf... nu încă. Marginea pragului îi muşcă degetele

când o probă cu greutatea corpului. Înălţă şi mâna stângă, se prinse cu putere şi se ridică încet. Ochii săi ajunseră la nivelul mâinilor. Văzu o suprafaţă plată, întinsă, şi... cerul albastru. Marginea stâncii de care se ţinea era brăzdată de fisuri vechi, provocate de intemperii. Îşi prelinse degetele peste această margine, pipăind mai întâi cu o mână, apoi cu cealaltă, alegând fisurile mai adânci, trăgându-şi în sus pieptul... mijlocul... coapsele. Brusc, îşi împinse tot trupul înainte, rostogolindu-se lateral, târându-se cu repeziciune, până ce marginea zidului rămase departe, în spatele lui. Abia atunci se ridică în picioare şi acceptă ce-i spuneau simţurile.

Vârful. Era pe creastă, fără să fi folosit nici măcar un singur piton.

Un sunet slab ajunse până la el. Urale?

Se apropie de marginea zidului, privi în jos şi-şi agită braţele. Da, îl aclamau. Se întoarse, merse cu paşi mari spre mijlocul şoselei, lăsând exaltarea să-i domolească tremurul muşchilor, să-i aline durerea din umeri. Încet, se învârti, privind de jur-împrejur, examinând creasta în timp ce îngăduia în sfârşit memoriei sale să evalueze înălţimea acestei ascensiuni.

Nouă sute de metri... cel puţin.

Calea Regală, aici, nu semăna deloc cu ceea ce văzuse pe drumul spre Onn. În primul rând, avea o lăţime năucitoare... pe puţin cinci sute de metri. Şoseaua propriu-zisă era de un gri neted şi uniform, cu un acostament de vreo sută de metri, de-o parte şi de cealaltă, până la marginile zidului. Borne de piatră, având înălţimea unui stat de om, flancau drumul, înşiruindu-se ca nişte santinele de-a lungul căii pe care avea să sosească Leto.

Idaho traversă şoseaua până la cealaltă latură a zidului, opusă Sareerului. Aplecându-se, văzu, jos de tot, apele verzi şi vijelioase ale fluviului, spărgându-se, cu jerbe de spumă, în stâncile ca nişte contraforturi. Îndreptându-şi spatele, privi spre dreapta. Dintr-acolo avea să vină Leto. Zidul şi şoseaua se arcuiau lin la dreapta, curba începând la vreo trei sute de metri de locul în care stătea el. Se întoarse la şosea şi merse pe marginea ei până în punctul în care curba făcea un S iar drumul se îngusta şi începea să coboare în pantă domoală. Se opri şi contemplă noua perspectivă ce se desfăşura în faţa ochilor săi.

La vreo trei kilometri în josul pantei, şoseaua se îngusta şi

mai mult, pentru a traversa fluviul pe un pod suspendat, a cărui structură părea, de la această distanţă, o construcţie de jucărie, parcă imaterială. Idaho îşi aminti de un pod asemănător, pe drumul spre Onn, şi de calitatea perfect materială a tablierului sub tălpile sale. Avea încredere în memoria lui şi, pentru el, ca pentru orice conducător militar, un pod nu putea fi decât una din două: un loc de trecere sau o capcană.

Treversând şoseaua spre stânga, privi în depărtare şi zări, dincolo de stâlpii de susţinere de la celălalt capăt al podului, începutul unui alt zid înalt. Panglica drumului îi urma creasta, făcând un cot larg, pentru a continua apoi, în linie dreaptă, spre nord. Acolo erau două ziduri, cu fluviul în mijloc. Fiuviul curgea pe fundul unui defileu creat de oameni. Umiditatea sa era închisă şi canalizată de un curent de aer ce urca spre nord, în timp ce cursul apei cobora către sud.

Idaho nu se mai gândi la fluviu. Era acolo, iar mâine tot acolo avea să fie. Îşi concentră atenţia asupra podului, examinându-l prin prisma vechii sale pregătiri militare. Dădu o singură dată din cap, pentru sine, apoi porni îndărăt, spre punctul din care plecase, scoţându-şi de pe umeri coarda uşoară făcută colac.

Abia când văzu frânghia ce cobora ca un şarpe pe faţa zidului avu Nayla orgasmul.

Ce sunt pe cale să elimin? Ardoarea burgheză pentru conservarea paşnică a trecutului. Aceasta este o forţă de atracţie, un liant ce menţine omenirea într-un singur bloc vulnerabil, în pofida iluziei de separaţie pe care o dau, parsecii de spaţiu. Dacă eu pot să găsesc părticele dispersate, înseamnă că pot să le găsească şi alţii. Când sunteţi laolaltă, puteţi fi, cu toţii, victimele unei catastrofe comune. Fiind împreună, puteţi fi exterminaţi cu toţii. Vreau să vă demonstrez, astfel, pericolul cumplit al unei mediocrităţi senine, imperturbabile, al unei mişcări fără ambiţii

şi fără ţeluri. Vreau să vă arăt că civilizaţii întregi pot să ajungă la acest rezultat. De aceea vă dăruiesc, de milenii, o viaţă ce alunecă molcom spre moarte, fără abatere, fără împotrivire, fără măcar a întreba: de ce? Vă înfăţişez falsa fericire şi catastrofa din umbră care se numeşte Leto, Împăratul-Zeu. Acum, cel puţin, veţi fi învăţat ce înseamnă adevărata fericire?

Jurnalele Furate

DUPĂ O NOAPTE în cursul căreia aţipise doar o singură dată, Leto era treaz când Moneo ieşi din casa de oaspeţi, în zori. Carul Regal fusese parcat aproape de centrul curţii mărginite pe trei laturi. Cupola carului, opacizată la exterior, dar rămânând transparentă din interior, era închisă ermetic, nelăsând să pătrundă nici un pic de umezeală. Leto auzea bâzâitul discret al ventilatoarelor care filtrau aerul dintr-un circuit de deshidratare.

Tălpile lui Moneo scrâşnirăpe pietrişul din curte în timp ce majordomul se apropia de car. Deasupra capului său, primele licăriri ale zilei conturau în portocaliu acoperişul casei de oaspeţi.

Leto deschise cupola când Moneo se opri în faţa carului. În aer plutea un miros de gunoi dospit iar umiditatea adusă de briză era de-a dreptul dureroasă.

— Ar urma să ajungem la Tuono pe la amiază, spuse Moneo. Aş fi vrut să-mi îngădui să cer câteva toptere pentru supravegherea cerului.

— Nu vreau nici un topter, răspunse Leto. Vom coborî la Tuono folosind suspensiile şi cu ajutorul frânghiilor.

Leto fu uimit de imaginile plastice pe care le evoca acest scurt schimb de cuvinte. Lui Moneo nu-i plăcuseră niciodată peregrinările. Tinereţea lui de răzvrătit îl lăsase bănuitor faţă de tot ce nu putea să vadă sau să eticheteze. Rămânea un rezervor de judecăţi latente.

— Ştii bine, Doamne, că nu pentru transport vreau toptere, ci pentru paza…

— Ştiu, Moneo.

Majordomul lăsă privirea să-i alunece pe lângă Leto, spre

capătul neîmprejmuit al curţii, ce dădea în defileul prin care curgea fluviul. Lumina zorilor glazura ceaţa ce se ridica din adâncuri. Se gândi la abisul acelui defileu... la imaginea unui trup răsucindu-se, răsucindu-se în timp ce cădea. În ajun, nu cutezase să se ducă până la marginea canionului şi să privească în jos. Căderea în gol era o... o asemenea tentaţie!

Cu acea putere a intuiţiei care-l uimea şi-l înspăimânta de fiecare dată pe Moneo, Leto spuse:

— Fiecare tentaţie conţine o lecţie, Moneo.

Rămas fără grai, Moneo îşi aţinti ochii în ochii lui Leto.

— Vezi lecţia conţinută în viaţa mea, Moneo.

— Doamne? izbuti să şoptească majordomul.

— Mai întâi mi se oferă tentaţia răului, apoi cea a binelui. Fiecare dintre aceste tentaţii este elaborată cu desăvârşită atenţie faţă de sensibilităţile mele. Spune-mi, Moneo, dacă aleg binele, asta mă face mai bun?

— Fireşte că da, Doamne.

— Poate că nu-ţi vei pierde niciodată obişnuinţa de-a judeca, rosti Leto.

Încă o dată, Moneo îşi luă ochii de la el şi se uită spre marginea prăpastiei. Leto îşi răsuci corpul pentru a-i urmări privirea. Pe buza canionului fuseseră plantaţi pini pitici. Acele lor erau încărcate cu nenumărate picături de rouă care, pentru Leto, reprezentau tot atâtea promisiuni de durere. Ar fi vrut să închidă cupola carului, dar exista în acele mărgăritare ceva fascinant, care se adresa amintirilor sale, chiar dacă trupul lui avea o reacţie instinctivă de repulsie. Contradicţia aceasta ameninţa să-i tulbure cugetul.

— Nu-mi plac deloc deplasările astea pe jos, zise Moneo.

— Aşa făceau fremenii, replică Leto.

Moneo oftă.

— Ceilalţi vor fi gata în câteva minute. Hwi îşi lua micul dejun când am ieşit.

Leto nu răspunse. Gândurile sale se pierduseră iar în amintirile nopţii. Ale celei ce tocmai trecuse, dar şi ale celorlalte, cele milenare, care-i ticseau trecuturile — nori şi stele, ploi şi bolţi cereşti presărate cu paietele sclipitoare ale unui cosmos spulberat, un univers de nopţi, la fel de risipitor cu ele pe cât fusese el cu bătăile sale de inimă.

— Unde-ţi sunt gărzile? întrebă brusc Moneo.

— Le-am trimis la masă.

— Nu-mi place să te lase singur!

Claritatea de cristal a vocii lui Moneo răsună în amintirile lui Leto, rostind lucruri ce nu erau exprimate în cuvinte. Moneo se temea de un univers în care n-ar fi existat Împărat-Zeu. Ar fi preferat să moară, decât să vadă un asemenea univers.

— Ce se va întâmpla astăzi? întrebă majordomul.

Era o întrebare adresată, nu Impăratului-Zeu, ci profetului.

— O sămânţă dusă de vânt ar putea să fie salcia de mâine, răspunse Leto.

— Cunoşti viitorul nostru! De ce nu vrei să-l dezvălui?

Moneo părea în pragul isteriei... Încăpăţânându-se să refuze tot ce nu-i era comunicat pe moment de propriile sale simţuri.

Leto întoarse spre el o privire pătrunzătoare, o privire atât de evident încărcată de emoţii reţinute, încât Moneo făcu un pas înapoi.

— Ia-ţi în primire propria existenţă, Moneo!

Moneo inspiră adânc, tremurat.

— Doamne, n-am vrut să te mânii. Am încercat doar să...

— Priveşte în sus, Moneo!

Moneo ridică automat capul, uitându-se la cerul lipsit de nori pe care lumina dimineţii creştea.

— Ce este, Doamne?

— Deasupra ta nu există nici un acoperiş care să-ţi confere siguranţă, Moneo. Nu există decât un cer deschis, plin de schimbări. Bucură-te de el. Fiecare simţ pe care-l posezi este un instrument ce-ţi permite să reacţionezi la schimbări. Nu-ţi spune nimic asta?

— Doamne, am venit doar ca să te întreb când vei fi gata să repornim la drum.

— Moneo, te rog să fii sincer cu mine.

— Sunt sincer, Doamne!

— Dar, pentru cel ce trăieşte în rea credinţă, minciuna ajunge să se confunde cu adevărul.

— Doamne, dacă mint... înseamnă că nu-mi dau seama.

— Asta sună a adevăr. Ştiu însă de ce anume ţi-e groază şi nu vrei să spui.

Moneo începu să tremure. Împăratul-Zeu era într-o dispoziţie cumplită. În spatele fiecăruia dintre cuvintele sale se ascundea o profundă ameninţare.

— Ţi-e groază de imperialismul conştiinţei, rosti Leto, şi pe bună dreptate. Du-te şi spune-i lui Hwi să vină aici imediat!

Moneo se răsuci pe călcâie şi dispăru repede în interiorul vastei clădiri. S-ar fi zis că intrarea lui răvăşise un furnicar. În câteva secunde, Păstrăvăresele îşi făcură apariţia în goană şi se postară în jurul Carului Regal. Curteni îşi iţiră capetele la ferestre sau ieşiră şi se opriră în umbra streşinilor joase şi lungi, neîndrăznind să se apropie. În total contrast cu această agitaţie, Hwi se ivi pe veranda casei şi se îndreptă spre Leto cu paşi măsuraţi, cu fruntea sus, căutându-i privirea.

Leto simţi cum îşi regăseşte calmul în timp ce-o privea. Hwi purta o rochie aurie pe care el o vedea pentru prima oară. Decolteul şi manşetele mânecilor lungi erau împodobite cu găitane de jad şi argint. Tivul de jos, care forma aproape o trenă, era festonat cu motive vişinii, subliniate de un şnur gros de culoare verde.

Se opri în faţa lui, surâzătoare.

— Bună dimineaţa, dragoste, rosti ea cu voce blândă. Ce-ai făcut de l-ai tulburat într-atât pe Moneo?

Liniştit de prezenţa şi glasul ei, Leto îi întoarse surâsul.

— Am făcut ceea ce mă străduiesc întotdeauna să fac. Am produs un efect.

— Şi încă ce efect! Le-a spus Păstrăvăreselor că eşti într-o proastă dispoziţie înspăimântătoare. Eşti înspăimântător, dragoste?

— Numai pentru cei ce refuză să trăiască prin propriile lor forţe.

— Ahhh, înţeleg! (Făcu o piruetă pentru a-i arăta noua rochie.) Îţi place? Păstrăvăresele tale mi-au dat-o. Au împodobit-o cu mâinile lor.

— Iubita mea, rosti el cu o notă de avertisment în glas, podoabele... Aşa se pregăteşte o jertfă!

Hwi se apropie şi, rezemându-se de marginea carului, chiar sub faţa lui Leto, arboră o expresie de falsă solemnitate.

— Vor, deci, să mă jertfească?

— Unora nu le-ar displăcea ideea.

— Dar tu n-o să le îngădui.

— Destinele noastre sunt legate.

— Atunci n-am de ce să mă tem.

Întinse mâna şi atinse pielea argintie a uneia dintre mâinile

lui Leto, dar şi-o retrase brusc în clipa în care degetele lui începură să tremure.

— Iartă-mă, dragoste, rosti ea. Uit că legătura noastră e sufletească, nu trupească.

Pielea de păstrăv se mai înfiora încă în urma atingerii ei.

— Umiditatea din aer mă face hipersensibil, se scuză el.

Treptat, tremurul încetă.

— Refuz să regret ceea ce nu poate fi, şopti ea.

— Fii tare, Hwi, căci sufletul tău e al meu.

Ea se întoarse, la auzul unui zgomot dinspre casa de oaspeţi.

— Vine Moneo, spuse. Te rog, dragoste, nu-l mai speria.

— Şi Moneo ţi-e prieten?

— Ne leagă stomacele noastre. Amândoi ne dăm în vânt după iaurt.

Leto mai râdea încă în clipa în care Moneo se opri lângă Hwi. Majordomul se încumetă să zâmbească, aruncându-i o privire mirată lui Hwi. Atitudinea lui vădea o doză de recunoştinţă, iar o parte din servilismul pe care obişnuia să-l manifeste in faţa lui Leto se răsfrânse acum şi asupra lui Hwi.

— Cum te simţi, Doamnă Hwi?

— Mă simt foarte bine.

— În era stomacului, interveni Leto, prieteniile întemeiate pe afinităţi stomacale trebuie încurajate şi cultivate. Să pornim la drum, Moneo. Tuono ne aşteaptă.

Moneo se grăbi să împartă ordine Păstrăvăreselor şi curtenilor.

Leto îi adresă un zâmbet lui Hwi.

— Nu ţi se pare că interpretez cu oarece stil rolul mirelui nerăbdător?

Ea sări uşor pe platforma carului, strângând într-o mână faldurile lungi ale rochiei. Leto îi deplie scaunul. Abia când fu instalată, cu ochii la nivelul ochilor lui, îi răspunse Hwi, cu voce scăzută, astfel încât doar el să audă:

— Dragostea sufletului meu, am mai descoperit unul dintre secretele tale.

— Deschide buzele şi lasă-l să-şi ia zborul, glumi el, în intimitatea din habitaclul carului.

Un fior parcurse corpul lui Leto. Trecură câteva clipe până ce fu în stare să vorbească, iar vocea lui sună atât de stins, încât Hwi trebui să facă un efort pentru a o desluşi în zgomotul

cortegiului care se pregătea de plecare.

— Între supraom şi neom, rosti el, n-am avut decât o fărâmă de loc în care să pot fi om. Îţi mulţumesc, minunată şi gingaşă Hwi, pentru această fărâmă de loc.

În tot universul meu, n-am întâlnit nici o lege a naturii, *imuabilă şi inexorabilă. Acest univers nu prezintă decât relaţii schimbătoare care, uneori, sunt percepute drept legi de către conştiinţele cu o existenţă vremelnică. Aceste ansambluri de simţuri carnale pe care le numim* sine *sunt efemeride ce pier în lumina orbitoare a infinitului, conştiente doar o clipită de anumite condiţii provizorii, care ne limitează activităţile şi se schimbă odată cu ele. Dacă trebuie să daţi un nume* absolutului, *daţi-i numele cuvenit:* Provizoriu.

Jurnalele Furate

NAYLA fu prima care observă apariţia cortegiului. Transpirând din greu în dogoarea amiezii, stătea lângă una dintre bornele de piatră ce străjuiau Calea Regală. Brusc, o fulgerare îndepărtată îi atrase atenţia. Mijindu-şi ochii în direcţia aceea, înţelese deodată, cu un fior lăuntric, că privea o reflexie a soarelui în cupola care acoperea carul împăratului-Zeu.

— Vin! strigă ea.

Şi, în clipa următoare, simţi că-i era foame. În focul acţiunii, nimeni nu se gândise să ia merinde. Doar fremenii luaseră cu ei apă, şi asta pentru că "fremenii nu pleacă niciodată din sietch fără apă". O făceau în mod mecanic.

Nayla atinse cu un deget pătul laserului din tocul de la şold. Podul se afla la nici douăzeci de metri în faţa ei, cu structurile sale feerice arcuindu-se peste abis ca o fantasmă neomenească, legând o pustietate de alta.

E curată nebunie, gândi ea.

Dar Împăratul-Zeu îşi întărise porunca. Îi ceruse Naylei sale să se supună fără crâcnire Sionei.

Ordinele Sianei erau explicite, nelăsând nici o cale de eschivare. Iar Nayla nu avea nici un mijloc la îndemână pentru a-i cere părerea Împăratului-Zeu. Siona spusese:

— Când carul se va afla în mijlocul podului — atunci şi numai atunci!

— Dar de ce?

În momentul când avuseseră acea conversaţie, se aflau la o oarecare distanţă de ceilalţi, în aerul îngheţat al zorilor, pe creasta zidului, unde Nayla se simţea izolată şi vulnerabilă.

Expresia sumbră a Sionei, intonaţia gravă, presantă, din vocea ei nu puteau fi puse la îndoială.

— Crezi că poţi să-i faci vreun rău Zeului?

— Eu...

Nayla nu putuse decât să ridice din umeri.

— *Trebuie* să-mi dai ascultare!

— Trebuie, încuviinţase Nayla.

Distingea, acum, detalii ale cortegiului ce se apropia — veşmintele multicolore ale curtenilor, aglomerările de albastru din locurile în care mărşăluiau suratele ei Păstrăvărese... şi suprafaţa sclipitoare a Carului Regal.

Era încă o încercare, hotărî ea. Împăratul-Zeu ştia totul. Cunoştea devotamentul din inima Naylei sale. Era o încercare. Poruncile Domnului trebuiau executate orbeşte. Aceasta era prima lecţie pe care o învăţase în copilăria ei de Păstrăvăreasă. Impăratui-Zeu poruncise ca Nayla să-i dea ascultare Sionei. O încercare. Ce altceva putea fi?

Privi spre cei patru fremeni. Duncan Idaho îi postase în mijlocul şoselei, la ieşirea de pe pod. Şedeau pe jos, cu spatele la ea, privind şoseaua din faţa lor — patru mogâldeţe în mantii brune. Nayla auzise ce instrucţiuni le dăduse Idaho.

— Nu vă mişcaţi de-aici. Trebuie să-l întâmpinaţi din locul acesta. Când va intra pe pod, vă ridicaţi în picioare şi îl salutaţi cu plecăciuni adânci.

În semn de bun venit, sigur că da.

Nayla dădu încet din cap.

Celelalte trei Păstrăvărese care escaladaseră zidul împreună cu ea fuseseră trimise în mijlocul podului. Tot ce ştiau era ceea

ce le spusese Siona în prezenţa Naylei. Trebuiau să aştepte până ce Carul Regal ajungea la câţiva metri de ele, după care urmau să se întoarcă şi să-l preceadă în paşi de dans, conducând carul şi întregul alai până în punctul situat chiar deasupra satului.

Dacă distrug podul cu laserul, ele trei vor muri, gândi Nayla. *Dimpreună cu toţi cei care-l însoţescpe Domnul nostru.*

Întinse gâtul pentru a scruta adâncul defileului. Apele fluviului nu se vedeau de aici, dar auzea vuietul surd al trecerii lor printre stânci.

Aveau să moară cu toţii!

Dacă El nu va face o minune.

Asta trebuie că era explicaţia. Siona pregătise scena pentru un Miracol Divin. Ce altceva ar fi putut avea în gând, acum, după ce trecuse prin încercare, acum, când purta uniforma comandantelor de Păstrăvărese? Siona făcuse jurământ în faţa Împăratului-Zeu. Fusese cu Domnul în inima Sareerului, numai ei doi, şi Domnul însuşi o pusese la încercare.

Fără să-şi mişte capul, Nayla privi în dreapta, iscodindu-i pe organizatorii acestei întâmpinări. Siona şi Idaho stăteau umăr la umăr, în şosea, la vreo douăzeci de metri în dreapta ei. Discutau cu aprindere, privindu-se în răstimpuri, dând din cap.

Brusc, Idaho strânse braţul Sionei — un gest ciudat, posesiv. Apoi înclină scurt din cap şi porni cu paşi mari spre pod, oprindu-se lângă stâlpul de susţinere aflat chiar în fata Naylei. Se apleca pentru a privi în fundul prăpastiei, apoi traversă şoseaua spre celălalt stâlp de susţinere. Din nou, se uită în jos, continuând să privească vreme de câteva minute înainte de a se întoarce lângă Siona.

Ce creatură stranie era acest ghola, îşi spuse Nayla. După acea ascensiune fantastică, nu-l mai considera o simplă fiinţă umană. Era altceva, un demiurg situat doar cu o treaptă mai jos decât Zeul. Dar care putea procrea.

Un strigăt îndepărtat îi atrase atenţia. Întoarse ochii spre şoseaua de la celălalt capăt al podului. Cortegiul care, până atunci, înaintase în uşorul pas alergător specific peregrinărilor imperiale, trecuse la mersul normal, în momentul în care nu mai avea decât câteva minute până la intrarea pe pod. Nayla îl recunoscu pe Moneo mărşăluind în fruntea convoiului, înveşmântat în uniforma lui de un alb sclipitor, cu mersul său

cadenţat lui privirea aţintită drept înainte. Cupola Carului Regal era închisă şi opacizată, lucind ca o oglindă în spatele majordomului.

Misterul ce învăluia întreaga scenă puse stăpânire pe Nayla.

Curând, avea să se întâmple un miracol!

Nayla îi aruncă o privire piezişă Sionei. Siona îi întoarse privirea şi dădu o singură dată din cap. Nayla scoase laserul din toc şi, ţinându-l cu ambele mâini lipit de peretele bornei, luă linia de ochire. Mai întâi cablul din stânga, apoi cel din dreapta, apoi structura împletită de plastoţel din stânga. Arma era rece şi parcă ireală în mâna ei. Inspira adânc, tremurat, pentru a-şi restabili calmul.

Trebuie să mă supun. E o încercare.

Îl văzu pe Moneo dezlipindu-şi privirea de la suprafaţa şoselei şi, fără a-şi încetini pasul, întorcând capul pentru a striga ceva în direcţia carului sau a celor din spatele lui. Nayla nu reuşi să distingă cuvintele. Privirea lui Moneo reveni la şosea. Nayla se lipi toată de bornă, făcându-se una cu piatra care o ascundea aproape în întregime.

O încercare.

Moneo observase siluetele de pe pod şi de la capătul îndepărtat al acestuia. Desluşi uniformele de Păstrăvărese şi prima lui reacţie fu de a se întreba cine organizase aceasta întâmpinare. Întoarse capul şi-l strigă pe Împăratul-Zeu pentru a-i pune lui întrebarea, dar cupola carului rămânea opacă, ascunzându-i vederii pe Hwi şi pe Leto.

Se angajase deja pe tablier şi auzea, în spate, roţile carului care scrâşneau pe grăunţii de nisip aduşi de vânt, când îi recunoscu în depărtare pe Siona şi pe Idaho, aşteptând dincolo de pod. Observă şi patru fremeni de muzeu care şedeau în mijlocul şoselei. Îndoielile începură să-şi facă loc în cugetul lui, dar nu putea să intervină cu nimic pentru a schimba situaţia. Se încumetă să arunce o privire în jos, către fluviu — o lume de platină învăluită în lumina amiezii. Zgomotul carului, în spatele lui, răsuna, cu putere. Şuvoiul fluviului, şuvoiul cortegiului, importanţa năvalnică a acestor lucruri în care juca un rol — toate acestea îi blocau mintea într-o năucitoare senzaţie de fatalitate.

Nu suntem oameni aflaţi doar în trecere prin acest loc, gândi el. *Suntem elemente primordiale ce leagă o fărâmă de Timp de*

alta. Iar după ce vom fi trecut, totul, în spatele nostru, va pieri într-un non-sunet asemănător cu non-spaţiul ixienilor şi nimic nu va mai fi niciodată cum a fost înaintea venirii noastre.

O frântură dintr-un cântec al lăutăresei se ivi în memoria lui Moneo şi, în timp ce şi-o amintea, privirea lui deveni vagă. Era un cântec pe care-l reţinuse pentru dorinţa pe care o exprima, dorinţa ca totul să ia sfârşit, ca totul să treacă, îndoielile să fie alungate şi să se aştearnă iar liniştea. Cuvintele tânguioase pătrunseră în conştiinţa lui ca un fuior subţire de fum, irezistibile:

"Bocet de insecte în iarba de pampas"

Moneo începu să fredoneze în gând:

"Bocet de insecte vesteşte sfârşitul
Toamna şi-al meu cântec au acum culoarea
Ultimelor frunze
Din iarba de pampas".

Dând uşor din cap, Moneo îşi cântă refrenul:

"*E sfârşitul zilei,*
Oaspeţii-au plecat.
E sfârşitul zilei.
Şi în sietchul nostru
E sfârşitul zilei.
Vuiet de furtună.
E sfârşitul zilei,
Oaspeţii-au plecat".

Moneo îşi spuse că acest cântec al lăutăresei va fi fost foarte vechi — un vechi cântec fremen, fără îndoială. Şi care-i spunea ceva despre el însuşi. Şi el dorea să-i vadă pe oaspeţi plecaţi, să ia sfârşit agitaţia, sa fie iar linişte. Era atât de aproape liniştea... dar nu putea încă să-şi abandoneze îndatoririle. Se gândi la mormanul de materiale depozitat pe nisip, chiar la limita distanţei de vizibilitate dinspre Tuono. Aveau să-l vadă curând — corturi, merinde, mese, platouri de aur şi tacâmuri incrustate cu pietre scumpe, licurigloburi ale căror forme imitau

arabescurile candelabrelor din trecut... obiecte impregnate de bogăţia şi pretenţiile unor vieţi complet diferite.

Cei din Tuono nu vor mai fi niciodată la fel.

Cu ani în urmă, pe când se afla într-un tur de inspecţie, Moneo petrecuse două nopţi la Tuono. Îşi amintea şi acum mirosul vetre lor pe care găteau sătenii — focurile de vreascuri aromatice care se aprindeau şi pâlpâiau la lăsarea nopţii. Refuzau să folosească plitele solare pentru că "nu aşa se făcea pe vremuri".

Pe vremuri!

La Tuono, nu prea mirosea a mirodenie. Mirosurile dominante erau izurile dulcege şi parfumurile înţepătoare ale uleiurilor extrase din arbuştii specifici oazelor, la care se adăugau... da, miasmele haznalelor şi-ale gunoaielor în descompunere.

Moneo îşi amintea comentariul Împăratului-Zeu după ce-i raportase impresiile sale din cursul acelei inspecţii:

— Aceşti "fremeni" nu-şi dau seama ce s-a pierdut pentru totdeauna din existenţa lor. Îşi închipuie că perpetuează esenţa-vechilor cutume. E defectul tuturor muzeelor. Ceva se pierde; se evaporă din exponate şi dispare. Cei ce administrează muzeele şi cei ce se apleacă să privească mai atent obiectele din vitrine simt, câteodată, acest element care lipseşte. E forţa care acţionă, cândva, motorul vieţii. Când viaţa aceea a dispărut, a dispărut şi forţa.

Moneo îşi concentră atenţia asupra celor trei Păstrăvărese aflate la câţiva metri în faţa lui. Femeile ridicară brusc braţele şi începură să danseze, învârtindu-se şi retrăgându-se pe măsura ce cortegiul înainta.

Ciudat, îşi spuse Moneo. *Am văzut destulă lume dansând la vedere, în public, dar niciodată Păstrăvărese. Ele nu dansează decât în interiorul locuinţelor lor, în intimitatea propriilor lor cercuri de prieteni.*

Gândul îi era încă la asta când auzi bâzâitul înfricoşător al laserului şi simţi tablierul podului înclinându-se sub picioarele lui.

Asta nu se poate întâmpla, îi spuse raţiunea.

Auzi Carul Regal scrâşnind în timp ce derapa pe şosea, apoi pocnetul sec provocat de deschiderea bruscă a cupolei. Un vacarm de urlete şi ţipete izbucni în spatele lui, dar era

incapabil să se întoarcă. Podul se înclinase puternic spre dreapta şi-l aruncase pe burtă, iar acum aluneca direct spre abis. Izbuti să înşface cu o mână o bucată de cablu secţionat, pentru a-şi frâna căderea, dar cablul îl însoţi, în timp ce totul, în jur, scrâşnea pe grăunţii de nisip cu care era presărată şoseaua şi care porniseră la vale. Moneo se agăţă de cablu cu amândouă mâinile, răsucindu-se o dată cu el. În clipa aceea văzu Carul Regal. Luneca pieziş, cu partea laterală, spre marginea podului. Cupola era deschisă şi Hwi stătea în picioare, ţinându-se cu o mână de scaunul pliant şi privind fix înaintea ei, pe deasupra lui Moneo.

Un scârţâit oribil de metal contorsionat sfâşie aerul în clipa în care tablierul se înclină şi mai mult. Moneo văzu oameni din cortegiu căzând în gol, cu gurile deschise, gesticulând ca nişte păpuşi dezarticulate. Ceva agăţase cablul lui Moneo. Braţele îi fură smucite deasupra capului şi trupul i se răsuci încă o dată, brutal. Îşi simţi mâinile, năclăite de sudoarea spaimei, alunecând încet de-a lungul cablului.

Din nou, Carul Regal ajunse în dreptul ochilor lui. Era blocat între cioturile unor grinzi rupte. Chiar în clipa în care privea Moneo, mâinile plăpânde ale Împăratului-Zeu se întinseră s-o prindă pe Hwi Noree, dar nu izbutiră să o atingă. Hwi căzu de pe platforma carului, în tăcere, cu poalele rochiei aurii fluturând, cu trupul întins, drept ca o săgeată.

Un geamăt adânc, ca un muget, ieşi din corpul Împăratului-Zeu.

De ce nu activează suspensiile? se întrebă Moneo. *Suspensiile or să-l salveze.*

Laserul însă continuă să bâzâie şi, în momentul în care mîinile îi alunecau de pe capătul secţionat al cablului, Moneo văzu fasciculul incandescent lovind domurile de suspensie ale carului, perforându-le rând pe rând, în erupţii de fum auriu. Moneo întinse mâinile deasupra capului în timp ce cădea.

Fumul! Fumul auriu!

Capa prinsă de umeri se desfăşură, fluturând, în spatele lui, orientându-l cu faţa către abis. Privind hăul de dedesubt, Moneo recunoscu, jos de tot, vârtejurile şi clocotul apei în cataracte, ca o oglindire a vieţii sale — curenţi vijelioşi, cu avânturi şi prăváliri năvalnice, mişcare adunând substanţă. Cuvintele lui Leto i se depanară în minte pe o panglică răsucită de fum auriu:

"Prudenţa este poteca mediocrităţii. Plutirea lină şi imperturbabilă a mediocrităţii este tot ce-şi închipuie cei mai mulţi oameni că pot realiza". Şi Moneo se lăsă să cadă liber în extazul percepţiilor sale. Universul i se deschise cu limpezimea cristalului — un univers unde totul curgea în non-timp.

Fumul auriu!

— Leto! strigă el din răsputeri. Siaynoq! Cred!

Capa i se desprinse de pe umeri. Vântul puternic din adâncul canionului îi răsuci trupul, oferindu-i o ultimă imagine a Carului Regal care se înclina... se înclina pe marginea tablierului rupt al podului. Împăratul-Zeu alunecă prin deschiderea habitaclului.

Ceva dur izbi spatele lui Moneo — ultima lui senzaţie.

Leto simţi cum alunecă din car. Percepţiile lui nu reţineau însă decât imaginea clipei în care Hwi întâlnise apele fluviului — îndepărtata arteziană de mărgăritar ce marcase pătrunderea ei în miturile şi visurile sfârşitului. Ultimele ei cuvinte, rostite cu voce calmă şi sigură, răsunau în toate memoriile lui:

— Pornesc înainte, dragoste.

În timp ce se prăvălea din car, Leto zări arcuirea de coasă a fluviului, lamă cu scânteieri argintii marmorate de umbră, tăiş ascuţit pe calea eternităţii şi pregătit acum să-l primească.

Nu pot să plâng, nu pot nici măcar să urlu, gândi el. *Lacrimile nu vor să mai izvorască. Lacrimile sunt apă. Deşi, peste câteva clipe, voi avea parte numai de apă. Nu pot decât să gem, în durerea mea. Sunt singur, mai singur decât am fost vreodată.*

Uriaşul său corp inelat se răsuci, în cădere, până ce văzul amplificat i-o dezvălui pe Siona, stând dreaptă la marginea podului rupt.

Acum, ai să-nveţi! gândi el.

Trupul vermiform continua să se răsucească. Leto văzu fluviul apropiindu-se. Apa era un vis bântuit de imagini fulgerătoare de peşti, ce deşteptară în el amintirea îndepărtată a unui ospăţ la marginea unui bazin de granit — felii de carne trandafirie ameţindu-i simţurile.

Mă alătur ţie, Hwi la ospăţul zeilor!

O explozie clocotitoare îl cufundă într-o durere atroce. Se simţi înghiţit de curenţii caustici ai apei, aruncat dintr-o parte în alta. Stânci ascuţite îi sfâşiau trupul în timp ce lupta, cu salturi şi zvârcoliri involuntare, să se smulgă din cascada torenţială.

Peretele canionului, ud şi negru, se ivi pentru o clipă în faţa privirii sale înnebunite. Mii şi mii de fragmente din ceea ce fusese pielea lui zburau în toate direcţiile, învăluindu-l într-un nor de paiete scânteietoare, o ploaie de arginţi lucitori ce recădea în apele fluviului. Păstrăvii de nisip îl părăseau pentru a-şi întemeia coloniile noii lor vieţi.

Durerea cumplită însă nu înceta. Leto se miră că mai era conştient, că mai avea un corp care o simţea.

Din instinct, se agăţă de o stâncă pe lângă care-l târa curentul, simţi cum un deget i se smulge din mână înainte de a putea să dea drumul strânsorii. Senzaţia fu doar o notă minoră în simfonia durerii.

Cursul fluviului coti vijelios la stânga, în jurul unui pinten stâncos şi, ca şi când ar fi vrut să-i arate că se săturase de el, îl proiectă cu putere pe povârnişul unei limbi de nisip. Zăcu nemişcat câteva clipe, în vreme ce din el se scurgeau pârâiaşe albastre de esenţă de mirodenie care erau duse mai departe de apele torentului. Durerea chinuitoare îl puse în mişcare, trupul de vierme urnindu-se de la sine, căutând să se îndepărteze de apă. Tot învelişul păstrăvilor de nisip dispăruse şi simţea cu pregnanţă fiecare atingere — un simţ pierdut, care îi revenea într-un moment când nu-i putea aduce decât suferinţă. Nu avea cum să-şi vadă corpul, dar simţea că acel ceva care ar fi urmat să devină vierme de nisip zvâcnea şi se târa încetul cu mcetul afară din apă. Privi în sus, cu ochi ce vedeau totul prin perdele de flăcări în care formele fuzionau după voia lor. În cele din urmă, recunoscu locul în care se afla. Fluviul se descotorosise de el în dreptul meandrei pe care-o făcea înainte de-a părăsi definitiv Sareerul. Tuono era în spatele lui şi ceva mai jos de meterezele zidului se aflau ruinele Sietchului Tabr — fostul domeniu al lui Stilgar, locul în care era ascunsă toată mirodenia lui Leto.

Împrăştiind în jur fum albastru, corpul său chinuit se târî zgomotos de-a lungul unei plaje acoperite cu grohotiş şi, lăsând în urmă o lungă dâră albastră, ajunse până la o adâncitură umedă ce părea să fi făcut parte, cândva, din teritoriul sietchului. Acum nu mai era acolo decât o grotă joasă, astupată în interior de o surpare a tavanului. Nările lui simţiră mirosul de praf umed, dar nici un iz de mirodenie.

Zgomote se amestecară pe neaşteptate în agonia sa. Se

răsuci anevoie în spaţiul strâmt al grotei şi văzu o frânghie legănându-se în dreptul intrării. O siluetă alunecă pe frânghie. Leto o recunoscu pe Nayla. Păstrăvăreasa dădu drumul frânghiei şi rămase ghemuită, privind încordată în umbra grotei. Flăcările ce tulburau vederea lui Leto se despărţiră, dezvăluindu-i o altă siluetă coborând pe frânghie: Siona. Cele două femei înaintară, în zgomotul grohotişului dislocat sub tălpi, apoi se opriră brusc şi rămaseră cu privirile aţintite la el. O a treia siluetă ateriză la intrarea grotei: Idaho. Se repezi spre Nayla, turbat de furie, răcnind:

— De ce-ai omorât-o? Nu trebuia s-o omori pe Hwi!

Nayla îl doborî cu o mişcare seacă, aproape indiferentă, a antebraţului stâng. Îndoindu-se de mijloc, coborî mai mult în grotă, se lăsă în patru labe şi rămase pe loc, privindu-l ţintă pe Leto.

— Doamne? Trăieşti?

Idaho se ivi brusc în spatele ei şi-i smulse laserul de la şold. Nayla se răsuci, surprinsă, în clipa în care el aţinti arma şi apăsă pe trăgaci. Fasciculul incandescent porni din creştetul capului şi o despică pe Nayla în două. Jumătăţile de trup căzură într-o parte şi-n alta. Un cristai strălucitor alunecă din uniforma aprinsa şi se prefăcu în fărâme pe pietre. Idaho nu îl văzu. Cu faţa schimonosită de furie, continuă să măture cu laserul rămăşiţele carbonizate ale Naylei până ce epuiză întreaga încărcătură. Arcul de lumină mistuitoare pieri. Doar câteva bucăţele vâscoase de carne şi material textil mai fumegau, sfârâind, pe pietrele înroşite.

Era momentul pe care-l aşteptase Siona. Se căţără, derapând, şi smulse laserul descărcat din mâna lui Idaho. Acesta se întoarse fulgerător către ea şi Siona se încordă toată, pregătindu-se să-l doboare, dar furia lui se stinsese.

— De ce? De ce? şopti el.

— Faptul e consumat, zise Siona.

Se întoarseră amândoi şi-şi aţintiră privirile asupra lui Leto, care zăcea în penumbra din fundul grotei.

Leto nu putea nici măcar să-şi imagineze ce anume vedeau. Ştia că pielea de păstrăv nu mai era. Probabil că dedesubt rămăsese un soi de ţesut cu aspect spongios din cauza orificiilor lăsate de cilii smulşi ai epidermei ce dispăruse. În rest, nu putea decât să privească la rândul lui cele două siluete, dintr-un

univers răvăşit de durere. Printre flăcările care-i jucau înaintea ochilor, o văzu pe Siona ca pe un demon-femelă, al cărui nume îi veni cu de la sine putere în minte. Îl pronunţă cu voce tare şi ecoul din grotă îl făcu să răsune mai puternic decât s-ar fi aşteptat:

— Hanmya!

— Cum? făcu Siona, apropiindu-se cu un pas.

Idaho îşi acoperi faţa cu mâinile.

— Uite ce i-ai făcut sărmanului Duncan, rosti Leto.

— O să-şi găsească alte iubite.

Cât de împietrit îi suna glasul — ca un ecou al propriei lui tinereţi mânioase.

— Tu nu ştii ce înseamnă să iubeşti, zise el. Ai dat tu vreodată ceva din tine? (Fără să-şi dea seama, începu să-şi frângă mâinile — simulacrele care fuseseră cândva mâinile lui!) Zei din adâncuri! Cât de mult am dat eu!

Siona veni şi mai aproape, dădu să întindă mâna spre el, apoi şi-o retrase.

— Sunt real, Siona. Uită-te la mine. Exist. Poţi să mă atingi, dacă ai curaj. Întinde mâna. Atinge-mă!

Încet, ea apropie mâna de ceea ce fusese segmentul lui anterior, locul în care îi făcuse culcuş, în Sareer. Degetele erau pătate cu albastru când îşi retrase mâna.

— M-ai atins şi mi-ai simţit trupul, spuse el. Nu e mai straniu decât orice altceva din acest univers?

Siona dădu să-i întoarcă spatele.

— A, nu! Nu te întoarce cu spatele! Priveşte ce-ai realizat, Siona. Cum de mă poţi atinge pe mine, dar nu te poţi atinge pe tine?

Siona se retrase către intrarea grotei.

— Iată prin ce ne deosebim, urmă Leto. Tu eşti încarnarea Zeului. Te afli înlăuntrul celui mai mare miracol din acest univers, dar refuzi să-l atingi sau să-l vezi sau să-l simţi sau să crezi în el.

Spiritul conştient al lui Leto se cufundă, atunci, într-un loc împresurat de tenebre, un loc în care crezu că aude cântecul de insectă metalică al imprimantelor sale ascunse în tainiţa lor fără lumină. Era, în locul acela, o absenţă totală de radiaţii, un non-ceva ixian care făcea din el un loc al anxietăţii şi-al alienării spirituale, pentru că nu avea nici o legătura cu restul

universului.

Dar va ajunge să aibă o legătură.

Simţi, în clipa aceea, că maşinile sale ixiene intraseră în funcţiune, că îi înregistrau gândurile fără să fi primit o comandă specială.

Amintiţi-vă ce am făcut! Amintiţi-vă de mine! Voi fi din nou nevinovat!

Perdelele de flăcări ale vederii sale se dădură în lături pentru a i-l dezvălui pe Idaho în locul în care stătuse Siona. Undeva, în spatele lui Idaho, se întrezăreau mişcări nedesluşite, parcă nişte braţe care gesticulau... ah da! Siona semnaliza cuiva care se afla sus, pe creasta zidului.

— Mai eşti încă în viaţă? întrebă Idaho.

Vocea lui Leto răsună ca o respiraţie astmatică:

— Lasă-i să se disperseze, Duncan. Lasă-i să fugă şi să se ascundă oriunde vor vrea, în orice univers şi-or alege.

— Fire-ai afurisit! Ce tot îndrugi acolo? Mai degrabă aş fi lăsat-o să trăiască alături de tine!

— Lăsat? Eu nu am *lăsat* nimic.

— De ce ai lăsat-o pe Hwi să moară? gemu Idaho. Nici unul dintre noi n-a ştiut că era cu tine, în car.

Idaho lăsă capul în piept.

— Vei fi răsplătit, rosti cu glas răguşit Leto. Păstrăvăresele mele te vor alege pe tine în locul Sionei. Să fii bun cu ea, Duncan. E mai mult decât o Atreides şj poartă germenul supravieţuirii voastre.

Leto se cufundă, încă o dată, în amintirile sale. Nu mai erau, acum, decât mituri fragile, abia menţinându-se în conştiinţa lui. I se păru că, poate, căzuse într-o dimensiune a timpului care, prin însăşi existenţa ei, schimbase trecutul. Percepea însă zgomote şi făcu un efort pentru a le interpreta. *Cineva călca, derapând, pe grohotiş?* Flăcările se îndepărtară din nou şi-i văzu pe Siona şi pe Idaho. Stăteau în faţa lui, ţinându-se de mână, ca doi copii care voiau să se încurajeze unul pe altul înainte de a se aventura într-un loc necunoscut.

— Cum de mai există viaţă în el? şopti Siona.

Leto aşteptă să aibă forţa de a răspunde.

— Mă ajută Hwi, rosti el. Am avut în comun ceva de care puţine fiinţe au parte. Ne unea ceea ce era puternic în noi, nu ceea ce era slab.

— Şi uite cu ce te-ai ales! îl persiflă Siona.

— Tocmai... şopti Leto. Roagă-te să te poţi alege şi tu cu acelaşi lucru. Poate că mirodenia îţi va da timp.

— Unde ai ascuns mirodenia? întrebă Siona.

— În adâncurile Sietchului Tabr. Duncan va şti s-o găsească. Cunoşti locul, Duncan. Acum îi zice Tabur. Punctele de reper sunt încă prezente.

— Pentru ce ai făcut asta? murmură Idaho.

— Darul meu, rosti cu voce stinsă Leto. Nimeni nu-i va găsi pe descendenţii Sionei. Oracolul nu poate s-o vadă.

— Ce?

Idaho şi Siona reacţionaseră la unison, aplecându-se pentru a-i auzi glasul din ce în ce mai slab.

— Vă dăruiesc un nou fel de timp, fără paralele, reluă Leto. Un timp care va fi mereu divergent. Nu vor mai exista puncte de convergenţă la cotiturile lui. Vă dăruiesc Poteca de Aur. Niciodată nu veţi mai fi confruntaţi cu genul de convergenţe care s-au produs în trecut.

Flăcările îi acoperiră vederea. Durerea începea să se estompeze, dar continua să perceapă, cu o cumplită acuitate, mirosurile şi zgomotele. Idaho şi Siona aveau o respiraţie scurtă, gâfâită. Senzaţii cenestezice parcurgeau fiinţa lui Leto — ecourile unor oase şi articulaţii despre care ştia că nu le mai poseda.

— Priveşte! exclamă Siona.

— Se dezintegrează.

Era vocea lui Idaho.

— Nu. (Din nou, Siona). Învelişul exterior se desprinde. Priveşte! Viermele!

Leto îşi simţi părţi ale trupului învăluite de o căldură plăcută. Durerea dispăru cu totul.

— Ce-s găurile alea de pe tot corpul lui? întrebă Siona.

— Cred că-s urmele păstrăvilor de nisip. Nu vezi ce formă au?

— Mă aflu aici pentru a demonstra că unul dintre strămoşii mei s-a înşelat, spuse Leto (sau crezu că spune, ceea ce era tot una pentru maşinile ixiene care îi imprimau jurnalele). M-am născut om, dar nu mor ca fiinţă umană.

— Nu mai pot să privesc! zise Siona.

Leto o auzi depărtându-se cu zgomot pe grohotiş.

— Mai eşti aici, Duncan?
— Da.
Aşadar, încă mai am glas:
— Uită-te la mine, Duncan. Am fost un boţ de carne însângerată înlăuntrul unui uter uman, un ghemotoc nu mai mare decât o vişină. Uită-te la mine, am spus!
— Mă uit, răsună abia auzit glasul lui Idaho.
— Te-ai aşteptat să dai de-un uriaş şi-ai găsit un gnom. Acum începi să cunoşti responsabilităţile ce rezultă din acţiuni. Ce vei face cu noua ta putere, Duncan?
Urmă un răgaz lung de tăcere, apoi se auzi vocea Sionei:
— Nu-l mai asculta! A fost nebun!
— Desigur, rosti Leto. Nebunia în metodă, asta se numeşte geniu.
— Siona, tu înţelegi ceva din tot ce spune? întrebă Idaho.
Cât de plângăreaţă era vocea ghola-ului!
— Înţelege, zise Leto. E în natura sufletului uman să se confrunte cu crize neprevăzute. Aşa se întâmplă întotdeauna cu oamenii. Moneo a înţeles şi el în cele din urmă.
— Aş vrea să se grăbească să moară odată! spuse Siona.
— Sunt zeul fracţionat şi voi ati vrea să mă faceţi întreg! Duncan? Vreau să-ţi spun ceva. Cred ca, dintre toţi Duncanii mei, pe tine te aprob cel mai mult.
— Mă aprobi?
O notă de mânie reveni în glasul lui Idaho.
— Există o anumită magie în aprobarea mea, spuse Leto. Totul este posibil într-un univers magic. Viaţa *ta,* nu a mea, a fost dominată de fatalitatea oracolului. Şi acum, când îi descoperi capriciile misterioase, ai vrea să-mi ceri să le risipesc? Eu nu am dorit niciodată altceva decât să le sporesc.
Ceilalţi dinlăuntrul lui Leto începură să-şi reafirme prezenţa. Fără solidaritatea de grup pentru a-i susţine identitatea, începu să-şi piardă locul avut printre ei. Se apucaseră să vorbească în limba invariabilului *dacă:* "Dacă tu ai fi încercat să... Dacă noi am fi putut să..." Îi veni să strige la ei, pentru a-i reduce la tăcere:
— Numai neghiobii preferă trecutul!
Nu-şi dădu seama dacă strigase cu adevărat sau doar gândise. Rezultatul fu o linişte lăuntrică momentană, completată de o linişte exterioară, şi simţi că o parte dintre firele vechii sale

identităţi era încă intactă. Încercă să vorbească şi avu confirmarea realităţii acestui efort când îl auzi pe Idaho:

— Ascultă! Încearcă să spună ceva.

— Să nu vă fie frică de ixieni, rosti Leto, şi-şi auzi propria voce ca pe o şoaptă abia perceptibilă. Pot să construiască maşini, dar nu mai pot să recurgă la *arafel.* Ştiu sigur. Am fost acolo.

Tăcu, încercând să-şi adune forţele, dar simţi cum energia îl părăsea în pofida eforturilor sale de-a o reţine. Din nou, înlăuntrul lui se iscă larmă — glasuri care se lamentau, glasuri care vociferau.

— Terminaţi cu neroziile! strigă el, sau crezu că strigă.

Idaho şi Siona nu auziră decât un horcăit.

După o clipă, Siona zise:

— Cred că e mort.

— Şi toată lumea l-a crezut nemuritor, murmură Idaho.

— Ştii ce spune Istoria Orală? întrebă Siona. "Cel ce vrea nemurirea, trebuie să renunţe la formă. Tot ce are formă e pieritor. Dincolo de formă este informul, nepieritorul".

— Parcă ar fi cuvinte de-ale *lui.*

— Cred că şi sunt.

— Ce-a vrut să spună în legătură cu descendenţii tăi… care nu vor putea fi găsiţi?

— A creat o nouă formă de mimetism, o nouă imitaţie biologică. Ştia că a reuşit fiindcă nu mai putea să mă vadă în diversele lui viitoruri.

— Şi ce anume eşti tu?

— Sunt noua rasă de Atreizi.

— Atreizi!

Idaho pronunţase numele de parcă ar fi rostit un blestem.

Siona coborî privirea spre mormanul în descompunere care fusese cândva Leto Atreides II… şi altceva. Acest *altceva* se dezintegra în fuioare subţiri de fum albastru cu miros pătrunzător de melanj. Băltoace de lichid albastru se formau printre pietrele de dedesubt. Doar câteva forme amintind vag de cele umane mai rămăseseră — ceva flasc, acoperit cu spumă roz, şi o bucată de os înroşit, care păreau să fi susţinut odată forma obrajilor şi a sprâncenelor…

— Sunt diferită, zise Siona, dar sunt şi ceea ce a fost el.

Idaho abia dacă şopti:

— Strămoşii... toţi acei...

— Mulţimile există, însă mă plimb fără zgomot printre ele şi nu mă vede nimeni. Vechile imagini au dispărut. Numai esenţa rămâne pentru a lumina Poteca lui de Aur.

Se întoarse şi luă în mâna ei mâna rece a lui Idaho. Încet, îl conduse afară din grotă, la lumină, lângă frânghia ce atârna de pe creasta zidului unde aşteptau temători fremenii de muzeu.

Slab material de construcţie pentru un nou univers, îşi spuse ea. Dar n-avea de ales. Cât despre Idaho, avea să fie nevoie de blândeţe şi puţină seducţie, de o solicitudine care, *poate,* n-avea să exludă dragostea.

Când privi în josul fluviului, spre locul unde torentul părăsea defileul croit de om, pentru a-şi îndrepta apele către ţinuturile înverzite, văzu norii negri pe care vântul din sud îi mâna înspre ea.

Idaho îşi desprinse degetele din mâna ei, dar părea mult mai calm.

— Controlul meteorologic devine pe zi ce frece mai nesigur, zise el. Moneo era de părere că-i opera Ghildei.

— Tata se înşela rareori în privinţa lucrurilor de acest fel. Va trebui să te ocupi de problema asta.

Idaho îşi aminti brusc de imaginea paietelor argintii ale păstrăvilor de nisip care se împrăştiaseră din trupul lui Leto în apele fluviului.

— Am auzit ce-a spus Viermele, zise Siona. Pe tine te vor urma Păstrăvăresele, nu pe mine.

Din nou, Idaho simţi tentaţia care-i dăduse târcoale când asistase la ritualul Siaynoqului.

— Vom vedea, rosti el. Se întoarse apoi şi-o privi fix pe Siona. Ce-a vrut să spună când a zis că ixienii nu mai pot recurge la *arafel?*

— N-ai citit încă toate jurnalele, răspunse ea. Am să-ţi arăt când ne vom întoarce la Tuono.

— Dar ce-nseamnă *arafel?*

— E norul care întunecă judecata sfântă. O poveste străveche. Ai să găseşti totul în jurnalele mele.

Fragment din recapitularea confidenţială întocmită de Hadi Benotto cu privire la descoperirile de la Dar-es-Balat:

CELE CE URMEAZĂ reprezintă punctul nostru de vedese minoritar. Ne vom înclina, fireşte, în faţa deciziei Majorităţii de a supune Jurnalele de la Dar-es-Balat unei revizii şi unei cenzuri riguroase înainte de a fi date publicităţii, dar dorim să facem cunoscute şi argumentele noastre. Înţelegem interesul pe care îl manifestă Sfânta Biserică în această problemă, ale cărei pericole politice nu ne-au scăpat din vedere. Asemenea Bisericii, nici noi nu vrem ca Rakisul şi Sfânta Rezervaţie a Zeului Frecţionat să devină "o atracţie pentru turişti şi gură-cască".

În orice caz, acum, când deţinem toate Jurnalele, autentificate şi traduse, vedem profilându-se clar Marele Plan al Atreizilor. Ca femeie formată de Bene Gesserit pentru a înţelege motivaţiile strămoşilor noştri, simt dorinţa firească de a împărtăşi schema pe care am desluşit-o, şi care înseamnă mult mai mult decât trecerea de la Dune la Arrakis, apoi iarăşi la Dune şi, în sfârşit, la Rakis.

În primul rând trebuie servite interesele istoriei şi-ale ştiinţei. Jurnalele pun într-o nouă şi preţioasă lumină acea admirabilă culegere de amintiri personale şi biografii din Epoca Duncanilor care este Biblia Gărzii. Nu putem rămâne nepăsători la imprecaţii atât de familiare precum: *"Pe cei o mie de fii ai lui Idaho!"* şi *"Pe cele nouă fiice ale Sionei!"* De asemenea, persistentul Cult al Surorii Chenoeh capătă o nouă semnificaţie prin prisma dezvăluirilor din Jurnale, după cum, neîndoios, ar trebui revizuită cu grijă şi concepţia tradiţională a Bisericii despre personajul Nayla/Iuda.

Noi, cei din Minoritate, ne permitem să le reamintim cenzorilor politici că bieţii viermi de nisip din Rezervaţia-rakiană nu ne pot oferi o soluţie de înlocuire a Maşinilor de Navigaţie ixiene şi că infimele cantităţi de melanj controlate de Biserică nu pot constitui, sub aspect comercial, o ameninţare reală a producţiei cuvelor tleilaxu. Nu! Părerea noastră este că miturile, Istoria Orală, Biblia Gărzii şi chiar Textele Sacre ale Zeului Fracţionat trebuie confruntate cu Jurnalele de la Dar-es-Balat. Fiecare referinţă istorică la Dispersie şi la Epoca Foametei ar trebui să fie extrasă şi reexaminată! De ce ne-am teme? Nici o maşină, ixiană nu poate realiza ceea ce am realizat noi,

descendenţii lui Duncan Idaho şi ai Sionei. Câte universuri am populat? Nimeni n-ar putea să ghicească. Nimeni nu va şti niciodată. Se teme Biserica de vreun profet ocazional? Ştim că vizionarii nu pot să ne *vadă* şi nici să ne prezică deciziile. Nici o formă de moarte nu mai poate sa se abată asupra întregii omeniri. Trebuie ca noi, Minoritatea, să ne alăturăm confraţilor noştri din Dispersie înainte de a ne face auzit glasul? Trebuie să părăsim nucleul originar al omenirii, lăsându-l neştiutor şi neinformat? Dacă Majoritatea ne va sili să plecăm, ştiţi bine că nu vom mai fi găsiţi niciodată!

Noi însă nu dorim să plecăm. Ceea ce ne reţine aici sunt acele *perle* din nisip. Suntem fascinaţi de felul în care Biserica foloseşte perla ca "soare al înţelegerii". Suntem încredinţaţi că nici o fiinţă umană înzestrată cu facultatea de a raţiona nu poate trece cu vederea revelaţiile Jurnalelor în privinţa aceasta. Foloasele de bună seamă trecătoare, dar vitale, ale arheologiei trebuie valorificate! Aşa cum maşina primitivă ce i-a servit lui Leto II pentru a-şi ascunde Jurnalele nu poate decât să ne înveţe mai multe despre evoluţia maşinilor noastre, tot aşa trebuie să îngăduim acelei străvechi conştiinţe să ne vorbească. Am comite o crimă atât împotriva adevărului istoric, cât şi împotriva ştiinţei, dacă am renunţa la încercările noastre de comunicare cu acele "perle de conştiinţă" pe care le indică Jurnalele. Este Leto II pierdut pentru totdeauna în visul său fără sfârşit sau ar putea fi redeşteptat în epoca noastră, reconştientizat pentru a deveni un imens rezervor de acurateţe istorică? Cum poate Sfânta Biserică să se teamă de acest adevăr?

În cea ce priveşte opinia noastră, a Minorităţii, nu avem nici o îndoială că este de datoria istoricilor să asculte acea voce de la obârşia noastră. Chiar dacă ea s-ar reduce doar la Jurnale, trebuie să ascultăm. Trebuie să ascultăm cel puţin tot atâţia ani în viitor câţi ani au stat ascunse aceste Jurnale în trecutul nostru. Nu vom încerca să prezicem descoperirile care mai sunt încă de făcut în paginile lor. Nu vom spune decât că ele trebuie făcute. Cum am putea să întoarcem spatele moştenirii noastre cele mai importante? După cum bine spunea poetul Lon Bramlis: "Suntem fântâna tuturor surprizelor!"

— ----------------------